

מאמר למה נזכר נ' פעמים יציאת מצרים

א אַנְכִי ה' אֱלֹהֶיךָ, בְּהַאי פְּסוּקָא שָׁאֵל רַבִּי יִיסָא זְעִירָא דְמִן חֲבְרֵיָא מְרַשְׁבִּי, וְא"ל, אֵית א' לִי לְמִשְׁאַל שְׁאִילְתָּא חֲדָא מִינְךָ, ב' וּמְשַׁכְּשָׁא לִי בְּלִבָּאִי, וְאַנָּא דְחִיל מְלִמְשָׁאֵל מִינְךָ. וְאַמִּינָא, אִי נְשָׂאֵל, דְּחִילְנָא דִּילְמָא אִיתְעַנְשׁ. אִי לָא נְשָׂאֵל, מְשַׁכְּשָׁא ג' לִי בְּלִבָּאִי. אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִימָא.

ב א"ל האי דקב"ה מדפבר להון לישראל בכל אתר ואתר, אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים. אַנִּי ה' אֱלֹהֶיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. מאי רבותא ד' אולףי הקא. תנא ה' שלים הוא, ה' הוא דאמר לאברהם, א' כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם וגו' ואחרי כן יצאו ברכוש גדול. א"כ, למה לאדפרא להון מילתא דא בכל אתר ואתר.

חלופי גרסאות

א נוסח אחר ל"ג לי (דפוס מונקאטש). ב נ"א ומשבשא (דפוס סאלוניקי קראקא). ג נ"א ל"ג לי (דפוסים ראשונים). ד נ"א אלפא (דפוסים ראשונים). ה נ"א ל"ג הוא (דפוס מונקאטש).

מסורת הזהר

א (שמות כ) לך רמט שמות עו יתרו שעה שפה שעה תצ תקי בהשמות ח"ב ד' רעו. ד"י ויקרא קעט קדושים עט בהר עו ואתחנן מא ת"ז ת"ל ד' עד. תל"ב ד' עו. תל"ט עט. תס"ג ד' צד: ז"ח ויצא אות ד' מא ט"ד מד ט"ב. ב (ויקרא יט) ג (בראשית טו) לך תלו וישב קצה מקץ סז שמות כב אמור רלט ת"ז תל"ב ד' עו. תל"ט ד' עט:

הסולם

למה נזכר נ' פעמים יציאת מצרים

ב א"ל האי דקב"ה מזכיר את ישראל בכל מקום ומקום אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים. אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים. איזה יתרון מלמדנו בזה. הלא תנאי שלם הוא, זהו שאמר לאברהם, כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם וגו' ואחרי כן יצאו ברכוש גדול. א"כ למה לו להזכיר להם הדבר בכל מקום ומקום.

א"ל

מאמר

מאמר למה נזכר נ' פעמים יציאת מצרים

א אַנְכִי ה' אֱלֹהֶיךָ: בפסוק הזה שאל רבי ייסא הקטן מן החברים, מרשב"י, וא"ל יש לי לשאל שאלה אחת ממך, ודופקת לי בלבי, ואני ירא לשאול ממך. ואני אומר, אם אשאל אני מפחד אולי אענש. ואם לא אשאל, נבוך אני בלבי. א"ל ר"ש אמור. **משבששא**, הוא מלשון משובשת בגייסות (יבמות קכ"ב).

(דפו"י דף ל"א טור א')

ב זהר יתרו חדש
 (ג) א"ל ת"ח ברי, יקב"ה לא אתני עם אברהם, אלא דיפיק ית ישראל מן גלותא דמצרים, ולא מתחות שעבודא דדחלא אתרא. דודאי ישראל פד הוו במצרים, אסתאבו ואתטנפו גרמיהון בכל זיני מסאבו, יעד דהוו שראן תחות ארבעים ותשע חילי דמסאבותא. וקב"ה אפיק יתהון מתחות פולחן כל שאר חילין.

(ד) ועוד, דאעיל יתהון במ"ט תרעי דסוקלתנו לקבליהון. מה דלא אתני עם אברהם, אלא לאפקותהון ממצרים, והוא " עביד טיבותיה וחסדיה עמהון.

(ה) ובג"כ תשכח באורייתא, חמשין זמנין יציאת מצרים, לאחזאה לכל בני עלמא, חסדא דעבד קב"ה עם ישראל, דאפיק יתהון מאינון חילין דמסאבו, ואעיל לון לגו " חילין דדכיו, דהיינו חמשין תרעין דסוקלתנו.

(ו) ודא איהו דאנן מנן להו, מיומא טבא דפסחא. ואנן מנן יומי ושבועי, וקא איתערו חבריאי, מצוה לממני יומי, ומצוה לממני שבועי. כי בכל יומא אפיק לן מחילא דמסאבו, ואעיל לן בחילא דדכיו.

מאמר ואתה תחנה

(ז) ואתה תחנה מפל העם, בשית סטרין: בשערא דעל גישא, דאיהי

מסורת הזהר

(ז) (שמות יח) יתרו קעא קעא אחרו מות ריג פנחס טכט ת"ז ת"ו ד' כב, ת"ע ד' קכא: ז"ה ד' לא ט"ב ט"ד.
 עיין תקנא ל"ט. ב ג"א מוסיף עוד לפרשת ואתה (דפוסים ראשונים) ג"א עוד לפרשת יתרו (מנוקאטש).

חלופי גרסאות

ו ג"א מוסיף קב"ה אחיו (דפוס קראקא). ז ג"א אדהו (דפוסים ראשונים). ח ג"א עבד (דפוסים ראשונים). ט ג"א חילין (דפוסים ראשונים). י בדפוס מנוקאטש כתוב כאן (דפוסים ראשונים) ג"א עוד לפרשת יתרו (מנוקאטש).

מאמר

(ג) א"ל ת"ח ברי וכו': א"ל, בוא וראה בני, הקב"ה לא התנה עם אברהם, אלא שיוציא את ישראל מגלות מצרים, ולא שיוציאם מתחת שעבוד אלהים אחרים. כי ודאי כשישראל היו במצרים, נטמאו וטנפו את עצמם בכל מיני טומאה, עד שהיו שוכנים תחת מ"ט כחות הטומאה. והקב"ה הוציאם מתחת השעבוד של כל אלו הכחות.

הסולם

למה נזכר נ' פעמים יציאת מצרים מצרים, להראות לכל בני העולם, החסד שעשה הקב"ה עם ישראל, שהוציאם מאלו כחות הטומאה, והביאם לתוך כחות הטהרה, שהם חמשים שערי בינה.

(ו) ודא איהו דאנן וכו': וזה הוא שאנו סופרים אותם, מ"ט שערי בינה, מיום טוב של פסח עד חג השבועות. ואנו סופרים ימים ושבעות, והנה העירו החברים, שמצוה לספור ימים, ומצוה לספור שבועות. כי בכל יום הוציאנו מכת הטומאה והביאנו כנגדו לכת הטהרה.

מאמר ואתה תחנה

(ז) ואתה תחנה מפל העם: היינו שיחזה בשש בחינות, שהן, בשערות שעל הראש שהן מתתקנות על האזנים, במצח ובקוים שעל המצח

(ד) ועוד דאעיל יתהון וכו': ועוד, שהביאם במ"ט שערי בינה, שכנגדם דשערי טומאה. מה שלא התנה עם אברהם אלא להוציאם ממצרים, והוא עשה טובו וחסדיו עמהם, להוציאם ממ"ט שערי טומאה, ולהכניסם במ"ט שערי קדושה.

(ה) ובג"כ תשכח באורייתא וכו': ומשום זה תמצא בתורה, חמשים פעמים יציאת (דפויי דף ל"א טור א')

זהר יתרו חדש ג
מתתקנא על אודנין. במצחא, בשרטוטין דמצחא. בעיינין, ובקריצין דעל עיינין.
באנפין, ובדיוקנא דאנפין. בתוטמא, דאיהי מתתקנא באורח מישר על פומא.
בגופא, בקומה דיליה, ובשיעורא דיליה לכל סטר, לד' סטרין ולעילא ותתא.
האי איהו תיקונא דאדם.
ח) ולזמנין איתקרי ארנה, ולזמנין איהו דיוקנא דשור, ולזמנין דיוקנא
דנשר.
ט) וכען צריך לפרשא, פון דאיהו ייחוד דקב"ה בספירן, י אמאי
אתקריאו בדיוקנא דאדם, ובדיוקנא דארנה, ובדיוקנא דשור, ובדיוקנא דנשר.
י) אלא ודאי בזמנא דבעי למיעבד עבידתיה, ולאנהגא לישראל דאתקריאו
במזלא דאדם, אתלבש בדיוקנא דהיה תנה דאתקריאת אדם, ואתקרי הוא אדם.
ובזמנא דבעי לאנהגא לישראל ילאינון דאתקריאו במזלא דארנה, אתלבש
בדיוקנא דהיה תנה דאתקריאת ארנה. וקכי בגוונא דא בתנה דאתקריאת
שור. וכן בגוונא דא בתנה דאתקריאת נשר. ובגוונא דא שכניתיה.
יא) ובג"כ אתקרי קב"ה באלין שמקן, וכל חילין * דילהון. לית אתר ולית
ברנה בעלמא, דלא שליט שמייה עליה, ואתקריאו בשמייה. בגוונא דא דיוקנא דאדם,
י' שרקיא ברישא. ה' ה' בעשר אצבעין, ו' בגופא. ובגוונא דא בנשר, י' על רישיה
ה' ה' על גופוי. ו' על גופיה. וקכי בכל תנה ותנה. וכן בכל מלאך ומלאך.

חלופי גרמאות

ד ג"א ל"ג אמאי (שאלוניקי קראקא). ח ג"א לאינון (קראקא). נ ג"א ל"ג לאינון (מנקאטש).

הסולם

מאמר	הסולם	ואתה תחזה
המצח, בעינים ובשערות שעל העינים, בפנים ובצורת הפנים, בחוטם שהוא מתתקן בדרך ישר על הפה, בגוף, בקומה שלו, ובשיעור שלו לכל צד, לד' צדדים ולמעלה ולמטה. זה הוא תקון האדם. קריצין הוא מלשון ועושה תפיסת קורצין, שפירושו שערות (דבדים דבה ב').	בצורת אותה החיה הנקראת אדם, והוא נקרא אדם. ובזמן שרוצה להנהיג את ישראל לאותם הנקראים במזל אריה הוא מתלבש בצורת אותה חיה הנקראת אריה. וכך כעין זה בחיה הנקראת שור, וכן כעין זה בחיה הנקראת נשר. ובאופן זה היא שכינתו.	ואתה תחזה
ח) ולזמנין אתקרי אריה וכו': ולפעמים נקרא הקב"ה אריה, ולפעמים הוא פני שור, ולפעמים הוא פני נשר.	יא) ובג"כ אתקרי קב"ה וכו': זה, נקרא הקב"ה באלו השמות, אריה, שור, נשר, אדם. וכל הצבאות שלהם, דהיינו המלאכים, אין מקום, ואין בריה בעולם, שאין שמו של הקב"ה דהיינו השם הוי"ה, שולט עליה, ונקראים בשמו. כעין זה הוא בצורת אדם י' שורה בראשו. ה' ה' הן בעשר אצבעות. ו' הוא בגוף שלו. וכעין זה הוא בנשר, י' על ראשו. ה' ה' על כנפיו. ו' על גופו. וכך בכל חיה וחיה סארבע החיות, וכן בכל מלאך ומלאך.	ואתה תחזה
ט) וכען צריך לפרשא וכו': ועתה צריך לפרש, כיון שהוא ייחוד הקב"ה בספירות, למה נקרא בפני אדם, ובפני אריה, ובפני שור, ובפני נשר. דהיינו כמ"ש במדברת יחזקאל (יחזקאל א').	י) אלא ודאי בזמנא וכו': ומשיב, אלא ודאי בזמן שירצה לעשות פעולתו ולהנהיג את ישראל שנקראו במזל אדם, הוא מתלבש (דפרי"ך ל"א ט"א * טור ב')	ואתה תחזה

ד זהר יתרו חדש

יב ולית נימא ברישא דלא שר׳יא ׀ בהם שם יהו״ה. ולית עשבא, דלא שר׳יא ׀ ביה שם יהו״ה. ושושנה, בתפוח דיליה שר׳יא י׳. ובשרביט דילה ו׳. בתמש עלין דלבר, ותמש דלגו, שר׳יא ה״ה. לאתזאה, דלית אפילו עשבא דלא אתברי בשמא דיהו״ה. דלא זימרון דאלופ אתרא ברא לון.

יג לית בר׳יה ׀ בעילאין ותתאין, דלאו אינון רשימין בשמיה, וכן בשכינתא ׀ בכל חר. ובג״כ אתקריאת שכינתא שושנה. ואתקריאת נשרא. פרה אדמה אילת. יונה. צפור. ׀ לית בר׳יה דלא אתקריאת בשמיה, פד אתלבשא ביה, למיעבד פעולתיה.

יד ובג״כ אתקריאת מעשה מרפכה. פד רכבת בהתיה תיה דאיהי נשר, או שור, או אר׳יה, או אדם. ושכחא דכלהו בר׳ין דברא, איהו אדם, דאיהו דיוקנא דכל עלמא, ומכל בר׳ין דאית בעלמא, ובג״כ איהו חביב עליה מכל בר׳ין.

טו וכמה בני נשא אינון בדיוקנא דאדם מלגיו. ומלבר לא אית בהון יאלא או עופא, או אר׳יה, או שור, או ח׳יא מאלין מזלות דאתקריאו בבני נשא. ואתרנין בהפוכא, אינון בדיוקנא דאדם מלבר, ולאו הכי מלגו. ועל דא תוו אמרין מ״מ, כל מי שאין תוכו כברו אל יכנס לבית המדרש. דאתתזי באנפוי דיוקנא דאדם, ומלגיו תיוא בישא.

טז ובג״ד אמר קב״ה למשה, ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל, מסטרא

חלופי גרמאות

ו נ״א בה (רפוסים ראשונים). ע נ״א בה (רפוסים ראשונים). ו נ״א דעלאן (קראקא). ז נ״א וכל (רפוסים ראשונים). ח נ״א מנסיף לית ליה (קראקא). ט נ״א ל״ג אלא (קראקא).

מאמר	הסולם	ואתה תחזה
<p>יב ולית נימא ברישא וכו׳: ואין שורה בראש שאינו שורה בה השם הויה. ואין עשב שאינו שורה בו השם הויה. כמו השושנה, בתפוח שלה שורה י׳. ובשרביט שלה ו׳. בתמשה עלים שבתוך ובתמשה שבפנים, שורות ה׳ ה׳. להראות, שאין אפילו עשב שלא נברא בשם הויה. שלא יאמרו, שאל אחר ברא אותם.</p>	<p>בעת שהיא רוכבת באותה החיה הנקראת נשר, או שור, או אריה, או אדם. והמעולה מכל הבריות שברא, הוא האדם, שהוא צורה כלולה מכל העולם, ומכל הבריות שיש בעולם, ומשום זה הוא חביב עליו מכל הבריות.</p>	<p>ו אתה תחזה</p>
<p>יג לית בר׳יה בעילאין וכו׳: אין בריה בעליונים ובתחתונים, שאינה רשומה בשמו, וכן כל אחד רשום בשכינה. ומשום זה נקראת השכינה שושנה, ונקראת נשר, פרה אדמה, אילת, יונה, צפור. אין בריה שלא תהיה נקראת בשמו, כשהוא נתלבש בה לעשות פעולתו.</p>	<p>טו וכמה בני נשא וכו׳: וכמה בני אדם הם בצורת אדם בפנימיותם, ומבחוץ אין בהם אלא, או עוף, דהיינו נשר, או אריה, או שור, או חיה מאלו המזלות שנקראים בהם בני אדם. ואחרים הם בהיפך, שהם בצורת אדם מבחוץ, ואינם כן מבפנים. ועל זה היו אומרים בעלי המשנה, כל מי שאין תוכו כברו אל יכנס לבית המדרש. דהיינו שבפניו נראה צורת אדם, ומבפנים הוא חיה רעה.</p>	<p>ו אתה תחזה</p>
<p>יד ובג״כ אתקריאת מעשה מרפכה, ומשום זה נקראת השכינה, מעשה מרכבה, (דפוי׳ דף ל״א טור ב׳)</p>	<p>טז ובג״ד אמר קב״ה וכו׳: זה אמר הקב״ה למשה, ואתה תחזה מכל העם אנשי</p>	<p>ו אתה תחזה</p>

זהר יתרו חדש ה
 דאברהם. יראי אלהים, מסטרא דיצחק. אנשי אמת, מסטרא דייעקב. שונאי בצע, מסטרא דדוד. דאיהו וגלא רביעאה, ועלייהו שריא יהו"ה.
 יז) ושמתי עליהם שרי אלפים, מסטרא דא' מן אדנ"י. שרי מאות, מסטרא דאת ד', דאינון ארבע מאה שנין דמצרים = בקרא. נ' שרי חמשים. י' שרי עשרות.
 יח) ואנא בעינא לפרשא, גופא בתמניא תיקונין אלין, בגין דאית לון יסודא מהאי קרא. אע"ג דר"ש לא פריש אלא בשתא אנפין. ורזא דתמניא אנפין אלין, בקרא דאיהדונה"י.
 יט) ואלין אינון ח' תיקונין לגבייהו. ואתה תחזה מפל העם אנשי חיל. בראייה, בעיינין, ובקריצין דילהון, ובגונונין דילהון, בעמיקו דילהון, באריכו דילהון, ובקמיטו דילהון. הקא רזא דתיה דאיהו אריה, חסד פעיל ביה. ואריה דא מיכאל. בהיפוץ אתון * אריה, תשכח ליה ראיה.
 כ) יראי אלהים בשמיעה דאודנין, ובשערא דתלייא מרישא עלייהו. ושמיעה איהי חיה דאתקריאת שור. שערא איהי דינא. וכמה נימין תליין מינה,

חלופי גרסאות

ט) ה"ג הסלם נ"א ל"ג בקרא (הגהות כתי"י בדפוס ווינציא) נ"א מוסיף דרמיא בקרא (דפוסים ראשונים) נ"א דרמיא בקרא (דפוס מונקאטש). ת נ"א מוסיף אלין אינון (קראקא). א נ"א ליג אריה (קראקא). ב נ"א ליג יראי (מונקאטש) נ"א והאי (דפוסים ראשונים). ג נ"א ושמה (קראקא).

מאמר	הסולם	ואתה תחזה
אנשי חיל, מצד אברהם, שהוא חסד. יראי אלפים, מצד יצחק, שהוא גבורה. אנשי אמת, מצד יעקב, שהוא תפארת. שונאי בצע, מצד דוד, שהוא מלכות. שהוא רגל רביעית של הכסא העליון, אל הבינה, שחג"ת דז"א הם ג' רגלים, והמלכות רגל רביעית, ועליהם שורה הויה. שאברהם יצחק יעקב הם יהו"ו. דוד הוא ה' אחרונה.	דמלכות הם בסוד יחידות, ועשר ספירות שלה הן עשרה, וע"כ רומזת על שרי עשרות. יח) ואנא בעינא לפרשא וכו': ואני רוצה לפרש הגוף בשמונה תקונים אלו, דהיינו בד' אותיות הוי"ה ובד' אותיות אדנ"י הנ"ל, משום שיש להם יסוד בכתוב הזה, של ואתה תחזה. כנ"ל. אע"פ שר' שמעון לא פירש אלא בששה פנים (כנ"ל אות ח'), וסוד של שמונה פנים אלו הם בסוד יאהדונה"י. שהם הויה אדנ"י בשילוב.	ואתה תחזה
יז) ושמתי עליהם שרי אלפים, שהם מצד הא' של אדנ"י. שרי מאות מצד אות ד' שבאדנ"י. שהם ארבע מאות שנה, זגלות מצרים, שבכתוב. דהיינו ומושב בני ישראל וגו'. נ' שבאדנ"י, הוא שרי חמשים. י' שבאדנ"י, הוא שרי עשרות.	יט) ואלין אינון ח' תיקונין וכו': ואלו הם אליהם שמונה תקונים: ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל. בראיה, דהיינו בעינים ובשערות שלהן, שעל העינים. ובצבעים שלהן, בעומק שבהן באורך שבהן ובהתקמטות שבהן. כאן הוא סוד החיה שהיא אריה. חסד פועל בה. ואריה, זהו מיכאל. ואריה ח"ט דאיה, כי ארי"ה בהיפוך האותיות, תמצא ראיה"ה.	ואתה תחזה
כ) יראי אלפים בשמיעה וכו': אפן ב', יראי אלפים, בשמיעה של האזנים, ובשערות ראש התלויות עליהן. ושמיעה, היא החיה הנקראת שור. שערות הוא דין. וכמה שערות		

(דפויי דף ל"א טור ב')

ו זהר יתרו חדש
 דאינון צבא השמים, קיימין על זבי דינא ובכבא, דאיהי גבורה לשמאלא,
 דפעולתה בתיה דאיהי שור, ודא גבריאל.
כא ובצלותא, צריך לבערא לון מן בטר אודנין, דלא ייהון מכסין תרעין
 דשמיעה, ולאעלא בהון צלותא. ואם לאו, אתקיים ביה קרא, ^ו אז יקראני ולא
 אענה. ובזמנא דשמיעה איהי פנויה מאלין דינין, אתקיים ביה ^ו אז תקרא
 וה' יענה.
כב אנשי אמת, בדיוקנא דחוטמא, דאיהו רותא דקודשא, ודא תפארת
 איהו חוטמא, חותם אמת. יעקב שלימא. תרין אנפין אית ליה לקבל לא"ה ורח"ל.
 ואלין אינון אנפוי דרחמי, פלילין חינור וסומק, מסטרא דחסד וגבורה.
כג מצחא * מתתקנא עליהו, דאיהו בינה, בכמה שרטוטין, דאינון אורחין
 דימא דאורייתא. עליהו איתמר ^ו כל ארחות ה' חסד ואמת. מאי ניהו
 דעביד אורחין אלין, דאינון שרטוטין דמצחא. דא מותא, דאיהו חכמה. ואלין
 שרטוטין, אינון תלתין ותרין שבילין דימא דאורייתא.
כד ותיב דרכיב עליה תפארת, דא נשר. הה"ד ^ו דרך הנשר בשמים.

מסורת הזהר
 (ה משלי א) ת"ז תי"ח ד' לד. תמ"ג ד' פב. ו) (ישעיה
 נה) פקודי תרכו כי תצא קמד ת"ז בהקדמה ד' ט. תי"ג
 ד' כח: תי"ח ד' לג: תי"ט ד' מה. תי"ט ד' קיט. תי"ע
 ד' קיט: ז) (תהלים כה) אורא רבא לג קצו אורא זוטא
 האוינו רלה תקי"ח צו ט"ב קב ט"א קג ט"ג.
חלופי גרסאות
 ד נ"א ל"ג בי דינא (קראקא). ה נ"א ל"ג מן (קראקא).
 ו נ"א ל"ג יהון (קראקא). ז נ"א לא עלה (קראקא).
 ח (משלי ל) ב"ב עט יתרו רעט
 ט"ב קב ט"א קג ט"ג.

מאמר
 שערות תלויות בה, שהן צבא השמים העומדים
 על בית דין הגדול, שהוא גבורה לשמאל,
 שפעולתה היא בחיה, שהיא שור, וזהו גבריאל.
כא ובצלותא צריך לבערא וכו':
 ובתפלה צריך לפנות את השערות מאתורי
 האזנים, שלא תכסינה את שערי השמיעה,
 שתכנס בהן התפלה. ואם לא, מתקיים בו
 הכתוב, אז יקראני ולא אענה. ובזמן
 שהשמיעה היא פנויה מדינים אלו, מתקיים בה,
 אז תקרא וה' יענה.
כב אנשי אמת בדיוקנא וכו': אפן ג'.
אנשי אמת, בצורת החוטם, שהוא רוח הקדש,
 והוא תפארת, הוא חוטם מלשון חותם, דהיינו
 חותם אמת. החוטם ה"ס יעקב השלם, שהוא
 תפארת. ויש לו ב' פנים כנגד לאה ורחל,
 דהיינו כנגד ב' מלכיות דז"א, שהמלכות
 שלמעלה מחזה נקראת לאה, ומלכות שלמטה
 מחזה נקראת רחל. וכן בראש, החוטם הוא
 כנגד יעקב שהוא ז"א, ופן הא' הימני הוא
 (דפויי דף ל"א ט"ב * ט"ג)

הסולם
 כנגד לאה, ופן השמאלי הוא כנגד רחל. גם
 אלו הם פנים של רחמים, הכוללים חסד ודין,
 שהם לכן ואדום, מצד החסד והגבורה. אשר
 פן הא' הוא חסד, ופן הב' הוא גבורה.
כג מצחא מתתקנא עליהו וכו':
 המצח, מתתקן עליהם, על ב' הפנים והחוטם,
 שהוא בינה, הוא מתתקן בכמה קמטים הנעשים
 כמו קווים על המצח, שה"ס הדרכים של ים
 התורה, שעליהם נאמר, כל אורחות ה' חסד
 ואמת. מי הוא שעושה דרכים אלו שהם קוי
 המצח, זה הוא המוח, שהוא חכמה, ואלו קוי
 המצח הם ל"ב שבילים של ים התורה. שהוא
 בינה.
כד ותיב דרכיב עליה וכו': והחיה
 שהתפארת, שה"ס החוטם, רוכב עליו, זהו
 נשר. ז"ש. דרך הנשר בשמים. וזהו אוריאל.
 והמוח והמצח שהם חכמה ובינה, וב' הפנים,
 שהם חסד וגבורה, שכולם הם על החוטם,
 שהוא תפארת, וז"א, הם, סוד ד' בתים של
 התפלין

ז זהר יתרו חדש ז
 וְדָא אוריאל. ומוחא ומצחא, ותרין אנפין אלין, דכלהו על חוטמא. אלין אינון
 ארבע בתי דתפילין, דאינון על רישא דתפארת.
 (כה) וְחוטמא דאיהו יעקב, איתמר ביה ויפת באפיו נשמת חיים. וְדָא
 בינה, בן י"ה. משה רבנו איהו ליה כנשמתא דחיי.
 (כו) ל"ב שרטוטין דמצחא אלין, אַחונין וְדָא דל"ב אנפין, וְגַדפין דר'
 חיון דאינון ד' אַנפין, וְד' גַדפין לְכָל חיה מאלין.
 (כז) דיקנא דאנפין, אינון גימין דלית לון סוף. וְאַחונין על סבא
 דסבין דאיהו עילת העילות, דלית סוף לעלמין דתליין מניה.
 (כח) שונאי בצע, דא פומא, ואיהי מלכות. תרין שפון דילה, מתתקנן עלה,
 ואינון נצח והוד. יסוד, דא איהו לשון למודים.
 (כט) וכלהו אזלין בקו המדה, דאיהו קו היושר, בין עינין, בין אנפין, בין
 אודנין, וחוטמא, ומצחא, ושפון. ואלין דלאו אינון בקו המדה, דנפקין מקו היושר,
 ודאי לאו אינון דיוקנין דלעילא, ולא שרייא שם יהו"ה עליהו.

חלופי גרסאות
 ח נ"א מחזין (דפוסים ראשונים). ו נ"א גרפין (קראקא).
 י נ"א דיוקנא (דפוסים ראשונים). כ נ"א ואתחזין (דפוסים
 ראשונים). ל נ"א יהו (דפוסים ראשונים). מ נ"א דיוקנא
 (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר
 (בראשית ב) ב"ב ריב חיי שרה רא וחי תקלד משפטים
 יב ויקרא שיו תוריע פא קטו נשא נב אדרא רבא שב
 תיז תכ"א ד' סג. תניג ד' פז: תס"ג ד' צד: תס"ה ד'
 צג. תס"ו ד' צו: ז"ח בראשית תט תשלו ד' לד ט"ג נט
 ט"ג תק"ח ד' צו ט"א קו ט"ג קיז ט"א קיט ט"ב.

אתה תחזה
 וע"כ היא כוללת אותן בתוכה, בסוד ל"ב קוי
 המצח.

מאמר
 התפלין שהם על ראש התפארת, שהוא החוטם.
 פירושו. החוטם ה"ס ז"א, שהוא תפארת.
 והתפלין שלו, שה"ס חכמה ובינה חסד וגבורה,
 שהם ד' מוחין שלו, ה"ס המוח והמצח שהם
 חו"ב, וב' הפנים שהם חו"ג.

(כז) **דיקנא דאנפין אינון וכו':** הזקן
 שבפנים, הן שערות שאין להן סוף, ומראות
 על זקן הוקנים שהוא א"א, שהוא עילת העילות
 שאין סוף לעולמות התלויים בו.

(כה) **והוטמא דאיהו יעקב וכו':**
 והחוטם, שהוא יעקב, נאמר בו, ויפת באפיו
 נשמת חיים. וזו היא בינה, שהיא אותיות בן
 י"ה, כלומר, ז"א שהוא יעקב, נקרא בו י"ה,
 בעת שמקבל נשמת חיים לתוכו, שהוא אור
 הבינה. ומשה רבינו, שה"ס פנימיות הת"ת,
 הוא לחוטם, שהוא יעקב, כמו נשמת חיים.

(כט) **וכלהו אזלין בקו וכו':** וכולם
 הולכים בקו המדה, שהוא קו היושר, דחיינו
 קו האמצעי שהוא ביושר, שאינו נוטה לא
 לימין ולא לשמאל, בין העינים, ובין הפנים,
 ובין האזנים, והחוטם, והמצח, והשפתים. ואלו
 שאינם מתוקנים בקו המדה, שיצאו מקו היושר,
 ודאי שאין הם צורות שלמעלה, ואין שם
 הוי"ה שורה עליהם.

(כו) **ל"ב שרטוטין דמצחא וכו':** ל"ב
 קוי המצח אלו, הם מראים סוד ל"ב פנים
 וכנפים של ד' החיות, שהם ד' פנים, אריה
 שור נשר אדם, כנגד ד' אותיות הוי"ה, וד'
 כנפים, כנגד ד' אותיות אדנ"י, שיש לכל חיה
 מאלו ד' החיות. וד"פ שמונה הם ל"ב. כי
 המצח ה"ס בינה, המשפעת אל ד' החיות,
 (דפויי דף ל"א ט"ג)

ובג"ד

ח זהר יתרו חדש
 (א) ובג"ד אמר למשה, ואתה תחזה וגו'. פומא יודאי סיומא דאדם, ודא מלכות. ותיה דרכיכ בה, והוא רפאל. איהו אפר, איהו עפר דבי מקדשא, דאתנטיל מניה אדם. ובהפוכא אפר איהו פאר, ודא איהו פארך חבוש עליך.
 (א) הרי לך ד' תיקונים, דאינון, ראיה, שמיעה, ריח, דבור. וקאי דבור, מתמן נטלין ליה נביאים, דאינון תרין שפון. ודא איהו ודברתי על הנביאים.
 (ב) ועל אלין ארבע תיקונים, שרייא יהו"ה. וסליק לעשרה, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאינון עשר ספירין, דנהרין במוחא ובמצחא ובעינין ואודנין ואנפין וחוטמא ופומא. מצחא ומוחא תרין. עינין תרין. אודנין תרין. ואנפוי תרין. וחוטמא ופומא תרין. הא עשר.
 (ג) ד' תיקונים דלתתא, אדניי, ואינון עשיה בידין, נענוע בגופא, שימוש בכרית מילה, הליכה ברגלים, והכא שיעור קומה. וצריך לאתזרא על פלהו.
 (ד) ואתה תחזה מפל העם, אנת אית לך לאסתפלא, ולא אתרא. דאנת איהו נהרא דאורייתא, לקיימא כף וזכרו תורת משה עבדי. ואתה תחזה, ודאי בראיה דילך בעינין, בגין דעיני כל אליך ישברו, ואנת יהיב לון את אכלם בעתו, דאיהי מיכלא דאורייתא, בגין דשמא דילי נהיר בעינך, ובכל תיקונים דילך.

חלופי גרסאות

1 נ"א מוסיף ודאי איהו (דפוסים ראשונים) 8 נ"א ל"ג הוא (דפוסים ראשונים). 9 נ"א ל"ג תרין (קראקא). 9 נ"א ל"ג ד' (קראקא) ונ"א מוסיף ואית ד' (דפוס וויניצא). 9 נ"א מכללא (קראקא). ונ"א מכלא (וויניצא).

מסורת הזהר

(יחזקאל כד) פנחס שלו ת"ז ת"ע ד' קל: בהשמטות ת"ז ד' קמ"ד: תקי"ה ד' קא ט"ג. ב) (מלאכי ג) תחזה לו ת"ז תפ"ט ד' קי"ז. ז"ח בראשית אות שנו ד' לה ט"א ד"ן.

ואתה תחזה

ראיה, ה' היא שמיעה, ו' היא ריח. ה' אחרונה היא דבור. שבמילוי שלו, עולה לעשר אותיות, שהן יוד הא ואו הא. שהן עשר ספירות המאירות כמוח ובמצח ובעינים ואזנים וכפנים ובחוטם ובפה. המצח והמות הם שנים, העינים הן שנים, האזנים שנים, ופניו שנים, והחוטם והפה שנים, הנה עשרה.

(ג) ד' תיקונים דלתתא וכו': עוד ארבעה אפנים, הם ארבעה תקונים שלמטה מהראש שהם אדניי. דהיינו בגוף, שהם, עשיה בידיים, נענוע בגוף, שימוש בכרית מילה, הליכה ברגלים. וכאן שיעור קומה. וצריך לחזור על כולם, על כל שמונת האפנים הנ"ל, ד' כנגד הוי"ה, ד' כנגד אדניי (כנ"ל אות י"ח).

(ד) ואתה תחזה מפל העם: אתה יש לך להסתכל ולא אחר. כי אתה הוא אור התורה

הסולם

מאמר

(א) ובג"ד אמר למשה וכו': ומשום זה אמר למשה, ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת שונאי בצע. שפירושם הוא כמו שנתבאר. הפה הוא ודאי סיומו של אדם. שהוא מלכות. והחיה, שהפה רוכב עליה, הוא רפאל. שיש בו אותיות אפר, והוא עפר בית המקדש, שהאדם נלקח ממנו, שה"ס הכתוב עפר מן האדמה. ואפר בהפוך האותיות הוא פאר. וזה הוא, פארך חבוש עליך. הרומז על בחינת המלאך רפאל.

(א) הרי לך ד' וכו': הנה לך ד' תקונים, שהם, ראיה, שמיעה, ריח, דבור, דהיינו חכמה בינה ת"ת ומלכות. ודבור הזה, שהוא המלכות, לוקחים אותו משם הנביאים, שהם ב' השפתים, דהיינו נצח והוד, המכוונים נביאים. וזה הוא ודברתי על הנביאים.

(ב) ועל א"יין ארבע וכו': ועל אלו ארבעת התקונים שורה השם הוי"ה, ה' היא (דפוס י"ד ל"א ט"א)

זהר יתרו חדש ט

מאמר ד' גווי עינא

לח) פתח ואמר, רבון העולמים, ברשו דילך אנא איעול לגלאה רזין טמירין דילך. גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, לשבחה דכלה דילך, באלין תיקונין, ולכל אינון דתליין מינה. ואינון רשימין מינה, דאיהי תרעא דילך לאעלא בך, למחזי אפך, דאיהו תפארת. שופרא דילך, יעלה איתמר בך יפה רעיתי, הנך יפה עיניך יונים. פיונים ודאי, דאינון מרקמין בגופייהו בגדפייהו, וברקמיו דילהון אשתמודעין בשאר עופין.

לו) ועוד פיונים, דלית בכל עופין מהימנא לגבי בעלה פיונה. עיינין גבנהין, מסתפלין באורח מישור לגבי בעלה. גדפוי דיונים, אלין פני עינא, די בהון פרתת יונה לגבי בעלה. יונים אתקריאו.

לז) מסטרא דחסד תורין. וסומקין מסטרא דגבורה. וירוקין מסטרא * דתפארת. ואוכמין מסטרא דמלכות. דאיתמר בה שחורה אני ונאנה. לח) תורו דילהון, כמשכיות בסף. ואיהו כתורו דשושנה. סומקי דילהון,

מסורת הזהר
7) תהלים קיט) חיי שיה ריש רכג תולדות ד קצ בהעלותך
8) (שה"ש ד) בהשמות ח"א ד' ונא: ד"י צו לא
קנו קעו אמור לח שלח ו חקת כ פנחס קנה ת"ז ת"ג
ד' כט. תכ"א ד' נב: ז"ח בראשית תקסט תקצו תק"ה ד' קח ט"ג. ו) (שם) ז"ח בראשית תקפב. ו) (שה"ש א)
ב"ב ריג בהשמות ח"א לו לא: ד' רנב: שמות רלג אחרי מות סא בלק קיד רל רלה כי תצא צב ת"ז תכ"ב ד'
סו: תנ"ו ד' צ. ת"ע ד' קכב. קכד. קכה. ז"ח ד' לב ט"ב לג ט"ד לר ט"ב נב ט"א סח ט"ד סט ט"ב ט"ג ט"ד.
ע ט"ב תק"ה צו ט"א קטו ט"א.

הסולם
מאמר
התורה, לקיים בך זכרו תורת משה עברי. ואתה תחזה, ודאי בראיה שלך, בעינים שלך. משום שעייני כל אליך ישברו, ואתה נתן להם את אכלם בעתו, שהוא מאכל התורה. משום שהשם שלי, מאיר בעיניך ובכל התקונים שלך.

מאמר ד' גווי עינא
לח) פתח ואמר רבון וכו': פנ"א, רבון העולמים, ברשותך, אני אבוא לגלות סודות הנסתרים שלך. גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, לשבח הכלה שלך, דהיינו השכינה, באלו התקונים, ולשבח לכל אלו התלויים ממנה, שהם רשומים ממנה, מהשכינה. שהיא השער שלך ליכנס אליך, לראות פניך שהוא תפארת. והיא היופי שלך, עליה נאמר כלך יפה רעיתי. הנך יפה עיניך יונים. כיונים ודאי, שהם מרוקמים בגופם בכנפיהם, וברקמות שלהם ניכרים הם משאר עופות.

לו) ועוד. כיונים דלית וכו': ועוד. (דפו"י דף ל"א ט"ג *) ט"ד) כסף

י זהר יתרו חדש
פתפוחי זקב, ואיהו פסומקי ד'שושנה. ירוקא דילהון, פליל תרי גוונין. אוכמי
דילהון שפירו דאורייתא, דאיהי אוכמא שפירתא, כמה דאיתמר שחורה אני ונאנה.
למ/א) בגוון חיוור, "איהו יפה כלבנה. בגוון סומק, ברה פחמה. איומה
פנדגלות, בתרין גוונין "אתרנין. רבון עלמא, באלין ד' גוונין, "אהא מסתפל
לשמך יהו"ה, "דתפרוק לה.

למ/ב) "ראה ה' כי הגדיל אויב דאיהו סמ"ל, דעיינין דיליה ד' עקימין,
וגונוי חשיכין, ולא מסתכלין באורח מישר, למעבד טב בגלותא עם צדיקא,
אלא עם רשיעא, דאינון "עקימין באורחיהו ובכלא. בנוי דנחש הקדמוני,
דקטיל לאדם ולכל ברין דאתין מגיה.

מ) גוון תוור דעיינין דיליה, איהו נחש. גוון סומק, שרף. גוון תליתאי, ירוק.
פליל מתנוויהו, עקרב. גוון רביעאה אודם, צמאון אשר "אין מים.

מו) פלהו גוונין דעינא דרשיעא, קטלין. עליהו איתמר "אל תלחם את
לחם רע עין ואל תתאו למטעמתי. ובג"ד, אסור לעמא קדישא לאסתפל
ברשיעא. ואורייתא דילהון, צריך לאתפסאה מיניהו. הה"ד, "לא עשה כן לכל
גוי ומשפטים כל ידעום.

חלופי גרסאות

ת נ"א איהו (דפוסים ראשונים). א נ"א ל"ג אחרנין (קראקא).
ב נ"א איהו אסתכל (דפוסים ראשונים). ג תברוי (קראקא).
ד נ"א עמיקן (ספרים ראשונים). ה נ"א עמיקן (ספרים
ראשונים) ו נ"א בכלי דנחש ול"ג בניו (קראקא) ז נ"א
ח נ"א מוסיף אין בו (קראקא).

מסורת הזהר

ט) (איכה א, פ) (משלי כג) תולדות קמ שנות כא אמר
רעה נשא קפה בלק שצו ז"ה ד' עא ט"ד פו ט"ג.
ז) (תהלים קמו) משפטים שכו פקודי תשכג שמיני קיו
אחרי מות רצה ת"ז תכ"ח ד' עב. תק"ח ד' קו ט"ו.
מוסיף דאיהו כליל (דפוסים ראשונים).

ד' גווני עינא

סמאל. שהעינים שלו הן עקומות, וצבעיו
חשכים, ואינן מסתכלות בדרך ישר, דהיינו
לעשות טוב עם הצדיקים בגלות אלא שעושה
טוב עם הרשעים שדרכם כולו עקום, שהם
בניו של הנחש הקדמוני, שהרג את האדם,
ולכל הכריות היוצאות ממנו.

מ) גוון חוור דעיינין וכו': צבע הלבן
שבעינים שלו, הוא נחש, שהוא ימין דס"א,
צבע האדום שבהן הוא שרף. שהוא סמאל
דס"א, צבע הג' שבהן, הוא ירוק הכלול
משניהם, מלבן ואדום, שהוא עקרב. והוא קו
האמצעי דס"א, שהוא הלעומת דקו אמצעי
דקדושה. צבע הרביעי שבהן, הוא אדום, שהוא
צמאון אשר אין מים. שהוא הלעומת של
המלכות דקדושה.

מא) כלהו גוונין דעינא וכו': כל צבעי
העין של הרשעים, הורגים. עליהם נאמר, אל
תלחם

הסולם

מאמר

כסף. שבסו"ה תפוחי זהב במשכיות כסף.
והוא כלבן שבשושנה. דהיינו חסד האדום
שבהן, שבעינים, הוא כתפוחי זהב. והוא כמו
האדום שבשושנה. דהיינו גבורה. הירוק שבהן,
שבעינים, כולל ב' צבעים, הנ"ל, האדום והלבן.
השתור, שבעינים, הוא יופי התורה, שהיא
שחורה ויפה, דהיינו המלכות. כמ"ש, שחורה
אני ונאוה.

למ/א) בגוון חיוור איהו וכו': בצבע
הלבן, היא יפה כלבנה. בצבע האדום היא
ברה כחמה. איומה כנרגלות, היינו בב' צבעים
אחרים. שהם הירוק והשתור. רבון העולם,
באלו ד' צבעים, שה"ס ג' קוין ומלכות
המקבלתם, אהיה מסתכל לשמך הוי"ה, שיה"ו
ה"ס ג' קוין, וה' אחרונה ה"ס מלכות המקבלתם,
שתגאל אותה, את השכינה.

למ/ב) ראה ה' כי הגדיל אויב: שהוא
(דפו"י דף ל"א ט"ד)

זהר **יתרו** **חדש** **יא**

מב * כִּמָּה דְיוֹנָה צְרִיכָת נְטִירוֹ מִנֶּחֱ, כְּגוֹנוֹנָא דָא צְרִיכִין נְטִירוֹ, עֵינִיף יוֹנִים דְּצַדִּיקִים, מְעִינִין דְּרִשְׁיֵעִיא, דְּאִינוּן עֲרַב רַב, בְּנוֹי דְּלִילִית רִשְׁיֵעָתָא, דְּאִינוּן קָשִׁין לְמַעַבְד טִיבוּ עִם עֲנִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאִינוּן עֲקִימִין בְּכָל אוֹרְחֵיהוּ, בְּנוֹי דְּנַחֲשׁ הַקְּדֻמוֹנִי, דְּאֵלִין אִינוּן זוּהֶמָא דְּהִטִּיל חוּזָא בְּתוּה.

מג הָרִי אַרְבַּע גּוֹנוֹנִין בִּישִׁין לְקַטְלָא. וְאַרְבַּע גּוֹנוֹנִין אַחֲרָנִין טְבִין לְאַחֲזִיא. תְּרִין פְּרוּכֵי עֵינָא, אִינוּן נֶצַח וְהוֹד. אֵלִין אִינוּן פְּנֵי יוֹנָה. עֵין דָא צַדִּיק, אִיהוּ יוֹנָה מִמֶּשׁ. דְּכַר וְנוֹקְבָא, אִינוּן צַדִּיק וְצַדִּיק. מִסְטָרָא צַדִּיק אַתְקַרִּיאַת יוֹנָה, מִסְטָרָא דְּתַפְאָרַת אַתְקַרִּיאַת עֵין.

מד נֶשֶׁר, הַה"ד * דְּרַךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. דְּלָא דְחִיל מְעוּפָא דְּעֵלְמָא, בְּגִין דְּנִשְׂרָא אִיהִי מְטְרוֹנִיתָא עֵילְאָה, וְשׁוּלְטָנוּתָה בְּיוֹמִין טְבִין וְשִׁבְתוֹת. אָבֵל יוֹנָה שׁוּלְטָנוּתָה בְּשִׁית יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית, וְאִיהִי בְּגִלוּתָא לִית לָהּ מְנוּחַת לְכַף רַגְלָהּ. בְּגִין דְּבְנוֹי דְּלִילִית, זוּהֶמָא דְּחוּזָא, עֲלֵיהוּ אִיתְמַר * וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד עַל הָאָרֶץ, דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל דְּאִתְמַר בְּהוֹן * וְהָיָה זֶרְעַךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ. אִינוּן מְתַגְבְּרִין עֲלֵיהוּ בְּגִלוּתָא, בְּנִשְׁיִן שְׁפִירִין, בְּבִנִין שְׁפִירִין, בְּעוֹתָרָא, בְּלְבוּשֵׁין שְׁפִירִין.

מה וְיִשְׂרָאֵל עֲנִיִּים בְּכֻלָּא, אוֹכְמָא בְּכֻלָּא. בְּנוֹי דְּדַהֲוָא דְּאִיתְמַר בֵּה, * אֵל

מסורת הזהר

ק) (משלי ל) לעיל כה. ר) (בראשית ז) ב"א רכט ת"ז
 תי"ג ד' כט. תל"ז ד' עה: ט) (בראשית כח) משפטים
 ר"א אמר ע בהר טז זי פנחס נט. ט) (שה"ש א) בהשמטות
 ח"א ד' רנב: ד"י תורע טב בלק קיד פנחס לט כי תצא ע ת"ז בהקדמה ד' ג: תכ"א ד' מט: תכ"ב ד' סה. תל"ז
 ד' עה. תי"ע ד' קלת. ז"ח כז ט"ג נא ט"ב נב ט"ב סט ט"ג ט"ד ע ע"א תק"ח ד' צז ט"א קטז ט"א.

מאמר **הסולם** **ד' גונוני עינא**

תלחם את לחם רע עין ואל תתאו למטעמותיו. ומשום זה, אסור לעם קדוש להסתכל ברשעים. והתורה שלהם, של עם הקדוש, צריכה להתכנס מהם. ז"ש לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום. וע"כ צריכים לכסות מהם המושפטים, שהם התורה.

מב כִּמָּה דְיוֹנָה צְרִיכָת וכו': כמו שהיונה צריכה שמירה מן הנץ, כעין זה צריכות העינים יונים של הצדיקים שמירה, מפני העינים של הרשעים, שהם ערב רב, בניה של לילית הרשעה, שהם קשים מלעשות חסד עם עניי בני ישראל, והם עקומים בכל דרכיהם, בניו של נחש הקדמוני, כי אלו הם הזוהמא שהטיל הנחש בחוה.

מג הָרִי אַרְבַּע גּוֹנוֹנִין וכו': הנה ארבעה צבעים רעים בעיני רשעים, שהם להמית. וארבעה צבעים אחרים, שהם בעיני הצדיקים, שהם להחיות. ב' כרובי העין, דהיינו עפעפי העין, הם נצח והוד, ואלו הם כנפי (דפו"י דף ל"א ט"ד)

יונה. העין, זו צדיק, דהיינו יסוד, היא יונה ממש. צדיק וצדק, שהם יסוד ומלכות, הם דבר ונוקבא, כמו תפארת ומלכות. מצד הצדיק, שהוא יסוד נקראת המלכות, יונה. ומצד התפארת, נקראת המלכות, עין.

מד נֶשֶׁר הַה"ד דְּרַךְ וכו': נשר, ז"ש דרך הנשר בשמים, שאינו ירא מפני עופות העולם, משום שהנשר היא מלכה עליונה, דהיינו בינה, וממשלתה בימים טובים ושבתות, אבל יונה, היא מלכות, שממשלתה בששת ימי בראשית. והיא בגלות, אין לה מנוח לכף רגלה. משום שבניה של לילית שהם זוהמת הנחש, נאמר עליהם, והמים גברו מאד מאד על הארץ, שהם ישראל שנקראים ארץ, כי נאמר בהם והיה זרעך כעפר הארץ. הם מתגברים עליהם בגלות, בנשים יפות, בבנים יפים, בעושר, בלבושים נאים.

מה וְיִשְׂרָאֵל עֲנִיִּים בְּכֻלָּא וכו': וישראל הם עניים בכל, הם שחורים בכל, בניה

יב זהר יתרו חדש
 תראוני שאני שחרתורת, בגלותא. ואינון בני דההוא דאתמר ביה, « אלביש
 שמים קדרות ושק אשים כסותם. אינון מתלבשין באינון לבושין, בגין אלין רשיעיא
 דמתגברין עליהו בגלותא, דלא מסתפלין לון ? אלא בעינא בישא. » וערום ראה
 רעה ונסתר, בגון גת, וקכי צריכים ישראל לאתפסא מנייהו בגלותא,
 בלבושיהון, בנשיהון, בכניהון, בעותרא דלהון. ולא למגנא אמרו מ"מ, דלית
 ברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין.

מז ונחש ועקרב, אלין מומין דעינא. ועינין עקימין דבר נש, דלא
 מסתפלין באורח מישור, חוץ, דאיהו נחש עקלתון תמן. בהאי לא תפיס כלל,
 מאינון דקו המדה פהו. עלייהו אתמר, « ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
 אשר אתם וגו'. » (* אע"ג דישאל אינון בגלותא, ופרנסי דרא אינון פגוונא
 ידלפא, ועיני ישראל דהו סנהדרין גדולה, פיון דאינון זונים ומשוטפין בזמה,
 לא תתורו אבתרייהו, דהא לית פהו מהימנותא.

מז עינין עקימין, רמאי איהו, ומפתי בני נשא בלישניה, בגון דפתי נחש
 לתוה. עץ הדעת טוב ורע איהו. אתחזי בפומיה ובמלוי טב, ולביה רמאי ביש,

חלופי גרסאות

ל נ"א ליג אלא (דפוסים ראשונים). מ נ"א בגין נח והם
 (קראקא). נ נ"א ליג עינין (קראקא). ס נ"א תפין (קראקא).
 ע ה"ג הסלם נ"א מוסף את כלל (וויניציא). נ"א אתכליל
 (קראקא). פ נ"א ביה (דפוסים ראשונים). צ נ"א דאינון
 ול"ג דישאל (קראקא). נ"א דאינון ישראל (וויניציא). ק נ"א
 ליג ופרנסי דרא אינון (דפוסים ראשונים). ד נ"א דלב
 ישראל (קראקא) ש נ"א ומשתפין (קראקא) נ"א ומשטפין
 (וויניציא). ת נ"א והא דלית ליה (קראקא) ול"ג דהא לית
 ונ"א והא דלית. ונ"א והא דאית ול"ג ליה (וויניציא).

מסורת הזהר

(ישעיה ג) וישב סו ויגש קח שמות שיא אחרי מות
 שכט חקת לו ואתחן קלח אדרא ווטא קמו ת"ז בהקדמה
 ד' ג: ז"ח ד' לו ט"ג ט"ה. ב (משלי כב) נח ריג ת"ז
 תל"ד ד' עז: תק"ח קיח ט"ב ט"ג. ג (במדבר טו) תרומה
 תפב בהשמטות ח"ב ד' רעז. ד"י שלח לך שכר שלב
 ואתחן עג ת"ז תל"ז ד' עת. ז"ח בראשית אות כ פג
 ד' מז ט"ב.

בהו מהימנותא, ונ"א והא דאית ליה עינין (קראקא)

הסולם

ד' גווני עינא

שהוא נחש עקלתון, שם. באדם זה לא נתפש
 כלל מאותם שקו המדה בהם. כלומר שאין בו
 מבחינת קו האמצעי, שהוא סוד היושר שאינו
 נוטה לא לימין ולא לשמאל. עליהם נאמר,
 ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר
 אתם זונים אחריהם וגו'. אע"פ שישאל הם
 בגלות, ופרנסי הדור, שהם כמו הלב, ועיני
 ישראל, שהם סנהדרין גדולה, כיון שהם
 זונים ומשוטפים בזמה, לא תתורו אחריהם,
 כי אין בהם אמונה.

מז עינין עקימין רמאי וכו': מי שיש
 לו עינים עקומות, הוא איש רמיה, ומפתה
 בני אדם בלשונו, כמו הנחש שפיתה את חוה.
 הוא עץ הדעת טוב ורע. בפיו ובדבריו נראה
 שהוא טוב, ובלבו רמיה ורעה. השמר מפניו.
 עליו

מאמר

בניה של אותה שנאמר בה, אל תראוני שאני
 שחרתורת, בגלות. שהיא השכינה. והם בניו
 של אותו שנאמר בו, אלביש שמים קדרות
 ושק אשים כסותם. הם, השמים. מתלבשים
 בלבושים אלו, משום אלו הרשעים המתגברים
 עליהם בגלות. שאינם מסתכלים בהם אלא
 בעין הרעה. וערום ראה רעה ונסתר. כמו
 נח שנסתתר בתיבה. וכך צריכים ישראל
 להתכסות מהם בגלות, בלבושיהם בנשיהם
 בכניהם בעושר שלהם. ולא בתנם אמרו בעלי
 המשנה, אין הברכה שורה אלא בדבר המכוסה
 מן העין.

מז ונחש ועקרב אלין וכו': ונחש
 ועקרב הם מומים שבעין. עינים עקומות
 שבאדם, שאינם מסתכלים בדרך ישר, הנחש,
 (דפו"י דף ל"א ט"ד *) דף ל"ב ט"א

זהר יתרו חדש יג
איסתמר מניה. עליה אתמר, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו.

מאמר עינינו חורין

מח) חורו דעינינו, מכסיא כל גוונין אחרנין. עינין דיליה אינון וברבין, גבנהין, ואיהו גבה לב, עליה אתמר תועבת ה' כל גבה לב. כל טבין דעבדי, למעבד ליה שם. ואיהי מאלין דאתמר בהון, הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם. אלין אינון דבונין בתי כנסיות וכתבי מדרשות מממוניהון. וכלא למעבד להון שם, ולא לשמא דה'. האי איהו גיפא, דיוקנא דחמור נואף איהו. אסתמר ברפתך ואתתך מניה, אם יתא אושפינדך.

מט) ועוד, האי ב"נ משתדל כל יומי בכשוף, ואצלח בהון עם מלכין ושלטיין. איהו מעונן ומנחש ומכשף. ואיהו רשימו דיליה רשימו דחניא, דבמדה חורא. ורושם חור אית ליה בכתפוי, דמתמן אתגטיל ונחש, ולית שערא על ההוא רושם. ומזליה דהאי ב"נ בכל מלה, חורא. שערא דיליה חור, והוא אריף קומה, ושערוי אריכין.

נ) ועינין חורין, מסתכלין באורח מישר. האי איהו מאריה דחסד, דאתגליד האי ב"נ ביומא קדמאה, בשעתא קדמאה, דמזליה טלה. ותיה דיליה אריה ביומא

מסורת הזהר
חלופי גרסאות
א נ"א ומדרשות וליג ובתי (דפוסים ראשונים). ב נ"א וגופיה (קראקא). ג נ"א אם יהא אושפינדך ואתתך (דפוסים ראשונים). ד נ"א במרה (מונקאטש). ה נ"א בגדפוי (דפוסים ראשונים). ו נ"א נח (מונקאטש).
ט (בראשית ב) ב"א רמו דפו תלג וירא קיד קדושים קיב אמור שלח בהר סה ת"ז תכ"א ד' סו תכ"ב ד' סט: תנ"ג ד' פז: תנ"ז ד' צ: תס"ו ד' צו. תס"ז ד' צח. תס"ט ד' קא: קט: קיז: ז"ח בראשית מה תשעט ד' פב ט"ג. ה) (משלי טז) ת"ז תכ"ד ד' סט: ו) (בראשית יא) ב"א רכט נח שלט שמב שמות שטו.

מאמר עינין חורין
הסולם
מאמר
עליו נאמר, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו.

מח) חורו דעינינו מכסייא וכו': הלבן שבעין המכסה כל הצבעים האחרים. כלומר שהלבן שבהן שולט על הצבעים האחרים שבעינים, שהוא מרובה ביותר, והעינים שלו הן גדולות, וכולטות לחוץ מחוריהן, הוא גבה לב. עליו נאמר, תועבת ה' כל גבה לב. כל הטוב שעושה הוא לעשות לו שם. והוא מאלו שנאמר בהם, הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם. אלו הם הבונים בתי כנסיות ובתי מדרשות מכספם, והכל הוא לעשות לעצמם שם, ולא לשם ה'. איש זה הוא נואף. הוא צורת חמור נואף. אם הוא יהיה אורח שלך, תשמור בתך ואשתך ממנו. ועינים לבנות אלו, הן הלעומות של עינים (דפויי דף ל"ב ט"א)

נ) ועינין חורין מסתכלין וכו': ואם יש למי, עינים לבנות, כלומר שהלבן שולט בהם, שהוא מרובה ביותר, ומסתכלות בדרך ישר. זה הוא איש החסד. אדם הזה נולד ביום

יד זהר יתרו חדש
קדמא, פל י"ב מזלות, וז' כוכביא, אינון משועבדים לכוכבא דיליה, ולמזלא דיליה. וקחי פל יומא ויומא כגוונא דא.

נא) האי ב"נ איהו חנוור, מתוורו דנהורא דאתברי ביומא קדמא. הה"ד, ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. אתיליד בריש שעטא דיומא, יהא חפימא יתיר באורייתא. ויהא גישא דמארי מתיבתא. ואם אתיליד באמצעייתא דשעטא, יהא בינוני באורייתא. ואם בסופא דשעטא, יהא עני באורייתא. וזב לאריות, דאינון תלמידי חכמים.

נב) והאי איהו במזל ראוב"ן, דאיהו או"ר ב"ן, מסטרא דחסד. וסיהרא דאיהי מלכות, נטלא תוורו דנהורא. דמלכות איהי סיהרא מסטרא דחסד, יפה כלבנה. ואיהי חמה מסטרא דגבורה. ואיהי כוכב מסטרא דת"ת, הה"ד ו' דרף כוכב מיעקב. ואיהי נוגה מסטרא דנצח. ואיהי מאדים, מסטרא דהוד, דאתאדם בגבורה. ואיהי שבת, מסטרא דיסוד. שבתאי דמסטרא טבא איתמר ביה שבת.

נג) אבל מסטרא אהרא שבתאי, ובזמנא דהאי שליט על עלמא אסתלק שבת, ויאמרין אושפיזין דאינון נשמות יתירות, אי שבת.

מסורת הזהר
(ז' בראשית א) הקס"ז קצח ב"א כח קסא שכב שמח
ז' נ"א דסטרא (דפוסים ראשונים). ח נ"א וסמכין (קראקא).
ב"ב קמו קנג תולדות ע קפב ויצא שלט בהשמטות ח"א
ד' רנב: רנו: רסג. רסד. ד"י בא נה משפטים קפג תרומה כו תיר תרלט תשמו ספרא דציניעוה י ויקרא קעט
צו מט שלח קנג פוחס תרכו ת"ז ת"ה ד' יט. ת"ח ד' לו: תע"ז ד' עא. ת"ל ד' עג: ער: תל"ג ד' עז. תל"ו ד'
עז: תל"ז ד' ע"ח: עט. תל"ט ד' עט: תמ"ב ד' פא: תס"ט ד' קח: תי"ז ד' קלו. ז"ח בראשית אות א' שלב שמה
שנא ד' לד ט"ב לו ט"ד עג ט"ג תק"ח ד' קט ט"ג קיב ט"ג קטו ט"ב ט"ג קטו ט"ב. ח (במדבר כד) תרומה
תתג בלק תקא כי תצא קטו אורא זוטא קלב ת"ז בהקדמה ד' טו: תל"ז ד' עח ז"ח ד' נה ט"ב תקי"ח ד' קג
ט"ב.

מאמר
ביום ראשון, ובשעה ראשונה, שמזלו טלה. והחיה שלו היא אריה. ביום הראשון, כל י"ב מזלות וז' כוכבי לכת, משועבדים הם לכוכב שלו ולמזל שלו. וכן בכל יום ויום כמו זה.

נא) האי ב"נ איהו וכו': אדם הוה הוא לבן מלובן האור שנברא ביום הראשון, דמעשה בראשית, ז"ש, ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור. ואם נולד בתחילת השעה הראשונה של היום, יהיה חכם ביותר בתורה. ויהיה ראש לבעלי הישיבה. ואם נולד באמצע השעה, יהיה בינוני בתורה. ואם בסוף השעה, יהיה עני בתורה, וזב לאריות, שהם תלמידי החכמים.

נב) והאי איהו במזל וכו': וזה הוא במזל ראובן, שהוא אותיות **אור בן מצד** (דפוס דף ל"ב ט"א)

חלופי גרסאות
ז' נ"א דסטרא (דפוסים ראשונים). ח נ"א וסמכין (קראקא).
ב"ב קמו קנג תולדות ע קפב ויצא שלט בהשמטות ח"א
ד' רנב: רנו: רסג. רסד. ד"י בא נה משפטים קפג תרומה כו תיר תרלט תשמו ספרא דציניעוה י ויקרא קעט
צו מט שלח קנג פוחס תרכו ת"ז ת"ה ד' יט. ת"ח ד' לו: תע"ז ד' עא. ת"ל ד' עג: ער: תל"ג ד' עז. תל"ו ד'
עז: תל"ז ד' ע"ח: עט. תל"ט ד' עט: תמ"ב ד' פא: תס"ט ד' קח: תי"ז ד' קלו. ז"ח בראשית אות א' שלב שמה
שנא ד' לד ט"ב לו ט"ד עג ט"ג תק"ח ד' קט ט"ג קיב ט"ג קטו ט"ב ט"ג קטו ט"ב. ח (במדבר כד) תרומה
תתג בלק תקא כי תצא קטו אורא זוטא קלב ת"ז בהקדמה ד' טו: תל"ז ד' עח ז"ח ד' נה ט"ב תקי"ח ד' קג
ט"ב.

הסולם
החסד, כי ראובן הוא חסד. והלבנה, שהיא מלכות, לוקחת הלבן שבאור, שהוא חסד, כי המלכות היא לבנה מצד החסד, בסו"ה, יפה כלבנה. והיא חמה מצד הגבורה, בסו"ה ברה כחמה. והיא כוכב מצד הת"ת, ז"ש דרך כוכב מיעקב. והיא נוגה, מצד הנצח. והיא מאדים מצד ההוד, כי ההוד נתאדם בגבורה. והיא שבת מצד היסוד, דהיינו שבתאי, שמצד הטוב נאמר בו שבת.

נג) אבל מסטרא אהרא וכו': אבל יש שבתאי מצד האחר, שהוא קליפה, ובזמן שזה שולט על העולם נסתלק השבת, והאורחים, שהם נשמות היתירות, שישראל זוכים בהן בשבת, אומרים, אי שבת. כלומר, אנה פנה אור השבת.

זהר עיינין חיוורין, נטלין בסיטרא מסטרא דחסד. אלין אינון מארי דחסדים טובים, מזרעא דאברהם. אלין עיינין מסתפלין באורח מישר כלפי ימינא.

נה האי ב"ג, ונתרן איהו בממוניה, דממונא דנשמטא איהי אורייתא, ושאר עיתרא ממונא דגופא. האי ב"ג תוור איהו ככספא, אריף קומה איהו. רשימו תוור אית ביימינא דיליה. רחים איהו מבני נשא, רחים איהו מקב"ה. הה"ד, אברהם אוהבי. שערא דיליה שעיע תוור.

נו ות"ח, דלית עיינין דלאו אינון כלילין מארבע גוונים. ואמאי אתקריאו עיינין חיוורין. אלא כל גוון דשליט על אחרנין, אתקריאו עיינין על שמה. ובג"ד פד שליט גוון תוור בעיינין, אתקריאו עיינין חיוורין. ומאן * דבעי לאצלקא באורייתא, ואשתדל בה, עליה איתמר הרוצה להחכים ידריים.

מאמר עיינין סומקין

נז עיינין סומקין מסטרא אחרא, נטלין סומקו משרף, דאוקיד לון בשלהובי דחמה בישא, ומתאדמין במאדים דס"א. דתרין דרגין אלין, אינון מאומה דעשו, איהו אדום מסטרא דמאדים, ואתמר בבנוי דמונין לחמה, ובג"ד פד לוקה חמה סימן רע לאמות העולם. לקותא דחמה דאומין דעלמא.

חלופי גרמאות

ט נ"א ותחזי (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	עיינין חיוורין
נד ובג"ד עיינין חיוורין וכו': ומשום זה, אלו שיש להם, עינים לבנות, לוקחות בלבנה, שהיא המלכות, מצד החסד. אלו הם בעלי חסדים טובים מזרע אברהם. אלו העינים מסתכלות בדרך ישר כלפי ימין.	נה האי ב"ג וותרן וכו': אדם הזה, הוא נדיב רוח בכספו. כי הכסף של הנשמה הוא התורה, ושאר עושר, הוא כספו של הגוף. אדם הזה, הוא לבן כסף, הוא ארוך הקומה. רושם לבן יש לו בימינו, אהוב הוא מבני אדם, אהוב הוא מהקב"ה. ד"ש אברהם אוהבי. השערות שלו חלקות ולבנות.	לבנות. ומי שרוצה להצליח בתורה ומשתדל בה, עליו אמרו, הרוצה להחכים ידריים. כלומר, שיאחז במדת היסוד, הנקראת דרום, שהיא מדת החסד.

מאמר עיינין סומקין

נו עיינין סומקין מס"א וכו': עינים אדומות דצד האחר, שהן כנגד העינים האדומות של הקדושה, לוקחות האדם מן השרף ששורף אותן בשלהבת של חמה הרעה, והן מתאדמות על ידי מאדים של צד הרע. כי ב' מדרגות אלו, שהן חמה רעה, וככב מאדים דסטרע אחרא. הן מאומה של עשו, שהוא אדום מצד מדרגת הככב מאדים, ונאמר בבניו שהם מונים הימים והחדשים והשנים לפי החמה. שמשום זה, כשלוקה החמה, דהיינו כשנכחה אורה, סימן רע לאומות העולם. כי הליקוי של החמה הוא לאומות העולם.

אורייתא

נז ות"ח דלית עיינין וכו': ובוא וראה, שאין עינים שאינן כלולות מד' צבעים, לבן, אדום, ירוק, שחור, וא"כ למה הן נקראות עינים לבנות, אלא כל צבע שהוא שולט על האחרים, נקראות העינים על שמו. ומשום זה, כשהלבן שולט בעינים, הן נקראות עינים (דפויי דף ל"ב ט"א * ט"ב)

נח אורייתא דאיהי אוכמא, דאתמר בה שחורה אני ונאנה. לקותא דשמשא דסטר קדישא, שבתאי לילית פתייא אוכמא. וכנהא, אינון לקותא דישראל.

נט מאדים, לקותא דסיתרא טבא דעקב. ומאדים איהו עשו. ומאדים דסטרא טבא, לקותא דסיתרא בישא, דמונין לה אומה דישמעאל.

ס לקותא דעינין בסומקו דילהון, ובאדימו דילהון בבשרא, דגבינין דלהון. האי איהו חמה דאוקיד לון, דאיהו שרף, ואושדין דמעין ואדימו. כולהון לקותא דמאדים אלין. אינון עינין קמיטין בנכשותא, דשרף דאוקיד לון ואתקמיטו, ועינין סומקין דסטרא אתרא יהוא.

סא מארי דעינין סומקין, אסטמר מיניה, אושיד דמין איהו. ואי הוא תור בתיובתא, אושידו דדמא דיליה, יהא בפקודין דאורייתא. או יהא טבתא. או מוקלא.

סב ותאי ב"נ, איהו קמיט באנפוי, בחוטמיה, בקדליה, בגופיה, בדרעוי, ברגלוי. בהפוכא דעינין תורין, דאיהו אריך באנפוי בחוטמיה בקדליה בגופיה בדרעוי ברגלוי. דא רחמי. ודא דינא.

סג עינין סומקין דסטרא דכייא, אלין עינין דדוד דאיתמר ביה, ויהוא

מסורת הזהר
 (שה"ש א) לעיל לו. (ש"א טז) יתרו ק משפטים
 נה תזריע קטר מצורע נח קדושים עד ואתחנן לא נב כי תצא קכ.
 ברקליה (קראקא). צ נוסח אחר בהפכת (דפוסים ראשונים). ק נוסח אחר ברקליה (קראקא).
חלופי גרסאות
 י נ"א דמין (מונקאטש). כ נ"א ההוא (דפוסים ראשונים).
 ל נ"א מינה (דפוסים ראשונים). מ נ"א דמעין (קראקא).
 נ נ"א דמיא (קראקא). ס נ"א בפקודין (קראקא). ע נ"א מהולתא (קראקא) נוסח אחר מהולא (וויניציא) פ נוסח אחר ברקליה (קראקא). צ נוסח אחר בהפכת (דפוסים ראשונים). ק נוסח אחר ברקליה (קראקא).

מאמר
הסולם
עינין סומקין
 ומתאדמות. כולם ליקוי מחמת המאדים הם. אלו הן העינים הנקמטות ביבשות, מחמת שהשרף שרף אותן ונתקמטו. והעינים אדומות של צד האחר.

סא מארי דעינין סומקין וכנ: בעל עינים אדומות, השמר מפניו, הוא שופך דם. ואם הוא חזר בתשובה, תהיה שפיכת הדמים שלו במצות התורה, דהיינו או שיהיה שוחט, או שיהיה מוהל.

סב והאי ב"נ איהו וכנ: ואדם ההוא הוא קצר, בפניו בחוטמו בערפו בגופו בזרועותיו וברגליו. והוא בהפך מבעל עינים לבנות, שהוא ארוך בפניו בחוטמו בערפו בגופו בזרועותיו וברגליו. זהו רחמים, וזהו, בעל עינים אדומות, הוא דין.

סג עינין סומקין דסטרא וכנ: עינים אדומות

נח אורייתא דאיהי אוכמא וכנ: התורה שהיא שחורה, שנאמר בה שחורה אני ונאנה, הנה השחרות הזאת, היא ליקוי השמש שמצד הקדושה, כי התורה נקראת שמש, והיא נגדמות, על ידי הככב שבתאי, שמצד הרע, שחוא לילית ובניה, והוא פתי שחור. והם הליקוי של ישראל.

נט מאדים לקותא דסיתרא וכנ: מאדים, שמצד הרע גורם ליקוי ללבנה הטובה של יעקב. ומאדים הזה הוא מצד עשו. ומאדים שמצד הטוב, גורם ליקוי ללבנה הרעה, שמונים על פיה, האומה ישמעאל.

ס לקותא דעינין בסומקו וכנ: שבעינים, באדום שבהן, ובאדום שבבשר הגבות שלהם, דהיינו בבשר העפעפים שמסביב העינים, זה הוא מחמת החמה השורפת בהם, שהיא שורפת אותן והן שופכות דמעות (דפו"י דף ל"ב ט"ב)

זהר יתרו חדש יז
 אדמוני עם יפה עינים וטוב ראי. שערי ירוקין בגוון חמה טובא, אנפוי סומקי
 מסטרא דמאדים טב.
סד יבשערוהי הוו ז' מיני גוויי דהבא, דאיהו זקב סגור, זקב אופיר,
 זקב פרוים, זקב שחוט, זקב טהור, זקב מופז, זקב תרשיש. ז' אינון מיני
 דהבא, דשבע ספירין אתקלילן בהו. ושערא דיליה קמיט. וכל איברין דיליה
 קמיטין. מסטרא דשברים. ובג"ד, דוד הוא הקטן, ואיהו דרנא דיליה הוד,
 דנטיל בגבורה.
סה אכל עינא חורין, נטלין בנצח וחסד, ואינון אריכין. ושרטוטין
 דמצתא פלהון אריכין, מסטרא דתקיעה. אכל שרטוטין דמצתא מסטרא דב"ג
 קמיט, אינון קמיטין פרנא דשברים. ואית ליה רושם סומק תחות דרועא שמאלא,
 או דרועא שמאלא, או בשוקא שמאלא.
סו ומאן דאתיליד בשעתא קדמאה דיומא תנינא, דאיהו דרנא דגבורה.
 יהא תקיף ביצריה, אם ישתדל באורייתא דבעל פה. ומלכות איהו חמה טבא,
 אורייתא דבעל פה מסטרא דגבורה, ואיהי סיהרא קדישא, אורייתא דבכתב
 אתקריאת מסטרא דחסד.
סז חמה בישא איהי גיהנם, דאתברי ביומא תנינא. «ובסטרא דדרנא

חלופי גרמאות

ד נ"א בשערוי (קראקא) ש נ"א ל"ג זהב שחוט זהב טהור (קראקא). ונ"א זהב טהור זהב שחוט (וויצא). ת נ"א
 ל"ג זהב תרשיש (דפוסים ראשונים). א נ"א ומסטרא (קראקא).

הסולם

<p>מאמר</p> <p>אדומות של צד הטהור. אלו הם עיניו של דוד. שנאמר בו והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב רואי, שערותיו ירוקות, כצבע החמה שמצד הטוב. פניו אדומות, מצד כוכב מאדים שמצד הטוב.</p> <p>סד בשערוהי הוו ז' וכו': בשערותיו של דוד, היו ז' מיני צבעי הזהב, שהם, זהב סגור, זהב אופיר, זהב פרוים, זהב שחוט, זהב טהור, זהב מופז. זהב תרשיש. שבע מיני זהב הם, ששבע ספירות נכללות בהם. ושערותיו היו קצרות וכל אבריו קצרים, מצד הדינים שבסוד השברים (עי' אמור אות קצ"ה בהסולם). ומשום זה דוד הוא הקטן. והוא, המדרגה שלו היא הוד, הנוסע מספירת הגבורה. דהיינו בקו שמאל.</p> <p>סה אבל עינא חורין וכו': אבל עינים לבנות, נוסעות בנצח וחסד, דהיינו בקו ימין, והן ארוכות. וכן קני המצח הם כולם ארוכים, מצד התקיעה (ועי' אמור דף ע"א (דפוסי דף ל"ב ט"ב))</p>	<p>עיינין סומקי</p> <p>בחסולם) אבל קני המצח מצד בן אדם קצר, הם קצרים בסוד השברים. ויש לו רושם אדום תחת זרוע השמאלית, או בזרוע השמאלית, או בשוק השמאלית.</p> <p>סו ומאן דאתיליד בשעתא וכו': ומי שנולד בשעה הראשונה של יום השני, שהוא מדרגת הגבורה, יהיה גבור ביצרו, אם יעסוק בתורה שבעל פה. ומלכות, היא חמה שמצד הטוב, והיא תורה שבעל פה, מצד הגבורה. והמלכות, היא לבנה הקדושה, ונקראת תורה שבכתב, מצד החסד.</p> <p>סז חמה בישא איהי וכו': החמה, שמצד הרע, היא גיהנם שנכרא ביום השני. ובצד מדרגת עשו יוצא האדום. ואע"פ שלוקחת אח"כ מכל הצבעים, שהם, לבן ירוק שחור, מי שהוא יותר חזק הוא המתגבר ושולט, ונקרא על שמו. פירושו, שבכל צד יש כל ד' הצבעים, אלא בצד ימין שולט החסד שהוא לבן וכולם נקראים לבן. ובצד שמאל שולטת</p>
--	---

יה דעשו, נפקת סומקא. אע"ג דנטילת לבתר מפל גוונין, תוור ב'גרוק ואוכס,
מאן דאלים גבר, ועל שמיא אתקריאת.
(סח) והאי איהי תיקונא דתכמתא עלאה. אכל איסטגנינון לא נטלין
כוכבא בסידרא דא, אלא פפום ממשלת דילהון באורח חושפנא.
(סט) עיינין סומקין, אינון מרפכה דתיה דשור, דאיתמר בה ופני שור
מהשמאל לארבעתן, דאינון ד' גווני עינא. ושולטנו דארבע גוונין אלין, איהו
סומק. אכל עיינין תוורין, מרפכה דילהון אריה.
(ע) ואריה איהו מיכאל. שור, גבריאל. ומאן דאתיליד ברישא דשעתא
דשור, יתא עתיר בדהבא, ובכל מיני סומק. בעיינין תוורין נהיר (* יהוה רחמי
ודאי, ואתמר ביה הרוצה להחכים נדרים. בעיינין סומקין נהיר אדני, וביה
הרוצה להעשיר יצפין.
(עא) מאן דאתיליד בפלוגתא דשעתא קדמא דיומא תנינא, יתא בינוני
בעותרא. מאן דאתיליד בסופא דשעתא, יתא איהו בונבא דשור, יתא עני.
(עב) ויומין דכל חד מתפלגין לתלת סטרין, כגוונא דנשמתא ורוחא
ונפשא. נשמתא איהו מפרסייא קירא, ואיהי מרפכה בריש כל כוכב ומזל.

מסורת הזהר
כ (יחזקאל א) וארא צו יתרו רפ משפטים תמה תעו ויקהל שכו פקודי שטו ויקרא ויה שמוני נא תוריע קטו נשא יא קרח נב חקת יח פנחס תיח תקלג תקמא תקצו כי תצא כא האזינו רלח תיז בהקדמה ד' יג: תכ"א ד' סג. תסי"ט ד' קי: תי"ז ד' קכב.

מאמר
שולטת הגבורה שהיא אדומה, וכולם נקראים אדום.
(סח) והאי איהי תקונא וכו': וסדר הזה הוא על פי התקון של חכמה העליונה. אבל חכמי התכונה, אינם לוקחים הכוכבים בסדר הזה, אלא כפי ממשלתם, שבודרך החשבון.
(סט) עיינין סומקין אינון וכו': ומפרש דבריו, עינים אדומות, הן מרכבה אל החיה הקדושה הנקראת שור. שנאמר בה, ופני שור מהשמאל לארבעתן, שהם ד' צבעי העינים. והשליטה שעל ארבעה צבעים אלו היא אדום, שהוא צבע השמאל, שנקרא שור. לפיכך נקראים כולם עינים אדומות. אבל עינים לבנות, שהמרכבה שלהם היא אריה, שהוא שליטת החסד, שצבעו לבן, אע"פ שיש בו ד' צבעים, נקראים כולם לבנות.
(ע) ואריה איהו מיכאל וכו': ואריה הוא מיכאל, שהוא חסד, שור הוא גבריאל, (דפוי"ף דף ל"ב ט"ב * ט"ג) עולם

הסולם
עיינין סומקין
שהוא גבורה. ומי שנולד בתחילת השעה של שליטת השור, דהיינו בתחילת שעה הראשונה, ביום השני, יהיה עשיר בזהב, ובכל מיני אדום. בעינים לבנות מאיר השם הוי"ה, שהוא רחמים ודאי. ואמרו בו, הרוצה להחכים ידרים, דהיינו שיכוון בתפלתו לקו ימין שהוא נקרא דרום, שהוא חסד. בעינים אדומות מאיר השם אדני, ואמרו בו, הרוצה להעשיר יצפין, דהיינו שיכוון בתפלתו לקו שמאל הנקרא צפון, שהוא גבורה.
(עא) מאן דאתיליד בפלוגתא וכו': מי שנולד בחצות שעה הראשונה של יום השני, שהוא גבורה, יהיה בינוני בעושר. מי שנולד בסוף השעה הראשונה של יום ב', זה הוא מזנב השור, ויהיה עני.
(עב) ויומין דכל חד וכו': והימים של כל אחד, מתחלקים לג' צדדים, כעין נשמה רוח נפש. הנשמה, היא מכסא הכבוד שהוא עולם

זהר יתרו חדש ימי
 רוחא איהי מן מלאכיא, ואיהי מרַבָּבָה במציעות כל כוכב ומזל. ונפשא שותפי
 דבעיראן ועופין, וכל אילין דתאווה דעלמא שפלה, ואיהי מרַבָּבָה בסופא דכל
 שעתא, וּבסופא דכל כוכב ומזל.
עג) ומסטרָא דנפשא דבעירָא, יומי דב"ג קצירין, ואינון מעט ורעים.
 דכל יומי דב"ג דאינון בעניותא בצערא ובדוחקא, לאו אינון חיים, וכל שכן
 אי אינון יומין בלא תורה ומצוה, דלאו אינון חיים.
עד/א) אם חזר בתשובתא, אע"ג דאיהו בזנב טלה או שור, בכל מזל ומזל,
 קב"ה יאוסף ביה רוחא יתירָא דמלאכין, וסליק מזנבא למתיו בינוני. וכה
 יתיר למיהדר בתשובתא במחשבתיה, קב"ה יחייב ליה נשמתא ומכורסניא,
 וסליק למתיו רישא פריש כל כוכב ומזל.
עד/ב) ובג"ד אין מזל לישדאל. ואע"ג דאתיליד פריש שעתא, וקלקל
 עובדוי, קב"ה נחית ליה מרישא לגופא, למתיו בינוני. וְאִי מְקַלְקַל יתיר
 בעובדוי, נחית ליה לסופא דכל מזל ומזל. ותאי איהו תלוי במזל, ומזל רכיב
 עליה ושלטי עליה. אבל בזמנא דנשמתיה שליט ורכיב על מזלא, מזלא איהו
 טפילא לרוכב עליו.
עד/ג) ואם מזלא דאיהו טפלה לרוכב שליט עליה, איתמר ביה חגור

מסורת הזהר (7 דברים כח).
 חלופי גרסאות
 ד נ"א מסיף אלין מאכלין (מונקאטש). ה נ"א ובסיפא
 (ווינצא) ונ"א ובסופא (קראקא). ו נ"א אתוסיף (דפוסים
 ראשונים). ז נ"א מוסיף מכורסייא דרישא (דפוסים ראשונים). ח נ"א ל"ג ואי (קראקא). ט נ"א ל"ג טפלה (קראקא).

מאמר הסולם עיינין סומקין
 עולם הבריאה, והיא מרכבה בראש כל כוכב
 ומזל. הרוח, הוא מן המלאכים, דהיינו מעולם
 היצירה, ששם המלאכים, והוא מרכבה באמצע
 כל כוכב ומזל. והנפש, היא שותפת הבהמה
 והעופות, בעולם העשיה, וכל התאות של עולם
 השפל, והיא מרכבה בסוף כל שעה, ובסוף כל
 כוכב ומזל.
עג) ומסטרָא דנפשא דבעירָא וכו':
 ומצד נפש הבהמי, ימיו של אדם קצרים, והם
 מעט ורעים. כי כל ימיו של אדם שהם
 בעניות וצער ודחק, אין הם חיים. וכל שכן
 אם הימים הם בלי תורה ומצות, שאין הם
 חיים.
עד/א) אם חזר בתשובתא וכו': אם
 חזר בתשובה, אע"פ שהוא בזנב טלה או שור,
 שבכל מזל ומזל, דהיינו מבחינת נפש הבהמית,
 מוסיף בו הקב"ה רוח יתירָא מן המלאכים,
 ועולה מזנב המזלות, להיות בינוני, דהיינו
 (דפויי דף ל"ב ט"ג) אל הרוכבת עליו.

עד/ג) ואם מזלא דאיהו וכו': ואם
 המזל שהוא טפל לרוכב שולט עליו, נאמר
 בו, הגר אשר בקרבך יעלה עליך מעלה מעלה
 ואתה

ב זהר יתרו חדש
אשר בקרבך יעלה עליך מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה הוא ילך ואתה לא תלוננו הוא יהיה לראש ואתה תהיה לזנב. ואיתמר על נשמתיה ורוחיה, ויהיו חייך תלואים לך מנגד.

ג (ע) ואם תזר בתיובתא, יחזרון ליה רוחיה ונשמתיה, ואתקיים ביה קרא דכתיב, ונתנך ה' לראש ולא לזנב והיית רק למעלה ולא תהיה למטה כי תשמע אל מצות ה' אלהיך. במצות זכי לרוחא, באורייתא זכי לנשמתא.

מאמר עייניו ירוקין

ב (ב) עייניו ירוקין דסטרא אחרא, מדידו דאתמשך מניה רזא דתוהו, דאיהי קו ירוק, קליפא דאגוזא.

ג (ג) ותלת קליפין אינון, דאתחזין בעייניו דסטרא אחרא. תהו גוון ירוק, קליפא קדמאה דאגוזא. בהו גוון תוור, קליפא תניינא דאגוזא, ואיהו תוורא דעייניו. חשך קליפא תליתאה דאגוזא, ואיהו סומקא, כעשן דאצטבע בסומקא דאשא, ואיהו סומק חשוך. מרה אוכמא, תהום, ואיהו חלל דאגוזא, ודא איהי לבושא דיצר הרע.

ד (ד) נטיל מרה ירוקה בסטרא דתוהו, ועביד ציורין ושרטוטין כפום חובין דבני נשא. בלהו ציורין ושרטוטין עקימין, ולא באורח מישר. וכן חוטמא ונאפין ועייניו, בכל אתר דיצה"ר חוץ בישא שרייא, איהו עקימא, וכל ציורין דיליה עקימין.

חלופי גרמאות

(ח) (שם) מקץ רח זיה ר' ט"א. (ז) (שם).

הסולם מאמר
עז ותלת קליפין אינון וכו': ושלש קליפות הן, הנראות בעינים של הסטרא אחרא. תהו, שהוא צבע ירוק, הוא קליפה הראשונה של האגוז. בהו, שהוא צבע לבן, הוא קליפה שניה של האגוז, והיא הלבן שבעינים. חשך, הוא קליפה שלישית של האגוז, והוא אדום, כמו עשן המצטבע באדום שבאש, והוא אדום. והוא חושך, מרה שתורה היא סוד תהום, שהוא חלל האגוז, וזהו לבוש היצר הרע.

ע (ע) ואם חזר בתיובתא וכו': ואם חזר בתשובה, יחזרו אליו רוחו ונשמתו, ונתקיים בו המקרא שכתוב, ונתנך ה' אלקיך לראש ולא לזנב והיית רק למעלה ולא תהיה למטה כי תשמע אל מצות ה' אלקיך. במצות, הוא זוכה לרוח, בתורה, הוא זוכה לנשמה.

מאמר עייניו ירוקין

ב (ב) עייניו ירוקין דסטרא וכו': עינים ירוקות של הצד האחר, הן מדידה, דהיינו קו, שנמשך ממנו, סוד התהו, שהוא קו ירוק. והיא קליפת האגוז.

(דפויי דף ל"ב ט"ג)

זהר יתרו **חדש** **כא**
עט) נטיל מרה סומקא מסטרא דחשף, ועביד ציורין ושרטוטין. נטיל מרה אוכמא מסטרא דתהום, דאיהו חלל דאגווא, ועביד ציורין ושרטוטין.
פ) ות"ח, תלת קטרין בב"ג מסטרא דדכיו, ואינון נפשא רוחא ונשמתא. נפש, נטיל עפרא ומיא ואשא ורוחא. האי נפש יסטא לימינא, ונטיל מיא כליל בפומא דאריה, ועביד ציורין. וטהיא מיא דנטיל, איהו ממותא, ואתפלג לארבע מוחין. ורזא דמלה *) ומשם יפרד ויהי לארבעה ראשים. אינון גיתון פישון פרת חדקל.

מאמר אריה שור נשר אדם

פא) וכוונא דייטי משיחא, כל חד וחד מאכקו, אחזי פעולתיה. הה"ד תוצא הארץ נפש חיה למינה, דאיהו חיתו ארץ, אפיק ורעא דיליה, כל חד ביחוסיה. ודא ורעא דיצחק, דאיהו נפש חיה, דאינון מינה, ורעא דילה יבאומה דא, ורעא דאינון עמי הארץ, דחיה דאיהי שור, דרגא דיצחק.
פב) ויאמר אלהים ישרצו המים, אלין מאריהון דחכמה, דאיהי נפש חיה, דאינון פנונין דמתרביין בימא דאורייתא. ואינון מסטרא דאריה דימא, דאיהו פשר בים. דאריה דס"א איהו פסול ביבשתא, ואריה דימא איהו לימינא, דאברקום, וביה הרוצה להחפים ידריים.

חלופי גרמאות

י גיא סטרא (קראקא). כ ברפוס קראקא ליג פישון והוא ט"ס. ל גיא בהמה (קראקא) וגי"א באמה (ווינציא) מ גיא נשר (קראקא).

מסורת הזהר

ט (בראשית ב) ב"א רמז. ט (שם א) ב"ב קס קצא ז"ח בראשית קמא תד תט תקנט תרסט תשלו ד' לד ט"ב תק"ח ד' קיב ט"ג. פ (שם) ב"א תה ת"ז ת"ע ד' קלה.

הסולם

מאמר
אריה שור נשר אדם
שיבא המשיח, כל אחד ואחד מן האבות, אברהם יצחק יעקב, יראה פעולתו. ז"ש, תוצא הארץ נפש חיה למינה, שפירושו, הארץ, שהיא חיתו ארץ, דהיינו החיות שבארץ. הוציא זרעו, כל אחד לפי יתוסו, דהיינו לפי שורשו שמשם הוא נמשך, וזהו זרעו של יצחק, שהוא נפש חיה למינה, שזרעו של יצחק, הם מינה דנפש חיה. זרע שלה באומה זו, בישראל, הם זרע של עמי הארץ שבהם, כי חיה, היא שור שהוא מדרגת יצחק.
פב) ויאמר אלקים ישרצו המים: אלו הם בעלי החכמה, שהם נפש חיה, שהם כדגים המתרבים בים התורה. והם מצד האריה שבים, שהוא כמו שר בים. כי אריה של הצד האחר, הוא פסול, והוא ביבשה. ואריה חים הוא לימין, שהוא אברהם. וכו' הרוצה להחכים ידריים.

מאמר אריה שור נשר אדם
עט) נטיל מרה סומקא וכו': לוקח מרה האדומה, שהיא מצד חשך, ועושה ציורים וקוים בגופי בני אדם. לוקח מרה שתורה שהיא מצד תהום שהיא חלל האגו, ועושה ציורים וקוים בבני אדם.
פ) ות"ח תלת קטרין וכו': ובוא וראה, שלשה קשרים יש באדם מצד הטהור, והם נפש, רוח, ונשמה. הנפש, לוקחת ד' יסודות עפר מים אש ורוח. נפש הזו נוטה לימין, שהוא חסד, ולוקחת מים הכלולים בפה האריה, שהוא חסד, ועושה ציורים בגוף האדם. ומים ההם שלוקחת, הם ממות, הנחלק לארבעה מוחין, חכמה, ובינה, חסד דדעת, וגבורה דדעת, וסוד הדבר, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. שהם גיתון, פישון, פרת וחדקל.

מאמר אריה שור נשר אדם

פא) וכוונא דייטי משיחא וכו': ובזמן (דפריי דף ל"ב ט"ג *) ט"ד)

ועוף

כב זהר יתרו חדש
פג ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע השמים, וידא פני נשר אלין ורעא דיצקב, דאינון מארי פקודי דאורייתא.
פד ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה, היבשה, דא אדם דאתנטיל מד' סטרין דעפרא. פד אתקיים בה, יבשה הארץ ממי טופנא, יפקון מן גלותא. ורנא דמלה ויהי כ"ן, דאיהו שבועין שנין.

מאמר ז' ימי בראשית

פה ביומא קדמאה, עביד עבידתיה לאנתרא לון, הה"ד וולכל בני ישראל הנה אור. ועוד ויהי הולך לפניהם יומם וגו', פגוונא דמצרים. ביומא תנינא, ויהי מבדיל, אפריש לישראל מנייהו, הה"ד ולא קרב זה אל זה כל הלילה.
פו ביומא תליתאה, אעבר לון בימא. הה"ד ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה. פתיב הקא ותראה היבשה, וכתוב התם וישם את הים לתרבה.
פז אור דיומא קדמאה, מיניה נהרין שמשא וסיתרא, ביומא רביעאה. ועלייהו אתמר, ויהי הולך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחותם הדרך ולילה בעמוד אש להאיר להם.

חלופי גרמאות

1 נ"א ליג ודא פני נשר (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(ז) (שם) ב"א סו ריח. (ק) (שמות י) בהשמטות ח"א ד' רנב: ד"י ת"ז תכ"ב ד' סז: (ר) (שם יג) נח שם וישלח רכב בשלח כו מג קנו פקודי תשיב שלח קעג בלק קבו וילך א האינו רלט ת"ז ת"ע ד' קלא. ז"ח ד' עב ט"א. (ש) (בראשית א) לעיל פד. (ת) (שמות יד) בהעלותך לט תקי"ח ד' צה ט"ג צח ט"ד. (א) (שם יג) לעיל אות פה.

ז' ימי בראשית

הסולם

מאמר

וה' הולך לפניהם יומם וגו'. כמו שהיה במצרים. ביום השני, שהוא גבורה, נאמר בו, ויהי מבדיל בין מים למים, היינו שהבדיל את ישראל מן המצרים, ז"ש, ולא קרב זה אל זה כל הלילה.

פד ויאמר אלקים יקוו וגו': ויאמר אלקים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה. היבשה, זו היא אדם שנלקח מד' צדדים, דרום צפון מזרח ומערב, שבעפר. כשיתקיים בה יבשה הארץ ממי המבול, שהם הקליפות, יצאו מן הגלות. וסוד הדבר, שיבשה היא האדם, כי נאמר, ויהי כן. שהוא שבעים שנה. כי כ"ן בגימטריא שבעים. כלומר, שנברא האדם ששנותיו שבעים שנה.

פו ביומא תליתאה אעבר וכו': ביום השלישי, שהוא ת"ת, העביר אותם בים. ז"ש, ויאמר אלקים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה. כתוב כאן ותראה היבשה, וכתוב שם, וישם את הים להרבה.

פז אור דיומא קדמאה וכו': האור שנברא ביום הראשון, ממעשה בראשית, שהוא חסד, ממנו מאירים השמש והלבנה ביום הרביעי, ממעשה בראשית, שהוא נצח. ושניהם הם קו ימין. ועליהם נאמר, והי הולך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחותם הדרך, שה"ס ז"א שנקרא שמש. ולילה בעמוד אש להאיר להם, שה"ס המלכות שנקראת לבנה.

מאמר ז' ימי בראשית

פה ביומא קדמאה עביד וכו': ביום הראשון, שהוא חסד, עשה מלאכתו להאיר להם. ז"ש, ולכל בני ישראל היה אור. ועוד, (דפויי דף ליג ט"ד)

יומא

- זהר** יומא תננינא, ביה אתברי נמא. הה"ד ׀ יתי רקיע בתוך המים. ויום תמישאה, מיניה אפיק גוני נמא. דכמה דמאורות דיומא רביעאה תליין ביומא קדמאה, הכי גונין דיומא תמישאה תליין ביומא תננינא.
- פח** יומא תננינא, ביה אתברי נמא. הה"ד ׀ יתי רקיע בתוך המים. ויום תמישאה, מיניה אפיק גוני נמא. דכמה דמאורות דיומא רביעאה תליין ביומא קדמאה, הכי גונין דיומא תמישאה תליין ביומא תננינא.
- פג** יומא תננינא, ביה אתברי נמא. הה"ד ׀ יתי רקיע בתוך המים. ויום תמישאה, מיניה אפיק גוני נמא. דכמה דמאורות דיומא רביעאה תליין ביומא קדמאה, הכי גונין דיומא תמישאה תליין ביומא תננינא.
- פד** יומא תננינא, ביה אתברי נמא. הה"ד ׀ יתי רקיע בתוך המים. ויום תמישאה, מיניה אפיק גוני נמא. דכמה דמאורות דיומא רביעאה תליין ביומא קדמאה, הכי גונין דיומא תמישאה תליין ביומא תננינא.
- פה** יומא תננינא, ביה אתברי נמא. הה"ד ׀ יתי רקיע בתוך המים. ויום תמישאה, מיניה אפיק גוני נמא. דכמה דמאורות דיומא רביעאה תליין ביומא קדמאה, הכי גונין דיומא תמישאה תליין ביומא תננינא.
- פז** יומא תננינא, ביה אתברי נמא. הה"ד ׀ יתי רקיע בתוך המים. ויום תמישאה, מיניה אפיק גוני נמא. דכמה דמאורות דיומא רביעאה תליין ביומא קדמאה, הכי גונין דיומא תמישאה תליין ביומא תננינא.
- פח** יומא תננינא, ביה אתברי נמא. הה"ד ׀ יתי רקיע בתוך המים. ויום תמישאה, מיניה אפיק גוני נמא. דכמה דמאורות דיומא רביעאה תליין ביומא קדמאה, הכי גונין דיומא תמישאה תליין ביומא תננינא.
- פט** יומא תננינא, ביה אתברי נמא. הה"ד ׀ יתי רקיע בתוך המים. ויום תמישאה, מיניה אפיק גוני נמא. דכמה דמאורות דיומא רביעאה תליין ביומא קדמאה, הכי גונין דיומא תמישאה תליין ביומא תננינא.
- צא** יומא תננינא, ביה אתברי נמא. הה"ד ׀ יתי רקיע בתוך המים. ויום תמישאה, מיניה אפיק גוני נמא. דכמה דמאורות דיומא רביעאה תליין ביומא קדמאה, הכי גונין דיומא תמישאה תליין ביומא תננינא.
- צב** יומא תננינא, ביה אתברי נמא. הה"ד ׀ יתי רקיע בתוך המים. ויום תמישאה, מיניה אפיק גוני נמא. דכמה דמאורות דיומא רביעאה תליין ביומא קדמאה, הכי גונין דיומא תמישאה תליין ביומא תננינא.
- צג** יומא תננינא, ביה אתברי נמא. הה"ד ׀ יתי רקיע בתוך המים. ויום תמישאה, מיניה אפיק גוני נמא. דכמה דמאורות דיומא רביעאה תליין ביומא קדמאה, הכי גונין דיומא תמישאה תליין ביומא תננינא.

<p>ה'לופי גרמאות ס נ"א והוא לקבליה (דפוסים ראשונים).</p>	<p>ממורת הזהר (בראשית א) ב"א מד. ג) (תהלים טז) ב"א קמה תרומה תשפ ויקרא לב פנחס קצ תקפב בהשמטות ח"ג ד' שו: ד"י תיז בהקדמה ד' ה: ת"ל ד' עד. ז"ח ד' מד ט"א סר ט"ב. ד) (במדבר כה) נח קסא.</p>
<p>הסולם</p>	<p>מאמר</p>
<p>פח יומא תננינא ביה וכו': יום השני, ממעשה בראשית, בו נברא הים. ז"ש, יהי רקיע בתוך המים, ויום החמישי, ממעשה בראשית, הוציא ממנו, מן הים, דגי הים. כי כמו שהמאורות של יום הרביעי תלויים ביום הראשון, ששניהם הם בקו ימין, כנ"ל בסמוך, כך הדגים של יום החמישי תלויים ביום השני, משום ששניהם הם בקו השמאל.</p>	<p>פח יומא תננינא ביה וכו': יום השני, ממעשה בראשית, בו נברא הים. ז"ש, יהי רקיע בתוך המים, ויום החמישי, ממעשה בראשית, הוציא ממנו, מן הים, דגי הים. כי כמו שהמאורות של יום הרביעי תלויים ביום הראשון, ששניהם הם בקו ימין, כנ"ל בסמוך, כך הדגים של יום החמישי תלויים ביום השני, משום ששניהם הם בקו השמאל.</p>
<p>פג יומא תננינא יצחק וכו': יום השני ממעשה בראשית הוא יצחק, שמדרגתו גבורה, שהוא קו שמאל. כנגדו, באותו הקו, הוא יום החמישי, שהוא הוד, שהוא מדרגת דוד.</p>	<p>פג יומא תננינא יצחק וכו': יום השני ממעשה בראשית הוא יצחק, שמדרגתו גבורה, שהוא קו שמאל. כנגדו, באותו הקו, הוא יום החמישי, שהוא הוד, שהוא מדרגת דוד.</p>
<p>פד יומא תננינא יעקב וכו': יום השלישי ממעשה בראשית, הוא יעקב, שהוא קו האמצעי, כנגדו, באותו הקו, הוא יום הששי ממעשה בראשית, שהוא שלמה שמדרגתו יסוד. כי שלמה, הוא אותיות, שלום ה', ושלום הוא יסוד. ועליו על היסוד, נאמר הנני נותן לו את בריתי שלום. כי היסוד נקרא ברית ונקרא שלום.</p>	<p>פד יומא תננינא יעקב וכו': יום השלישי ממעשה בראשית, הוא יעקב, שהוא קו האמצעי, כנגדו, באותו הקו, הוא יום הששי ממעשה בראשית, שהוא שלמה שמדרגתו יסוד. כי שלמה, הוא אותיות, שלום ה', ושלום הוא יסוד. ועליו על היסוד, נאמר הנני נותן לו את בריתי שלום. כי היסוד נקרא ברית ונקרא שלום.</p>
<p>פז יומא קדמאה אברהם וכו': יום הראשון, ממעשה בראשית, הוא אברהם שמדרגתו חסד. שהוא קו ימין. כנגדו, דהיינו באותו הקו, הוא נח, ואהרן הכהן, שפניו</p>	<p>פז יומא קדמאה אברהם וכו': יום הראשון, ממעשה בראשית, הוא אברהם שמדרגתו חסד. שהוא קו ימין. כנגדו, דהיינו באותו הקו, הוא נח, ואהרן הכהן, שפניו</p>

כד זהר זרתו חדש
 דאיןון חמש ספירות, מטי ליסוד, ״לאַתחברא ביה״. ויום שבת איהו משה רבנו,
 דדרגיה בינה.
צד ויום שבת פליל כללא, פגוונא דא, ״ויכל אלהים ביום השביעי,
 דא יומא קדמא. מלאכתו, דא יומא רביעא. וישבת ביום השביעי, דא יומא
 תניינא, מכל מלאכתו אשר עשה, דא יומא תמישאה, דביה אתחבר בי מקדשא,
 ולא הוה בניינא ביה פאלף תמישאה. ויקדש אותו, דא יומא תליתאה, פי בו
 שבת מכל מלאכתו, דא יומא שתיתאה.
צה אשר פרא * אלהים לעשות, דא גופין לנשמתין דרשיעייא. דלא
 בעא למעבד לון גופין, דאזלין פלהו נע ונד. ודא וזא ״יד ליד לא ינקה רע.
צו וישבת דכלהו, נייחא דכלהו, יחא משה. דאיהו דוגמת בן י״ה, דבת
 זוגיה מלכות, שבת. ״שבת ודאי, דעלה אתמר ״ומלכותו בכל משלה, דאיהו
 ״מלאכות דאדפיר ביומא דשבתא.
צזא ולא פמא דחשבין טפשיין, דקב״ה עביד ״עבידתא, או טרח

מסורת הזהר
 (ה) (בראשית ב) ב״ב קפ. (ו) (משלי יא) כי תשא עיני פנחס קצא ת״ו תכ״ב ד׳ סח: ת״ע ד׳ קל. ז״ה ד׳ מט טא פד ט״ב. ז׳ (תהלים קג) בהשמנות ת״א ד׳ רנג. ד״י משפטים תמב אמור קמט בהר מו פנחס תקפט כי תצא ו לח ת״ו תכ״א ד׳ נו: תס״ט ד׳ קטו: ת״ע ד׳ קכח. תק״ה ד׳ קא ט״ב קיג ט״ד קטו ט״א.

מאמר
 נ״ה, שבהם מגיע לספירות היסוד, כלומר שספירות היסוד אינה ספירה חדשה, אלא שהוא כולל חג׳ת נ״ה אלו, להתחבר בה, שהיא מלכות. דהיינו להשפיע אותן חמש ספירות אל המלכות. ויום השבת הוא משה רבינו. שמדרגתו בינה. ונמצא שיום השבת, הוא מלכות והוא יסוד, והוא בינה.
הסולם
 וימי בראשית המקדש, ושום בנין לא היה באלף החמישי. דהיינו, שלא היה שום רמז ופקידה לגאולה. ויקדש אותו, זה יום השלישי, כי בו שבת מכל מלאכתו זהו יום הששי.
צה) אשר ברא אלקים לעשות:
 שמשמע שצריך עוד לעשות, אלא, זהו הגופות לנשמות הרשעים, שלא רצה הקב״ה לעשות להן גופות, שיתגלגלו ויתלבשו בגופות בעולם, אלא שהולכות כולן נע ונד. וזה סוד יד ליד לא ינקה רע. שפירושו, שמלאכי חבלה זורקים הנשמה מיד ליד (כמ״ש ברע״מ פנחס אות קע״א).
צו) וישבת דכלהו נייחא וכו׳: ושבת של כולם, והמנוחה של כולם, יהיה משה. שהוא דמיון בן י״ה, שהוא ז״א, שבת זוגו היא מלכות, שהיא שבת. היא שבת ודאי, שעליה נאמר, ומלכותו בכל משלה. שהיא מושלת על המלאכות הנזכרות ביום השבת, דהיינו וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו וגו׳.
צזא) ולא כמא דחשבין וכו׳: ולא כמו שחושבים הטפשים. שהקב״ה עשה עבורה, או

זהר יתרו חדש כה
 למעבד עבדתי, ונח ביוםא שביעאה, כבר נש דטרח בעבדתי, ולבטר דסיים
 נח. ח"ו, אלא בכל זמנא דשכינתא איהי בגלותא, אתמר בה^ט ולא מצאה היונה
 מנוח, דלא אשתכח צדיקא, דיהא לה נייחא ביה.
צ"ב ונייחא דילה, אינון צדיקייא, דנתת בהון, גוון אברהם ואהרן
 ונרעיה. יצחק ודוד ונרעיה. יעקב ושלמה ונרעיה. ועליהו אתמר, ויכל אלהים
 ביום השביעי, וישבת ביום השביעי, ויברך אלהים את יום השביעי, ויקדש
 אותו. יומא דכלהו, נייחא דכלהו.
צ"ח יום השביעי, משה, כליל פלהו, ביה נח שכינתא מפלהו, ודא איהו
 וישבת ביום השביעי, שבתה דאלהים ודאי, דאיהי שכינתא, ולא אמר וישבת
 ה', דאימא איהו דטרחא בכנין, הדא הוא דכתיב^י ובפשעיהם שלחה אמהם.
צ"ט ובג"ד ד' יסודין, כל חד עביד עבדתי, חד אריה, והא איתמר.
 תנינא שור, סומקא פוורדא, סטא לשמאלא, נטל גוון אשא ועביד ציורין
 ושרטוטין ואתריה בלבא.
ק נשר, אתריה בגופא, נטל רוחא כלילא בפומא, סטא לאחורא, ונטיל
 גוון חד מסיתרא, סטא לקמיה, ונטל גוון חד משמשא, סטא לימינא ושמאלא

מסורת הזהר

(ח) (בראשית ח) כי תצא ל. ט) (בראשית ב) לעיל צו. י) (ישעיה ג) ב"א קטר רסח ויחי תקעג כי תשא לה פקודי
 תרפה ויקרא קו אחרי מות שכר שלח אמור רנד בחקותי נא פנחס תשפח ואתחנן קנו ת"ז בהקדמה ד' א: ת"ז ד'
 כא: תכ"א ד' נט: תל"א ד' עה: תנ"ז ד' צא. ת"ע ד' קלב: ז"ה מז ט"ד תק"ה קטו ט"ב.

הסולם

ז' ימי בראשית

מאמר

שהוא השכינה הנקראת אלקים, ולא אמר
 וישבות הויה, שהוא ז"א. משום שהאם, שהיא
 השכינה טורחת בכנים דהיינו שנמצאת עם
 הבנים בגלות, עד שיתכן לומר ששבתה
 מטרחתה, ולא ז"א. ז"ש, ובפשעיהם שלחה
 אמהם. שהיא השכינה, שירדה עם ישראל
 בגלות.

מאמר ב' אריה שור נשר אדם

צ"ט ובג"ד ד' יסודין וכו': ומשום זה,
 ד' יסודות, שהם, אש רוח מים עפר, כנגד ד'
 חיות, שהן אריה שור נשר אדם שהם חו"ג
 ת"ט. כל אחד עושה מלאכתו. אחד, הוא
 אריה, שהוא חסד, וכבר נתבאר (באות פ).
 השני, הוא שור, אדום כשושנה, נוטה לשמאל,
 לקח גוון של אש, ועושה ציורים ושרטוטים
 באדם, ומקומו הוא בלב. והוא גבורה.

ק נשר, אתריה בגופא וכו': השלישי,
 הוא נשר, ומקומו בגוף שהוא תפארת. לוקח
 רוח הכלול בפה, נוטה לאחור, דהיינו למערב
 ששם המלכות, ולוקח צבע אחד מן הלכנה,
 שהיא

או טרח לעשות עבודתו, ונח ביום השביעי.
 כאדם שטרח בעבודתו, ולאחר שהשלימה, נח.
 חס ושלום. אלא בכל זמן שהשכינה היא
 בגלות, נאמר בה, ולא מצאה היונה מנוח,
 שלא נמצא לה צדיק, שתהיה לה מנוחה
 ונחת ממנו.

צ"ב ונייחא דילה אינון וכו':
 והמנוחה והנחת שלה, הם אלו הצדיקים
 שיורדת ומתלבשת בהם, כמו אברהם ואהרן
 ורעו, שהם חסד נצח. יצחק ודוד ורעו,
 שהם גבורה והוד. יעקב ושלמה ורעו, שהם
 ת"ת ויסוד. (כנ"ל מאות צ' עד צ"ג) ועליהם
 נאמר, ויכל אלקים ביום השביעי, וישבות ביום
 השביעי, ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש
 אותו. שהם כוללים סוד ששת הימים (כנ"ל
 אות צ"ד) שהוא יום הכולל כל ששת הימים,
 והוא מנוחה של כולם.

צ"ח יום השביעי וכו': יום השביעי,
 הוא משה, הכולל את כולם, כל ששת הצדיקים
 בו נחה השכינה מכולם. וזה הוא, וישבות
 ביום השביעי, היא ודאי שבתה של אלקים,
 (דפ"י דף ל"ג ט"א)

כו זהר יתרו חדש
ונטיל תרין גוונין ומנייהו, אשתכח כליל מפל גוונין. והאי איהו נשרא רבךבא,
מארי דנוצה, רב גרפין, פל גוונין ביה אתחזין.

קא אדם סטא לעילא, ושרקיא בדיוקנא דאנפין, ורשים תמן דיוקנא
דכלהו חיון, ואתלבש בכלהו, ואתחזי דיוקניה בהו. הה"ד, ודמות פניהם
פני אדם ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני שור מהשמאל לארבעתן ופני
נשר לארבעתן. ורשים בהון ציורין וגוונין דאנפין, ושרטוטין דמצחא.

קב בהון רשים תלתין ותריין שבילין, דאינון נתיבות פליאות חכמה.
ופולהו אתפסיין בתלתין ותריין, בין אנפין וגרפין "דחיון, דשש עשר אנפין
אינון לארבעתן לד' חיון, ושש עשר גרפין סלקין ל"ב. הכי אינון שרטוטין
דמצחא, ושרטוטין דעינין.

קג תלת עשר גוונין אינון בצירין דאנפין דקו המדה. וכולהו גוונין
אזלין בקו המדה, באורח קשוט, וכולהו רשימין בוא"ו. תרין ותלתין שבילין
מצויירין ביו"ד ה"א ה"א.

קד תרין עשר גוונין, דתלת חיון, דאינון ג'ו"ו, ודמות פניהם פני

חלופי גרסאות

ר נ"א מוסיף אשתכח מנייהו (קראקא). ש נ"א ואחזי
דיוקניה בהו (דפוסים ראשונים). ת נ"א ל"ג דחיון (קראקא).
א ה"ג הסלם נ"א אינון ול"ג שרטוטין (קראקא) ונ"א
שרטוטין ול"ג אינון (ווינצ'א) ב נ"א ל"ג עשר (מונקאטש)
ג נ"א וא"ו (ווינצ'א) נ"א ו"ו א' (קראקא).

מסורת הזהר

(יחזקאל א) ב"א פא נח רסה יתרו צו משפטים תמה
תזריע קטו אחרי מות עז במדבר כה פנחס תיט תקלג
תקמא תשעא תתסג עקב סו ת"ז בהקדמה ד' יג: תכ"א
ד' סג תכ"ב ד' סה תס"ט ד' סה תס"ט ד' קי: ת"ע ד'
קכב. ז"ח ד' לה ט"ג לט ט"א תקי"ה ד' צד ט"ג ט"ד
צו ט"ג קכ ט"ג.

אריה שור נשר אדם

וכולם מתכסים בל"ב מבין פנים וכנפים של
החיות, כי ד' החיות כלולות זו מזו, וע"כ
יש ט"ו פנים לארבעתן, לד' החיות, וט"ו
כנפים לארבעתן, שעולים ל"ב. וכך הם הקוים
שעל המצח, והקוים שעל העינים.

קג תלת עשר גוונין וכו': י"ג צבעים
הם בצירי הפנים של קו המדה, שהוא קו
האמצעי, וכל הצבעים הולכים בדרך אמת
בקו המדה, שהוא ז"א, וקו האמצעי, שה"ט
ו', ונקרא אמת. וכולם רשומים בואו. כי ואו
במילוי היא בגי' י"ג. י"ג גוונין ול"ב שבילים
מצויירים ביו"ד ה"א ה"א. כי וא"ו, היא
בגי' י"ג, כנגד י"ג גוונים. ויו"ד ה"א ה"א,
בגי' ל"ב, כנגד ל"ב שבילי החכמה (וההפרש
בין י"ג לל"ב עיין להלן אות קס"א).

קד תרין עשר גוונין וכו': י"ב
גוונים של ג' חיות, שהם ו"ו ודמות פניהם
פני אדם, היא הא' המתלבשת בתוך ב'
הוויין, ומתכסה בהן. ו' למטה, ו' למעלה. ו'
שלמעלה

הסולם

מאמר

שהיא המלכות, שצבעה שחור, נוטה לפניו,
דהיינו למזרח, שהוא ת"ת, ולוקח צבע אהר
מן השמש, שהוא ת"ת שצבעו ירוק. נוטה
לימין ולשמאל, שהם דרום צפון, ששם חסד
וגבורה. ולוקח ב' צבעים מהם, שהם לבן
ואדום. נמצא שהנשר כלול מכל הצבעים. וזה
הוא נשר הגדול, בעל הנוצה, גדול הכנפים,
שכל הצבעים נראים בו.

קא אדם, סטא לעילא וכו': הרביעי
הוא אדם, נוטה למעלה, ושורה בצורת הפנים
של אדם התחתון. ורושם שם צורת כל ד'
החיות, ומתלבש בכלן, וצורתו נראית בהן.
ז"ש, ודמות פניהם פני אדם ופני אריה אל
הימין לארבעתם ופני שור מהשמאל לארבעתן
ופני נשר לארבעתן. ורושם בהן צורות וצבעים
של הפנים, וקוים של המצח.

קב בהון רשיב תלתין וכו': בהן,
בד' החיות, רושם ל"ב שבילים, שהם נתיבות
פליאות חכמה. דהיינו ל"ב נתיבות החכמה,
(דפוי' דף ל"ג ט"א)

זהר יתרו חדש כז
אדם, דא' ה' דמתלבש בהון ואיתפסי בהון. ו' לתתא, ו' לעילא. ו' לעילא, שית
גוונין ועילאין. ו' לתתא, שית גוונין תתאין. בשית גוונין עילאין פרח לגבי עילא.
ובשית גוונין תתאין פרח לגבי תתא.

חלופי גרמאות

T ג"א ל"ג א' (דפוסים ראשונים). ה ג"א דאתלבש (דפוסים ראשונים). ו ג"א ל"ג מן עלאין עד עלאין (דפוסים ראשונים).
I ג"א תניינן (דפוסים ראשונים).

מאמר הסולם אריה שור נשר אדם
שלמעלה היא ששה גוונים עליונים, ו' שלמטה היא ששה גוונים תחתונים. בששה גוונים עליונים פרח למעלה, ובששה גוונים תחתונים פרח למטה.

פירוש. החיות הן ארבע, אריה שור נשר אדם. וה"ס חסד גבורה ת"ת ומלכות. וה"ס ד' גוונים, לכן אדום ירוק שחור. כנ"ל. וכשהחיות נכללות זו מזו, היו צריכים להיות בהן ט"ז גוונים, כי כל חיה נכללת מארבעתן, ור"פ ד' הוא ט"ו. אמנם אין בהן אלא י"ג גוונים. והטעם הוא כמ"ש בהתכללות ג' קוין ומלכות שבז"א, זו מזו, שאין בהן ט"ז בחינות אלא י"ב בחינות, משום שבחינת עצם המלכות, שהיא המלכות דמדת הדין, נגזזה, ורק מלכות הנכללת בבינה, היא המתגלית. וע"כ חסרה המלכות מבחינתה עצמה, ואין בה אלא ט' ספירות ראשונות הכלולות בה, שמקבלת מז"א, ובחינתה עצמה נעלמת. ולפיכך נבחן, שיש ד' חיות, שהם אריה שור נשר, שהם ג' קוין חג"ת דז"א, ואדם, שהוא מלכות, המקבלת ג' הקוין מז"א. וכשנכללים זה מזה, אין בכל אחד מד' החיות רק ג' קוין, ולא המלכות, כי עצם המלכות חסרה בכל אחד, שהרי אפילו המלכות עצמה, אין בה רק ג' הקוין שמקבלת מז"א, ובחינתה עצמה אין בה. מכל שכן שהיא חסרה בכל אחד מג' הקוין. ומשום זה, אחר שנכללות זו מזו אין בהן ט"ז בחינות, אלא י"ב בחינות בלבד. וז"ס י"ב צירופי הוי"ה, וז"ס י"ב גוונים. אשר עם המלכות הגנוזה והנעלמת הם י"ג גוונים.

והנה נתבאר סוד י"ב גוונים שהם ד' חיות אריה שור נשר אדם, הנכללות זו מזו, ויש בכל אחת מד' החיות, ג' חיות, אריה שור נשר. וד"פ ג' הוא י"ב. והם הנקראים י"ב גוונים. ונבחן, שששה גוונים מהם הם למעלה, דהיינו ג' שבאריה, שהוא חסד, וג' שבשור, שהוא גבורה. הם למעלה, כי הן אינן בחינת ז"א עצמו אלא שמקבלם מן הבינה, וששה גוונים מהם הם למטה, דהיינו בז"א ובמלכות, שהם, ג' שבנשר, וג' שבאדם. וז"ש, ו' לתתא ו' לעילא, ששה גוונים שבאריה שור הם למעלה, וששה גוונים שבנשר ואדם הם למטה. בשית גוונין עילאין פרח לגבי עילא, דהיינו שז"א פורח למעלה אל הבינה ומקבל ממנה שפע. ובשית גוונין תתאין פרח לגבי תתא, שבששת התחתונים שהם ג' דנשר וג' דאדם, הוא פורח ומשפיע אותם אל הנוקבא התחתונה. (עיי' להלן אות קס"א).

ורזא

ו"ש, תריין עשר גוונין דתלת חיון דאינון ו"ו, כי ד' החיות אריה שור נשר אדם, שהם בז"א, כשנכללות זו מזו, אין בכל אחת מהן אלא ג' חיות, אריה שור נשר, שה"ס ג' קוין. באופן, שיש באריה, אריה שור נשר. ויש בשור, אריה שור נשר. ויש בנשר, (דפוס י"ג ל"ג ט"א)

כה **זהר** **יתרו** **חדש**

קה וְרָזָא דְמַלְכָה, בְּשִׁתִּים יְכֶסֶה פְּנֵיו וּבִשְׁתִּים יְכֶסֶה רַגְלָיו וּבִשְׁתִּים יְעוּפֶף, אֲלִין אֵינּוֹן דְּיוֹקְנִין, דְּאֶתְלַבֵּשׁ בְּהוֹן א' עֵילָאָה, דְּאִיהוּ תַפְאָרְתָּהּ. אָדָם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. אֲלִין אֵינּוֹן נְתִיבִין דְּחֻכְמָה, נְתִיב לֹא יָדְעוּ עֵיט, א', דְּאִיהוּ אָדָם, עֲלִיהּ אֶתְמַר בְּמוֹפְלָא מִמֶּךָ אַל תְּדַרְשׁ וּבִמְכוּסָה מִמֶּךָ אַל תַּחְקֹר. דְּאִיהוּ ט דְּאֶתְעֵטֵר בְּגוּוֹנִין דְּאֵינּוֹן ו"ו, וְאִיהוּ לָא אֶתְגַּלְיָא, עֲלִיהּ אֶתְמַר * (ט) כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל תְּמוּנָה.

קו וְאִית לְתַתָּא דְמוֹת אָדָם, וְלֹא אָדָם. יַעֲלֶה אֶתְמַר וְתְמוּנַת ה' יְבִיט וְדָא נַפְשׁ הַשְּׁכֵלִית, מְסַטְרָא דְמַלְכוּת, דְרָשִׁים כָּל גּוּוֹנִין אֲלִין, וְאִיהוּ אֶתְקַרִיאת יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וְדָא אִיהוּ מ"ה לְמַטָּה.

חלופי גרסאות

ח ה"ג הסלם נ"א מוסיף דאיהו נתיב (דפוסים ראשונים).
ט ה"ג הסלם נ"א מוסיף אור דאתעטר (דפוסים ראשונים)
נ"א א' דאתעטר (מונקטש). י נ"א אית (דפוסים ראשונים).
כ נ"א על י' (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(ישעיה ו) משפטים תכ בהר יח פנחס קצו ת"ז תכ"א
ד' נא: תכ"ב ד' סד: מ) (דברים ד) בא רטו. 1) (במדבר
יב) הקסה"ז ק וישלח קה בהשמטות ה"א ד' רנב: ד"י
בא רטו יתרו שיג משפטים תיב צו לו אחרי מות פח
רפ שצו נשא לא בהעלותך קמט שלח לך שי פנחס קצו
תקב תתמ ת"ז תי"ח ד' לא: ת"ל ד' עד: תל"ח ד' פט.
ט"ב.

מאמר **הסולם** **אריה שור נשר אדם**

קה וְרָזָא דְמַלְכָה בְּשִׁתִּים וְגו': וְסוּד
הַדְּבַר בְּשִׁתִּים יְכֶסֶה פְּנֵיו וּבִשְׁתִּים יְכֶסֶה רַגְלָיו
וּבִשְׁתִּים יְעוּפֶף. אֲלוּ הֵן י"ב הַגּוּוֹנִים, שְׁחוֹן
הַצּוּרוֹת שְׁהֵא' הַעֲלִינָה, שְׁהֵיא תַפְאָרְתָּהּ אָדָם,
דְּהֵינּוּ ז"א, מֵתְלַבֵּשֵׁת בְּהֵן. שְׁהוּא, יו"ד ה"א
וְאִי ה"א. אֲלוּ הֵם נְתִיבוֹת הַחֻכְמָה. דְּהֵינּוּ
שְׁבָהֵם מִתְגַּלִּית הַחֻכְמָה. וְהַנְּתִיב לֹא יָדְעוּ
עֵיט שְׁהוּא א', שְׁהוּא אָדָם, דְּהֵינּוּ מַלְכוּת,
עֲלִיו נְאֻמְר, בְּמוֹפְלָא מִמֶּךָ אַל תְּדַרְשׁ וּבִמְכוּסָה
מִמֶּךָ אַל תַּחְקֹר, כִּי הֵיא נִתְעַטְרָה בִּי"ב גּוּוֹנִין
שְׁהֵם ו"ו, כְּלוּמַר שְׁנִתְלַבְּשָׁה בְּהֵם, וְהֵיא עֲצֻמָּה
לֹא נִתְגַּלְתָּה. עֲלִיו נְאֻמְר, כִּי לֹא רְאִיתֶם כָּל
תְּמוּנָה.

נתיב דלא ידעו עיט, והיינו המלכות מבחינתה
עצמה, שהיא נגנזה ונעלמה. כנ"ל. וז"ש עֲלִיהּ
אֶתְמַר בְּמוֹפְלָא מִמֶּךָ אַל תְּדַרְשׁ וְכו'. מִשּׁוֹם
שְׁנִגְנָזָה, כְּנִל בְּדַבְּרוֹר הַסְּמוּךְ, דְּאִיהוּ דְּאֶתְעֵטֵר
בְּגוּוֹנִין דְּאֵינּוֹן ו"ו, וְאִיהוּ לָא אֶתְגַּלְיָא,
שְׁהֵיא מִתְעַטְרַת בִּי"ב גּוּוֹנִים, וְהֵיא עֲצֻמָּה לֹא
נִתְגַּלְתָּה.

קו וְאִית לְתַתָּא דְמוֹת וְכו': וְיֵשׁ לְמַטָּה
דְּמוֹת אָדָם וְלֹא אָדָם, עֲלִיהּ נְאֻמְר וְתְמוּנַת ה'
יְבִיט, וְזוּ הֵיא נַפְשׁ הַשְּׁכֵלִית מִצַּד הַמַּלְכוּת,
הַרְשׁוּמָה בְּכָל גּוּוֹנִים הָאֲלוּ. וְהֵיא נִקְרֵאת ג"כ
יוד הא ואו הא, וְזֶה הוּא הַשֵּׁם מ"ה שְׁלֻמָּה.
בְּמַלְכוּת.

פירושו. יש ב' בחינות אדם. א', הוא ז"א
שְׁנִקְרָא אָדָם בְּסוּד הוּיָהּ בְּמִלּוּי אֲלִפִין, יו"ד
ה"א וא"ו ה"א, שְׁהוּא בְּגִימַטְרִיא מ"ה, כְּמַסְפֵּר
אָדָם. ב', הֵיא הַמַּלְכוּת, שְׁנִקְרֵאת אָדָם בְּסוּד
חֵיהָ הַרְבִּיעִית, שְׁהֵיא פְּנֵי אָדָם. וְז"ש אֲלִין
אֵינּוֹן דְּיוֹקְנִין דְּאֶתְלַבֵּשׁ בְּהוֹן א' עֵילָאָה,
דְּאִיהוּ תַפְאָרְתָּהּ וְכו'. שְׁאֲלוּ י"ב גּוּוֹנִים
הַמְרוּמְזִים בּו"ו, מֵתְלַבֵּשׁ בְּהֵם ז"א, שְׁנִקְרָא א'
עֲלִינָה, וְנִקְרָא אָדָם, בְּסוּד תַפְאָרְתָּהּ אָדָם, שְׁה"ס
יוד הא ואו הא, שְׁהוּא בְּגִי אָדָם. אֲלִין אֵינּוֹן
נְתִיבִין דְּחֻכְמָה, שְׁבָהֵם מִתְגַּלְהַ הַחֻכְמָה. נְתִיב
לָא יָדְעוּ עֵיט, א' דְּאִיהוּ אָדָם. הֵינּוּ הַמַּלְכוּת
שְׁנִקְרֵאת אָדָם, וְה"ס א' שְׁבִמִּלּוּי ב' ווין, וְה"ס
(דפויי דף ל"ג ט"א *) ט"ב)

זהר יתרו חדש כמ
 קז) רוח רשים רשימין במלאכייא, דאינון ד', מיכאל גבריאל נוריא"ל רפא"ל. וסליק לעשר, דאינון: אראלי"ם. שרפים. תשמלים. שנאנים. תרשישים. אופנים. אלהים. אישים. חיות. בני אלהים.
 קח) וכלהו מתלבשין ונהרין בגונוין דאנפין. דגונוין אינון לבושין לאינון מלאכין, כגופא דמתלבש בלבושין. ואינון אחזין דיוקנין בלבושין, לנביאה. ורוחא דאיהו תפארת, רכיב במלאכייא, ברוחא דאיהו רכיב כגופא, ורוחא דמלה, פי תרכב על סוסיד מרכבותיד ישועה.
 קט) נשמתא איהי מסטרא דבינה, ועלה שרייא מחשבה דלית לה סוף. ובה, לית דמיון, ולית צורה, ולית דיוקנא. בגין דאיהי עלמא דאתי. ולית יבה לא גופא, ולא דיוקנא, כמה דאוקמוה מ"מ, העוה"ב אין בו לא גוף ולא גויה. ונשמתא אתלבש בכורסיא, דאיהו אדם, דבריאה, וכארבע סטרין דילהון. תמן איתמר, פי לא ראיתם כל תמונה, דעלה איתמר פי לא ראתה אלהים זולתך.
 קי) ובהאי מחשבה, הוו מציידין כל נביאיא, כל דמיונין וכל ציורין

מטרת הזהר חלופי גרסאות
 (חבוק ג) צו ע פנחס תשמט כי תצא ד תקיח ד' (דברים ד) לעיל קה. (9) (ישעיה סד) ב"ב קיא ט"ג. (ט) (דברים ד) לעיל קה. (9) (ישעיה סד) ב"ב כ קא תמה נח קמו לך קב חיי שרה קלו ויהי קמא בשלח תו משפטים קכו תרומה תקנה תקנט תרעו תשלח ויקהל שיג ויקרא רסו צו סב אחרי מות תיב שלח לך נא ח"ג ד' שא: ת"ז בהקדמה ד' יב. תמ"ח ד' פה. ז"ח

מאמר הסולם אריה שור נשר אדם
 אינה נגלית. וז"ש, ודא נפש וכו' דרשים כ"ל גונוין. שזו המלכות, דהיינו הממותקת בבינה, היא המקבלת לתוכה כל הגוונים. דהיינו שה"ס חיה רביעית. ולא בחינתה עצמה.
 קז) רוח רשים רשימין וכו': הרוח, שהוא תפארת, רושם רשימות במלאכים, שהם ארבעה, מיכאל גבריאל נוריא"ל רפאל. ועולים לעשרה, שהם, אראלים, שרפים, חשמלים, שנאנים, תרשישים, אופנים, אלקים, אישים, חיות, בני אלקים.
 קח) וכלהו מתלבשין ונהרין וכו': וכולם מתלבשים ומאירים בגוונים של ד' פנים, דהיינו פני אריה פני שור וכו', שבהם י"ג גוונים, כי הגוונים הם לבושים למלאכים, כמו גוף המתלבש בלבושים. והם מראים הצורות בלבושים האלו אל הנביאים. והרוח, שהוא תפארת, רוכב במלאכים, ברוח שהוא רוכב בגוף. כלומר שעולם היצירה ששם (דפוי"ך ל"ג ט"ב)

קי) ובהאי מחשבה הוו מציידין כל הנביאים, כל הדמיונות וכל הציורים שלמטה ממנה. ולמעלה ממנה, אין

ה ׀ לתתא ׀ מינה. ולעילא מינה לא תפסין ציור כלל. בה לא הוו זכלין למתפס ציור ולא גוון כלל. ׀ כל שכן לעילא מינה.
קיא ׀ וצריך ׀ לאתורא למלה קדמאה. עינין ירוקין דסטרן דדכיא, ירחמים אינון מסטרן דת״ת, וירוקא דילהון מסטריה. איהו נהיר בנהורא דאבן מרגלית.
קיב ׀ דבג״ד אתקריאו ׀ ספינן ספירות, דנהרין גונון דילהון כספירים יקירין, ולא כספירים דאינון פסולות דעלמא שפלה, אלא כאבנין יקירין ומרגלאן דגנתא דעדן, דנהורא דלהון מסוף העולם ועד סופו. ואלין אינון ספינן דנהרין לבר נש באורייתא כולא, עד דלית שיעורא.
קיד ׀ דאית מרגלאן ואבנין יקירין, דאינון מנשמטא ורוחא ונפשא, דכרסייא יקרא, ומלאכיא, וד׳ סטרי עלמא. נהורא דאלין מרגלאן אית ליה שיעורא, ואית ׀ ליה רישא וסופא. אכל לנהורא דנשמטא ורוחא ונפשא דאינון באורח אצילות, מבינה ותפארת ומלכות, לית ׀ ליה שיעורא.
קיד ׀ ואלין אינון באורח אצילות, אכל אתרנין, איתמר בהון ספיר גינתם, כמה דאוקמוה קדמאי, כל הנשמות גזורות מכסא הכבוד.
קטו ׀ וכל אלין גונון נהירין ׀ בעינין דגופא דג״ע. ובהון שבחת אורייתא

חלופי גרמאות

ו נ״א לתתא (קראקא). 9 נ״א מניה (דפוסים ראשונים). צ נ״א כל שרין (קראקא). ק נ״א לאחזאה (קראקא). ר נ״א רחמנין (דפוסים ראשונים). 10 נ״א ספירות ספינן (דפוסים ראשונים) ת נ״א לון (קראקא). א נ״א לון (דפוסים ראשונים). ב נ״א לעינין (ווינצא).

מאמר	הסולם	גונון דעינין
אין תופשים ציור כלל. בה לא היו יכולים לתפוש ציור ולא שום גוון, כל שכן למעלה ממנה. מאמר גונון דעינין קיא ׀ וצריך ׀ לאחזא למלה וכ׳: וצריכים לחזור לדבר הקודם. עינים ירוקות שמצד הטהור. הן רחמים מצד התפארת, והגוון ירוק שבהן הוא מצדו. כי גוון הת״ת הוא ירוק. הוא, הגוון ירוק, מאיר באור של אבן מרגלית.	קיא ׀ דבג״ד אתקריאו ספינן וכ׳: כי משום זה נקראים הספירות, ספירות. משום שהגוונים שלהן מאירים כספירים יקרים. ולא כספירים שהם פסולת של העולם השפל, אלא כאבנים יקרות ומרגליות של גן העדן, שהאור שלהן הוא מסוף העולם ועד סופו. ואלו הן הספירות המאירות לאדם בתורה כולה, עד אין שיעור.	יש מרגליות ואבני יקר, שהן מנשמה רוח ונפש, של כסא הכבוד, שהוא עולם הבריאה, שממש הנשמה, והמלאכים, שמעולם היצירה, שממש הרוח, וד׳ רוחות העולם העשירה, שממש הנפש. האור של המרגליות האלו, יש לו שיעור, ויש לו ראש וסוף, אבל לאור של נשמה רוח ונפש, שהם בדרך אצילות, מבינה ת״ת ומלכות, אין לו שיעור.
קיב ׀ דבג״ד אתקריאו ספירין וכ׳: כי משום זה נקראים הספירות, ספירות. משום שהגוונים שלהן מאירים כספירים יקרים. ולא כספירים שהם פסולת של העולם השפל, אלא כאבנים יקרות ומרגליות של גן העדן, שהאור שלהן הוא מסוף העולם ועד סופו. ואלו הן הספירות המאירות לאדם בתורה כולה, עד אין שיעור.	קיד ׀ ואלין אינון באורח אצילות, אכל אתרנין, איתמר בהון ספיר גינתם, כמה דאוקמוה קדמאי, כל הנשמות גזורות מכסא הכבוד.	קיד ׀ ואלין אינון באורח אצילות, אכל אתרנין, איתמר בהון ספיר גינתם, כמה דאוקמוה קדמאי, כל הנשמות גזורות מכסא הכבוד.
קיד ׀ ואלין אינון באורח אצילות, אכל אתרנין, איתמר בהון ספיר גינתם, כמה דאוקמוה קדמאי, כל הנשמות גזורות מכסא הכבוד.	קטו ׀ וכל אלין גונון נהירין ׀ בעינין דגופא דג״ע. ובהון שבחת אורייתא	קטו ׀ וכל אלין גונון נהירין ׀ בעינין דגופא דג״ע. ובהון שבחת אורייתא

זהר יתרו חדש לא
 לשכינתא. ומשה בגין דאתלבש בההוא גופא דגנתא דעדן דלתתא, ג איתמר
 ביה ^ז וייראו מגשת אליו.
 קטז) ובג"ע דלעילא איתמר ביה, ^ח ופני לא יראו, דאע"ג דבכל אתר
 איהו קב"ה. אית אתר דאתגליא ביה, ואתר דלא אתגליא ביה כ"כ. ודא
 איהו רזא דאספקלריא המאירה, ואספקלריא שאינה מאירה.
 קיז) כגוןא דא אית באורייתא פמה לבושין, פמה אנפין, דאתקריאו
 פנים הנראים, ופנים דאינם נראים. וקב"ה לא אתגלי באורייתא, אלא לכל
 דתדא כפום עוכדוי, וכפום נשמתיה ורוחיה ונפשיה מאתר דאתגזרו.
 קיח) עינין אינון כגוןא דגלגל, ^ה דמגלגל עיגולין מסטרא דמים.
 ודא איהו רזא דגלגלים. ואזלין בקו המדה, באריכו * דילהון, בעמיקו דילהון.
 קיט) ורזא דמלה ^ו מי מדד בשעלו מים. ואינון ה' מדודים מדד בה,
 כגון זה :: ואינון א א א א א א פיצד, מי מדד בשעלו מים זא. ושמים בוצת
 תפן א. וכל בשליש עפר הארץ א. ושקל בפלס הרים א. וגבעות במאזנים א.
 קכ) ואינון ^ז ו', ^ט קו דנפיק מן המדה דאיהי י', ומדיד ה' מדודין בבהם,
 בתמש ספיראן דכלילן בה' תתאה. ודאי י' דילה, איהי מדה דילה.

מסורת הזהר
 (שמות לד) ב"א שנ ב"ב רצג כי תשא קו ת"ע ד' קלג: קלו. ז"ח ד' מז ט"ד מח ט"ב סו ט"ג פג ט"ז תקיח ד' קב ט"ג. ק) (שם לג) ב"א קל ת"ז תל"ד ד' ע"ז: ד) (ישעיה מ) ב"א עג שכא ויחי צו תרומה תתקטז ת"ז ת"ה ד' יט. תמ"ח ד' פה. ז"ח ד' עו ט"א.
 ג נ"א ל"ג מן אתמר עד אתמר (קראקא). ד נ"א זא (קראקא). ה נ"א ל"ג דמגלגל (מונקאטש). ו"א דגלגל (דפוסים ראשונים) ו נ"א א (דפוסים ראשונים). ז נ"א ח וכן במקום כל א' (ווינציא). ונ"א א' בלי נקוד (קראקא). ח נ"א ה' (קראקא) ט נ"א דנפיק קו (ווינציא) נ"א דנפיק קו (קראקא). י נ"א בה' (דפוסים ראשונים) כ נ"א ו' (קראקא).

מאמר הסולם
 משום שנתלבש בגוף ההוא של גן עדן התחתון, נאמר בו וייראו מגשת אליו.
 קטז) ובג"ע דלעילא אתמר וכו': ובגן עדן העליון, נאמר בו, ופני לא יראו. כי אע"פ שהקב"ה הוא בכל מקום, יש מקום שמתגלה בו, ויש מקום שאינו מתגלה בו כל כך. וזה הוא סוד של המראה המאירה, שהוא ז"א. ושל המראה שאינה מאירה, שהיא המלכות.
 קיז) כגוןא דא אית וכו': כעין זה יש בתורה כמה לבושים, כמה פנים, הנקראים פנים הנראים ופנים שאינם נראים. והקב"ה אינו מתגלה בתורה, אלא לכל אחד כפי מעשיו, וכפי נשמה רוח נפש שלו, לפי המקום שנחצבו.
 קיח) עינין אינון כגוןא וכו': העינים הן, כעין גלגל המגלגל עגולים מצד דחיפת המים. וזה הוא סוד הגלגלים. והולכים בקו המדה, באורך שבהן, ובעומק שבהן.
 (דפו"י דף ל"ג ט"ב * ט"ג) שהם

כב זהר יתרו חדש
קכא וְאִינוּן ד' גּוּוּנִין דְּעִינָא, מְדַד בְּהוּן לְד' סְטְרִין. וְקוּ אִיהוּ ו', גְּלַגְל דְּאִיהוּ י' עִם ו' אֲתַעְבִּיד גְּלַגּוּל. דְּסְלִיק לְחוּשְׁבֵן י' ע"ב.
קכב פִּד גְּלַגְל דְּעִינָא אֲתַהֲפֵף בְּקוּ דְּאִיהוּ ו', וּמִתְהַפֵּף עִינָא בֵּיהּ לְחוּרָא, אֲתַגְלִיֵּיא בֵּיהּ דְּאִיהוּ גְּלַגּוּל דִּילֵיהּ, מִזְמַנָּא קְדַמָּא מַסְטְרָא דְחֶסֶד. וְאִם יִתְעַסֵּק בְּאוּרִייתָא, חֲפִים יְהֵא, מַסְטְרָא דְיִמִּינָא, בְּגִין דְּתַמָּן אֲתַמַּר בָּהּ, הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְנָרִים.
קכג וְאִי לֹא יִתְעַסֵּק בְּאוּרִייתָא, יְהֵא חֲפִים יְבַמְלִין, לְצִייר בֵּינְדִיהּ פְּמָה צִיורִין, דְּכַמָּה מְלֹאכּוֹת, אַע"ג דְּלֹא אוֹלִיפוּ לֵיהּ בְּהֵאי עֲלָמָא. דְּמֵאֵן דְּלֹא עֵבִיד מְלוֹי מְלִבּוֹי וּמִמְחֻשְׁבֵּתֵיהּ עַד דְּאוֹלִיפוּ לֵיהּ, הָאִי לֹא אִיהוּ בְּגְלַגּוּלָא ס' דָּא פְּלַל.

חלופי גרמאות

ל נ"א ואית עין (דפוסים ראשונים) מ נ"א עבור (מונקאטש) נ"א עבור (דפוסים ראשונים). נ נ"א מוסף במלין דעלמא (דפוסים ראשונים). ס נ"א ל"ג דא (דפוסים ראשונים).

מאמר שהם נ"ה. הכלולות בה' תחתונה, שהיא מלכות. ודאי שהי' שלה, היא המדה שלה.
הסולם פירוש. המסך דחירק, שקו אמצעי פועל ומורד עמו שיעור הארת ימין ושמאל שלמעלה מחוזה, שהם תו"ג, והארת ימין ושמאל שלמטה מחוזה, שהם נ"ה, הוא לוקח מן המלכות, כי כל מסך הוא בחינת המלכות, ונמצא שהי', שממנו יוצא קו האמצעי, הוא מלכות. וז"ש, ודאי י' דילת, היא מדה דילת. שהי' של הו' היא מדה של המלכות.
גוונין דעינין (כנ"ל בפלפלה"ס אות ל"ח) לפיכך נבחנת הי' ג'ג'ג'ג', שהיא המגלגלת את ג' הקוין להאיר כסדרם בזה אחר זה, אמנם הו' היא הפועלת את זה, וז"ש, ג'ג'ג' דאיהו י', ע"ב ו' אֲתַעְבִּיד ג'ג'ג'. כי עצם הגלגל הוא הי' שהיא המסך המכניע את השמאל, אבל הו' היא הפועלת את זה, וע"כ מרמז שהו' הנוספת על ג'ג'ג' עושה ג'ג'ג', וז"ש, ג'ג'ג' דסליק לְחוּשְׁבֵן ע"ב. כלומר, שהגלגול על תלת דוכתי, מגלה את השם ע"ב, המגלה הארת החכמה. וע"ז בא הרמז, שגלגול הוא בגי' ע"ב.

קכב כִּד גְּלַגְל דְּעִינָא וְכוּ: כִּשְׁגַלְגַל הַעֵין שֶׁל הָאָדָם, מִתְהַפֵּךְ עַל יְדֵי הַקּוּ, שֶׁהוּא ו', וְהַעֵין מִתְהַפֵּכֶת עַל יְדֵי לִבָּן, שֶׁהוּא חֶסֶד, דְּהֵינּוּ שֶׁחֶסֶד שׁוֹלֵט עַל כָּל צַבְעֵי הָעֵינ׳ מִתְגַּלֶּה בּוֹ, בְּאָדָם, שׁוֹה הוּא גְּלַגּוּל שְׁלוֹ מִזְמַן הָרֵאשׁוֹן, דְּהֵינּוּ מִיּוֹם הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהוּא מִצַּד הַחֶסֶד. וְאִם יַעֲסוֹק בְּתוֹרָה יִהְיֶה חֶסֶם שֶׁהוּא מְקוּי יְמִין, כִּי הַחֲכֵמָה הִיא בְּקוּ יְמִין. מִשׁוֹם שֶׁשֵּׁם נֹאמַר בָּהּ, הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְרִים.

קכג וְאִי לֹא יִתְעַסֵּק וְכוּ: וְאִם לֹא יַעֲסוֹק בְּתוֹרָה, יִהְיֶה חֶסֶם בְּדַבְרֵי הָעוֹלָם, שִׁיִּצְיִיר בִּידֵן כַּמָּה צִיּוּרִים, וְכַמָּה מְלֹאכּוֹת, אַע"פ שֶׁלֹּא לָמְדוּ אוֹתוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְמִי שֶׁאִינוּ עוֹשֶׂה דַבְרֵי מְלִבּוֹ וּמִמְחֻשְׁבֵּתוֹ, מִטְרַם שֶׁלָּמְדוּ אוֹתוֹ, אֵין זֶה מְגַלְגּוּל הַזֶּה כֻּלָּל. שֶׁהוּא גְּלַגּוּל חֶסֶד.

וכד

קכא וְאִינוּן ד' גּוּוּנִין וְכוּ: וְאִלוּ ד' גּוּוּנִים שְׁבַעֵין, לְבַן אָדָם יְרוֹק שְׁחוּר, שֶׁהֵם חֲגִ"ת וּמִלְכוּת, קוּ הַמְדָה מוֹרֵד בְּהֵם לְד' רִחוּת, דְּרוּם צִפּוֹן מוֹרֵחַ, שֶׁהֵם חֲגִ"ת, וּמַעֲרֵב, שֶׁהוּא מִלְכוּת. וְקוּ הַמְדָה הוּא ו', י' הִיא גְּלַגְל, שֶׁהִיא עוֹרֵלָה כְּגַלְגַל. וְג'ג'ג' עִם ו' נַעֲשֶׂה גְּלַגּוּל, שְׁעוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן ע"ב.

פירוש. סוד ג' קוין המאירים בהארת חכמה, ה"ס השם ע"ב היוצא מג' פסוקים ויסע ויבא ויט (כמ"ש בזהר בשלח אות קע"ב) וסדר הארתו הוא רק בגלגול בתלת דוכתי, דהיינו שהאור מתגלה בג' קוין בזה אחר זה בג' מקומות (כמ"ש בזהר וארא אות כ"ז) וגלגול הזה נעשה על ידי קו האמצעי, שהוא קו המדה, דהיינו ו', שהיא קו האמצעי היוצאת מן המדה, שהיא י', שהיא המסך דחירק, ועיקר כח הקו האמצעי לוקח מן המדה, שהיא המסך (דפוי"ך דף ל"ג ט"ז)

זהר **יתרו** **חדש** **לג**

קכד) וכד גלגל דעינא אתהפך לשמאלא באדימו, דשליט על גוונין אהנין, איהו מזמנא תניינא גלגולא דיליה. ותאי יקא עתיר בלא טורח ובלא מזל ועליה איתמר הרוצה להעשיר יצפין. ׀ ויתקרב ב״ג לגביה, דוותרן יקא בממוניה, בגין דלא טרח ביה, דההוא דטרח בממוניה לא תתקריב לגביה, דקמץן יקא.

קכה) וכד גלגל דעינא אתהפך לירוקא, דשליט על כל גוונין. דא איהו בגלגולא תליתאה. ויקא חפים באורייתא, ועתיר בממונא דלא טרח ׀ ביה. דא איהו שלים מכלא, מסטרא דייעקב, דאיתמר ביה ׀ ויעקב איש תם. ׀ הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר.

קכו) וכען צריך לפרשא, מאן איהו עין דאתגלגל בגלגולא דתלת גוונין, אלין אדם קדמא דסטרא דכ״א, ׀ דאית אדם אותרא מסטרא דמסאבו. ולא עוד, אלא תלת אדם אינון: אדם דבריאה, אדם דיצירה, אדם דעשיה, מסטרא דדכ״ו. ואית אתרא מסטרא דמסאבו, דאיהו אדם בליעל, איש און, יצר הרע. אדם טוב, יצר הטוב. דהכי אוקמוה קדמאין, ׀ גם את זה לעמת זה עשה האלהים.

קכז) וכען צריך לפרש אדם דסטרא דכ״א. ת״ח, פד אתלבש אדם דדכ״ו,

מסורת הזהר **חלופי גרסאות**

(ש) (בראשית כה) תולדות עת. (ת) (איוב לג) משפטים שעג אורא רבא קבוא קרח מג פנחס נ כי תצא צח ת״ז ת״ז ד״ כב: תכ״א ד״ נג. תכ״ו ד״ עב. תכ״ח ד״ עב: תל״ב ד״ עז: ת״ז ד״ פג. תס״ט ד״ קיר: ת״ע ד״ קכד: ז״ח נט ט״א תק״ח צג ט״ג צח ט״א קיר ט״ב ט״ג. א) (קהלת ז) בהשמות ח״א ד״ רסג. רסד: ד״״ שמות רסג פקודי תתג צו סח תזריע קח מצורע לג כי תצא קכד ת״ז ת״ע ד״ קכה: ז״ח וישב יג.

מאמר **הסולם**

קכד) וכד גלגל דעינא וכ״ו: וכשגלגל העין מתהפך באדם לשמאל, באדום השולט על גוונים האחרים שבעין, הגלגול שלו הוא מזמן השני, דהיינו מסוד יום השני, שהוא גבורה. וזה יהיה עשיר בלי יגיעה ובלי עזרת המזל. ועליו נאמר, הרוצה להעשיר יצפין, דהיינו שימשיך מקו שמאל, שהוא צפון, דהיינו גבורה. וטוב לאדם שיתקרב אליו, כי הוא נדיב בכספו, משום שלא נתיגע בו. כי אותו שהתיגע להשיג כספו, אל תקרב אליו, כי הוא קמץן.

קכה) וכד גלגל דעינא וכ״ו: וכשגלגל העין של האדם, נתהפך לגוון ירוק, השולט על שאר הגוונים שבעין, אדם זה הוא בגלגול שלישי, דהיינו מסוד יום הג׳, שהוא תפארת, וקו האמצעי ויהיה חכם בתורה, ועשיר בכסף שלא נתיגע בו. זה הוא שלם בכל, מצד יעקב שנאמר בו, ויעקב איש תם. וזה סוד הכתוב, הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר. (דפ״י דף ל״ג ט״ז)

חלופי גרסאות

ע נ״א ואתקרב (דפוסים ראשונים). פ נ״א בהו (דפוסים ראשונים) צ נ״א דביה (קראקא).

ט״ג צח ט״א קיר ט״ב ט״ג. א) (קהלת ז) בהשמות ח״א ד״ רסג. רסד: ד״״ שמות רסג פקודי תתג צו סח תזריע קח מצורע לג כי תצא קכד ת״ז ת״ע ד״ קכה: ז״ח וישב יג.

מאמר גלגל אדה״ר באברהם יצחק ויעקב

קכו) וכען צריך לפרש וכ״ו: ועתה צריך לפרש האדם שמצד הטהור. בוא וראה, כשנתלבש האדם מצד הטהור, באברהם, נתלבן בו. דהיינו שהשיג הארת החסד שהוא לבן. וכנתלבש ביצחק הוא נצרך, באש הגבורה שלו. ז״ש

לד זהר יתרו חדש
באברהם, אתלבן ביה. וביצחק אצטרף. הה"ד ויצרפתים כצורף את הפסך
ובחנתים כבחן את הזקב. ביעקב, אחזי דיוקניה, ועבד תולדין.
קכח והאי אמאי. אלא ליצה"ט וליצה"ר, דאינון אדם טוב אדם רע, מני
קב"ה תלת פקודין. ע"ז. ג"ע. וש"ד. ע"ז, הה"ד ויצו ה' אלהים על האדם
לאמר. ואמרו מארי מתניתין, לית צו אלא יע"ז. על האדם, זה שפיכות דמים.
לאמר, זה גלוי עריות.

קכט ובצווי דא הוו כחדא יצה"ט ויצה"ר. לבתר דעבר יצה"ר על
צווי דקב"ה, גזר עליה מיתה. אמר, מה אעבד, אם אנא אימות איהו נטיל עבד
אתרא. דיצה"ר איהו עבד, ובת זוגיה שפחה, ואתגיה גרית א ליה ההוא עבד.
קל מה עבד, אול איהו ואתגיה, לפתאח לאדם ולאתגיה דסטרך טבא.
בת זוגיה דיצה"ר לילית, פתי לאדם דאיהו יצה"ט, ובגניה איתמר ה האשה

חלופי גרמאות

ק נ"א ג"ע וש"ד וע"ז הה"ד (קראקא) ר נ"א ל"ג ע"ז
(קראקא) ש נ"א ל"ג ובצווי (מונקאטש) ת נ"א ואתרה
(דפוסים ראשונים). א נ"א לה (קראקא).

מסורת הזהר

(1) זכיה (ג) תולדות סו שמות צו נשא פו בעלותך
(2) (בראשית ב) ב"א רסה. (ד) שם (ג) קדושים סח.

הסולם

מאמר

גלגל אדה"ר באברהם יצחק ויעקב
הדעת, שפירושו שהמשיך הארת החכמה מקו
השמאל ממעלה למטה. ואז נפגמה קדושתו,
ונעשה אדם בליעל, וטמא. ובה נגזרה עליו
מיתה. כי צד הטומאה סופו שיתבטל מן הארץ,
כי רק הקדושה היא נצחית. וכיון שסמאל
נפל לצד הטמא, ממילא סופו שימות ויתבטל
מן העולם.

ו"ש, לבתר דעבר יצה"ר על ציווי
דקב"ה גזר עליו מיתה. דהיינו שנפגם ויצא
מצד הקדוש, לצד הטמא, שבוה נגזרה עליו
מיתה, כי צד הטמא סופו שיתבטל מן העולם.
ו"ש, אמר מה אעבד אם אני אמות איהו
נטיל עבד אחרא, כי מקורם שנפל מקדושתו,
היה המשמש הגדול לאדם הראשון בגן עדן,
ואחר שנטמא, הבין, שאדם הראשון יקח
מלאך קדוש, שישמש במקומו בגן עדן. ולפיכך
חשב לטמא גם את אדם וחווה, כדי שישאר
במשושו כמקורם לכן.

קל) מה עבד אזל וכו': מה עשה.
הלך הוא ואשתו לילית, לפתות את אדם ואשתו
שמצד הטוב, דהיינו אדם וחווה. בת זוגו של
יצר הרע, שהיא לילית פיתתה את אדם, שהוא
יצר הטוב, ועליה נאמר האשה אשר נתת
עמדי היא נתנה לי מן העץ. והיצר הרע, פיתה
את חווה. וגרמו להם מות.

פירוש

ז"ש וצופתים כצורף את הכסף ובחנתים כבחון
את הזהב. וכשנתלבש ביעקב, הראה צורתו,
ועשה תולדות.

קכח והאי אמאי אלא וכו': שואל,
זה למה. למה היה צריך אדם הראשון להתגלגל
כל כך, ומשיב, אלא הקב"ה צוה, ליצר הטוב
וליצר הרע, שהם אדם טוב, ואדם רע, שלש
מצות, עבודה זרה וגילוי עריות, ושפיכת דמים.
עבודה זרה, הוא שכתוב, ויצו ה' אלקים
על האדם לאמר. ואמרו בעלי המשנה. אין
צו אלא עבודה זרה. על האדם, זה שפיכות
דמים. לאמר, זה גילוי עריות.

קכט ובצווי דא הוו וכו': ובצווי זה,
נצטוו היצר הטוב והיצר הרע ביחד, שהם
אדם הטוב, ואדם בליעל. אחר שעבר היצר
הרע על מצות הקב"ה, גזר עליו מיתה. אמר
היצר הרע, מה אעשה, אם אני אמות, יקח
הוא, היצר הטוב, עבד אחר, כי היצר הרע הוא
עבד, ובת זוגו היא שפחה, ואותו העבד שיקח,
יירש מקומי.

פירוש. אדם בליעל, שה"ס היצר הרע,
היה מלאך קדוש, והיה הגדול בין המלאכים
שמשו לאדם הראשון בגן עדן. ואיסור עץ
הדעת טוב ורע היה חל גם על מלאכי מעלה,
וסמאל עבר על איסור ההוא, ואכל מעץ

(דפוס דף ל"ג ט"ז)

זהר יתרו חדש לה
 אשר נתת עמדי היא נתנה לי מן העץ. ויצה"ר פתי לתוה, וגרמו לון מות.
קלא בג"ד, קב"ה * אפשיט לאדם דאיהו יצר הטוב מגופיה - בגן עדן
 וממלבושו, ליה וולאתתיה, הה"ד וידעו פי ערומים הם. וגירש לון מג"ע,
 תדא הוא דכתיב ויגרש את האדם. את, בת זוגיה עמיה.
קלב ונחית לון לשבע ארעין, דאינון: גיא. נשיה. ציה. ארקא. ארץ.
 אדמה. תכל. עבד תיובתא, תוה מצפצף ועולה. ועכ"ד תוה ערום בלא לבוש
 הוא ואתתיה.
קלג מה עבד קב"ה. אייתי ליה בגלגולא באברהם, ולאנתתיה בשרה.
 וקב"ה תוה מלבן ליה בכורא דכספא, דאיהו מעורב באברה, דאיהו עופרת, מיד
 דארמי ליה בנורא, אתלבנא פספא, ואפיקת זיהמא, דאיהו עופרת לבר, וכגוונא
 דא אתלבן אדם באברהם. ואפיק מניה זיהמא לבר, ודא לשמעאל, דאיהו זיהמא
 דהשיל חיונא בתוה.
קלד לבתר אתגלגל ביצחק, בת זוגיה דאדם, ואסתמק בנורא, ואפיק
 זיהמא לבר, ודא עשו. וסומקא דיליה פדמא דשחיתה. ובגין דאתגלגל נוקבא
 ביצחק, אתקרי שמאל נוקבא.

חלופי גרסאות

ב נ"א דגן (קראקא) נ"א מגן (מתקאטש) ג נ"א ומלבושו
 (ירושלם). ד נ"א ואתתיה (ווינצ'א). ה נ"א לו (קראקא).
 ו נ"א לבר (קראקא).

מסורת הזהר

ה (שם) ב"א רפח. ו (שם) ב"א רפו ב"ב קית.

הסולם

מאמר

גלגול אדה"ר באברהם יצחק ויעקב
 אברהם באש באור כשדים, נתלבן הכסף,
 והוציא מתוכו הזוהמא, שהיא עופרת לתוך.
 כמו זה נתלבן אדם הראשון שהיה מוגלגל
 באברהם, והוציא מתוכו הזוהמא לתוך, זה
 הוא ישמעאל. שהוא הזוהמא שהטיל הנחש,
 שהוא לילית הנ"ל, בתוה.

קלד לבתר אתגלגל ביצחק וכו': אח"כ,
 בת זוגתו של אדם, שהיא חוה, נתגלגלה ביצחק,
 ונתאדם באש הדינים, והוציא מתוכו הזוהמא
 לתוך, שזה הוא עשו. והאדום שלו הוא, כדם
 שחיתה. הומוז לעקדת יצחק. ומשום שהנקבה,
 שהיא חוה, נתגלגלה ביצחק, שהוא קו שמאל,
 ע"כ נקרא קו השמאל, נקבה.

פירוש. אדם ותוה ה"ס ימין ושמאל,
 ולפיכך אדם הראשון, שהוא ימין נתגלגל
 ונתתקן באברהם שהוא ימין. ותוה, שהיא
 שמאל נתגלגלה ונתקנה ביצחק, שהוא קו
 שמאל. וז"ש, ובגין דאתגלגל נוקבא ביצחק,
 אתקרי שמאל נוקבא. כלומר, משום שהשמאל
 היא נקבה, ע"כ נתגלגלה הנקבה ביצחק.

לבתר

(דפו"י דף ל"ג ט"ג * ט"ד)

15 זהר יתרו חדש
ק"ה לכתר עאלו תרווייהו ביצקב ובת זוגיה, ואפיקו מניה ורעא.
 יוגונא דיליה הוא ירוקא דיליה דסתרא. ודא איהו הן כל אלה יפעל אל
 פעמים שלש עם גבר.
ק"ו עיינין אוכמין חשוכין, תמן לילית, דאיהי חשוכא אפילה, פתיא
 אוכמא. ועיינין אוכמין עקימין, ודאי תמן שבתאי, דעליה אתמר מארת ה'
 בבית רשע. דההוא גוון חשוף, שליט על גווי אחרנין.
ק"ז ולמאן דאסתפל ביה לילית יאו שבתאי באילין עיינין, מארה
 ועניותא וכפנא ומותנא ייתי. אסתמר מניה, דרגליה לרדות מות שאול צעדיה
 יתמוכו. וכל משא ומתן דעביד ב"נ קדם מארי דעיינין אלן, אתאביד.
ק"ח וצריך ב"נ דלא ישתכח בשבעה קדמיה ביומין דחול, אלא בשבת,
 דלית ליה שלטנותא עליה ואם אשתכח ביומין דחול בשבעה קדמיה, ואסתפל
 ביה בעינא בישא, לא אשתזיב מניה ממיתה או מעוני. וחוטמא ופומא ואנפוי
 דהאי בר נש לאו אינון על קו היושר.
ק"ט עיינין אוכמין שפירן, על קו היושר, איהו מסטרא דשבת, דאיהי בת
 עין שפירא. עלה איתמר, שחורה אני ונאנה. האי איהו בדיוקנא דשבת, דאיהו
 שקול לאורייתא כולה.

חלופי גרסאות

1 ה"ג דפוס קראקא נ"א וגלותא (מונקאש). 2 נ"א דילה
 (וויניא). 3 נ"א רעלה (דפוסים ראשונים) 4 נ"א ליג ביה
 (דפוסים ראשונים). 5 נ"א ליג או (דפוסים ראשונים).
 6 נ"א עוני (דפוסים ראשונים).

מסורת זוהר

(1) (איוב לג) לעיל קכה. (ח) (משלי ג) פנחס שעה כי
 תנא קיג ת"ז בהשמטות ח"ג ד' קמ. ט) (שם ה) ב"א
 תלה ויצא שיג וישב רכו ויחי רמ בשלה צו ויקהל לך
 אמור שלו פנחס תשלא תשמו ת"ז תכ"ה ד' ע. תס"ט
 ד' צט: תקי"ה ד' קיט ט"ה. י) (שה"ש א) לעיל לו.

הסולם

עיינין אוכמין

מות שאול צעדיה יתמוכו. וכל משא ומתן
 שאדם עושה, לפני בעל עינים אלו, לילית
 ושבתאי, נאבד.

ק"ח וצריך בר נש וכו': וצריך האדם
 שלא ימצא בשובע לפניו, לפני בעל העינים
 האלו, בימי חול, אלא בשבת מותר, משום
 שאין לו שליטה עליו. כי בשבת נכנעות כל
 הקליפות. ואם נמצא בשובע לפניו בימות
 החול, ומסתכל בו בעין הרעה שלו, אותו
 אדם אינו ניצל ממנו, ממיתה או מעוני. והחוטם
 והפה והפנים, של אדם בעל העינים הנ"ל,
 אין הם על קו היושר.

ק"ט עיינין אוכמין שפירן וכו': מי
 שיש לו עינים שחורות יפות, על קו היושר,
 הן מצד שבת, שהיא בת עין יפה, עליה נאמר,
 שחורה אני ונאנה. אדם זה הוא בצורת שבת,
 שהיא שקולה כנגד כל התורה.

ובשבת

מאמר

ק"ה לכתר עאלו תרווייהו וכו': אח"כ,
 באו שניהם, אדם וחווה, ביעקב ובת זוגתו.
 והוציאו ממנו זרע. והגוון שלו, הוא ירוק
 המסבב אותו. וזה הוא, הן כל אלה יפעל אל
 פעמים שלש עם גבר. דהיינו ג' הגלגולים
 של אדם הראשון. באברהם יצחק יעקב.

מאמר עיינין אוכמין

ק"ו עיינין אוכמין חשוכין וכו': אם
 יש לאדם, עינים שחורות וחשכות, שם יש
 לילית, שהיא חשכה ואפלה, פתי שחור. ועינים
 שחורות ועקומות, ודאי שם שבתאי, שעליו
 נאמר מארת ה' בבית רשע. כי גוון חשך
 ההוא שולט על גוונים האחרים שבעין.

ק"ז ולמאן דאסתפל ביה וכו': ולמי
 שלילית או שבתאי מסתכלים בו בעינים
 שלהם האלו, תבא עליו מארה ועניות ורעב
 ומות. השמר ממנו, שעליו נאמר, רגליה יורדות

(דפו"י דף ליג ט"ד)

זהר יתרו חדש לז
קמז) ובשבת צריך לאחזקה שובע, בהפוכא דשפחה לילית. וצריך באתר דעצבו דשבתאי, לאחזקה חונה, באתר דחשוכא. שרגא. באתר דעינוי, ענג. למעבד תמן שינוי בכלא.
קמא) דלילית מרה אוקמא, צמאון דלית ביה מים, דאיהו הבור רק אין בו מים, אבל נחשים ועקרבים יש בו. ונחשין ועקרביין דילה אינון ערב רב. יוסף דאיהו בגוכא, דא ישאל דאינון בגלותא דילה, בההוא בור.
קמב) וזמאן דאוקיר שבת, ימלט ממנה. וחוטא ילכד בה. חוטא דמחלל שבת, ילכד בה, דאיהי חילול שבת ודאי, חללה זונה. דמאן דנטיר אות שבת או אות ברית, מחלל ליה, ביה אתקרי צדיק, ואשתויב מינה. ולא עוד אלא דסליק למלכות, דאיהי שבת ודאי.
קמג) ויוסף בגין דנטיר ברית, אשתויב מן גוכא, ומן נחשים ועקרבים דילה. ולא עוד אלא דזכה למלכות. וישאל דנטרין שבת ואות ברית מילה, איתמר בהון כל ישאל בני מלכים, ואלמלא נטרין ישאל שבת אחד פהלקתה מיד נגאלין.
קמד) וכל ב"נ דאיהו עיינין אוקמין על קו היושר, דאיהי קו המדה, ענג איהו וחדנה ושבעא, וותרן, ועינא * טבא. וכעי לאתפארא בלבושין שפירין. בגין דאיהו בן דשבת, בן מטרוניתא ודאי. ובהיפוכא בן לילית. עד הכא רזא דעיינין. ודאי איהו רזא דאנשי חיל.

חלופי גרסאות

ז נ"א ל"ג יש בו ונחשין ועקרביין (קראקא). ז נ"א ושבת (דפוסים ראשונים). ז נ"א בה (דפוסים ראשונים). ז נ"א מוסף עיינין דילה (מנוקאטש).

מסורת הזהר

ז (בראשית לז) וישב קכ. ז (קהלת ז) ואתחנן ל.

עיינין אוקמין

השומר אות שבת או אות ברית, מחלל אותו, נקרא צדיק עיינין, וניצל ממנה. ולא עוד אלא שעולה למלכות. שהיא ודאי שבת. כי שבת היא מלכות.

קמג) ויוסף בגין דנטיר וכו': ויוסף משום ששמר הברית, ניצל מן הבור ומנחשים ועקרבים שלו, ולא עוד אלא שזכה למלכות. וישראל השומרים שבת ואות ברית מילה, נאמר בהם כל ישראל בני מלכים. ואם היו ישראל שומרים שבת אחד כהלכתו מיד היו נגאליים.

קמד) וכל ב"נ דאיהו וכו': וכל אדם שהוא בעיניו שחורות על קו היושר, שהוא קו המדה, דהיינו קו האמצעי הוא בענג ובשמחה ובשובע, הוא נדיב ועין טובה. והוא צריך להתפאר בלבושים יפים, משום שהוא בן שבת, דהיינו בן המלכה, ודאי. ובהיפך, אם אינו על קו היושר

הסולם

מאמר

קמ) ובשבת צריך לאחזקה וכו': ובשבת צריך להראות שובע בהיפוך דשפחה לילית שהיא תמיד בחסרון. ובמקום העצבות של שבתאי, צריך להראות שמחה, ובמקום חשך צריך להיות נר, ובמקום ענוי צריך להיות עונג, ולעשות שם שינוי בכל דבר.

קמא) דלילית מרה אוקמא וכו': כי לילית, היא מרה שחורה, צמאון שאין בו מים. כי היא בור רק אין בו מים, אבל נחשים ועקרבים יש בו. והערב רב, הם נחשים ועקרבים שלה, ויוסף שהשליכוהו לבור הזה, וזמאן דאוקיר שבת וכו': ומי שמכבד את השבת, ימלט ממנה. וחוטא ילכד בה. היינו חוטא המחלל שבת, ילכד בה. כי היא חילול שבת ודאי, דהיינו חללה זונה. וכל

(דפויי דף ל"ג ט"ד *) דף ל"ד ט"א

לח זהר יתרו חדש
קמז יראי אלהים בשמיעה, דתלייא באודנין, דתמן יראתה. הה"ד, ה' שמעתי שמעך גראתי.
קמו ותלת צלותין אינון, חד תלייא בראיה. ותניינא בריחא. ותליתא בשמיעה. פה, איהו שבת, כלולה מכלהו. איהי תפלה לעני, דאיהו צדיק, ואיהו יום השבת.
קמוז וצלותא דפסח, איהי כורסייא דרתמי. וצלותא דראש השנה, כורסייא דדין. ותמן קב"ה איהו דיין, וכל צבא השמים קיימין עליה, מימינא ומשמאלא. כגוונא דשערא, דתלייא בתר אודנין, מימינא ומשמאלא.
קמח וקה אוקימנא לעיל, דצריך לבערא לון, אם אינון תחות אודנין, לאתגלאה ר אודנין, דאינון תרעין דצלותא. דכמה מארי דדינין סתמין תרעין, בתובין דישראל. וצלותא לבר, דלא מניחין לה לאעלאה בהיכלא דיליה, דאיהו אדני. ואיהי קראת לתרעין דהיכלא דדיפתחין לה. ויבנהא לתתא קראן ביהודא שמע ישראל, לקלא דצלותא דילך, דאיהי לתרעא דילך.
קמט ואם מבערין שערין דתחות אודנין, דאינון מארי דדינין, מיד קב"ה

חלופי גרסאות

9 נ"א לכל (קראקא). צ נ"א ומה (דפוסים ראשונים). ק נ"א מוסיף אינון סומקין (דפוסים ראשונים). ד נ"א מוסיף תחות אודנין (דפוסים ראשונים) ש נ"א דילה (קראקא) לאנהרא (מונקאטש) ונ"א ובנאה (קראקא).

מסורת הזהר

8 (חבוקק ג) בשלח כב בהר מב אורא רבא ז רמג פנחס שכת ת"ז ת"ע ר' קכב. קל. תק"ח ר' צט ט"ב קיב ט"ג. ת נ"א דפתחין (דפוסים ראשונים) א נ"א

יראי אלקים בשמיעה דאודנין

ימין. ותפלת ראש השנה היא כסא הדין, ושם הקב"ה דיין, וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו. כמו השערות התלויות אחר האזנים מימין ומשמאל.

קמח והא אוקימנא לעיל וכו': והנה העמרנו לעיל (אות כ"א) שצריך לפנות את השערות אם הן מאחורי האזנים, כדי לגלות האזנים, שהם שערי התפלה. כי כמה בעלי הדין סותמים השערים, מחמת עונות ישראל, והתפלות הן בחורן, שאין נותנים להן להכנס בהיכל שלו, שהוא השם אדני. והיא, התפלה, קוראת לשערי ההיכל, שיפתחו לה. והבנים למטה, שהם ישראל, שמע ישראל, דהיינו שמע, ז"א שנקרא ישראל, את קול התפלה שלך, שהיא עומדת בשער שלך, שהיא המלכות שהיא שער אל ז"א.

קמט ואם מבערין שערין וכו': ואם מפנים השערות שמאחורי האזנים, שהם בעלי הדין, מיד הקב"ה, שנקרא ישראל, שהוא דיין

הסולם

מאמר

היושר, הוא בן לילית. עד כאן סוד העינים. ודאי הוא סוד אנשי חיל (כנ"ל אות כ').

מאמר יראי אלקים בשמיעה דאודנין

קמח יראי אלקים בשמיעה וכו': יראי אלקים היינו בשמיעה (כנ"ל אות י"ט) התלויה באזנים, שהיא בינה, ששם יראה, דהיינו יראה עלאה. ז"ש ה' שמעתי שמעך יראתי, כי יראה היא בשמיעה.

קמו ותלת צלותין אינון וכו': וג' תפלות הן, אחת, של שחרית, תלויה בראיה. והשניה, של מנחה, היא ברית. והשלישית, של מעריב, תלויה בשמיעה. פה, דהיינו דבור, שהוא מלכות, הוא שבת, הכלולה מכולם, מדאיה ושמיעה וריח. היא, המלכות, נקראת תפלה לעני, כי תפלה היא מלכות, ועני, הוא צדיק דהיינו יסוד, והוא יום השבת. כי המלכות היא ליל שבת, והיסוד הוא יום שבת.

קמוז וצלותא דפסח איהו וכו': ותפלת חג הפסח היא כסא הרחמים. כי הפסח ה"ס קו (דפויי דף ל"ד ט"א)

זהר יתרו חדש ל"ב

דאיהו ישראל, דיין אמת, אפתח היכלא דתיעול צלותיה. וְדא איהו אדני שפתי תפתח, פתח היכלא דאיהו אדני בחושבן, וייעול צלותא.

קב) וצלותא דישראל לעילא, איהי מלכות, ואיהו תפארת. וצריכין ישראל דלא יסלקין להו לעילא, עד דיתבערון דינין מתרעא, ויהון צווחין בה לגביה, בפעשה מלכות, ובפעשה זכרונות, ובפעשה שופרות.

קג) דצלותא דמנחה, איהי דינא דר"ה. ובגין דא תקינו עשה שופרות, דדינין: קשר"ק, קש"ק, קר"ק. לסלקא לה בפעשה, דלית שכנתא שרייא בפחות מעשה. ובגיניהו איתמר ל לא אשחית בעבור העשה.

קד) בשברים, ש שבר תשבר מצבותיהם, דקיימין קדם תרעין, דלא מניחין לאעלא צלותא. בתרועה, תפסין לון בשלשלאין. בתקיעה, וְהוֹקַע אֹתָם לֵה' נֶגֶד הַשָּׁמַיִם. בגין דלא יקרא למטרוניתא, לאעלא בתרעין דילה.

מסורת הזהר חלופי גרסאות

(1) (בראשית יח) נח ה ז"ח וירא ד. (2) (שמות כג) בהשמטות ח"ג ד' שח: (3) (במדבר כה) שמות כז. ב ג"א סלקין (דפוסים ראשונים). ג ג"א בעשרה זכרונות ובעשרה מלכות (דפוסים ראשונים). ד ג"א מוסיף דינין תקיעה (קראקא).

מאמר **הסולם** **יראי אקים בשמיעה דאודנין**

דיין אמת, פותח ההיכל שתכנס תפלתו. וזהו, אדני שפתי תפתח, שפירושו, פתח את ההיכל, שהוא בגי' אדני, ותכנס התפלה.

קב) וצלותא דישראל לעילא וכי: ותפלתם של ישראל למעלה, היא מלכות הנקראת תפלה. והוא, ז"א, הוא תפארת. שהוא המקבל את התפלה, שה"ס המלכות וצריכים ישראל שלא להעלות את התפלה, שהיא המלכות, למעלה, לז"א, עד שיתבערו הדינים מן השער. ויצעקו בתפלה אליו, בעשרה מלכות ובעשרה זכרונות, ובעשרה שופרות.

קג) דצלותא דמנחה איהו וכי: ומפרש. כי תפלת המנחה היא דין של ראש השנה. דהיינו שהם הדינים של שמאל בלי ימין (כמ"ש בזהר אמור אות קצ"ג בהסולם) ומשום זה תקנו עשרה שופרות, שהם, תשר"ת, תש"ת, תר"ת, להעלות את המלכות, בעשרה. שאין השכינה שורה בחסר מעשרה. ובשבילם נאמר, לא אשחית בעבור העשרה.

פירוש. הדינים של ראש השנה, הוא, שהמלכות היא במצב הא' שלה שדבוקה או בקו שמאל דבינה, והיא בבחינת שמאל בלי ימין, שאו נקפאים בה כל האורות, והדינים שולטים בעולם. (כמ"ש בזהר אמור אות קצ"ג) ובכדי להחזירה לימין, דהיינו למצב הב', צריכים להעלות קול שופר, למעט הג"ר (דפויי דף ל"ד ט"א)

דשמאל, שאו נפרדת המלכות מקו שמאל דבינה, וחוזרת להיות נקודה תחת היסוד (כמ"ש בזהר אמור אות קצ"ה ד"ה ביאור) ובמצב הא' המלכות היא ספירה רביעית לחג"ת, ובמצב הב' כשירדה תחת היסוד, נעשתה לספירה עשירית. כי היסוד הוא תשיעי והמלכות שאחריו היא עשירית.

וז"ש דצלותא דמנחה, איהי דינא דראש השנה, דהיינו כשהמלכות היא בשמאל בלי ימין, ובגין דא תקינו עשרה שופרות וכי שעל ידיהן היא תוזרת למצב הב' כנ"ל. וז"ש לסלקא לה בעשרה, דהיינו להורידה תחת היסוד, שאו היא נעשית ספירה עשירית. אבל מקודם לכן כשהיתה דבוקה בשמאל, היתה רביעית לחג"ת. דהיינו תחת הת"ת. ואחר שנעשתה לעשירית היא נבנית במצב הב', (כנ"ל בפלפ"ס אות פ"ח). וז"ש, ובגיניהו אתמר לא אשחית בעבור העשרה. דהיינו אם המלכות נעשתה לנקודה תחת היסוד, ועזבה את קו השמאל, או נתבטלו הדינים ממנה, ומתעוררים הרחמים. וע"ז רומזים עשרה קולות תשר"ת תש"ת תר"ת (כמ"ש בפרשת אמור ע"ש).

קב) בשברים שבר תשבר וגו': בשברים, מתקיים שבר תשבר מצבותיהם, דהיינו אותם העומדים לפני השערים, ואינם נותנים

ב **זהר** **יתרו** **חדש**

קנב ובשעתא דדינין פנוין מתרעין דהיכלא דמלכא, סלקא צלותא בכמה שירין ותושבחות והודאות דצלותא. וחינן כלהו פתחין גדפייהו, ^ה לקבלא לה בחדוה, הה"ד ^ו ופניהם וכןפיהם פרודות. כלהו פרודות לעילא לקבלא לה.

קנד ואשמע את קול פנפיהם, בגין דישמע מלכא, דמטרוניתא קא אתיא, ויפתח היכלא לגבה. הה"ד, ^ז אדני שפתי תפתח. מיז אפתח מלכא היכלא, וקביל לה בחדוה, ויעול עמה בהיכליה. אימתי ובצלותא דעמידה. מיז איתמר בחינן, בעמדם תרפינה פנפיהם.

קנה ביהוה זמנא, איהו יהו"ה בהיכליה, פגוונא דא יאהדונה"י. ביהוה זמנא, מאן דכעי למישאל שאלתיה, ישאל. הה"ד ^ח שאל אביך ויגדך. ^ט שאל ממני ואתנה גוים נחלתך. והבן שואל מאביו, ובאמצעות דצלותא. ביהוה זמנא דאיהו יהו"ה בהיכליה, אז תקרא וה' יענה.

קנו ואית נימין דשערא, דההוא דאיתמר ביה ^י ועתיק יומין יתיב לבושיה כתלג חיור ושער רישיה בעמר נקי. וכלהו רחמי. לית נימא דלא אית ליה מבועא, ודא י'. נימא אריכא דא ו'. קמיטא ה' זעירא. אריכא וקמיטא לתתא, דא ה' עילאה, דאית בה דינא ורחמי. דקמיטא ולא אריכא, דא ה' תתאה, דאיהו כלא דינא.

מסורת הזהר (פ) יחזקאל א) משפטים תנו ז"ח ד' מ ט"ד. (ז) (תהלים נא) בהשמות ח"א ד' רנא. משפטים תמו פקודי תשעה צו קמט פנחס קפב תד תשיט ת"ז בהקדמה ד' ב: ת"ח ד' לר: תל"ח ד' עח: ת"ע ד' קלא: ק) (דברים לב) (ד' דניאל ז) ב"א קט.

חלופי גרסאות ה נ"א לקבלה ול"ג לה (קראקא). ו נ"א בעמידה דצלותא (רפוסים ראשונים) ז נ"א באמצעות (רפוסים ראשונים).

נימין דשערא (ה) (תהלים ב) תקונים חדשים ד' צט ט"א.

מאמר נותנים לתפלה להכנס. בתרועה, תופשים את המקטרג בכבלים. כי קולות התרועה דומים לשלשלת. בתקיעה, מתקיים, והוקע אותם לה' נגד השמש. משום שלא נתנו כבוד להמלכה הנקראת תפלה, להכנס בשערים שלה.

קנב ובשעתא דדינין פנוין וכר: ובשעה שנפנו הדינים משערי היכל המלך, עולה התפלה, בכמה שירות ותשבחות והודאות של התפלה. וכל החיות פותחות כנפיהן לקבל אותה בשמחה. ז"ש, ופניהם וכנפיהם פרודות. כולן פרודות למעלה כדי לקבל את התפלה.

קנד ואשמע את קול גו': ואשמע את קול כנפיהם. קול כנפיהם הוא, כדי שישמע המלך, שהמלכה באה, ויפתח לה היכל. ז"ש, אדני שפתי תפתח, מיז פותח המלך את היכל ומקבלה בשמחה, ונכנס עמה בהיכלו. מתי זה. הוא בתפלת העמידה. מיז נאמר בהחיות, בעמדם תרפינה כנפיהם.

קנה ביהוה זמנא איהו וכר: בעת (דפו"י דף ל"ד ט"א)

מאמר נימין דשערא **קנו** ואית נימין דשערא וכר: ויש נימי שערות של אותו שנאמר בו, ועתיק יומין יתיב לבושיה כתלג חיור ושער רישיה כעמר נקי. וכולן הן רחמים. אין שערה שאין לה מבוע, המבוע הוא י', שערה ארוכה היא ו', שערה מקומטת היא ה' קטנה. שערה ארוכה ומקומטת למטה, זו ה' עליונה דהויה, שהיא בינה. שיש בה דין ורחמים. שערה מקומטת ואינה ארוכה, זו ה' תחתונה, דהויה, שהיא כולה דין.

וכל

זהר וְכֵן נִימָא וְנִימָא, אִיהוּ עֲלָמָא שְׁלִימָא, וְעַלְיֵיהּ אִיתְמַר ^ט וְעֲלָמוֹת אֵין מִסְפֵּר. בְּגִ"ד אָמְרוּ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין * כֹּל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפִ"ע. וְאִיהוּ נִימָא תְּדָא דְקַב"ה, עֲלָמָא שְׁלִימָא. וּבְגִינָה אִתְמַר, דְּקַב"ה מְדַקְדֵּק עִם הַצְּדִיקִים אֲפִילוּ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה.

קנח וְצִלוֹתָא דְשַׁחְרִית, כִּד סְלָקָא כֹּל אֲלִין מֵאֲרֵי דְדִינָא, כְּלָהּוּ רַחְמֵי, ^ח וְלֹא מְעַכְבִּין לָהּ לְאֲעֵלָא. שְׁעָרָא יְרוּקָא, לִית תַּמָּן דִּינָא כְּלָל. נִימִין יְרוּקִין שְׁפִירִין, כְּלִילִין מִתְנוּר וְסוּמָק, אֵינוֹן כְּלָהּוּ רַחְמֵי. וְכִד סְלָקָא צִלוֹתָא בְּהוֹן, כְּלָהּוּ חִיילִין דְּנִימִין מְקַבְּלִין לָהּ בְּחֻדְוָה וְרַחֲמֵי.

קנט שְׁעָרָא אוּכְמָא שְׁפִירָא, כֹּל נִימִין דִּילֵיהּ, אִתְקַרְיָאוּ עוֹלָמוֹת דִּילֵיהּ. הַה"ד, וְעֲלָמוֹת אֵין מִסְפֵּר, וְאֵינוֹן חִיילִין דְּשַׁבְּתָא. וְצִלוֹתָא דְשַׁבְּתָא, אִיהִי שְׁקִילָא לְאוּרִייתָא. וְכַמָּה תְּלֵי תְּלֵים דְתַלְיִין מֵינָה אִתְקַרְיָאוּ קְנוּצוֹתֵינוּ תַלְתַּלִּים.

קס שְׁעָרָא תוּרָא מִסְטְרָא דְחֻסְדָּא. סוּמָקָא, מִסְטְרָא דְגְבוּרָה. שְׁעָרָא יְרוּקָא, מִסְטְרָא דְתַפְאָרְתָא. אוּכְמָא, מִסְטְרָא דְמַלְכוּתָא. דְאִיתְמַר בֵּה ^ט שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֵאוּהָ. הַרִי אַרְבַּע תְּקוּנִין דְשְׁעָרָא, דְשְׁרִיָא עַלְיֵיהּ יְהו"ה.

קסא י"ג תִּיקוּנִין ^ט אֵינוֹן דְתַלְיִין מִשְׁעָרָא, י'ג לְכָל סְטֵר, לְד' סְטֵרִין, וְאֵינוֹן וַא"ו. עַלְיֵיהּ אִיתְמַר ^ט קְנוּצוֹתֵינוּ תַלְתַּלִּים. לְעֵילָא בְּרִישָׁא, בְּפִלְגוּ דְרִישָׁא, מִתְפַּלְגִין

מסורת הזהר
 (ט) (שה"ש ו) ויצא רנו. א) (שה"ש א) לעיל לו. ב) (שם ה) משפטים תה ז"ח בראשית שכ.

הסולם
מאמר
קנז וְכֵן נִימָא וְנִימָא וְכוּ': וְכֵן שְׁעָרָא וְשְׁעָרָה הִיא עוֹלָם שְׁלָם. וְעֵלֵיהֶם נֵאמַר, וְעֲלָמוֹת אֵין מִסְפֵּר. מִשּׁוּם זֶה אָמְרוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, כֹּל צְדִיק וְצְדִיק, יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנֵי עֲצֻמוֹ, וְהִיא שְׁעָרָה אַחַת שֶׁל הַקַּב"ה שְׁהִיא עוֹלָם שְׁלָם. וּבִשְׁבִילָהּ נֵאמַר, הַקַּב"ה מְדַקְדֵּק עִם הַצְּדִיקִים אֲפִילוּ כְּחוּט הַשְּׁעָרָה.

קנח וְצִלוֹתָא דְשַׁחְרִית כִּד וְכוּ': וְתַפְלַת שַׁחְרִית, כְּשִׁמְסַתְלִיקִים כֹּל בְּעֵלֵי הַרִין, הַכֹּל הוּא רַחֲמִים, וְאֵין מְעַכְבִּים אוֹתָהּ מִלְּהַכְנֹס. שְׁעָרָה יְרוּקָה, שְׁהִיא בַחֲיִנַת ת"ת, אֵין שָׁם דִּין כֹּלל, כִּי שְׁעֵרוֹת יְרוּקוֹת יְפוֹת הֵן כְּלוּלוֹת מִלְּבָן וְאֲדוּם, וְהֵן כּוֹלֵן רַחֲמִים. כִּי אַחַר שֶׁקוֹ הַשְּׁמַמַּל שְׁהִיא דִּין נִכְלָל בִּימִין, נַעֲשֶׂה גַם הוּא רַחֲמִים. וְכַשֶּׁהֲתַפְלָה עוֹלָה בְּהֵן, כֹּל הַצְּבָאוֹת שֶׁל הַשְּׁעֵרוֹת מְקַבְּלִים אוֹתָהּ בְּשִׂמְחָה וְאֶהְבָּה.

קנט שְׁעָרָא אוּכְמָא שְׁפִירָא וְכוּ': שְׁעֵרוֹת שַׁחְרִית יְפוֹת, כֹּל שְׁעָרָה וְשְׁעָרָה שֶׁלֵּהֵן נִקְרָאת עוֹלָם שְׁלוֹ. ז"ש, וְעֲלָמוֹת אֵין מִסְפֵּר, (דְּפוּרֵי דָף ל"ד ט"א * ט"ב)

מב זהר יתרו חדש
אֹרְחִין בְּשַׁעֲרָא, לְתַלְתִּין וְתַרְיֵן שְׁבִילִין, בְּחֻשְׁפֵּן יו"ד ה"א כ ה"א. וְכָלְהוּ שְׁבִילִין

חלופי גרמאות
כ נ"א ל"ג ה"א (קראקא).

נימין דשערא

הסולם

מאמר

ועצמות המלכות נגזת בסוד הא' דמילוי ואו
(כנ"ל אות ק"ד וק"ה ע"ש) והנה נתבארו ב'
אפני ההתכללות שאם חושבים גם את המלכות
בהתכללות הם דפ"ד שהם י"ו, וי"ו שבפנים
עם י"ו שבכנפים, הם ל"ב. ואם אין חושבים
המלכות, הם דפ"ג, שהם י"ב ועם הכולל י"ג.

עתה יש להבין טעם הדברים למה בל"ב
שבילים, חושבים את המלכות בהתכללות, וכי"ג
אין חושבים את המלכות. והנה שורש הדברים
הוא במוחין, כי יש בז"א ב' בחינות מוחין,
יש מוחין דאו"א, כלומר הנמשכים מאו"א,
שהם ד' מוחין, חכמה, בינה, ימין דדעת שהוא
בחי' ז"א, ושמאל דדעת שהוא מלכות. ויש בו
מוחין מבחינת ישו"ת, שהם רק ג' מוחין
חכמה בינה דעת. והטעם הוא כי במוחין דאו"א
מושפעים רק חסדים, והי' שה"ס מלכות
אינה יוצאת מאויר שלהם. וע"כ יש בקו אמצעי
שתי בחינות: ימין דדעת שהוא ז"א, ושמאל
דדעת שהוא מלכות. משא"כ בישו"ת שהמלכות
יוצאת מאויר שלהם, וקו האמצעי מיוחד הימין
והשמאל להמשיך מהם חכמה, ע"כ נכללת
המלכות ונעלמת בז"א בסוד המסך דחורק,
ואינה נראית לבחינה בפ"ע, וע"כ אין יותר
מג' מוחין חב"ד (כמ"ש זה באדוא רבא אות
קפ"ט בהסולם ע"ש) ולפיכך נמשכים מהם ב'
מיני התכללות של ג' קוין ומלכות המקבלתם,
(א) ההתכללות מצד המוחין דאו"א שהם
חסדים, שבהם נכנסת גם המלכות בהתכללות,
ויש בכל אחד מהד' כל הד', והם י"ו בחינות.
ועם י"ו כנפים, הם ל"ב שבילים. (ב) ההתכללות
הנמשכת מצד המוחין דישו"ת, שהם חכמה,
שבהם אפילו במוחין אין המלכות נבחנת למוח
ד', ואין שם אלא ג' מוחין, ע"כ ההתכללות
דד' הנמשכת מהם, אין המלכות נכנסת
בהתכללות, ואין שם אלא ג"פ ד'. שהם י"ב,
שעם הכולל הם י"ג. כחשבון הוא"ו דהויה.
כנ"ל.

ובראש. יש חוורתי ויש שערות. השערות
משפיעות חכמה, והחורתי משפיעות חסדים
(כנ"ל באד"ר דף י"ב ד"ה פירושו) והטעם
כי אין החכמה מתגלית אלא עם דינים
לרשעים הרוצים להמשיך החכמה ממעלה
למטה

שהם ימין ושמאל של הראש, ואחורי הראש,
ד' בכל צד, ועם הכולל הם י"ג ולמעלה בראש,
במחצית הראש, דהיינו באמצע הראש, מתחלקים
דרכים בשערות לל"ב שבילים כחשבון יו"ד
ה"א ה"א, ועם י"ג תקונים שבשערות שה"ס
ואו, הם יוד הא ואו הא. (עי' לעיל אות ק"ג)
וכל השבילים הם בים שהוא המוח, שה"ס ל"ב
נתיבות החכמה המאירים בבינה. ואלו התקונים
הם בראש של גוף ההוא שבגן עדן. וכל
התקונים יש בו. עד כאן יראי אלקים, (עי'
לעיל אות י"ט).

ביאור הדברים, השם הויה במילוי אלפין,
ה"ס ז"א, וע"כ נקרא אדם, משום שהויה במילוי
אלפין, הוא בגי' מ"ה כמספר אדם (כנ"ל אות
ק"ה) והמספר הזה מתחלק לב' בחינות, לבחינת
י"ג, שה"ס ואו, ולבחינת ל"ב שה"ס יו"ד
ה"א ה"א. וההפרש שבהם הוא במציאות
המלכות. כי הן המספר ל"ב והן המספר י"ג,
שורשם הוא מו' אותיות הויה, שה"ס ג' קוין
שהם יח"ו, ומלכות המקבלתם. אלא כשד'
אלו נכללים זה מזה, יש ב' אפני התכללות,
(א) היא בפשיטות, שכל אחד מהד' נכלל מכל
הד' והם י"ו. ואפן זה, ה"ס ל"ב נתיבות
החכמה, כי יש ד' פנים בכל חיה, הכוללים
אלו מאלו, והם י"ו פנים. ויש ד' כנפים בכל
חיה הכוללות אלו מאלו והם י"ו כנפים. והם
ל"ב. (כנ"ל באות ק"ב). והטעם שאנו חושבים
הפנים בפני עצמם והכנפים בפני עצמן. הוא
כי שורש הכל הוא קו האמצעי, המיוחד ומשלים
הימין והשמאל, שהם י"ה, ומשפיע לה'
אחרונה. וקו האמצעי נקרא משום זה קו המדה.
וסוד קו המדה, נתבאר לעיל (באות ק"כ וקכ"א)
שע"כ נקרא קו המדה משום שהקו הוא ו'
ויוצא מן המדה שהוא י' שה"ס המסך. כמ"ש
שם. ולפיכך נבחנים ב' בחינות י"ו, כי מצד
הו' נבחנים י"ו פנים. ומצד הי' שהיא המסך
שבמלכות הדבוקה בו, נבחנים י"ו כנפים. אפן
(ב) של התכללות, הוא שכל אחד מהד' נכלל רק
מג', משום שבבחינה זו, נעלמת המלכות אפילו
במלכות עצמה, כי אפילו במלכות אין יותר
רק ג' קוין, ומכל שכן בכל אחד מג' קוין שאין
יותר מג' קוין, וע"כ הם ד' פעמים ג' שהם י"ב
(דפוי' דף ל"ד ט"ב)

זהר יתרו חדש מג
 אינון בַּמָּא, דַּאִיהוּ מוֹחָא. וְאַלִין תִּיקוּנִין אינון בְּרִישָא דְהוּא גּוּפָא דְג"ע, וְכִלְהוּ
 תִיקוּנִין אֵית בֵּיה, עַד הָכָא יָרְאִי אֱלֹהִים.
קסב) אַנְשֵי אַמְת, בְּדִיּוּקְנָא דְאַנְפִין, בְּחוּטְמָא, בְּשִׁטוּטִין דְמַצְחָא, בְּדִיקְנָא
 דְאַנְפִין, בְּקִרְצִין דְעַל עֵינִין.
קסג) ת"ח, תֵּלַת שׁוּתְפִין אינון, אָדָם דְבְרִיאָה, אָדָם דִּיצִירָה, אָדָם דְעֲשִׂיָה.
 אָדָם דְבְרִיאָה, אִיהִי נִשְׁמָתָא, בְּהַ תְּשִׁיב ב"ג, י וְדָא עוֹלָם הַמְחֻשְׁבָּה וְדָאִי אַתְקִירָאֵת.

חלוּפֵי גִרְמָאוֹת

ל ג"א מוסיף ודא מחשבה (קראקא) ג"א ודא המחשבה המחשבה עולם ודאי (וויציא).

מאמר	הסולם	נימון דשערא
<p>למטה, (כבאד"ר אות רי"ט ע"ש) לפיכך השפעתם מחוברת בשערות. כי שערות הן מלשון סערות שהן דינים. אמנם החוורתין שבין השערות מורה על השפעת החסדים שאין בהם דין והם לבנים. ואע"פ שבז"א נבחנו חסדים לוי"ק בלי ראש, אמנם החסדים המושפעים מן החוורתין, נבחנו לג"ר, משום שהם נכללים עם השערות שיש בהם שפע החכמה. ונתבאר שיש ב' בחינות השפעות בראש. השפעת החסדים שה"ס חוורתין, והשפעת החכמה, שה"ס שערות. והשפעת החוורתין, נמשכת מאו"א, שבהם ד' מוחין. והשפעת השערות נמשכת מישו"ת שבהם ג' מוחין. ונמצא שהשפעת החוורתין הוא בסוד ל"ב שבילים. והשפעת השערות הוא בסוד י"ג תקונים. שה"ס הוא י"ו כנ"ל.</p>	<p>המלכות בהתכללות ד' התקונים, וכל אחד מהד' נכלל מכל הד', שהם י"ו, אשר בסוד י"ו פנים וי"ו כנפים ה"ס ל"ב. כנ"ל. וז"ש, לַעֲיֹלָא בְרִישָא בַּפְּלָגוּ דְרִישָא, דְהֵיִינוּ הַשְּׁבִיל הַלְבָן הַחוּצָה אֵת שְׁעוֹת הָרֹאשׁ בְּאִמְצַע הָרֹאשׁ, מִתְפַּלְּגִין אֹרְחִין בְּשַׁעְרָא לַעֲיֹלָא שְׁבִילִין, בְּחוּשְׁבֵן יו"ד ה"א ה"א, כִּי לְהִיוֹתָם הַשְּׁפַעַת הַחֲסָדִים מֵאו"א עֲלָיִן, ע"כ הַמְלָכוֹת נִכְנַסְתָּ בְּהַתְּכַלְלוֹת ד' הַתְּקוּנִים, וְהֵם י"ו פְּנִים וְי"ו כְּנָפִים שֶׁהֵם ל"ב שְׁבִילִין. וְהֵם כְּחֻשְׁבוֹן יו"ד ה"א ה"א. שְׁהוּא בְּגִי' ל"ב. דְהֵיִינוּ כְמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּתַחֲלִילַת הַבִּיאוּר, שֶׁהֵם הוּיָה יֵשׁ בּוֹ ב' בְּחִינּוֹת י"ג וּל"ב. שֶׁהֵם וְאִי דְהוּיָה וְיִוּד הָא הָא. וְהַטַּעַם הוּא כְמוֹ שֶׁהֻמַּחֵן דו"א, הֵם בְּב' בְּחִינּוֹת, שֶׁהֵם או"א וְיִשְׁשׁוּ"ת, כִּךְ הַתְּכַלְלוֹת הַקּוּיִם בְּאִים בְּב' בְּחִינּוֹת, שֶׁמִּצַּד או"א עֲלָיִן הֵם יו"ד ה"א ה"א, שֶׁהֵם כְּחֻשְׁבוֹן ל"ב שְׁבִילִין. וְמִצַּד יִשְׁשׁוּ"ת ה"ס וְאִי, שֶׁהֵם כְּחֻשְׁבוֹן י"ג. וּבְשַׁעְרוֹת מֵאִירָה הוּא, וּבְפִלְגוּתֵי דְשַׁעְרֵי וְדַרְכֵי הַלְבָנִים שְׁבִין הַשְּׁעוֹת, מֵאִירִים יו"ד ה"א ה"א.</p>	<p>המלכות בהתכללות ד' התקונים, וכל אחד מהד' נכלל מכל הד', שהם י"ו, אשר בסוד י"ו פנים וי"ו כנפים ה"ס ל"ב. כנ"ל. וז"ש, לַעֲיֹלָא בְרִישָא בַּפְּלָגוּ דְרִישָא, דְהֵיִינוּ הַשְּׁבִיל הַלְבָן הַחוּצָה אֵת שְׁעוֹת הָרֹאשׁ בְּאִמְצַע הָרֹאשׁ, מִתְפַּלְּגִין אֹרְחִין בְּשַׁעְרָא לַעֲיֹלָא שְׁבִילִין, בְּחוּשְׁבֵן יו"ד ה"א ה"א, כִּי לְהִיוֹתָם הַשְּׁפַעַת הַחֲסָדִים מֵאו"א עֲלָיִן, ע"כ הַמְלָכוֹת נִכְנַסְתָּ בְּהַתְּכַלְלוֹת ד' הַתְּקוּנִים, וְהֵם י"ו פְּנִים וְי"ו כְּנָפִים שֶׁהֵם ל"ב שְׁבִילִין. וְהֵם כְּחֻשְׁבוֹן יו"ד ה"א ה"א. שְׁהוּא בְּגִי' ל"ב. דְהֵיִינוּ כְמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּתַחֲלִילַת הַבִּיאוּר, שֶׁהֵם הוּיָה יֵשׁ בּוֹ ב' בְּחִינּוֹת י"ג וּל"ב. שֶׁהֵם וְאִי דְהוּיָה וְיִוּד הָא הָא. וְהַטַּעַם הוּא כְמוֹ שֶׁהֻמַּחֵן דו"א, הֵם בְּב' בְּחִינּוֹת, שֶׁהֵם או"א וְיִשְׁשׁוּ"ת, כִּךְ הַתְּכַלְלוֹת הַקּוּיִם בְּאִים בְּב' בְּחִינּוֹת, שֶׁמִּצַּד או"א עֲלָיִן הֵם יו"ד ה"א ה"א, שֶׁהֵם כְּחֻשְׁבוֹן ל"ב שְׁבִילִין. וְמִצַּד יִשְׁשׁוּ"ת ה"ס וְאִי, שֶׁהֵם כְּחֻשְׁבוֹן י"ג. וּבְשַׁעְרוֹת מֵאִירָה הוּא, וּבְפִלְגוּתֵי דְשַׁעְרֵי וְדַרְכֵי הַלְבָנִים שְׁבִין הַשְּׁעוֹת, מֵאִירִים יו"ד ה"א ה"א.</p>

מאמר ג' עלמין מחשבה דבור מעשה

קסב) אַנְשֵי אַמְת בְּדִיּוּקְנָא וכו': אַנְשֵי אַמְת, שְׁבַכְתוּב וְאַתָּה תַּחוּה, נִיכְרִים, בְּצוֹרַת הַפְּנִים, בְּחוּטְס, בְּקוּי הַמְצָח, בּוֹקֵן שַׁעַל הַפְּנִים, בְּשַׁעְרוֹת שֶׁמִּמֶּעַל לַעֲיִנִים. (ע"י לַעֲיִל אוֹת כ"ב) קִרְצִין, פִּירוּשׁוֹ שַׁעְרוֹת, מִלְשׁוֹן וְעוֹשָׂה תְּפִיסַת קִרְצִין (דב"ר ב').

קסג) ת"ח תֵּלַת שׁוּתְפִין וכו': כּוּא וְרֵאָה ג' שׁוּתְפִין הֵם, אָדָם דְּבְרִיאָה, אָדָם דִּיצִירָה אָדָם דְּעֲשִׂיָה, אָדָם דְּבְרִיאָה, נִשְׁמָתָה הִיא, שְׁאָדָם חוֹשֵׁב בְּה. וְזוֹ נִקְרָאֵת וְדָאִי עוֹלָם הַמְחֻשְׁבָּה, הָרוּחַ, הוּא אָדָם דִּיצִירָה. וְהוּא עוֹלָם הַדְּבּוּר. כְּשֶׁהַמְחֻשְׁבָּה מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּדִיבּוּר, הַדְּבּוּר חוֹשֵׁב בְּה. וּמְצִיר צִיּוּרִים שֶׁל קוּיִם וְצוּרוֹת. וְאֵע"פ שֶׁחוֹשֵׁב בְּהם

(דפומי דף ל"ד ט"ב)

מד זהר יתרו חדש
רוח, אדם דיצינה, עולם הדיבור, פד אתלבש ביה מחשבה, בה חשיב, וצייר
ציורין דשרטוטין ודיוקנין. ואע"ג דחשיב לון, לית רשו לאפקא לון מתהוא חילא
דאיתמר ביה מהכח אל הפועל, עד דאתלבשו נשמטא ורוחא בנפשא, ובה אפיקו
בלא לפועל. בגין דנפשא איהו עולם המעשה.
קסד ובה רוחא בטש במצחא ועביד שרטוטין. בטש בעינין, ועביד
קריצין. בטש בעינין, ועביד גוננין. בטש באנפוי, ועביד גוננין ותיקונין.
נחית לתתא, בטש בידין, ועביד שרטוטין. בטש באברים פלהו דגופא, ועביד
דיוקנין. ולית חילא למחשבה ולא לרוחא לאפקא חילא לעובדא, בלא נפשא.
קסה ועכ"ד דתלת שותפין אלין בב"נ, לית מחשבה דאית לה חילא
לחשוב בלא שכונתא עילאה, דתמן חכמה. ולא רוחא דאית ליה רשו לציירא
בלא תפארת, דאיהו פליל שית ספירן. ונפשא לית לה חילא למיעבד עובדא
בלא מלכות, דאיהו מעשה בראשית, עלה איתמר תוצא הארץ נפש חיה.
קסו אבל בריאה באלהים דאיהי בינה, הה"ד בראשית ברא אלהים.
ויברא אלהים את שני המאורות הגדולים. ויברא אלהים את האדם בצלמו.

מסורת הזהר
(בראשית א) לעיל פא. ד) (בראשית א) הקשה"ז טז
כב לט קנא קפט ב"א יג שר שמא ב"ב כח לב לג רמא
שעה תולדות קפב ויחי תשפא בהשמטות ח"א דף רנא.
רנו: רסב: ד"י וארא ח בא מז קד יתרו שעה תמא תרומה
יה תריח תרלט ספרא דצניעותא ז נח פקודי יב ריא
בהשמטות ח"ב ד' רעה, ד"י שלח קנג פחוס שצו ת"ז בהקדמה ד' ד: יג. ת"א ד' יז. ת"א ד' ס' תכ"א ד' מב:
מח: תכ"ז ד' עא. תל"ח ד' עח: ת"ז ד' פו. תנ"א ד' פו: תנ"ב ד' פז. תנ"ג ד' פז: תנ"ד ד' פז: תנ"ה ד' פח.
תנ"ו ד' פט: תנ"ו ד' צא: תס"ד ד' סה. תס"ה ד' צו. תס"ה ד' צח: תס"ט ד' קיא. ת"ע ד' קכ. ז"ח ד' ג. ד.
ה:: ו. יג: לד: מג:: סו. תק"ח ד' צג: קג: קיב: קטו ט"ב ט"ג ט"ד קכא ט"ג. ה) (בראשית א) הקשה"ז רלו.

מאמר
בהם אין כח אל הדבור להוציאם מאותו הכח,
שנאמר בו, שהוציאם מהכח אל הפועל, עד
שהנשמה והרוח מתלבשים בנפש. ובה
מוציאים את הכל לפועל. משום שהנפש היא,
עולם המעשה.
קסד ובה רוחא בטש וכי: ועמה,
עם הנפש, מכה הרוח במצח ועושה קוים, מכה
בעינים ועושה שערות. מכה בעינים ועושה
צבעים, מכה בפנים ועושה צבעים ותקונים,
יורד למטה ומכה בידים ועושה קוים, מכה
בכל האיברים של הגוף ועושה צורות. ואין
כח למחשבה או לרוח להוציא הכח אל הפועל,
בלי הנפש.
קסה ועכ"ד דתלת שותפין וכי: ועם
כל זה, אע"פ שיש ג' שותפין אלו באדם, אין
(דפו"י דף ל"ד ט"ב)

הסולם
ג' עלמין מחשבה דבור ומעשה
מחשבה, דהיינו נשמה שיהיה לה כח לחשוב
בלי השכינה העליונה, שהיא בינה, ששם
החכמה. ואין רוח שיהיה לו רשות לצייר בלי
תפארת, שהוא כולל ששה קצוות. והנפש, אין
לה כח לעשות מעשה בלי מלכות, שהיא מעשה
בראשית, עליה נאמר תוצא הארץ נפש חיה.
באפן, שהנשמה של האדם מקבלת מבינה,
והרוח של האדם מקבל מת"ת, והנפש של
האדם מקבלת ממלכות.

קסו אבל בריאה באלקים וכי: אבל
בריאה, היא בשם אלקים שהוא בינה. הוא
שכתוב, בראשית ברא אלקים. ויברא אלקים
את שני המאורות הגדולים. ויברא אלקים
את האדם בצלמו. הויה, הוא ביצירה, הוא
שכתוב, יהי אור ויהי אור. אשר יהי ה"ס
הוי"ה

זהר ויהי איהו ביצירה, הה"ד ויהי אור ויהי אור. יהי רקיע. בכל אתר ויהי כן, איהו תפארת כליל שית סטריין, הוא טוב דכל יומי בראשית, והוא צייר יצר הטוב, דאיתמר ביה וייצר ה' אלהים. ביצירה תשפת יהו"ה.

קסז ומאן דבעי למיפעל עשיה, מאלין מלאכין דממנן על צלותין, לית ליה רשו למיעבד עובדא בצלותא, אלא בעובדין טבין דתליין במעשה, דבהון נחית שכינתא עליה, דאיהי עולם המעשה, דאיהו מעשה בראשית, דאיהו פועל.

קסח ובינה פתח, כ"ח אתון דקרא קדמא דבראשית, כ"ח (* מ"ה, דאיהו תקמה, מחשבה. יהו"ה אלהינו יהו"ה כוז"ו במוכס"ז כוז"ו. פעולה דתאי פת לאו איהי, אלא במעשה, דאיהי פועל אדנ"י ודא איהו מהפח אל הפועל. והפועל לית ליה חילא למיפעל בלא דיבור, דאיהו יהו"ה תפארת, דכליל כלא.

קסט הקא לית קיצוץ ופירוד במחשבה ודבור ומעשה. תפארת כליל כלא, והכי אתכליל כלא בבינה. והכי אתכליל כלא במלכות.

קע מחשבה מבינה ולעילא עד אין סוף, ומינה לתתא עד אין תכלית.

חלופי גרסאות

מסורת הזהר (שם) לעיל גא. (ז) (שם) ב"א רמ. ק ו"א יומא (קראקא). ר ו"א מוסיף מכאן מאן (דפוסים ראשונים) ו ו"א ל"ג ליה (מונקאטש) ת ו"א ל"ג כח (קראקא) א ו"א כח"ו במוכס"ז כוז"ו פעולה דהאי כח לאו איהו אלא במעשה דאיהו יהו"ה אלקינו יהו"ה (קראקא) ב ה"ג דפוס מונקאטש ו"א מוסיף מחשבה ביהודא תפארת (דפוסים ראשונים).

ג' עלמין מחשבה דבור ומעשה

שבג' שמות, יהו"ה אלקינו יהו"ה, עם ג' שמות כוז"ו במוכס"ז כוז"ו. שהן אותיות השניות להויה אלקינו הויה, כי אחרי ו' דהויה היא כ' של כוז"ו, ואחרי ה' היא ו', ואחרי ו' היא ז', ואחרי ה' היא ו'. ועד"ז האותיות, אלקינו, שאחר א' דאלקינו היא ב', ואחרי ל' היא מ', וכו' עד"ז. הפעולה של כח זה שהוא בינה, אינה אלא במעשה, שהוא הפועל, שהוא השם אדני, שהיא מלכות, וזו היא היציאה מהכח אל הפועל. והפועל שהוא אדני, אין לו לפועל בלי דבור, שהוא יהו"ה, שהוא תפארת, הכולל הכל.

קסט הכא לית קיצוץ וכו': כאן אין קיצוץ ופירוד במחשבה דבור ומעשה, שהם בינה ות"ת ומלכות, כנ"ל בדבור הסמוך. כי הת"ת כולל הכל, כל הג', וכך נכלל הכל בבינה, וכך נכלל הכל במלכות.

קע מחשבה מבינה ולעילא וכו': מחשבה היא מבינה ולמעלה עד אין סוף, וממנה למטה עד אין תכלית. כלומר שהיא מאירה בחינת מחשבה בכל המדרגות שממנה ולמעלה וממנה ולמטה. כי אפילו במדרגות שלמעלה

מסורת הזהר

(ז) (שם) לעיל גא. (ז) (שם) ב"א רמ.

מאמר

יהו"ה, ואור ה"ס יצירה, שכתוב יוצר אור. ובכל מקום שכתוב, ויהי כן, הוא תפארת, שה"ס יצירה. הכולל ששה קצוות. הוא הת"ת, טוב, הנאמר בכל ימי בראשית. והוא צייר יצר הטוב, שנאמר בו, וייצר יהו"ה אלקים. כי ביצירה תמצא יהו"ה.

קסז מאן דבעי למיפעל וכו': מי, מאלו המלאכים הממונים על קבלת התפלה, רוצה לפעול עשיה דהיינו לעשות לו כמו שהתפלל, אין לו רשות לעשות מעשה על ידי התפלה התלויה בדבור, אלא בזכות מעשים טובים שעשה, התלויים במעשה, שבהם יורדת השכינה עליו, שהיא עולם המעשה, שהיא מעשה בראשית, שהיא פועל. כלומר, שהיא מוציאה מהכח אל הפועל.

קסח ובינה כח כ"ח וכו': ובינה היא כח כלומר שהיא בחינת הכח, שצדיקים להוציא לפועל. שה"ס כ"ח אותיות שבפסוק ראשון שבבראשית. והיא כח הויה דאלפין שבג' מ"ה, שהם אותיות הכמה, הנקראת מחשבה. שה"ס המוחין דז"א. וה"ס כ"ח אותיות (דפוס"י דף ל"ד ט"ב *) ט"ג

מוז דבור בתפארת, מעילא לתתא ומתתא לעילא. עשייה במלכות, מתתא לעילא ומעילא לתתא.

קעא מחשבה למהוי בה פר נש חשיב בכורא עלמין, ליחדא שמייה עד א"ס ועד אין תכלית, ואיהו ברא בביתה. הה"ד ^ט וראו מי ברא אלה. מי ודאי.

קעב דבור לאתעסקא ביה באורייתא, ולמנדע מניה יוצר הכל, דעליה איתמר יוצר אור. ולית אור אלא תורה. הה"ד ^ט כי נר מצוה ותורה אור. ודא איהו יוצר, דצייר ביה בב"נ אנפין ועינין ואודנין וחוטמא ופומא, לאתעסקא באורייתא, ולמנדע ליה מניה.

קעג כגוונא דא דצייר פומא, למללא באורייתא. צייר עינין, לאסתפלל בנהורא דאורייתא. צייר ביה אודנין, למשמע בהון פתגמי אורייתא. אלן אינון שית סטרין דכליל תפארת, תרין עינין, תרין אודנין, פומא ולשון.

קעד צייר חוטמא, ובה ^ט ויפח באפיו נשמת חיים, למהוי חשיב בה בייחודא, כמה דאיתמר, ^ט אנכי ה' עשה כל, דא שכינתא תתאה. מניה זייב בב"נ נפש השכלית, למנדע מניה בכל עובדין דאורייתא, דאינון פיקודין דאורייתא, לההוא דאתקרי עושה כל.

קעה ואינון תלת קטירין, דיהיב בב"נ. נשמה השכלית, למנדע בה

חלופי גרסאות

ג נ"א ל"ג עלמין (דפוסים ראשונים). ד נ"א צר (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(ח) ישעיה (מ) הקשה"ז. ז. ט. (משלי ו) וישב רכ"ד ז"ח
ד' לה ט"א עה ט"ב פה ט"א. י' (בראשית א) לעיל כה.
(כ) ישעיה (מד) ז"ח בראשית רמב.

הסולם

מאמר

הדבור ה"ט יצירה, דהיינו ת"ת, ואין אור אלא תורה. ז"ש, כי נר מצוה ותורה אור. וזה הוא היוצר, שצייר בו באדם, פנים ועינים ואזנים וחוטם ופה, לעסוק בהם בתורה, ולדעת אותו ממנה.

קעג כגוונא דא צייר וכו': כעין זה, צייר פה, לדבר בתורה. צייר עינים להסתכל באור התורה, צייר בו אזנים לשמוע בהם דברי תורה. אלו הם ששה קצוות שת"ת כולל אותם, ב' עינים, ב' אזנים, פה ולשון.

קעד צייר חוטמא ובה וכו': צייר את החוטם, ובו, ויפח באפיו נשמת חיים, שהאדם יהיה חושב בה ביחוד השם, כמו שנאמר, אנכי ה' עושה כל. זו השכינה התחתונה, שהיא המלכות, שממנה ניתנה באדם, נפש השכלית. כי הנפש היא ממלכות, לדעת עמה בכל מעשי התורה, שהם מצות התורה, אותו שנקרא עושה כל. שהיא המלכות, שבה עשייה.

קעה ואינון תלת קטירין וכו': והם

ג

שלמעלה ממנה אין בחינת בינה, אלא מהתכללות הבינה בהם, וכן למטה. וכן הדבור, שהוא בתפארת, הוא ממעלה למטה וממטה למעלה, כלומר שכל מקום שתמצא ת"ת, הוא מחמת שנכלל שם הת"ת, בין למעלה ובין למטה. ועד"ז, עשייה, שהיא במלכות, היא ממטה למעלה וממעלה למטה. באפן, שאין לך מדרגה הן למעלה והן למטה, שלא תמצא בה מחשבה דבור ומעשה, שהם בינה ות"ת ומלכות.

קעא מחשבה למהוי בה וכו': מחשבה, ניתנה לאדם, שיהיה האדם חושב בכורא העולמות, ליחד שמו עד א"ס ועד אין תכלית. והוא ברא הכל בבינה. זה שכתוב, וראו מי ברא אלה. מי ודאי, דהיינו בינה הנקראת מ"י ברא אלה.

קעב דבור, לאתעסקא ביה וכו': הדבור ניתן לאדם, לעסוק בו בתורה, ולדעת ממנה יוצר הכל. ועליו נאמר יוצר אור. כי

(דפו"י דף ל"ד ט"ג)

זהר יתרו חדש מז
 לעושה ה' כל עלמין, דאיהו אומר ועושה, מדבר ומקיים, ואיהו בורא יוצר
 ועושה. כלל חד. איהו מלגיו, איהו אפיק כלל מפת לפועל. ואיהו משנה עובדוי,
 וביה לית שנוי.
 קעז) ואיהו הוא דמסדר כל ספיראן, ואית בספירן, מנייהו, רב ובינוני
 וזעיר, כל חד על סדורא, וביה לית סדר. ואיהו ברא כלל בכינה, ולית מאן
 דברא ליה. איהו צייר ויצר כלל בתפארת, וליה, לית ציור וצייר. איהו עביד
 כלל במלכות, ולית מאן דעביד ליה.
 קעז) ובגין דאיהו באלין עשר ספירן מלגו, דכהון ברא וצייר ועבד
 כלל, שוי תמן תודיה, לאשתמודעא ליה תמן. וכל מאן דאפריד בשום ספירה
 מתברתה מאלין עשר ספירן, דאתקריאו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, כאלו אפריד ביה.
 קעח) ואיהו דמיחד "בה' ו' בה', ולא אתקריאו יהו"ה, אלא ביה. וכן
 אדנ"י. וכן אהי"ה. וכן אלה"ם. ומיד דאסתלק מתמן, לית ליה שם ידיע.
 ואיהו דקשיר כל מרכבות דמלאכיא, וקשיר לון פחדא. וסביל עילאין ותפאין.
 ואם הוא אסתלק מנייהו, לית לון קיומא, ולא ידיעה, ולא חיים. לית אתר
 דלאו איהו תמן, לעילא עד אין סוף, ולתתא עד אין תכלית, ולכלל סטרא לית
 אלוה בר מניה.
 קעט) אבל עכ"ד דאיהו בכל אתר, בריאה יצירה ועשה דיליה לא שוי,

חלופי גרמאות

ה נ"א עלמין כל (קראקא ונראה שט"ס).

מאמר	הסולם	ג' עלמין מחשבה דבור ומעשה
ג' קשרים שניתנו בכך אדם, נשמה השכלית, לדעת בה את עושה כל העולמות, שהוא אומר ועושה מדבר ומקיים, והוא בורא ויוצר ועושה, הכל אחד. הוא, א"ס, מבפנים הוא מוציא הכל מן הכת אל הפועל, והוא משנה מעשיו, ובו אין שינוי.	ספירה מחברתה, מאלו עשר ספירות, הנקראות יוד הא ואו הא, הוא כאלו הפריד בו.	קעח) ואיהו דמיחד י' וכו': והוא, א"ס, המיחד, י' בה' ו' בה' ואינם נקראים הוי"ה אלא בו, וכן אדני, וכן אהיה, וכן אלקים. ומיד שנסתלק משם, מע"ס, אין לו שם ידוע. והוא הקושר כל מרכבות המלאכים, וקושר אותם יחד. והוא סובל העליונים והתחתונים, ואם הוא מסתלק מהם, אין להם קיום, ואין להם ידיעה, ולא חיים. אין מקום שאינו שם, למעלה עד א"ס, ולמטה עד אין תכלית, ולכל צד, אין אלוה חוץ ממנו.
קעז) ואיהו הוא המסדר וכו': והוא, א"ס ב"ה, הוא המסדר כל הספירות. ויש בספירות, מהן, גדולה ובינונית וקטנה, כל אחת על סדרו, ובו אין סדר. והוא ברא הכל בכינה, ואין מי שברא אותו. הוא צייר ויצר הכל בתפארת, ולו, אין ציור, ואין צייר שיצירו. הוא עשה הכל במלכות, ואין מי שיעשה אותו.	קעט) אבל עכ"ד דאיהו וכו': אבל עם כל זה, שהוא בכל מקום, בריאה יצירה עשיה שלו לא נתן, לא בכסא, שהוא עולם הבריאה, ולא במלאכים, שהם עולם היצירה, ולא בשמים וארץ ובים, שהם עולם עשיה, ולא בשום בריה בעולם, שלא נתנו בהם בריאה יצירה עשיה שלו	קעז) ובגין דאיהו באלין עשר ספירות, ומשום שהוא, א"ס ב"ה, באלו עשר ספירות, מבפנים, שבהם ברא וצייר ועשה הכל, השים שם יחודו, שיכירו אותו שם. וכל מי שמפריד איוו (דפוי"ך ל"ד ט"ג)

מה זהר יתרו חדש
לא בכורסייא, ולא במלאכיא, ולא בשמיא, ולא בארעא ובנימא, ולא בשום
בריה בעלמא. בגין לאשתמודעא ליה פל ברין, יאלא בספירן.
(קפ) ולא עוד, אלא פל ברין אינון, מנייהו ע"י בריאה, ומנייהו ע"י
יצירה, ומנייהו ע"י עשיה. וספיראן, אע"ג דכלא פרא ויצר ועבד בהון, לא
אתקרי בהו בריאה ויצירה ועשיה פתתאי, אלא אינון (* באורח אצילות. ובג"ד,
פתר וחקמה ובינה ודעת דשאר ברין, לא דמי לון, הה"ד, ואל מי תדמיוני
ואשונה לאמר קדוש. פגוונא דאורייתא דאתמר בה ויקרה היא מפנינים וכל
תפציר לא ישוו בה, ובורא ויוצר ועושה פלא.
(קפא) אע"ג דאשתמודעא לבני נשא בעשר ספיראן, דאינון פתר עליון
חקמה ובינה וכו', אתמר ביה, דאיהו חפים, ולא בחקמה ידיעא. מבין, ולא
בבינה ידיעא. חסיד, ולא בחסד ידיעא. גבור, ולא בגבורה ידיעא. איהו פאר
בכל אתר, ולא באתר ידיעא. איהו הוד והדר בכל אתר, ולא באתר ידיעא. איהו
צדיק, ולא באתר ידיעא. איהו מלך, ולא במלכותא ידיעא.
(קפב) איהו אחד, ולא בחושפן. פגון אחד, דסליק תלת עשר מכלין.
ואע"ג דלאו איהו לבר מפלא, איהו סביל עילאין ותתאין, וסביל פל עלמין,
עד דלית סוף ולית תכלית, ולית מאן דסביל ליה.
(קפג) פל מחשבתין לאן למחשב ביה, ולית תד מנייהו דידע לאשגא

חלופי גרסאות

מסורת הזהר (7) (שם מ) ב"א קסט. ח) (משלי ג) חיי שרה רכג. ו נ"א ל"ג אלא (דפוסים ראשונים). ז נ"א מוסף וכיצא, ויוצר ובורא ועושה (קראקא).

מסורת הזהר

הסולם

מאמר

שלו, כדי שיכירו אותו כל הבריות, אלא שנתנם בספירות, דהיינו בבינה ות"ת ומלכות, שמהן מתגלה לבריות, כדי שיכירו אותן.
(קפ) ולא עוד אלא וכו': ולא עוד, אלא כל הבריות הן, מהן על ידי בריאה, מהן ע"י יצירה, ומהן ע"י עשיה. והספירות, אע"פ שברא ויצר ועשה בהן הכל, אינן נקראות בהן, בריאה יצירה עשיה, כמו ג' עולמות בריאה יצירה ועשיה התחתונים, שבהם רק האור המתלבש בהם הוא אלקיות, אבל הכלים אינם אלקיות, אלא הן, הספירות, בדרך אצילות, שהכל הוא אחד בהן, ואפילו הכלים הם אלקיות, ומשום זה, כתר חכמה ובינה ודעת של שאר הבריות, בבי"ע, אינו דומה להם. ד"ש, ואל מי תדמיוני ואשונה לאמר קדוש. כעין התורה, שנאמר בה, יקרה היא מפנינים וכל חפציר לא ישוו בה. ובורא ויוצר ועושה הכל.
(דפויי דף ל"ד ט"ז * ט"ד)

ג' עלמין מחשבה דבור ומעשה

(קפא) אע"ג דאשתמודעא לבני וכו': אע"פ שנודע לבני אדם בעשר ספירות, שהן כתר עליון, חכמה, בינה, וכו', נאמר בו, שהוא חכם, ולא בחכמה ידועה. מבין, ולא בבינה ידועה. חסיד, ולא בחסד ידוע. גבור, ולא בגבורה ידועה, הוא פאר, דהיינו ת"ת, בכל מקום ולא במקום ידוע. הוא הוד והדר שהם נצח חוד, בכל מקום, ולא במקום ידוע. הוא צדיק, דהיינו יסוד, ולא במקום ידוע. הוא מלך, ולא במלכות ידועה.

(קפב) איהו אחד ולא וכו': הוא אחד, ולא בחשבון. כמו אחד, שעולה בחשבון י"ג שהם י"ג מדות הרחמים. ואע"פ שאינו חוץ מהכל, הוא נושא העליונים והתחתונים, ונושא כל העולמות עד שאין סוף ואין תכלית, ואין מי שישא אותו.

(קפג) כ"פ מחשבתין לאן וכו': כל המחשבות נלאות מלחשוב בו ואין אחת מהן שתדע

זהר וְאֶפִּילוּ שְׁלֵמָה דְאִתְמַר בֵּיהּ וַיִּחַפְּסוּ מִכָּל הָאָדָם, בְּעָא לְאַשְׁגָּא לִיהּ בְּמַחְשַׁבְתִּיהּ, וְלֹא יָכִיל. וְכַג"ד אָמַר, ׀ אִמְרַתִּי אַחְכְּמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי. **קפד** לְמָאן דְּאִיהוּ ׀ מַחְזִיגָה בִּיהו"ה, לִית מָאן דְּקָטִיל לִיהּ, וְלְמָאן דְּאִיהוּ מִמִּית בְּאֲדַנִּי, לִית מָאן דְּמַחְזִיגָה לִיהּ. וְאֵלִין אֲתוּן לִית בְּהוּ חַיִּי וּמִיתָהּ. יַבְר מִנִּיהּ. וְאֵע"ג דְּבַהוּן מִיתָה וְחַיִּי, וְלִית בְּהוּן קָרִיבּוּ וַיִּתְוּדָא, בַּר מִנִּיהּ. שְׁמָא לֹא אֲתַקְרִי שְׁלִים, אֲלֵא בִיהּ. וְלֹא אִפִּיק פְּעוּלָה לְפּוֹעֵל אֲלֵא בִיהּ. **קפה** וְסַטְרִין ׀ אֲתַרְנִין דְּאִינוּן מִסְטְרָא אַחְרָא, בְּלָהוּ בְּרִשׁוּתִיהּ, לְמַעַבְד בְּהוּן יְרֻעוּתִיהּ. וְעַלְיָהּ אֲתַמַּר, ׀ וְכָל דְּיָרִי אֲרַעָא כְּלָה חֲשִׁיבִין וְכַמְצַבְיָה עֲבַד בְּחִיל שְׁמִיא. וְלֹא אִיתִי דִּי יִמְחָא בִּידָה וַיֹּאמֶר לָהּ מָה עֲבַדְתָּ. הוּא תְּפִיס בְּכָל מַחְשַׁבְתִּין, וְלִית מַחְשַׁבָּה יִדְעָא בִּיהּ. **קפו** וְלֹא צְרִיךְ לְרַשְׁמָא אֲתַר לְמַחְשַׁב בִּיהּ, וְלֹא לְמַנְדַּע בִּיהּ. אֲכַל לְבְרִיין, בְּגִין דְּלֹא יָכִיל ׀ מַחְשַׁבְתָּא דִּילְהוּן יִלְאַשְׁגָּא לִיהּ בְּכָל אֲתַר, בְּגִין דְּאִית לִיהּ עֲלָמִין אֲפִילוּ לְעֵילָא מִן סְפִירָן. כְּנִימִין דְּשַׁעְרָא דְלִית לוֹן חוּשְׁבָנָא. וְכַגִּין ׀ דִּינְדַעִין לְמַקְרִי לִיהּ בְּאֲתַר יִדְעָ, רְשִׁים לוֹן סְפִירָן לְאַשְׁתְּמוּדְעָא לִיהּ בְּהוּן, בְּגִין דְּאִינוּן קְשִׁירָן בְּעֵילָאִין וְתַתְּאִין, וְכַרָּא בְּהוּן כָּל בְּרִיין, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא לִיהּ בְּהוּן. **קפז** ׀ וְאִיהוּ דְּצִייר שְׁרַטוּטִין, וְהַפְּרַת אֲנָפִין. בְּעַמּוּדָא דְאַמְצַעִיתָא

מסורת הזהר
(1) (מ"א ה) בא קמ ז"ח בראשית קפא וישב כד. (2) (קהלת 2) תולדות ה ז"ח בראשית אות שכג. (3) (דניאל ד) הקסח"ז קטו ז"ח בראשית אות תרכט.
ח נ"א ירדעין (דפוסים ראשונים) ט נוסח אחר ואית (קראקא).
ח נ"א ליג ביה (קראקא). ט נ"א חי (קראקא) י ה"ג הסלם נ"א ואע"ג דבהון מיתה וחיי בר מיניה (דפוסים ראשונים) כ נ"א אחרין (קראקא) ל נ"א רשותיה (קראקא) מ נ"א מחשבה (דפוסים ראשונים) נ נ"א לאשגאה (קראקא)

מאמר שתרע להשיגו. ואפילו שלמה, שנאמר בו, ויחכם מכל האדם, רצה להשיגו במחשבתו, ולא יכול. ומשום זה אמר, אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. **קפד** לְמָאן דְּאִיהוּ מַחִיָּה וְכוּ': לְמִי שְׁהוּא מַחִיָּה, בְּהוּי"ה, אִין מִי שִׁיהֲרַגְנָהּ. וְלְמִי שְׁהוּא מִמִּית בְּאֲדַנִּי, אִין מִי שִׁחִייהוּ. וְאֵלּוּ הָאוֹתִיוֹת שְׁבַהוּי"ה אֲדַנִּי, אִין בְּהֵם חַיִּים וּמוֹת, חוּץ מִמְּנִי. וְאֵע"פ שִׁישׁ בְּהוּן מִיתָה וְחַיִּים, חַס חֲסוּנוּ. וְאִין בְּהֵם קָרִיבָה וַיִּתְוּד, חוּץ מִמְּנִי. הַשֵּׁם אִינוּ נִקְרָא שְׁלֵם, אֲלֵא בּוּ. וְאִינוּ מוּצִיא פְּעוּלָה לְפּוֹעֵל אֲלֵא בּוּ. **קפה** וְסַטְרִין אַחְרֵנִין דְּאִינוּן וְכוּ': וְצַדִּיקִים אַחֲרֵים, שְׁהֵם מַצַּד אַחֲרַי, דְּחִינּוּ מַצַּד חֲסוּמָא, כּוֹלֵם הֵם בְּרִשׁוּתוֹ לַעֲשׂוֹת בְּהֵם כְּרַצוּנוֹ. וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר, וְכָל דִּירִי אֲרַעָא כָּלֵא (דפוסים דף ל"ד ט"ד)

הסולם ג' ע'למין מחשבה דבור ומעשה
חשיבין וכמצבייה עבדי בתחיל שמיא. דחיינו, שכל יושבי הארץ כאפט נחשבו, וכרצונו עושה בצבאות השמים. ואין מי שמעכב בידו, ויאמר לו, מה אתה עושה, הוא תופש ויודע כל המחשבות, ואין מחשבה יודעת בו. **קפו** וְלֹא צְרִיךְ לְרִשְׁמָא וְכוּ': וְאִינוּ צְרִיךְ לְרִשׁוּם מְקוּם, לְחֲשׁוֹב שׁוּם, בּוּ אוּ לְרַעַת אוֹתוֹ שׁוּם. אֲבָל כְּשִׁכִּיל הַבְּרִיּוֹת, מִשׁוּם שְׁאִין מַחְשַׁבְתָּן יִכּוּלָה לְהַשִּׁיגוּ בְּכָל מְקוּם, כִּי יֵשׁ לוֹ עוֹלָמוֹת אֲפִילוּ לְמַעְלָה מִן הַסְּפִירוֹת שְׁהֵן כְּמוֹ הַשְּׁעֵרוֹת שְׁאִין לְהֵן חֲשׁוֹבִין. וּבְכַדִּי שִׁידְעוּ לְקַרְוֹ אוֹתוֹ בְּמְקוּם יְדוּעַ, רִשְׁם לְהֵן סְפִירוֹת, שִׁיכִירוּ אוֹתוֹ בְּהֵן. וּמִשׁוּם שְׁהֵן קְשׁוּרוֹת בְּעֵלְיוֹנִים וּבְתַתְּוֹנִים, בְּרֹא בְהֵן כָּל הַבְּרִיּוֹת, שִׁיכִירוּ אוֹתוֹ בְּהֵן. **קפז** וְאִיהוּ דְּצִייר שְׁרַטוּטִין וְכוּ': (והוא

נ זהר יתרו חדש
 צייר תרי אפין, בתרין יודין מן וייצר. * חוטמא באות ו' מן וייצר, וסליק בהון
 חושפן * יהו"ה. צייר לון בהאי שמא לאשתמודעא מניה ליוצר עלמין.
קפח יהו"ה איהו תפארת, איהו נהיר באנפין. תרין גוונין דאנפין עבד
 ליה, דאינון חונר וסומק, דאינון חסד וגבורה, דאינון רזא * דוייעבר ה' על
 פניו ויקרא. ועלייהו אתמר לגבי עלא, * ודכר ה' אל משה פנים אל פנים.
 פומא דייליה מלכות. תרין שפון, נצח ויהוד. יסוד, לשון למודים, עלה אתמר
 * פה אל פה אדכר בו.

מאמר שרטוטין דמצחא

קפט שרטוטין דמצחא, אינון * פגוונא דא, = - = מינייהו תמש
 בפותיאי. ברזא דהאי פוככא * פגוונא דא, :: מינייהו פגוונא דא ו'ו
 ו'ו ארבעה. ברזא דהאי פוככא * פגוונא דא, :: ואינון ברזא דאת ד'.
 מינייהו שית פגוונא דא ||| ברזא דהאי פוככא :: מינייהו שבע
 ברזא דכוכבא * פגוונא דא :: מינייהו תמנייא פגוונא דא :: ווווווו
 ודא ח' למנצח על השמינית, ודא בינה.

חלופי גרמאות

9 ה"ג הסלם נ"א מוסיף וייצר חוטמא (דפוסים ראשונים)
 נ"א וצייר (מונקאטש) צ נ"א מוסיף הוי"ה אלקים (דפוסים
 ראשונים) ק נ"א מוסיף דויעבור ודא איהו רזא דאנפין
 דויעבור (דפוסים ראשונים) ד נ"א דילה (דפוסים ראשונים)
 ש דפוס קראקא כתב ארבעה שרטוטין וגם ברזא דכוכבא
 ארבעה לפני חמש. ת ה"ג הסלם נ"א ל"ג כגוונא דא
 (דפוסים ראשונים) א ה"ג הסלם נוסח אחר לא גריסין כגוונא דא
 (דפוסים ראשונים) ב ה"ג הסלם נ"א ל"ג כגוונא
 (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(9) (שמות לד) לך סו ויצא רמח תרומה תחקיג פקודי
 תחקנו אחרי רמג אדרא רבא ולא רפה פנחס תתסח ת"ז
 תכ"ב ד' ט"ז ת"ע ד' קכט: ז"ח מו ט"ד עז ט"ב תק"ח
 צח ט"ג קי ט"ב. צ) (שם לג) ב"ב שט ת"ז ת"ע ד'
 קלו. תקי"ח ד' צו ט"ב. ק) (במדבר יב) לעיל ק).

שרטוטין דמצחא

הוא מלכות. ב' שפתים, הן נצח ויהוד. הלשון
 היא יסוד, דהיינו לשון למודים. כי נצח ויהוד
 נקראים למודי ה', והלשון מיוחדת אותם. וע"כ
 נקראת לשון למודים. עליו נאמר פה אל פה
 אדבר בו.

מאמר שרטוטין דמצחא

קפט שרטוטין דמצחא אינון וכו':
 הקוים שעל המצח, הם כעין זה. חלק מהם
 הם חמשה קוין ברוחב, = - = ובסוד
 כוכב ההוא, שהוא מלכות, הם כעין זה ::
 מהם כעין זה, ו' ו' ו' ו' ו' שהם ארבעה קוים.
 וכסוד כוכב הזה, הם כעין זה, : והם באות
 ד'. מהם ששה קוים כעין זה ||| ובסוד כוכב
 הזה, הם כזה :: מהם שבע, דהיינו
 שבעה קוין, בסוד הכוכב, הוא כזה ::
 מהם שמונה, כעין זה :: וזה שמונה
 למנצח על השמינית, וזה הוא בינה.

מאן

הסולם

מאמר

והוא שצייר את הקוים ואת הכרת הפנים.
 בעמוד האמצעי, שהוא ת"ת, שה"ס החוטם,
 צייר ב' פנים כב' יודין מן וייצר. ואת החוטם,
 שהוא העמוד האמצעי, צייר באות ו' מן
 וייצר. ועולה בהם חשבון הוי"ה, דהיינו כ"ו.
 כי הו' שהיא החוטם וב' היודין שהן ב' פנים,
 הם בגי' כ"ו. צייר אותם בשם הזה, הוי"ה,
 שיכירו ממנו את יוצר העולמות.
קפח הוי"ה איהו ת"ת וכו': הוי"ה
 הוא תפארת, דהיינו הקו האמצעי, הוא מאיר
 בפנים, שני צבעי הפנים עשה בהם, שהם לבן
 ואדום, שהם חסד וגבורה, שה"ס ויעבור
 ה' על פניו ויקרא וגו'. כי ויעבור הוא
 אותיות ע"ב רי"ז, שע"ב, הוא בגי' חסד,
 ורי"ז, הוא בגי' גבורה. והם על פניו ועליהם
 נאמר כלפי מעלה, ודבר ה' אל משה פנים
 אל פנים. שהם פנים דחסד ופנים דגבורה.
 והשם היה, שהוא ת"ת הוא הפועל את ב'
 הגוונים, של הפנים, שהם חסד וגבורה. הפה,
 (דפו"י דף ל"ד ט"ד)

זהר **יתרו** **חדש** **נא**

קצ מאן דרשים פלא י"ו, דאינון קו המדה דלהון. * ובהון סלקין לתלתין ותרין. וכלא ד' כוכביא. ואית בהון תלתין פיקודין, בחושבן תלת יודין, דאינון י י י, ואלין תלת יודין, אינון תלת ירחין דסיקרא. ובהון ופתהר

מסורת הזהר (1) (שמות ב) שמות קפו. הלופי גרמאות
ג נ"א דאינון י"ו (ווינצא) נ"א דאינון ה' (קראקא).

מאמר **הסולם** **שרטוטין דמצחא**

קצ מאן דרשים כלא וכו': מי שרושם הכל הוא י' ו', שהם קו המדה שלהם, ועמהם הם עולים ל"ב. והכל הוא ד' כוכבים. ויש בהם שלשים מנוים, כחשבון ג' יודין שהן י' י' י' ואלו ג' יודין הן ג' ירחים של הלבנה, שהיא המלכות, שבהם ותהר האשה ותלד בן ותרא אותו כי טוב הוא, ותצפנהו שלשה ירחים. ואלו שלשה ירחים של הלבנה הקדושה, שהיא המלכות. הם שלשה אבות. שהם חג"ת.

ביאור הדברים. כי מספר הספירות היוצאות מהקו האמצעי יש בהן ה' אפנים, שהם חמש, וארבע, ושש, ושבע, ושמונה. כי שרש הכל הוא ארבע, דהיינו ג' קוין המתוקנים ע"י קו האמצעי (כנ"ל בפלפ"ס אות ל"ג) והמלכות המקבלתם. והן נקראות, חסד גבורה ת"ת ומלכות. אפן ב', היא חמש ספירות, חג"ת נ"ה, שקו האמצעי, שהוא תפארת, מוציא ב' קוין למעלה ממנו, שהם חסד וגבורה, וב' קוין למטה ממנו שהם נצח והוד. אפן ג', הוא שש ספירות, שהן חמש הנ"ל חג"ת נ"ה, ועם הכולל שלהן, שהיא ספירת היסוד, הן שש. אפן ד', הוא שבע ספירות, שהן חג"ת נה"י הנ"ל, עם המלכות המקבלת אותן, הן שבע. אפן ה'. הוא שמונה ספירות, שהן שבע ספירות חג"ת נה"י הנ"ל עם ספירת הבינה, שממנה מקבלות שפעם. הרי הן ה' בחינות, שבהן שלשים ספירות: ד', שהן חג"ת"ס. ה', שהן חג"ת נ"ה. ו' שהן חג"ת נה"י. ד' שהן חג"ת נה"מ. ח' שהן, בינה חג"ת נה"מ. וכל שלשים ספירות אלו הן נרשמות על המצח. ומתוך שכל אלו הבחינות נעשות על ידי קו האמצעי, שהוא נקרא קו המדה, שה"ס ו' דנפיק מגו מדה שהוא י' (כנ"ל אות ק"ב ואות קכ"א ע"ש) ע"כ הן נכפלות לב"פ שלשים, שמצד הו' יש שלשים קוים על המצח, ומצד הו', שה"ס המלכות (כמ"ש שם) הנקראת כוכב, יש שלשים כוכבים.

וז"ש, מנייהו כוונא דא ו ו ו ו ארבעה. ויש מהם שהם ד' קוין, דהיינו ג' קוין שהם חג"ת, ומלכות, המקבלתם. וסדר זה הוא שורש הכל. כמ"ש לפנינו. והן היוצאות מן הו' שבקו המדה, וע"כ הן ד' קוין. ברזא דהאי כוכבא, כוונא דא, דהיינו בסוד הו' שבקו המדה, שהיא מלכות הנקראת כוכב, הם ארבעה כוכבים.

וז"ש, מינייהו שית כוונא דא, יש מהם שהם ששה קוין כנגד חג"ת נה"י, דהיינו שנתוספה ספירת היסוד על חג"ת נ"ה, שהוא בחינת כולל שלהם, ואז הם ששה קוים. והן היוצאות מן הקו שבקו המדה. ברזא דהאי כוכבא, דהיינו בסוד הו' שבקו המדה, הם ששה כוכבים.

וז"ש, מנייהו שבע, שיש מהם שהם שבעה קוים כנגד ז"ס חג"ת נה"י, דהיינו שנתוספה המלכות על שש הספירות, והן היוצאות מן הו' שבקו המדה. ברזא דכוכבא כוונא דא, דהיינו בסוד הו' שבקו המדה, הם שבעה כוכבים.

וז"ש, מינייהו תמניא כוונא דא, שיש מהם שהם שמונה קוין, דהיינו כנגד שמונה ספירות, בינה חג"ת נה"י, דהיינו ששורש ג' הקוין שהיא בינה, נתוספה על ז"ס חג"ת נה"י. וע"כ הם שמונה קוין. שהם יוצאים מן הו' שבקו המדה. ובסוד הו' שבקו המדה, הם שמונה כוכבים. וז"ש, ודא ח', למצחא על השמינית ודא בינה, כלומר שהבינה ⁶ (חמשה) ⁷ (דפוי' דף ל"ד ט"ד * דף ל"ה ט"א)

נב זהר יתרו חדש
האשה ותלד בן ותרא אתו פי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים. ואינון תלת ירחין דסיקרא קדישא, תלת אבהן אינון.
קצא יעקב, ועליה אתמר ^ט בחדש השלישי. ביה ההוא טוב גניז, והוא אורייתא, דאתמר ביה, ^י טוב לי תורת פיך. ^{יא} זכרו תורת משה עבדי.
קצב ועל ההוא טוב, איתמר לגבי יעקב, ^{יב} וינרח לו השמש. ועליה אתמר, ^{יג} ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים.
קצג ובזמנא דייטי מלכא משיחא, בסוף גלותא בתראתא, דאתמר ביה

חלופי גרסאות

T נ"א עליהו (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(III) (שם יט) שמות קפה. (II) (תהלים קיט) תוריע קיא ז"ח וישב ט. א) (מלאכי ג) לעיל לד. ב) (בראשית לב) ב"א קמב פנחס ת"ז ת"יג ד' כט. תסיט ד' קא. ז"ח בראשית תרד תק"ה צח ט"ד קיר ט"א. ג) (שמות יט) יתרו רפג רפו כי תצא קטו ת"ז בהקדמה יא: ת"ל ד' עד: תליח ד' עט. תק"ה ד' צו ט"ד.

שרטוטין דמצחא

הסולם

מאמר

יוצאים מן סדר המקורי הראשון שהוא ד"ס, חג"ת ומלכות.
ו"ש, ואית בהון תלתין פקודין,
בהושבן תלת יודין, שבכל ה' הסדרים,
ד' ה' ו' ז' ח' ט' יש שלשים מנוים. והם כנגד
ג' יודין. שה"ס ג' קוין המאירים במלכות.
שכל קו כלול מעשר. והם שלשים. וז"ש,
וא"יין ג' יודין אינון ג' ירחין וכו' תלת
אבהן אינון, שג' הירחים ה"ס ג' אבות שהם
חג"ת.

קצא יעקב עליה אתמר וכו': יעקב, שהוא ת"ת, עליו נאמר, בחדש השלישי, כי ג' חדשים הם חג"ת כנ"ל. בו גנוז אותו הטוב שהוא התורה, שנאמר בה, טוב לי תורת פיך. ותורת פיך היינו התורה שהיא קו האמצעי, שכתוב זכרו תורת משה עבדי, ומשה ה"ס קו האמצעי, שהוא פנימיות הת"ת. כי יעקב הוא ת"ת, ומשה הוא דעת המתפשטת בתוך הת"ת בפנימ. וע"כ היא סוד הטוב הגנוז ביעקב.
קצב ועל ההוא טוב וכו': ועל טוב ההוא, שה"ס התורה, דהיינו דעת המתפשטת בת"ת, נאמר ביעקב, שהוא ת"ת, ויזרח לו השמש. ועליו נאמר, ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים. כי ת"ת ה"ס יום השלישי.

מאמר ולא יכלה עוד הצפינו

קצג ובזמנא דייטי מלכא וכו': ובזמן שיבא מלך המשיח, בסוף הגלות האחרונה, שנאמר בה, עוד היום גדול. אז נאמר במשה, ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תיבת גומא, שהיא כמו הארון של ספר התורה. שהתורה, שה"ס

שהיא ספירה שמינית ממטה למעלה, נתוספה על ז"ס חג"ת נה"ים. והן ח'.

ו"ש, מאן דרשים כ"א י"ז דאינון קו המדה ד"הון, שהרושם את הכל, הוא קו האמצעי, הנקרא קו המדה, שה"ס קו היוצא מן המדה שהיא י' (כנ"ל אות ק"כ וקכ"א) ובהון סלקין לתלתין ותריין, כי כשתחבר את כל המספרים הנ"ל היוצאים מקו המדה, דהיינו ארבעה, וחמשה, וששה, ושבעה, ושמונה, הם שלשים, ועם ו' י' שבקו המדה שהם שורשם הם במספר ל"ב. כנגד ל"ב נתיבות החכמה.

ו"ש, וכ"א ד' כוכביא, כלומר שמקור כל השלשים הנ"ל, הם ד' כוכבים. שהם ג' קוין ומלכות המקבלת אותם, שהם מקור כל אלו הסדרים. כי כשהת"ת עולה למ"ן לבינה, בסוד קו האמצעי, ומכריע ומיחד ב' קוי הבינה זכ"ו, אז משיג גם הת"ת ג' קוין, בסוד תלת מתד נפקי חד בתלת קיימא (כנ"ל בפלפ"ה"ס אות נ"ב) הרי שג' קוין אלו הם השורשים, והם מושפעים אל המלכות. ומסדר ד' אלו יוצאים כל שאר הסדרים. כי ממנו יוצא סדר ב', שהוא ה' ספירות חג"ת נ"ה, כי הת"ת חוור ומוציא ב' קוין גם למטה מחוה, שהם נצח הוד, ואז הם חמש. ומתם סדר ג' שנתוסף עליהם כולל א' שהוא יסוד. ואז הם שש. ומתם סדר ד' שנתוסף עליהם גם המלכות, ואז הם שבע. ומתם סדר ה', שנתוספה עליהם גם הבינה, שהיא המשפעת הכל, ואז הם שמונה. הרי שכל אלו הסדרים (דפויי דף ל"ה ט"א)

זהר יתרו חדש נג
 ׀ הן עוד היום גדול, ׀ ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תבת גמא. פגוונא
 דארון דס"ת. אורייתא ודאי יתא גניזו דיליה, בדרא בתרא. וכה ׀ אתטמר,
 פגוונא דנח בתיבה, דתה אזיל על מיא. הכי האי אזיל בין ערב רב, דאינון
 מים הודונים.

קצד) ובסוף גלותא שוי קב"ה למשה בהיא תיבה, ונאיתי ליה
 בגלותא. ומנ"ל דבסוף גלותא איתי ליה. הה"ד, ׀ ותשם בסוף. ועד שהוא
 סוף, פתיב ׀ והיה באחרית הימים ושבת עד ה' אלהיך. ועוד, ותשם בסוף, דא
 איהו נ"א ׀ בסוף דבר הכל נשמע.

קצה) ותחמרה בחמר ובנפת, חמר מבפנים ותור, ונפת מבחוץ אוכם.
 הכי אורייתא, תורא מלגיו, ואוכמא מלבר. תורא מסטרא דאור, דאיהו
 אור דאברהם, דדרגיה חסד. והאי איהו אור דאתמר ביה, ׀ ונ"א אלהים
 את האור כי טוב. ואתמר ביה ותרא אתו כי טוב הוא. ואין אור אלא תורה,
 דכתיב ׀ ותורה אור. ודא אור דאתייהיב מימינא. אוכמא מלבר, בההוא
 חשך דיצחק, דאתמר ביה ׀ ותכהין עיניו מראות, ואלחשך קרא
 לילה.

קצו) ותשם בסוף, דא יעקב. דאתמר ביה, ׀ ויאסף רגליו אל המטה.
 על שפת היאור, דא אורייתא דבעל פה, בגין דאיהי הלכה למשה מסיני,
 קבלה למשה.

חלופי גרסאות

ה נ"א אשתמר (דפוסים ראשונים). 1 נ"א ואת (קראקא)
 ז נ"א ל"ג חור (קראקא).

כג ת"ז תכ"א ד' ג תס"ט ד' ק: ל) (שם א) בראשית לו.
 ויחי תתא תתה. (שם מט)

מסורת הזהר

(1 (בראשית כט) ואתחן קפר ז"ה ד' מה ט"א. ה) (שמות
 ב) שמות קפה. ו) (שם) שמות קפה קצ. ז) (דברים ד)
 כי תשא כה. ח) (קהלת יב) פקודי שם. ט) (בראשית א)
 ב"א לו. י) (משלי ו) לעיל קעב. כ) (בראשית כז) ב"א
 ח) (שם מט)

ולא יכלה עוד הצפינו

קצה) ותחמרה בחמר ובנפת: היינו
 חמר מבפנים, שהוא לכן, ונפת מבחוץ, שהוא
 שחור. כי כך היא התורה, לבנה מבפנים,
 ושחורה מבחוץ. לבנה היא מצד האור, שהוא
 אור של אברהם, שמדרגתו חסד. שהוא גוון
 לבן. וזהו האור שנאמר בו, וירא אליקים את
 האור כי טוב. ונאמר בו, ותרא אתו כי טוב
 הוא. ואין אור אלא תורה, שכתוב, ותורה
 אור. וזהו האור שניתן מימין. שחור הוא
 מבחוץ, היינו חשך של יצחק, שהוא גבורה,
 שנאמר בו, ותכהנה עיניו מראות. ונאמר,
 ולחשך קרא לילה. וזהו צד השמאל.

קצו) ותשם בסוף דא וכו': ותשם
 בסוף. זה הוא יעקב, שנאמר בו ויאסף רגליו
 אל

הסולם

מאמר

שה"ס משה, נגזות שם, והגניזה של משה,
 היא ודאי סוד התורה, שתורה נסתרת בדור
 האחרון. וכה נתחבא, כמו נח בתיבה שהיתה
 הולכת על מים, כך זה, משה, הוא הולך אז
 בין הערב רב, שהם מים הודונים.

קצד) ובסוף גלותא שוי וכו': ובסוף
 הגלות נותן הקב"ה את משה בתיבה ההיא,
 ומביאו בגלות. ומאין לנו, שמביאו בסוף
 הגלות. זהו שכתוב, ותשם בסוף, דהיינו בסוף
 הגלות. ועד הסוף ההוא, כתוב, באחרית הימים
 ושבת עד ה' אליך. דהיינו שצדיקים לעשות
 תשובה ועוד. ותשם בסוף, זה הוא סוד
 הכתוב, סוף דבר הכל נשמע וגו'. דהיינו
 בסוף, אחר שיתתקן הכל בסוד היראה.

(דפויי דף ל"ה ט"א)

נד זהר יתרו חדש
קצז כד אֶזְלָא לְגַבְיָהּ, אֶתְקַרְיָאת תְּלַכָּה לְמִשְׁהָ. כַּד קַבִּיל לָהּ
 בְּדְרוּעוּי, אֶתְקַרְיָאת קַבְּלָה לְמִשְׁהָ. כַּד שְׁרַיָּיא בְּפּוּמִיָּה, פָּה אֶל פָּה אַדְבַּר
 בּוּ. וְעֵתִידָא לְמִיזַל לְגַבְיָהּ בְּסוּף יוֹמִיָּיא, וְיִקְבַּל לָהּ בְּדְרוּעוּי. וְכָהּ בּוֹקֵעַ
 מְיָא דְאֹרְיִיתָא.
קצח וְעוּד וּתְחַמְרָהּ, בְּקַלִּין וְחַמּוּרִין דְאֹרְיִיתָא. בְּחַמְרָא וּבְזַפְתָּא,
 בְּחַמְרָא דְפִיקוּדִין וְעֵשָׂה, דְאִינוּן מִצַּד אֹר. וּמְפִיקוּדִין דְלֹא תַעֲשֵׂה, דְאִינוּן
 חֲשָׁךְ.
קצט וְרָזָא דְמִלָּהּ, יוֹמָם יְצוּהָ ה' חֲסִדוֹ וּבְלִילָהּ שִׁירָה עָמִי. בְּהַהוּא
 דְאֶתְמַר בֵּיהּ וְלַחֲשֹׁךְ קָרָא לִילָהּ. וְיִקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם, לְקַבְּלִיָּה אָמַר, יוֹמָם
 יְצוּהָ ה' חֲסִדוֹ. וְלַחֲשֹׁךְ קָרָא לִילָהּ, לְקַבְּלִיָּה אָמַר, וּבְלִילָהּ שִׁירָה עָמִי.
ר וְתַשֵּׁם בְּסוּף, בְּסוּף מ' שְׁנִין בְּתַרְאִין דְגְלוּתָא. לְקַבְּלִיָּהּ עָלוּ
 יִשְׂרָאֵל לְסוּף מ' שְׁנִין דְאָזְלוּ בְּמַדְבָּר, לְאַרְעָא דִישְׂרָאֵל. בְּהַהוּא זְמַנָּא, כִּי
 רָם ה' וְשָׁפַל יְרָאָהּ.
רא וּתְתַצַּב אַחַתּוּ מְרַחֵק, דָּא תְחַכְמָה דִילִיָּהּ. הַה"ד אָמַר לְחַכְמָה
 אַחַתּוּ אֶת. וּתְתַצַּב, בֵּיהּ וְיִבֵּא ה' וְיִתְצַב. מְרַחֵק, מְרַחֵק תְּבִיא לְחַכְמָה.

חֲלוּפֵי גְרַמְאוּת

ח נ"א בורעו (קראקא). ט נ"א ל"ג בסוף (קראקא).

מסורת הזהר

ו) (במדבר יב) לעיל קו. ט) (תהלים מב) לך קלב.
 ו) (תהלים קלה) תרומה תקפט. פ) (משלי ז) לך קיב.
 ז) (ש"א ג) אראא זוטא קנח. ח) (משלי לא) וירא רלב.

ולא יכלה עוד הצפינו

בלילה, היינו באותו שנאמר בו ולחשך קרא לילה. שהוא מלכות הנבנית מקו השמאל. ויקרא אלקים לאור יום. כנגדו אמר יומם יצוה ה' חסדו. שהוא ז"א ולחשך קרא לילה, כנגדו אמר, ובליילה שירה עמי. שהוא שמאל. דהיינו המלכות הנבנית משמאל.

ו) ותשם בסוף, בסוף וכו': ותשם בסוף. היינו בסוף ארבעים שנה האחרונות של הגלות, (כנ"ל אות קצ"ד) כנגדם עלו ישראל לארץ ישראל בסוף ארבעים שנה שהלכו במדבר. באותו זמן יתקיים כי רם ה' ושפל יראה.

רא) ותתצב אחותו מרחוק: היינו החכמה שלו, שנקראת אחותו, ז"ש, אמור לחכמה אחותי את. ותתצב. בו ויבא ה' ויתיצב. כלומר, ותתצב נאמר על ה'. מרחוק, היינו ממרחק תביא לחמה. שאין החכמה מתגלית אלא מרחוק, דהיינו עם הופעת הדינים, (כמ"ש באדרא רבא אות ד"ט).

ועוד

הסולם

מאמר

אל המטה, על שפת היאור. זו היא תורה שבעל פה. שהיא המלכות, שהיא הלכה למשה מסיני. קבלה למשה.

קצז) כד אֶזְלָא לְגַבְיָהּ וכו': ומפרש. כשהמלכות הולכת אליו, לז"א, היא נקראת הלכה למשה. שהוא ז"א הנקרא משה. וכשז"א מקבל אותה בזרועותיו, היא נקראת, קבלה למשה. כשהמלכות שורה בפיו, ה"ס פה אל פה אדבר בו. והמלכות עתידה ללכת אליו בסוף הימים, ויקבל אותה בזרועותיו. שהם חסד וגבורה. ובה, במלכות, בוקע מים של תורה.

קצח) ועוד ותחמרה בקלין וכו': ועוד. ותחמרה, היינו בקלים וחמורים של התורה. בחמר ובזפת, היינו בחומר של מצות עשה, שהן מצד האור. ומצות לא תעשה, שהם חשך, כזפת.

קצט) ורזא דמילה יומם וגו': וסוד הדבר, יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי. (דפויי דף ל"ה ט"א)

זהר ו**יתרו** **חדש** **נה**
רב) ועוד ותתצב אֶתְתּוֹ, דָּא חֲכָמָה. מִרְחֵק יִבְהִיָּהּ זַמְנָא דְמִתְרַחֲקִין
 יִשְׂרָאֵל מִחֲכַמַּת קְבֻלַּת מִשָּׁה, וְאַתְרַתְקָא אִיהִי מִנְיָיְהוּ. בְּהִיָּהּ זַמְנָא, וְיִתְרֵד
 בַּת פְּרָעָה לְרַחֵץ עַל הַיָּאֵר, נִחְתָּא מִדַּת הַדִּין לְקַטְרָגָא יִעֲלִייהוֹן, וְלֹאֲתִרְחַצָּא
 מִדְּמָא דְיִשְׂרָאֵל, דְּאִינּוֹן דְּמִים דְּלִהוֹן, אֲדִאינּוֹן מִיִּיהוֹן. וְכֹלְאָ עַל * יִדְהִיָּהּ
 אֹר ׀ דְּאֲתָמֵר בֵּיהּ ׀ וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב, עַל אֹר דְּאֹרְיִתָּא,
 דְּהוּ מִתְרַחֲקִין מִיָּהּ, אֹר דְּמִשָּׁה וְדֹאֵי.

רג) וְנַעֲרֹתֶיהָ הִלְכַת עַל יַד הַיָּאֵר. אֲלִין הָאוּמוֹת, דְּאִינּוֹן עֲרַב רַב.
 וְכֵן כָּל אוּמִין דְּעֻלְמָא, יִאֲתִיעֲטִין עֲלִייהוּ דְיִשְׂרָאֵל, לְאַעְקָרָא לֹון מִן עֻלְמָא,
 וְכֹלְאָ עַל סִיבָה דְהִיָּהּ אֹר, ׀ וְנָהוּ עַל יַד הָאֵי אֹר׃ ׀.

׀ סְתָרֵי תוֹרָה

מְאָמֵר דְּרִין דְּעִינִין

רד) וְתִלַּת דְּלָא * עֲבָרוֹן, הָאֵי אִיהוּ בְּאֵת פ' וְאֵת א', וְכֹלְאָ ׀ פ"א בְּאֲשֻׁלְמוֹתֶיהָ.
 אֵת ר' לִית בֵּיהּ כָּלֵל.

מסורת הזהר

(ר) (שמות ב) שמות קצה. (ש) (בראשית א) לעיל אות י נ"א מההוא זמנא מתרחקים (קראקא). כ נ"א לון (דפוסים ראשונים) ל נ"א מוסיף סיבפהזההוא (דפוסים ראשונים). א—נ"א מוסיף מעות דלהון (מונקאטש) ׀ נ"א אתמר (דפוסים ראשונים) ׀ נ"א מתייעטין (דפוסים ראשונים) ׀ נ"א ל"ג והוה על יד האי אור (קראקא) ונ"א והוה על יד היאור (הגהות כ"י ברפוס ווינציא) ונ"א והוה על ידי האי אור (ווינציא). ע ה"ג ברפוס ווינציא וברפוס קראקא מוסיף בההוא זמנא זקף עינוי ר"ש ובכה ואמר ווי מאן דיוזמן בההוא זימנא בגין דכר ייתו קב"ה לפקדא לאילתא יסתכל מאן אינון דקיימין בהדה. וברפוס מונקאטש כתב עכ"מ הרנ"ש. פ בהדפוסים הראשונים כתבו סתרי תורה מצאתו בזהר ישן כת"י והוא תשלום על מה שכתוב ברפוס [דע"ה בס"ד מסטר דפוס מונקאטש] לסטר. צ נ"א עברין (קראקא) נ"א עברין (ווינציא) ק נ"א בא' (קראקא).

חלופי גרסאות

ולא יכלה עוד הצמינו
 סתרי תורה
 מאמר רון דעינין

הסולם

מאמר
רב) ו**עוד**. ו**תתצב** א**חותו** ו**גו'**: ועוד.
 ותתצב אחותו זו חכמה. מרחוק. היינו בזמן
 ההוא, שישראל מתרחקים מחכמת קבלת משה,
 והיא, החכמה, מתרחקת מהם. באותו זמן, ותרד
 בת פרעה לרחוץ על היאור. שפירושו, שירדה
 מדת הדין לקטרג על ישראל, ולהתרחץ בדמם
 של ישראל, שהם דמים שלהם שהם חייהם.
 והכל נאמר על אותו אור, שנאמר בו, וירא
 אלקים את האור כי טוב, דהיינו על אור התורה
 שהיו ישראל מתרחקים ממנו, שהוא אור של
 משה ודאי.

רד) ו**תלת** ד**לא** ע**ברון** ו**כו'**: זהו המשך
 מרזי דרזין שבוהר יתרו את רל"ד. וזהו התחלת
 הענין. **ענינים** ש**הורות** וגבות עיניו גדולות,
 שהן השערות שעל העינים. שיש בהן הרבה
 שערות אלו על אלו. ואלו העינים השתור
 והירוק הולכים בתוכן, והירוק שקוע יותר. לזה,
 יש לו, חמשה קוים במצח, שנים העוברים מצד
 אל צד, ו**תלת** ד**לא** ע**ברון**; ושלושה קוים
 שאינם עוברים מצד אל צד. זה הוא באות פ'
 ואת א'. והכל הוא פ"א במילואו. שהוא פ'
 וא' אות ר' אין בו כלום. (עי' זהר יתרו אות
 ע"א ע"ב ע"ג שביארתי קצת מענינים האלו).
 שערוי

רג) ו**נערותיה** ה**ולכות** ו**גו'**: ונערותיה
 הולכות על יד היאור. ונערותיה אלו הן האומות,
 שהם ערב רב, וכן כל אומות העולם, המתיעצות
 על ישראל לעקור אותן מן העולם, והכל הוא
 בסבת אותו האור של התורה, וזהו, על יד
 (דפו"י דף ל"ה ט"א * ט"ב)

נו סתרי יתרו תורה
רז (רה) שְׁעָרוֹי אוֹכְמִין, תְּלִיין וְלֹא שְׁעִיעֵן. דָּא אִיהוּ בִּינָא דְשִׁתִּיק דְּדִיר. אֲבָל פְּקִיחָא אִיהוּ, מְאָרִי דְלִישָׁנָא בִישָׂא, מְלוֹי בְּרוּגְזָא, פּוּם מְמַלֵּל וּבְרַבְרָן, אֲצִלַּח וְלֹא אֲצִלַּח, מְאָרִי קֶטְטָא בְּבִיתִיהּ, לֹא חִיִּישׁ לִיקְרָא דְבִינָא, חַד בְּפּוּמִיָּה וְחַד בְּלִבִּיָּהּ, הַפְּכַפְּךָ בְּלִישָׁנִיהּ, גְּבִינִין דִּילִיָּהּ סוּמְקִין וְעִיר.
רו יוֹאֵי קְמִיטָא תַּחֲתוֹת עֵינֵיהּ רַב, וְאֲזִיל עַד חוּטְמָא מְסֻטְר יְמִינָא, וְתַרְנִן תַּחֲתֵיהּ, וְחַד מְנִיְהוּ וְעִיר מְאוּחְרָא, דָּא שְׁכִיב בְּנֶדְהָ מִיּוּמִין וְעִירִין, וְחֻבְיָהּ רְשִׁים בֵּיהּ רְשִׁימִין * אֵלִין.
ריז בֵּין כְּתַפּוּי אֵית לִיהּ רוּשְׁם חַד, וְד' שְׁעָרִין בֵּיהּ, חַד מְנִיְהוּ בְּאֲמֻצְעִיתָא רַב וְתַלִּי, וְג' אֲתַרְנִין וְעִירִין. וְעַד לֹא תָהוּ עֲבִינָהּ דָּא, הוּוּ תַלְת וְעִירִין, וְחַד דְּאֲתַרְשֵׁם בֵּיהּ דְקִיק * וְזַעִיר מְכַלְהוּ. הַהוּא רוּשְׁם תָּהוּ בֵּיהּ מְקַדְמַת דְנָא אוֹכְס, וְאִינּוּן שְׁעָרִין תְּוֹרִין פְּלַהוּ. הַשְׁתָּא לֹא חֲכִי, אֲלֵא רוּשְׁם אוֹכְס, וְחַד סוּמְקָא פְּרִשְׁמוּ * דְטוּלְפַתָּא בְּאֲמֻצְעִיתָא. * וְהוּא שְׁעָרָא דְאֲתַרְבֵּי בֵּין אֲתַרְנִין, וְיִשְׁיָהּ סוּמְקָא, וְדָא שְׁתָּאֵר חִיָּר. אִי תָב בְּתִיּוּבְתָא, תְּשַׁבַּח בְּעֵינֵיהּ יְמִינָא חַד חִיָּרָא, חִיָּר גּוּ הַהוּא אוֹכְמָא.
רח בְּמֻצְחִיָּה תַלְת שְׁרָטוּטִין עֲבָרִין, וְתַרְנִין דְלֹא עֲבָרִין. הַהוּא רוּשְׁם אוֹכְס, וְסַחְרָנִיָּה חוּטָא סוּמְקָא, וּבְגוּ הַהוּא חוּטָא, חַד שְׁעָרָא דְקִיק וְעִיר, וְתַלְת שְׁעָרִין בְּאֲמֻצְעִיתָא, פְּלַהוּ פְּחָדָא. וְעִירָא יַחֲפִס בְּאוּרִיָּתָא, * אִי יוֹלִיף, וְלֹא יִצְלַח בְּעוֹבְדוּיָא.

חלופי גרסאות

ר נ"א ואית קימטא (קראקא). ו נ"א ל"ג אלין (קראקא). ו נ"א חעירין (קראקא) א נ"א וטלפחא (קראקא) ב נ"א וההוא (קראקא) ג ח"ג ברפוס מונקאטש בסגוריים אי ובדפוסים ראשונים ל"ג א.

מאמר	הסולם	רוח דעינין
<p>(רה) שְׁעָרוֹי אוֹכְמִין תְּלִיין וכו': אם שערותיו שחורות ותלויות, ואינן חלקות, זהו אדם השותק תמיד. אבל הוא נבון, בעל לשון הרע. דבריו הם ברוגז. פה שלו מדבר גדולות, מצליח ואינו מצליח. בעל מריבה בביתו, אינו דואג לכבוד בני אדם. אחד בפה ואחד בלב. הפכפך בלשונו. הגבות שלו ארומות מעט.</p> <p>(רו) וְאִי קְמִיטָא תַּחֲתוֹת עֵינֵיהּ וכו': ואם יש לו קמט גדול תחת עיניו, והולך עד החוטם שמצד ימין, ושני קמטים תחתיו, שאחד מהם קטן מהאחר, זה שכב עם נדה, מימים מועטים, ועוננו רשם בו רשימות אלו.</p> <p>(ריז) בֵּין כְּתַפּוּי אֵית לִיהּ רוּשְׁם וכו': בין כתפיו, יש לו רושם אחד, וד' שערות בו, שאחת מהן שבאמצע, היא גדולה ותלויה, וג' האחרות, הן קטנות. ומטרם שהיתה לו עבירה זו, הנ"ל, (דפויי דף ל"ה ט"ב)</p>	<p>היו לו ג' שערות קטנות, ואחת נתרשמה בו דקה וקטנה מכולן. הרושם ההוא שהיה בו מקורם לכן, מטרם שחטא, היה שחור, והשערות היו כולן לבנות. עתה, אחד שחטא, אינו כן, אלא יש לו רושם אחד שחור, ואחד באמצע, אדום כעדשה, והוא שעה הגדלה בין אחרות, שראשה אדום, והנשאר לבן. אם חזר בתשובה, תמצא בעין ימינו רושם לבן אחד, לבן בתוך השחור.</p> <p>(רז) בְּמֻצְחִיָּה תַלְת שְׁרָטוּטִין וכו': במצחו יש ג' קוים, העוברים מצד אל צד, ושנים שאינם עוברים. רושם ההוא הנ"ל, הוא שחור, ומסביב לו חוט אדום, ובתוך אותו חוט יש שעה אחת דקה וקטנה, וג' שערות באמצע, כולן ביחד. אדם זה יחכם מעט בתורה אם ילמד. ולא יצלה במעשיו.</p>	<p>רוח דעינין</p>

ואי

ספרי יתרו תורה גז

רמ) ואי ירוקא דעינא לא דאצטבע כל פה, ועינאי אכמין, וחד חוטא סומק ועיר, אעבר בין אינון גונוין. כדין איהו באת פ' בשלימו, ובאת יר' בלחודוי.

רי) במצחיה תשפח שית שרטוטין, תלת עברין, ותלת לא עברין. שעריה תקיף ולא כ"כ, תלי ולא תלי. האי איהו בשלימו לכל ב"נ. קמצן איהו, לית ביה חידו, ואפילו בחדוה לא אתחדי. וברוונא אתחזי.

ריא) אטיס אודניה שמאליה. בשינוי אית תלת רברבין מלעילא, ונחבון לון דוקתא אינון דלתתא, מהימנא איהו ולא כל פה.

ריב) אנפוי אריכין, ולא שפירין, קליה פאיתתא, ומלוי פאיתתא, מקנח פומיה במלוי, אפתח אצבעאן דידי במילוליה. פד אול, אקדים ליה בליתא דפרסאי, דלא יחוב בר נש לגביה, עליה פתיב, פי תועבה היא לפני ה'.

ריג) עינין ירוקין, ואלין סימנין ביה, ואנפוי אריכין שפירין, שערוי אוקמין ומריטין מלעילא ברישיה. רישיה רב, פד אזיל כפיף רישיה, קריצין דעינאי כקדמאה, עליה פתיב ^א מנע רגלך מנתיבתם.

ריד) עינין רברבין וירוקין, דא איהו בתרין אתוון, ר' פ"א, חד יחידא, וחד בשלימו. במצחוי שרטוטא תדא, דאזיל ועבר מסטר לסטר,

חלופי גרסאות

מסורת הזהר (דברים כד) משפטים קעב בהשמטות ח"ב ד' רעג. ד נ"א מצטבע (קראקא). ה נ"א ד' (קראקא) ו נ"א אתחזי ד"י. א (משלי א) בהשמטות ח"ב ד' רעג. ד"י.

רוין דעינין

הסולם מאמר

רט) ואי ירוקא דעינא וכו': ואם הירוק שבעין לא נצטבע כל כך, ועיניו שחורות, וחוט אחד ארום קטן עובר בין הצבעים האלו, אז הוא באות פ"א במילוי, ובאות ר' בלבדה בלי מלוי.

רי) במצחיה תשפח שית וכו': במצחו, של האדם הנ"ל, תמצא ששה קוים, ג' עוברים מצד אל צד, וג' אינם עוברים. שערותיו חזקות ואינן כל כך, תלויות ואינן תלויות, אדם זה הוא בשלום עם כל אדם. הוא קמצן. אין בו שמחה, ואפילו בזמן שמחה אינו שמת. ונראה כשרוי ביגון **ברוונא** פירושו ביגון, כי תרגום ביגון הוא ברוונא. (בראשית מ"ב ל"ח).

ריא) אטיס אודניה שמאליה וכו': אם און שמאלו אטומה. בשינוי, יש שלש שינים גדולות מלמעלה, ונתונות מקום לשינים שלמטה להכנס תחתיהן, הוא נאמן, ולא כל כך.

ריב) אנפוי אריכין וכו': פניו ארוכים ואינם יפים. קולו כאשה. ודבריו כאשה. (דפו"י דף ל"ה ט"ב)

ריד) עינין רברבין וירוקין וכו': עינים גדולות וירוקות, זה הוא בב' אותיות, ר' ופ"א. אחת בלבדה, דהיינו ר', נאחת במילוי דהיינו פ"א. במצחו יש קו אחד ההולך ועובר מצד לצד, ויש ג' קוים אחרים שאינם עוברים. מצחו

גח וַתֵּלֶת אַחֲרָנִין אֵת דָּלָא עֲבָרִין. מִצְחִיהָ רַב. קָרִיצִין דְּעַל עֵינָיו לָאוּ רַבְרָבִין. בְּדִיקְנִיהָ שְׁעָרָא טָפִי. ^י וְאַנְפוּי שְׁפִירָן סוּמְקָא, שְׁעָרִיהָ שְׁעִיעַ וְלֹא כָּל כְּפָה.

רמז דְּחִיל תְּשָׁאָה אִיהוּ, רַחֲמִים אֲוִרִייתָא אִיהוּ, רַחֲמִים לְאִינוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּהָ, תְּרִי בְּכֹלָא, עֲבִיד טִיבוּ * לְכֹלָא, ^ט כְּדִיבָא לְתוּעֵלְתִּיהָ, מְהִימְנָא אִיהוּ לְרִזִין דְּאֲוִרִייתָא, טַב אִיהוּ לְמַלִּין דְּעֵלְמָא, מֵאֵן דְּאֲשַׁתְּתַף בְּהַדְּיָה לָא אֲצִלַח, לֹא אִיהוּ, וְלֹא אַחְרָא. אֲצִלַח אִיהוּ בְּלַחֲדוּדֵיהּ, דְּהָא אֵת ר' גְּרִים.

רמז פְּגִים אִיהוּ בְּרִישִׁיהָ לְעֵילָא, וְשִׁמְא דְחַד מִכְּתָשָׁא דְתַנְהָ « לִיהָ תַמְן, דְּעַבְד לִיהָ חַד רַבִּינָא בְּאַבְנָא, בְּלֹא רְעוּ וְכוּוְנָה, וְאִיכְסִי בְּשַׁעְרָא. וְהָהוּא רִישׁוּמָא דְּמִכְּתָשָׁא, כְּגוּוְנָא דְּגִמְל יְנִי"ת. מְהִימְנָא אִיהוּ לְגַבִּי בְּנֵי נֶשָׂא, וְסָלִיק לְמַהוּי רִישָׁא דְּעַמָּא, עַד הֵכָא רְזָא דְּעֵינִין.

ריז וְאֵית רִזִין אַחֲרָנִין בְּעֵינִין, דְּמִתְפָּרְשֵׁן מִינֵיהּ. עֵינִין דְּמַעְמָקֵן וְחִיבִין, דָּא אִיהוּ בְּשִׁלְמוֹ דְּאַתְוֹן, בְּר דְּקַדְמָאָה ר', וְלִבְתַּר פ'. דָּא אִיהוּ בְּר נֶשׁ דְּאֲצִלַח בְּעוֹבְדוּי.

ריח תֵּלֶת שְׁרָטוּטִין בְּמִצְחִיהָ, מִצְחִיהָ עֲגִיל, עֵינָיו נְהִירִין, מְרַקְמֵן עוֹבְד צִיור, נְדִבְקִין, קְיִימִין עַל שְׁלִימוֹ. שְׁנָאוּי יְפִלוּן תְּחוּתִיהָ, פְּקִיחָא אִיהוּ, אֲצִלַח בְּכֹלָא, בְּהִיל בְּעוֹבְדוּי, טַב אִיהוּ עִם בְּנֵי נֶשָׂא, מְלוּי בְּקִשְׁוִי בְּלֹא דְחִילוֹ, וּוְתָרְן אִיהוּ, עֲבִיד טִיבוּ, וְלֹא לְשִׁמָּה.

ריט שְׁעָרִיהָ שְׁעִיעַ וְתִלְיָא. וְלִישְׁנִיהָ כְּתַרְבָּא. תְּחוּת עֵינָיו קְמִיטִין, תֵּלֶת

חלופי גרמאות

ח נ"א דא באנפוי (דפוסים ראשונים) ט נ"א כד יבא (קראקא). א נ"א לית (מנוקאטש) * נ"א ובהר (דפוסים ראשונים) ב נ"א ונך (קראקא).

מאמר	הסולם	חלופי גרמאות
מצחו גדול. השערות שעל עיניו אינן גדולות. בזקנו הרבה שערות. ופניו יפים אדומים. שערותיו חלקות ולא כל כך.	לבני אדם, ויעלה להיות לראש העם. עד כאן סוד העינים.	ריז) וְאֵית רִזִין אַחֲרָנִין וכו': ויש סודות אחרים בעינים, המתבארים מהן. עינים עמוקות וצוחקות. אדם זה הוא באותיות במילואם, רק שהראשונה היא ר', ולאחר כך פ'. זה הוא אדם המצליח במעשיו.
רמז) דחיל תשאה איהו וכו': אדם זה, הוא ירא חטא. אוהב תורה. אוהב את אלו העוסקים בתורה. שמת בכל דבר. עושה טוב לכל. משקר לטובתו. הוא נאמן לסודות התורה. טוב לדברי העולם. מי שמשתתף עמו לא יצלח, לא הוא ולא האחר. וכשהוא בלבדו, בלי שותף, הוא מצליח. כי אות ר' גורמת לו זה.	ריח) תלת שרטוטין במצחיה וכו': ג' קוים במצחו, מצחו עגול. עיניו מאירות, מרוקמות מעשה רוקם, שהורות, יושבות על מלאת. שונאיו יפלו תחתיו. הוא נבון. מצליח בכל דבר. מבוהל במעשיו. הוא טוב עם אנשים. מדבר קשות בלי פחד. נדיב הוא. עושה טוב, ולא לשמה.	ריט) שעריה שעיע ותליא וכו': שערותיו חלקות ותלויות. ולשונו כחרב. קמטים תחת
רמז) פגים איהו ברישיה לעילא, ושימא דחד מכתשא דתנה ליה תמן, דעבד ליה חד רבייא באבנא, בלא רעו וכוונה, ואיכסי בשערא. וההוא רישומא דמכתשא, כגוונא דגמל יני"ת. מהימנא איהו לגבי בני נשא, וסליק למהוי רישא דעמא, עד הכא רזא דעינין.	ריז) וְאֵית רִזִין אַחֲרָנִין בְּעֵינִין, דְּמִתְפָּרְשֵׁן מִינֵיהּ. עֵינִין דְּמַעְמָקֵן וְחִיבִין, דָּא אִיהוּ בְּשִׁלְמוֹ דְּאַתְוֹן, בְּר דְּקַדְמָאָה ר', וְלִבְתַּר פ'. דָּא אִיהוּ בְּר נֶשׁ דְּאֲצִלַח בְּעוֹבְדוּי.	
ריח) תלת שרטוטין במצחיה, מצחיה עגיל, עיניו נהירין, מרקמן עובד ציור, נדבקיין, קיימין על שלימו. שנאווי יפלוון תחותיה, פקיחא איהו, אצלח בכולא, בהיל בעובדווי, טב איהו עם בני נשא, מלוי בקשוי בלא דחילו, וותרן איהו, עביד טיבו, ולא לשמה.		
ריט) שעריה שעיע ותליא. ולישניה כתרבא. תחות עיניו קמיטין, תלת		

ספרי רבךבין ותלת ועינן, ואי אית ד' ועירין ותלת רבךבין, כדן תשפח תרין שרטוטין במצחיה, עכרין מסטר לסטר, ותלת דמטו ולא מטו.

רכב תחות טבוריה קיימא רישומא חד, ציורא דרישא דב"נ, אוכס וחיוור תרין שערין תליין ביה. ההוא ב"נ אתפשל באיתת גבר מיומין רחיקין, ולא תב מההוא חובא. מרעין רדפין אבתריה. וע"ד יחד מאינון מרעין, דצריך לאושדא שתן ולא זכיל. דעד כען ההוא חובא תלייא בקדליה דנחש עקימא, ושלטי עליה כדא. ודא לסוף יומין דסיבו.

רכא ואי תב בתיובתא, בזמנא דאיהו בחיליה, ההוא רשומא אנעירת דיוקנאה, ושערין לא תליין ביה כלל. ואי תב בתיובתא בסוף יומי, כד מרעין רדפין אבתריה, כדן ההוא רשימא קמיט, ושערין תליין ביה, וההוא מרעא לא אעדי מגיה, מגו דתלייא בקדליה דנחש.

רכב בגין דההוא נחש, כין דאחיד ההוא חובא על קדליה, לית מאן דיתיר קשרא מקדליה. בגין דההוא נחש לית ליה רשות ביומי דעולימו דב"נ לקשרא ההוא חובא על קדליה. וקשרי ליה בקשרין תקיפין.

רכג ואיהו רדיף אבתריה דההוא ב"נ, ומלקי ליה כההוא ברית דתב ביה. ואע"ג דתב בתיובתא, יצוות מגו עאקו דלקותא. ההוא חויא דליג ועאל כההוא קשרא לשיפולי דתהומא רבא, כדן רוח ליה לבר נש, וההוא נחש לכתר יומין נפיק ועביד דא.

חלופי גרמאות

ל נ"א אינן מרעין חד (דפוסים ראשונים). מ נ"א דציעק (דפוסים ראשונים) נ נ"א ברקליה (קראקא) ס נ"א דיוקנא (דפוסים ראשונים) ע בדפוס קראקא כתב בכל מקום דקליה במקום קדליה. פ נ"א לבר (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	רוח דעינין
תחת עיניו, ג' גדולים וג' קטנים. ואם ד' קטנים וג' גדולים אז תמצא שני קוים במצחו העוברים מצד אל צד. וג' קוים המגיעים ואינם מגיעים, מצד אל צד.	ימיו, כשהמחלות כבר רודפות אחריו, אז אותו הרושם מתקמט, ושערות תלויות בו, והמחלה היא של עצירת השתן, אינה סרה ממנו, משום שהשתן תלוי על ערפו של הנחש.	רוח דעינין
רכ תחות טבוריה קיימא וכו': גם תחת טבורו, נמצא רושם אחד בציור ראש של אדם, ב' שערות לבנה ושחורה תלויות בו, ברזשם. אדם זה נכשל באשת איש מימים רחוקים, ולא שב מאותו עון. מחלות רודפות אחריו, וע"כ אחת מהמחלות היא, שצריך להטיל מי רגלים ואינו יכול. כי עד עתה אותו עון תלוי על ערפו של נחש עקלתון, ובוה שולט עליו. וזהו לסוף הימים, בימי זקנה.	רכב בגין דההוא נחש וכו': משום שנחש ההוא, כיון שנאחו באותו עון על עורפו, אין מי שיתיר הקשר מערפו. משום שאותו הנחש אין לו רשות בימי נעוריו של האדם לקשור עון ההוא על עורפו. אלא בימי הזקנה, ואז קושר אותו בקשרים חזקים.	רוח דעינין
רכא ואי תב בתיובתא בזמנא וכו': ואם חזר בתשובה בזמן שהוא בכחו, דהיינו בנעוריו, אותו הרושם ממעט צורתו, ושערות אינן תלויות בו כלל. ואם חזר בתשובה בסוף	רכג ואיהו רדיף אבתריה וכו': והוא הנחש, רודף אחרי אותו אדם, ומכהו באותו ברית שחטא בו. ואע"פ שחזר בתשובה, יצעק מתוך צרת הכאב של המכה, וכשהנחש ההוא דולג ונכנס באותו הקשר של העון, בתחתית תהום הגדולה, אז תהיה הרווחה לאותו אדם. והנחש יוצא ועושה זה לאחר ימים מרובים.	רוח דעינין

(דפוס דף ל"ה ט"א)

ס **ספרי** **יתרו** **תורה**

רכד) וּבִזְמַנָּא דְּמִית הָהוּא ב"נ, תַּלְת מָאָה שׁוֹטְרִין רְדִפִין אַבְתְּרִיה דְּהוּא ב"נ, וְתַפְסִין לִיה וְעִילִין לִיה קָמִי מִלְכָּא. וּמִלְכָּא קְדִישָׁא מְתַבֵּר אִינוּן קְשָׁרִין, וְנַחֲתִית הֵהוּא חוּבְהָ מְעַל קַדְלִיה.

רכה) וְעַל רָזָא דָּא פְּתִיב, אִם יִכְפֹּר הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תִּמְתּוּן. פְּד"א אִם יִכְפֹּר בְּרִיתְכֶם אֶת מוֹת. תְּבַר הֵהוּא קָנִימָא דִּילְכוּן. אֶת מוֹת, כְּד"א אִם יִכְפֹּר אַכְפְּרָה פְּנֵיו בְּמִנְחָה, אֲבַטְל רּוּגְזִיה. פְּדִין הֵהוּא ב"נ אֲזִיל לְהֵהוּא עֲלָמָא נְקִי מִהֵהוּא חוּבְהָ, דְּהָא קְבִיל עֲנֻשִׂיה בְּהָאֵי עֲלָמָא.

רכו) וְכִי תִימָא, הִיכִי מְשַׁמַּע דְּבְּהָאֵי עוֹן אֶשֶׁת אִישׁ מִשְׁתַּעֵי קְרָא. דְּכְתִיב הֲכָא אִם יִכְפֹּר הָעוֹן הַזֶּה, וְכְתִיב הֲתָם בְּאִיסוּר אֶשֶׁת אִישׁ שְׂזִינְתָּה, וְנִקְהָ הָאִישׁ מְעוֹן. וְכְתִיב גַּבִּי אֲבָנָר וְאִישׁ בִּשְׁת, וְתַפְקֹד עָלֶי עוֹן הָאִשָּׁה הַיּוֹם הַזֶּה. אִי נָמִי, וְהִנֵּה שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה הֲרָג בְּקָר וְשַׁחַט צֹאן אֲכוּל וְשָׂתוּ, וְכְתִיב הֲתָם אֲכָלָה וּמְחַתָּה פִּיה, וְכְתִיב אִם הִלַּחְתָּ אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל.

רכז) וְכְתִיב מִי פְּתִי יָסֹר * הִנֵּה וַחֲסֹר לֵב וְאָמְרָה לוֹ. מִיִּם גְּנוּבִים יִמְתְּקוּ וְלַחֵם סְתָרִים יִנְעִם. וְלֹא יָדַע פִּי רְפָאִים שֶׁם בְּעַמְקֵי שְׁאוּל קְרָאִיהָ. זְהוּ פְּד לֹא קְבִיל עֲנֻשִׂיה בְּהָאֵי עֲלָמָא.

רכח) וְאִי אֲשַׁתְּכָת בִּיה זְכוֹת אַבּוֹת, עוֹנֻשִׂיה בְּהָאֵי עֲלָמָא בְּהֵהוּא עוֹן,

ח'לופי גרפאות

ז צ נ"א עונשא (דפוסים ראשונים).
 (ב) ישעיה (כב) תוריע מו. ג) (שם כח) ויחי קפו.
 (ד) (בראשית לב) בלק שכו. ה) (במדבר ה) בהשמטות
 ח"ב ד' רעג. ד"י. ו) (ש"ב ג) בהשמטות ח"ב ד' רעג. ד"י. ז) (ישעיה כב) וירא שיה. ח) (משלי ל) ב"א רסו.
 ט) (בראשית לט) ויחי תשנה. י) (משלי ט) מקץ ג.

מסורת הזהר

ח'לופי גרפאות

ח'לופי גרפאות
 ריזן דעינין
 איש שזנתה ונקה האיש מעון. וכתוב אצל אבנר ואיש בשת, ותפקוד עלי עון האשה היום הזה. אף העון שבכתוב אם יכופר וגו' מדבר גם כן באשת איש. או נאמר. והנה ששון ושמחה הרוג בקר ושחוט צאן אכול ושתי. שנאמר לפני המקרא אם יכופר וגו'. וכתוב שם אכילה ומחתה פיה. וכתוב, כי אם הלחם אשר הוא אוכל. מה שם נקרא הזוג אכילה, אף אכול ושתי שבכאן, פירושו זוג, דהיינו באשת איש.

הסולם

מאמר

רכז) וכתוב מי פתי יסור וכתוב, מי פתי יסור הנה וחסר לב ואמרה לו. מיִם גְּנוּבִים יִמְתְּקוּ וְלַחֵם סְתָרִים יִנְעִם. וְלֹא יָדַע כִּי רְפָאִים שֶׁם בְּעַמְקֵי שְׁאוּל קְרָוּאִיהָ. הָרִי שְׁבַעוֹן אֶשֶׁת אִישׁ נִעְנַשׁ גַּם לְאַחַר מִיתָהּ, שְׁאוּמֹר, בְּעַמְקֵי שְׁאוּל קְרָוּאִיהָ. וּמִשִּׁיב זֶה הוּא כִּשְׂלֹא קָבֵל עוֹנָשׁוּ עַל אוֹתוֹ עוֹן בְּעוֹלָם הַזֶּה.

רכד) ובזמנא דמית ההוא וכו': ובזמן שאדם ההוא מת, שלש מאות שוטרים רודפים אחרי אותו האדם, ותופשים אותו ומביאים אותו לפני המלך. והמלך הקדוש משבר אלו הקשרים של העון, ויורד אותו עון מעל ערפו של הנחש.

רכה) ועל רזא דא וכו': ועל סוד זה כתוב, אם יכופר העון הזה לכם עד תמותן. כש"א, וכפר בריתכם את מות. שפירושו, הברית היא שלכם, שיכר קשרי העון את מות. דהיינו אחר המיתה. כש"א, כי אמר אכפרה פניו במנחה, שפירושו אבטל את כעסו. כך וכפר בריתכם וגו' פירושו שהברית תבטל את העון. או יוצא האדם לעולם ההוא נקי מאותו עון, כי קיבל עונשו בעולם הזה.

רכו) וכי תימא היכי וכו': ואם תאמר, איך משמע, שהכתוב אם יכופר העון הזה, מדבר בעון הזה של אשת איש. ומשיב, כתוב כאן, אם יכופר העון הזה, וכתוב שם באיסור אשת (דפו"י דף ל"ה ט"ג * ט"ד)

רכח) ואי אשתכח ביה וכו': ואם נמצאת לו זכות אבות, עונשו על אותו עון הוא בעולם

ספרי **יתרו** **תורה** **פא**

כד"א ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם. ופקדתי זעיר זעיר, וכל אם בפידו להן שוע. פוקד עון אבות על בנים. מזעיר ונותן זעיר על דא, וזעיר על דא, ואשתזיב הוא ואבוי מעונשא דההוא עלמא, דהא ברא מזיפי אבא.

רלב עינין עקימין, דלא מסתכלין באורח קשוט, ודא הוא בלא את כלל, פרחין מניה כל אתון, בגין דאיהו מארי דעינא בישא, חיוו דיליה בהיפוכא, ההוא רע עין שליט עליה.

רלז ואי כשרין עובדוי דההוא ב"נ, לא שליט אלא על עינו. ואיצטרין ב"נ לאסטמרא מעינו. בגין דסטרא אחרא שלטא עלייהו. אינון עינין חמאן כל ביש, ואתעבידין סרסורין לגביה, ושייפי גופא נצחן, אבל שלטין עינוי מסתכלין.

רלא מאן דבעי לאסטמרא מניה, לכתוב בידיה זמינא יו"ד, ובידיה שמאלא זי"ן, ויפתח קמיה ולימא, יו"ד באפכא באתווי, ואשתזיב מנייהו.

רלב דא איהו בדפגים לשימושא דקדושה, בג"כ לא שריין ביה אתון, והא אסתלקו מניה. דהא איהו ברנא דההוא קו ירוק דנפיק מתוהו במדידו דבוצינא. ואית לאסתפלא גו שרטוטין דנדא, בימינא ובשמאלא, וברנא דאינון שרטוטין דדין תשפח דא.

מסורת הזהר

כ (תהלים פט) ויצא רעה. ל (איוב ל) בהשמטות ח"ב
ד' רעג: ד"ל. מ (שמות כ) ויהי תרי ת"ו תס"ט ד' קיה:
ת"ע ד' קלה.

חלופי גרמאות

ק ברפוס קראקא כתוב בסוגריים ס"א אם יכופר לה שוגג.
ר נ"א ל"ג דא הוא (קראקא) ונ"א דא ול"ג הוא (ווינצ'א).
ש נ"א חמדן (רפוסים ראשונים) ת נ"א מוסיף אי מסתכלין
(מונקאטש) א נוסח אחר ולפתח (קראקא) נוסח אחר מוסיף
ולפתח פומיה (מונקאטש) נוסח אחר ולפתח קמי ולימא (ווינצ'א).

מאמר **הסולם** **רוח דעינין**

בעולם הזה. כש"א ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם. ופקדתי, פירושו, מעט מעט. על דרך הכתוב אם בפידו להם שוע. שפירושו, שאם שולח שבר וצרה הוא משעשעם במקצת (ע"ש פרש"י) וכן כתוב, פוקד עון אבות על בנים, שפירושו, שממעט העון, שנותן מקצתו על זה ומקצתו על זה, וניצולים הוא ואביו מהעונש של עולם ההוא. כי הבן מוכה את אביו.

רכט עינין עקימין דלא וכו': עינים עקומות שאינן מסתכלות בדרך אמת. שהוא דרך הישר. איש הזה, הוא בלי אות כלל. כי כל האותיות פורחות ממנו. משום שהוא בעל עין רעה, שהראיה שלו היא הפוכה. אותו רע עין שולט עליו.

רל ואי כשרין עובדוי וכו': ואם מעשיו של אותו אדם כשרים, אין דע העין (דפרי"ך דף ל"ה ט"ד)

שולט אלא על עינו. וצריך האדם להזהר מעינו. כי הסטרא אחרא שולט עליהן. עינים אלו רואות כל רע, ונעשות לו מסיתות לרע. ואברי גופו נוצחים, אבל עינו שולטות ומסתכלות ברע.

רלא מאן דבעי לאסתמרא וכו': מי שרוצה להשמר ממנו, יכתוב ביד ימינו י', וביד שמאלו יכתוב ז', ויפתח לפניו, ויאמר יוד בהיפוך האותיות דהיינו דו', וינצל ממנו.

רלב דא איהו דפגים וכו': איש זה פוגם את שמוש הקדושה, משום זה אין שורות בו אותיות (כנ"ל אות רכ"ט) ומסתלקות ממנו. כי הוא בסוד אותו קו ירוק היוצא מתוהו במדידת הנר (ע"י זהר תצא אות ס"ג) ויש להסתכל בקוים שעל היד, שבימין ובשמאל, ובסוד אלו קוים שבידים תמצא את זה.

מאן

כב סתרי יתרו תורה
רלג) מאן דעינא חד אָטים וְלא כ"כ, ועינא אַתְרָא פְּקִיחָא, מוּמָא חד מאינזן מוּמִין אֵית בֵּיהּ. דָּא אִיהוּ בָּאָת ר' בלחודוי בְּאַשְׁלֻמוֹתֵיהּ. וְאָת י' מְטִי לְגַבְיָהּ וְלא מְטִי.

מאמר שרְטוּטִין דְּמַצְחָא

רלד) בְּמַצְחֵיהּ תַּלְת שְׂרְטוּטִין עֲבָרִין, וְחד זְעִירָא דְאַעְבְּר, אוּף הָכִי רְשִׁימָא תְּדָא סְלִיק מְעִינֵיהּ לְקַבֵּיל אוּדְגֵיהּ שְׁעָרֵי תְּלֵי וְתַקִּיף. קְרִיעוּי וּבְרַבִּין. דִּאִיהוּ מוּמָא מְסֻטָר אוּחְרָא. אִימָא דִּילֵיהּ אֲזַלְת בְּחַרְשִׁין כַּד הָוָה בְּמַעְהָא. וְנִפְקַת " לְפָרְשָׁא דְאוּרְחִין בְּלִילְיָא, כַּד דָּא אֲתִילִיד. בְּגוּ תַרְוִין שְׁנִין דִּילֵיהּ אֲתַחְלָשׁ עַד דְּאַזְעַר דִּיוֹקְנֵיהּ וְאַמִּיָּה אֲזַלָּא י בְּלִילָא בְּהַדְיָה, וְקָא עֲבַדְת חַרְשִׁין עֲלֵיהּ.

רלה) הָאִי חַדִּי בְּחַדְוָא, לִית בֵּיהּ מְהִימְנוּתָא, מְשַׁבַּח גְּרַמִּיה בְּמָה דְלִית בֵּיהּ, גַּס רוּחַ, מְמַלֵּל בִּישׁוּן וְעַתִּיקִין. וְוַתְרִן אִיהוּ, לִית בֵּיהּ קְמַצְנוּ כְּלָל. מְאַרִי " דְגִיפָא " הוּא. אֲצֻלַח וְלא אֲצֻלַח, חַדִּידָא בְּלִישְׁנֵיהּ.

רלו) וְאִי חַד שְׂרְטוּטָא בְּמַצְחֵיהּ רַב וְתַרְוִין זְעִירִין, דָּא אֲזַל גּוּ חַרְשִׁין, וְקָא אִימֵיהּ עֲבַדְת לְהוּ. וּמַתְחַלְפִין שְׂרְטוּטִין דְקָא סְלִקִין מְעִנָּא זִמְנָא לְעִנָּא שְׁמָאֲלָא. גַּס רוּחַ אִיהוּ, אֲכַל לִית בֵּיהּ בִּישָׁא כְּלָל. קְמַצְאֵן אִיהוּ, לִית בֵּיהּ קֶצֶת גִּיּוּפָא. חַדִּידָא בְּלִישְׁנֵיהּ אִיהוּ.

רלז) בְּשִׁפְהָ דִּילֵיהּ אֵית בֵּיהּ רוּשְׁם חַד סוּמְק טְפִי, וְחַד שְׁעָרָא בְּאַמְצְעוּתָא. אֲצַבְעֵן דִּי בְּרַגְלֵיהּ שְׁמָאֲלָא, קְמִיטִין זְקִיפִין מַתְפַּשְׁטִין, עֵינִין זְבִלְגִין, יְרוּקִין,

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

ד נ"א אית (דפוסים ראשונים) ה נ"א לפתחא (דפוסים ראשונים), ו נ"א דאוהיר (בכל הדפוסים בשם נ"א) ז ה"ג בדפוס מונקאטש ובכל הדפוסים כחוב בליליא. ח נ"א דגופא (קראקא) ט נ"א ל"ג הוא (דפוסים ראשונים) י נ"א בשתא (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	שרטוטין המצחא
<p>רלג) מאן דעינא חד וכו': מי שעין אחת שלו אטומה, ולא כל כך, ועין האחרת פקוחה. מום אחד מאלו המומים יש בו. זה הוא באות ר' בלבד, במילואה. דהיינו ריש ואות י' היא אצלו מגעת ואינה מגעת.</p> <p>רלד) במצחיה תלת שרטוטין וכו': במצחו של אותו האיש הנ"ל, יש ג' קוים העוברים מצד אל צד, ואחד קטן שעובר. גם רושם אחד עולה מעינו עד כנגד אזנו. שערותיו תלויות וקשות. גבות עיניו הן גדולות. הוא מום, מצד האחר. אמו הלכה בכשפים כשהיה במעיה. ויצאה לפרשת דרכים בלילה. בעת שנולד, בתוך ב' שנים שלו, נחלש עד שנתמעטה דמותו, ואמו הלכה עמו בלילה, ועשתה כשפים עליו.</p> <p>רלה) האי חדי בהדוה וכו': איש זה הוא בשמחה. אין בו אמונה. משבח עצמו במה (דפוס י' דף ל"ה ט"ד)</p>	<p>שאין בו. הוא גבה רוח. מדבר רעות, ודברי עתק. הוא נדיב ואינו כילי כלל. הוא בעל ניאוף. הוא מצליח ואינו מצליח. לשונו חדה.</p> <p>רלז) ואי חד שרטוטא וכו': ואם קו אחד עבה במצחו, וב' קוים קטנים. זה הולך בכשפים, וכבר אמו עשתה אותם, בעדו. הקוים העוברים מעין ימין לעין שמאל, נעברים זה על זה. הוא גס רוח. אבל אין בו רע כלל. כילי הוא. אין בו מעט ניאוף. הוא שנון בלשונו. מתחלפין. הוא מלשון, ושבע עידינין יחלפון, שפירושו העברה.</p> <p>רלז) בשפה דייליה אית וכו': אם יש בשפה שלו רושם אחד שהוא אדום ביותר. ושערה אחת באמצעו. האצבעות של רגלו השמאלית, מהן מקומטות, מהן זקופות ומתפשטות. עינים זכות, ירוקות, המורידות תמיד דמעות. איש זה נתרבק באות פ', ואות ר'</p>	<p>שרטוטין המצחא</p>

ספרי יתרו תורה פג
 נחתין דמעין תדיר. האי אתדבק באת פ', ואת ר' לא אתיישב ביה, האי אית ליה ארבע שרטוטין במצחיה, ועברין בלהו, ותריין זעירין מעיניה ועד שעריה. תריין רשימין, ותלת זעירין בין קרצוי עינוי.
רלח האי איהו ב"ג, דאזל כפיף רישא. זינא חד, מתלת מארי נרשומין דתולדות מארי צרעת, אית ביה בזיניה. האי לאו מסאבא תוה למסגור. חדי איהו בכלא, וחיף תדיר, כל מלוי תייכין בהו בני נשא. קמצן איהו בביתיה, באתריין לאו הכי. לית ליה כסופא במלוי, בגין דחמי דכלא תייכין ביה. גייפא איהו, שערוי סומקין זעיר, לא שעיעין ולא קמיטין.
רלט ואי במצחוי תלת שרטוטין דעברין, ותלת זעירין דלא עברין, וכל שאר סימנין ביה. * האי י אית ליה פגימו, ורושם חד בעינא. דב"ג דתוה צד צפריין עבד ליה, בלא פוונה, באעא דתוה אושיט לצפריין. ואיהו אתרשים על עיניה שמאלא, לעילא מקרצוי באורפא.
רמו ההוא דתוה צד צפריין, אגזים ליה בההוא אעא, בגין דתוה אפרח צפריים, ומחא ליה בלא פוונה. האי אצלח למזוניה ולביתיה, ולא למכנש ממונא סגי. מהימנא איהו, ולא כ"כ. והאי מהימנותא במלין זעירין, אבל ברברבין לאו איהו מהימנא. מארי דלישנא בישא. וכלא תייכין במלוי.
רמא פומיה רב, שפנותיה רברבין. מאן דאשתתף בהדיה, אצלח בכולא. ואיהו אצלח אוף הכי. טב איהו לכל שתופא.

חלופי גרמאות

כ נ"א רשימין ותולדות (דפוסים ראשונים). ל נ"א לית (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	שרומטין המצחא
ר' אינה מתיישבת בו. זה יש לו ארבעה קוים במצחו, וכולם עוברים מצד אל צד. וב' קוין קטנים מעינו עד שערו. שתי רשימות, וג' קטנות, בין שערות עינוי.	איש זה, יש לו פגם ורושם אחד בעינו, שאדם, שהיה צד צפריים, עשה לו בלי כונה, עם העין שהיה מושיט לצפריים. והמכה נתרשמה על עינו השמאלי, למעלה מגבות עינוי לאורכו.	שרומטין המצחא
רלח האי איהו ב"ג וכו': זה הוא אדם ההולך בכפיפת ראש, מין אחד, מג' בעלי הרשומות מתולדות בעלי צרעת, יש בו במינו. מין זה אינו טומאה להסגיר אותו. הוא שמה בכל דבר, וצוחק תמיד, בכל דבריו צוחקים מהם בני אדם. הוא כילי בביתו, לאחרים אינו כן. אינו מתבייש בדבריו, אע"פ שרואה שהכל צוחקים ממנו. נואף הוא. שערותיו אדומות מעט, אינם חלקים ואינם מקומטים.	רמ ההוא דהוה צד וכו': ומפרש. אותו שהיה צד צפריים, הפחיד אותו בעץ ההוא, בעת שהיה מפריח צפריים, והכהו בלי כונה. איש זה מצליח לכלכלתו ולכלכלת ביתו, ולא לאסוף כסף הרבה. נאמן הוא, ולא כל כך, כי נאמן הוא בדברים קטנים, אבל בדברים גדולים אינו נאמן. הוא בעל לשון הרע. הכל צוחקים על דבריו.	
רלט ואי במצחוי תלת וכו': ואם ג' קוים במצחו, שעוברים מצד אל צד, וג' קוים קטנים שאינם עוברים, וכל שאר הסימנים בו. (דפויי דף ל"ה ט"ד *) דף ל"ו ט"א	רמא פומיה רב שפנותיה וכו': ואם פיו גדול. שפתיו גדולות. מי שמשחתף עמו, מצליח בכל דבר, והוא גם כן מצליח. הוא טוב לכל שותפות.	

רשימא

סד	סתרי	יתרו	תורה
	רמב	רשימא דההוא מכתשא עמיה, עינוהי זבלגין, זרוקין, וחד רשימו אוכס ססתרא לון. האי איהו באת פ"א בשלימו דתריין אתנון, ואת ר' בלחודוי.	
	רמג	דא רישיה רב, וד' שרטוטין רכרבין במצחיה. ותלת זעירין בין קריצוי. וחד לעילא קריצא זעיר. על חוטמיה שערוי רכרבין. רישיה עגיל. הוא גיבר חילא, מארי ודונא במלין.	
	רמד	שעריה קמיט, גיפא איהו. ובלילא אשתתף איהו לגיפא. לזמנין אתקשל איהו באינתו אסורה. דיקניה מליא בשערין, האי אית ליה בדרועא שמאלא חד רשימו דחרבא, דמחא ליה חד גבר, אטר זמינא, ביומא רביעאה דשבתא, פד בעא שמשא לאתפנשא. דהא ביהוה יומא איתער עליה חד חוטא דמאדים. ההוא חוטא דבסטר שמאלא, וההוא רשימו עקימא בכשריה בעיגולא.	
	רמה	פד מטא ליומין דסיבו, נפל מאתר דרכיב ביה, או סוקיאי, או חמרא, או נפיל מן כותלא, ומניה יתחלש וימות. דהא חוכא דדחב פעולימוי בהכל דדיף אבתריה. ואי ההוא גברא תב בתיוכתא באמצע יומי, נפיל מגו חולשא דביה, וימות.	
	רמו	ואי תב פעולימוי, פדין תשכח שרטוטין דמצחיה, תלת רכרבין וארבעה זעירין. ותריין תריין מגו עינוי דסלקין לעילא. האי באורח כל	

חלופי גרמאות

ח נ"א ספרא (מונקאטש) ו ה"ג הסלם נ"א כתבו וחד לעילא קריצא זעיר אחר רישיה עגיל (בכל הדפוסים) ונ"א רישיה עגיל חודר לעילא קריצא זעיר (הגהות כת"י דפוס ווינצ'א) ט נ"א שערין (דפוסים ראשונים) ע נ"א מוסין רברבין אנפוי רברבין (ווינצ'א) נ"א אנפי (קראקא) פ נ"א גבר (דפוסים ראשונים) צ נ"א דחמא (דפוסים ראשונים) נ"א דמחא (הגהות כת"י דפוס ווינצ'א) ק נ"א נפיל באמצע יומי (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	שרפוטין דמצחא
רמב רשימא דההוא מכתשא וכי: אם הרושם של אותו מכה (הנ"ל שבאות ול"ט) נמצא עמו, ועינוי זכות וירוקת, ורושם שחור אחד מסבב אותן. זה הוא באות פ' במילוי ב' אותיותיה, דהיינו פ"א, ואת ר' בלבדה בלי מילוי.	שמאלית, של מכת חרב, שהכהו איש אחד, שהיה איטר יד ימינו, ביום רביעי בשבת, בעת שהשמש רצתה לבא. כי באותו יום נתעורר עליו חוט אחד מכבב מאדים, אותו החוט שבצד שמאלו. ורושם ההוא שבבשרו, שבזרוע שמאלו, היא עקום בעיגול.	שמאלית, של מכת חרב, שהכהו איש אחד, שהיה איטר יד ימינו, ביום רביעי בשבת, בעת שהשמש רצתה לבא. כי באותו יום נתעורר עליו חוט אחד מכבב מאדים, אותו החוט שבצד שמאלו. ורושם ההוא שבבשרו, שבזרוע שמאלו, היא עקום בעיגול.
רמג דא רישיה רב וכי: איש זה, ראשו גדול, וד' קוים גדולים במצחו, וגי קטנים בין גבות עינוי, וקו אחד למעלה קרוע מעט. על חוטמו שערות גדולות. ראשו עגול. הוא גבור חיל, בעל זדון בדבריו.	רמה פד מטא ליומין וכי: כשהוא מגיע לימי זקנה, נופל מהמקום שרוכב עליו, אם סוס, או חמור, או נופל מכותל. ומנפילה ההיא יחלש וימות. כי החטא שחטא בנעוריו ורדף אחרינו. ואם אותו האיש חזר בתשובה באמצע ימיו, יפול מחמת חולשתו וימות.	רמו ואי תב פעולימוי וכי: ואם חזר בתשובה בנעוריו, אז תמצא קוים על מצחו, ג' גדולים וארבעה קטנים, ושנים שנים מבין עינוי

(דפוי"ך דף ל"ו ט"א)

סתרי יתרו **תורה** **סה**
ארעא יתא מרעיה. ויפול מערסיה, וימות. דהא לעלמין אית ביה
נפילה לבסוף.

רמוז עיינין זעירין דקיקין, דלא אתחזיין גוונין דילהון לפום שענתא,
וכד מסתפלין בהון, אינון גרוקין ואוכמין. האי איהו שפון חדין, ואפין
אריכין בתדידו, כדין תשכח במצחיה תרין שרטוטין, וחד זעירא בינייהו,
האי איהו באת פ' בלחודוי, ובאת ר' בלחודוי.

רמח האי איהו, שעריה תלא, ולא שעיע. אצלח בעובדי דוי,
ובאורייתא אי אשתדל. אוף הכי זעירא איהו בשייפוי, וגס בשרא לית ביה.
רוחא, ממלל מגו חוטמו, בגין דנקבין דלהון דחיקין, ובג"כ נפיק רוחא
בדחיקו לסטר שמאלא.

רמוז בירכא דיליה לעילא מארפוכא, ושימא חד "חבורה, דעבד
ליה רביא חד בספין, ביומי עולימו, ואסתפן ביה. מקנא הוא לאתתיה,
עד דב"ג חייכין מניה. בעי לאתפקנא בגוברין אחרנין, ולא אתפקן, וחיכין
ביה. האי לא ישפתף ב"ג בהדיה, דלא יצלח. תמדין איהו, אשתדל במה דלא
אית ליה, תשיב גנמיה דאיהו גברא רבא, ולא הכי. זכי לבנות, ולא לבנים.

רנ ואי מתחלפן שרטוטין, תרין זעירין וחד רכרבא במצחיה, ואנפוי
סומקין. זכי לבנין, ולברתא חדא, א או דילדת ב בר ואסתלקת מעלמא.

חלופי גרמאות

ר נ"א ויעול (ווינציה), ש נ"א פ"א (בכל הרפוסים) ו ח"ג חסלם ונ"א מוסיף דמארי חבורה (רפוסים ראשונים) ונ"א
דאמרי חבורה (מונקאטש) א נ"א ל"ג או (מונקאטש) ב נ"א ואסתלקת מעלמא בר (רפוסים ראשונים).

מאמר **הסולם** **שרטוטין המצחא**
עיניו, העולים למעלה. איש זה, יהיה מחלתו
כדרך כל הארץ, ויפול ממתו וימות. כי לעולם
יש בו נפילה לבסוף.

רמוז בירכא דיליה לעילא וכו': בירך
שלו למעלה מן הברך יש רושם חבורה אחת,
שעשה לו ילד אחד בסכין בימי ילדותו והסתכן
בו. הוא מקנא את אשתו עד שבני אדם צוחקים
ממנו. הוא רוצה להתקן ע"י אנשים אחרים
ואינו יכול להתקן, וצוחקים ממנו. זה, אין
לאיש להשתתף עמו, כי לא יצלח. הוא בעל
חמדה, הוא משתדל במה שאין לו. מחזיק עצמו
לאדם גדול, ואינו כן. הוא זוכה לבנות ולא
לבנים.

רנ ואי מתחלפין שרטוטין וכו': ואם
הקוים מתחלפים, ששני קוים קטנים וקו אחד
גדול יש במצחו, ופניו אדומים. הוא זוכה לבנים
ולבת אחת. או שאשתו יולדת בן, ונפטרת מן
העולם.

מאמר

רמוז עיינין זעירין דקיקין וכו': עינים
קטנות ודקות שהצבעים שלהן אינם נראים
בחיתוף לפי שעה, אלא כשמסתכלים בהן, הן
ירוקות ושחורות. איש זה, שפתותיו חדות, ופניו
ארוכות חדודות, או תמצא במצחו שני קוים
וקו קטן ביניהם. זה הוא באות פ' בלבדה, ובאות
ר' בלבדה. דהיינו בלי מילוי.

רמח האי איהו שעריה וכו': איש זה,
שערותיו תלויות ואינן חלקות. מצליח במעשה
ידי. ואם עוסק בתורה הוא מצליח בתורה.
והוא גם כן קטן באבריו, וגם בשר אין לו.
רוח שפתיו מדבר מתוך חוטמו, משום שנקבי
(דפויי דף ל"ו ט"א)

סו	סתר	יתרו	תורה
מאמר אֶלֶף דַּמְתַּכְנָשִׁין מַעֲלָמָא מְרַחֵשׁ עַד רַחֵשׁ			
	רנא	גַּת תַּד אֵית לִיה בְּתַר אֹדְנִיָּה זְמִינָא, רוֹשֶׁם דְּטוֹלְפָתָא, וְתַד שַׁעְרָא דְתַלִּי בְּרִישׁ אֹדְנִיָּה. וְאַצְבָּעָא זְעִירָא דִּי בִידָא שְׁמַאלָא כְּפִיָּה כְּדִין תְּתַקֵּיִם וְתוֹלִיד בְּגִין וּבְגִין. אִי סִימְנִין אֲלִין *) תְּהוֹנִין לַהּ. בֵּין רַגְלָהָא יַכְרַע וַיְפּוֹל תַּד בְּרָא, בֵּין אֵינּוֹן דִּיהָא מְבוּעָא דְנִכְיַע בְּאוֹרֵייתָא. הוּא מְקַרְב וּמְפִיק מְבוּעִין וְנַחֲלִין דְּאוֹרֵייתָא, וּבְשָׁנִין זְעִירִין יִתְכַנְּשׁ מַעֲלָמָא.	
	רנב	הַאי אִיהוּ מְאִינּוֹן אֶלְפָּה, דַּמְתַּכְנָשִׁין מַעֲלָמָא מְרִישׁ שְׁתָּא וְעַד רִישׁ שְׁתָּא. בְּיוֹמִין קְדָמָיִן. מְדַאֲתַחְרַב בֵּי מְקַדְשָׁא, לֹא אֲשַׁכַּח בֵּר שְׁתִּין חֲסַר תַּד, וְאֲלִין אֵינּוֹן דַּמְסַתְלָקִי מַעֲלָמָא, כַּד יַחְבִּי רִיחָא, עַד לֹא מְטָא זְמַנִּיהוּ.	
	רנג	בְּגִין יְדַכְד קב"ה עֲאֵל לְאוֹלִיף אֹרֵייתָא, לְאֵינּוֹן יְנוּקִין דַּאֲסַתְלָקוּ מַעֲלָמָא, כַּד יַחְבּוּ רִיחָא, יַעַד לֹא מְטָא זְמַנִּיהוּ, אֵינּוֹן קְדָמָי בְּאֵינּוֹן מְלִין. וְקב"ה א"ל לְהַהוּא מְמַנָּא יוֹפִיא"ל שְׁמִיָּה, דְּקָאִים וְקָשִׁיר קְשָׁרִין דְּאוֹרֵייתָא, מֵאֵן הוּא דִּין דְּאֶקְדִים לִי, הַה"ד מִי הַקְדִּימִנִי וְאַשְׁלֵם, וְאַשְׁלֵם וְדָאִי.	
	רנד	כַּדִּין קְרָא קב"ה לְמַטְטְרוּן, דְּאִיהוּ קְיִימָא גּוֹ פְּרוּכְתָּא דְּפְרָסָא, וְשָׁשִׁים אֶלְפָּה רַבּוּא מְאִרִי דְּאוֹלְפָּנָא דְּאוֹרֵייתָא סוֹחְרַנִּיָּה, וְאִיהוּ מְקָשֶׁר קְשָׁרִים לְמֵאֲרִיָּה. א"ל מֵאֵן הוּא דְּאֶקְדִים לִי, מִי הַקְדִּימִנִי וְאַשְׁלֵם. אִיהוּ רָשִׁים גּוֹ מְתִיבְתָּהּ. אוֹ לֹא. א"ל מְאִרִי דְּעֶלְמָא, לָאוּ אִיהוּ בְּמְתִיבְתָּא דִּילִי, גּוֹ מְתִיבְתָּהּ	

מסורת הזהר	חלופי גרסאות
1) (איוב מא) בהשמטות ח"ב ד' רעד, ד"י.	ג נ"א מוסיף כד את (מונקאטש) נ"א אי את (ווינציא)
	ד נ"א ומפיר (דפוסים ראשונים) ה נ"א ל"ג מן בגין עד
	ה קב"ה א"ל (קראקא) ו נ"א דכך (ווינציא) ז נ"א אינון קדמאי באינון מלין עד לא מטא זמניהו (ווינציא). ח נוסח אחר מן (ווינציא).

מאמר	הסולם
מאמר אֶלֶף דַּמְתַּכְנָשִׁין מַעֲלָמָא מְרַחֵשׁ עַד רַחֵשׁ	
רנא) אַתְּ הַד אֵית וְכוּ': וְאֵם אוֹת אַחַד יֵשׁ לוֹ אַחְרֵי הַאֲזִין הַיְמָנִית. וְרוֹשֶׁם שֶׁל עַדְשָׁה, עִם שַׁעְרָה אַחַת תְּלוּי בְּרֵאשׁ אֲזִנּוּ. וְאַצְבָּעוּ הַקְּטָנָה שֶׁלִּיד הַשְּׁמַאלִית, כְּפּוֹפָה. אוֹ תַתְּקִיִּים אֲשַׁתּוּ, וְתוֹלִיד בְּנִים וּבְנוֹת. אִם יֵהִיוּ לֶה סִימְנִים אֱלוּ, יַכְרַע וַיְפּוֹל בֵּין רַגְלֵיהָ בֶן אַחַד בֵּין הַבְּנִים שֶׁלֶה, שִׁיחָהּ מְבוּעַ הַנוּבַע בַּתּוֹרָה. הוּא יַקְרַב וַיּוֹצִיא מְבוּעִים וְנַחֲלִים בַּתּוֹרָה. וּבְשָׁנִים מוּעַטוֹת יִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם.	אַלְפָּה דַּמְתַּכְנָשִׁין מַעֲלָמָא מְרַחֵשׁ עַד רַחֵשׁ שְׁמַסְתַּלְקִים מֵרֵאשׁ הַשְּׁנָה עַד רֵאשׁ הַשְּׁנָה וְאֵלוּ הֵם הַמְסַתְלָקִים מִן הָעוֹלָם בְּעוֹד שְׁנוֹתַיִם רִיחַ, דְּהֵיִינוּ קוֹדֵם שִׁיבּוּאוֹ לַחֲטוּא, מְטָרִם שֶׁהִגִּיעַ זְמַנָּם לְצַאת מִן הָעוֹלָם.
רנב) הַאי אִיהוּ מְאִינּוֹן וְכוּ': יֵלֵד זֶה הוּא, מֵאֵלוּ אֶלְפָּה יֵלִידִים הַנְּפֹטְרִים מִן הָעוֹלָם מֵרֵאשׁ הַשְּׁנָה עַד רֵאשׁ הַשְּׁנָה. וּמְסַפֵּר זֶה הִיָּה בְּיָמִים הָרֵאשׁוֹנִים. אֲבָל מְשַׁנְחָרַב בֵּית הַמְּקֹדֶשׁ, לֹא נִמְצְאוּ רַק שְׁשִׁים יֵלִידִים חֲסַר אַחַד, (דְּפוּרֵי דָף ל"ג ט"א * ט"ב)	רנג) בְּגִין דְּכַד קב"ה וְכוּ': מִשּׁוּם, שְׁבַעַת שֶׁהַקְּב"ה בָּא לְלַמֵּד תּוֹרָה, לְאוֹתָם הַיִּלְדִים, שְׁנַסְתַּלְקוּ מִן הָעוֹלָם בְּעוֹד שְׁנוֹתַיִם רִיחַ, מְטָרִם שֶׁהִגִּיעַ זְמַנָּם, הֵם רֵאשׁוֹנִים בְּאוֹתָם הַדְּבָרִים. שְׁלֹא שָׁמְעָה אֲזַן אוֹתָם מִקּוֹדֵם לְכוּ. וְהַקְּב"ה א"ל לְאוֹתוֹ מְמוֹנָה, שְׁשִׁמוּ יוֹפִיא"ל, הַעוֹמֵד וּמְקָשֶׁר קְשָׁרִים, דְּהֵיִינוּ שְׁמִיחָד יְחוּדִים, שֶׁל הַתּוֹרָה, מִי הוּא זֶה שֶׁהַקְדִּימִנִי. ז"ש, מִי הַקְדִּימִנִי וְאַשְׁלֵם. הֵיִינוּ וְאַשְׁלֵם וְדָאִי.
רנד) כַּדִּין קְרָא קב"ה וְכוּ': אוֹ קְרָא הַקְּב"ה לְמַטְטְרוּן, שֶׁהוּא עוֹמֵד תּוֹךְ פְּרוּכַת הַמֶּסֶךְ	רנד) כַּדִּין קְרָא קב"ה וְכוּ': אוֹ קְרָא הַקְּב"ה לְמַטְטְרוּן, שֶׁהוּא עוֹמֵד תּוֹךְ פְּרוּכַת הַמֶּסֶךְ

ספרי **יתרו** **תורה** **פז**
איהו. וְכֹל אֵינֹן דְקַדְמִי, תְּחֹת כָּל שְׁמַיָּא הוּא, הַה"ד ט תחת כל השמים
לי הוא.

רנה בגין דתרין מתיבתין אית לעילא. מתיבתא דההוא נער מטטרוין.
ומתיבתא עילאה דקב"ה. וככל אתר דתנינן מתיבתא עילאה, דא יהו דקב"ה.
מתיבתא דרקיע, דא דמטטרוין.

רנו כדין א"ל קב"ה, אי הכי, לקוט ליה גבאי. לקוט ליה, וארח ליה,
הה"ד ט דודי ירד לגנו לערוגת הבשם. דודי, דא קב"ה, כד"א ט דודי לי ואני
לו הרועה בשושנים. ירד לגנו, דא גורן דרקיע, דקיימי בגורן. לערוגת הבשם,
דא מתיבתא דמטטרוין. לרעות בגנים וללקט שושנים, לעיינא ולאסתכלא
באינון מתיבתאן דליה. מאי וללקט שושנים, אל תקרי שושנים אלא שושנים.
אלין אינון דמקדמי ריחא בהאי עלמא, דמתלקטי ומסתלקי מהאי עלמא, עד
דלא מטא זמנייהו.

רניז כדין קארי ההוא נער מטטרוין לגבריאל, די קסת הסופר בתרצוי,
ואמר ליה, כתוב פתקא והב למלאך המות על פלוני, דילקוט ליה מעלמא.
ואתלקיט מיד. וסלקין ליה בקדמיתא למתיבתא דמטטרוין, ותמן אמר תלמודיה
ידאיתי בידיה. ואוליף תמן מה דאוליף. לכתר סלקין ליה למתיבתא עילאה

מסורת הזהר **חלופי גרמאות**
(ט) (שם) שם. (ו) (שה"ש ו) ב"ב שצא. (פ) (שם ב) נח
ט ה"ג הסלם נ"א מוסף דילי הוא (וויציא) ונ"א דילך
הוא (מונקאטש) י נ"א ל"ג הוא (דפוסיס ראשונים) כ נ"א
דאיתי (דפוסיס ראשונים).

מאמר **הסולם** **אף מרה"ש עד רה"ש**
המסך, וששים אלף רבוא בעלי חכמת התורה
מסביב לו, והוא קושר קשרים לרבוננו. אמר
לו, הקב"ה. מי הוא שהקדימני, מי הוא
שהקדימני ואשלם. שאל אותו, הוא רשום בתוך
בני הישיבה שלך, או לא. אמר לו, מטטרוין,
רבון העולם, הוא אינו בישיבה שלי, בתוך
בני הישיבה שלך, הוא. שכל אלו שהם לפני
בישיבה שלי, הם מתחת כל השמים. ז"ש,
תחת כל השמים לי הוא.

רנה בגין דתרין מתיבתין וכו': כי
שתי ישיבות יש למעלה, ישיבה של אותו הנער
מטטרוין, וישיבה עליונה של הקב"ה, ובכל
מקום שלמדנו, ישיבה עליונה, זו היא של
הקב"ה. ובכל מקום שלמדנו, ישיבה של
הרקיע, זו היא של מטטרוין.

רנו כדין אמר לו וכו': אז אמר לו
הקב"ה, אם כן לקוט אותו אלי, כלומר, תוציאו
מן העולם ותביאו לי, לקוט אותו ואריח בו.
ז"ש דודי ירד לגנו לערוגת הבשם. דודי,
(דפויי דף ל"ו ט"ב)

סח וְזָמְנָא לְמַתִּיבְתָא דִּילִיהּ. וְתַפְּנִן אֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּהוּ, בְּאִינוּן דִּילִיהּ, וּבְרִזִין עֵילְאִין, וְטַעְמֵי דְאוּרִייתָא, דְהוּוּ סְתִימִין? מְנִיָּה בְּתָאֵי עֲלָמָא.

רנח וְיוֹפִיאֵל רַב מְמַנָּא, אֲזִיל מְגוּ מַתִּיבְתָא עֵילְאָה, וְחַתִּים סְתִרִין וְרִזִין דְאוּרִייתָא, מְגוּ תְרִין מַתִּיבְתִין. כֹּל מַה דְאַקְשׁוּ בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא, אִינוּן דְמַתִּיבְתָא עֵילְאָה מַתְרַצִין. בְּמַתִּיבְתָא עֵילְאָה, לִית תַּפְּנִן פְּרָכֵי וְקוֹשְׁיִין, אֲלֵא בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא. וְחַתִּים מַתְרֵי מַתִּיבְתֵי מַלִין דְאוּרִייתָא כְּדָא יָאוּת. וְעַל דָּא כְּתִיב, ^ט יִלְכוּ מַחִיל אֶל חֵיל.

רנט וְלִזְמַנָּא דְאֵתִי יִסְתַּלְקוּן פְּרָכֵי וְקוֹשְׁיִין מְגוּ מַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא.

מסורת זוהר (צ) (תהלים פד) בהשמטות ח"ב ד' רעה, ד"י. חלופי גרסאות 7 נ"א ל"ג מניה (דפוסים ראשונים).

מאמר באלו אשר לו, ובסודות עליונים וטעמי תורה, שהיו נעלמים ממנו בעולם הזה.

הסולם רנח) וְיוֹפִיאֵל רַב מְמַנָּא וכו': וְיוֹפִיאֵל הממונה הגדול, הולך מן הישיבה העליונה וחותם נסתרות וסודות התורה מתוך שתי הישיבות. כל מה שמקשים בשיבת הרקיע, של מטטרוון, אלו שבישיבה העליונה, של הקב"ה, מתרצים. כי בישיבה העליונה אין שם שאלות וקושיות, אלא בישיבת הרקיע, יש קושיות. וְיוֹפִיאֵל חותם דברי תורה משתי הישיבות, כראוי. ועל זה כתוב, ילכו מחיל אל חיל.

רנט) וְלִזְמַנָּא דְאֵתִי יִסְתַּלְקוּן וכו': ולעתיד לבא, יסתלקו השאלות והקושיות משיבת הרקיע של מטטרוון, כמש"א, ילכו מחיל אל חיל, וכתוב יהי שלום בחייך שלוה בארמנותיך. דהיינו שלא יהיו עוד קושיות רק שלום ושלווה. עד כאן נתבאר סודות העינים להסתכל בצבעים שלהם.

אָלֶף מַרְהִישׁ עַד רַהֲשׁ חסדים בלי חכמה, שאו יש לו רק ו"ק דרוח בלי ראש. וכשזכה יותר מקבל משמאל דו"א, מטרם שנתיחד בימין ע"י קו האמצעי, שאו היא חכמה בלי חסדים. (כמ"ש שם בפלפח"ס) ואז זוכה לג"ר דרוח. ובמדרגה זו לא יוכל האדם להתקיים זמן מרובה, כי הוא עלול לחטא דהיינו להמשיך החכמה ממעלה למטה, שאו יפול לקליפות. ולפיכך מטרם שהוא מגיע לכלל חטא, נוטלו הקב"ה מן העולם, ומתקן אותו בכ' הישיבות העליונות של מטטרוון ושל הקב"ה, דהיינו באותו הדרך שהקב"ה שהוא קו האמצעי, פועל לתקן קו השמאל וליחדו עם הימין (כמ"ש בפלפח"ס אות ל"ח) וכמ"ש לפנינו, ואז חוזר ונתגלגל לעולם הזה, ומקבל מן קו אמצעי דו"א, תשלום המדרגות שהם נשמה חיה יחידה. ולפיכך כל הזוכה למדרגת ג"ר דרוח, נקרא יְנוּקָא, מטעם שלא יוכל להאריך ימים, כי הקב"ה לוקח מן העולם כרי שלא יחטא. ומחויב לחזור ולהתגלגל.

וז"ש, (באות רנ"ב) הַאי אִיהוּ מַאִינוּן אָלֶף דְּמַתְּכַנְשִׁין מַעֲלָמָא מְרִישׁ שְׂתָא וְעַד רִישׁ שְׂתָא, כִּי אֵלּוּ שְׁהֶם בְּמַדְרַגָּה זֹו שֶׁל גִּי' דְרוּחַ מְרוּמְזִים בְּשֵׁם אָלֶף, כִּי אֵז הֶם מְקַבְּלִים חִכְמָה מִקוּ שְׂמַאל דו"א, כְּנִל, וְהַחִכְמָה מְכוּנָה אָלֶף, בְּסוּ"ה וְאֵלּוּ חִכְמָה. וּמוֹחִין אֵלּוּ דְגִי' דְרוּחַ, הִ"ס אֵאוּרוֹת שֶׁל הַמְּצַב הַאי שֶׁל הַמְּלָכוֹת הַמְּאִירִים בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה לִפְנֵי תְּקִיעַת שׁוֹפֵר (כְּמִ"שׁ בּוֹהַר אֲמוֹר אוֹת קצ"ג). וְזֵהוּ הַרְמוֹז דְּמַתְּכַנְשִׁין מַעֲלָמָא, שְׁהֶם נִפְטָרִים מִן הָעוֹלָם, מַחְמַת שְׁהֶם בְּחִינַת, מְרִישׁ שְׂתָא וְעַד רִישׁ שְׂתָא, דֵּהֵינּוּ הַמוֹחִין דְּדִין הַשּׁוֹלְטִים בְּרֵאשׁ

ביאור המאמר. נודע כי האדם כשנולד אין לו אלא נפש הבהמית, מצד בהמה טהורה. אבל כשמתקדש ומטהר עצמו בתורה ומצות לעשות נחת רוח ליוצרו, הוא זוכה להשיג ה' מדרגות הנשמה הנקראות, נפש רוח נשמה חיה יחידה. כמ"ש בהקדמתי לספר הזהר. ע"ש. ותחילה מקבל אור הנפש ממלכות דאצילות, המאירה בעולם העשיה. ואם זכה יותר, הוא מקבל אור הרוח מו"א דאצילות, המאיר בעולם היצירה. וכשמקבל מו"א הוא מקבל מג' קוין שבו שה"ס ימין שמאל אמצע, בזה אחר זה, שתוכנם מבוארים בפלפח"ס (אות ל"ג עש"ה) ותחילה מקבל מן ימין דו"א, המאיר בבחינת

(דפוס דף ל"ז ט"ב)

ספרי יתרו תורה ספרי
כָּמָא דְדָאָתָא אָמַר, יִלְכוּ מִחִיל אֶל חִיל, וְיִכְתִּיב * יְהִי שְׁלוֹם בְּחִילָךְ שְׁלוֹה
בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ. עַד הֵכָא רְזִין דְּעֵינִין, בְּגוּ גְוֹנִין לְאַסְתְּפְּלָא.

ח'לופי גרמאות
ח נ"א דאתמר (קראקא) ו' נ"א מן וכתוב הוא בטוגריים
(קראקא).

מטורת הוזהר
(ק) (שם קכב) במדבר כ.

הסולם מאמר
אָפֿף מרה"ש עד רה"ש
של קו האמצעי שלי, ולקח מקו השמאל מטרם
שנתיחד עם הימין, שהוא אז חכמה בלי חסדים.
הה"ד, מי הקדימני ואש"ם, כלומר מי הוא
שהקדים לקבל חכמה דשמאל מטרם שתקנתי
אותו, ואני צריך להשלימו בתקון דקו האמצעי.
וזה"ש ואש"ם ודאי, כי אשלים אותו בודאי.

וצריכים לדעת, כי כמו שז"א הוא הקו
האמצעי בעולם האצילות, וכולל חג"ת נה"י,
כך מטטרון הוא בחינת קו האמצעי בעולם
הבריאה, וכולל ד' חיות שהם מיכאל גבריאל
אוריאל רפאל. כמ"ש בתקוני זהר, (תקון ע'
דף קכ"ח עמוד א' דפוס ורשא) וז"ל,
ועמודא דאמצעייתא, דהיינו ז"א, דאיהו
כ"לית שית ספירן, חג"ת נה"י, עומד על
גבי חיון, שהם ד' חיות, אריה שור נשר ואדם,
שה"ס ד' מלאכים מיכאל גבריאל אוריאל
רפאל. דאיהו כ"לית לון מטטרון, שמטטרון
כולל ד' החיות כמו ז"א כולל ששה קצוות. הרי
שז"א שהוא קו האמצעי באצילות עומד
ומתלבש במטטרון, שהוא קו האמצעי בין
החיות שבעולם הבריאה. וכן הוא אומר
בהקדמת תקוני זהר (דף ד' סוף עמוד א')
מאי כבר, דא מטטרון, רכב לעמודא
דאמצעייתא. הרי שמטטרון הוא הרכב, שעמוד
האמצעי רוכב עליו. וכן בת"ז (תקון ו' דף
פ"ו ע"ב) וז"ל קב"ה רכיב על כרוב דאיהו
מטטרון. הרי שהקב"ה, שהוא ז"א, רוכב על
מטטרון.

אלא לפי זה, שמטטרון הוא בחינת קו
האמצעי כמו ז"א, מה ההפרש בין מטטרון
לז"א. וכן למה צריך הקב"ה לרכוב על מטטרון.
והענין הוא כי נתבאר בפלפא"ס (אות ג"ח)
שכל כחו של קו האמצעי להכריע את קו
השמאל וליחדו עם הימין, הוא בכח המסך
דחירק שבו. שהוא הממעט אור השמאל
לבחינת ר"ק ועי"ז מיחד אותו עם הימין. אמנם
נודע שבעולם האצילות אין שום מסך נוהג
שם, ושם איהו וחייהו וגרמוהי חד בהון, ורק
מעולם הבריאה ולמטה, הנמצאים תחת הפרסא
שמתחת האצילות, נוהגים מסכים. וא"כ מאין
יש

בראש השנה. ולפיכך, מחשש שלא יחטאו
מסלקם הקב"ה מן העולם. והמספר אלף
בשלמות, היה במלכות בזמין קדמאין, כלומר
במצב הא' של המלכות (כמ"ש בפלפא"ס אות
פ"ח) מודאת הרב בי מקדשא, דהיינו אחר
שנתמעטה המלכות, שנקראת בי מקדשא,
ונחרבה ממדרגת המצב הא', ובאה למצב הב',
לא אשכח בר שתין חסר הד, כי במצב
הב' נתמעטו הג"ר דחכמה, ולא נשאר בה
אלא ר"ק דחכמה, שה"ס חג"ת נה"י, שכל
ספירה כוללת עשר, והם ששים. וחסרים מהן
ספירה אחת, דהיינו המלכות של עשר ספירות
שביסוד, שהיא אינה יכולה לקבל חכמה,
מטעם שיש בה הארה ממלכות דמדת הדין.
המצומצמת שלא לקבל חכמה.

וזה"ש (שם) ואלין אינון דמסתלקין
מעלמא כדי יהבי ריחא, כלומר, כל עוד
שמתשמשים עם החכמה בבחינת ממטה למעלה
הנקראת ריח, הם מסתלקים, מחשש שלא
יבואו להמשיך ממעלה למטה, שהוא החטא
דעין הדעת. ואחר שהם מסתלקים מן העולם,
לוקחם הקב"ה ומתקן אותם על דרך שהקו
האמצעי מתקן את קו השמאל כדי ליחדו עם
הימין, כנ"ל.

וזה"ש (באות רנ"ג) בנין דכד קב"ה עאל
לאו"יף אורייתא לאינון ינוקין דאסתלקו
מעלמא, וכר', כי בעת שהקב"ה בא ללמד
תורה לאלו הילדים, דהיינו שרוצה לתקן אותם
בקו האמצעי, שאור השמאל שלהם יתיחד
עם הימין, כי קו האמצעי, נקרא תורה. אינון
קדמאין, באינון מלין, כלומר, שאור השמאל
שלהם הוא מקו השמאל הקודם לתקון קו
אמצעי, ועל כן אינם שלמים. וקב"ה אמר
להוא ממנא יופיא"ל, שהוא שר החכמה
(כבזהר פקודי אות תקס"ו) דקאים וקשיר
קשרין דאורייתא, שהוא עומד ומיחד היחודים
של התורה, שהוא קו האמצעי, הנקרא תורה,
כלומר שהוא המשגיח על חכמה מתוקנת מיחוד
ימין ושמאל, וע"כ שואלו, מאן הוא דין
דאקדים לין, מי הוא זה שהקדים את התקון
(דפוי" דף ל"ז ט"ב)

ע

פתי

יתרו

תורה

מאמר

הסולם

אף מרה"ש עד ה"ש

גילוי המנעולא, (כבוהר ויצא דף י"ז ד"ה וצריך) והנך מוצא שמטטרון לא יוכל לגלות את המסך דחירק בפעולתו הא', שהיא מנעולא, אלא על ידי גבריאל ומלאך המות. שעל ידי פעולה זו מסתלקת כל הארת קו השמאל כולו מן אותם הילדים, ואז מתים. ואח"כ מקבלם מטטרון לשיבתו, ששם נגנו כח המנעולא ומקבלים כח המסך דחירק של ישיבת מטטרון, שהוא מסך דמפתחא, שה"ס פעולה הב' של קו האמצעי. ואז מתחידים הימין והשמאל ע"י קו האמצעי שבעולם האצילות, שה"ס ישיבת הקב"ה. וע"י ב' ישיבות אלו הם מקבלים סוד הנשמה, הנמשכת ע"י קו האמצעי.

ו"ש (באות ונ"ד) כדין קרא קב"ה למטטרון, שכדי להשלים הילדים בסוד מי הקדימני ואשלם, קורא הקב"ה למטטרון, כי הקב"ה, שהוא קו האמצעי, רוצה להשלים בקו האמצעי, הפועל במסך דחירק ב' פעולות עד שמיחד אור החכמה שבשמאל עם החסדים שבימין, וע"כ הוא צריך לרכוב על מטטרון, שהוא בעל המסך דחירק, ו"ש, דאיהו קיימא גו פרוכתא דפרסא, שמטטרון עומד תוך פרוכת המסך, דהיינו המסך דחירק שהוא הנושא אליו. כנ"ל. וששים אף רבוא מארי דאולפנא דאורייתא סוחרניה, דהיינו שהוא כולל חכמה דשמאל וחסדים דימין ביחד אחד. והחכמה דשמאל מכונה ששים אף, אלף נק' שהם חכמה, וששים, מורה, שהם רק ו"ק דחכמה, שכל אחד כולל עשר, והם ששים. רבוא, מורה על מציאות החסדים, שהם מרובים. מארי דאולפנא, היינו בעלי חכמה, כי אולפנא, פירושו חכמה מלשון ואלפך חכמה. דאולפנא דאורייתא, היינו החכמה המקובלת על ידי התורה, שהיא קו האמצעי. ואיהו מקשר קשרים למאריה, דהיינו בכח המסך דחירק שנושא, הוא מיחד הימין והשמאל זה בזה של אדוננו, שהוא ז"א הרוכב עליו. אמר ליה מאן האי דאקדים לי, מי הקדימני ואש"ם, שאמר, שאותו שהקדים לי, דהיינו שקבל מהארת השמאל מטרם שאני תקנתי אותו בקו האמצעי. הנה אני צריך להשלים אותו. בסו"ה מי הקדימני ואשלם. איהו רשים גו מתיבתך או לא, כלומר אם הוא כבר קבל תקון של המסך דחירק שנוהג בבני הישיבה שלך, או לא. כלומר, שעורר את מטטרון שיתקן אותו ע"י מסך דחירק שבו. א"ש, מארי דע"מא, לאו איהו במתיבתא די"ן, שעוד לא קבל כלום מכח המסך הנוהג בבני

בבני

יש לז"א מסך דחירק להכריע עמו את קו השמאל. וזה הוא הצורך, שז"א דאצילות יתלבש או במטטרון שבעולם הבריאה, ומטטרון הוא הנושא למסך דחירק, וכשז"א מלוּבש במטטרון או יפה כחו להכריע את השמאל עם מסך דחירק שבמטטרון. וז"ס ב' הישיבות המובאים לפנינו, וכן בכ"מ בזהר. כי ההארות המושפעות מקו האמצעי אל הנשמות, נקראות ישיבות. והישיבה העליונה היא בז"א שבעולם אצילות, שההארות הללו באות בלי מסך כלל. והישיבה התחתונה שההארות של קו האמצעי באות בכח הרינים שבמסך דחירק, נקראות ישיבות של מטטרון. כי הוא הנושא אל המסך דחירק. אמנם יש במסך דחירק ב' כחות. א' כח של המנעולא, שהיא ממלכות דמדת הדין. ב' כח המפתחא שהוא מלכות הממותקת בבינה. (כנ"ש בפלפ"ס אות ל"ח) והמסך דחירק שיש במטטרון הוא מסך הב' של מלכות הממותקת, הנקרא מפתחא. אבל מסך הא' הנקרא מנעולא, אינו כלל במטטרון.

והנה לפי המתבאר מוכן שאחר שאותם הילדים מסתלקים מן העולם בעוד שנותנים ריח, הם צריכים לקבל למעלה תקון קו האמצעי, ואין תקון זה בא להם אלא על ידי הקב"ה שהוא קו האמצעי שבאצילות, ועל ידי מטטרון, שהוא קו האמצעי שבעולם הבריאה, ואז הם ראויים לחזור ולהתגלגל ולקבל תקונם בשלמות. וזהו שמבאר הזהר לפנינו. תחלה הוא מבאר ענין מיתת הילדים, שהיא באה על ידי קו האמצעי שבעולם הבריאה, הנקרא מטטרון, שהוא הנושא למסך דחירק. אמנם אין מיתה אלא ממנעולא, שהיא מלכות דצמצום א' שבכל מקום שהיא מתגלית פורה משם אור החיים, מחמת הצמצום שנצטמצמה שלא לקבל חיים שהיא חכמה. וכבר ידעת שבמסך דחירק שבמטטרון אין כלל בחינת מנעולא. ולפיכך גם הוא צריך להשתמש באחרים שיגלו לו המסך דמנעולא, שהיא פעולה ראשונה הכרחית שבמסך דחירק, (כנ"ל בפלפ"ס אות ל"ח) ולפיכך הוא נעזר בזה ע"י גבריאל, וע"י מלאך המות. כי כדי לגלות המנעולא, צריך מתחילה לעורר קו השמאל, שה"ס גבריאל, אשר בסיום קו השמאל מתעוררת המנעולא בסו"ה לפתח חטאת רובץ. וז"ס קסת הסופר הנאמר בגבריאל, שכה המנעולא המתעורר על ידו, הוא קסת הסופר, שבו כותב פתקא למלאך המות שיטול את נשמתו. כי אין מלאך המות ממת אלא בכח

(דפו"י דף ל"ז ט"ב)

פתרי יתרו תורה עא

מאמר

הפולם

אף מרה"ש עד רה"ש

בבני הישיבה שלי. גו מתיבתך אידו, כלומר, שעור אין בו התכללות המסך, והוא דומה לנשמות שהם מאצילות, משיבתו של הקב"ה, שאין מסך נוהג בהם. כנ"ל. וכ"ל אינו דקדמי תהות כ"ל שמיא הוא, כלומר, שבני ישיבתו שהם לפני מטטרון הם מתחת השמים, שכבר נוהג בהם מסכים.

וזה"ש (באות דנ"ח) דתרין מתיבתין אית לעילא וכו', דהיינו כמו שבארנו, שישבתו של הקב"ה הם מנשמות שאין בהן בחינת מסך. וישבתו של מטטרון היא מנשמות שיש בהן מסכים. וזה"ש (באות דנ"ו) כדון א"ל קב"ה וכו' לקיט ליה וארה ליה, שאז אמר לו הקב"ה שיתקן אותם הילדים בתקון קו האמצעי בב' הפעולות, שבפעולה הא' שהיא על ידי המנעולא, המסלקת את אור השמאל לגמרי, גורמת מיתת הילדים. וזה"ש לקיט ליה, דהיינו שיוצאים מהעולם הזה. והפעולה השניה, שהיא ע"י המפתח המתקנת הילדים שיקבלו ו"ק דחכמה, שנקראים ריח, אומר וארה ליה, שיהיה נמשך בו הריח, שהוא ו"ק דחכמה.

וזהו שממשיך, דודי דא קב"ה, שהוא קו האמצעי, ירד לגנו דא גורן דרקיע, דהיינו קו השמאל שברקיע, שמטרם שמתידח עם הימין נקרא גרן, מלשון גרות בארץ נכריה, כי המקבלים משמאל בלי ימין מרגישים את עצמם כגר בארץ נכריה. והקב"ה ירד לגרן הזה כדי לתקנו במסך דחירק וליחדו עם הימין. לערוגת הבושם, דא מתיבתא דמטטרון, שנקרא בושם המעלה ריח, כי על ידו מתתקנים ו"ק דחכמה הנקרא ריח. לרעות בגנים וללקוט שושנים לעינא ולאסתכלא באינון מתיבתאן דיליה, דהיינו לתקן את השמאל, על ידי ב' הישיבות, שמישיבה התחתונה לוקח המסך דחירק, וכישיבה העליונה מיחד השמאל עם הימין. וזה"ש וללקוט שושנים, וכו', אליו אינון דמקדמי ריחא בהאי ע"מא וכו'. דהיינו הילדים העומדים במדרגת ג"ר דרות, שהם מקדימים לקבל ריח החכמה מקו השמאל מטרם שיקבל תקון קו האמצעי, ובעוד שהם מעלים ריח דהיינו שמקבלים החכמה ממטה למעלה שנקראת ריח, דמתלקטי ומסתלקי מהאי ע"מא וכו', הם מתלקטים ויוצאים מן העולם, כדי שלא יכשלו להמשיך החכמה ממעלה למטה.

ועתה מבאר איך יכול מטטרון לגלות המסך מנעולא, שהיא פעולה ראשונה של המסך דחירק, מאחר שאין בו אף משהו מבחינת (דפו"י דף ל"ז ט"ב)

מנעולא, כי הוא רק נושא המסך דמפתחא. וזה"ש (באות דנ"ז) כדון דהיינו אחר שאמר לו הקב"ה, לקוט ליה וארה ליה, שפירושו שיעורר עליהם ב' פעולות של המסך דחירק, כנ"ל, מתחיל מטטרון לפעול. ובתחילה הולך לעורר את המסך דמנעולא, וזה"ש, כדון קארי ההוא נער מטטרון לגבריאל. כלומר שמעורר את קו השמאל שנקרא גבריאל. די קסת הסופר בהרצוי, שבסימונו של קו שמאל נמצא המנעולא, בסו"ה לפתח חטאת רובץ, והיא נקראת קסת הסופר, כי בו כותב פתקאות למלאך המות, דהיינו שנותן לו כח להמית. כי אין מלאך המות ממת אלא בכח גילוי המנעולא, שנגלית ע"י גבריאל. בהרצוי, פירושו בסימונו. וזה"ש, ואמר ליה, כתוב פתקא והב למלאך המות, על פלוני, דילקוט ליה מע"מא, דהיינו שיעורר קסת הסופר שלו, שה"ס גילוי מנעולא, וימסור אותה למלאך המות. והיא סוד פעולה ראשונה דמסך דחירק המגלה את מסך דמנעולא, המבטל כל הארת קו השמאל מן הילדים, ואז הם נמסרים למלאך המות ומתים. וזה"ש ואתלקיט מיד. כי מתים עם גילוי המנעולא. ועתה צריכים לתקון הב' דמסך דחירק שהוא לגנוז המנעולא ולגלות המפתחא. שעי"ז יוכלו הילדים לקבל הו"ק דחכמה המיוחדים בחסדים, שה"ס אור הנשמה. וזה"ש, וסלקין ליה בקדמיתא למתיבתא דמטטרון, דהיינו כדי שיקבל המסך דמפתחא ממנו, המכשירו לקבל הו"ק של החכמה שלו, וזה"ש, ותמן אמר תלמודיה דאיתיי בידיה, דהיינו ששם במסך דמטטרון, חוזר ומקבל תלמודו, שהוא החכמה, אלא בשיעור ו"ק. לבתר סלקין ליה למתיבתא ע"מא דקב"ה וכו', שיקבל שם האורות בלי מסך כלל.

וזה"ש (באות דנ"ח) ויופיאל רב ממנא וכו' מגו תרין מתיבתין, שעל ידי המסכים דמתיבתא דמטטרון לוקח האורות דחכמה וחסדים המיוחדים שבמתיבתא דקב"ה. והטעם שצריך לב' מתיבתין, הוא, כי כ"ל מה דאקשו במתיבתא דרקיעא, אינון דמתיבתא ע"מא מתרצין, כלומר, שכל הדינים שבמסכים של מתיבתא דמטטרון, נמתקים באורות שבמתיבתא דקב"ה, כי לולא המסך והדינים שבמתיבתא דמטטרון לא היו האורות המיוחדים דימין ושמאל במתיבתא דקב"ה, ולפיכך הם משובחים כמו האורות, משום שגרמו אותם. וכבר ידעת שבישיבה דקב"ה שהיא אצילות, אין שם מסך כלל

עב סתרי יתרו תורה

רס דיוקנין דחוטמא, חוטמא איהו חותמא ופרצופא דב"נ לאשתמוךעא. חוטמא ועירא עקימא, דלא אתיישבת פראוי באורח מישר, דא איהו דאכיד פרצופא דב"נ, ודא איהו "באת ה' בלחודוי, בלא שלימו. דא איהו דאורח (* ענותנותא ושלימתא אתעבר מיניה, חציפא איהו. שעריה בין סומק לחינור.

רסא תלת רשימין רברבין על מצחיה, ותלת אחרנין דלא אתחנין כ"כ. תלת שרטוטין אחרנין מסטרא דא לסטרא דא, שפון דיליה רברבן. בחציפותיה ממלל בקשיו כל מה דבעי. דאורח ענותנותא אתעבר מחוטמיה, ומעל אנפוי, דהא פיסופא וענותנותא מיישר חוטמא על אנפין. ויהאי לית ביה כלל. ורגין דאיהו חציפא, פדיב וחיף במלוי.

רסב ואי ומתעברין שרטוטין מעל מצחיה, ואינון ג' רברבין וג' זעירין, ושעריה אוכם, הא איהו בין תרין אתון במתקלא. דא נמיד רישא, וחיף במלוי. שעריה שעיע ולא כ"כ, צערין רברבין מתערין עלוי, ואשתזיב מפלהו.

חלופי גרמאות

ס נ"א חוטמא (דפוסים ראשונים) ע נ"א לאת. פ נ"א אתעכב (ווינציא) צ נ"א על (ווינציא). ק נ"א והא (דפוסים ראשונים) ר נ"א מתערבין (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	דיוקנין דחוטמא
כלל, כי המסכים מתחילים מפרסא שמתחת האצילות ולמטה. וז"ש, במתיבתא עלאה, דהיינו מתיבתא דקב"ה, לית תמן פרכי וקושיין, דהיינו שאין שם מסכים ורינים, אלא במתיבתא דרקיעא, דהיינו ישיבתו של מטטרון, שהוא בעולם הבריאה. ולפיכך צריך יופיאל לחתום סודות התורה מב' הישיבות יחד שאחת משלימה לחברתה. וז"ש, והתים מתרי מתיבתי מלין דאורייתא בדקא יאות, שרק משתיהן, עולים ומתקנים דברי התורה, דהיינו האורות, כראוי.	לאדם חוטם קצר ועקום, שאינו מתישב כראוי בדרך ישר. זה הוא שאבר צורת פנים של אדם. וזה הוא באות ה' בלבדה, בלי מילוי. דהיינו בלי א', שהיא מילוי של ה"א. זה הוא, שדרך הענוה והשלימות נעבר ממנו, כי הוא עז פנים. שערוותיו הן, בין אדום ללבן.	רסא) תלת רשימין רברבין וכו': ג' רשימות גדולות יש לו על מצחו, וג' רשימות אחרות, שאינן נראות כל כך. ג' קוים אחרים יש לו על המצח מצד זה לצד זה, שפתיו הן גדולות בעזות שלו מדבר קשות עם בני אדם, כל כמה שרוצה. כי דרך הענוה נעבר מחוטמו, ומעל פניו, כי בושח וענוה מישר החוטם על הפנים. וזה, שיש לו חוטם עקום, אין בו כלל בושח וענוה. ומשום שהוא עז פנים, משקר וצוחק בדיבורו.
וז"ש (באות דנ"ט) ולזמנא דאתי ימתלקון פרכין וקושיין, מוגו מתיבתא דרקיעא, שלעתיד לבא, כשיתוקן המנעולא בסו"ה בלע המות לנצח, אז יתבטלו כל המסכים והרינים שבג' עולמות בריאה יצירה עשיה, ובי"ע יחורו להיות אצילות. ונמצא אז שישתלקו פרכי וקושיין, שהם המסכים והרינים מוגו מתיבתא דרקיע, שהיא בעולם הבריאה.	רסב) ואי מתעברין שרטוטין וכו': ואם הקוים נעברים מעל מצחו, שהם ג' גדולים וג' קטנים (כנ"ל בדבור הסמוך) ושערוותיו שחורות, הנה הוא בין ב' אותיות ה"א במשקל. ולא אות ה' לבדה בלי מילוי (כנ"ל אות ר"ט) זה משפיל ראשו, וצוחק בדיבורו. שערוותיו חלקות ולא כל כך. צורת גדולות באות עליו, ניצל מכולן.	רס) דיוקנין דחוטמא וכו': עתה מבאר הצורות של החוטם. החוטם הוא חותם הפנים, שהפנים של האדם ניכרים על ידו. ואם יש (דפוי"ך דף ל"ו ט"ב *) ט"ג

עד סתרי יתרו תורה
קמי בני נשא, דלא ידעין ביה. דא אצלת. ומאן דאתחבר בהדיה, יצלת יתיר מניה.

רסח חוטמא עקימא, ותרין נוקבין דיליה רברבין, וסלקין לבר אינון פתחין דנחירוי, ותוטמא לא סליק. דא איהו באת ה' בשלימו.

רסט ד' שרטוטין במצחיה רברבין, ושית זעירין. אונדוי רברבין. עינוי רברבין. ותרין רשימין אוקמין דקימין בעיניה דמינא. שעריה, לא אתפקן במנייה, בגין דאיהו רב ותקיף. רושם מכתשא במצחיה.

רע דא גשרפא, בכל יומא זמין פד דאתרעם. ברוגזיה, קריר חוטמיה, ואתחזי תוור. תב מרוגזיה לזמן רב. מהימנא איהו במלין רברבין. ובזעירין לאו קכי. תמדן איהו. גופיה מלי מכתשין ואבעבועין בכל יומי שתא, ובר זמנא חד זעיר ביומי דסתווא, אתנהיג בענותותא בביתה. תיאובתיא למיכל בכל אתר, אע"ג דלא זמנון ליה. אי זכי באורייתא, ואוליף ינוקין, זכי בהו בשי"ן תי"ו.

רעא בידיה זמינא, רושם עמיקא מתולדה דאתילד ביה. תרתי נשין אנדמנו ליה, קדמייתא תמית על משברא. תניינא תנפי לתרין בנין, חד זמית זעיר בחלקא דאימיה, וחד זקום בעלמא גייפא, יתיר מבני נשא אחרנין, וחיין קיימין ביה, אכל לא כל קד.

רעב חוטמא דאזיל באורח מישור, ומתתקנא על גבי אנפין. האי איהו

חלופי גרמאות

ג נ"א סרפא (קראקא). ד נ"א אתרע (ווינציא). ה נ"א ל"ג איהו (קראקא).

מאמר	הסולם	דיוקנן דחוטמא
שהוא נואף, ואינו מתראה לפני אנשים, כדי שלא יכירו בו. זהו איש מצליח. ומי שמתחבר עמו, יצליח יותר ממנו.	רסח חוטמא עקימא ותריין וכו': מי שיש לו חוטם עקום וב' נקבי החוטם שלו גדולים, ופתחי נחיריו בולטים לחוץ מן החוטם, והחוטם אינו נמשך עמהם. זה הוא באות ה"א במילואה. דהיינו בב' אותיות ה"א.	אין כעסו נשקט אלא כשהוא לזמן מרובה. הוא נאמן בדברים גדולים ובדברים קטנים אינו נאמן הוא בעל חמדה. גופו מלא מכות ואבעבועות בכל ימי השנה חוץ מיום קצר אחד בימי התורף, שהוא בדיא. הוא מתנהג בביתו בענוה. חושק לאכול בכל מקום, אע"פ שלא הזמינו אותו. אם זוכה בתורה, והוא מלמד ילדים, זוכה על ידיהם בב' אותיות שין תינו.
רסט ד' שרטוטין במצחיה וכו': ד' קוים גדולים יש לו במצחו, וששה קוים קטנים. אזניו גדולות, עינוי גדולות. וב' רשימות שחורות קטנות בעין ימינו. שערותיו, הוא אינו מתתקן בשערותיו, משום שהן גדולות וקשות. במצחו יש רושם של מכה.	רע דא גשרפא בכל וכו': אדם זה הוא שרף, ומוכן בכל יום לשרוף הכל כשמתרעם. ככעסו, נתקרר חוטמו, ונעשה לבן.	ימינו יש רושם עמוק מתולדה, שנוולד עמו. ב' נשים מזדמנים לו, הראשונה תמות על המשבר. השניה, תזכה לב' בנים, אחד ימות כשהוא קטן ויונק חלב אמו. ואחד יקום להיות נואף בעולם, יותר מאנשים אחרים. וחיים נמצאים בו, אבל לא כל כך.
רעב דא חוטמא דאזיל בארחה וכו': החוטם שהוא בדרך יושר והוא מתוקן היטב על הפנים, איש זה, הוא באות ה' במילואה, דהיינו		

(דפויי דף ל"ו ט"ג)

סתרי **יתרו** **תורה** **עה**
באָת ה' בשלימו. דא אַתגלי במצחיה תרין שרְטוּטין רב־רבין, וְה' זעירין, וְתָרִין מסְטָרָא דְזִמְנָא לְגַבֵּי שְׁעָרֵיהּ. מִיֶּשֶׁר מִתְתָּא לְעֵילָא. שְׁעָרֵיהּ בֵּין אוּכְס לְסוּמְקָא, תְּלֵיא עַל אוּדְנוּי. עֵינוּי רַב־רַבִּין יְרוּקִין, וְחוּטָא סוּמְקָא סַחְרָא לְגוּ. אֲנְפוּי אַרְיִכִין.

רעג דא, איקרי אנפי נָשֶׁר. דא, מבנוי דְסִיחָרָא בְּאַשְׁלֵמוּתָא. (* כד בעי לאזְעָרָא גְרָמִיָּה, טב איהו לְגַבֵּי מְאָרִיָּה. דְחִיל חֲטָאָה אִיהוּ. בִּימֵי עוֹלִימוּי אִיהוּ בְּלֵא מְרַעִין, אָזִיל בְּכִרְיָאוּתֵיהּ, כְּגִיבָר בְּלֵא דְחִילוֹ. בְּיוֹמִין דְסִיבוּ נְחִית מְנַחֲתוֹ דְסִיחָרָא, חֲלָשָׁא לְהוּי. מְרַעִין דְרַפִּין אַבְתָּרִיָּה, דא זַפָּאָה בְּמְרַעִין יִתְפַּפְרוּן.

רעד ואי מתחלפין סימנין, בְּיוֹמֵי עוֹלִימוּי לְהוּי בְּמְרַעִין. כְּגִין יִדְאִיְהוּ כְּסִיחָרָא דְבַעֲיָא לְאַנְהָרָא. וְיֵהָא הֵהוּא גְבָרָא בְּמִסְפָּנוּ. וּבְיוֹמִין דְסִיבוּ, יֵהוּי בְּלֵא מְרַעִין, וּבְעוֹתָרָא וְיָקָר סְגִיָּא. דְהָא כְּדִין אֲנֵהִירַת סִיחָרָא וְקִימָא בְּאַשְׁלֵמוּתָא. וְדָא אִיהוּ צְדִיק וְטוֹב לוֹ. וְדָא עֲנוּתָנוּתָא בֵּיהּ, רַחִים הוּא לְמְאָרִיָּה בְּכֵלָא.

רעה חוּטָמָא אַרְיִכָא וְחַד, חֲדוּדָא כְּרִישָׁא דְחוּטָמָא דְנִשְׁרָא. הָאִי אִיהוּ יִבְלָא אֶת כְּלָל. שְׁעָרֵיהּ קְמִיט. שְׁרְטוּטִין דְמִצְחִיָּה תְּלַת. אֲנְפוּי חֲדִידִין. עֵינוּי זְעִירִין. הָא אִיהוּ חֲמֶדֶן בְּמָה דְאִית לְהוּ לְאַתְרַנִּין. כָּל עוֹבְדוּי לָאוּ בְּדְחִילוֹ דְשְׁמִיָּא. סְאֲנִי אוּרְיִיָּתָא, סְאֲנִי לְמָאן דְלַעְזָן בְּהּ. רַחִים לְפּוּם שְׁעָתָא לְמִשְׁמַע מְלִין דְאוּרְיִיָּתָא, וְלְפּוּם שְׁעָתָא פְּרַחִין מְנִיָּה.

רעו בְּרַגְלִיָּה שְׁמָאֵלָא תְּרִין אַצְבָּעִין קְמִיטִין דְלֵא מִתְפַּשְׁטִין וּבְרַגְלִיָּה

חלופי גרמאות

1 ו' נ"א דאיהו כד סיהרא בעינא (דפוסים ראשונים) ז' נ"א ל"ג בלא את כלל (מונקאטש) נ"א כלא אתקשר (דפוסים ראשונים), ח' נ"א האי (ווינציא).

<p>מאמר</p> <p>דחיינו ה"א. זה, מתגלה במצחו, ב' קוים גדולים וחמשה קוים קטנים, וב' קוים לצד ימינו אצל שערותיו, ההולכים ביושר ממטה למעלה. שערותיו הן בין שחור לאדום, ותלויות על אזניו. עיניו גדולות וירוקות, וחוט אדום מסבב בתוכן. פניו ארוכים.</p> <p>רעג) דא אַקְרִי אֲנְפִי וְכוּ': אִישׁ זֶה, נִקְרָא פְּנֵי נִשְׁרָא. זֶה הוּא מְבִנֵּיהּ שֶׁל הַלְבָנָה, שְׁהִיא הַמְלֻכּוּת, בְּעַת שְׁהִיא בְּמִילּוּאָה. כְּשֶׁרוּצָה לְהַשְׁפִּיל אֶת עֲצָמוֹ, הוּא טוֹב לְרַבּוֹנוֹ. הוּא יֵרָא שָׁמַיִם. בִּימֵי נְעוּרָיו הוּא בְּלֵי מַחְלוֹת, הוּא הוֹלֵךְ בְּכִרְיָאוּתוֹ כְּגַבּוֹר, בְּלֵי פַחַד. בִּימֵי זְקֻנּוֹתוֹ יוֹרֵד כִּירִידַת הַלְבָנָה, דְחֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁהַלְבָנָה הוֹלֶכֶת וּמִתְמַעֵטֶת אַחַר ט"ו בַּחֲדָשׁ. הוּא יֵהִי חֲלָשׁ, וּמַחְלוֹת רוֹדְפוֹת אַחֲרָיו. הַצְדִּיק הַזֶּה, יִתְכַּפְּרוּ עוֹנֹתָיו עַל יְדֵי הַמַּחְלוֹת.</p>

עו סתרי יתרו תורה
 זמינא חד. האי איהו פחשא דגנבא, ולא יתוב מההוא חובא לעלמין.
רעז בין כתפוי תליין תרין שערין וכרבין. בחדוי אית תלת שערין
 דתליין. אומי אומאה בכל רגעא ושעתא, ולא אתהני. זמנין תרין בשתא ישפתה
 ב"ג בהדיה. ולא תתיר, ונצלח, והוא מאדר עד ריש ניסן. ומאלול, עד שית יומין
 דמרחשון, ולא תתיר, וביומין אלין, יצלח מאן דישפתה בהדיה, דהא יומין
 אלין יומין דאתון אינון, ומאן דלית ליה אתון, אתאחד בהו.
רעח ביומין אלין נפקין נשמתין ערטלאין, ואינון מתהדרן במלקדמין,
 ולית לון זוגין. וביומין אלין נפקין אתון כ"ב ושראן בהו, ומתעטרן בהו,
 ובכחמי ישפתחון זוגין. ובכחין אחרנין, וביומין אחרנין, לאו.
רעט דהא מז' באדר בטש בוצינא, ואפיק אתון ועירין, ובקעין רקיעין
 ונפקין לעלמא. בזמנא דאינון נפקין, נכל אינון נשמתין ערטלאין, דהו זמנין
 לאתהדרא, נפקין בהדיהו, ואתאחדן באינון אתון.
רפ ונפקין ע"י דפרוונקא. בגין דכל בני עלמא, פד אתבנין לאתציירא
 בהאי עלמא, כל ציורין דאתון מתציירין בהו, על דא דאינון תלת שותפין,
 דקא מודווג בנינא. והשתא אלין דקא מתהדרן, כל אינון אתון קא אתציירו

חלופי גרמאות

ט נ"א תב (דפוסים ראשונים) י נ"א ל"ג וביומין אחרין (קראקא) כ נ"א לכל (קראקא) ל נ"א דקא (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	דיוקנין דחומטא
מתפשטות כל צרכן, וברגל ימין אצבע אחת קמטת, זה הוא בחטא של גניבה, ולא ישוב בתשובה מחטא הזה, לעולם.	הן מוצאות זוגים. וכימים וחדשים אחרים אין בהם אותיות.	דיוקנין דחומטא
רעז בין כתפוי תליין וכו': אם בין כתפוי תלויות שתי שערות גדולות, בחוזהו יש לו ג' שערות תלויות. בכל רגע ובכל שעה הוא נשבע שבועה, ואפילו אינו נהנה כלום בסבת השבועה. ב' פעמים בשנה, יוכל אדם להשתתף עמו ויצליח, ולא יותר. והוא, מחדש אדר עד תחילת (סיון כצ"ל) ניסן, ומחדש אלול עד ששה ימים במרחשון. ולא יותר. וכימים אלו, כל מי שישתתף עמו יצליח. כי ימים אלו הם ימים שאותיות מאירות בהם, ומי שאין לו אותיות בנפשו יתאחד עמהם ויאירו לו האותיות. כמ"ש לפנינו. האותיות הן לבושים לנר"ן של האדם.	רעט דהא מז' באדר וכו': כי מז' באדר מודווג הנר, שהוא המלכות, ומוציא אותיות קטנות, שבוקעות רקיעים ויוצאות לעולם. בזמן שהן יוצאות, כל הנשמות הערומות שהן עתידות לחזור לעולם, יוצאות עם האותיות, ומתאחדות בהן.	
רפ ונפקין ע"י דפרוונקא וכו': והנשמות הערומות יוצאות לעולם ע"י שליח. כי כל בני העולם, כשנכנים להצטייר בעולם הזה, דהיינו בעת שנולדים להיות בעולם הזה, כל הציורים של האותיות, מצטיירים בהן על ידי ג' שותפים, שהם הקב"ה ואביו ואמו שהם מחברים הבנין. שאביו ואמו מולידים הגוף, והקב"ה, שה"ס ז"ו, מוציא הנשמה, כי ז"א ומלכות הם אבא ואמא של כל נשמה, ועתה, אלו הנשמות החוזרות בגלגול לעולם, בימים אלו הנ"ל, מצטיירות בהן האותיות, המאירות באותם הימים. כנ"ל, אבל נשמות אחרות, דהיינו אותן המתגלגלות לבא בעולם בזמנים אחרים שאין בהם אותיות, אין אותיות מצטיירות		

(דפויי דף ל"ג ט"ד)

ספרי יתרו תורה עז

בהו. אַתְּרַנִּין לֹא מִתְצַיֵּירי בְּהוּ. דְּהָא אֵינוּן פְּרוּוֹנְקִין, לֹא מִצַּיֵּירִין לֹון בְּאַתְוֹן, כְּמָה ׀ דְּאַתְצַיֵּירוּ בְּקַדְמִיתָא, מִסְטָרָא דְאַבָּא וְאַימָא.

רפא) וְאַלִּין אַתְוֹן אֶזְלִין וּמִשְׁטָטִין בְּעֵלְמָא, וְאַתְאַחְדָּאן בְּהוּ כֹּל אֵינוּן דְּלִית לְהוּ אַתְוֹן, עַד גֵּישׁ גַּרְחָא דְסִינֹן. דְּהָא פְּדִין אַתְסַמְרֹן אֵלִין, וְאַתְוֹן עֵילְאִין בְּעֵינִין לְאַתְגְּלָאָה.

רפב) וּמֵאַלּוּל אַתְסַמְרוּ אֵלִין עֵילְאִין. עַד ו' יוֹמִין בְּמַרְחָשׁוֹן. עַד דִּיהֶדְרוּן בְּנֵי נְשָׂא מַחֻבְיֵיהוּ, וְיִתְפַּכְּרוּ לֹון, וּמִתְהַדְרֵן אַתְוֹן כְּמִלְקַדְמִין. וּבִין פֶּד וּבִין פֶּד, אֵינוּן זְעִירִין נְפִקִין לְקַיִמָא עֵלְמָא, וְאַלִּין אַתְאַחְדִּין בְּהוּ, בְּגִין דְּלִית לֹון אַתְוֹן כֹּלְל.

רפג) דְּהָא מֵאַלּוּל קַיִמָא תְּשׁוּבָה, וְאַתְוֹן סְלַקִּין לְגַבְהָ, וּבְנֵי עֵלְמָא מִתְהַדְרֵן מַחֻבְיֵיהוּ, וּמִתְהַדְרֵן לְאַתְוֹן, וְקַיִמִין עַל עֵלְמָא תְּרִין גַּרְחִין, וּמִסְפִּלְקִין טַבַּת וְשִׁבְט.

רפד) מו' בְּאַדְר נְפִקִין אֵלִין אַתְרַנִּין, כְּמָא דְאַתְמָר. וְאַלִּין דְּמִתְאַחְדָּן בְּהוּ, מְקַדְמֵי רַחְמֵי בְּאַלִּין יוֹמִין. יוֹתְרִין גַּרְחִין אַתְרַנִּין אַתְסַמְרֹן כֹּלְהוּ, וְאַלִּין תְּמֹוּ וְאַב. וְנְפִקִין יְמֵי הַרְעָה בְּאַתְוֹתֵיהוּ וְשִׁלְטִין אֵלִין עַל עֵלְמָא, וְאַתְרַנִּין אַתְסַמְרוּ. וּבְגִין פֶּד, בְּאַיְנוּן יוֹמִין, וְכַפָּא אֵיהוּ מֵאַן דְּאַשְׁתַּיִב מְנִיְהוּ.

חלופי גרמאות

ח נ"א דאתצירי (רפוסים ראשונים). 1 ג"א תרין ירחין אחתין אסתמן (רפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	דיוקני דחוטמא
מצטיירות בהן. כי נשמות מגולגלות באות לעולם על ידי שליחים, ולא ע"י זוג ז'ו"ן, כי כבר נולדו, ואינן צריכות ללידה מחדש, ואלו השליחים אין מציירים להן אותיות, כמו שנצטיירו בתחילה בעת שנולדו מצד אבא ואמא, שהם ז"א ומלכות, וע"כ אין להם אותיות.	לקיים העולם ואלו הנשמות המגולגלות מתאחדות בהן, משום שאין להן אותיות כלל.	רפג) דהא מאלול קיימא וכי: כי מאלול ואילך עומדת התשובה, שהאותיות עולות אליה. ובני העולם חוזרים מעונותיהם ומתכפר להם ביום הכפורים, כנ"ל, ואז מחזירים האותיות, והן עומדות על העולם ב' חדשים, מעשרה בתשרי עד עשרה בכסלו, ומסתלקות מן העולם בטבת ושכט. כלומר שבב' חדשים אלו אין בהם ימים שיאירו האותיות.
רפא) ואלין אתוון אזלין וכי: ואלו האותיות שנולדו ב' אדר (כנ"ל אות רע"ט), הולכות ומשוטטות בעולם, ומתאחדות בהן כל אלו הנשמות שאין להן אותיות, דהיינו נשמות המגולגלות כנ"ל, עד ראש חדש סיון. כי אז אותיות אלו הקטנות מסתרות, שהן מבחינת המלכות, ואותיות עליונת, שהן מבחינת ז"א, צריכות להתגלות. אם יחזרו ישראל בתשובה.	רפד) מו' באדר נפקין וכי: מו' באדר יוצאות אלו האחרות, דהיינו אותיות הקטנות, כמו שאמרנו. ואלו הנשמות המתאחדות בהן, מקדימים ברחמים באלו הימים. כלומר, שמקבלים על ידי הרחמים, בת זוגו של אחר, ומקדימים לקבלה מטרם שיקבלה האחר ובב' חדשים האחרים, מתכסות כל האותיות, הן הגדולות והן הקטנות, ואלו הם, תמוז ואב. ויוצאות ימי הרעה באותיותיהם הרעות, ואלו שולטות על העולם, והאחרות מתכסות. ומשום זה, באלו הימים, אשרי הוא מי שינצל מהם.	וכי

(רפויי דף ל"ז ט"ד)

עב **ספרי** **יתרו** **תורה**
רפח וְכַד חוּטְמָא אַרְיָא, רַב בְּפוּתְיָא לְגַבֵּי רִישָׁא. דָּא אִיהוּ בְּאֵת ה',
 וְלִזְמַנִּין * אֵת י' אֶתְחַבֵּר בְּהַדְיָה. דָּא אִיהוּ בַר נֶשׁ דְּאֶצְלַח.
רפז אַנְפוּי קְמִיטִין, בְּתוּלְדוֹת דְּאֶבְעוּעוּתִין. עֵינױ סוּמְקִין. דָּא אִיהוּ בֵּין
 אֵינוֹן תּוּלְדִין דְּסָגִירוּ. דְּעֵינױ לִזְמַנִּין וְלִגִּין דְּמַעִין.
רפו קְמִיטִין דְּמַצְחִיה ד' וּב' עֶבְרִין רְשִׁימִין, כְּאָרִיחַ עַל גַּבֵּי לְבָנָה.
 שְׁעָרִיה רַב. הָאִי אֶצְלַח, וְדַחֵיל חֲטָאָה, שְׁבַח גְּרַמְיָה בְּכֹלָא, נְתִיר מִמָּה דְאִית בֵּיה.
 וּבִזְמַנָּא דְאֶתְנַעֲנַע, עֵינױ וְלִגִּין דְּמַעִין. וּכְאָבָא בְּחוּטְמִיָּה, עַד דְּאוּשִׁיד לִיחָה
 יְרוּקָה. וְדָא קְשִׁיא מְאִינוֹן זֵינִי דְּסָגִירוּ. מֵאֵן דְּאֶשְׁתַּתֵּף בְּהַדְיָה אֶצְלַח. מְהִימְנָא
 אִיהוּ בְּכֹלָא.

מאמר ענף דשבתאי ובי רוחות ונשמות ערשילאות

רפח עַל כְּתָפִיה שְׁמַאלָא, אִית תַּלְת רְשִׁימִין. ב' סוּמְקִין, וְחַד אוּכְס.
 כְּרַם אוּכְס אִית לִיה תּוּעֵלְתָא. הָאִי מְשִׁיף לְאֶתְקַרְבָּא בְּכַנֵּי נְשָׂא, וְאַחִיד כְּהוּ,
 דְּלֹא יַחְשְׁבוּן לִיה כְּסָגִירָא.
רפט מוּמָא אֶתְיִלִּיד בֵּיה בְּלִילָא, בְּחַד יוּמָא דְּסַתְוָא, בְּיוּמֵי דְּעוּלִימוּי,
 דְּאֶכַל נוּנָא וְשֵׁתָה מֵיָא, וְנִפְק לְבַר. וּבְהַהוּא שְׁעָתָא הָוָה שְׁלִיט כּוּכַב שְׁבַתָּאִי
 בְּעֵלְמָא, וְחַד עֲנַפָּא דִּילִיה הָוָה מְשִׁיף לְאֶתְפְּשָׁטָא לְתַתָּא, וְנִפְק אִיהוּ בְּגִילוּיָא
 דְּרִישָׁא, וּמַתָּה בֵּיה עַל יְדָא ׀ דְּקוּרְקַפְנִי וְשְׁמַרִירוּן תְּרִין רוּחִין דְּשְׁלִטִין
 בְּהַהוּא עֲנַפָּא. וְכַף אֶתְמַחֵי הָאִי ב'נ, רְשִׁמוּ בֵּיה תְּרִין רְשִׁימִין סוּמְקִין. וְהַהוּא

חלופי גרמאות

ו נ"א ל"ג עינױ (דפוסים ראשונים). ו נ"א דקורפנױ (קראקא).

מאמר	הסולם	דיוקנין דחוטמא
<p>רפה וְכַד חוּטְמָא אַרְיָא וּכְו: וּכְאֶשֶׁר הַחוּטְס הוּא אַרְוֶךְ, וּרְחַבּוּ גְדוּל אֶצְל הָרֵאשׁ. זֶה הוּא בְּאוֹת ה', וְלַפְעָמִים מִתְחַבֵּר עִמָּה אוֹת י'. זֶה הוּא אִישׁ מִצְלִיחַ.</p>	<p>זֶהוּ מִין קֶשֶׁה מְאֵלוּ הַמִּינִים שֶׁל צִרְעָת. מִי שֶׁמִּשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ מִצְלִיחַ. הוּא נֶאֱמָר בְּכָל דְּבַר.</p>	
<p>רפו אַנְפוּי קְמִיטִין בְּתוּלְדוֹת וּכְו: פְּנִי מְקוּמְטִים מִתּוּלְדוֹת הָאֶבְעוּעוּת שְׁחִיו לוֹ. עֵינױ אֲדוּמוֹת. זֶה הוּא אַחַת בֵּין תּוּלְדוֹת הַצִּרְעָת. וְלַפְעָמִים יוֹרְדוֹת דְּמַעוֹת מְעֵינױ.</p>	<p>פִּאֶמֶר עֲנַף דְּשַׁבְתָּאִי וּבִי רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת עֲרִשִׁילָאוֹת</p> <p>רפח ע" כְּתָפִיה שְׁמַאלָא וּכְו: עַל כְּתַפוֹ הַשְּׂמְאֵלִית יֵשׁ לוֹ ג' רְשִׁימוֹת. שְׁתֵּים אֲדוּמוֹת וְאַחַת שְׁחוּרָה. אֵךְ רְשִׁימָה הַשְּׁחוּרָה יֵשׁ בָּהּ תּוּעֵלְתָא, שְׁהִיא מוֹשַׁכַּת אוֹתוֹ לְהַתְקַרֵּב לְאִנְשִׁים, וּמִתְחַבֵּר בְּהֶם, שְׁלֹא יַחְשְׁבוּהוּ לְמַצּוּרַע.</p>	
<p>רפט מוּמָא אֶתְיִלִּיד בֵּיה וּכְו: מוּם נוֹלַד בּוֹ בְּלִילָה, בְּיוֹם אַחַד שֶׁל הַסְתִּיּוֹ בִּימֵי נְעוּרָיו, מִשּׁוּם, שְׁאֵכַל דָּג וְשֵׁתָה מִיָּם, וַיֵּצֵא לְחוּץ. וּבְאוֹתָהּ שְׁעָה הִיָּה שׁוֹלֵט כּוּכַב שְׁבַתָּאִי בְּעוֹלָם, וְעֲנַף אַחַד מִמֶּנּוּ הִיָּה נִמְשָׁךְ לְהַתְפַּשֵּׁט לְמַטָּה, וַיֵּצֵא הוּא בְּגִילוּיָא רֵאשׁ, וְהַעֲנַף הִכָּה בּוֹ עַל יְדֵי קוּרְקַפְנִי וְשְׁמַרִירוּן, שְׁהֶם בִּי רוּחוֹת הַשּׁוֹלְטִים בְּאוֹתוֹ עֲנַף, וּכְשֶׁהוּכַח הָאֲדָם הַזֶּה רְשִׁמוֹ</p>	<p>רפו קְמִיטִין דְּמַצְחִיה ד' וּכְו: אִם הַקְּמִטִים שְׁבַמְצַחוּ הֶם אֲרַבְעָה וְרִשּׁוּמִים בְּב' עֲבָרִיו, כְּאֲרִיחַ, שְׁהוּא חֲצִי לְבִינָה, עַל לְבִינָה, כְּלוּמַר, שְׁלִמְעֵלָה הוּא קוֹ קַצֵּר וְתַחְתִּיו קוֹ אַרְוֶךְ. שְׁעֲרוֹתָיו גְּדוּלוֹת. זֶה הוּא מִצְלִיחַ. וַיֵּרָא שְׁמִים. מִשְׁבַּח עֲצָמוֹ בְּכָל דְּבַר, יוֹתֵר מִמָּה שִׁישׁ בּוֹ. וּבִזְמַן שֶׁמִּנְעַנַּע אֶת עֲצָמוֹ, יוֹרְדוֹת דְּמַעוֹת מְעֵינױ. וּכְוָאֵב בְּחִטְמוֹ עַד שְׁמוּצִיא לִיחָה יְרוּקָה, (דְּפִי' דָּף ל"ו ט"ד *) דָּף ל"ז ט"א)</p>	

פ תרי **י תרו** **תורה** **עמ**

ענפא נשים ביה תהוא רשימו אויכמא. דהא מילוי דשבתאי באוכס אשתמש.
רצ ורזא דא שליט בעמא דשבתאי ולא בעמא קדישא. בגין דעמא
 קדישא לית לון חולקא ואחסנתא בכוכביא ומזלי, אלא בקב"ה בלחודוי.
 ואצטריף לון לאחזאה תדוה, ומיכלא ומשתיא, ולבושין חזירין, או דגונגין
 שפירין, ולתקנא ביתא ופתורא ביומא דא.
רצא דלאו הכי יאינון דאחידן בכוכביא דשבתאי, דאצטריף לון
 לאתענאה, ולאחזאה עציבו ודאגה, ולמלבש שחורין, ולכסאה שחורין, ולא
 למיכל בשרא וחמרא ומשחא. ולא לאתענגא בעינוגין דעלמא. אלא למיתב
 בדיוקא עציב, ולא תפרשא מן בני נשא. וכדין אלן רוחין קרקפונ"י ושמרירו"ן
 אמתשכין עליה, ואודעין ליה מלין דעלמא באמשכותא דשבתאי.
רצב חזינא בספרא דשלמה מלכא, דאית ב"נ דאתיילידו פד שלטא
 ענפא דא, ואינון עציבין תדיר דלא תדאן לעלמין. בר "אי לעאן באורייתא,
 אוקא אתאתדאן בקודשא בריף הוא.
רצג ועם כל דא, אי אית ביה בההוא ב"נ יסודין ושרשין מזכו דאבהן,
 ענפא דא דנפיק משבתאי, לזמנין נצח ליה, ואחיד ליה, ואינון תרין רוחין
 מתפשטין, ואזלין לנוקבא דטינגרא, דתמן מתפנשין כל רוחין ערטלאין, דלא
 עאלן לגו פרגודא דמלכא.
רצד ואינון ערטלאין בהאי עלמא, וכד נפקי מהאי עלמא, מששטי

חלופי גרמאות

פ נ"א ראשליט ביומא דשבתא (ווינצא). צ נ"א ביומא דשבתא (קראקא) ק נ"א ל"ג חזירין או דגונגין שפירין (קראקא)
 ר נ"א מוסיף לכל אינון (דפוטים ראשונים) ש נ"א מתשכין עלוי (דפוטים ראשונים) ת נ"א עלאין (קראקא) א נ"א
 וכד (קראקא).

הסולם **מאמר**

רשמו בו שתי רשימות אדומות, ואותו הענף
 רשם בו אותו רשימה שחורה. כי דבריו של
 שבתאי משתמשים בשחור.
רצ ורזא דא שליט וכר: וסוד הזה,
 שולט בעם של שבתאי, אבל לא בעם הקדוש.
 משום שהעם הקדוש אין לו חלק ונחלה
 בכוכבים ובמזלות, אלא בהקב"ה בלבדו.
 וישראל צריכים להראות שמחה, ואכילה ושתיה,
 ובגדים לבנים, או של צבעים יפים, ולתקן
 הבית והשלחן, ביום הזה.
רצא דלאו הכי אינון וכר: אבל אינו
 כן באותם שאחזים, ביום הזה. בשבתאי, שהם
 צריכים להתענות, ולהראות עצבות ודאגה,
 ולהתלבש בגדים שחורים, ולהתכסות בשחורים,
 ולא לאכול בשר ויין ושמן, ולא להתענג
 בתענוגי העולם, אלא לשבת בביתו עצב,
 להפרד מבני אדם. ואז אלו הרוחות השולטים
 (דפו"י דף ל"ז ט"א)

ענף דשבתאי וכר רוחות ונשמות ערמילאות
 בענף של שבתאי, הנקראים קרקפונ"י
 ושמרירו"ן, נמשכים עליו, ומודיעים לו דברי
 העולם שבהמשכת שבתאי.
רצב חזינא בספרא דשלמה וכר:
 ראיתי בספרו של שלמה המלך, שיש אנשים
 שנולדו בשעה שענף הזה, של שבתאי, שולט,
 והם תמיד עצבים, שאינם שמחים לעולם.
 חוץ אם עוסקים בתורה, ומתאחדים עם הקב"ה.
רצג ועם כל דא וכר: ועם כל זה,
 אם יש באותו אדם יסודות ושרשים מזכות
 אבות, ענף הזה היוצא משבתאי, מנצח לפעמים
 את האדם, ואוחז בו, ואלו ב' רוחות קרקפונ"י
 ושמרירו"ן, מתפשטים מן הענף, והולכים לנקב
 שבסלע, ששם מתקבצים כל הרוחות הערומים
 של בני האדם, שאינם נכנסים למחיצת המלך.
רצד ואינון ערמילאין בהאי וכר:
 ומפרש, והם הרוחות, ערומים בעולם הזה,
 שאין

פ סתרי יתרו תורה
 לאַעֲלָא בַּהֵוָא עֲלֵמָא, וְנַעֲלִין תַּרְעָא בְּאַנְפִּיָּהּ, בְּכָל סִטְרִין דְּעֲלֵמָא. וְלֹא
 אֲשַׁכְּחָו גְּיִיחָא, עַד דְּאִינוּן נְפֻקִין וּמִשְׁטָטִין בְּעֲלֵמָא, וְאֵלִין אִיקְרוּן בְּשִׁמְתָן שַׁכְּנוּת.
רצח וּבִיּוֹמָא דְשַׁבְּתָא, פִּד אֲתַקְדַּשׁ יוֹמָא, וְאִינוּן לֹאן עֲאֵלִין. לְגוּ
 נוֹקְבָא דְחַד טִינְרָא, דְּאִיְהוּ לְבַר מַחֻמוֹת גְּנֵתָא, בְּטוּרִין דְּלְבַר, וּמִשְׁתַּפְּחִי
 תַּמָּן כָּל יוֹמָא דְשַׁבְּתָא. וְלְכַתֵּר נְפֻקִין וּמִשְׁטָטִין בְּעֲלֵמָא, וּמוֹדִיעִין בְּחִיזוּ דְלִילָא,
 מְלִין לְבְנֵי נְשָׂא.

רצו וְכַד נֶצַח עֲנַפָּא דָא לְהֵוָא ב"נ. אִינוּן תַּרְיִן רוּחִין אֲזֵלִין לְהֵוָא
 נוֹקְבָא, וּמִתְעַכְבִּין תַּמָּן עַד דְּנַפְיֵק שַׁבְּתָא. כִּיּוֹן דְּנַפְיֵק שַׁבְּתָא, נְפֻקִין אִינוּן
 נִשְׁמַתִּין וְאִינוּן רוּחִין בְּהַדִּיָּהּ, וּמִתְחַבְּרִין פְּתָדָא.

רצז וְאֲתִיִּין אִינוּן תַּרְיִן רוּחִין, וְחַד נִשְׁמַתָּא דְגֻזְעָא דְהֵוָא ב"נ, ע'
 דְרָגִין לְאַחֲרָא, וְשֶׁאֲרָן עַל הֵוָא ב"נ, רוּחָא בְּתַר רוּחָא, * וְאוּדְעֵי לִיָּה מְלִין
 בְּעֲלֵמָא, מְנַיְיְהוּ קְשׁוּט וּמְנַיְיְהוּ לֹא קְשׁוּט. מְנַיְיְהוּ קְשׁוּט, מְסֻטְרָא דְנִשְׁמַתָּא
 עֲרֻטִילָאָה. דְּהָא אֲשַׁקְתָּא תַּמָּן גְּיִיחָא. וּמְנַיְיְהוּ לֹא קְשׁוּט, מְסֻטְרָא דְאִינוּן רוּחִין.
 וְלִזְמַנִּין, אִינוּן רוּחִין אוּדְעִין לִיָּה דְמִלִּי קְשׁוּט, לְזַמַּן קָרִיב.

רצח וְדָא אִיְהִי נִשְׁמַתָּא דְלֹא אֲשַׁקְתָּת פִּירוּקָא, יִמְע' דְרָגִין לְאַחֲרָא.

חֲלוּפֵי גֵרְמָאוֹת

ב נ"א וביומי (קראקא). ג נ"א ומשחככי (דפוסים ראשונים) ד נ"א ל"ג מילי (קראקא) ה נ"א פרוונקא (בכל הדפוסים
 בסוגריים). ו נ"א מוסיף לעלמא מע' (דפוסים ראשונים) ז נ"א מוסיף לעילא מע' (ווינצ'א).

מאמר	הסולם	ענף דשבתאי וכו' רוחות ונשמות ערמילאות
שארין להם לבושים מתורה ומצות. וכשיוצאים מעולם הזה, משוטטים להכנס בעולם ההוא, ונועלים השערים לפנייהם בכל צדדי העולם, ואינם מוצאים מנוחה, עד שהם יוצאים ומשוטטים בעולם, והם נקראים בשם שפנות.	ההוא שהוא מע' מדרגות דאחור, ושורים על אדם ההוא הנ"ל (באות רצ"ב) רוח אחר רוח. והם מודיעים לו דברים בעולם, מהם אמת, ומהם אינם אמת. מהם אמת, היינו מצד הנשמה הערומה, כי מצאה שם מנוחה. ומהם אינם אמת, היינו מצד אלו ב' רוחין. ולפעמים הרוחות מודיעים לו דברי אמת לזמן קרוב.	רצה) וביומא דשבתא כד וכו': שואל, וביום השבת, כשנתקדש היום, איפוא הם הולכים. ומשיב, שהולכים לתוך נקב של סלע אחד, שהוא לחוץ מחומות הגן בהרים שמבתוך. ונמצאים שם כל יום השבת. ואחר השבת, יוצאים ומשוטטים בעולם, ומודיעים דברים במראות הלילה, לבני אדם.
רצו) וכד נצח ענפא וכו': וכשניצח ענף הזה של שבתאי את האדם ההוא (כנ"ל רצ"ג) הולכים אלו ב' רוחות לאותו הנקב שבסלע, ומתעכבים שם עד יציאת השבת. כיון שיצא השבת, יוצאים אלו הנשמות, דהיינו הרוחות הערטלאים, ואלו ב' רוחות, שמענף דשבתאי, עמהן, ומתחברים יחד.	רצה) ודא איהי נשמתא וכו': וזו היא נשמה שלא מצאה גאולה מע' מדרגות לאחור. וע"כ, כוכב שבתאי משך לעולם הזה אלו ב' רוחות, כדי לתקנה. ובשבילה, אין האדם מפתח, כשהב' רוחות שורים עליו, ואינו מזדעזע. אשרי חלקו, של מי שיש לו זכות אבות, שיעזרו אותו בכל אלו הפעולות.	רצז) ואתיין אינון תריין וכו': ובאים אלו ב' רוחות, ונשמה אחת, שמשורש אדם (דפוס' דף ל"ז ט"א *) ט"ב)

פא תורה יתרו פתרי
פדין, פוכב שבתאי משיך להאי עלמא, אינון רוחין. ובגינה לא דחיל ההוא

מאמר **הסולם** ענף דשבתאי ובי רוחות ונשמות ערמילאות
דחכמה דשמאל, הוא מיחד עם החסדים שבימין (כמ"ש בפלפח"ס אות ל"ה) וישראל דבוקים באבי"ע דקדושה. ואומות העולם באבי"ע דטומאה. וכמו שישראל עושים מעשה המצות המעוררות שרשיהם למעלה ליחוד קב"ה ושכינתיה בסוד קו האמצעי, כך יש לגדולי אומות העולם כמו לבלעם וחבריו וכדומה, מעשים המסוגלים לעורר שרשיהם למעלה להפריד קו השמאל מן הימין, ולהמשיך להם הג"ר דחכמה דשמאל.

ואחד מהמעשים הרעים האלו, הוא, שהיו אוכלים דגים, ומיד שתו מים אחריהם. והתכוונו בזה, כי הדגים ה"ס המדרגות שיש בים, שה"ס החכמה (כמ"ש בזהר בא אות ל"ט בהסולם ע"ש) ולפיכך אכילת הדגים ה"ס אתערותא דלתתא להמשיך מדרגות של הו"ק דחכמה. והמים, שמהם מקבלים הדגים חיותם, הוא אתערותא דלתתא, להמשיך הג"ר דחכמה, כי חיות הו"ק דחכמה נמשכת מג"ר דחכמה. ולפיכך בעת שהיו רוצים לעורר למעלה הארת הג"ר דחכמה, היו אוכלים דגים, ומיד שתו אחריהם מים, בכונה, לעורר שורש החיות של הדגים הרוחנים העליונים שהוא ג"ר דחכמה, ולהמשיך למטה.

ו"ש (באות דפ"ט) מומא אתייליד ביה, בלילא, כי אותו האיש היה עוסק בהמשכת החכמה משמאל בלי ימין שהיא בחינת לילה, משום, שגורם חושך, (כבזהר בראשית א' דף מ"ו ד"ה נפק ע"ש) שהוא לילה. בהד יומא דסתווא, כי כן נמשכים מפעולה זו, קור וקפאון, כמו בחורף (כמ"ש בזהר בראשית א' דף מ"ו ד"ה ימא דקאפו ע"ש) ביומי דעו"ליומי, דהיינו בעת שהאדם היה במוחין הנקראים מוחין של ינוקא ועלם, שה"ס המוחין דג"ר דרות, שאז הוא עלול לחטא בהמשכת ג"ר דחכמה ממעלה למטה (כמ"ש לעיל באות דנ"ט ד"ה ביאור ע"ש) דאכל נונא ושתא מיא, דהיינו שנתפתה למעשים רעים של צד האחר, למשוך הג"ר דחכמה דשמאל ע"י אכילת דגים ושתיית מים, כמ"ש לעיל, ונפק לבר, שע"ז נפלט ויצא לחוץ מהקדושה, ונמסר לכוחות של הצד האחר. וז"ש, ובהוא שנתא הוה שליט כוכב שבתאי בעלמא. כלומר שבסבת החטא שלו, נגלתה עליו שליטת שבתאי, דהיינו שנמסר אליו. שהיא שליטת השמאל של צד האחר, והד ענפא דיליה הוה משיך לאתשטא לתתא, היינו כח של

(דפו"י דף ל"ז ט"ב)

ו"ש (באות דפ"ח) ע"ל כתפיה שמאלא אית תלת רשימין, ב' סומקין וחד אוקם, דהיינו מחמת שע"י מעשיו נמסר לרוחות דשבתאי וענף שלו שייסרוהו, ובי הרוחות שהם מדינין שבשמאל שהוא אדום, רשמו בו ב' רשימות אדומות, והענף, שהוא כח הדין שנמשך ממלכות דמדת הדין הנקראת מנעולא, שהצבע שלה הוא שחור, ע"כ רושם המכה שלו הוא שחור. כנ"ל. והנה באמת כח הדין הזה שבענף דשבתאי, שהוא ממנעולא היה צריך לבטל את החכמה דשמאל שממנה נמשכים הדינים שבב' רוחין. אלא שזהו פעולת שבתאי שמשליט הרוחות על הענף, וכחם גדול מכווחו, וע"כ

פב פתרי יתרו תורה
פר נש, פד שראן עלוהי, ולא אנדעזע. זכאה חולקיה דמאן דאית ליה זכו
דאבהן, לסייעא בכול אינון עובדין.

<p>מאמר</p> <p>וע"כ אין החכמה דשמאל מתבטלת מהם, אמנם כל זה הוא בתחילה, אבל לבסוף, מתגבר כח המנועולא על ב' רוחין, ומבטל החכמה שלהם יחד עם הדינין שבהם, הנמשכים ממנה. וז"ש, ברם אוכם אית ליה תועלתא, האי משיך לאתקרבא בבני נשא וכו', כלומר אח"כ כששתלט כח השחור שבענף על ב' רוחין, יש תועלת בשחור הזה, כי יבטל אז הדינים שבחכמה דשמאל, אשר הקשה שבדינים ההם, הוא שמוכרח להתבודד מבני אדם כמו מצורע, (כמ"ש לעיל באות רצ"א) אלא למיתב בדיורא עציב, ולא תפרשא מן בני נשא, ואחר שיתגבר כח השחור, שהוא מנועולא יבטל החכמה עם הדינים האלו, ויוכל להתקרב לבני אדם ולהתחבר עמהם דלא יהשבו ליה כסגורא, שלא יחזיקוהו כמו מצורע, שנאמר עליו בדרך ישב מחוץ למחנה. וזו היא התועלת הנמשכת מן השחור.</p> <p>ונהג כנגד אלו ג"ר דחכמה, שהצד האחר, שבתאי והרוחות שלו, דבקים בהם, יש לישראל ג"ר המאירים בשבת במלכות. וז"ש (באות ר"ז) ורזא דא שליט בעמא דשבתאי, שבהדבקים בשבתאי שולטים אלו הדינים הנ"ל, ולא בעמא קדישא וכו' בקב"ה בלחודוי, כי ישראל דבוקים בהקב"ה שה"ס קו האמצעי. ובכדי שיכירו וידעו ההפרש מהדבקים בקב"ה אל הדבקים בצד האחר, ואצטריך לון לאהזאה הדוה זמיכלא ומשתייא וכו', שכלפי העיניים והיסורים שיש לדבקים בצד האחר, יש מנתה ותענוג ושמחה לדבקים בהקב"ה, כיום השבת. וז"ש, (באות רצ"א) דלאו הכי אינון דאחידן בכוכביא דשבתאי, דאצטריך לון לאתענאה ולאחזאה עציבו וכו' וכדין, אחר שמתיסרים בכל היסורים האלו, א"ין רוחין קרקפוניי ושמרירין אתמשכין עליה, אז נמשכים עליו ב' רוחות האלו, ואודעין ליה מ"ין דעמא, שמודיעים לו דברים של העולם, כלומר, דברים נעלמים, שה"ס ג"ר דחכמה, באמשמותא דשבתאי ע"י השמאל בלי ימין, שהיא המשכת שבתאי.</p>	<p>הסולם</p> <p>ענף דשבתאי וב' רוחות ונשמות ערמילאות ואינון עציבין תדיר, דהיינו שמתיסרים ביסורין הנ"ל כדי להמשיך עליהם הרוחות דשבתאי ולינק מג"ר דחכמה דשמאל, דלא דראן לעלמין, מחמת היסורים של הדינים דשמאל. בר אי לעאן באורייתא, וקא אתאחדאן בקב"ה, דהיינו חוץ אם עושים תשובה ומתדבקים בתורה ובהקב"ה, שהוא קו האמצעי. (וז"ש באות רצ"ג) ועם כל דא אי אית ביה בההוא ב"ג יסודין ושרשין מזכו דאבהן, דהיינו שזכות אבותיו עומדת לו, ענפא דא דנפיק משבתאי, שהיא כח הדין החזק דמנועולא, נצח ליה ואחיד ליה, שמנצח אותו ודוחה את החכמה ממנו, כנ"ל שכת הדין של הענף אע"פ שמתחילה ב' הרוחות שולטים בו עכ"ז הוא מתגבר לבסוף ושולט עליהם ומבטל החכמה מהם, ואז ניצל האדם מן היסורים של שבתאי, כי בהתבטל החכמה מתבטלים היסורים הנמשכים ממנו. כמ"ש לעיל. ברם אוכם אית ליה תועלתא. אמנם הוא נופל לקטנות משום זה. ולפיכך הוא צריך להתקן עוד. וז"ש, ואינון תרין רוחין מתפשטין ואז"ין לנוקבא דטיגרא, כי מאחר שהענף דשבתאי נצח, ודחה החכמה, אז נפלו ב' הרוחות לקטנות, אמנם לא רצו לקבל לתוכם הקטנות מחמת הדין דמנועולא, ע"כ נתפשטו מן הענף, שבו כח המנועולא, ובאו לנקב הסלע, שה"ס הקטנות דמפתחא, כי סלע, ה"ס מלכות הממותקת בבניה, ונקב שבו, הוא הדינין דקטנות. והרויחו בזה, כי הקטנות הבאה מחמת מנועולא, אינה ראויה לשוב לגדלות. אבל קטנות דמפתחא, ראויה תמיד לקבל גדלות. דתמן מתכנשין כל רוחין ערמילאין דלא עאלין לנו פרגודא דמלכא. נשמה ערטילאה היינו נשמה מבחינת ז"ס דאחורים דמלכות, שיש בה ניצוצי ג"ר דחכמה, והאדם שהמשיכה, לא תקן אותה בקו האמצעי, וע"כ כשנפטר מן העולם, אינה יכולה לבא לפרגוד המלך, שהוא קו האמצעי. וכל הרוחות והנשמות הערטילאות האלו מתקבצות לאותו נקב הסלע כיום השבת כמ"ש לפנינו.</p>
---	--

וז"ש (באות רצ"ד) ואינון ערמילאין בהאי עמא, כי להיותם מז"ס דאחורים, שהם חכמה בלי לבוש החסדים, ע"כ גם אותן הנשמות ערומות בלי לבוש מחסדים. והאדם שהמשיכה היה

(דפו"י דף ל"ז ט"ב)

פג תורה יתרו סתרי

מאמר
היה צריך לתקן אותה ולהמשיך לה לבוש החסדים ע"י קו האמצעי, ולא תקן אותה. ע"כ, וכד נפקי מהאי עלמא, משמטי לאעלא בהווא עלמא ונעלין תרעא וכו', כי להיותה ערומה מלבוש החסדים, אין לה מקום בעולם הבא, עד דאינון נפקין ומשמטין בעלמא, וע"כ הן יוצאות מעולם ההוא ובאות ומשוטטות בעולם הזה, למצוא איזה איש לשכון בתוכו ולהתלבש בו, שעל ידו, הן ממשיכות ניצוצי חכמה בסוד מראות הלילה. ואלין אקרונ בשמהן, שכנות, כי כשהן מתלבשות באיזה אדם, הן נעשות שכנות לנשמת האדם עצמו, ונבחן, כמו שנשמת אותו האדם השיגה לעצמה שכנה, השוכנת עמה ביחד בגוף האדם.

הסולם
ענף דשבתאי וכו' רוחות ונשמות ערמילאות (באות דצ"ו) ואתיין אינון תרין רוחין וחד נשמתא דגזעא דההוא בר נש ע' דריגין לאחורא, שאלו ב' רוחות דשבתאי המתחברים עם נשמה הערטילאה, שהיא נשמת אדם שנמשכה מע' מדרגות דאחורים של המלכות, כי ז' ספירות שבאחורים של המלכות שכל אחת מהן כלולה מעשר, הן ע' מדרגות דאחורים. וב' הרוחות ואותה הנשמה, באות ושארין על ההוא בר נש, ששורות על האדם שנוולד בשליטת ענף של שבתאי כנ"ל (באות דצ"ו) רוחא בתר רוחא, שמתלבשים בו רוח אחר רוח, עם הנשמה הערטילאית, ואודעי ליה מלין בעלמא, שמודיעים לו דברים שבעולם, כלומר דברים שהם בהעלם, דהיינו חכמה.

ויש לרעת, שע"י התחברות הנשמה הערטילאית עם ב' רוחות דשבתאי, נתבטלו מן הנשמה הערטילאית ניצוצי ג"ר דחכמה דשמאל מהם כל היסורים והדינים, ונשארה רק בו"ק דחכמה דשמאל. ונבחן, שהנשמה הזו מצאה לה מנוחה מן היסורין והדינים, ע"י חיבורה עם ב' הרוחות. והטעם הוא, כי בתוך ב' הרוחות היו השמרים דדינין דמנעולא מעורבים בהם, ובעיקר ברות הנקרא שמריוון, כנ"ל (בביאור אות רפ"ט) ואע"פ שב' הרוחות לא היו מקפידים על השמרים ההם כדרך הקליפות, עכ"ז הנשמה להיותה מקדושה, היא מקפדת על השמרים, ומתמעטת על ידיהם מג"ר דחכמה דשמאל, ומתוך זה נפטרה מהדינים דשמאל. ונמצא שהנשמה מצאה מנוחה ע"י חיבורה עם ב' הרוחין.

ווי"ש, מנייהו קשוט מסטרא דנשמתא ערמילאה, שחלק מן ניצוצי החכמה שהאדם מקבל מן הנשמה הערטילאית היא אמת, דהיינו על דרך הקדושה, שהיא ו"ק דחכמה, משום, דהא אשכחא תמן ניהא, כי הנשמה כבר מצאה מנוחה ע"י חיבורה עם ב' רוחות, ואינה ממשיכה אלא ו"ק דחכמה, שהיא המשכה אמיתית. ומנייהו לאו קשוט מסטרא דאינון רוחין, כי הם מעורבים עם שמרי הדינים ועכ"ז הם מתעלמים מהם וממשיכים החכמה. כי כן דרך הקליפות, ולזמנין אינון רוחין אודעין ליה מלי קשוט לזמן קריב, שגם הן אינן ממשיכות אלא ו"ק דחכמה דשמאל. אבל זהו לזמן קרוב, ולאחר זמן תוורים לדרכס.

ווי"ש (באות דצ"ח) ודא אידי נשמתא דלא אשכחא פירוקא מע' דריגין לאחורא, שנשמה ערטילאית זו לא מצאה פדות מז' מדרגות האחורים שהיא נמשכת מהם, כדין כוכב

ווי"ש (באות דצ"ח) וזיומא דשבתא כד אתקדש יומא, שאז נעברים כל כחות הדין והאחורים מן העולם, יש לשאול, ואינון לאן עאלין, כיון שהן נמשכות מאחורים, ובהן ניצוצי ג"ר דחכמה דשמאל, מה נעשה מהן ביום השבת. ומשיב, שנכנסים לגו נוקבא דחד מינרא דאיהו לבר מהומות גנתא וכו' כי מאחורי המלכות הנקראת גן, יש שם בסלע שבהרים התיצונים נקב אחד, שה"ס דינים דמסך של המלכות, שכל כחות השמאל נדחפים לאותו נקב, הממעט כל חכמה וכל ג"ר דשמאל, ובוזה הם נכבלים, שלא יוכלו להמשיך ולעורר בכל יום השבת, איוו הארה מאורות השמאל והדינים שבהם. וגם הנשמות הערטילאות נכנסות שם ביום השבת, ומתמעטות, ומשתכחין תמן כל יומא דשבתא, ולבתר, נפקין ומשמטין בעלמא, שלאחר השבת משתחררים מכבליהם, ושוב נעשו ראויים להמשיך מג"ר דשמאל כמקודם לכן. וע"כ חוזרים ומשוטטים בעולם למצוא איש להתלבש בו. ומודיעין בחיזו דליליא מלין לבני נשא, דהיינו שמתלבשים באנשים, שעל ידיהם ממשיכים ניצוצי חכמה, הנקראים מראות הלילה, ומודיעים להם.

ווי"ש (באות דצ"ו) וכד נצה וכו' אינון תרין רוחין אזלין לההוא נוקבא, דהיינו כנ"ל (אות דצ"ג) ומתעכבין תמן עד דנפיק שבתא וכמשך יום השבת נמצאים ב' רוחות אלו דשבתאי, מתדבקים בנשמות ערטילאות, להיותם עמהן במדור אחד. ולפיכך כיון דנפיק שבתא, ומשתחררים מכבליהם וניצוצי החכמה חוזרים להאיר בהם, נפקין אינון נשמתין, ואינון רוחין בהדיהו ומתחברן כחדא, דהיינו כמו שנתחברו יחד בנקב הסלע ביום השבת, כך יצאו מחוברים במוצאי שבת, ואז (דפוי"ך דף ל"ז ט"ב)

פד פתרי יתרו תורה
רצטו חוטמא עקים, וְהָהוּא עָקִימוּ סָטָא לְסִטְרָא זְמִינָא. דָּא אִיהוּ בִּינְיָ דְרָשִׁים בְּאֵת ה' וְלִזְמִינִין בְּאֵת ר'. וְלֹא מִתְחַבְרִין פְּתָדָא. דָּא אִיהוּ בִּינְיָ מְמַלְל יִרְכִיכִין.
ש בְּמִצְחִיהָ שְׂרִטוּטָא תְּדָא וּבְרַבָּא, "וְד" וְעִירִין, "וְאִינִין דְּקִיקִין וְלֹא כ"כ, וְאִינִין מִתְּהַפְּכִין לְסוּמְקָא. שְׁעָרוֹי תְּלִין שְׁעִיעִין וְעִיר, שְׁלִשְׁלָאָה רַבְרָבָא תְּהוּ לִיה, וְתִלְיָא מְנִיָּה. סִיּוּעָא אֵית לִיה, מְהִימְנָא אִיהוּ. אֲצִלַּח בְּעוֹבְדוּי. דָּא אֵית לִיה פְּגִימוּ דְמוּמָא, דָּאִיהוּ סְרִיס חֲמָה, אוּ תִלְיָא בְּכִיסָא דְבְּעוּי חַד מְמַעוּי, וְלֹא אֲפִיק וְרַעָא בְּדָקָא יָאוּת. בִּידָא דְשְׂמָאלָא אֵית לִיה אֲצִבְעָא וְעִירָא, קָמִיט וְלֹא אֲתַפְּשֵׁט .

מאמר אשר עשיתי בסתר וגו'

שא אמר אדם קדמאה, לא נכחד עצמי ממך אשר עשיתי בסתר

חלופי גרמאות

ז נ"א רברבן (קראקא). ח נ"א וא"ד (קראקא) ט נ"א ועיניו (דפוסים ראשונים) י נ"א מבעו (וויניצא) כ נ"א ל"ג ליה (דפוסים ראשונים) ל בדפוס קראקא כתוב בסוגריים בס"א מצאתי כתוב חסר מכאן שהכתובה כל כך היתה ישנה אינם ניכרים.

מאמר	הסולם	אשר עשיתי בסתר וגו'
<p>כוכב שבתאי משיך לֵהאי עֵלְמָא אינון רוחין. עד שכוכב שבתאי המשיך את ב' הרוחות שלו לעולם הזה, שיתחברו עם הנשמה הערטילאית כנ"ל, ואז מצאה הנשמה פדות ומנוחה מהדינין דאתורים שבה. כנ"ל.</p> <p>אמנם יש לשאול, כיון שהאיש כבר נרצח על ידי הענף דשבתאי, ונתאחד עם כח המנעולא שבו, שע"ז נדחה האדם מן החכמה דשמאל, ונפטר ונח מן הדינים הבאים עמה, כנ"ל (בביאור אות רצ"ג ע"ט) וא"כ איך אפשר שיוכל לקבל עתה חכמה מהרוחות ומהנשמה, הרי כח המנעולא שבו דוחה החכמה. והענין הוא, כי כמו שב' רוחות יש להם כח לשלוט על הענף ולהשקיט כח המנעולא שבו, כנ"ל, (בביאור אות רפ"ט ע"ט) לפיכך גם יש להם כח להשקיט כח המנעולא שבאדם, ולעורר בו החכמה דשמאל.</p> <p>אבל יש לשאול, כיון שהאדם, אחר שנוצח על ידי מנעולא כבר נח מהדינים והיסורין שהיו לו, (כנ"ל בביאור אות רצ"ג) א"כ למה לא פחד ולא נודעזע מחזרת היסורים, ונבא להתדבק שוב בחכמה דשמאל של ב' הרוחות. וז"ש, ובגינה, בשביל הנשמה הערטילאית הבאה ביחד עם ב' הרוחות, לא דחיל ההוא בר נש כד שראן עֵלוּהוּ, וְלֹא אִודְעָזַע. שבשביל הנשמה הערטילאית שכבר מצאה מנוחה ע"י דבקוהה בב' רוחות, כנ"ל (בביאור אות</p>	<p>רצ"ז ע"ט) האדם אינו מפחד מב' רוחות, אולי יחזור שוב לדינים ויסורים על ידיהם, כמקודם, כי הוא מתדבק עתה בנשמה המחוכמת בב' הרוחות, שהיא במנוחה מדינין, מחמת שמקבלת רק ו"ק דחכמה (כנ"ל בביאור אות רצ"ז ע"ט) ואז מובטח גם האדם להיות במנוחה. וע"כ אינו מפחד עתה מפני הארת החכמה דשמאל שברוחות.</p> <p>רצט הוטמא עקים וההוא וכו': אם החוטם עקום, והעקמומית נוטה לצד ימין, זה הוא אדם הרשום באות ה', ולפעמים באות ר' ואינן מתחברות יחד. זה הוא אדם המדובר רכות.</p> <p>ש במצחיה שרטוטא הדא וכו': אם יש במצחו קו אחד גדול ור' קוים קטנים, ודקים ולא כל כך, והם מתהפכים למראה אדום. שערותיו תלויות וחלקות מעט. שלשלת גדולה, היה לו, דהיינו צדיק גדול אחד היה בין אבותיו, ותלוי בו. יש לו עזרה. הוא נאמן. הוא מצליח במעשיו. זה יש לו פגם ממום, שהוא סריס חמה, דהיינו סריס מלידתו. או מעי אחד תלוי לו בכיס אשכיו ואינו מוציא זרע כראוי להיות. ביד שמאלו יש לו אצבע קטנה קמוטה ואינה מתפשטת.</p>	<p>אשר עשיתי בסתר וגו'</p>

מאמר אשר עשיתי בסתר וגו'

שא אמר אדם קדמאה וכו': אמר אדם

(דפוי"ך דף ל"ז ט"ב)

ספרי **יתרו** **תורה** **פה**
 רקמתי^א בתחיתות ארץ. מכאן דמזווגא דדכר ונוקבא, אתיא נשמתא קדישא. מזווגא דמלכא במטרוניתא. מ"ט. תחיתות ארץ. תרין יתחומין אית להיא. דאיתקרי ארץ חפץ. אתרא דאתציירא נשמתא דדכורא לימינא. ואתרא דנשמתא דנוקבא לשמאלא.

שב וע"ד בעי אתערותא מסטרא דנוקבא. הה"ד, העירותי מצפון ויאת. וכדין ממזרח שמש קורא בשמי. זוגא דשמשא בסיהרא, יעלב ברחל ויבא סגנים כמו חמר. אלין חילין דעלמא, דנפקו מאד"ם קדמא.

שה בטר הכי, גלמי ראו עיניך, כשהייתי מוטל גולם בלא צורה, ממזרח למערב. ראו עיניך, הדורות העתידות לצאת ממני. פי אתה הוא הקורא הדורות מראש.

שד ועל ספרך כולם יכתבו. זה ספר תולדות אדם לדיוקנין. דכתאי ספרן של צדיקים, הוה אתחקקן כל דיוקנין בעלמא. בצירופא דאתון, זר"ה פס"ץ.

שה ותמן כלם יכתבו, בצירויין דקמטין, במשכא דאדם, בגוונא דרקיע השמים, דתמן כוכבים, המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא. לזרעא דישאל עבדי, יעלב אשר בחרתיך. דאינון איקרון אדם, דכתיב ואתן

חלופי גרמאות

ח נ"א דיוגא (דפוסים ראשונים) 1 ה"ג דפוס מונקאטש
 נ"א תחותן (דפוסים ראשונים) 8 נ"א דאיקרי (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(א) תהלים קלט) יתרו רכח. (ב) (ישעיה מא) וישב קנה.
 (ג) תהלים קלט) לך שלו. (ד) (ישעיה מ) הקפה"ז יט.
 (ה) (יחזקאל לד) שמות שער.

הסולם

אשר עושתי כמתר וגו'

(ג) בטר הכי גלמי וכו': אח"כ כתוב, גלמי ראו עיניך, שאמר אדם הראשון, כשהייתי מוטל גולם בלי צורה, ממזרח למערב, ראו עיניך, הדורות העתידים לצאת ממני. כי אתה הוא קורא הדורות מראש.

(ד) ועל ספרך כולם יכתבו: זה הוא, ספר תולדות אדם לצורות, שבספר הצדיקים הזה, היו נחקקות כל הצורות של הנשמות שבעולם, בצירוף האותיות זר"ה פס"ץ שהן אותיות זה ספר צ' (עי' בזהר יתרו אות קפ"ז).

(ה) ותמן כלם יכתבו וכו': ושם, בספר תולדות אדם כולם יכתבו, כל הנשמות יכתבו, בצירויים של קמטים בעור האדם, כעין רקיע השמים ששם כוכבים. ועליהן נאמר, המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא. והיינו רק לזרע ישראל עבדי, ולא לאומות העולם, שנאמר, יעלב אשר בחרתיך, כי הם נקראים אדם

מאמר

אדם הראשון, לא נכחד עצמי ממך אשר עושתי בסתר רוקמתי בתחיתות ארץ, מכאן שמזווג זכר ונקבה באה הנשמה הקדושה, דהיינו מזווג המלך, שהוא ז"א, במטרוניתא, שהיא מלכות. מה הטעם שכתוב, תחיתות ארץ. הוא, כי ב' גבולים יש לאותה הנקראת ארץ חפץ, שהיא מלכות, גבול המקום שנצטיירה שם נשמה של זכר, הוא בימין. גבול המקום שנצטיירה שם נשמה של נקבה הוא בשמאל.

(ב) וע"ד בעי אתערותא וכו': וע"כ צריכים התעוררות מצד הנוקבא, דהיינו המלכות, שהיא בשמאל. ז"ש, העירותי מצפון ויאת. וצפון הוא שמאל שהוא הנוקבא. וכדין ממזרח שמש קורא בשמי. היינו זוג השמש, שהוא ז"א, בלבנה, שהיא מלכות. שה"ס יעלב ברחל. כי יעקב ה"ס ז"א, ורחל ה"ס מלכות. ויבא סגנים כמו חמר, אלו הם צבאות העולם שיצאו מאדם הראשון.

(דפויי דף ל"ז ט"ב)

פו סתרי יתרו תורה
 צאני צאן מרעיתי אדם אתם. וּבְגִינְהוֹן אֲתִבְּרִי עֲלֵמָא. הַח"ד, "קדש ישראל
 לה' ראשית תבואתה. דאינון עאלו במחשבה, עד לא אתברי עלמא. וכלהו
 ועל ספרך כלם יפתבו.
 שו) ימים יוצרו, לכלהו יומין עילאין, כמנן משכו וקחו לכם. משכו
 יומין עילאין, לאנהרא ליומין תתאין. שס"ה ורביע יום. ומקצת יומא פכולי
 יומא, לחושפן משכו. ומאן דמשיך מתמן משיך נהירו לסיגרא לקדשא לה.

מאמר אדה"ר נתן ע' שנה לדוד

שז ולא אחד בהם, דא דוד משיחא. דלא הוה ליה יומין לאתנהרא,
 ואיהו משיך ליה שבועין שנין. כד"א, "הנה טפחות נתת ימי. מאי טפחות, ט'
 פחות. טב הקא דפחית לון מיומיו דאדם, למיתב לדוד, דתהו טוב רואי.
 טוב דיליה, מאדם קדמאה, דעבד עמיה צדקה, בגין דיהא מוכן דוד, לעשות
 צדקה לישראל. כגונא דקביל דוד "דתהו * עני ואביון, הכי יחיב למסקני.
 וכלא במשפט, כד"א "ויהי דוד עושה משפט וצדקה לכל עמו.

מאמר שופריה דיעקב מעין שופריה דאדה"ר

שח ואתערו, שופריה דיעקב אבינו, מעין שופריה דאדם קדמאה.

מסורת הזהר (יומיה ב) ויחי ה ז"ח ד' לו ט"ג תק"ה ד' קיא
 ט"א קכ ט"א. ז (תהלים לט) בהשמטות ח"יב ד' צרה:
 ד"י. ח (ש"ב ח) מקן יד ז"ח ד' נא ט"ב.

מאמר אדם, שכתוב, ואתן צאני צאן מרעיתי אדם
 אתם. ובשבילם נברא העולם. ז"ש, קדש ישראל
 לה' ראשית תבואתה. שהם באו למחשבה
 להבראות מטרים שנברא העולם. וכולם, וע'
 ספרך כלם יכתבו.
הסולם שו) ימים יוצרו, לכ"הו וכו': ימים
 יוצרו, היינו כל הימים העליונים, שהם מדרגות
 ז"א, שהם כמספר משכו וקחו לכם, שמשכו
 הוא בגי' שס"ו, שפירושו, משכו ימים העליונים
 להאיר לימים התחתונים, דהיינו למדרגות של
 המלכות, כי יש בשנה, שס"ה ימות החמה,
 עם רביע יום, ומקצת היום הוא ככולו, והם
 שס"ו, כחשבון משכו. דהיינו שס"ו מדרגות
 ז"א הנקרא שמש. ומי שמושך מהם, הוא מושך
 אור אל הלבנה, לקדש אותה.

מאמר אדה"ר נתן ע' שנה לדוד
 שח) ואתערו שופריה דיעקב וכו':
 והעירו, שיפיו של יעקב אבינו הוא מעין יפיו
 של (דפו"י דף ל"ז ט"ב *) ט"ג)

סתרי יתרו תורה פז
 בגין דיעקב יושב אוהלים, ואוליף תמן, בבית שם ועבר ואברהם ויצחק, למפלח לקב"ה. בגין דאיהו בכור, דכתיב ^ט בני בכורי ישראל, ועבודה בכורות הנה.
שט ודאי, ספרא דאדם קדמא, הנה ליה ליעקב. וספרא דחנוך. וספר יצירה דאברהם אבינו. והא איתרעו, מסכת ע"ז דאברהם אבינו, ד' מאה פרקי הויין. ומכל אינון ספרין, אוליף יעקב אבינו איש תם יושב אוהלים, חכמתא סגיא, והנה שופריה ושרטוטין דיעקב, כגוונא דשרטוטין דאדם קדמא.
שי והוא כגוונא דאדם קדמא, דאיהו קדם ליצירה, יציר כפיו של הקב"ה. אוף יעקב ראשון. ראשון לשלימו, קדש ישראל לה' ראשית תבואתה, דהנה ערסיה שלים.
שיא מה דלית הכי באברהם, דנפיק מניה ישמעאל ובני קטורה, ודאינון סיגי הכסף. ואדם, דנפק מניה קין. ונח, דנפק מניה חם. ויצחק, דנפק מניה עשו, סיגי דהבא. אבל יעקב ערסיה שלימא איהו. ועל דא ביה בחר ה' מכל העמים. דכתיב, ^כ כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגלתו, וכתיב ^כ כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו. עד פאן סתרי תורה.

מאמר מרכבת יחזקאל

שיב וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר. רבי שמעון

מסורת הזהר
 צ נ"א וכתוב (רפוסים ראשונים). ק נ"א והא (רפוסים ראשונים). ר נ"א ואינון (רפוסים ראשונים).
 (דברים לב) ב"א ריה. (שמות כ) וארא סח. (שמות ד) ב"א קצח. (תהלים קלה) נח קצט.

הסולם מאמר
 של אדם הראשון. כי יעקב היה יושב אוהלים, ולמד שם, בבית שם ועבר ואברהם ויצחק, לעבוד להקב"ה. כי הוא בכור, שכתוב, בני בכורי ישראל. והעבודה היא בבכורות.

שט ודאי ספרא דאדם וכו': ודאי, שספרו של אדם הראשון היה ליעקב, וספר חנוך, וספר יצירה של אברהם אבינו. והעירו, שמסכת עבודה זרה של אברהם אבינו היו בה ארבע מאות פרקים (ע"ז יד): ומכל אלו הספרים למד יעקב אבינו, איש תם יושב אוהלים, חכמה רבה. והיו יופיו וקויו של יעקב, כעין קויו של אדם הראשון.

שי והוא כגוונא דאדם וכו': והוא, כעין אדם הראשון, שהיה ראשון ליצירה, יציר כפיו של הקב"ה, אף יעקב הוא ראשון, ראשון (רפוי"ף דף ל"ז ט"ג)

מאמר מרכבת יחזקאל

שיב וידבר אלקים את כל וגו': רבי שמעון

פה זהר יתרו חדש
 וְר' אֱלֶעזֶר, וְר' אָבָא, הוּוּ יְתָבִי. א"ר אֱלֶעזֶר, אִי נִיתָא לִיה לְאָבָא, לִימָא חַד מְלָה בְמַעֲשֵׂה מְרַכְבָּה. א"ל, וְהָא תָנַן, וְלֹא בְמַרְכָּבָה בְּיָחִיד. א"ל, דַּעֲתִיָּה דְאָבָא דְאִימָא מְלָה דְאֻלִּיפְנָא מְנִיָּה. נֶפֶק ר' אָבָא. א"ל ר"ש לר' אָבָא, אַנְתָּ בְּלַחֲוֹדָךְ ׀ תַּמְקַן פְּתוּרָא, וְאֱלֶעזֶר ׀ בְּתַרְיָ.
שיג פתח רבי אֱלֶעזֶר וְאָמַר, ׀ וַיְהִי בְשָׁלְשִׁים שָׁנָה בְּרַבִּיעֵי בְחַמְשָׁה לַחֲדָשׁ וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוּלָה עַל נְהַר כְּכַר נִפְתַּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאָרְאָה מְרָאוֹת אֱלֹהִים. הָאִי קָרָא לָא אַתְמָר מֵאֵן אָמְרָה, אִי יְחֻזְקָאֵל, הָא כְּתִיב אֲבַתְרִיָּה, ׀ הִיָּה הִיָּה דְבַר ה' אֵל יְחֻזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי הַכֹּהֵן. וְהָאִי קָרָא אֶצְטְרִיף ׀ לְמִיכְתָּב בְּקַדְמִיתָא, ׀ דְּהָא בְּרִשׁוּתָא קָאָמַר, וְלִכְתֵּר וַיְהִי בְשָׁלְשִׁים.
שיד אֵלָא יְחֻזְקָאֵל קָאָמַר לִיה, וּבְרִשׁוּתָא דְקַב"ה, קָאָמַר כָּל מַה דְקָאָמַר, וְגַלִּי כָּל מַה דְגַלִּי. וְהָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. אַבְל נְבוּאָה דָא הוּוֹת, בּוּזְמָא דְנַחְתַּת שְׁכִינְתָא עִמְהוֹן דְיִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא, וַיְקָרָא עִלְאָה מְנַצְצָא, סְתִימָא ׀ אֶסְתַּפְלוּתָא דְהָהוּא דְאִיקְרִי זְהַר שְׁכִינְתָא, דְמַהְהוּא זוּרְרָא אַתְּנַת, ׀ לָא אַנְדְּהָרָא. וְשְׁכִינְתָא עִלְאָה אֶסְתַּלְקַת מַעַל בְּנִין, וְאַתְיִיב רְשׁוֹ לְשַׁבְעִין שָׁנִין אַתְרֵינִין דְמַלְכוּת בְּכָל לְשַׁלְטָאָה.
שמו אַדְהֵכִי, נַחְתַּת אֶשָׁא מְלַעֲיָלָא, וְסַחְרָא לוֹן, וְהוּוֹ שְׁמַעֲיָן קַל מְשַׁרְיָן עִלְאִין, מְגוֹ אֶשָׁא. חֲדִי רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לִיה פְּתַח פּוּמָךְ וַיִּנְהַרְוֵן מְלִין.

ח'לופי גרמאות

ש נ"א התקן (קראקא). ת נ"א בהדך (וינציא) נ"א בהדך (קראקא) א נ"א למיקדם (קראקא) ב נ"א מוסיף לאחזאה דהא (הגהות כתי"ג) ג נוסח אחר אסתלקות (מנוקאטש) ד נוסח אחר לאזדהרא (קראקא).

מסורת הזהר

ח (יחזקאל א) וירא קצו בא קסט ז"ח לו ט"ד תק"ח צד ט"ג קי ט"ד. ו (שם) לך קפה ז"ח ד' לה ט"א.

מרכבת יחזקאל

שיד אֵלָא יְחֻזְקָאֵל קָאָמַר וּכְוִי: וְחַשְׁבִּי, אֵלָא יְחֻזְקָאֵל אָמַר אַתְּ הַמְקָרָא, וּבְרִשׁוּתוֹ שֶׁל הַקַּב"ה אָמַר כָּל מַה שְׁאָמַר, וְגִילָה כָּל מַה שְׁגִילָה. וּמְקָרָא זֶה הַעֲמִידוּהוּ הַחֲבָרִים. אַבְל נְבוּאָה זוֹ הִיָּתָה בּוּזְמָן שֶׁהַשְׁכִּינָה יִרְדֶּה עִם יִשְׂרָאֵל לְגַלּוּת, וְהַכְּבוֹד הַעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא בִּינָה, הִיָּה נּוֹצֵץ לְסַתּוֹם הַהַסְתַּכְלוּת שֶׁל אוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁנִּקְרָא זְהַר הַשְׁכִּינָה, שְׁמֵאוֹתוֹ הַזֶּהר הִיא נּוֹזֶנֶת, וְהַבִּינָה סַתְמָה אוֹתוֹ שֶׁלֹא יֵאִיר. וְשְׁכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה, דְּהִיָּינוּ בִּינָה, נִסְתַּלְקָה מַעַל הַבְּנִים, שֶׁהֵם ז"א וּמַלְכוּת, שְׁאִינָה מְאִידָה לָהֶם וְנִיתְנָה רְשׁוּת לַעֲשׂוֹת שְׁנֵים אַחֲרֵים שֶׁל מַלְכוּת בְּבַל לְשִׁלוּט. דְּהִיָּינוּ ע' דְּמַלְכוּת דְּסַטְרָא אַחֲרָא. שֶׁהֵם כְּנֶגֶד ע' שְׁנֵים שְׁבַמַּלְכוּת דְּקְדוּשָׁה, דְּהִיָּינוּ ז"ס שֶׁלֹּא שְׁכַל אַחַת כְּלוּלָה מֵעַשֵׂר.

הסולם

מאמר

שמעון ור' אלעזר ור' אבא, היו יושבים. א"ר אלעזר, אם טוב לפני אבי, יאמר דבר אחד במעשה מרכבה. אמר לו, והרי למדנו, ולא במרכבה ביחיד (חגיגה יא:) אמר לו, האם דעתו של אבי, שאומר דבר שלמדתי ממנו. אמר לו ר"ש לר' אבא, אתה בלבדך תתקן השלחן, כלומר, שתלמוד בפני עצמו, ואלעזר יהיה עמי. יצא רבי אבא. (כצ"ל).

שיג פתח ר' אֱלֶעזֶר וּכְוִי: פתח ר"א ואמר. ויהי בשלשים שנה ברביעי בחמשה לחדש ואני בתוך הגולה על נהר כבר נפתחו השמים ואראה מראות אלקים. מקרא זה, לא נאמר מי אמרו. אם יחזקאל, הרי כתוב אחריו, היה היה דבר ה' אל יחזקאל בן בוזי הכהן. ומקרא הזה היה צריך לכתוב לפניו, כי הכתוב הזה מדבר ברשות שנתן לו הקב"ה לדבר דברי נבואה, ואת"כ היה צריך לכתוב, ויהי בשלשים וגו'.

(דפו"י דף ל"ז ט"ג)

שמו אַדְהֵכִי נַחְתַּת אֶשָׁא וּכְוִי: בְּתוֹךְ כַךְ, יִרְדֶּה אֶשׁ מְלַמְעָלָה, וְסִיבְבָה אוֹתָם. וְהִיוּ שׁוֹמְעִים

זהר וְאָמַר, בְּרַבִּיעֵי: דָּא דְּוֹד מַלְפָּא דְּאִיהוּ סְמִכָא רַבִּיעֵאָה לְכוּרְסִיָּא עֵילָאָה, בְּהַדִּי אֵינוֹן תַּלְת סְמִכִין עֵילָאִין, דְּאֵינוֹן רְזָא דְשְׁלָשִׁים שְׁנָה, וְהָאִי סְמִכָא רַבִּיעֵאָה, אִיהוּ בְּחִיבּוּרָא תְּרָא עִמָּהוֹן. וְכַגִּין דְּאִיהוּ עִמָּהוֹן בְּלֹא פִירוּדָא, אֲתָמַר "בְּרַבִּיעֵי. בְּחִמְשָׁה לַחֲדָשׁ, אֲלִין דְּרַגִּין לְתַתָּא, דְּאֵינוֹן תִּיקוּנָא דְּסִיחָרָא, * לְאַתְחַבְרָא בְּהוּ.

שי"ז וְלִית לְכַלְהוּ דְּרַגִּין בְּאַסְתְּלָקוֹת שְׁכִינְתָא עֵילָאָה מֵעַל בְּנִין, נִיחָא וְנַהוּרָא. וְכַדִּין לְבָשׁוּ שְׁמַיִם קְדָרוֹת וְשָׁק הוּשֵׁם פְּסוּתָם. וְכַדִּין פְּתִיב, וְאָנִי בְּתוֹךְ הַגּוּלָה, דְּהָא נְחַתת שְׁכִינְתָא בְּגִלוּתָא, וְאַתְגַּלִּיא יְקָרָא עֵילָאָה, וְשִׁמְשָׁא אֲתַחְשָׁךְ.

שיח וְכַמָּה דְּבִזְמַנָּא דָּא, הָאִי קָרָא דְּרַשִׁינָן לִיה בְּצַעַר, הִכִּי בְּזַמְנָא אֲחֻרָא, יְכַל זִמְנָא דְּקֵיִמָּא הֵהוּא נְהוּרָא לְאַנְהָרָא, וְכַרְסוֹן אֲשַׁתְּלִימוּ יְבִנְהוּרָא, דָּא בְּדָא. כַּוְרְסִיָּא עֵילָאָה קְדִישָׁא, אֲנַהִיר נְהִירוּ בְּאַבְהָן בְּקַדְמִיתָא, וְכַד אֵינוֹן נְהַרִין מְגוּ הֵהוּא נְהוּרָא עֵילָאָה, כְּלָא נְהִיר. הַה"ד, וְיִהִי בְּשְׁלָשִׁים "וּגוּ" וְיִהִי מִקְדַּמַּת דְּנָא.

שיט וְהִכִּי תַנְיָא, וְיִהִי אֹר, וְהִנֵּה אֹר לֹא נֶאֱמַר, אֲלֹא וְיִהִי אֹר, שְׁכַבְר

חלופי גרמאות

ה נ"א מוסיף ברביעי ולא אמר וברביעי (רפוסים ראשונים) ו נ"א ל"ג כל זימנא (ווינציא) נ"א כל ההוא דקימא (קראקא). ז נ"א בנהירו (רפוסים ראשונים) ח נ"א מוסיף וגו' דהוה נהורא עלאה בהו כמד"א ויהו אור ומגו דאתמטר ואתנניז לא אתקיים לאנהרא אוף הכי ויהו ההוא נהורא בשלשים שנה דאינון נהרין בקדמיתא מגו נהירו עלאה (מנוקאטש) ט נ"א ל"ג ויהו (קראקא).

<p>מאמר</p> <p>שומעים קול מחנות המלאכים שלמעלה מתוך האש. שמח ר' שמעון, אמר לו, פתח פיך ויאירו דבריך.</p> <p>שטז פתח ואמר ברביעי וכו': פו"א, ברביעי, זהו דוד המלך דהיינו מלכות, שהוא סומך הרביעי לכסא העליון, עם אלו שלשת סומכים העליונים, דהיינו חג"ת, שהם סוד שלשים שנה, שכל אחת מאלו הג' כלולה מעשר, והן שלשים. וסומך רביעי זה, דהיינו מלכות, הוא עמהם, עם החג"ת, בחבור אחר, ומשום שהוא עמהם בחבור אחד בלי פירוד, נאמר, ברביעי. כי יש בחינה ב' במלכות, שהיא מחוברת ביסוד, ואז היא שביעית ולא רביעית, בהמשה לחדש, אלו הם המדרגות שלמטה, דהיינו ה' ספירות חג"ת נ"ה של המלכות בעת שהוא למטה, בסוד שביעי, דהיינו שמחוברת ביסוד, שהם תקון הלבנה, דהיינו המלכות, להתחבר בהם. כי מתחברת בת"ת בסוד רביעי, וכן מתקנת תחת היסוד, בסוד שביעי.</p> <p>שיז ולית ל'ל'הו דרגין וכו': ולכל (דפויי דף ל"ז ט"ג * ט"ד)</p>	<p>הסולם</p> <p>המדרגות האלו אין להן נחת ואור בעת שהשכינה העליונה, שהיא בינה, מסתלקת מעל הבנים, שהם ז"א ומלכות. כי בזמן הגלות נסתלקה הבינה מזו"ן (כנ"ל אות שי"ד) ואז לבשו שמים קדרות ושק אשים כסותם. ואז כתוב, ואני בתוך הגולה, כי השכינה ירדה לגלות, ונתגלה עליה כבוד העליון, שהוא בינה, לתמכה והשמש נחשך.</p> <p>שיח וכמה דביזמנא דא וכו': ומפורש יותר, וכמו שבעת הזאת, בעת הגלות, אנו דורשים את המקרא הזה בצער, כך בזמן אחר, בעת שאור ההוא עומד להאיר, והכסאות, שהם בינה ומלכות, נשלמים באור זה מזה. כי כסא העליון הקדוש, דהיינו בינה, מאיר אור באבות תחילה, שהם חג"ת, וכשהם מאירים מאור העליון ההוא, הכל מאיר. שהם משפיעים אל המלכות והמלכות לכל העולמות, ז"ש, ויהי בשלשים וגו' שהן חג"ת שכל אחת מהן כלולה מעשר. ויהי, פירושו מקודם לכן.</p> <p>שיט והכי תניא, ויהי וגו': וכך למדנו</p>
--	--

צ זהר יתרו חדש
 תהו. אוף הקא ויהי בשלשים שנה, וקה לא נאמר, אלא ויהי, דהא פבר תהו.
 ונזא דא דכתיב, על נהר פבר, על נהורא דכבר תהו. פרכיעי: דא דוד
 מלפא, פמא דאתמר. ואיהו קנימא פארבע סרי, לאנהרא. איהו רביעאה ודאי.
 בתמשה: דא שלמה מלפא, דאיהו אשלים לכורסניא, דכתיב וישב שלמה
 על פסא ה' למלך.

שכ ע"כ אתנהיר נהירו בכלא, מכאן ואילף, שארי נהירו לאתפסיא,
 דכתיב ואני בתוך הגולה. נזא ואני, קריבת לאתפשכא. דכתיב בתוך הגולה,
 ולא כתיב בגולה, אלא דהו קריב לגולה, ואתפשכא ואזיל עד דאתחשף,
 ואתפסי נהורא.

שכא אמאי אתפסי נהורא, אהדר ואמר על נהר פבר. על נהורא
 דכבר תהו, דאסתלק השתא ואתפרש מינה, ובגין דאתפרש מינה תהו
 נהורא דכבר תהו, דאיהו נהורא קדמאה, נפתחו השמים, בגין פך נפתחו ודאי.

שכב דהא בקדמיתא אשתכח חיבורא תדא בכללא חד, דאתקלילא
 ימינא בשמאלא, ושמאלא בימינא, ואתעביד מניה שמים דכליל תרווייהו.
 פין דמינא אתהדר לאחורא, פמא דכתיב השיב אחר ימינו, כדין ודאי
 נפתחו השמים, נפתחו מההוא שלימו דחבורא דהו בקדמיתא, ואתפסי

חלופי גרסאות

U (דה"א כט) ויחי תשב ז"ח בראשית תנא ד' עה ט"ב. י נ"א ל"ג השתא (קראקא) כ נ"א ל"ג מינה (קראקא).
 U (איכה ב) ויצא שנט.

מסורת הזהר

הסולם

מרכבת יחזקאל
 שהוא סוד, ואני, שהוא המלכות הנקראת, אני,
 קרבה להיות נחשכת. שכתוב, בתוך הגולה,
 ולא כתוב בגולה, להורות שהיתה מתקרבת
 לגולה, דהיינו שנחשכה והלכה עד שנחשכה
 כולה והאור נתכסה. דהיינו ע"ד חלבנה, שמש"ו
 ולהלאה הולכת ונחשכת, עד שנחשכה כולה.

שכא אמאי אתפסי נהורא וכו': למה
 נתכסה האור. חזר ואמר, על נהר פבר.
 שפירדשו, על האור שכבר היה, ועתה נסתלק
 ונפרש ממנה, ומשום שהאור הוא שכבר היה,
 נפרש ממנה, שהוא אור הראשון, שהוא חסד,
 נפתחו השמים, שמשום זה שהאור נפרש,
 נפתחו השמים ודאי.

שכב דהא בקדמיתא אשתכח וכו':
 ומפרש. כי בתחילה נמצא חיבור אחד בכלל
 אחד שנכללו קו ימין בקו שמאל והשמאל
 בימין, ונעשו ממנו שמים, שהוא ז"א, הכולל
 את שניהם, וכיון שהימין חזר לאחור, כמו
 שכתוב, השיב אחר ימינו, ונשאר קו השמאל
 בלי

מאמר

למדנו. ויהי אור. והיה אור לא נאמר, אלא
 ויהי אור. כי פירדשו, אור שכבר היה (כנ"ל
 בראשית אות ב' ע"ש). אף כאן ויהי בשלשים
 שנה, והיה לא נאמר, אלא ויהי, כי כבר היה.
 וזה סוד שכתוב, על נהר פבר, דהיינו על האור
שכבר היה. **ברביעי** זהו דוד המלך כמו
 שאמרנו. והוא עומד בארבע עשר לחדש
 להאיר. דהיינו בסוד חלבנה המאירה בי"ד
 בחדש, שאז עוד אינה במלואה, והוא רביעי
 ודאי, דהיינו רביעי לאבות, שהוא המלכות
 שלאחד חג"ת. **בהמשה**, זהו שלמה המלך,
 שהוא בסוד חלבנה בט"ו לחדש, המאירה
 במילואה, כי הוא משלים את הכסא, שהוא
 המלכות, שכתוב, וישב שלמה על פסא ה'
 למלך.

שכ ע"כ אתנהיר נהירו וכו': עד
 כאן האיר האור בכל השלמות. מכאן ולהלאה,
 אחר שלמה המלך, שה"ס ט"ו בחדש, התחיל
 האור להתכסות, שכתוב, ואני בתוך הגולה,
 (דפוי"ך דף ל"ז ט"ד)

זהר ויתרו חדש צא
קדרותא ביהוא אתר, דכתיב *אלביש שמים קדרות, דחסר מנייהו נהר
כבר, תהוא נהורא אור קדמאה, דכבר תנה. כככול אשתכח פירווא.
שכג) ורוא *כי אברהם לא ידענו, וכיון דאברהם לא ידענו ולא נהיר
לן, וידין וישאל לא יפנינו, דקא נפתחו השמים, ונהורא לא אשתכח,
ונהורא אתאבד.

מאמר וארא מראות אלקים

שכד) וארא מראות אלהים, מה דהו מתכסין בקדמיתא בגו נהירו
עילאה, ולא אתגליין, השתא תמינא לון בקדרו, צווחין לבר. כד"א, *הן
אראלם וגו', תמינא לון ידעצקו חוצה, ונחתו לגלותא דאיהו חוצה, לבר
מארעא קדישא, לבר מתחומא דילהון.

שכה) וצווחין תרין בכיין, תד, על דנחתי בגלותא, לבר מתחומא
דילהון. וחד, על דנפתחו השמים, ושלום לא אשתכח, ואינון תרין בכיין,
הה"ד צעקו חוצה, קא בכייה תד. מלאכי שלום, אינון דהו מסטרא דשלום,
יכפו על תהוא שלום, בגין *דחסרי נהר כבר.

שכו) בתמשה לחדש היא השנה החמישית לגלות המלך יהויכין,

חלופי גרסאות

ל נ"א דצעקו (דפוסים ראשונים). מ נ"א דחסר (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(9) (ישעיה נ) וישב סו, צ) (שם סג) ויגש א, ק) (שם לג) נח נ.

ואראה מראות אלקים

אני רואה אותם בחושך, וצועקים בתרין. כמש"א, הן אראלם צעקו חוצה. אני רואה אותם שיצעקו חוצה, ויורדים לגלות, שהוא חוצה, לחוץ מארץ ישראל, לחוץ, מן הגבול שלהם.

שכה) וצווחין תרין בכיין וכו': וצועקים שתי בכיות, אחת, על שירדו בגלות חוץ מגבולם. ואחת, על שנפתחו השמים, דהיינו שנפתח הקשר של ימין ושמאל, שיש בקו האמצעי, ושלום אינו נמצא ביניהם, והם ב' בכיות. ד"ש, צעקו חוצה, הנה בכיה אחת. מלאכי שלום מר יבכיון, היינו אלו שהם מצד השלום, דהיינו שהם מקו האמצעי העושה שלום בין ימין ושמאל (כנ"ל בפלפ"ס אות ל"ה) יכפו על שלום תהוא שנתבטל, משום שחסר להם נהר כבר, שהוא אור החסד.

שכו) בתמשה לחדש היא השנה החמישית לגלות המלך יהויכין. בתמשה לחדש כבר העמדנו אבל יום

הסולם

מאמר

בלי ימין, או ודאי נפתחו השמים, שנפתחו מאותו חיבור השלם שהיה בהם תחילה, שנשאר שמאל בלי ימין, ונתכסה אותו המקום בחשך, שכתוב, אלביש שמים קדרות. כי הארת שמאל בלי ימין הוא חסד, (כבוהר ב"א דף מ"ז ד"ה נפק) משום שחסר מהם נהר כבר, דהיינו אור תהוא, שהוא אור הראשון, חסד, שכבר היה. ועתה כביכול נמצא פירוד. בין ימין לשמאל.

שכג) ורוא כי אברהם וגו': והסוד הוא, כי אברהם, שהוא חסד, לא ידענו. וכיון שאברהם לא ידענו ואינו מאיר לנו, אז וישאל, שהוא ד"א וקו האמצעי, לא יכירנו, כי נפתחו השמים, שנפתח הקשר של ימין ושמאל שהיה בשמים שהוא הקו האמצעי, וחבור ימין ושמאל אינו נמצא, וע"כ האור נאבד, כי נעשה חסד.

מאמר ואראה מראות אלקים

שכד) ואראה מראות אלקים: היינו, מה שהמראות היו מכוסות בתחילה בתוך אור העליון, ולא היו נגלות, עתה שנטולק האור, (דפוס" דף ל"ז ט"ד)

צב זהר יתרו חדש
 בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ, הָא אֲקָמוּהָ. אָבֵל יוֹמָא דָא, יוֹמֵי דְשַׁבּוּעוֹת, הֵהוּא יוֹמָא
 דְקַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרֵייתָא עַל טוֹרָא דְסִינַי, וְשָׁמְעוּ אֲנֹכִי. * וְכַדִּין אֲתַקִּיִּים,
 וְאֲנֹכִי לֹא אֲשַׁפְתִּי. וְאֲדַכֵּר לֹן הֵהוּא יוֹמָא, וְנַחַתת שְׁכִינְתָא לְגַלוּתָא
 לְדִינְרָא עִמְהוֹן דְיִשְׂרָאֵל.
שכז בַּהֵהוּא יוֹמָא דָאִיהוּ חֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ, יוֹמָא דְחַמְשִׁין תַּרְעִין, הָוּה
 פִּד קַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרֵייתָא עַל טוֹרָא דְסִינַי, וְנַחַתִּי בְּמָה רְתִיכִין, בְּמָה
 מִשְׁרִינן דְסַתְרִין כּוֹרְסֵי יִקְרָא עֵילְאָה, וְקַבִּיִּה יְתִיב עַל כּוֹרְסֵיִיא, גּוּ יִקְרָא
 עֵילְאָה דְמִלְכָא שְׁלִיטָא בְּהִידוּרָא. וְרַפִּיד שְׁמִיא וְשָׁמִי שְׁמִיא עַל טוֹרָא דְסִינַי,
 וְנִהִיב אוֹרֵייתָא.
שכח וְכַדִּין אֲשַׁתְּכַח חֲדוּה קַמִּיה, יוֹתֵר מִיוֹמָא דְאֲתַבְּרוּן שְׁמִיא
 וְאַרְעָא. דְהָא שְׁמַיִם וְאַרְצָא עַל תְּנַאי אֲתַבְּרִיאוּ, וְלֹא אֲתַקִּיִּמוּ בְּקִיּוּמֵיהוּ, עַד
 הֵהוּא יוֹמָא דְאֲתִיְהִיב אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל. פִּינּוֹן דְקַבִּילוּ יִשְׂרָאֵל אוֹרֵייתָא עַל
 טוֹרָא דְסִינַי, כְּדִין אֲתַבְּסֵם עֲלֵמָא, וְאֲתַקִּיִּמוּ שְׁמִיא וְאַרְעָא.
שכט וְכַמָּא דְהֵהוּא יוֹמָא הָוּה חֲדוּה קַמִּי קַבִּיִּה, הִנֵּן הִכָּא יוֹמָא
 דְעַרְבּוּכִיא וְעִצִּיבוּ הָוּה, לְאֲתַתְּרָכָא שְׁכִינְתָא מִתְּחוּמָא קַדִּישָׁא, וְהוֹאִיל
 וְאֲתַגְלִיִּיא נְכוּאָה דָא, לֹא אֲתַגְלִיִּיא אֲלֵא בְיוֹמָא דָא, יוֹמָא דְאֲדַכֵּר קַבִּיִּה
 לְיִשְׂרָאֵל הֵהִיא קִיּוּמָא דְטוֹרָא דְסִינַי, וְקַבִּילוּ אוֹרֵייתָא.

מסורת הזהר (יחזקאל א) (ש) (ישעיה מט) ויחי שם. ח' נ"א יומא בסגוריים (מונקאטש) ח' נ"א ורפידו (דפוסים ראשונים). ע' נ"א דאחיהבת (קראקא).
 חלופי גרסאות

מאמר יום זה שה"ס שער הנ', כמ"ש להלן, הוא סוד יום של שבועות, שבו קבלו ישראל את התורה על הר סיני, ושמעו אנכי ה' אלקיך. ואז נתקיים ואנכי לא אשכחך, שפירושו, שזכות מתן תורה אינה נשכחת לעולם. ונזכר להם אותו היום, והשכינה ירדה לגלות לשכון עם ישראל.
הסולם השמים, שהם בחינת ז"א, ושמי השמים, שהם בינה, על הר סיני, ונתן התורה.
שכז (שכח) וכדין אשתכח חדוה וכו': ואז נמצאה שמחה לפניו יותר מביום שנבראו בו שמים וארץ. כי שמים וארץ נבראו על תנאי של קיום התורה, וע"כ לא נתקיימו בקיומם עד אותו היום שניתנה התורה לישראל. וכיון שקבלו ישראל את התורה על הר סיני, אז נמתק העולם, ונתקיימו שמים וארץ.
שכט וכמא דההוא יומא וכו': וכמו שיום ההוא של קבלת התורה היתה שמחה לפני הקב"ה, כן כאן, היה יום של בלבול ועצבות, על שגורשה השכינה מגבול הקדוש. מאדן ישראל. וכיון שנגלתה נבואה זו לא נגלתה אלא ביום זה, יום שיוזכר הקב"ה לישראל, את ברית ההוא של הר סיני, שקבלו התורה.
 היה

(דפוס דף ל"ז ט"ד *) דף ל"ח ט"א

זהר יתרו חדש צג

מאמר על נהר כבר

של) ייִהיה הַיָּה דְּבַר ה' אֶל יְחֻזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי תַכְתֵּן בְּאַרְץ כְּשָׁדִים
עַל נְהַר כְּבַר וַתְּהִי עֲלָיו שֵׁם יָד ה'. מִכָּאֵן, דְּבַרשׁוּתָא גְּלִי יְחֻזְקָאֵל, וְאַתְּיָהִיב
לִיה רְשׁוֹ עֵילָאָה, לְגַלְאָה כָּל מַה דְּגִלִי.

שלא) הַיָּה הַיָּה: קִיּוּם עַל קִיּוּם, תְּהוּ בְּקִיּוּמָא פִּדְתְּהוּא מְלָה, וְתִהוּא
נְבוּאָה. שְׁמָא דְקַב"ה דְּאַתְמָסַר לְמַשְׁה, * תְּהִי שְׁמָא קְדִישָׁא עֵילָאָה, וְשְׁמָא דָא
אִיהוּ לְאַגְנָא עַל גְּלוּתָא, וְאַלְמְלִי תְּהוּ שְׁלָם בְּרִזָּא דְשְׁלִימוֹ, לֹא יִתְעַכְבוּן כָּלִל
בְּגְלוּתָא. אַבְל אֶסְתְּלַק מִשְׁמָא דָא א', וְאַשְׁתָּאֵר הִיָּה. וּבְגִין דְּאַסְתְּלַק א'. אֶתְכַפְּל
פִּי הַיָּה תְּרִי זְמַנִּי, לְאַגְנָא עֲלֵייהוּ, וְאִיהוּ רִזָּא תְּדָא. דְּהָא בְּשְׁמָא דָא נַחְתָּא
שְׁכִינְתָּא לְגְלוּתָא, אַבְל בְּאַסְתְּלָקוֹת י אור אַת א'.

שלב) וְאַתְגְּלִי נְבוּאָה דָא לִיחֻזְקָאֵל בְּאַרְץ כְּשָׁדִים, בְּחֶסְרוֹן אֹת אֶלְיָף
מִרְזָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא. לְאַחֲזָאָה, דְּלֹא תְּהוּ אֶלָּא עַל נְהַר כְּבַר, עַל נְהַר דְּכְבַר
תְּהוּ, דְּאַסְתְּלַק מִשְׁמָא דָא.

שלג) וּבְגִי"כ, וַתְּהִי עֲלָיו שֵׁם יָד ה'. בְּקַדְמִיתָא דְּבַר ה', וּלְכַתֵּר יָד
ה', וְכֻלָּא תְּד, וְרִזָּא תְּד. אֶלָּא בְּקַדְמִיתָא לְאוּ בְּרִזָּא, דְּהָא לְאוּ אֶתְרִיהּ אִיהוּ
לְאַתְגְּלָאָה עֲלוּי שְׁכִינְתָּא. וְהָאֵי קְרָא, רוּחַ קוּדְשָׁא אֲמַרְהּ. דְּאַסְהִיד עֲלֵיהּ

חלופי גרסאות

9 נ"א ההוא (דפוסים ראשונים) צ נ"א הוא (דפוסים
ראשונים) ק ה"ג ברפוס מונקאטש נ"א ל"ג היה (דפוסים
ראשונים) ר נ"א דאת ול"ג אור (קראקא).

מסורת הזהר

(ת) (יחזקאל א) לעיל אות שיג.

על נהר כבר

הסולם

מאמר

מאמר על נהר כבר

הרומז על השם אהיה. כי בשם הזה ירדה
השכינה לגלות, אלא בהסתלקות האור של
אות א'.

שלב) וְאַתְגְּלִי נְבוּאָה דָא וכו': ונתגלתה
נבואה זו ליחזקאל בארץ כשדים, בחסרון אות
א' מסוד השם הקדוש, להראות, שלא היה
אלא על נהר כבר, דהיינו על נהר שכבר היה,
שהוא הא', שכבר היה בשם אהיה, ועתה
נסתלקה משם הזה.

שלג) וּבְגִי"כ וַתְּהִי עֲלָיו שֵׁם יָד ה' ומשום
זה, ותהי עליו שם יד ה', שהוא דין. בתחילה
כתוב, דבר ה', ולאחר כך, יד ה'. והכל אחד
וסוד אחד. אלא בתחילה לא היה בדין, שאינו
מקומו, שתתגלה עליו השכינה, כלומר, שאין
הכתוב מדבר בגילוי השכינה, והמקרא הזה
היה היה דבר ה', רוח הקודש אמרו, שהעיד
על יחזקאל, שניתנה לו רשות, וברוח נבואה
אמר מה שאמר. וכיון שאינו מדבר מגילוי
השכינה

של) הַיָּה הַיָּה דְּבַר וּגְו': הַיָּה הַיָּה
דְּבַר ה' אֶל יְחֻזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי הַכְּהֵן בְּאַרְץ כְּשָׁדִים
עַל נְהַר כְּבַר וַתְּהִי עֲלָיו שֵׁם יָד ה'. מִכָּאֵן
נִשְׁמַע, שְׁכִרְשׁוֹת הַקַּב"ה גִּילָה יְחֻזְקָאֵל, וְנִיתְּנָה
לוֹ רִשׁוֹת עֲלֵיוֹנָה, לְגַלוּת כָּל מַה שְׁגִילָה.

שלא) הַיָּה הַיָּה הַיָּה קִיּוּם וכו': הַיָּה הַיָּה,
פִּירוּשׁוֹ, שְׁקִיּוּם עַל קִיּוּם, הַיָּה בְּקִיּוּם הַדְּבַר
הַהוּא, וְהַנְּבוּאָה הַהִיא. הַשֵּׁם שֶׁל הַקַּב"ה שֶׁנִּמְסַר
לְמַשְׁה, שְׁהוּא הַשֵּׁם אַהִיָּה, הוּא שֶׁם קְדוּשׁ עֲלִינוּ,
שְׁהוּא שֵׁם הַבִּינָה, וְשֵׁם הַזֶּה הוּא לְהַגִּין עַל
הַגְּלוּת. וְאִם הַיָּה הַשֵּׁם שֶׁלֹּם בְּסוּד הַשְּׁלֵמוֹת,
לֹא הָיוּ מִתְעַכְּבִים בְּגְלוּת כָּלִל. אֲבָל מִשֵּׁם אַהִיָּה
זֶה, נִסְתַּלְקָה הַא' וְנִשְׁאַר הַיָּה. כִּי הַא' ה"ס
אוֹר הַחֹסֵד שֶׁנִּסְתַּלַּק (כִּנ"ל אוֹת שֶׁכ"ב) וּמִשׁוּם
שֶׁנִּסְתַּלְקָה הַא', נִכְפַּל, הַיָּה, שֶׁנִּשְׁאַר, ב' פְּעַמִּים,
כְּדִי לְהַגִּין עַל יִשְׂרָאֵל, וְשִׁתִּיחַן סוּד אַחֵר.

(דפויי דף ל"ח ט"א)

צד **זהר** **יתרו** **חדש**

דיחזקאל, דאתייהיב ליה רשו, וברוח נבואה אמר כל מה דאמר. ע"כ אשתעי קרא רזא דעובדא, מכאן ולהלאה שירותא דרזין עילאין.

שלה « וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון וגו'. מכאן שירותא לגלאה רזין, ולא אצטריכו לגלאה, בר לחפמי ליבא, דנדעין למדרש בהו. וארא, ולא כתיב ואראה. אלא ה' עילאה אסתלק, ולא חמא, במה דלא אתייהיב ליה רשו, ולא לאתרא לגלאה.

שלה « והוא אסתפל לתתא, באינון מראות דאתגליין יתיר, ותמן פתיב ואראה. אבל הכא, אע"ג דקא רמזו מלין עילאין, כמאן דאסתפל בתר פותלא הנה, בג"כ אסתלק ה' מתיבה דא.

מאמר רוח סערה

שלו « והנה רוח סערה באה מן הצפון, האי איהו רזא דקאמרן, דאתא למיתבר קמי נבוכדנצר תייבא, ריש מלכוון. רוח סערה, דקא מסער כולא.

שלו « והיינו רזא דקא גלי קב"ה לאליהו, דכתיב, « ורוח גדולה ותזק מפרק הרים ומשבר סלעים כו', לא ברוח ה' ודאי. ואחר הרוח רעש לא ברעש ה'. והיינו ענן גדול. דההוא עננא קא מרעיש ואזיל, דאיהו גדול. ואחר הרעש אש לא באש ה' ודאי. והיינו אש מתלקחת.

מסורת הזהר **חלופי גרסאות**

(א) (שם) וירא סה יתרו מה שו שי ויקהל תיג בלק ריא. ש נ"א תלתא (קראקא). ת ה"ג בדפוס מונקאטש נ"א ל"ג
(ב) (מ"א יט) ב"א יט. הוה (דפוסים ראשונים) א נ"א מאת (דפוסים ראשונים)
ב ה"ג בדפוס מונקאטש נ"א ל"ג ריש (דפוסים ראשונים).

מאמר **הסולם** **על נהר כבר**

השכינה, נאמר דבר ה'. ואח"כ כשמדבר מגילוי השכינה, נאמר, ותהי עליו יד ה'. שהוא לשון דין. ע"כ מדבר הכתוב, סוד הפעולה של הנבואה, מכאן ולהלאה, הוא ההתחלה של סודות העליונים.

שלה « וארא והנה רוח סערה באה וגו': מכאן הוא ההתחלה לגילוי הסודות, ולא צריכים לגלות חוץ מלחכמי לב היודעים לדרוש בהם. כתוב, וארא, ולא כתוב, ואראה. ומשיב, אלא ה' העליונה, שהיא בינה, נסתלקה, ולא ראה במה שלא ניתנה לו רשות לראות, ולא לגלות לאחר. ע"כ כתוב וארא חסר ה'.

שלה « והוא אסתפל לתתא וכו': והוא הסתכל רק למטה, בעולם היצירה, באלו המראות הנגלות יותר, ושם כתוב ואראה, עם ה', אבל כאן, אע"פ שרומז על דברים (דפויי דף ל"ח ט"א)

מאמר רוח סערה

שלו « והנה רוח סערה באה מן הצפון: זה הוא סוד שאמרנו, שהרוח בא לשבר לפני נבוכדנצר הרשע שהוא ראש של ארבע מלכיות. נקרא רוח סערה, משום שהוא מסעיר הכל.

שלו « והיינו רזא דקא וכו': והיינו הסוד שהקב"ה גילה לאליהו. שכתוב, ורוח גדולה ותזק מפרק הרים ומשבר סלעים וגו' לא ברוח ה', ודאי. והיינו רוח סערה. ואחר הרוח רעש לא ברעש ה'. והיינו ענן גדול שבכאן. שענן ההוא היה מרעיש והולך, שהוא גדול. ואחר הרעש אש לא באש ה', ודאי, והיינו אש מתלקחת שבכאן.

וכל

זהר וְכַל אֵינֹן קְלִיפִין לְמוֹתָא דְסִתְרָן, דָּא לְגֹ מִן דָּא, וְדָא לְגֹ מִן דָּא. וְהָוָא אִשׁ, אִיהוּ דְקָא אֶחִיד בְּגוּיָהּ הָהוּא נְגָה, דְכְתִיב וְנִגְהָ לֹו סְבִיב. הָאִי אִיהוּ לְגֹ * (מִן כּוּלָא, וְדָא אִיהוּ דְקָא מִתְאַחַד בְּמוֹתָא.

שְׁלַח) וְהָוָא אִשׁ, אִיהוּ דְקָא אֶחִיד בְּגוּיָהּ הָהוּא נְגָה, דְכְתִיב וְנִגְהָ לֹו סְבִיב. הָאִי אִיהוּ לְגֹ * (מִן כּוּלָא, וְדָא אִיהוּ דְקָא מִתְאַחַד בְּמוֹתָא.

שְׁלַח) הָכָא אִיהוּ נְזָא דְאַרְבַּע מְלַכּוֹן, דְסִתְרָן כּוּלָא. רוּחַ סְעָרָה, דָּא מְלָכוֹת בְּכָל. עֲנַן גְּדוּל, דָּא אִיהוּ מְלָכוֹת מְדִי. וְאִשׁ מִתְלַקַּחַת, דָּא אִיהוּ מְלָכוֹת אָדוּם. וְנִגְהָ לֹו סְבִיב, דָּא אִיהוּ מְלָכוֹת יוֹן, דְסִתְרָא לֹוֹן נְגָה, וְלֹא בְהוּ נְגָה, דְכְתִיב בְּהוּ סְבִיב. בְּגִין דְלִית בְּכָל מְלַכּוֹן, דְאֵינֹן קְרִיבִין לְאֹרַח מְהִימְנוּתָא, דְפְּוֹתֵיהוּ. אוֹף הָכָא בְּאֵינֹן קְלִיפִין, לָאוּ מֵאֵן דְקָרִיב לְמוֹתָא, פְּהֵאִי. וְהָאִי סִתְרָא לִיה נֹוּגָה, וְלָאוּ בֵיה נְגָה, הָאֵלָא נְפָקָא מְגוּ מוֹתָא, וְנִהִיר סְחוּר סְחוּר.

שְׁמַ) וְאֵלִין ד' מְלַכּוֹן מִתְחַלְפִין, כַּד שְׁלֵטָא הָאִי עַל אֵינֹן אֶתְרִינִין, אֶתְדַחֲקִין כָּל אֵלִין, וְעָאֵל הָהוּא דְשְׁלֵטָא לְקַבְלָא מְהֵאִי נֹוּגָה, וּבֵיה שְׁלֵטָא לְמַהוּי קְרִיב.

שְׁמַ) וּמִתּוֹכָהּ כְּעִין הַתְּשֻׁמֶל, הָא אוֹקְמוּהָ, דְאֵינֹן חִינֵן אֶשָּׁא מְמַלְלָן, וְאֵינֹן זוֹתְרָא דְזַחֲרִי, סְלֵקָא וְנִחַתָּא, אֶשָּׁא דְלַחֲטִי, קָאִים וְלֹא קָאִים, דְלִית מֵאֵן דְכֻּוֹל לְמִיקָם בֵּיה בְּדוּכְתָא תְּדָא. וְעֵינִין וְחַוּוּהִי לָא יִכְלִין לְשְׁלֵטָאָה עֲלֵיהּ. הָא אִיהוּ, וְהָא לָא אִיהוּ. הָא בְּדוּכְתָא תְּדָא, וְהָא בְּדוּכְתָא אֶתְרָא. הָא סְלִיק, וְהָא נִחִית. וּבְחִיזוּ דָּא, אֶתְטַמַּר מַה דְאֶתְטַמַּר, וְאֶתְגְּנִיז מַה דְאֶתְגְּנִיז.

מסורת הזהר (יחזקאל א) לעיל שלח.
ח'לופי גרסאות ג נ"א לאורה (קראקא) ד נ"א כוותיה (דפוסים ראשונים) ה ה"ג דפוס מונקאטש נ"א ל"ג אלא (דפוסים ראשונים) ו נ"א דלקיט (קראקא).

מאמר **הסולם** **רוח סערה**

שְׁלַח) וְכַל אֵינֹן קְלִיפִין וְכוּ': וְכַל אֵלוּ, רוּחַ סְעָרָה וְעַנַּן גְּדוּל וְאִשׁ מִתְלַקַּחַת, הֵם קְלִיפוֹת הַמְּסַבְּבוֹת אֶת הַמּוֹת, זֶה לַפְּנִים מִזֶּה וְזֶה לַפְּנִים מִזֶּה. וְאִשׁ מִתְלַקַּחַת הַהִיא, הִיא שְׂאוֹחַזת בְּתוֹכָהּ אוֹתוֹ נְגָה, שְׂכַתוֹב, וְנִגְהָ לֹו סְבִיב. זֶה, נְגָה, הוּא לַפְּנִים מֵהַכֹּל, וְזֶה הוּא שְׂמִתְאַחַז בְּמוֹת.

שְׁלַח) הָכָא הוּא רִזָּא וְכוּ': כַּאֵן הוּא סוּד אַרְבַּע מְלָכוֹת, הַמְּסַבְּבוֹת הַכֹּל. רוּחַ סְעָרָה, זֶהוּ מְלָכוֹת בְּבַל. עֲנַן גְּדוּל, זֶהוּ מְלָכוֹת מְדִי. וְאִשׁ מִתְלַקַּחַת, זֶה הוּא מְלָכוֹת אָדוּם. וְנִגְהָ לֹו סְבִיב, זֶה הוּא מְלָכוֹת יוֹן, וְנִגְהָ מִסְבַּב אוֹתָם, וְלֹא שְׂנֵגָה הוּא בְּהֵם, כִּי כְּתוּב בְּהֵם סְבִיב. מִשּׁוּם שְׂאִין בְּכָל הַמְּלָכוֹת שֶׁתְּהִיָּה קְרוּבָה לְדֶרֶךְ הָאֲמוּנָה כְּמוֹ מְלָכוֹת יוֹן. אִף כַּאֵן בְּקְלִיפוֹת אֵלוּ אֵינִן מִי שֶׁתְּהִיָּה קְרוּבָה לְמוֹת, כְּקְלִיפוֹת נְגָה. וְזֶה, נִגְהָ לֹו סְבִיב, וְלֹא נִגְהָ בּוּ. אֵלָא שְׂיוּצָא מִתְּנַחַח הַמּוֹת, וּמֵאִיר סְבִיב סְבִיב.

שְׁמַ) וְאֵלִין ד' מְלַכּוֹן וְכוּ': וְאֵלוּ ד' (דפוסים דף ל"ח ט"א * ט"ב)

מאמר רזא החשמל

שְׁמַ) וּמִתּוֹכָהּ כְּעִין הַתְּשֻׁמֶל וְכוּ': הִנֵּה הָעֵמֶדְנִי, שֶׁהַחֲשֵׁמֶל הוּא חִיּוֹת אִשׁ מְמַלְלוֹת, וְהוּא זוֹהַר הַמֵּאִיר, עוֹלָה וְיוֹרֵד, אִשׁ לוֹהֵט, עוֹמֵד וְאֵינֹו עוֹמֵד, וְאֵינִן מִי שְׂיוּכַל לְעַמּוֹד בּוֹ בְּמִקּוֹם אַחֵר. וְהָעֵינִים וְהָרְאוֹת לֹא תוֹכְלָנָה לְשַׁלוֹט עֲלֵיהּ, הִנֵּה הוּא יֵשׁ, וְהִנֵּה לֹא יֵשׁ. הִנֵּה הוּא בְּמִקּוֹם זֶה, וְהִנֵּה הוּא בְּמִקּוֹם אַחֵר. הִנֵּה הוּא עוֹלָה, וְהִנֵּה הוּא יוֹרֵד. וּבְמֵרָאָה זֶה הַסְּתַתֵּר מִהַ שֶׁהַסְּתַתֵּר, וְנִגְנָז מִהַ שֶׁנִּגְנָז.

צו זהר יתרו חדש
שמוב וְדָא אִיהוּ רְזָא, דְּאֶקְרִי חֲשֹמֶל. דְּנִבְיָאָה לְמַגּוּ מִן דָּא אֶצְטְרִיק
 לְמִיחּוּזֵי וּלְמַנְדַע, וְלֹא־סִתְפְּלָא בְּצַחוּתָא דְלִיבָא, וְעֵינָא אִיהוּ יִסְגִיר יַתִּיר מְכוּלָא,
 וְלִוְאי דְכָכִיל לְקַיִמָא בֵּיהּ.
שמוג וְכָל מַה דְּאֶסְתְּפֵל לְמַחְמֵי וּלְמַנְדַע, כָּל דָּא בְּאֶסְפִּקְלֵרְיָא דְלֹא
 נִתְרָא. אָבֵל בְּאֶסְפִּקְלֵרְיָא דְנִתְרָא, לֹא זָכָה נְבִיָאָה לֹא־סִתְפְּלָא בְּרַ" מִשָּׁה נְבִיָאָה
 מְהִימְנָא, דְכָל מִפְתַחֵן דְבִיתָא בִּידֵיהּ. שְׁאֵר נְבִיאִים, כַּד הוּוּ מְטָאן לְהֵאי
 חֲשֹמֶל לֹא־סִתְפְּלָא לְגִיּוּ רְעִיוֹנִין אַתְּבְּהִילוּ, וְלִבָּא לֹא שְׂכִיךְ, וְנִפְקוּ בֵּיהּ
 מְכַל רְעִיוֹנֵי גּוֹפָא, כְּדִין חֲמוּ לְגוּ מַה דְחֲמוּ בְלַחִישׁוּ.
שמוד הַאי חֲשֹמֶל, גִּוּוֹן אֶשָׁא מְלַהֲטָא מְנַצְצָא, סְלֵקָא וְנַחְתָּא, נְצִיץ
 וְלַהִיט. מְהֵאי סְטְרָא, נִפְקָא נְצִיצוּ חַד, חִיזוּ מְנַצְצָא מְלַהֲטָא, תְּוִי וְלֹא תְּוִי,
 קָאִים וְלֹא קָאִים. וְחַד כְּגוֹנוֹנָא דָּא מְהֵאי סְטְרָא, וְדָא מְהֵאי סְטְרָא, וְכֵן לְדִ'
 סְטְרִין.
שמוד מְמַלֵּל דָּא אֶל דָּא, וְדָא מְמַלֵּל אֶל דָּא, וְכֵן כְּלַהּוּ, עַד דְּאִינוּן
 חַד. כְּדִין נְצִיץ נִצְצִין בְּנְצִיצוּ חַד. סְלֵקָא וְנַחְתָּא, אֲזֵלָא וְקַיִמָא. אַתְּחִזִי וְלֹא
 אַתְּחִזִי. הָא אִיהוּ, וְהָא לֹא אִיהוּ. לִית מָאן דְּקַיִמָא בֵּיהּ. אַתְּהִדְרִין נְצִיצוּ
 בְּחִיזוּ דְחִינִין כְּמִלְקָדְמִין. יִמְמַלְלָא. רְעִיוֹנִין מִתְּבַהֲלִין בֵּיהּ, וְלִבָּא לֹא שְׂכִיךְ
 וְדָא אִיהוּ רְזָא דְחֲשֹמֶל.

חלופי גרסאות

ז ה"ג דפוס מונקאטש נ"א סגי (דפוסים ראשונים) ח ה"ג דפוס מונקאטש נ"א ל"ג משה (דפוסים ראשונים) ט ה"ג
דפוס מונקאטש נ"א לגו (דפוסים ראשונים) י ה"ג דפוס מונקאטש נ"א עיונין (קראקא) ונ"א עיינין (וויניציא). כ נ"א
ל"ג סטריין (קראקא) ל נ"א מרא (קראקא) מ נ"א בה (דפוסים ראשונים). נ נ"א ממלא (קראקא) ס נ"א ל"ג רעיונין
(דפוסים ראשונים).

רזא דחשמל	הסולם	מאמר
<p>הוה שהוה בצבע אש לוחט מתנוצץ, עולה ויורד, נוצץ ולוחט כנ"ל, הנה מצד אחד, יוצאת התנוצצות אחת במראה נוצצת ולוחטת. היה ולא היה, עומד ואינו עומד. וכעין זה יוצאת התנוצצות אחרת מצד זה, וזו מצד זה, וכן לדי' צדדים. שהם כנגד ג' קוין ומלכות המקבלתם.</p>	<p>שמוב וְדָא אִיהוּ רְזָא וכו': וזה הוא סוד שנקרא חשמל. שהנביא צריך לראות לפניו ממנו, ולדעת ולהסתכל בצחות הלב. והעין היא סגורה יותר מהכל. ולואי שיוכל לעמוד בו. שמוג וְכָל מַה דְּאֶסְתְּפֵל וכו': וכל מה שהסתכל יחזקאל לראות ולדעת, כל זה הוא במראה שאינה מאירה, שהיא המלכות, אבל במראה המאירה, שהיא ז"א, לא זכה נביא להסתכל, חוץ ממשה הנביא הנאמן. שכל מפתחות הבית בידו. שאר הנביאים כשהגיעו לחשמל הזה להסתכל בפנים, הרעיונות נבהלו, והלב לא שקט, ויוצאים מכל רעיונות הגוף, אז ראו לפניו מה שראו, בלחש.</p>	<p>שמוד הַאי חֲשֹמֶל גִּוּוֹן וכו': החשמל (דפוס י דף ל"ח ט"ב)</p>
<p>שמה מְמַלֵּל דָּא אֶל וכו': מדבר זה אל זה, וזה מדבר לזה, וכן כולם, דהיינו כל ד' הצדדים, עד שנעשים אחד. או נוצצים ניצוצות בהתנוצצות אחת, העולה ויורדת, הולכת ועומדת, נראית ואינה נראית, הנה היא, והנה אינה היא. אין מי שעומד בה. חוזרות הניצוצות במראה חיות מדברות כמקורם לכן. הרעיונות מבוהלים בו, והלב לא ישקוט, וזה הוא סוד החשמל.</p>	<p>שמוב וְדָא אִיהוּ רְזָא וכו': החשמל (דפוס י דף ל"ח ט"ב)</p>	<p>שמוד הַאי חֲשֹמֶל גִּוּוֹן וכו': החשמל (דפוס י דף ל"ח ט"ב)</p>

זהר יתרו חדש צו
מאמר ארבע החיות שבתוך החשמל

שמוז לגו מן דא איהו רנא בלחישו, רנא דקיימין לגו במוחא. ודא איהו דכתיב, ומתוכה דמות ד' חיות וזה מראיהן, ומתוכה וגו', האי איהו רנא פנימאה, במוחא "קיימא, גו רזין עילאין, בדיוקנא עילאה, מגו כל אינון קליפין דסחרין למוחא בדקאמרן.

שמוז ומתוכה, מתוכה דמאן. מתוך ההוא דאקרי חשמל. ואי תימא, הא כתיב חשמל, והא כתיב חשמלה, דמשמע דחשמל איהו דכר, וחשמלה איהו נוקבא, והכא כתיב חשמל, אמאי כתיב ומתוכה.

שמוח אלא פלהו לתתא, נוקבי אינון. וכל מאן דשליט דא על דא,

חלופי גרסאות

U ג'א דקיימא (קראקא).

מסורת הזהר

T (שם) תרומה פב.

הסולם

מאמר

ארבע החיות שבתוך החשמל

ביאור ארבע החיות שבתוך החשמל

מתלקחת, והיא מבחינת הדינים של המלכות שעלתה לבינה. וכל מיני הפורעניות והעונשים הבאים על ישראל הם מג' קליפות הללו. אמנם כמו שהן מזיקות לקדושה, בעת שישראל אינם כדאים, הנה בעת שישראל כדאים הן נותנות עזר לקדושה, וכל המוחין מתגדלים ומשתלמים בעזרתם. ולפיכך אנו מבחינים בהן, ב' בחינות, א) בשעה שהן מזיקות ומחריבות את הקדושה, ואז הן נקראות רוח סערה, ענן גדול, ואש מתלקחת, כנ"ל. ב) בשעה שהן עוזרות לקדושה, דהיינו בעת שישראל כדאים, ואז אותן ג' הצורות עצמן של הקליפות מכונות קליפת נגה. והיא הקליפה הרביעית, שעליה נאמר ונגה לו סביב, כי כל ההארות שבקדושה היוצאות במוחין דקדושה מסבבות ומאירות על קליפת הנגה ההוא, ונמצא שקליפת הנגה מפרדת ומבטלת את ג' הקליפות, שלא יוכלו להזיק עוד לקדושה, שהרי, להיפך, שהן נעשות מסייעות ומגדילות את הקדושה. באפן, שאין הפרש בין ג' הקליפות לקליפה הד' בצורה, אלא בפעולה. שבזמן שהן פועלות רעה לקדושה, הן נקראות רוח סערה ענן גדול ואש מתלקחת. ובעת שהן פועלות טובה לקדושה הן נקראות קליפת נגה. ולפעמים גם קליפת נוגה נטמאת כג' הקליפות ופועלת רעה כמו מלכות יון, להלן. והכל תלוי בתחתונים, אם מריעים מעשיהם, ג' הקליפות שולטות, עד שאפילו קליפת נגה מתקלקלת. ואם מטיבים מעשיהם, נמצאת קליפת נוגה דוחית ג' הקליפות. גם בקליפת נוגה עצמה יש שינויים, כי עיקר העזרה לקדושה היא בחינת אש מתלקחת

שמוז לגו מן דא וכנ': לפנים מזה, הוא סוד בלחש. סוד העומדים בפנים, במוח. וזה הוא שכתוב, ומתוכה דמות ארבע חיות וזה מראיהן ומתוכה וגו'. זה הוא סוד פנימי, העומד במוח, בסודות עליונים, בצורה העליונה, מבפנים מכל אלו הקליפות המסבבות את המוח, כמו שאמרנו. כי ד' החיות ה"ס המוח, אשר החשמל ונוגה ג' קליפות מסבבות עליו.

שמוז ומתוכה מתוכה דמאן וכנ': שואל, כתוב ומתוכה, מתוכה של מי, ומשיב, מתוכה של מי שנקרא חשמל. ואם תאמר, הרי כתוב חשמל, וכתוב חשמלה, שמשמע, שחשמל הוא זכר, וחשמלה היא נקבה, וכאן כתוב, חשמל, שהוא זכר, למה כתוב, ומתוכה, היה לו לכתוב, ומתוכו.

שמוח אלא כלהו לתתא וכנ': ומשיב, אלא כולם שהם למטה, הם נקבות, וכל השולט זה על זה, זה שהוא למטה נקרא נקבה, וכל אלו שלמעלה, השולטים על אותם שהם למטה, הם זכרים. וזה השולט הוא לפנים מן זה הנשלט עליו. לפיכך נקרא החשמל נקבה, כלפי ד' החיות שהן לפנים ממנו, ושולטים עליו.

ביאור המאמר. ג' קליפות הן, הכוללות כל מיני הדינים והקליפות שבעולמות. א) היא רוח סערה, והיא מבחינת המלכות דמדת הדין מטרם שנמתקה בבינה. ב) ענן גדול, והוא מבחינת הדינים המתגלים בקו השמאל כשהוא מאיר בלי התכללות הימין. ג) היא אש

(דפויי דף ל"ח ט"ב)

צה זהר יתרו חדש
האי דאיתו לתפא, איקרי נוקבא, וכל אינון דלעילא דוכרין אינון, ודא
לגו מן דא.

חלופי גרמאות

פ נ"א ל"ג ולעילא דוכרין אינון (קראקא).

מאמר
מתלקחת שבה, שהוא בסוד המוקש שמשוימים
לנחש (כמ"ש בהסולם פרושת וארא אות ק"ח
וק"ט ע"ש) אבל גם לב' האחרות יש תפקידים
לעזור לקדושה.
וז"ש (באות של"ח) וכל אינון שהם רוח
סערה, וענן גדול, ואש מתלקחת, קליפין
למוהא, דסחרן דא לגו מן דא וכו'. כי כל
אחת היא חיצונית לחברתה ומסכבת אותה.
והווא אש איהו, דקא אחיד בגויה ההוא
נגה, כי עיקר העזרה לקדושה שבקליפת נגה,
היא בחינת אש מתלקחת שבה כנ"ל. ונמצא
שהיא אחוזה ביותר בנגה. האי איהו לגו מן
כו"א ודא איהו דקא מתאחד במוהא, כי
היא משמשת ליציאת המוחין הקדושים, ע"כ
נבחן שנתאחות בהם. הכא איהו רזא דארבע
מלכוון וכו', כי ד' קליפות אלו כוללות כל
הדינים והעונשים הבאים על ישראל. וכן ד'
מלכויות אלו שישיראל גלו בהם. כוללים כל
הצרות והשעבוד של ישראל. ונגה לו סביב
דא איהו מלכות יון, שקליפת נגה היא
כנגד מלכות יון, דסחרא לון נגה ולא בהו
נגה וכו', שאינם נגה עצמו, אלא שנגה סביב
להם, דהיינו קרובים לנגה, אוף הכא באינון
קליפין אין מי שיהיה קרוב למוח הקדושה,
כקליפת נגה, והאי סחרא ליה נוגה, כי
קליפת נגה עצמה היא כוללת ג' הקליפות,
ואינה נגה ממש, אלא משום שהקדושה לוקחת
עזרה ממנה, נבחן שהנגה של הקדושה מסבב
אותה, אלא נפקא מגו מוהא, כי הנוגה, שהוא
שיעור ההארה שבמוח הקדושה שיצאה
בעזרתה, יוצאת מן המוח, ונהיר סחור סחור,
ומאירה סביב סביב קליפת נגה. וז"ש, ונגה
לה סביב. ויש בענין זה כמה דרכים בזהר
(ע"י זהר יתרו אות שי"א בסולם וזהר ויקהל
מאות קט"ב עד אות קט"ח).

הסולם
והעונשים הבאים על ישראל. אמנם כל כחם
של ג' הקליפות לשעבד ולענות את ישראל,
הוא, מחמת שרשם שבקליפת נגה, ששם מאירה
עליה הארת המוחין שמתגדלת מחמת אותם
הדינים. ונמצא שכל קליפה השולטת לענות
את ישראל, לוקחת כחה מאותה הארת הנגה
המאירה עליה. וז"ש, ואלין ד' מלכוון
מתחליפין, כד שלטא האי וכו' ועאל ההוא
דשלטא לקבלא מהאי נוגה, שכל קליפה
השולטת לענות את ישראל, היא לוקחת כחה
בהכרח מאותה הארת המוחין המתגדלים בסבת
העינים ההם ומביאים לבסוף רוב טובה על
ישראל. ולפיכך כל קליפה השולטת על ישראל
היא דוחית שאר הקליפות שאינן שולטות, והיא
מתקרבת לאור הנגה, כדי לקבל כח ממנו. אבל
מבחינת הקביעות נבחנת רק קליפת נגה
לכדה שהיא קרובה לאור נגה ואור נוגה
מסבבה, כמ"ש ונוגה לה סביב.

וסוד החשמל, הוא קדושה גמורה. אלא
שהוא בשליטת קו השמאל, כי המוחין הם ג'
קוין עם המלכות המקבלתם שה"ס ד' חיות,
והם תחת שליטת החסדים, שהם ימין. ומקודם
להם הוא החשמל, המסבב את המוחין, וגם
הוא בחי' ג' קוין ומלכות המקבלתם הנקראים
ד' חיות, אלא שכולם הם תחת שליטת החכמה
שבשמאל, ומתוך שהחכמה אינה מתפשטת אלא
עם דינים מרובים (כנ"ל באדרת נשא אות
ד"ט ע"ש) ולפיכך הם נבחנים ל' חיות אש.
והיינו מרוב הדינים היוצאים עמהם. ונבחן
שהן ממלכות. כי הדיבור רומז על חכמה.
וז"ש (באות שמ"א) ומתוכה בעין
החשמל, הא אוקמוה דאינון היון אשא
ממלך, שהם ד' חיות אש ממלכות, כנגד ג'
קוין ומלכות המקבלתן הנמצאים תחת שליטת
קו השמאל. וע"כ הן חיות אש מצד הדינים,
וממלכות מצד החכמה. וז"ש, ואינון זוהרא
דזהיר, כי הארת החכמה נקראת זהר. סלקא
ונחתא, עולה תחילה לקבל הארתו מבינה
ששם שורשו, ואח"כ יורדת הארתו לתחתונים.
אשא דלחיט, שהדינים לוחטים בו, דהיינו
הדינים היוצאים עם הארת חכמה. קאים ולא
קאים, לממשיכים הארתו ממטה למעלה הוא
עומד

ונתבאר היטב שיש הפרש גדול מאד
בין קליפת נוגה ובין נוגה, כי קליפת נוגה,
היא רק כללות של ג' הקליפות, אלא באותו
שיעור שהמוחין דקדושה נעזרים מהם. ונוגה,
הוא הארת המוחין המתגלים מחמת העזרה
של קליפת נוגה. שהוא עצם הקדושה. וג'
הקליפות בפרטיותם עצמם, הם רק הדינים
(דפוי' דף ל"ח ט"ב)

זהר יתרו חדש צמ
שמו) דמות ד' חיות, דמות דמאן. דמות דאינון חינון עילאין, דקא
מאלין אתחזון אינון גניזין דלא אתחזון. קכא איקרי דמות, ואיקרי צלם,

מאמר הסולם ארבע החיות שכתוך החשמל
עומד וקיים. ולרוצים להמשיך הארתו ממעלה למטה, אינו עומד ואינו קיים. דלית מאן דיכול לטיקם ביה בדוכתא חדא, כי ג' קוין, ימין שמאל ואמצע מכונים תלת דוכתי, ואומר, שאי אפשר להמשיכו מקו אחד, שהוא שמאל בלבד בלי ימין, אלא מג' דוכתי בזה אחר זה. ועיינן והזוהי לא יכלין לשמאחא עליה, הא איהו והא לא איהו, כי הארת השמאל דרכה להמשך בחפזון, והראות אינה עומדת להסתכל בה, כי הנה הוא מאיר, קו השמאל, ומטרם שמספיקים לראות בו כבר אינו מאיר. הא בדוכתא חדא והא בדוכתא אחרא, פעם הוא נמצא במקומו עצמו בקו שמאל ופעם עובר להימין שבו, כי כן מתגלים ג' הקוין בזה אחר זה כנ"ל. הא סליק והא נחית, כי קו השמאל במקום יציאתו, היה מאיר ממעלה למטה, ונמצאת הארתו יורדת למטה. ובדרך יתורו בג' קוין, כבר אינו מאיר אלא ממטה למעלה. ובהיזו דא אתממר מה דאתממר, היינו המלכות ומדת הדין שנסתרת, כי אם היא נגלית נפסקת הארת החכמה (כמ"ש בהקדמת הזהר אות קלו ד"ה טרוננייא) ואתגניז מה דאתגניז, היינו הארת ג"ר דחכמה נגזזת ואינה מאירה עוד. וז"ש (באות שמ"ב) ודא איהו רזא דאקרי השמל. שהשם חשמל, מורה שאין הארתו עומדת בקביעות, אלא עתים חשות ועתים ממללות, דהיינו על דרך שנתבאר. דנביאה למנו מן דא אצטריך למהוי וכו', דהיינו שעל ידי החשמל, הוא מסתכל במוחין השלמים שהם בפנימיות החשמל, שהחשמל מקיפם, שה"ס ד' חיות שהן בשליטת הימין. כנ"ל. ועינא איהו סגיר יתיר מכלא, שבשליטת הימין צריכה העין להיות סגורה יותר מכל, ולואי דיכול לטיקמא ביה. וגם אז, הלואי שיוכל לעמוד על מוחין ההם.

ובפנים מד' חיות אש ממללות שבחשמל, שה"ס ד' חיות תחת שליטת קו השמאל, יש בחינת המוח הפנימי מכולם, שהם ד' חיות תחת שליטת הימין, כמ"ש לעיל. וז"ש (באות שמ"ו) לגו מן דא איהו רזא בלחישו, דהיינו תחת שליטת החסדים הנבחנים שהחכמה אינה נשמעת בהם, והם בלחש מחכמה. רזא דקיימין לגו במוחא, שה"ס העומד בפנים הכל המכונה מוח. ודא איהו דכתיב ומתוכה דמות ד' חיות וגו', האי איהו רזא פנימאה במוחא וכו' שהן סוד פנימי, הנבחנות למוח שכל אלו הנ"ל ג' קליפות ונגה וחשמל הם מסבבים את המוח הזה שהוא ד' החיות. מתוכה דמאן מתוך ההוא דאקרי השמל, שד' חיות אש דחשמל, מסבבות ד' חיות האלו שהן המוח.

שמוט) דמות ד' חיות וכו': שואל, כתוב, דמות ארבע חיות, דמות של מי יש לד' חיות אלו. ומשיב, דמות של החיות העליונות דז"א, כי מאלו נראות אלו הנסתרות שאינן נראות. וד' חיות שבכאן, שהם של המלכות, מקבלות כל מה שבהן, מחיות העליונות של ז"א

וז"ש (באות שמ"ד) האי השמל וכו' שהחשמל הזה שהוא אש לוחט מנצצת מחמת הדינים שבו, וכו', הנה יש בו ארבעה צדדים, מהאי סטרא נפקא נציצו חד היזו מנציצא מלחטא, הוי ולא הוי קאים ולא קאים, שאותה התנוצצות במראה נוצצת ולוחטת, שהנה הוא ואינו הוא, שעומד ואינו עומד (כנ"ל באות שמ"א) יוצא מצד הזה, והד (דפוי"ך דף ל"ח ט"ב)

ק זהר יתרו חדש
 ׀ בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ ׀ וּכְתִיב ׀ בְּצַלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם, וּכְתִיב
 ׀ בְּדְמוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ.
שנ בְּגִין דְּהָכָא רְזָא עֵילָאָה אִיהוּ, ׀ דְּכַד הֵהוּא נְהוּ דְנַפְיָא מְעַדְן,
 יִפְרָחִין מְנִיָּה כָּל אֵינּוֹן נִשְׁמַתִּין, דְּאֵינּוֹן אִיבָא דְקַב״ה, וְנִטְלָא לֹוֹן מֵאֵן דְנִטְלָא,
 בְּשַׁעְתָּא דְנַפְקָא מִקְמֵי קַב״ה. כְּלָהוּ כָּל חַד עָאל בְּדִיוֹקְנָא לְאַצְטִינְרָא, בְּהֵהוּא
 אַתְר דְּאִיקְרֵי דְמוּת, וְאֵינּוֹן ד׳ חִינוּן.
שנא * ׀ וְתַמְן ׀ מְצַטִּירָא כָּל חַד וְחַד, בְּהֵהוּא דִּיוֹקְנָא דְאַתְחַזִּי לֵיהּ.
 וּמִתַּמְן נַפְקֵי כָּל אֵינּוֹן דִּיוֹקְנִין, מְצַטִּירִין בְּדִיוֹקְנֵיהוּ כָּל חַד בְּדִיוֹקְנֵיהּ, כְּמֵאֵן
 דְּאָעִיל בְּדְפוּס לְאַצְטִינְרָא. דְמוּת דָּא, אִפְיָא דְמוּת. וְצַלְם, אִפְיָא צַלְם. ׀ חִיּוֹת
 דְנַפְקֵי מִחֵילָא דְחַיָּה דְאִיהוּ דְכַר.
שנב וּבְגִין דְּאֵינּוֹן נוֹקְבֵי, אִיקְרוּן חִיּוֹת ד׳, דְּאֵינּוֹן בְּד׳ סְטְרִין דְעֵלְמָא,
 וּבְהוֹן כְּלִילָן כָּל אֵינּוֹן חִילִין וּמִשְׁרַיָּין. דְמוּת בְּרְזָא דְלְעֵילָא בְּרְזָא דְלְתַתָּא,
 נְטִילֵי דִּיוֹקְנִין לְעֵילָא, נְטִילֵי דִּיוֹקְנִין לְתַתָּא, וְאֵינּוֹן דִּיוֹקְנָא מִמֶּשׁ דְּכָל סְטְרִין.
 וְאַפְיָא דִּיוֹקְנִין דְּכָל סְטְרִין דְלְעֵילָא וְתַתָּא.
שנג בְּיֹוֹן דְאָמַר דְמוּת, ׀ אִמְאֵי לְכַתְרָא כְּתִיב וְזֵה מְרָאִיהוֹן. ׀ אָלָא

מסורת הזהר (ה) (בראשית א) ב"א קנט. (ו) (שם ט) נח רנב ז"ח ד' נט ט"ג. (ז) (שם ה) ב"א תע נח רנב לך שלא. ראשונים). א נ"א לא גרסינן אמאי (דפוסים ראשונים). ב נ"א ל"ג אלא (דפוסים ראשונים).
חלופי גרסאות צ נ"א ל"ג מן וכתוב עד וכתוב (דפוסים ראשונים). ק נ"א דכר (דפוסים ראשונים). ר נ"א פרחא (קראקא). ש נ"א מצטיירי (דפוסים ראשונים). ת נ"א מוסיף ד' חיות (דפוסים ראשונים).
מאמר ז"א, שואל כאן נקרא דמות, שנאמר דמות ד' חיות ונקרא צלם, שכתוב בצלמנו כדמותנו. וכתוב בצלם אלקים עשה את האדם. וכתוב, בדמות אלקים עשה אותו. למה נקרא כאן צלם ושם דמות.
הסולם (שנ) בנין דהכא רזא וכו': ומשיב, משום שכאן סוד עליון הוא, כשאותו הנהר היוצא מעדן, שהוא יסוד דז"א, פורחת ממנו כל אלו הנשמות, שהן פירותיו של הקב"ה, ולוקח אותן מי שלוקח, הנה בשעה שיוצאות מהקב"ה, כולן, כל אחת מהן, נכנסת בצורה, להצטייר באותו מקום שנקרא דמות. שהוא ד' החיות.
שנא ותמן מצטיירא כ"ל וכו': ושם, בד' החיות שבמלכות, הנקראות דמות, מצטיירת כל אחת ואחת מן הנשמות, באותה צורה הראויה לה. ומשם, יוצאות כל אותן הצורות, שבנשמות, כל אחת בצורתה, כמי שהכניסוהו בדפוס להצטייר, דהיינו כלי העושה תבנית בדבר (דפוסי דף ל"ח ט"ב * ט"ג)
ארכע החיות שכתוף החשמל הניתן בתוכו. דמות זו, שבד' חיות המלכות, מוציאה דמות בכל נשמה. וצלם שהוא ד' חיות היוצאות מחיה שהיא זכר, דהיינו שיוצאות מז"א, מוציא צלם בכל נשמה.
שנב ובנין דאינון נוקבי וכו': ומשום שחיות נקבות אלו, הנקראות ד' חיות שבמלכות, שהן בד' רוחות העולם, שה"ס ג' קוין ומלכות המקבלתם, ובהם כלולים כל המחנות וכל הצבאות, דהיינו כל הנשמות וכל המלאכים, הן דמות בסוד שלמעלה ובסוד שלמטה, לוקחות צורות למעלה וד' חיות דז"א, שהן נקראות צלם, ולוקחות צורות למטה מן המלכות הנקראות דמות. והן צורות של כל הצדדים ממש, ועל כן מוציאות צורות של כל הצדדים, שלמעלה הנקראות צלם, ושלמטה הנקראות דמות. כלומר, שאפילו הצורות הנקראות צלם שהן מז"א, אינן מקובלות אלא בד' חיות שבמלכות.
שנג כיון דאמר דמות וכו': כיון שאמר

זהר וְאִתְּחַזְיִיה מְלָה דְלָא יָדִיעַ. כד"א, ^ט וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוּחָה. ^ס וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה וּגְו', אוֹף הִכָּא וְזֶה מְרַאֲיָהָן.

שנדר וְזֵאֵי תִימָא כָּל אֵינּוֹן נְבִיאִים בְּר מִשָּׁה נְבִיאָה מְחִימָנָא, כְּלָהּוּ ^ה מִתְעַרְבְּבֵי דַעֲתִייהוּ יַכְד מְטִי לְגוֹ חֲשָׁמֶל, יְוָהוּא יְכִיל לְמִיקָם עַל דָּא. אֲלָא בְּגִין רוּחַ נְבוּאָה תָּוּה קָאָמֵר מְלִין, וּבְגִין רְחִימוּ דִישְׁרָאֵל אִיתְגְּלִי כָּל חֲזוֹן דְלִבְר. כְּלָהּוּ ^ה מִתְעַרְבְּבֵי, וְכָלְהוּ בַעֲרַבּוּכֵיָא.

שנה וְחִיזוּ פְּנִימָאָה אִיהוּ חִיזוּ בְּלַחֲשׁוֹ, כְּמָא דְאָמֵר ^ו וְאַחַר הָאֵשׁ קוּל דְמָמָה דְקָה. וְדָא אִיהוּ רְזָא, דְדִיוֹקְנָא דְכְּלִיל כָּל דִּיוֹקְנִין בְּחִיזוּ דְלַעֲלֵא, קוּל עֵילָאָה, בְּלַחֲשׁוֹ דְלַעֲלֵא, דְמַנְיָה נְפָקִי כָּל דִּיוֹקְנִין. קוּל לְתַתָּא, כְּתָהוּא קוּל עֵילָאָה דְנַקִּיט בְּגוּיָה כָּל דִּיוֹקְנִין. וּבְגִין דְדָא אִיהוּ בְּלַחֲשׁוֹ, כְּד נְבִיאָה מְטִי לְגַבִּיָּה, נְחִיר בִּיה עֵינִין, וְנְהָרִין רַעֲיוֹנִין.

שנו וְזֶה מְרַאֲיָהָן, דְהָא לִית לּוֹן חִיזוּ, אֲלָא מְגוֹ רְזָא דְאֶסְפֶּקְלָרְיָא דְנְהָרָא לְעֵילָא, דְאִיהוּ חִיזוּ דִילְהוֹן, וְחֲזוּוּא דְכָלָא, וְכָלָא נְהָרִין כְּתָהוּא נְהוּרָא.

שנו חֲשָׁמֶל, אֵינּוֹן אַרְבַּע נְצִיצִין, דְלַחֲטִין וְנְצִיצִי וְעָאֲלִין דָּא בְּדָא, אֲתַעְכְּבִיד

מפורט הזהר
(ח) (במדבר ח) ויחי תרשו. (ט) (בראשית ו) (י) (מ"א יט) ג נ"א ואחוי (דפוסים ראשונים), ד נ"א ואי ולי"ג תימא (ווינציא) נ"א ואין (קראקא). ה נ"א מערבבי (דפוסים ראשונים) ו נ"א לי"ג כר מטי (דפוסים ראשונים). ז נ"א והכא (קראקא) נוטה אחר והיאך (ווינציא בסוגריים). ח נ"א ומתערבבי (דפוסים ראשונים).

מאמר
שאמר דמות, למה כתוב א"כ וזה מראיהן. שהוא מיותר. ומשיב, אלא שירד לפניו, והראה לו דבר בלתי נודע. כש"א וזה מעשה המנורה. שמשם היה מתקשה לעשותה והראה לו הקב"ה תבניתה. וזה אשר תעשה וגו'. אף כאן, וזה מראיהן, שהראה לו מה שלא ידע.

הסולם
בלחש שלמעלה, דהיינו בשליטת החסדים, שממנו יוצאות כל הצורות. הקול למטה, הכלול ב' חיות דמלכות, הוא כאותו הקול שלמעלה שמחזיק בתוכו כל הצורות, דהיינו ג"כ בלחש. ומשום שזה הוא בלחש, דהיינו תחת שליטת החסדים, שאין שום דין מתערר מהם, ע"כ כשהנביא מגיע אליו, מאירות בו העינים, דהיינו שמאירה בו הארת החכמה המכונה עינים, הכלולה בחסדים ההם, ומאירות המחשבות.

מאמר
שנדר וְזֵאֵי תִימָא כָּל וכו': ואם תאמר, כל הנביאים, חוץ ממשם הנביא הנאמן, כולם היתה דעתם מתבלבלת כשהגיעו לחשמל, והוא יחזקאל, היה יכול לעמוד על זה. ומשיב, אלא משום שרוח הנבואה היה אומר הדברים, ובשביל אהבת ישראל, נתגלו כל המראות שבתוֹךְ, וכולם מתערבים וכולם בערבוביא.

שנה וְחִיזוּ פְּנִימָאָה אִיהוּ וכו': ומראה הפנימית, שהיא מראה ד' החיות, היא מראה בלחש, דהיינו בשליטת החסדים. כמו שנאמר, ואחר האש קול דממה דקה. וזה הוא סוד הצורה הכללת כל הצורות במראה שלמעלה (כנ"ל אות ש"ב) שהיא מראה מאירה, שהיא ז"א, הקול העליון דהיינו ז"א שנקרא קול, הוא (דפוי" דף ל"ח ט"ג)

חלופי גרסאות
ארבע החיות שבתוך החשמל

קב זהר יתרו חדש
מנייהו חד גופא, ואיקרי חשמל. אוף הקא אלין ד' חיות, פלילין דא בדא.
שנח בגין דאינון לד' סטריין. ההוא דלסטור מזרח, אתפליל בסטר מערב. ויהוא דלסטור מערב, אתפליל בסטר מזרח. ויהוא דלסטור צפון, אתפליל בסטר דרום, ויהוא דלסטור דרום, אתפליל בסטר צפון. וכיון דאתפלילו כולהו דא בדא, אתעביד מנייהו חד גופא, ואיהו נזא דאקרי "אדם. ואע"ג דכל אנפין משתגין בסטרייהו.
שנט ומגו אלין דאינון נזא פנימאה, לגבי נקודה דקיימא עלייהו, נפקי בפיה משריין לזינייהו.
שס אדם דכר ונוקבא. את דאיהו נזא, דכר איהו את נ'. נזא דאדם בשלימו. ואת דא שלטא בנקודה דא דאיהו ד', על ד' חיון.
שסא וכרזא דא דאיהו נזא פנימאה דכלא, פל אינון משריין אחרנין וכל אינון חילין אקרון בשמא דא, דכתיב, "אלפי שנאן. ואע"ג דאוקמוה, אכל נזא דא, בגין דנפקי מגו נזא דמוחא פנימאה, בכללא דכלא, שנא", נזא דמוחא, שור נשר אריה, אדם פליל לון, אכליל עלייהו נ'. אתחבר מוחא פלא פתדא, ברזא פנימאה, ואינון נזא שנא", ועל דא אקרון אלפי שנאן.
שסב וכד לפום שעתא מסתפלין, כתיב, ודמות פניהם פני אדם. ולבתר

חלופי גרסאות
ט נ"א מוסיף אדם אדם (קראקא).

מסורת הזהר
(כ) (תהלים סח) ב"א פב עקב סז.

ארבע החיות שבתוך החשמל

הסולם

מאמר

בנקודה זו שהיא ד', דהיינו המלכות, שהיא על ד' החיות.

חיות שהן מלובשות בפנים החשמל, כלולות זו בזו.

שנח ובזא דא דאיהו וכו': ומפרש, ששם שהן לד' רוחות, אותו שברוח מזרח נכלל ברוח מערב, ואותו שברוח מערב נכלל מרוח מזרח, ואותו שברוח צפון נכלל ברוח דרום, ואותו של רוח דרום נכלל ברוח צפון. וכיון שנכללו כולן זו בזו, נעשה מהן גוף אחד, שהוא סוד הנקרא אדם. ואע"פ שע"י ההתכללות הזאת משתנים מבחינתם כל ד' הפנים. עכ"ז נקראים פני אדם.
שנט ומגו אלין דאינון וכו': ומתוך אלו ד' החיות, שהן סוד פנימי אל הנקודה, שהיא המלכות, העומדת עליהן, כי נקודת המלכות רוכבת על ד' החיות האלו, שבסוד זה היא נקראת ה', (כנ"ל אות ל"ח) יוצאים ונולדים מהם כמה מתנות למיניהם.

שס אדם דכר ונוקבא וכו': אדם, הוא זכר ונקבה. האות שהיא סוד הזכר, היא אות נ', שה"ס אדם בשלמות. ואות זו שולטת (דפויי דף ל"ח ט"א)

שסב וכד לפום שעתא וכו': וכאשר ד' החיות מסתכלות לפי שעה, כתוב עליהן, (ודמות

זָהַר וְיָתֵרוֹ חֵדֶשׁ קֶגֶד
 יִמְתַּפְּרְשׁוּ דְיוֹקְנֵינִי, כֹּל חֵד וְחֵד לְסִטְרֵיהֶּ. וְכֵד אֶתְחַפְּיִן כְּלָהוּ, דְּלֹא מִסְתַּפְּלִין
 לְעֵילָא, לְגוּ רְזָא דְעֵלְיָהוּ, לֹא אֶתְחַזֵּי דְיוֹקְנָא כְּלָל, בְּרִי דְיוֹקְנָא דְאָדָם, דְּרָא אִיהוּ
 דְּיוֹקְנָא דְכָלִּיל כֹּל דְּיוֹקְנֵינִי. וְכָלְהוּ סְתִימִין קַמִּי הָאֵי דְיוֹקְנָא. בְּגִי"כ, כֹּל דְּיוֹקְנֵינִי
 דְּעֵלְמָא פִּד מִסְתַּפְּלִין לְדְיוֹקְנָא דְאָדָם, כְּלָהוּ דְחֵלִי וְנִעְאִין מִקַּמִּי הָאֵי דְיוֹקְנָא.
שִׁסְג דְּיוֹקְנָא עֵילְאָה דְנִפְק מְגוּ רְזָא עֵילְאָה, בְּגוּ אֶתְוֹן לְשִׁימָן, אִיהֵי רְזָא
 דְּאָדָם, וְכָלֹא כְּלִיל בִּיה. אָדָם כְּלָלֹא דְכָלֹא, בְּרְזָא דְמִקְצָה הַשְּׁמַיִם עַד קִצְה
 הַשְּׁמַיִם, וְאִיהוּ אֶמְצְעִיתָא, וְתַתָּא, וְעֵילָא, כְּלָלֹא בְכָלֹלֹא חֲדָא. ם סְתִימָא, לְעֵילָא,
 דְּכָלִּיל כְּלָלֹא לְתַתָּא. ד' לְתַתָּא, דְּכָלִּיל כְּלָלֹא פְּמָה רְתִיכִין וּמִשְׁרִינִין פְּחֲדָא. א רְזָא
 דְּכָלֹא, בְּאֶמְצְעִיתָא, * דְּנִטִּיל לְכָל סִטְרֵינִי, בְּגִין כְּדָ, אָדָם, רְזָא דְכָלֹא, מִסְטְרָא חֵד
 לְסִטְרָא חֵד. בְּרִי רְזָא עֵילְאָה, דְּקִימָא בְּמַחְשְׁבָה וְרַעוּ, עַד דְּסִלְקָא לְאִין סוּף.

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

* נ"א מתפרשן (דפוסים ראשונים).

מֵאמֵר	הַסּוּלָם	אֲרַכְבֵּי הַחַיּוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הַחֲשֵׁמַל
<p>ורמות פניהם פני אדם. כי בשעת התכללותם למעלה לקבל שפע מז"א, החיות נכללות זו מזו ונעשות גוף אחד שנקרא אדם (כנ"ל אות שנ"ח) ושאר ג' פנים אינם ניכרים אז. ואח"כ נפרדות הצורות של ג' החיות אריה שור נשר, כל אחת ואחת לבחינתה. וכשמתכנסת כולן ואינן מסתכלות למעלה, לתוך סוד הנקודה שעליהן, אין נראית בהן צורה כלל חוץ מצורת אדם, שזו היא צורה הכוללת כל הצורות. וכולן סתומות לפני צורה זו. ומשום זה, כל הצורות שבעולם כשמסתכלות בצורת אדם, כולן מפתרות וזעות לפני צורה זו של האדם.</p>	<p>בהן אלא חסדים מכוסים מחכמה, אין ענין פירוט ג' הקוין נוהג בהן, אלא נכללות בפני אדם בלבד. וז"ש, וכד אתחפיינ וכד בר דיוקנא דאדם, כי אז אינן נפרטות כלל, כי רק לגילוי הארת חכמה מפרטות הצורות בזה אחר זה, (כנ"ל בזהר בשלח דף ל"ט ד"ה וג') ובשעה שמתכנסות מחכמה אין בהן אלא צורה כוללת שהיא פני אדם בלבד.</p>	<p>ארבע החיות שבתוך החשמל</p>
<p>פירושו. כמו שנתבאר לעיל (באות שכ"ב) שאסור לפרט ג' הקוין מטרם שנכללו כולם בקו האמצעי, הכוללם בסוד חסדים מכוסים, ואחר שנכללו כולם כאחד צריכים לפרט הימין ושמאל, שע"י ההתפרטות הזו מתגלה ג"כ הארת החכמה הנכללת בקו האמצעי, עש"ה. ונמצא כאן, צריכים תחילה לכלול כל ד' החיות לגוף אחד הנק' אדם, שה"ס המלכות המקבלת ג' הקוין אריה שור נשר, מבחינת הקו האמצעי שבהם. ואח"כ מפרטים ג' הפנים כל אחת לברדה, כדי שתתגלה החכמה מהארת קו האמצעי. וז"ש, וכד לפום שעתא מסתכלין כתיב ורמות פניהם פני אדם, כי אז צריכים ליחדן בדרך כלל מבחינת קו האמצעי בלבד. וצ"ב מתפרשו דיוקנין וכד, ואח"כ צריכים להפריט הצורות שאז מתגלה הארת החכמה הכלולה בהן. ובשעה שהחיות מתכנסות, שאין</p>	<p>שִׁסְג דְּיוֹקְנָא עֵילְאָה דְנִפְק וכו': צורה עליונה היוצאת מתוך סוד עליון תוך אותיות רשומות, שהן, ם' ד' א', הוא סוד אדם, והכל כלול בו. אדם הוא כלל הכל, בסוד הכתוב, מקצה השמים עד קצה השמים, השמים הוא ז"א, דהיינו מבינה שהיא קצה השמים למעלה, עד המלכות, שהיא קצה השמים למטה. וה"ס אמצעי ולמטה, ולמעלה, הכל בכלל אחד. ם סתומה, היא למעלה, שהיא בינה, הכוללת הכל שלמטה, כי בינה כוללת ז"א ומלכות, שהם למטה ממנה. ד' היא למטה, שהיא מלכות שמתחת ז"א, שהיא כוללת כמה מרכבות ומחנות יחד. א, הוא סוד הכל באמצע, דהיינו ז"א שהוא באמצע בין בינה ומלכות, הלוקח לכל הצדדים, שהוא כולל בתוכו ימין ושמאל ביחד. משום זה, אדם, הוא סוד הכל מצד אחד, בינה, לצד אחד, מלכות, חוץ מהסוד העליון העומד במחשבה ורצון עד שעולה לאין סוף. שה"ס הויה במילוי אלפיון שהיא בגימטריא אדם, שה"ס מחשבה דז"א, דהיינו חכמה, שהיא ר"ת כ"ח מ"ה. ונקראת אדם.</p>	<p>ורגליהם</p>

(דפוסים דף ל"ח ט"ז * ט"ד)

קד זהר יתרו חדש

מאמר ורגליהם רגל ישרה

שסד) ורגליהם רגל ישרה וגו' דא איהו רזא, ילכתר דקאמר רזין דגופא, אהדר ונחית לתתא ברגלין, וטלפין.

שסה) אלין מטו עד ניצוצי דחשמל, האי איהו חשמל דלבר. בגין דמהאי חשמל, נפקין אחרנין דאיקרונ על שמא דא, וכלהו נפקי, בשעתא דחיות מכווני רגלייהו. ומטו לאיגון ניצוצין דחשמל, כדין מלהטים איגון ניצוצין, סלקי ונחתי ונפקי פל איגון דאקרונ על שמא דא.

שסו) חשמל דא, מקיף סתור סתור. ניצוצין דיליה נחתין לתתא, עד שהוא אטר דאקרי קרקע ועירא. ותמן ביהוה קרקע, רהטי כל זיני אבנין דכדולתא, ומרגלאן ניצוצין, ואבנין דברקת.

שסז) וכד ניצין ולהיט נהירו דחשמל, וסליק ונחית, ומתגפפן איגון

חלופי גרסאות
כ נ"א דבתר (ווינציא) נ"א דבתר (קראקא). ל נ"א אקיף (דפוסיס ראשוניס). מ נ"א מוסיף ומתגפפן ביה (קראקא).

מסורת הזהר
(ל) (יחזקאל א) שלח לך ר'א ע.

מאמר ורגליהם רגל ישרה

לקבל הארתם מרגלי החיות, ויורדים, להשפיע למלכות, ואז יוצאים מהם כל אלו הנקראים על שם החשמל הזה.

שסו) חשמל דא מקיף וכו': חשמל זה, מסבב סביב סביב לרגלי החיות, וע"כ מקבל מהו הארתם. הניצוצים של החשמל, יורדים למטה, עד אותו מקום הנקרא קרקע קטנה. ושם באותו קרקע רצים כל מיני אבני כדולת, ומרגליות מתנוצצות, ואבני ברקת.

שסז) וכד ניצין ולהיט וכו': וכאשר מתנוצץ ולוהט אור החשמל ועולה ויורד, ואלו ד' התנוצצויות שבד' צדדים, מתחבקות זו עם זו, אז מאירה אותה קרקע קטנה, והאבנים רצות, והמרגליות עולות עד שמגיעות לשער שברום. ושם אוצרות סתומים, וארבע מאות ושבעים פתחים, שם כחשבון קרקע. והמלאך גליצור ממונה עליהם. מתגפפן פירושו מתחבקים, כי על, ויחבק לו תרגם וגפיף ליה (בראשית כ"ט י"ג).

ביאור הדברים. כי ידעת, שהחשמל מאיר בד' צדדים, שה"ס ג' קוין ומלכות המקבלת אותם (כנ"ל אות שמ"ד) ונודע שאע"פ שג' הקוין מגלים החכמה, עכ"ז בהם עצמם אין החכמה מתגלה, אלא אחר שהם השפיעו החכמה אל המלכות אז היא מתגלית במלכות, (כנ"ל בזהר

מאמר ורגליהם רגל ישרה

שסד) ורגליהם רגל ישרה וגו': סוד זה הוא, כי אחר שביאר סודות גופי החיות, שהן בבחינת שליטת החסדים (כנ"ל אות שנה"ה) חזר ויורד למטה לבאר ברגלים וטלפים של החיות, שהם בבחינת שליטת הארת החכמה. פירוש. כי כשנשלמים נה"י דכלים באים ג"ר דאורות, ונה"י נקראים רגלים. והנה"י עצמם נחלקים ג"כ לחב"ד תג"ת נה"י, אשר הטלפים ה"ס נה"י דרגלים, שבהם תלוי גילוי החכמה והג"ר. והסו"ה וכף רגליהם.

שסה) אלין מטו עד וכו': אלו רגלי החיות, מגיעות עד ניצוצי החשמל, זהו החשמל שמבחרין, דהיינו ד' התנוצצויות של החשמל שבד' סטרין (כנ"ל אות שמ"ד) ומשפיעות אליהן הארת החכמה. כי מחשמל הזה יוצאים אחרים הנקראים על שם הזה, דהיינו חשמלים, על שם אורות החשמל, שהם הארות קו השמאל, וכולם יוצאים באותה שעה שהחיות מכוונות רגליהן שתהיינה ביושר, דהיינו בהתכללות קו האמצעי המאיר ביושר ואינו נוטה לא לימין לבדו, ולא לשמאל לבדו, ומגיעות דהיינו שמשפיעות הארת החכמה, לניצוצים האלו של החשמל, דהיינו לד' התנוצצויות של החשמל. אז מלהטים אלו הניצוצות, כי הארת החכמה באה עם דינים, המכוונים אש לוחטת. עולים, (דפו"י דף ל"ח ט"ד)

זהר זהר יתרו חדש קה
 ד' סטרין דא עם דא, נהיר ההוא קרקע זעירא, ורהטי אבנין, ומרגלאן סלקין,
 עד דמטן לגבי תרעא דדרום. ותמן אוצרין סתימין, יופיתחאן ד' מאה ושבעין,
 פחושבן קרקע. וגליצו"ד ממונה בהו.

חלופי גרמאות

1 נ"א ופתיחאן (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	ורגליהם רגל ישרה
<p>בוהר בראשית א' דף רע"ו ד"ה ועוד ע"ש) וכן כאן בחשמל, מקום הגילוי הוא במלכות.</p> <p>גם נודע, שיש ב' מצבים במלכות, מצב הא', הוא מזמן שהיתה בסוד ב' המאורות הגדולים, שהיתה מקבלת חכמה מקו שמאל דבינה, ולא יכלה להתקיים בו משום שאין החכמה מאירה בלי חסדים ומושכת משום זה דינים מרובים. לכן נתמעטה לבחינת נקודה תחת יסוד דו"א, שה"ס מיעוט הירח, ואז נבנתה מחדש על ידי דו"א, ובמצב הזה, אע"פ שהיא בו בכל שלמותה בחסדים ובחכמה לא יחסר כל בה, עכ"ז אינה יכולה לקבל עוד חכמה בכלים של עצמה, אלא צריכה לקבל החכמה בכלים דמצב הא', וממצב הא' מאירה החכמה למצב הב'.</p> <p>ונמצא אחר שהחשמל קבל הארת החכמה מרגלי החיות, וג' קוין שלו רוצים להשפיע החכמה אל המלכות, הנה תחילה הם צריכים להשפיע אל המלכות דמצב הא', ששם מוכנים הכלים דחכמה. ואח"כ יכולים להשפיע אל המלכות דמצב הב'. והמלכות דמצב הא' מכונה כאן קרקע זעירא. כי המלכות מכונה קרקע. ומשום שהיא נמצאת במצב הזה עם דינים ואינה יכולה, להאיר, ע"כ מכנה אותה זעירא. אע"פ שהיא גדולה. והמלכות דמצב הב', מכונה קרקע דארגוונא. והוא מטעם שאז מקבלת האורות מקו האמצעי שהוא ז"א, ויש בה האורות מכל הצדדים מימין ומשמאל, והחכמה שבה מתלבשת בחסדים, והחסדים נכללים מחכמה, וע"כ היא כצבע ארגמן, שכל הצבעים כלולים בו.</p> <p>ו"ש, חשמל דא מקיף סחור סחור, דהיינו שמסבב לרגלי החיות ומקבל מהן הארת החכמה (כנ"ל באות שס"ה) ניצוצין דיציה, דהיינו ד' התנוצצויות של החשמל, שה"ס ג' קוין ומלכות המקבלתם. (כנ"ל אות שס"ד) נחתין לתתא עד ההוא אתר דאקרי קרקע. זעירא, דהיינו עד המלכות דמצב הא' שנקראת קרקע זעירא. כי רק הכלים דאחורים דמלכות</p>	<p>דמצב הא' ראויים לקבל הארת החכמה מן החשמל. כנ"ל. ותמן בההוא קרקע רהטי ב' זינין אבנין דבדולחא, ומרגלאן נציצין ואבנין דברקת. הארת החכמה שבמלכות דמצב הא' מכונה מרגליות, והוא מטעם כי הארת החכמה מקובלת מרגלים, שה"ס נה"י, וכיון שהמשפיע, שהוא זכר, נקרא רגל, נקראת הנקבה מרגלית. להיותה מקבלת מרגל. ואבני הבדלה ואבני ברקת מבוארות להלן (באות ת"ט ע"ש). ומכונים אבנים, משום שהמלכות בכללה נקראת אבן, וע"כ כל הפרטים שבה מכונים אבנים. ו"ש, וכד נציין וצ"ח נהירו דחשמל וס"ק ונחית ומתגפפין איגון ד' סטרין דא עם דא, דהיינו אחר שג' קוין של החשמל מתיחדים זה עם זה, וכולם עם המלכות, אז אותה המלכות שמקודם לכן לא היה לה אלא קו השמאל בלי ימין, שמטעם זה פעלו בה כל הדינין, הנ"ל, הנקראים בדלח וברקת, הנה עתה, אחר שקבלו הארה מכל ג' קוין שבחשמל, מתתקנות אותן אבני הבדלה ואבני ברקת, להיות כלים וגורמים להארת החכמה, ואותן המרגליות, שהן הארות החכמה, שהיו בה בבחינת שמאל בלי ימין, עולות עתה לשער הדרום, שה"ס ימין, ומתלבשות שם בחסדים ונשלמות בכל זיון והדרן. ו"ש, נהיר ההוא קרקע זעירא, דהיינו מחמת הארות ג' קוין החשמל שקבלו, ורהטי אבנין, והאבנים של בדלח וברקת, רצות לגלות החכמה, כי כן נתקנו עתה ע"י ג' קוין החשמל, ומרגלאן, דהיינו הארות החכמה עצמן, סלקין, דהיינו שמאירות ממטה למעלה בדרך עליה, עד דמטו לגבי תרעא דדרום, שה"ס קו ימין, ששם החסדים והארות החכמה מתלבשות בחסדים האלו ונשלמות. ו"ש, ותמן אוצרין סתימין, ופיתחאן ד' מאה ושבעין פחושבן קרקע. זה מורה, שלא כל ה' ספירות כח"ב תו"מ שבמלכות, שכל אחת כלולה ממאה, שהן ה' מאות, מאירות בה, אלא שהספירה החמישית, שהיא מלכות דמלכות, חסרה מג"ר, ויש בה</p>	<p>ורגליהם רגל ישרה</p>

(דפוי" דף ל"ח ט"ד)

קו זהר יתרו חדש
ששח בְּזִמְנָא דְהָאֵי תַשְׁמַל אֲנָהִיר נְצוּצִין לְד' סְטָרִין, קָל חַד נְפִיק מְלַעֲיָלָא, וְאִיתְעַר מִבֵּין גְּדַפִּין, כַּד אֲקִישׁוּ דָא עִם דָּא אֵינוֹן גְּדַפִּין דְאֲשְׁמִיעוּ קָלָא, כַּמְד"א וְאֲשַׁמַּע אֶת קוֹל פְּנִיָּהֶם פְּקוֹל מִים רַבִּים. וְכַדִּין הָאֵי קָלָא פְּלִילָא בְּד' קָלִין, כַּד נֶפֶק פָּגַע בְּאֵינוֹן נְצוּצִין, וְאֲתַפְּלִיג לְד' קָלִין.
ששט קָל חַד אֲזַלָּא לְגַלְיָצוֹר, וְאִיתְעַר בְּהָהוּא קָלָא נְהִירוֹ דְחַשְׁמַל,

מסורת הזהר (שם) נח רסא. חלופי גרסאות ח נ"א נציצין ואחפלוג (דפוסים ראשונים).

מאמר הסולם
 עליונה חזרה והוציאה המלכות מבינה והחזירה למקומה, שה"ס שיצאה הי' מאויר וחזר להיות אור ג"ר כמקודם, שהג"ר דחכמה שוב מאירים בה. והוא קו השמאל. וקו האמצעי נעשה, ע"י זווג הנעשה על מסך דחירק, כי מתוך שנעשית מחלוקת בין ימין לשמאל ומכבים זה את זה, אז יוצא זווג דהכאה על מסך דבחי"א שה"ס מסך דחירק דז"א, הממעט הג"ר דחכמה מקו השמאל ומחברו עם החסדים דימין, ואז נעשה שלום ביניהם ושניהם מאירים בכל שלמותם (כמ"ש בפלפא"ס אות ל"ח ע"ש).

ששח בְּזִמְנָא דְהָאֵי חַשְׁמַל וְכו': בִּזְמַן שַׁחְשַׁמַּל זֶה מְאִיר נִיצוּצִין לְד' רוֹחוֹת, דְרוּם צַפּוֹן מִזְרַח מַעֲרָב, שֶׁה"ס ג' קוּיִן וּמַלְכוּת הַמִּקְבְּלָתָם, יוֹצֵא קוֹל אֶחָד מִלְמַעְלָה, הַמִּתְעוֹרֵר מִבֵּין כַּנְפֵי הַחַיּוֹת. כַּשְׂדוּפְקוֹת זֶו בּוֹז. אֵלוֹ הֵן הַכַּנְפִּים הַמְשַׁמְּיעוֹת קוֹל, כַּמְש"א, וְאֲשַׁמַּע אֶת קוֹל כַּנְפֵיהֶם כְּקוֹל מִים רַבִּים, וְאֵז קוֹל זֶה כְּלוּל מִד' קוֹלוֹת, כִּי כַּשֶּׁהַקוֹל יוֹצֵא פּוֹגֵשׁ בְּאֵלוֹ ד' הַתְּנוּצָצוּיּוֹת שֶׁל הַחַשְׁמַל, וְנַחֲלֵק לְד' קוֹלוֹת.

שסט קָל חַד אֲזַלָּא וְכו': קוֹל אֶחָד הוֹלֵךְ לְגַלְיָצוֹר, וּמִתְעוֹרֵר בְּקוֹל הַהוּא אֹר הַחַשְׁמַל וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ דְבוֹר אֶחָד. וּבְדַבּוּר הַהוּא נִתְעוֹרֵר דִּבּוּר אַחֵר סְתוּם, בְּלַחֲשׁ. וְכַשֵּׁה מְגִיעַ לְגַלְיָצוֹר, אֵז מִתְגַּלֵּים לוֹ רִי"ד סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים, שֶׁנִּתְגַּלּוּ.

ביאור הדברים. אחר שביאר איך ג' קוין של החשמל מאירים למלכות מבחינת קרקע קטנה, שהיא מצבה הא' של המלכות. הנה חוזר לבאר בפרטות סדר הארתם של ג' קוין דחשמל לקרקע קטנה. ומבאר, איך ג' הקוין יוצאים בזה אחר זה, שכל אחד מראה כחו, ואח"כ מתחידים ע"י קו האמצעי, ואח"כ מתקבלים במלכות דקרקע קטנה.

וכבר ידעת תוכנם של ג' קוין, שקו ימין נעשה מעלית המלכות לבינה, שדיני המלכות ממעטים הג"ר דבינה, בסוד י' שנכנסה באור הבינה והאור ירד לבחינת אויר, שה"ס ו"ק חסר ג"ר. וקו שמאל נעשה אחר שהארה (דפויי דף ל"ח ט"ד)

החכמה

זָהַר יִתְרוֹ חֲדָשׁ קָז
וְאֶתְעַבֵּיד מַנְיָה דְּבִדּוֹר תְּדוּ. וּבְהַהוּא דְּבִדּוֹר אֵיתְעַר דְּיִבּוּרָא אֶתְרָא סְתִימוּ, בְּלַחֲשׁוֹ.
וְכַד מְטִי הָאֵי לְגַלְיָצוֹר, כְּדִין אֶתְגַּלְיִין לֵיהּ, מְאֵתָן וְאַרְבַּע סְרִי רִזִין עֵילְאִין
דְּאֶתְגַּלְיָאן.

שע קָלָא תְנִינָא, אֶזְלָא לְעֵנָא"ל, רַב מְמָנָא עַל תְּמַנְסְרִי אֶלְף רַבּוּא
מְשַׁמְשִׁין גּוֹ קַרְקַע אֶתְרָא, דְּאִיהוּ בְּנִהִירוֹ דְּכָל גְּוּוּנִין, הָאֵי אֶקְרִי קַרְקַע
דְּאַרְגּוּוּנָא, נְהִיר בְּכָל זִינֵי נְהוּרִין דְּנִפְקִי מֵהָאֵי חֲשְׁמַל. וְתַמָּן בְּהַהוּא קַרְקַע,
שְׁקִיעָן תְּרִיסַר אֶלְף רַבּוּא מְרַגְלָאן עֵילְאִין.

שעא וְכַד סְלָקִין נְצִיצִין דְּחֲשְׁמַל, וְעָאֲלִין דָּא בְּדָא, סְלָקִין כָּל אֵינוֹן

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

U ה"ג ברפוס מונקאטש במרחבים נ"א ל"ג מן מרגלאן עד מרגלאן (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	ורגליהם רגל ישרה
<p>החכמה המכונה דבור. ועתה מבאר קו האמצעי, ואומר, ובההוא דבור אתער דבורא אחרא סתימו בלחישו, כלומר, כי מתוך שדבור זה, שהוא קו שמאל אינו יכול להאיר מטעם המחלוקת עם הימין כנ"ל, ע"כ יוצא דבור אחר, שה"ס מרת החכמה של קו האמצעי הממעט את הג"ר דחכמה ומשאיר רק ו"ק דחכמה, וז"ש, דבורא אחרא סתימו בלחישו, דהיינו, לא כדבור הקודם, שהג"ר דחכמה היו מגולות בו, אלא דבור זה של קו האמצעי הוא סתום ובלחש, כי ג"ר דחכמה נסתמו בדבור הזה, וכן הוא בלחש, בלי השמעת קול, שה"ס ו"ק דחכמה, המאירים בדבור הזה. כי הקול אחר שנשלם על ידי הדבור, הוא נבחן לזכר, שהארתו היא ממעלה למטה, כי אור זכר מאיר תמיד ממעלה למטה. והדבור בלי השמעת קול הוא אור נקבה, שהארתה ממטה למעלה. ולפיכך הדיבור הא', שהוא קו שמאל המאיר בג"ר דחכמה, הוא דבור בהשמעת קול, ושהקול פועל והדיבור פועל, ויש בו אור זכר המאיר ממעלה למטה. והדבור הב', שהוא בתקון קו האמצעי, המתקן אותו להאיר רק ממטה למעלה (כנ"ל בפלפא"ט אות ל"ח) הוא דבור בלי השמעת קול, ומתוך שהקול אינו פועל בו, יש בו רק אור נקבה, שהוא ממטה למעלה.</p>	<p>פירושו סודות הירידה, כי רי"ד, הוא אותיות ירידה.</p> <p>שע קָלָא תְנִינָא אֶזְלָא וכו': הקול השני, כלומר ההארה השניה של הקול, הולך למלאך ענאל, שהוא הממונה הגדול על י"ח אלף רבוא מחנות, המשמשים בקרקע אחרת, שהיא בהארות כל הצבעים, שהם לבן אדום ירוק. זו נקראת קרקע של ארגמן, המאירה בכל מיני אורות היוצאים מחשמל זה. ושם בקרקע ההיא, שקועות י"ב אלף רבוא מרגליות עליונות.</p> <p>שעא וְכַד סְלָקִין נְצִיצִין וכו': וכשד' התנוצצויות של החשמל עולות, ובאות זו בזו, עולות או כל אלו המרגליות שהיו שקועות בקרקע ההיא, ומגיעות לשער המזרח. ושם פתוחים ששה אלף אלפים שערים. ובהם ענאל הממונה הגדול.</p> <p>פירושו. הקול הראשון שהלך לגליצור לקרקע ועירא, אע"פ שנחלק לד', שה"ס ג' קוין ומלכות, היה תחת שליטת קו השמאל, ולפיכך אינו ראוי להתלבש אלא בכלים דקרקע ועירא, שה"ס מצב הא' של המלכות (כנ"ל באות שט"ח ובאות שט"ט) וקול השני, ההולך לענאל, לקרקע דארגוונא, שה"ס המלכות דמצב הב' (כנ"ל אות שט"ט) הוא בשליטת קו האמצעי, כי המלכות דמצב הב' היא בבחינת קו האמצעי. וז"ש, קָלָא תְנִינָא וכו' גו קַרְקַע אֶתְרָא דְּאִיהוּ בְּנִהִירוֹ דְּכָל גְּוּוּנִין, כי להיותה בבחינת קו האמצעי, היא כלולה מכל הצבעים לבן אדום ירוק, כמו קו האמצעי. משא"כ קרקע ועירא, לא היה בה</p>	<p>ורגליהם רגל ישרה</p>

ו"ש, וכד מטי האי לגליצור, כדין אתגליין ליה מאתן וארבע סרי רזין עלאין, דאתגליאן, כי עתה נתגלה לגליצור, שסוד ירידת האור שהיתה במצב הא', היתה מחמת חסרון היחוד עם הימין, ועתה שנתחדד השמאל עם הימין כבר נשלם הכל. רי"ד סודות, (דפוס דף ל"ח ט"ד)

קח זהר יתרו חדש
מרגלאן דאינון שקיען ביהווא קרקע, ומטו לגבי תרעא דמזרח. ותמן שית
אלף אלפין תרעין פתיחן, וענא"ל רב ממנא בהו.
שעב קלא פד איתער מלעילא, בטש נהירו דהאי חשמל ביה, ואתעביד
מניה דבור, ובהווא דבור אתער דבור אתרא סתימא.
שעג וכד מטי האי לענא"ל ממנא, פדין אתגליין תלת מאה ושתין
ותמש רזין עילאין, דאינון שקיעים בגושפנקא חותם אמת. פדין באימתא

חלופי גרמאות

9 נ"א מוסיף והווא קלא (דפוסים ראשונים).

ורגליהם רגל ישרה	הסולם	מאמר
<p>ונודע שקו האמצעי מסתיר הג"ר דחכמה ואינו מתקן אלא הו"ק דחכמה, וז"ש, ותמן שית אלף אלפין תרעין פתיחן, אלף אלפין, היינו החכמה, בסו"ה ואללפך חכמה, שית, היינו ו"ק, חג"ת נה"י. כי רק חג"ת נה"י דחכמה פתוחים להאיר שם, אבל לא הג"ר דחכמה שהם סתומים ומכוסים.</p> <p>שעב קלא כד אתער וכו': וכשהקול מתעורר מלמעלה, דהיינו מבין כנפי הכרובים (כנ"ל אות שס"ח) מכה בו האור של החשמל הזה, ונעשה ממנו דיבור, וכדבור ההוא מתעורר דבור אחר סתום.</p> <p>פירוש, שכאן מבאר בפרטות את ההארה השניה של הקול שיצא מכנפי החיות, בסדר ג' קוין בזה אחר זה, על דרך שביאר לעיל את ההארה הראשונה (באות שס"ט) וז"ש, קלא כד אתער מלעילא, דהיינו היוצא מבין כנפי החיות, שהוא היציאה של קו ימין (כח"ש שס) בטש נהירו דהאי חשמל ביה ואתעביד ממנו דבור, דהיינו יציאת קו השמאל, שע"י הארת החשמל יצאה ה"י מאויר, ואור החכמה, חזר למדרגה. כי החכמה נקראת דבור, כנ"ל, ואח"כ יצא קו האמצעי, וז"ש, ובהווא דבור אתער דבור אחר סתימא, שמשום המחלוקת שהיתה בדבור הגלוי, שהוא קו השמאל נתעורר קו האמצעי ומיעט הג"ר דחכמה, ותקן את הו"ק דחכמה שבשמאל עם החסדים שבימין, ונעשה הדבור סתום מג"ר דחכמה. (עיון שס).</p> <p>שעג וכד מטי האי וכו': ושכאור זה מגיע לענאל הממונה, מתגלים אז שס"ה סודות עליונים, שהם שקועים בטבעת שהיא חותם האמת. אז באימה, בחיל, ברתת וברעש עולים שירות ותשבחות לאדון כל, והאור, הרשום בשם המפורש במ"ב אותיות חקוקות, יוצא מאותו גדול השרים על כל שאר המחנות, שנקרא</p>	<p>בה אלא צבע אדום בלבד כמו קו השמאל. ולפיכך הממונה על קרקע דארגוונא, הוא רב ממנא על ח"י אלף רבוא משריון. כי ח"י מורה על היסוד שהוא קו האמצעי המשפיע אל המלכות דמצב הב'. ואלף, ה"ס השפעת החכמה הנקראת אלף, בסו"ה ואללפך חכמה. ורבוא, ה"ס השפעת החסדים המלבישים את החכמה, שהאורות מתרבים עד אין שיעור. וענא"ל פירושו עדות אל, כי ענה הוא עדות מלשון לא תענה ברעך עד שקר. ונקרא כך משום שהשפעת ו"ק דחכמה הנוהגת בקו האמצעי, מכונה עדות. והממונה על המלכות דמצב הא' הנקראת קרקע זעירא, נקרא גליצור, שפירושו הצור גילה, כי מקום גילוי החכמה הוא בעיקר במצב הא' של המלכות, והמלכות של מצב הב' מקבלת ממנה (כנ"ל באות שס"ז) וע"כ נק' גליצור. ועיקר מעלתה של המלכות דמצב הב', היא משום שמקבלת סוד י"ב צירופי הויה מז"א, וז"ש, ותמן בהווא קרקע שקיען י"ב אלף רבוא מרגלאין עילאין, דהיינו שיש בה הכנה שיתגלו בה י"ב אלף רבוא מרגלאין מ"ב צירופי הויה דז"א. והם אלף מבחינת החכמה שבהן, ורבוא מבחי' החסדים שבהן, כנ"ל. ומתי הן מתגלות. לזה אומר, וכד סלקין ניצוצין דחשמל ועאלין דא ברא, דהיינו בזמן שד' התנוצצויות של החשמל, שהן ג' קוין ומלכות המקבלתם, עלולות ונכללות זו בזו, ואז נכללת כל אחת מן ד' ההתנוצצויות בג' קוין, וד' פעמים ג' הם י"ב, והן מאירות לקרקע דארגוונא, אז סלקין כל אינון מרגלאין, שהן י"ב אלף רבוא, דאינון שקיען בהווא קרקע, שהיו מוכנים לצאת ממנה כנ"ל, ומטו לגבי תרעא דמזרח דהיינו קו האמצעי שהוא ז"א, שנקרא מזרח, דהיינו שבאים תחת שליטתו, לקבל מ"ב צירופי הויה שבו.</p>	

(דפוי" דף ל"ח ט"ד)

זהר יתרו חדש קב
 * בחיל ברית בזיע, סלקין שירין ותושבחת למארי כלא. ונהירו דרשים בשם
 המפורש, במ"ב אתון מחקקו, נפקא מההוא רב סגנין על כל שאר משרין,
 "וסנדלפון אקרי, ויהוא נהירו חפייא על אינון ב' קרקעי, מקרקע יזעירא
 ועד קרקע "דארגוונא.

שעה) ורזא דא "וספון בארו מהקרקע ועד הקרקע, סנדלפון אקרי
 הכי, בגין דתמן עאלין כל רזי פנים עילאין, ואנעילו ביה, פהאי סנדלא, דאיהו
 אעיל בגויה כל יסודא ושדשא דגופא.

שעה) דא רב ממנא, משמשא לאינון פנים לגו. פהאי חקיקין רזין
 דאתון רשימין גליפין, בלטין ביההוא נהירו דתפייאן על אינון קרקעי. כד
 האי קשיר פתרון למאריה, אינון אתון סלקין ביההוא נהירו, ומתעטן באינון

חלופי גרסאות
 צ נ"א בחילו (ווינצ'א) נ"א בדחילו (קראקא). ק נ"א
 וסנדלפון (דפוסים ראשונים). ר נ"א ל"ג זעירא (דפוסים
 ראשונים). ש נ"א דנא (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר
 (1) (מ"א ז).

ורגליהם רגל ישרה
 שעה) ורזא דא וספון וכו': וזה סוד
 וספון בארו מהקרקע עד הקרקע. כי בארו
 רומז על אור של סנדלפון, כי סנדלפון נקרא
 כך, ארז, שהוא לשון רז, משום שבו נכנסים
 כל רזין של הפנים העליונים, והנעלו בו, כמו
 בסנדל הזה, המכניס בתוכו כל יסוד ושורש
 הגוף. דהיינו רגלי הגוף, כן סנדלפון שומר
 על רזין עלאין, שע"י שמירתו הם יכולים
 להאיר במקומם, ממטה למעלה.

מאמר
 שנקרא סנדלפון, והאור ההוא מכסה על אותן
 ב' קרקעות, מהקרקע הקטנה עד קרקע הארגמן.

פירוש. כל מדרגה נחלקת לש"ה ולרמ"ח,
 שה"ס י"ה ו"ה, בסוד שמי עם י"ה הוא
 שס"ה, שעליהם כתוב, זה שמי לעלם. להיותם
 ג"ר. וזכרי עם ו"ה הוא רמ"ח, דהיינו ו"ק,
 שעליהם כתוב, זה זכרי לדר דר. וז"ש,
 וכד מטי האי לענא"ל מונא כדין אתגליין
 שס"ה רזין עלאין, שה"ס הג"ר המרומזים
 בשס"ה. והיינו בבחינת ו"ק דחכמה, ולא
 בג"ר דחכמה, וז"ש, דאינון שקועים
 בגושפנקא חותם אמת, דהיינו שבקו האמצעי
 הנקרא חותם אמת, שהוא מתקן רק הו"ק
 דחכמה, ולא הג"ר. אבל כל זמן שמאירה החכמה
 נמשכים עמה דינים. וז"ש, כדין באימתא
 בחי"ל ברית וכו', דהיינו מחמת הדינים
 המתגלים עם החכמה נופל על המקבלים אימה
 וחיל ורתת. ואז כדי להשקיט הדינים צריכים
 לכסות על הארת החכמה המתגלית, שזה נעשה
 ע"י סנדלפון, וז"ש, ונהירו דרשים בשם
 המפורש במ"ב אתון מחקקו, שהוא אור
 המכסה ומעלים על אור החכמה, נפקא מההוא
 רב וכו' וסנדלפון איקרי וההוא נהירו
 חפייא על אינון ב' קרקעי וכו' שהאור הזה
 מכסה על אור החכמה שנגלה בב' המלכויות,
 המכוננת קרקע קטנה, וקרקע דארגוונא. ואז
 נשקטים הדינים.

שעה) דא רב מונא וכו': ממנה גדול
 זה משמש להארת הפנים שמבפנים. כי ע"י
 שמירתו יכול אור הפנים להגלות מבפנים,
 דהיינו ממטה למעלה, באפן שלא ימשך לחוץ.
 בזה בסנדלפון, נחקקות סודות האותיות
 הרשומות החקוקות. שהן בולטות באותו האור
 המכסה על אותן הקרקעות. כשזה, סנדלפון,
 קושר כתרים לאדונו, עולות האותיות באותו
 האור, ומתעטרות באלו הכתרים. וחזור אותו
 אור המכסה למקומו, והאותיות עולות באלו
 הכתרים בסוד השם הקדוש.

פירוש. כל הדינים האמורים בג' קוין
 באצילות, אינם שם במקומם באצילות, אלא
 הם מצויים בכריאה, וסנדלפון שהוא בחינת
 מלכות דבריאה, הוא הנושא לאותם הדינים.
 ומבחינת הדינים של קו השמאל נשמצים בו,
 שהם דינים דדכורא, הוא נקרא סנדלפון.
 שהוא אותיות ס"ד ד"ל, דהיינו שנאה דלות
 הנמשכים

(דפויי דף ל"ח ט"ד)

קי זהר יתרו חדש
פְּתַרְיִן וְהִדְרָא הֵהוּא נְהוּדָא תְּפִיָא בְּאַתְרֵיהּ, וְאַתְוּוֹן סְלִקִין בְּאַיְנוֹן כְּתַרְיִן,
בְּרָזָא דְשָׁמָא קְדִישָׁא.

שְׁעוֹ) וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָה, מִתְּחַבְּרָאן כְּתָדָא, דְּאַיְנוֹן אֲ כְּתָדָא, לְמַהֲפֵן
בְּאוֹרַח מִישָׁר, בְּרַגְשַׁת בְּחִבּוּרְתָא * בְּמִישָׁר כְּתָדָא, וְרַגְלֵיהֶן בְּמִישָׁר. וְעַד,
לְחִיזוֹ נְבִיאָה בְּדַרְגִין יְדִיעָאן.

שְׁעוֹ) וְכִלְהוּ דְרַגְיִן אִיקְרוּן רַגְלֵי הַחַיּוֹת אֲרַע מְנַיְיהוּ. וְלֵהוּ כְּחִיזוֹ רַגְלִין
דְּבַגּוּפָא, בְּסִדְרָא דְקָא מְסַדְרָא, וְאַיְהוּ כְּלָא בְּשִׁיעוּרָא.

מסורת הזהר (ס) (יחזקאל א) לעיל אות שסו.
ת נוסח אחר לא גרסין כתרין (דפוסים ראשונים). א נ"א
מוסיף כחדא בהך (דפוסים ראשונים). ב נ"א חבורתא
(דפוסים ראשונים) נ"א ולא (מונקאטש). ד נ"א מוסיף חילין בגופא (דפוסים ראשונים ה נ"א בסודרא (קדאקא).
חלופי גרסאות

מאמר הסולם ורגליהם רגל ישרה
הנמשכים מגילוי החכמה שבקו שמאל. ומבחינת
הדינים דקו האמצעי הנמצאים בו, שהם דינין
דנוקבא, הנמשכים מהמלכות המצומצמת, הוא
נקרא נַעַל (כמ"ש בזהר חצא דף מ', בהסולם
ד"ה שלף איש נעלו ע"ש) ונודע שבעת ששולט
קו שמאל נמצאות האותיות של השם אלקים,
סתומות בלי אור (כמ"ש בהקדמת ספר הזהר
דף כ"ב בהסולם ד"ה קיימא ע"ש).

פירוש. כבר נתבאר סוד רגלי החיות,
שהן בחינת הארת החכמה שמקומה בנה"י
המכונים רגלים, ע"ש. ולפיכך יש פחד מאחיות
החיצוניים שלא ימשכו הארת החכמה ממעלה
למטה. כדרך שמאל בלי ימין, (כמ"ש בזהר
פקודי אות ע"ה). וע"כ הן נשמרות להיות
תמיד תחת קו האמצעי המחבר הימין והשמאל
להיות אחד, באפן, שאינו נוטה לא לימין ולא
לשמאל, אלא הולך בדרך ישר בלי הטיה.

וז"ש דאינון כחדא למהך בארחה
מישר, ששתי הרגלים שהן ימין ושמאל,
נעשות רגל אחת, ללכת בשליטת קו האמצעי,
שהוא קו ישר שאינו נוטה לא לימין ולא
לשמאל. והארת החכמה המתגלית מהן, היא
יוצאת מרגש החיבור של ימין ושמאל ביחד.
וז"ש, ברגשת חבורתא במישר כחדא,
שהחכמה יוצאת מרגש החיבור של ימין ושמאל
ביחד וע"כ ורגליהן במישר. שאינם בימין
ושמאל אלא ביושר, שהוא קו האמצעי.

שְׁעוֹ) וּכְפֵהוּ דְרַגְיִן אִקְרוּן וְכוּ': וְכִל
המדרגות למטה מהן, נקראות רגלי החיות.
ולכן

וז"ש, בהאי בסנדלפון, הקיקין רזא
דאתוון רשימין גליפין, דהיינו ע"י הדינים
דדכורא שבו נמצאות האותיות של השם
אלקים חקוקות, כלומר שהן שקועות בלי אור.
וכן על ידו, בלטיין האותיות דאלקים, בההוא
נהירו דהפייאן ע"י אינון קרקעי שע"י
אותו האור המכסה על הארת החכמה שבב'
מלכויות, שהוא אור החסדים של השם מ"ב,
נעשות האותיות בולטות, דהיינו שנפתחות
ע"י לבוש החסדים ומאירות בבליטה. ומפרש
דבריו, כד האי קשיר כתרין למאריה, שע"י
הדינין דנוקבא שבו הנקראים, נעל, הוא
ממשיך חסדים להלביש החכמה, שאז נקשרות
הג"ר בז"א ומלכות, אינון אתוון סלקין בההוא
נהירו, שהאותיות מתלבשות באור החסדים,
ומתעטרין באינון כתרין, שמקבלות ג"ר
מאלו הכתרים שקשר בזו"ן, והדרא ההוא
נהורא הפייא באתריה, דהיינו אור המכסה
על החכמה שלא תמשך ממעלה למטה, כנ"ל,
הוא חזר לכסות החכמה, ואתוון, דהיינו אותיות
אלקים, סלקין באנון כתרין ברזא דשמא
קדישא שע"י הג"ר שמקבלות מן הכתרים,
(דפויי דף ל"ח ט"ד *) דף ל"ט ט"א

זהר וּכְפָּ רַגְלֵיהֶם כִּכְפֵּ רַגְלֵ עֵגֶל, בְּחִיבוּרָא וְדְהָאֵי סְטְרָא. וְלִית לֹן אֶצְבָּעֵן לְתַתָּא, בְּגִין דְּאֶצְבָּעֵן לְתַתָּא אֲחֻזִּין חִילִין אֲחֻזִּין, בְּדִיוקְנָא אוֹתְרָא. וְע"ד ב"נ אֲחֻזִּי בְּאֶצְבָּעֵן חִילִין אֲחֻזִּין לְעֵילָא בְּיָדִין, וְחִילִין אֲחֻזִּין לְתַתָּא בְּרַגְלִין. וְאֵלִין לֹא רְשִׁימִין בְּגוּוֹיָהוּ חִילִין אֲחֻזִּין דְּסֵטֶר אֲחֻזָּא, וְע"ד אֲקָרוּ רַגְלֵ לְשָׂרָה, דְּסֵתִים לְסֵטְרָא דָּא, וְאִינוּן כִּף אַחַת.

שעט וְאֶע"ג דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין בְּפִרְשׁוֹ דְּאֶצְבָּעֵן בְּחִילִין אֲחֻזִּין דְּסֵטֶר אוֹתְרָא, אֵית בְּהוּ רְשִׁימוֹ תַּד, לְמִיָּהב דְּוִכְתָּא לְסֵטֶר אֲחֻזָּא, וְאִתְחֻזִּין לְתַתָּא כִּכְפֵּ

חלופי גרמאות
1 נ"א דהא (דפוסים ראשונים).

<p>מאמר ולחן מראה הרגלים שבגוף, החיות, בסדר שמסדר, והוא הכל בשיעור. פירוש. כל המדרגות הנמשכות מרגלי החיות, אע"פ שהן למטה מהן, מראיהן כמו רגלי החיות, כלומר שהארותן היא כהארות רגלי החיות, דהיינו שמסודרות תחת קו האמצעי, כנ"ל. וז"ש וְלֹא כַחֲזוּ רַגְלֵין בְּגוּפָא, דהיינו שדרך הארתן של אותן המדרגות הנמשכות מרגלי החיות, הוא כהארות רגלי החיות, שהן בשליטת הגוף, שהוא קו האמצעי. וז"ש, בסדרא דקא מסדרא, באותו הסדר שקו האמצעי מסדר, דהיינו ממסדר שהימין יאיר ממעלה למטה, והשמאל ממטה למעלה (כמ"ש בפלפח"ס אות ל"ה) וְאִיהוּ כִּלְא בְּשִׁיעוּרָא, שמאיר באותו השיעור של קו האמצעי, דהיינו רק ב"ק דחכמה. כמ"ש שם.</p>	<p>הסולם בסו"ה לפני שור מהשמאל, אלא הפירוש הוא, בחיבורא דהאי סטרא, שבהיותן בקו האמצעי ביושר, יש בהן חיבור מרגל עגל, כי קו האמצעי הוא חיבור של ימין ושמאל ביחד. ולא מקו שמאל בלבד. וז"ש, וְלִית לֹן אֶצְבָּעֵן לְתַתָּא בְּגִין דְּאֶצְבָּעֵן לְתַתָּא אֲחֻזִּין חִילִין אֲחֻזִּין בְּדִיוקְנָא אוֹתְרָא, דהיינו שמראים על ימין ושמאל, שמתחלקים זה מזה, שהיא צורה אחרת ממה שימין ושמאל הם בחבור ביחד בקו האמצעי, כי או יש כח יניקה לס"א. וכן ברגלי האדם יש כח אחיזה לס"א, וז"ש, וְע"ד ב"נ אֲחֻזִּי בְּאֶצְבָּעֵן וְכוּ', כי אצבעות הידים מראות על כחות חסד וגבורה, שאין אחיזה לס"א בהיותן למעלה מחזה. ואצבעות הרגלים מראות על כחות נצח והוד, שיש בהן אחיזה לס"א בהיותן למטה מחזה. וז"ש, וְאֵלִין לֹא רְשִׁימִין בְּגוּוֹיָהוּ חִילִין אֲחֻזִּין דְּסֵטֶר אֲחֻזָּא, שברגלי החיות אין כחות אחרים של צד השמאל רשומים בהם, משום שאין בהן אצבעות. המראות על התחלקות ימין ושמאל, אלא הן מחוברות יחד בקו האמצעי. וז"ש, וְע"ד אֲקָרִי רַגְלֵ יִשְׂרָאֵל דְּסֵתִים לְסֵטְרָא דָּא, שע"כ נקראים רגל ישרה משום שסותמים את צד השמאל, ע"י תבורו בקו האמצעי, שצד השמאל אינו ניכר שם. ואינון כף אחת דהיינו בכחינת קו האמצעי בלבד.</p>
--	---

שעט וְאֶע"ג דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין וְכוּ': וְאֶע"פ שאינן מתחלקות בהתחלקות האצבעות, שהן בכחות אחרים של צד האחר, השמאל, אלא שהן בקו האמצעי, שאין בו התחלקות, יש בהם רשימה אחת לתת מקום לצד האחר, השמאל, כי נראה למטה ככף רגל עגל, שהוא מצד השמאל. אבל אינו כף, להטות לצד שמאל

פירוש. כי התחלקות האצבעות מורה על התחלקות הצדדים לימין ולשמאל, וכיון שרגלי החיות נשמרות להיות תמיד מחוברות בקו האמצעי ביושר, בלי הטיה לימין או לשמאל, כנ"ל. ע"כ אין להן אצבעות ברגליהן. וז"ש, וּכְפָּ רַגְלֵיהֶם כִּכְפֵּ רַגְלֵ עֵגֶל, אין הפירוש שצד שמאל נראה בהם, כי עגל הוא שמאל, (דפוס ידף ל"ט ט"א)

ק"ב זהר **ז"ה** יתרו **ה"ד** חדש
רגל עגל, אבל לא פך לאספטה, אע"ג דאינון רגל עגל, ישרה איהו, דלא
אסטי לעלמין.

שפ בההוא רגשא, נפק נציצו ושלחובא לסטרא דא לשמאלא, ואינון
נציצו ושלחובא מתחברן בחדא, ונציצין לכל עיבר, ואתעביד מנייהו חיילין
ומשריין, וכלהו איקרון רגלי תחיות, בגין דנפקי מאינון רגלין. וכלהו אזלין
ושאטן בשליחותא בעלמא, לאתלבשא בגופא לתפא. ואתחזון פאינון אחרנין
דאיתחזון ועבדי שליחותא בעלמא, ומתדרן ברמשא ובפניא, ומקדשי שמא
דמאריהון.

מאמר פני אדם

שפא ודמות פניהם פני אדם, דמות ההוא דיוקנא לעילא, לאצטיירא
בציורא גניזא. פנים קליטין בקולפין דקיקין. דמות אנפין דלגו ציורא דיוקנא

חלופי גרסאות
ז היג הסלם ניא אינון (כל הדפוסים). ח ניא דעלמא
(דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר
(ט) (שם) לעיל אות קא.

הסולם ורגליהם רגל ישרה
גנוז. פנים הנקלטים בהכאות דקות. דמות
פניהם הוא משום שבתוך הציור של צורת אדם
מתנוצץ ניצוץ, שאותו ניצוץ מלהט בפנים
החשמל הפנימי הנסתר והצפון, הנמצא ואינו
נמצא. קולפין פירושו הכאות, מלשון קולפי
טבא בלעית (ערכין כב).

מאמר
שמאל מחוט, כי אע"פ שהן רגל עגל, עכ"ז
ישרה היא, שהיא בחינת קו האמצעי, שהיא
ביושר, שאינו נוטה לשמאל לעולם ומראה עגל
הנראה שם, הוא מתוך החיבור שבקו האמצעי
(כנ"ל אות טע"ז).

פירוש. שהוקשה לו הלשון הכפולה ודמות
פניהם, שהיה מספיק שיאמר ופניהם פני אדם,
ולמה אומר ודמות, ונותן על זה ב' ביאורים.
א) שדמות מורה על ציור גנוז, כי דמות הוא
מלשון דום ודממה, ולפי שפני אדם, הוא קו
האמצעי, (כמ"ש לפנינו באות שפ"ד) הממעט
את הג"ר של החכמה, ע"י המסך דחירק שבו
(כמ"ש בפלפח"ס אות ל"ח ע"ש) ע"כ הוא ציור
גנוז, שהג"ר נגנוז בו. וז"ש, דמות, מה שהכתוב
מכפיל לומר, דמות, הוא, מפני שמורה על
ההוא דיוקנא לעילא, דהיינו על הקו האמצעי,
לאצטיירא בציורא גניזא, שהוא מצטייר
בציור גנוז, שהג"ר דחכמה גנוזים על ידו, כי
פנים קליטין בקולפין דקיקין, כי אין אור
הפנים נקלט על ידי קו האמצעי אלא ע"י הכאות
דקות, דהיינו ע"י מסך דחירק המכה בקו שמאל
וממעט הג"ר דחכמה (כמ"ש בפלפח"ס אות ל"ח
ע"ש) ולפיכך נקרא דמות, מפני שהג"ר דחכמה
דוממות בו. ומשום שהמסך דחירק כולל בתוכו
ב'

שפ בההוא רגשא נפק וכו': ברגש
ההוא, שבחיבור ביושר (כנ"ל אות טע"ז)
יוצאות התנוצצות אור ושלחבת, אש לצד
שמאל, כלומר לתחת שליטת השמאל,
וההתנוצצות והשלחבת שהן ימין ושמאל,
מתחברות יחד בקו האמצעי, ומנצצות לכל
צד, דהיינו לד' צדדים, דרום צפון מזרח מערב,
שה"ס ג' קוין ומלכות המקבלתם. ונעשים
מהם צבאות ומחנות מלאכים, וכולם נקראים
רגלי החיות משום שיוצאים מהרגלים האלו
של החיות. וכולם הולכים בשליחות הקב"ה
ומשוטטים בעולם. להתלבש בצורה של גוף
למטה, והם נראות לבני אדם כאלו מלאכים
האחרים הנראים לבני אדם בשעה שעושים
שליחות בעולם. ותזורים בערב ובלילה למקומם
ומקדשים שם אדונם בשירה.

מאמר פני אדם

שפא ודמות פניהם פני אדם; דמות,
היא אותה צורה שלמעלה, שמצטיירת בציור
(דפוי"ך ל"ט ט"א)

זהר יתרו חדש קיג
דאדם, נציץ נציצו דההוא נציצא מלהטא דלגו דחשמל פנימאה, דטמיר וגניז,
תוי ולא תוי.

שפב אור נציץ, אשא להיט, מלהטא בשלהובי דנורא. רוחא מנציצא
אחיד בגוני, קולפא בסוטרא, גו פלילא תדא. אחיד לעילא, אחיד לתתא.
גוני אחידו לכמה סטרין.

שפג גון אור גניז, אחיד נהיר ונציץ בנציצו, והאי אור אחיד ותפיס
ואעיל לגביה נהירו דאשא מלהטא, ושללהובי נורא, אלין תרין לא ימתישבן
פחדא. ומגו מדגלא דלא אתגלייא פלל, נפקא רוחא דבוסמא, פלילא בתריסר
בוסמין עילאין, ומגו ההוא סליקו דאינון תרין דלא מתישבן פחדא, אחיד
בהו ההוא רוחא, ומתישבן בדוכתיהו.

שפד וכדין, אצטבע ההוא רוחא, מגו ההוא נהירו דאור גניז, ונהירו

חלופי גרמאות

ט ה"ג הסלם נ"א דנציץ (בכל הרפטים). י נ"א בגוני (רפטים ראשונים). כ נ"א כתבו בכל הדף במקום מתישבן
מתישבן (רפטים ראשונים).

ורגליהם רגל ישרה

שורפים דינים מרובים. רוח מנוצץ אחוז
בגונים, היינו קו האמצעי שהוא כלול מגון
ימין ומגון שמאל, הוא מכה בצד השמאל,
ע"י המסך דחירק שבו כנ"ל, להביאו לכלל אחד,
כלומר כדי ליחד הימין עם השמאל לכלל אחד.
הוא, אחוז למעלה, בין חסד וגבורה. אחוז למטה,
בין נצח והוד. גוניו אחוזים לכמה צדדים,
דהיינו לששה קצוות. כי הקו האמצעי כולל ו"ק.

הסולם

מאמר

ב' מלכויות, מלכות דמפתחא, ומלכות דמנעולא,
ע"כ מדייק לומר בקולפין דקיקין, דהיינו ע"י
המסך דמפתחא, שהכאותו דקות, ואינן ממעטות
רק הג"ר דחכמה, ומשאירות את הו"ק דחכמה.
מה שאין כן ההכאות של המסך דמנעולא, הן
הכאות קשות, ורוחות גם הו"ק דחכמה (ע"י
בפלפח"ס אות ל"ח).

וביאור ב'. אומר, דמות אנפין, שע"כ
אומר הכתוב, דמות פניהם, משום דלגו ציורא
דזקנא דאדם נציץ נציצו, שבפנימיות ציור
צורת אדם, שהוא קו אמצעי, מתנוצץ ניצוץ.
דהיינו מלכות דמנעולא, שבסוד המסך דחירק
שבו כנ"ל, דההוא נציצא מלהטא דלגו
דחשמל פנימאה, דטמיר וגניז, שהוא נסתר
וטמון גם בפנימיות החשמל הפנימי. אבל הוא
גנוז רק בשביל הצדיקים, אבל לרשעים הבאים
למשוך החכמה ממעלה למטה הוא מתגלה, וז"ש
הוי ולא הוי, שהוא נמצא ואינו נמצא, כי
לרשעים הוא נמצא, וכל האור מסתלק בסבתו.
ולצדיקים הוא גנוז ואינו נמצא, ורק המלכות
דמפתחא משמשת בשבילם, שה"ס קולפין
דקיקין, וע"כ יש להם ו"ק דחכמה, כנ"ל.

שפג גון אור גנוז וכי: ומפרש את ג'
הקוין ביתר ביאור גון אור גנוז (ל"ג אחיד)
מאיר ומנוצץ בהתנוצצות. שהוא קו ימין.
והאור הזה אחוז ותופש ומביא אליו אור של
אש לזהטת ושללהביות אש, שהן קו השמאל.
אלו השנים, הימין והשמאל, אינם מתישבים
יחד, כי יש ביניהם מחלוקת, (כמ"ש בפלפח"ס
אות ל') ומתוך מרגלא שאינה מתגלית כלל,
דהיינו ממסך דמנעולא, שהיא פעולה א' של
קו האמצעי (כמ"ש בפלפח"ס אות ל"ח) יוצא
רוח של בשמים, שהוא קו האמצעי. הכלול ב"ב
מיני בשמים עליונים, שה"ס י"ב בחינות של
ג' קוין ומלכות הכלולים זה בזה, ומתוך אותו
המצב של אלו שני הקוין שאינם מתישבים
יחד, אוהו בהם הרוח ההוא, דהיינו קו האמצעי
ומתישבים על ידו במקומם.

שפב אור נציץ אשא וכי: ומפרש
ג' הקוין המאוחדים ע"י קו האמצעי, שהוא פני
אדם. אור נוצץ, היינו בקו ימין. אש לזהטת
ומלהטת בשלהבת אש. היינו בקו שמאל, שבו
(דפו"י דף ל"ט ט"א)

שפד וכדין אצטבע ההוא וכי: ואז,
אחר שהרוח הכריע וכלל ב' הקוין זה בזה,
נצטבע

קיד זהר **יתרו** חדש
 דאָשאַ מַלְחָטָא, וְאַתִּישְׁבֵן וְקַיִמָא בֵּיהּ, פְּדִין אַצְטִירֵרוּ בֵּיהּ, צִינְרָא דְפָנֵי אָדָם,
 דְּכָלִּיל כָּל דְּיוֹקָנִין, וְהָאִי אִיהוּ גּוּן דְּכָלִּיל כָּל גּוּנִין. אַנְפִּין דְּכָלִּיל כָּל אַנְפִּין.
שפּה וְכַד אֵינוֹן מִתְּפַלְּנֵן כְּדָקָא גְּאוּת, לָגוּ פְּרַסְיָא, פְּלָהוּ בְּדִיוֹקָנָא חֲדָא
 דְּאָדָם. וְרָזָא דָא, כַּד מִסְתַּפְּלִין לְסֹטֵר מְזַנְחָא, פְּלָהוּ אֵינוֹן בְּדִיוֹקָנָא חֲדָא דְּאָדָם,
 בְּגִין דְּמִתְּמֵן אִיהוּ תְּקִיפּוּ דְרָזָא דְּאָדָם.
שפּו וְכַד מִסְתַּפְּלִין לְסֹטֵר דְרוֹם, כָּל אַנְפִּין אֵינוֹן בְּדִיוֹקָנָא חֲדָא, דְּיוֹקָנָא
 דְּאַרְיָה, דְּתִמָּן אִיהוּ חִילָא וְתוֹקְפָא דְכָלָא. וְכַד מִסְתַּפְּלִין לְסֹטֵר צְפוֹן, כָּל אַנְפִּין
 אֵינוֹן בְּדִיוֹקָנָא חֲדָא, דְּיוֹקָנָא דְשׁוֹר, דְּתִמָּן אִיהוּ נְגִיחוּ דְדִינָא תְּקִיפָא.
שפּז וְכַד מִסְתַּפְּלִין לְסֹטֵר מְעַרְב, כָּל אַנְפִּין אֵינוֹן בְּדִיוֹקָנָא חֲדָא,
 בְּדִיוֹקָנָא דְנֶשֶׁר. וְכַד"א, עִירְרָא הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. בְּגִין דְּתִמָּן עִירְרָא קִנּוּ
 עַל גּוּזְלֵי יְרַחְף. וְאוּרְחָא דְנֶשֶׁר, לְאַתְדַּבְּקָא תְּדִיר בְּשָׁמַיִם, דְּתִמָּן אִיהוּ תִּיאוּכְתִּיָּה
 לְאַסְתַּלְקָא וּלְאַתְדַּבְּקָא. וְכַג"כ אִיהוּ לְסֹטֵר מְעַרְב.
שפּח וְכַגִּין דְּכָל אַנְפִּין מִשְׁתַּנִּין, כְּפּוֹם תְּהוּא אֶתְר דְּתִהוּא סֹטְרָא
 דְּמִסְתַּפְּלָן בֵּיהּ, כְּתִיב בְּכָלֵהוּ בְּכָל דְּיוֹקָנָא וְדִיוֹקָנָא, לְאַרְבַּעְתֵּם. פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי
 אַרְיָה עִירְרָא פְּנֵי שׁוֹר עִירְרָא פְּנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעְתֵּן.

מסורת הזהר
 פ (משלי ל) לעיל אות כד. צ (דברים לב) יתרו רעט. ד נ"א מוסיף דא דאדם (קראקא) ח נ"א ל"ג וכד (קראקא).
 נ נ"א ל"ג כד"א דרך הנשר בשמים (דפוסים ראשונים).
 ט נ"א חביבתי (מנוקאטש בסוגריים). ע נ"א ל"ג לארבעתם (דפוסים ראשונים). פ נ"א ל"ג לארבעתן (דפוסים ראשונים).

הסולם **מאמר** **ורגליהם רגל ישרה**
 פירוש, כשהכסא, שהוא נקודה האמצעית שורה
 על ד' החיות, אז הן מסתכלות לצד מזרח, ויש
 לכולן פני אדם (בז"ח בראשית אות ל"ח).
שפּו וְכַד מִסְתַּפְּלִין לְסֹטֵר וְכו': וכשד'
 החיות מסתכלות לצד דרום, שהוא קו ימין, כל
 ד' הפנים של החיות הם בצורה אחת, בצורת
 אריה, ששם הוא כח ותוקף הכל. כי הכל תלוי
 באור החסד שהוא מקו ימין. וכשד' החיות
 מסתכלות לצד צפון, שהוא קו שמאל, כל ד'
 הפנים של החיות הם בצורה אחת, בצורת
 השור, ששם היא נגיחת הדין הקשה.
שפּז וְכַד מִסְתַּפְּלִין לְסֹטֵר וְכו':
 וכשד' החיות מסתכלות לצד מערב, שהיא
 מלכות, כל ד' הפנים הם בצורה אחת, בצורת
 הנשר. כמו שאתה אומר דרך הנשר בשמים,
 משום ששם, נשר יעיר קנו על גוזליו ירחף.
 ודרך הנשר שהוא מלכות, להתדבק תמיד
 בשמים, שהוא ז"א. ששם היא תשוקתו לעלות
 ולהתדבק. ומשום זה הוא לצד מערב.
שפּח וְכַגִּין דְּכָל אַנְפִּין וְכו': ומשום שכל
 פנים

נצטבע אותו הרוח, מתוך אותו אור גנוז, שהוא
 קו ימין, והאור של אש לוחטת, שהוא קו
 שמאל, ששניהם נתישבו בו, ונמצאים בו. אז
 נצטייר בו, ברוח, שהוא קו אמצעי, ציור של
 פני אדם, הכלול כל הצורות. וזה הוא גוון הכלול
 כל הגוונים, כי קו אמצעי כולל מבי הקוין שהם
 גוון לבן וגוון אדום. והוא עצמו הוא קו ירוק,
 פנים הכוללים כל הפנים, כי פני אדם כולל
 בתוכו פני אריה ופני שור, שהן ימין ושמאל.
 וכן כולל את פני נשר, שהיא המלכות המתדבקת
 בו.
שפּה וְכַד אֵינוֹן מִתְּתַקְּנֵן וְכו': וכשהם,
 דהיינו ד' הפנים של החיות, מתתקנים כראוי
 אל הכסא, שהוא המלכות, דהיינו כשהמלכות
 שורה על ד' החיות שהן המרכבה שלה. שאז
 נקראת ה' (בז"ח בראשית אות ל"ח ע"ט) הם
 כולם בצורה אחת של אדם. וזה סוד, כשד'
 החיות מסתכלות לצד מזרח, ששם קו האמצעי,
 הן כולן בצורה אחת של אדם, משום שמשם,
 מזרח, הוא תוקף הסוד של פני אדם
 (דפוס דף ל"ט ט"א)

זהר **יתרו** **חדש** **קמו**

שפט) האי פד מתקנן בכרסויא, * פמא דכרסויא * פני למיזל, הכי אינון אתחזין דיוקנייהו, כפום תהוא סטרא דאזל, כדכתיב * אל אשר יתה שמה הרוח ללכת ילכו.

שצ) וכד לא אזלין ולא מתקנין * גו פרסויא, פדין פל חד וחד אתפרש בדיוקניה דאתחזי ליה. ועכ"ד, פל חד וחד אתדבק בדיוקנא דחכריה, וכלהו אתחזין דיוקנייהו י מתדבקו דא פדא, ודא פליל פדא, פל חד * פליל פחכריה, וחכריה ביה.

שצא) סטרא חד אומר קדוש, וסטרא חד אומר קדוש, * וסטרא חד אומר קדוש, וסטרא אותרא אומר ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו.

שצב) וידי אדם מתחת כנפיהם, האי לקבלא * מאריהון דתיובתא לגבייהו, * דהא ימינא דקב"ה, פרישא * לקבלא פל אינון דתייבין לגביה. מתחת כנפיהם, אמאי, בגין צניעו, * דהא מאריהון דתיובתא צניעו אצטריף, דלא למנדע בהו אחרא, כמא דאת אמר * כסוי חטאה.

שצג) רזא דא, דלא סלקין דיייהו לעילא, כמא דכני נשא דדייהו סלקין לעילא על רישיהו, ונני לאו הכי, דהא מתחתות גרפיהו לא נפקי לבר, דהא

מסורת הזהר **חלופי גרמאות**

(ק) (יחזקאל א) ב"ב טט, ד) (תהלים לב) נח רט. צ נ"א בעי (הגהות כתיב), ק נ"א גבי (דפוסים ראשונים), ד נ"א מתרבקן (דפוסים ראשונים), ש נוסח אחר לא גרסינן כליל (ירושלם), ת וסטרא חד אומר קדוש (בדפוס מונקאטש במרובעים), א נ"א מריהון (ווינצ'א), ב נ"א ידא דקב"ה פרישא לאינון (קראקא), ג נ"א על וליג לקבלא כל (ווינצ'א), ד נ"א דהאי (דפוסים ראשונים).

מאמר **הסולם** **ורגליהם רגל ישרה**

פנים ופנים משתנים לפי המקום של אותו הצד שמסתכלים בו, ע"כ כתוב בכולם, בכל צורה וצורה, לארבעתם, פני אדם ופני אריה לארבעתם, פני שור לארבעתן, ופני נשר לארבעתן.

שפט) האי כד מתקנן וכי: אלו, ד' החיות, כשהן מתקנות בכסא, שהוא המלכות כמו שהכסא פונה ללכת, אם למזרח או למערב, וכי, כך הן, החיות, מראות צורתן כפי אותו הצד שהכסא הולך, כמ"ש, אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.

שצ) וכד לא אזלין וכי: וכשאינן הולכות, ואינן מתקנות בכסא שהוא נקודה האמצעית הרוכבת עליהן, אז כל אחד ואחד נפרד בצורתו הראויה לו. אבל כשהן מתקנות בכסא, כל אחד מדאה צורתה לפי אותו הצד שהכסא הולך כנ"ל. ועם כל זה, כל אחת ואחת מתדבקת בצורת חברתה, וכולן, נראות צורותיהן מתדבקות זו בזו, וזו כלולה בזו, כל אחת כלולה בחברתה, וחברתה בה.

(דפוסי דף ל"ט ט"א * ט"ב)

שצא) סטרא חד אומר וכו': צד אחד, מד' החיות, אומר קדוש, וצד אחד אומר קדוש, וצד אחד אומר קדוש. שהן ג' צדדים, דרום צפון מזרח, דהיינו ג' קוין. וצד האחר, דהיינו צד מערב, שהוא מלכות, אומר, ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו.

שצב) וידי אדם מתחת כנפיהם: זה הוא, כדי לקבל אליהם בעלי תשובה. כי יד ימינו של הקב"ה פרושה, לקבל כל אלו החוזרים אליו בתשובה. שואל. מתחת כנפיהם למה. ומשיב, הוא משום צניעות. כי בעלי תשובה צריכים צניעות, שלא ידע בהם אחר. כמ"ש, * כסוי חטאה.

שצג) רזא דא ד"א וכי: מ"ש, וידי אדם תחת כנפיהם, הוא סוד, שאינן מגביהות ידיהן למעלה, כמו בני אדם, שמגביהים ידיהם למעלה על ראשם. ואלו, החיות, אינו כן, כי ידיהן, אינן יוצאות לחוץ מתחת כנפיהן, כי כנפיהן

קמוז זהר יתרו הדש
גדפיהו ונאנפיהו פרידן אינון לעילא. פמא דאמר ופניהם ונפיהם פרודות
מלמעלה. דאתפרשן פד לא מתפקנן גו פורסייא פדקא אמרן. ואלין ידן
לא אתחזין כלל ה' לסלקא לעילא, מגו דאתגליין, וע"ד מתחת פניהם פתיב.
שצד) וכד אלין נטלין, גדפיהו מתחברן פחדא, למחוי פארח מישר,
לנטלא דא עם דא פחדא, בשעתא פחדא, בזמנא פחדא, וכלהו פחדא סלקין
לכרסייא לעילא.

חלופי גרסאות
ה ה"ג הסלם נ"א לאעלא סטרא (כל הדפוסים) ונ"א לאעלא
סטרא (קראקא).

מסורת הזהר
(ו) (יחזקאל א) לעיל אות קג.

הסולם מאמר
ונעלימות הג"ר דחכמה שביד שמאל, כדי
שתתחד עם הימין. וע"כ אינן יכולות להעלות
ידיהן למעלה לראש, ששם מגולות הג"ר
דשמאל בשעה שאינן מתוקנות במלכות, כנ"ל.
ואין שם יחוד דימין ושמאל. וז"ש, והני לאו
הכי, דהא מתחות גדפיהו לא נפקי לבר,
כיון שהן ידי אדם. שפירושו המתוקנות בקו
האמצעי, המכונה אדם, אינן יכולות לצאת חוץ
מן הכנפים, המכסות על הג"ר דחכמה דשמאל,
כדי שהשמאל והימין יתחדו זה בזה. דהא
גדפיהו ונאנפיהו פרידן אינון לעילא כמא
דאמר ופניהם ונפיהם פרודות מלמעלה,
כי למעלה בראשי החיות ששם שולטים הג"ר
דחכמה דשמאל בזמן שאינן מתוקנות במלכות,
נמצאים הקוין דימין ושמאל שבפניהם
ושבכנפיהם, שהן פרודות, וז"ש, דאתפרשן,
שהן נפרדות, כד לא מתתקנן גו כרסיא,
דהיינו כשהכסא שהוא המלכות אינה רוכבת
עליהם. שאז אין חיבור בין ימין ושמאל. כנ"ל.
וז"ש, ואלין ידן לא אתחזין כלל לסלקא
לעילא מגו דאתגליין, שאלו ידי האדם אינן
ראויות לעלות למעלה לראשי החיות, משום
שהג"ר דחכמה מגולה שם, ואלו הידים הן ידי
אדם, שימין ושמאל מחוברות. והג"ר דחכמה
מכוסה ונעלם בהם. אמנם בזמן שהחיות מתוקנות
במלכות, גם בראשיהן מכוסות הג"ר דחכמה
עם כנפים ואינן פרודות. כמ"ש להלן.

שצד) וכד אלין נטלין וכו': וכשאלו
החיות נוסעות, לעלות אל המלכות כנפיהם
מתחברות יחד, גם בראשיהן. להיות באורח
מישר, דהיינו בקו האמצעי, שהוא ביושר, שאינו
נוטה לא לימין ולא לשמאל, אלא ביושר, הכולל
שניהם כאחד. לנסוע זו עם זו, דהיינו ימין עם
שמאל, כאחד, בשעה אחת, בזמן אחד, וכולן
יחד עולות אל הכסא למעלה.

(ואינון

וז"ש, רזא דא, סוד זה של הכתוב, וידי
אדם מתחת כנפיהם, הוא, דלא סלקין
ידיהו לעילא, כמא דבני נשא וכו', כי ידי
אדם פירושו שימין ושמאל מאוחדים זה בזה,
כי אדם הוא קו האמצעי המיוחד. וז"ס שהן
מכוסות בכנפים, דהיינו שהכנפים מכסות

(דפויי דף ל"ט ט"ב)

זהר וְאֵינּוֹן דְּלֹא יָדְעֵי לְאֵן אֲתֵר וְאֲזִלִּין וְלֹא תִמָּאֵן וְלֹא מִסְתַּכְלִין, וְיִזְעָן, וּמִהֵוּא זִיעָא דְלֵהוֹן פִּד אֵינּוֹן נְטִלִין, וְסִלְקִין לְכוּרְסֵי קְדִישָׁא, אֲתַעְבִּיד מִהֵוּא זִיעָא נְהַר דִּינּוּר, נְגִיד וְנִפְיָק.

שצו וְהֵוּא זִיעָא כְּנִטְלֵוּ דְנִטְלֵי אִיהוּ. טַפִּין מְנַטְפִין מִד' גְּוֹנֵי אֲשִׁין. אֲשָׁא תְנוּקָא, מְנַטְפָא אֲשָׁא סוּמְקָא, אֲשָׁא יְרוּקָא. אֲשָׁא סוּמְקָא, מְנַטְפָא אֲשָׁא אוּכְמָא, אֲשָׁא יְרוּקָא. אֲשָׁא יְרוּקָא מְנַטְפָא אֲשָׁא סוּמְקָא, אֲשָׁא תְנוּקָא. אֲשָׁא אוּכְמָא, מְנַטְפָא הֵוּא אֲשָׁא סוּמְקָא.

שצז תְּנוּקָא תְּנִינָא, לֹאוּ אִיהוּ הֵוּא חִינוּקָא קְדִמָּא. וְהֵוּא אֲשָׁא

חלופי גרמאות

1 ז"א ל"ג אולין (דפוסים ראשונים). ז נ"א ל"ג מן זעאן עד מההוא זיעא נהר (דפוסים ראשונים) ח נ"א ל"ג מנטפא (דפוסים ראשונים). ט נ"א איהו (דפוסים ראשונים).

<p>מאמר</p> <p>שצה וְאֵינּוֹן דְּלֹא יָדְעֵי וְכוּ': וְאֵלּוּ, חַיִּוֹת, שְׂאִינְן יוֹדְעוֹת לְאִיזָה מְקוּם שְׁהוֹלְכוֹת, כְּלוּמַר שְׂאִין קוּ אֲמַצְעֵי מִיחַד הַיְמִין וְהַשְּׂמָאל שְׂבַהֵם לִלְכַת בְּדוּךְ יוֹשֵׁר, כְּנ"ל. שְׂמִשׁוּם זֶה, אֵינְן רוֹאוֹת וְאֵינְן מִסְתַּכְלוֹת. כִּי בַהֲתַגְבֵּר הַשְּׂמָאל עַל הַיְמִין, נַעֲשֶׂה חֶשֶׁךְ וְאֵינְן מִסְתַּכְלוֹת. וּבַהֲתַגְבֵּר הַיְמִין עַל הַשְּׂמָאל, וְנִתְבַטְּלַת הָאֲרֵת חַחְמָה וְאֵינְן רוֹאוֹת. כִּי רֵאִיָּה הִיא חַחְמָה. הֵן מוֹצִיעוֹת, כְּלוּמַר שְׂמַכְל צַד שְׁהוֹן פּוֹנוֹת, מוֹצִיאֹת מִשְׁם טְפוֹת שֶׁל דִּינִים, הַמְכוּנוֹת טְפוֹת אֵשׁ, וְדוּמוֹת כְּמוֹ זִיעָה שֶׁל אֵשׁ. וּמֵאוֹתָהּ זִיעָה שְׁלֵחַן, כְּשֶׁהֵן נוֹסְעוֹת אַחַר כֵּךְ, וְעוֹלוֹת לְכֶסֶף הַקְּדוֹשׁ, לְהַתִּיחַד בְּקוּ אֲמַצְעֵי, נַעֲשֶׂה אֵז מֵאוֹתָהּ זִיעָה, נְהַר דִּינּוּר הַנִּמְשָׁךְ וְהַיּוֹצֵא.</p> <p>שצו וְהֵוּא זִיעָא כְּנִטְלֵוּ וְכוּ': וְהוֹצִיעָה הֵוּא, הִיא כְּפִי הַנְּסִיעָה שֶׁהֵן נוֹסְעוֹת, כְּלוּמַר, לְכָל קוּ שְׁהוֹן בְּאוֹת, מוֹצִיאֹת מִשְׁם טְפוֹת דִּין. טְפוֹת נוֹטְפוֹת מִד' צַבְעֵי הָאֵשׁ. שְׁהוֹן לְבַן, שְׁהוּא קוּ יְמִין. אָדוּם, שְׁהוּא קוּ שְׂמָאל. יְרוּק, שְׁהוּא קוּ אֲמַצְעֵי. שְׁחוֹר שְׁהוּא מְלָכוֹת. הָאֵשׁ הַלְּבָנָה, שְׁהִיא קוּ יְמִין, שְׂבַחִיוֹת, כְּשֶׁהִיא בָּאָה לְקוּ שְׂמָאל, מְנַטְפַת אֵשׁ אָדוּמָה, שְׁהִיא הַדִּינִין שְׂבַשְׂמָאל. וְכַשְּׁבָאָה לְקוּ אֲמַצְעֵי, מְנַטְפַת אֵשׁ יְרוּקָה, שְׁהִיא הַדִּינִים שְׂבַקוּ אֲמַצְעֵי. הָאֵשׁ הָאָדוּמָה, שְׁהִיא קוּ שְׂמָאל שְׂבַחִיוֹת, כְּשֶׁהִיא בָּאָה לְמְלָכוֹת, מְנַטְפַת אֵשׁ שְׁחוֹרָה, שְׁהִיא הַדִּינִים שְׂבַמְלָכוֹת. וְכַשְּׁבָאָה לְקוּ אֲמַצְעֵי, מְנַטְפַת אֵשׁ יְרוּקָה, שְׁהִיא הַדִּינִים שְׂבַקוּ אֲמַצְעֵי. הָאֵשׁ הַיְרוּקָה, שְׁהִיא קוּ אֲמַצְעֵי שְׂבַחִיוֹת, כְּשַׁבָּאָה לְקוּ שְׂמָאל, מְנַטְפַת אֵשׁ אָדוּמָה, שְׁהִיא הַדִּינִין דְּשְׂמָאל. וְכַשְּׁבָאָה לְקוּ יְמִין, מְנַטְפַת אֵשׁ לְבָנָה, שְׁהִיא הַדִּינִין שְׂבַקוּ יְמִין. הָאֵשׁ הַשְּׁחוֹרָה, שְׁהִיא</p>	<p>הסולם</p> <p>ורגליהם רגל ישרה</p> <p>הַמְּלָכוֹת שְׂבַחִיוֹת, כְּשַׁבָּאָה לְקוּ שְׂמָאל, מְנַטְפַת אוֹתָהּ אֵשׁ אָדוּמָה. שְׁהִיא הַדִּינִין דְּשְׂמָאל.</p> <p>שצז הוֹרָא תְּנִינָא לֹאוּ וְכוּ': הַלְּבָן הַשְּׂנִי אֵינּוּ כְּאוֹתוֹ הַלְּבָן הָרֵאשׁוֹן. וְאוֹתָהּ הָאֵשׁ הַשְּׁחוֹרָה אֵינָה כְּאֵשׁ הַשְּׁחוֹרָה הָרֵאשׁוֹנָה. וְכֵן כָּל הַצְּבָעִים, אֵין אֵלּוּ כְּאֵלּוּ, הָרֵאשׁוֹן וְהַשְּׂנִי וְהַשְּׂלִישִׁי וְכֵן כּוֹלָם, אֵין אוֹחַד דּוּמָה לְחַבִּירוֹ.</p> <p>פירוש ד' צבעי האש, הם ד' מיני דינים, כי אש לבנה, היא הדינים שבקו ימין, שהם מעלים המלכות לבינה. ואש אדומה היא הדינים שבקו שמאל, שהם הדינים דחסרון חסדים וחשך וכו' הנמשכים משמאל כשהוא בלי ימין. ואש ירוקה, היא הדינים שבקו האמצעי, שהם המסך דחירק, שממעט עמו הג"ר דשמאל. ואש שחורה היא הדינים שבמלכות, שהן של הצמצום והמסך שבה. וכשג' הקוין מתיחדים ע"י קו האמצעי, נעשים כולם אחד, וכל הדינים שבהם מתהפכים לרחמים, להיותם כמו ד' גלגלים אשר כל השלמות של המוחין מתגלגלים עליהם, ומתגלגלים על ידיהם. כי לולא הדינים דקו ימין, שה"ס הקטנות שנעשתה בבינה מחמת עלית המלכות לבינה, לא היתה יוצאה החכמה בשמאל, ולולא הדינים שבשמאל, לא היה מתעורר הקו האמצעי ליהרר השמאל והימין זה בזה, שמכאן נמשכים המוחין דפנים בפנים. ולולא המסך דחירק שבקו האמצעי, לא היה השמאל מתיחד עם הימין, לעולם. הרי שלולא הדינים ההם לא היו מציאות למוחין הגדולים שיתגלו, וא"כ הם רחמים ולא דין (כמ"ש באורן בזהר בלק אות תל"ו) אמנם כל זה הוא בכח הקו האמצעי המיחד הימין והשמאל בדרך</p>
---	--

קיה זהר יתרו חדש
אוקמא, לאו איהי ההיא אשא אוקמא קדמאה. וכן כל גוונין, לאו אלין פאלין,
קדמאה, ותניינא, ותליתאה, וכן בלהו.

שצח בשעתא דנטפין אלין אשין, ואתכלילו לאתחברא פתרא, סלקין
שלהובין מלתון, ובטשי דא בדה, ומההוא בטישו דבטשו פתרא, אתעבידו
כל אינון מלאכי תבלה, דטרדי תייבא בגיהנם. מאינין שלהובין אתעביד
ינורא דגיהנם לתתא, דאינון שליחן דתבלה, אתמנון באינון שלהובין, לאוקדא
תייבא תמן, דרזא דלהון תמן. דכתיב, ^י מהאש יצאו וקאש תאכלם.

מאמר אשר יהיה שמה הרוח לקחת שמה ילכו

שצט כד נטלין, בלהון נטלין לקבל אנפוי, דתהוא דאתמנא לתהוא
סטרא. כד רוחא איתער למיהך לסטרא דמנרה, בטיש תהוא רוחא לגבי אנפין

חלופי גרמאות

י נ"א קדמאה אוקמא (דפוסים ראשונים). כ ה"ג דפוס
מונקאטש במרובעים נ"א דנפלין (דפוסים ראשונים) ל נ"א
ל"ג נורא (קראקא) ונ"א גיהנם ול"ג נורא דגיהנם (וויניציא).

מסורת הזהר

(ח) (יהוקאל טו) נורא רמ"ד ז"ה בראשית רעו.

הסולם

ורגליהם רגל ישרה

הלבנה השניה דומה לאש הלבנה שהיא קו ימין
גופו. והוא מפני שהיא מתערבת עם הדיגין דקו
האמצעי שעוררה אותה. ומשתנה המוג שבה.
וכן כל גוונין, לאו אלין באלין, קדמאה,
דהיינו המתעורר ע"י קו ימין שהוא אש לבנה.
ותניינא, דהיינו המתעורר ע"י קו שמאל,
שהוא אש אדומה. ותליתאה, דהיינו המתעורר
ע"י קו האמצעי, שהוא אש ירוקה וכן כלהו,
אין זה דומה לזה, כי גם הדיגים של המעורר
עצמו מתוספים על הדיגים של אותו הצד
שנתעוררו.

שצח בשעתא דנטפין אלין וכו':
בשעה שהאשים האלו דהיינו הדיגים הנ"ל,
נוטפות, ונכללות להתחבר יחד, עולות שלהבות
מלהטות ומכות זו בזו. ומאותה ההכאה שהן
מכות ביחד, נעשו כל מלאכי תבלה האלו,
המענישים הרשעים בגיהנם. ומהשלהבות האלו
נעשתה האש של הגיהנם למטה, שהן, מלאכי
התבלה, שנתמנו בשלהבות האלו לשרוף שם
הרשעים, שסודם שם. שכתוב עליהם, מהאש
יצאו והאש תאכלם.

מאמר אשר יהיה שמה הרוח לקחת שמה ילכו

שצט כד נטלין, בלהון נטלין, כשנוסעות,
כולן נוסעות לעבר פניו של אותו שנתמנה
לאותו

מאמר

בדרך היושר שלא לנטות לא לימין ולא
לשמאל. כנ"ל.

אבל כל עוד שקו האמצעי לא גמר את
היחוד דימין ושמאל, אשר או המדרגה עודה
מתנועת, פעם לימין ופעם לשמאל ופעם לקו
האמצעי, נמצא שהדיגים אינם נמתקים כלל.
כי עוד לא נתגלו על ידיהם שום מוחין, וע"כ
רק הדיגים שבג' קוין והמלכות, שולטים.
באפן שבכל מקום שהמדרגה באה היא מעוררת
הדיגים אשר שם שיפעלו. וזה שאומר (באות
שצ"ו) וההוא זיעא כנטי'ו דנטלי'י איהו,
דהיינו כאותו הצד שבא לשם מגלה שם הדיגים,
טפין מנטפין וכו' שהולך וחושב את הדיגים
המתעוררים מכל צד.

ויש לשאול, סוף סוף אין יותר מד' מיני
דיגים מג' קוין ומלכות, כנ"ל, א"כ מה מוסיף
לנו אם כל קו מתנועע לימין או לשמאל או
לאמצעי, הלא הצבעים אינם מתרבים משום
זה. ור"ש, הוורא תניינא דהיינו האש הירוקה
שהיא קו שמאל בשעה שבא לקו ימין מגלה
את האש הלבנה שבו, כנ"ל. והאש הלבנה הזו
שמתגלה ע"י תנועת קו האמצעי לימין נבחת
לאשא תניינא, הנוספת על קו הימין. ואומר,
לאו איהו ההוא הוורא קדמאה, שאין אש
(דפוי' דף ל"ט ט"ב)

זהר יתרו חדש קיבו
 דההוא דקנימא לההוא סטרא, ואיהו נטיל בקדמינתא, וכלהו עמיה פתדא,
 דכתיב « ואיש אל עבר פניו ילכו אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.
 (ת) האי רוח, איהו רוח ממללא. רוח דכליל כל רוחין בגויה. רוח טמיר
 וגניז בגווייהו. רוח דא, איהו רוח דכליל ברנא דלתתא, לקבל תלת קידושין
 דאתקדש בהון פתדא. ואינון קדוש קדוש קדוש, לקבל תלת זימנין רוח
 דכתיב הקא. ואל אשר יהיה שמה הרוח, חד. על אשר יהיה שם הרוח, תרי.
 שמה הרוח ללכת, תלת. בגין, דרוח דא כליל מתלת רוחין, רנא דחיות הקדש
 עילאין, דאינון רנא דתלת קדושאן, דנחתא מההוא קדש עילאה, רוח סתימא,
 דכל קדושאן מגיה פליין.

מאמר ודמות החיות מראיהם וגו'

(תא) * ודמות החיות מראיהם כגחלי אש בערות וגו'. ודמות,
 דיוקנא דמתלבשן בחד מגייהו, דאתלבש בגורא. ואיהו לא תזא, אלא דיוקנא
 חיוו שפשי דגחלי דגורא.
 (תב) גחלי אש, אלין אינון דאיקרין מראיהם, חיוו דחיוו, דבהו אסתפלן

מסורת הזהר חלופי גרסאות
 (א) שם א) לעיל אות שפט. (ב) (שם) ויקהל תיג צו עה
 נ"א אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו הא חד
 ת"ז בהקדמה ד' ד. תקיח ד' צד ט"ג.
 שמה הרוח ללכת תרי כי רוח החיה תלת (דפוסים ראשונים).
 אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת תרי כי רוח החיות תלת (קראקא). ט מן על עד תלת הוא בדפוס מונקאטש במרוכבים.
 ו נ"א ל"ג אלין (דפוסים ראשונים).

מאמר הסולם ודמות החיות מראיהם וגו'
 (תא) ודמות החיות מראיהם כגחלי אש בערות וכו':
 ודמות החיות מראיהם כגחלי אש בערות
 כמראה הלפידים היא מתהלכת בין החיות
 ונגה לאש ומן האש יוצא בוק. ודמות, ולא
 כתוב ודמויות החיות, בלשון רבים. הוא מפני
 שהיא צורה אחת מהחיות, שבה מתלבשות כולן,
 דהיינו צורת השמאל, שבהן, שצורה זו נתלבשה
 באש. והוא יחזקאל, לא ראה את הדמות עצמה
 אלא צורת המראה של המשרתים אותה, דהיינו,
 גחלי אש. פירוש, שצורות כל החיות. שה"ס
 ג' קיין, נתלבשו בצורת השמאל שבהן, שהיא
 פני שור, דהיינו לגלות החכמה שבקן שמאל.
 וצורה זו נתלבשה בגחלי אש, שה"ס הדינים
 המופיעים יחד עם גילוי החכמה. ויחזקאל ראה
 רק את גחלי האש.
 (תב) גחלי אש אלין וכו': גחלי אש,
 אלו הם הנקראים מראיהם, דהיינו המראה של
 החיות, שמסתכלים בהן לראות במראה. וכמו
 מראה שרואים בה כל הגוונים, כך השרפים,
 שהם
 לאותו הצד. ומפורש, כשהרוח, שמלמעלה,
 נתעורר ללכת לצד מזרח, מכה אותו הרוח
 בפנים ההוא של אותה החיה העומדת לאותו
 הצד, במזרח. והיא נוסעת תחילה, וכולן,
 כל שאר החיות נוסעות עמה ביחד. שכתוב,
 ואיש אל עבר פניו ילכו אל אשר יהיה שמה
 הרוח ללכת ילכו.
 (ת) האי רוח איהו וכו': רוח זה הוא
 רוח המדבר, שהוא ז"א, רוח הכולל כל הרוחות
 בתוכו, רוח נסתר וגנוז בתוכן של החיות.
 רוח זה, הוא הרוח הכלול בסוד החיות שלמטה,
 כנגד ג' קדושות שנתקדש בהן יחד. שה"ס ג'
 קויו. והן, קדוש קדוש קדוש, כנגד ג' פעמים
 רוח שכתוב כאן. אל אשר יהיה שמה הרוח,
 א', על אשר יהיה שם הרוח, ב'. שמה הרוח,
 ללכת, ג'. משום שרוח זה כלול מג' רוחות,
 דהיינו מג' קויו, סוד חיות הקודש העליינות
 שה"ס חגית דז"א, שה"ס ג' קדושות היורדות
 מהקדש העליון הרוח הסתום, שהוא אבא עלאה,
 שכל הקדושות תלויות ממנו.
 (דפויי דף ל"ט ט"ב * ט"ג)

קב זהר יתרו חדש
למיחמי בחיזו. כמראה דאחזי פל גווננין, הכי שרפים, אינון כמראה לאתחזה
בהון דיוקנין דחיון. בגין דכולא אתלבש דא בדא, ודא מראה דדא.
תג) אכל ודמות החיות, לא אמר דיוקנא דילהון, ולא איצטרין, דקא
בקדמיתא קאמר פל דיוקנין דילהון. והכא אמר מאינון דמות דלהון דאינון
מראות דילהון.

תד כגחלי אש, מאן גחלי אש. אלין שרפים. מראיהם, אינון אופנים,
דבהון אתלבשן, לאתחזה דיוקנין, וחיזו דילהון.

תה נציצו דילהון, באינון דאיקרון לפידיים. ומאן אינון משמלים תפאין,
דנפקי מההוא משמל תפאת. וזא דא, כרזא עילאה לעילא, כההוא משמל
פנימאה, בגין דכלא גוונא תדא, מתתא ועילא. עד הכא וזא דחשמל, בגווננין
דלא אתחזון, אלא בחיזו. חיזו לגו מן חיזו, חיזו דא לגו מן דא. כמא דכתיב,
ממראה מתניו ולמעלה וממראה מתניו ולמטה.

חלופי גרמאות

פ נ"א דמראה (דפוסים ראשונים). צ נ"א ליג מן דלהק עד דלהון. (דפוסים ראשונים). ק נ"א מוסף אל חיזו (קראקא).

מאמר	הסולם	דמות החיות מראיהם וגו'
שהם גחלי אש, הם כמראה לראות בהן המראות של החיות. משום שהכל מתלבש זה בזה, וזו היא המראה של זו.	דכולא אתלבש דא בדא, ודא מראה דדא. כלומר, כשרואים גחלי האש, רואים בתוכה החכמה, וג' קנין של החיות בתוך החכמה. ונמצא שגחלי האש הם המראה של החכמה. והחכמה היא המראה של החיות. מפני שמלוכשים זה בזה.	ודמות החיות מראיהם וגו'

מאמר	הסולם	דמות החיות מראיהם וגו'
פירושו. החכמה הנגלית בקו שמאל של החיות, בפני שור, אינה נגלית אלא ביחד עם דינים ועונשים על הרשעים הממשיכים החכמה ממעלה למטה (כמ"ש באדרא רבא אות ר"ט ע"ש) ואלו הדינים נקראים גחלי אש ושרפים. ונבחנו כמשרתים לקו השמאל, מפני שבלי הדינים הללו אין החכמה שבשמאל מתגלית, וז"ש, גחלי אש אלין אינון דאקרון מראיהם, שעליהם נאמר ודמות החיות מראיהם. כי הם חיזו דחיון, שהם המראה של החיות, דבהו אסתכלין למיחמי בחיזו, כי בהם, בדינים האלו, מסתכלים לראות במראה, שה"ס החכמה הנקראת, מראה, כי כשרואים הדינים האלו, רואים ג"כ החכמה דשמאל הנקראת מראה. כמראה וכו' הכי שרפים אינון כמראה, לאתחזה בהון דיוקנין דחיון. כי הדינים הנקראים שרפים הם כמראה, כי אין הצורות של החיות מתלבשות בצורת השמאל לגלות חכמה, אלא על ידי הדינים האלו הנקראים שרפים. כנ"ל בדבור הסמוך. ע"כ נבחן, אשר החיות שה"ס ג' הקוין מתלבשים בצורת השמאל, דהיינו לגלות החכמה שבשמאל. והחכמה שבשמאל מתלבשת בגחלי אש. וז"ש, בגין	תג) אב"ל ודמות החיות וכו': אבל ודמות החיות, לא אמר הצורות שלהן, ואינו צריך לומר שהן אריה, שור, נשר, אדם, כי כבר אמר בתחילה כל הצורות שלהן. וכאן אמר רק הדמות שלהן, שהיא המראות שלהם.	תד) כגחלי אש מאן וכו': כגחלי אש. שואל מי הם גחלי אש. ומשיב, אלו הם השרפים. מראיהם, הם האופנים, שהשרפים מתלבשים בהם להראות צורות החיות, דהיינו ג' קוין שבהן, והמראה שלהן, שהיא החכמה שמתגלה על ידיהו בקו שמאל, הנקראת מראה.

מאמר	הסולם	דמות החיות מראיהם וגו'
דמות החיות מראיהם וגו'	תה) נציצו דילהון באינון וכו': ההתנוצצות שלהם, של השרפים והאופנים, היא באלו המלאכים הנקראים לפידיים, ומי הם. הם החשמלים התחתונים היוצאים מהחשמל התחתון המסבב את החיות, דהיינו שהם יוצאים מזווג רגלי החיות עם החשמל המקיף אותם (כנ"ל אות שס"ה) סוד זה של החשמל התחתון, הוא כסוד העלין למעלה באותו חשמל הפנימי, דהיינו החשמל שממראה מתניו ולמעלה	תה) נציצו דילהון באינון וכו': ההתנוצצות שלהם, של השרפים והאופנים, היא באלו המלאכים הנקראים לפידיים, ומי הם. הם החשמלים התחתונים היוצאים מהחשמל התחתון המסבב את החיות, דהיינו שהם יוצאים מזווג רגלי החיות עם החשמל המקיף אותם (כנ"ל אות שס"ה) סוד זה של החשמל התחתון, הוא כסוד העלין למעלה באותו חשמל הפנימי, דהיינו החשמל שממראה מתניו ולמעלה

(דפויי דף ל"ט ט"ג)

זהר **יתרו** **חדש** **קבא**
תו היא מתהלכת בין החיות, דאיתיהיבת בין תרין סטריין, ואתתקקת
 תמן בגלופא ודיוקנהא. דכתיב ^a שימני כחותם על לבך וגו'. ומגו דהאי אבן
 טבא מרגליתא, אזלא בין תרין סטריין, אית לה נהירו לאנהרא, ולסלקא נהורא.
 על כל שאר אבנין מנצצין.

מאמר ונוגה לאש

תז ונוגה לאש, האי נוגה איהו מסטרא דזמינא, ואתקליל בשמאלא,
 ושמאלא בזמינא, ואשא מלהטא מנצצא. מההוא נוגה נהיר ההוא אבנא,
 ואתייהב בה חיזו, לאסתקלא בשופנהא.

תח והאי נוגה איהו נציצו דנציצין כאשא, ונהיר סומקא דיליה. ומגו
 ידא, בשעתא דעאל ונקיב גו ההוא אבנא, איהי שפירא כחיזו.

תט בתרין גוונין, אתתזיאי האי אבנא ואצטבע, בגין דאיהו גוון חשוף
 בקדמיתא, פיון דאתתקנת לקבלא נהורא, אתער נהירו מסטרא דזמינא,
 ואתנהירת בתוורו. פיון דאנהירת בתוורו כאבנא בדולחא, עד פען לית לה
 חיזו בשפירו לאסתקלא, עד דאתא סטרא דשמאלא דההוא נוגה, דסומקא,

חלופי גרסאות
 ר נ"א ל"ג דא (קראקא) נ"א מוסף סומקא דא (ווינציא
 בסגוריים).

מסורת הזהר
 (1) (שה"ש ח) ויחי תשל.

הסולם
מאמר
 בשמאל של ז"א, והשמאל בימין, ואש לזהטת
 שהיא משמאל הכלול בימין, מנצצת. מנגה זה
 מאירה אותה האבן, שהיא המלכות, וניתנת בה
 מראה, להסתכל ביפיה.

מאמר
 שכמראה אש בית לה (שבפסוק כ"ז) מפני שהכל
 הוא באפן אחד, מלמטה ולמעלה. עד כאן דהיינו
 החשמל התחתון הוא סוד החשמל בגוונין
 שאינם נראים, אלא במראה, מראה לפנים
 ממראה, מראה זו לפנים מזו. כמ"ש **ומראה**
 מתניו ולמעלה **ומראה** מתניו ולמטה (כמ"ש
 להלן אות תע"ט).

תח והאי נגה איהו וכו': ונגה זה הוא
 התנוצצות המתנוצצת כאש ומאיר האדום שבה,
 במלכות, דהיינו הארת החכמה שבשמאל הכלול
 בנגה, ומשום זה, בשעה שז"א נכנס ונוקב תוך
 אותה האבן, דהיינו במצב הב', שעושה אותה
 לבית קבול, ומשפיע חסדים, היא יפת מראה.
 כי אז יש לה חכמה וחסדים, שמהם היופי.

תו היא מתהלכת בין החיות: היא
 המלכות, שנתנה בין ב' צדדים, דהיינו בין
 הימין והשמאל שבחיות, ונחקקה שם בחקיקה
 וצורה. שכתוב, שהשכינה אמרה, שימני כחותם
 על לבך וגו'. דהיינו כפיתוחי חותם. ומשום
 שאבן טובה זו, דהיינו המלכות הנקראת
 מרגלית, הולכת בין שני צדדים, ימין ושמאל,
 שה"ס הארת חסדים והארת חכמה. יש לה אור
 להאיר, ולהעלות האור על כל שאר אבנים
 המנוצצות דהיינו על שאר המדרגות.

תט בתרין גוונין אתהזיאי וכו':
 ומפרש. בשני צבעים נראית אבן זו, ונצטבעת.
 כי מתחילה היתה המלכות בצבע של חושך,
 דהיינו במצב הא' של המלכות, כיון שנתתקנה
 לקבל האור, דהיינו במצב הב' של המלכות,
 (כמ"ש בפלפ"ס אות פ"ח ע"ש) ונתעורר אז
 האור מצד ימין, והאירה בלבן, דהיינו בחסדים.
 כיון שהאירה בלבן כאבן הברדלח, כלומר כחלבן
 שבאבן

מאמר ונוגה לאש
תז ונוגה לאש. האי נוגה וכו': כתוב, ונגה
לאש. נוגה זה, הוא מצד ימין של ז"א, ונכלל
 (דפרי"י דף ל"ט ט"ג)

קכב זהר יתרו חדש
 וְעַל בְּגוּיָהּ הָהוּא סוּמְקָא בְּהָהוּא נוּגָה, כְּדִין אִיְהִי שְׁפִירָא בְּחִיזוּ, שְׁפִירָא
 ׀ בְּרִינָא, לְאַסְתְּפֵלְא.
תו איְהִי אַבְנָא זְקִירָא בְּשִׁלְמוֹ בְּגוּוּנִין. כְּאַתְתָּא שְׁפִירָא בְּחִיזוּ, חִיזוּ
 וְסוּמְקָא. וְכִדִּין אַתְּוּן מְנַצְצֵן בְּגוּיָהּ, וְנִפְיָק בְּגוּ הָהוּא נְצִיצוּ בְּרַק מְבַרְקַת, נְהִיר
 לְפּוּם שְׁעַתָּא, חִיזוּ וְסוּמְקָא, סוּמְקָא וְחִיזוּ.
תיא רְזָא קְדִישָׁא, לְאַצְטַבַּע שְׁאָר אַבְנִין מִהָהוּא אַבְנָא טְבָא דְאַקְרִי
 בְּרַקַּת. בְּגִין דְאַצְטַבַּע מִהָהוּא נְהִירוֹ דְבְּרַק, אִיקְרִי עַל שְׁמִיהּ בְּרַקַּת. בְּגִין דְהָאִי
 אַבְנָא טְבָא, מְרַגְלִיתָא עִילָאָה, אַצְטַבַּע בְּתַרִּיסַר גּוּוּנִין, מְנַהֲרִין גּוּ אֵינוּן תְּרִין.
 ׀ מְגוּ נְצִיצוּ דְנְצִיץ וְאַפִּיק, אַצְטַבַּעַן תְּרִיסַר אַבְנִין דִּילָהּ, וְאֵינוּן תְּלַת סְדְרִין.
 וְכַפּוּם דְאַצְטַבַּעוּ מִינָהּ, הִכִּי אַקְרוּן עַל הָהוּא שְׁמָא מְמַשׁ.

חלופי גרמאות

׀ נ"א בהוא (קראקא) ת נ"א ומגו (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	ונגה לאש
<p>שבאבן הבדלות. עוד אין לה מראה של יופי להסתכל, עד שבא צד השמאל של אותו הנוגה שהוא אדום, ונכנס בתוך המלכות אותו השמאל שבנגה ההוא, שהוא הארת חכמה. אז היא יפת מראה ויפת תאר להסתכל.</p>	<p>שמתגלים הדינים שעם החכמה. ואחר שנתגלו הדינים, נאמר ומן האש יוצא ברק. וז"ש, ונפיק בגו ההוא נציצו ברק מברקת וכו'. כי הארת החכמה שקבלה המלכות מן הנוגה, נקראת ברקת, להיותה אור נקבה. ואחר שנגלו הדינים, יוצא ברק מברקת ונגלה לחוץ. אלא כמו ברק, הנגלה לפי שעה ונעלם תכף.</p>	<p>שמתגלים הדינים שעם החכמה. ואחר שנתגלו הדינים, נאמר ומן האש יוצא ברק. וז"ש, ונפיק בגו ההוא נציצו ברק מברקת וכו'. כי הארת החכמה שקבלה המלכות מן הנוגה, נקראת ברקת, להיותה אור נקבה. ואחר שנגלו הדינים, יוצא ברק מברקת ונגלה לחוץ. אלא כמו ברק, הנגלה לפי שעה ונעלם תכף.</p>
<p>תז אִיְהִי אַבְנָא יְקִירָא וְכוּ': הִיא, הַמְּלָכוֹת, נִמְצְאָת עֵתָהּ, אַבְן יְקָרָה בְּשִׁלְמוֹת בְּצַבְעִים. כְּמוֹ אִשָּׁה יְפָה בְּמִרְאָה לְבָן וְאָדוּם. כֵּן הַמְּלָכוֹת כְּשִׁישׁ לֵה חֹסְדִים וְחִכְמָה, הַמְּכוּנִים לְבָן וְאָדוּם, הִיא נְקֻדָּת יַפֵּת מִרְאָהּ. וְאִזְ הָאוֹתִיּוֹת, דְּהֵיִינוּ הַסְפִּידוֹת שְׁלֵה, נּוֹצְצוֹת בְּתוֹכָהּ, וּמִתְּוֹךְ הַהֲתַנּוּצְצוֹת הֵיא יוֹצֵא בְּרַק מְבַרְקַת. דְּהֵיִינוּ הַמְּאִיר לְפִי שְׁעָה, וּמִיד נֵעֵלֵם כְּמוֹ בְּרַק, שֶׁהוּא לְבָן וְאָדוּם, שֶׁהָאָדוּם נִכְלָל בְּלָבָן, אָדוּם וְלָבָן, שֶׁהֵלָבָן נִכְלָל בְּאָדוּם. שְׁזוּטוֹהּ, וְנִגְהָ לְאֵשׁ וּמִן הָאֵשׁ יוֹצֵא בְּרַק.</p>	<p>תיא רְזָא קְדִישָׁא לְאַצְטַבַּע וְכוּ': סוּד קְדוּשׁ הוּא, לְצַבּוּעַ שְׁאָר אַבְנִים מֵהָאֲבָן הַטּוֹבָה הֵיא נְקֻדָּת בְּרַקַּת, שְׁמִשׁוּם שְׁנִצְטַבַּעַה מֵאֹר הַבְּרַק, נְקֻדָּת עַל שְׁמוֹ בְּרַקַּת. כִּי הָאֲבָן הַטּוֹבָה, הַמְּרַגְלִית הַעֲלִיּוּנָה הַזֹּה, דְּהֵיִינוּ הַמְּלָכוֹת, נְצִטְבַּעַה בִּי"ב צַבְעִים מֵאִירִים תְּוֹךְ שְׁנַיִם הָאֵלוֹ, שֶׁהֵם חֹסְדִים וְחִכְמָה, וּמִתְּוֹךְ הַהֲתַנּוּצְצוֹת הַנּוֹצְצוֹת וּמוֹצִיאָהּ, מְצַטְבַּעוֹת י"ב אַבְנִים שְׁלֵה שֶׁל הַמְּלָכוֹת, אֲשֶׁר בְּרַקַּת הִיא אַחַת מֵהֶן, כְּמ"שׁ אֲדָם פְּטוּדָה וּבְרַקַּת. וְהֵן ג' סְדְרִים. וְכַפִּי שְׁנִצְטַבַּעוּ מִמֶּנָּה כֵּךְ נְקֻדָּא עַל אוֹתוֹ הַשֵּׁם מְמַשׁ. פִּירוּשׁ. ד' צַבְעִים הֵם, לְבָן אָדוּם יְרוֹק שְׁחוּר, שֶׁהֵם ג' קוּיָן, וּמְלָכוֹת הַמְּקַבְּלָתִם וְכַשְׁנִכְלָלִים זֶה בּוֹה, יֵשׁ ג' קוּיָן בְּכָל אֶחָד מֵד' צַבְעִים, וְהֵם י"ב צַבְעִים. וְלִפְיָכְךָ כִּשְׁהַמְּלָכוֹת מְקַבְּלָת מֵד' צַבְעִים אֵלוֹ, מְצַטְבַּעוֹת בֵּה י"ב אַבְנִים, שֶׁה"ס אַבְנֵי הַחֲשֵׁן הַכְּתוּבוֹת בְּתוֹרָה, וּבְרַקַּת הִיא אַחַת מִי"ב אַבְנִים, שֶׁה"ס הָאֵרֶת הַחִכְמָה שֶׁהַמְּלָכוֹת מְקַבְּלָת מִנָּה, כְּנ"ל בְּדַבּוּר הַסּוּמְקָא. ע"ש. וּמִתְּוֹךְ שִׁי"ב אַבְנִים כְּלוּלוֹת זֶה מִזֶּה, נִמְצָא שְׁכוּלָן נִכְלָלוֹת מְבַרְקַת. וְז"ש לְאַצְטַבַּע שְׁאָר אַבְנִין וְכוּ' מְבַרְקַת. כִּי הַבְּרַקַּת מֵאִירָה בְּכוּלָן.</p>	<p>שמתגלים הדינים שעם החכמה. ואחר שנתגלו הדינים, נאמר ומן האש יוצא ברק. וז"ש, ונפיק בגו ההוא נציצו ברק מברקת וכו'. כי הארת החכמה שקבלה המלכות מן הנוגה, נקראת ברקת, להיותה אור נקבה. ואחר שנגלו הדינים, יוצא ברק מברקת ונגלה לחוץ. אלא כמו ברק, הנגלה לפי שעה ונעלם תכף.</p>

והחיות

(דפוי"ף ל"ט ט"א)

זהר יתרו חדש קבג

מאמר והחיות רצוא ושוב

תיב ם והחיות רצוא ושוב, נהירין גניזין גליין, וסתרין קיימין ולא קיימין, ן נהירין ולא נהירין. זמנין נהירין ביהאי גנון, ולפום שעטא גוון אחרא. ב השטא שמא דא, ולפום שעטא שמא אחרא. לית מאן דזכיל לקיימא באלין נהירין.

תיג יהו"ה, נהירו דאסתלק בשמא דא, דכליל כל נהורין ב בשלימו. ולפום *) שעטא, נחית ואתהדר נהירו בגוון אחרא, ואסתלק בשמא אחרא, אלהיים. ולפום שעטא, א"ל. ולפום שעטא, צבאו"ת. ולפום שעטא שד"י. והכי בכל אינון שמקן דאיגרי בהו קודשא בריך הוא.

תיד ך ובגין דאית אתר גניז דנפקי מנייהו, וכפום דאיהו נביע מגו מבושא גניז דאתגניז ביה, הכי אתחזי כל חד. ולית מאן דיקום בהו. ורזא דא מנא דמייא ן ושמשא, בכותלא.

תמו וכמא דאינון רצוא ושוב, אוף הכי בלבא ודעתא. בר נביאי מהימני, דמסתפלי מגו אינון דלתתא, דאינון ברזא דאספקלריא דלא נהרא,

חלופי גרסאות

א מסיף כנהירו ונהיר כותלא לזמנין אתחזי הכא ולפום שעתא באתר אחרא הא הוי הא לא הוי אתוין מחקקן קיימין ולא קיימין נהירין (מונקאטש). ב נוסח אחר לא גרסינן השתא (קראקא), ג גיא שלימו (דפוסים ראשונים) ד נוסח אחר בגין (דפוסים ראשונים). ה נוסח אחר לשמשא (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(ד) (יחזקאל א) פנחס שטז.

הסולם

והחיות רצוא ושוב

סוד, כלי מים ושמש, או בכותל. שפעם מאירה השמש במים שבכלי ופעם אינה מאירה. או בכותל, שפעם מאירה השמש במקום זה של הכותל, ופעם במקום אחר. פירוש. כי דרך הארת החיות, הוא כפי מוצאם מג' הקיין, וכל קו יוצא עם הסתר המיוחד שבו (כנ"ל אות שצ"ו) ודרכם להופיע בזה אחר זה, בסוד הנסיעה, ופעם שולט הימין, שה"ס שם א"ל. ופעם שולט השמאל, שה"ס השם אלקים. ופעם שולט קו האמצעי, שה"ס השם הוי"ה. ולפיכך עם שליטת קו ימין מתגלה השם א"ל, ומיד יורד ושולט קו השמאל, ומתגלה השם אלקים, ומיד יורד קו האמצעי ושולט השם הוי"ה. וכן תוזר חלילה. וזה דומה להארת השמש בכלי מים, שפעם מאיר בכלי מים זה ופעם בכלי מים זה.

תטו וכמא דאינון רצוא ושוב, וכמו שהן רצוא ושוב, כך המסתכל בהן, הוא רצוא ושוב בלבו ודעתו. חוץ מנביאים הנאמנים, המסתכלים מתוך החיות שלמטה, שהן בסוד המראה שאינה מאירה, שהיא המלכות. ומתוך אל

מאמר

מאמר והחיות רצוא ושוב

תיב ם והחיות רצוא ושוב: פירושו, אורות טמונים נגלים, והנסתרות שבהם עומדים ואין עומדים. כלומר, אע"פ שנגלו, לא עברו מהם הנסתרות, ועומדים כמקודם לכן, ופעם יעברו מהם הנסתרות. פעם מאירים, ופעם לא מאירים. פעם מאירים בצבע זה, ומיד בצבע אחר. עתה מאיר שם זה, ומיד שם אחר. אין מי שיכול לעמוד באלו האורות.

תיג הוי"ה נהירו דאסתלק וכו': פעם מאיר השם הוי"ה, שהאור העולה בשם הזה כולל כל האורות בשלמות, ומיד יורד ותוזר האור להאיר באופן אחר ועולה בשם אחר אלקים. ומיד השם א"ל. ומיד השם צבאות ומיד השם שדי. וכך בכל השמות האלו שהקב"ה נקרא בהם.

תיד ך ובגין דאית אתר וכו': ומשום שיש מקום גנון, שהחיות יוצאות משם, וכפי שהיא נובעת מהמבוע הגנון שנגנזה בו, כך נראית כל אחת. ואין מי שיעמוד בהן. וזה (דפויי דף ל"ט ט"ג * ט"ד)

קבד זהר יתרו חדש
ומגו אלין הוו מסתפלין ככתר פותלא. עד הקא דמות מאינון רזין לעילא
והשתא לתתא.

מאמר מטטרו"ן

תמוז כתיב וְאָרָא הַחַיִּית וְהִנֵּה אֹפֶן אֶחָד בְּאַרְץ וְגו'. וְאָרָא הַחַיִּית,
דא איהו אסתכלותא באספקלריא דלא נהרא. ומגו דחמא אלין, אסתכל במה
דגניז וסתים.

תיוז וְהִנֵּה אֹפֶן אֶחָד בְּאַרְץ, דא מטטרו"ן, דאיהו עילא מנייהו ת"ק
שנין. מטטרו"ן, ומיטטרו"ן, זבול, זעבד, זבוא"ל, הא חמש. וכפום שליחו
דמאריה, הכי אסגיאוי שמוי לד' סטרוי, כד' סטרין דעלמא.

תיוח קשיר קשרין למאריה, שליט ברזין דארבע אלף וחמש מאה
נהרי אפרסמונא, דנגדין ונפקין מגו תליסר אחרנין גניזין. וְאָרְבַּעָה אֶלֶף
וְת"ק רבוא היכלין, דאינון טמירין בגו אינון נהירין, קנימין קמיה, ואיהו
ממנא עלייהו.

תיט כָּל זְמַנָּא דְעָאל וְנָפִיק, אֶלֶף וְת"ק רְקִיעִין וְעָאִין קַמִּיה. תְּרִיסַר
אֶלְפֵי רַבּוּא מִיְמִינֵיהּ, וְתְרִיסַר אֶלְפֵי רַבּוּא מִשְּׂמָאלֵיהּ. תְּרִיסַר אֶלְפֵי רַבּוּא קַמִּיה,

חלופי גרסאות

1 נ"א מטטרו"ן (קראקא). 2 נ"א עבריא"ל זבוליא"ל (וויניצא)
3 נ"א כתרין (דפוסים ראשונים) 4 נ"א זא"ד (קראקא).

מסורת הזהר

(ה) (שם) חיי שרה קמ ז"ה בראשית שפא ד' סג ט"ב.

מטטרו"ן

מטטרו"ן, קושר קשרים, דהיינו שמיחד יחודים,
לאדוננו. שולט בסוד ארבעה אלף וחמש מאות
נהרות אפרסמון הנמשכים ויוצאים מ"ג נהרי
אפרסמון גנוזים אחרים. וארבעה אלף ות"ק
רבוא היכלות שהם טמונים בתוך האורות,
עומדים לפניו. והוא ממונה עליהם.

הסולם

תיט כָּל זְמַנָּא דְעָאל וְנָפִיק וכו': כל פעם
שנכנס ויוצא רועדים לפניו אלף ות"ק רקיעים.
י"ב אלפים רבוא מלאכים מימינו, וי"ב אלפי
רבוא משמאלו, י"ב אלפי רבוא מלפניו, י"ב
אלפי רבוא מאחוריו. כל אלו המחנות מאירים
משלהבת אחת נוצצת היוצאת ממנו, ממטטרו"ן.
ובשלהבת ההיא חקוקות אותיות של השם
המפורש, שנוצצות ולוהטות מתוך אותה
שלהבת. וכולם כשמסתכלים בהארת האותיות
החקוקות והמפותחות, כולם רועדים ומפחדים
וננוסעים להתנוצצות האותיות ההיא.

פירוש. נודע שכל המסכים והדינים
האמורים בעולם אצילות, אינן באצילות עצמה
אלא

מאמר

אלו החיות שבמלכות, היו מסתכלים כמו מאחר
הכותל. עד כאן הדמות מאלו הסודות שלמעלה.
דהיינו מן החיות שבז"א, והחיות שבמלכות.
ועתה מדבר הכתוב מן החיות שלמטה מאצילות.

מאמר מטטרו"ן

תמוז כתיב וְאָרָא הַחַיִּית וְגו': כתוב
וְאָרָא הַחַיִּית וְהִנֵּה אֹפֶן אֶחָד בְּאַרְץ וְגו'. וְאָרָא
הַחַיִּית, זו היא הסתכלות במראה שאינה
מאירה, דהיינו במלכות. ומתוך שראה אלו
החיות הסתכל במה שגנוז וסתום.

תיוז וְהִנֵּה אֹפֶן אֶחָד בְּאַרְץ: זה הוא
מטטרו"ן, שהוא עליון על המלאכים ת"ק שנים.
ויש לו חמשה שמות, מטטרו"ן מיטטרו"ן זבול
עבד זבוא"ל, הרי חמשה. וכפי שליחות אדוננו
שעושה, כך הרבו שמותיו, שהרבו לו על שמו
ד' שמות, לד' צדדיו, כד' צדדי העולם, שהם
חז"ג תו"מ המכוונים דרום צפון מזרח מערב.
שבכל צד יש לו שליחות מיוחדת.

תיוח קשיר קשרין למאריה וכו': הוא
(דפויי דף ל"ט ט"ד)

זהר יתרו חדש קבה
תריסר אלפי רבוא מאתוריה. פל הני משרין נהרין, מגו שלהובא תד מנצצא.
דנפקא מגיה. ובההוא שלהובא תקינן אתון דשם המפורש, נציצין מלהטין

מאמר	הסולם	מטטרון
אלא בעולם הבריאה. ומטטרון וסנדלפון, שהם סוד ז"א ומלכות דבריה, הם הנושאים את המסכים והדינים הם בשביל ז"א ומלכות דאצילות. מטטרון בשביל ז"א. וסנדלפון, בשביל המלכות. ונמצא, שסוד המסך דחירק, שז"א שהוא הקו האמצעי פועל עמו כדי ליחד ימין ושמאל דבינה וימין ושמאל של עצמו, שמהם יוצאים כל המוחין הגדולים (כמ"ש בפלפ"ס אות ל"ה ע"ש) הנה מקום המסך הזה הוא במטטרון, שהוא הנושא אותו בשביל ז"א, והוא הגורם ליציאת כל המוחין האלו, כי לולא המסך דחירק שמטטרון נושא אותו לא היו יוצאים כל אלו המוחין. ונודע שכל שיעור האורות שהתחתון גורם לעליון, מקבל אותו גם התחתון שגורם זה. ולפיכך זוכה מטטרון בכל אלו האורות, שהמסך דחירק שלו פעל להוציאם.	ותצי אלף. אבל בהיכלות שה"ס מלכות דלית לה מגרמה ולא מידי, חושב הן חכמה והן חסדים. דהיינו אלף על שם החכמה, ורבוא, על שם החסדים. וז"ש, וארבעה אלף ות"ק רבוא היכילין וכו' דהיינו חג"ת נ"ה דחכמה עם חסדים, שמצד החכמה נק' כל ספירה אלף, ומצד החסדים נקראת רבוא. וע"כ הן ד' אלף רבוא ותצי אלף רבוא.	

גם ידעת ששורש כל זה, הוא הארת ג' קוין ומלכות המקבלתם, הכלולים זה מזה, ויש בכל אחד מהן ג' קוין, והם י"ב. ועם הכללות הם י"ג. וז"ש, ונפקין מגו תליסר אהרנין גניזין. שד' אלף ותצי אלף נחלי אפרסמון, יוצאים מי"ג אחרים, שהם י"ג היוצאים מהתכללות ג' קוין ומלכות, כנ"ל. וכשאין חושבים הכללות הם י"ב. ומבחינת החכמה והחסדים ש"ב אלו ממשיכים, נקראים י"ב אלפי רבוא. אלפים על שם החכמה, ורבוא על שם החסדים, כנ"ל. ומטטרון בשביל שגורם ליציאת האורות האלו זכה בהם גם הוא, כנ"ל. וע"כ זוכה מטטרון לקבל י"ב אלפי רבוא אלו בכל ספירה מד' צדדיו, שהם, חו"ג תו"מ, כי דרום צפון, שהם ימין ושמאל, נקראים חו"ג. ומזרח ומערב שהם פנים ואחור, נק' תו"מ. וז"ש י"ב אלפי רבוא מימיניה, שהוא חסד, וי"ב אלפי רבוא משמאליה, שהוא גבורה. וי"ב אלפי רבוא קמיה, שהוא ת"ת, וי"ב אלפי רבוא מאחוריה, שהוא מלכות.

ונודע שג' הקוין נחלקים לימין ולשמאל, שיש קו ותצי בימין, שהם קו הימין, ותצי קו הימני של הקו האמצעי. ויש קו ותצי בשמאל, שהם קו השמאל, ותצי קו השמאלי של הקו האמצעי. אשר קו ותצי שבימין משפיעים חסדים. וקו ותצי שבשמאל משפיעים חכמה. גם ידעת שהמסך דחירק ממעט הג"ר דחכמה שבשמאל. (כמ"ש בפלפ"ס אות ל"ח ע"ש) וז"ש, כ"ז זמנא דעאל ונפיק, אלף ות"ק רקיעין זעאין קמיה. כי ג' קוין בבחינת הארת החכמה הם ג' אלפים. כי כל קו ה"ס אלף בסו"ה ואאלפך חכמה. ולפיכך בעת כניסתו ויציאתו לפני ז"א לעורר יתוד ג' קוין ע"י מסך דחירק שבו, רועדים אותם קו ותצי שמצד שמאל, כי ע"י מסך דחירק מתמעטים הג"ר דחכמה דשמאל.

והמסך

ומתוך שהמסך דחירק של מטטרון גורם באצילות, ליציאת ו"ק דחכמה מלובשים בחסדים, הנקראים חג"ת נ"ה. כי כח"ב תו"מ שירדו לבחינת ו"ק, נקראות חג"ת נ"ה. הנה זכה בהם גם מטטרון. ואלו חג"ת נ"ה דחכמה, נקראים מבחינת היסוד דז"א ה' אלף פחות חצי אלף, נחלי אפרסמון, ומצד המלכות הם נקראים, ה' אלף רבוא פחות חצי אלף רבוא היכלות. כי כל ספירה מבחינת החכמה נק' אלף, בסו"ה ואאלפך חכמה. וע"כ ה' ספירות חג"ת נ"ה הן ה' אלף. והחסדים מכונים רבוא, והן ה' אלף רבוא היכלות, אלא שחסדים חצי אלף רבוא. והוא מטעם כי ספירה החמישית הוד, שהיא כנגד המלכות, חסר לה חצי הספירה שמחזה ולמטה (כמ"ש בזהר בראשית ב' דף קנ"ח אות דס"ט בהסולם ע"ש) וע"כ אין בהוד אלא חצי ספירה, שהוא חצי אלף. וז"ש (באות תי"ח), ש"יט ברזין דארבע אלף וחמש מאה נהרי אפרסמונא, דהיינו בחג"ת נ"ה דחכמה, שמצד היסוד הם מכונים נחלי אפרסמון, וחסרים חמש מאות לחמש אלף, מטעם חסרון חצי הספירה בהוד. ונקראים אלף כי ספירות החכמה הן בסוד אלפים. וכאן אינו חושב רבוא בכל ספירה כמו שחושב בהיכלות. משום שרבוא, רומז על חסדים, וכיון שעצם נהרי אפרסמון הם חסדים, אינם צריכים אלא להארת חכמה בלבד. ולפיכך חושב רק, ד' אלפים

(דפויי דף ל"ט ט"ד)

קבו זהר יתרו חדש
מגו ההוא שלהובא. וכלהו פד מסתפלאן בנהירו דאתוןן מתקקן גליפן,
פלהו זעאין ודחלין, ונטלין לגבי ההוא נציצו דאתוןן.

תכ) ומגו שלהובא דא, נהרין אופנים אותרנין, דנטלי ברתוכין
אתרנין לתתא, גו אינון היכלין, דאינון משלבן דא בדא, פד"א פאשר יהיה
האופן בתוך האופן, פליל דא בדא, ועאל דא בדא, רישין פרישין, אלין
באלין. ואנפין פרישין בסטרנייהו.

תכא) וכלהו נטלין לגבי אנפין, בגו נהירו דמסתפלאן לגבי אינון

חלופי גרמאות

י נ"א פרישין אלין מאלין (דפוסים ראשונים). כ נ"א מאלין (מונקאטש בסגוריים). ל נ"א דלגבי (קראקא).

מאמר הסולם מטטרון
והמסך דחירק מכונה בשם שלהבת. וז"ש,
כל הני משריין נהרין מגו שלהובא הד
מנצצא דנפקא מניה שכל אלו האורות
האמורים, מאירים מן המסך דחירק היוצא מן
מטטרון. כי לולא המסך דחירק לא היה יחוד
ימין ושמאל לעולם, (כמ"ש בפלפח"ס אות ל"ח
ע"ש) ובההוא שלהובא הקיקן אתון דשב
המפורש, השם המפורש ה"ס הוי"ה במילוי
אלפין שהוא ז"א, והאותיות שבו ה"ס הספירות
שלו, והן נחקקות ע"י המסך דחירק, דהיינו
שמקבלים אותו, כדי להוציא האורות הכלולים
בהוי"ה דמילוי אלפין, שאינם יוצאים וולתו.
וע"כ האותיות מקבלות אותו, והן נציצין
מלהטין מגו ההוא שלהובא, דהיינו שלוהטות
מכת הדינים שבמסך הזה, ונודע שבעת
שהחכמה מאירה מופיעים עמה דינים רבים
המענישים את הרשעים הרוצים להמשיך חכמה
ממעלה למטה (כמ"ש באדרא רבא אות רי"ט)
וז"ש, וכלהו כד מסתפלאן בנהירו דאתוןן
מתקקן גליפן, דהיינו בעת שמסתכלים באור
האותיות החקוקות של השם המפורש כדי לקבל
חכמה, פלהו זעאין ודחלין ונטלין לגבי
ההוא נציצו דאתוןן הם רועדים ומפתדים
בעת שנוסעים לקבל מהן התנוצצות החכמה,
מחמת רוב הדינים המלוים את הארת החכמה.

וז"ש ומגו שלהובא דא, שה"ס המסך
דחירק, שהמנעולא נגנו בו, ואינו ניכר בו רק
המפתחא, נהרין אופנין אותרנין דנטלי
ברתוכין אותרנין לתתא גו אינון היכלין
מאירים אופנים אחרים שלמטה, שיש בהם ב'
מלכויות אלו דמנעולא ומפתחא, והם מקבלים
חקון מן שלהבת דמטטרון, לגנוו המנעולא,
ולגלות המפתחא, באפן שלא יהיה ניכר כח
המנעולא בהם. וז"ש, דאינון משלבן דא
בדא, שהמלכויות דמנעולא ומפתחא הן
משולבות זו בזו, כש"א כאשר יהיה האופן
בתוך האופן. דהיינו פליל דא בדא, ועאל
דא בדא, שכלולים זה בזה, ונכנסים זה בתוך
זה, רישין פרישין אלין באלין, שהראש דבחי'
מנעולא טמון בתוך הראש דבחינת מפתחא זה
בוה. וע"כ, ואנפין פרישין לסטרנייהו, וע"כ
פרוש אור הפנים לצדיהם, כלומר שיכולים
לקבל אור הפנים. ולולא נגנו ראש המנעולא
בתוך ראש המפתחא, לא היו ראויים לקבל אור
הפנים. כי המנעולא דוחה את האורות. כמ"ש
שם.

תכא) וכלהו נטלין לגבי וכו': וכל,
ד'

פירוש. בשלהבת הזו, שה"ס המסך דחירק,
יש בה הכחות של ב' מלכויות, שנקראות
(דפו"י דף ל"ט ט"ד)

זהר יתרו חדש קבו
אנפין. פד מסתפלאן למתף, תמאן ההוא נהירו דנהיר, לההוא אתר דנהיר,
אזלין ונטלין פלהו. ואתון דשמא קדישא מתקקא, נהיר על כלא. ואיהו
נטיל פלהו, גו ההוא רוחא עילאה, דנטיל פל משריין.

תכב ומטטרוין רב ממנא, קאים בקיומא דההוא שמא קדישא, ונטיל
לכל משריין ברזא דליה, לדי פניו, בדי דיוקנין, גו "ד" סטרין דעלמא.
ואיהו פליל שמא דאקרי שד"י. וכלהו קראן שמא דא, גבי שמא עילאה
קדישא.

תכג בידא דמטטרוין אתמסרו תריסר מפתחין עילאין, ברזא דשמא
קדישא. ודי מפתחין מנייהו, יאינון ד' זיין נהורין דמתפרשין. מפתחא חדא,
איקרי אור נציץ, טמיר וגניז, "לית ליה גוון. וההוא נציצו לא קיימא לאסתפלא,
ולא אתחזי גוון, אלא נציץ נציצו לעינין, ואגניו ולא אתיידע.

תכד מפתחא תניינא, אור נהירו חידו לאסתפלא. לזמנין איהו חידו,
לזמנין ירוק, לזמנין לא דא ולא דא.

תכה מפתחא תליתאה, איקרי אור זוהר, דנהיר ונהיר, איהו זוהר דנהיר
לכל שאר נהורין. האי "מרקמא בכל גוונין. האי אור איהו מההוא זוהר דהוא

חלופי גרמאות

ו נ"א אדם (קראקא ונראה שהוא ט"ס). ו ה"ג הסלם נ"א ואינון (כל הדפוסים) ו נ"א ונהיר (דפוסים ראשונים).
ע נ"א מוקמא (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	ממטרון
ד' החיות, נוסעות לאותם הפנים, באור שרואות באותם הפנים, כי כשמסתכלות ללכת, רואות את אור הפנים המאיר, ולאותו מקום שמאיר הולכות ונוסעות כולן. כלומר, אם פני אריה מאיר, נוסעות כולן בשליטת פני אריה. אם פני שור מאיר נוסעות כולן בשליטת פני שור. וכו' עד"ז. ואותיות השם הקדוש התקוק, הנ"ל, מאירות על כל החיות. והוא, השם הקדוש, נושא את כולן בתוך הרוח העליון ההוא, הנושא את כל המחתות.	אמנם מבחינת הלבשה אינו מלביש אלא ליסוד דז"א, כמ"ש בהקדמת תקוני זהר (דף ד' ע"א), שמטטרון הוא בדיוקנא דצדיק יסוד עולם, (כמ"ש בוהר פנחס אות שמ"ד) ולבוש דשדי מטטרון. ולפיכך הוא נקרא שדי על שם יסוד דז"א, ונקרא אצל שם הוי"ה, על שם שהוא מרכבה לז"א.	תכג בידא דמטטרוין אתמסרו וכו': בידיו של מטטרון נמסרו י"ב מפתחות עליונים, בסוד השם הקדוש. וארבעה מפתחות מהם, הם ד' סודות של אורות המתחלקים. מפתח אחד, נקרא אור נוצץ נסתר וטמון, אין לו גוון. וההתנוצצות ההיא אינה עומדת להסתכל בה, ולא נראה בה צבע, אלא נוצץ התנוצצות לעינים, ונגנו ואינו נודע.

תכב ומטטרוין רב ממנא וכו': ומטטרוין הממונה הגדול, עומד בפקודת השם הקדוש ההוא, שהוא הוי"ה דאלפין הנ"ל, הנקרא השם המפורש. ונושא כל המחתות בסודו, לדי פניו בדי צורות, אריה שור נשר ואדם, שהוא כולל אותן. תוך ד' רוחות העולם, שהם חו"ג תו"מ והוא, מטטרוין, כולל השם הנקרא שדי. וכולם קוראים לו את השם הזה שדי, אצל השם העליון הקדוש הוי"ה. פירושו, הוי"ה הוא ז"א, ושדי הוא יסוד דז"א, ומטטרון שהוא ז"א דבריאה הוא מרכבה להוי"ה, שהוא ז"א דאצילות. (דפויי דף ל"ט ט"ד)	תכד מפתחא תניינא, אור וכו': המפתח השני הוא אור המאיר. והוא שמתה להסתכל בו. לפעמים הוא לבן, ולפעמים הוא ירוק, ולפעמים לא זה ולא זה.	תכה מפתחא תליתאה איקרי וכו': המפתח השלישי. נקרא אור זוהר, שמוהר (ומאיר
--	--	---

קבה זהר יתרו חדש
 רקיע דעל גפי חינון, דכתוב פזר הרקיע. * פליל גו עשר שבילין, דנפקי
 מאינון ל"ב שבילין גניזין.
 תכו) מפתחא רביעאה, איקרי אור דסוקלתנו, דיהב סוקלתנו בלבא

חלופי גרמאות

(1) (דניאל יב) ב"א ג.

מאמר	הסולם	ממפרון
ומאיר. הוא זהר המאיר לכל שאר האורות. אור זה מרוקם בכל הצבעים. האור הזה הוא מאותו הזוהר של הרקיע שעל החיות. שכתוב, כזהר הרקיע. כלול בעשר שבילים היוצאים מאלו ל"ב שבילים הגנוזים.	מכוסים בסו"ה כי חפץ חסד הוא, לית ליה גוון, כי מתוך שהי' אינה יוצאת מאויר שלהם, (כמ"ש בזהר בראשית א' דף רנ"א ד"ה נחית ע"ש), אין שייך בהם הגוונים לבן ואדום, כי אין אדום אלא מיציאת המלכות מבינה, כנודע. והוא נציצו לא קיימא לאסתכלא, שאינה עומדת לקבל חכמה, שה"ס הסתכלות, מפני שהוא תמיד בסו"ה כי חפץ חסד הוא ואינו חפץ בחכמה. וע"כ אפילו בשעה שאו"א ממשיכים חכמה כדי להשפיע לישסו"ת, ולא אתחזי גוון, גם אז אין החכמה נמצאת בהם עצמם, וע"כ אין להם גוון, שאין חילוק גוונים לבן ואדום נראה בהם, כי לבן ה"ס חסדים, ואדום ה"ס חכמה, וכיון שאין בהם חכמה, אין גוון שייך בהם. אלא נציץ נציצו לעינין ואגניזי ולא אתיידע, דהיינו בשעה שמשפיעים חכמה לישסו"ת, אין החכמה מתגלית בהם עצמם אלא נוצצת התנוצצות לעינים, שהן חכמה, הנקראת עינים, בשביל ישסו"ת, ומיד ואגניזי ולא אתיידע, שהחכמה נגזרת חכף ואינה נודעת בהם. והנה נתבאר תוכן האור של הדעת הנעלמת שהיא המפתח הא'.	מכוסים בסו"ה כי חפץ חסד הוא, לית ליה גוון, כי מתוך שהי' אינה יוצאת מאויר שלהם, (כמ"ש בזהר בראשית א' דף רנ"א ד"ה נחית ע"ש), אין שייך בהם הגוונים לבן ואדום, כי אין אדום אלא מיציאת המלכות מבינה, כנודע. והוא נציצו לא קיימא לאסתכלא, שאינה עומדת לקבל חכמה, שה"ס הסתכלות, מפני שהוא תמיד בסו"ה כי חפץ חסד הוא ואינו חפץ בחכמה. וע"כ אפילו בשעה שאו"א ממשיכים חכמה כדי להשפיע לישסו"ת, ולא אתחזי גוון, גם אז אין החכמה נמצאת בהם עצמם, וע"כ אין להם גוון, שאין חילוק גוונים לבן ואדום נראה בהם, כי לבן ה"ס חסדים, ואדום ה"ס חכמה, וכיון שאין בהם חכמה, אין גוון שייך בהם. אלא נציץ נציצו לעינין ואגניזי ולא אתיידע, דהיינו בשעה שמשפיעים חכמה לישסו"ת, אין החכמה מתגלית בהם עצמם אלא נוצצת התנוצצות לעינים, שהן חכמה, הנקראת עינים, בשביל ישסו"ת, ומיד ואגניזי ולא אתיידע, שהחכמה נגזרת חכף ואינה נודעת בהם. והנה נתבאר תוכן האור של הדעת הנעלמת שהיא המפתח הא'.

וזו אמרו (באות תכ"ד) מפתחא תנינא, אור נהירו הידו לאסתכלא, והיינו הדעת הגלויה, שהיא הדעת דישסו"ת שבהם יוצאת ה' מאויר שלהם והחכמה מתגלית בהם. וע"כ היא שמתה להסתכל. כי גילוי אור החכמה נקרא הסתכלות. לזמנין איהו הזוהר, דהיינו בשליטת החסדים שה"ס לבן. לזמנין ירוק, דהיינו בשליטת עצמו שהוא קו אמצעי, הכולל חכמה וחסדים. לזמנין לא דא ולא דא, היינו בזמן הקטנות שהגוונים עוד לא נתגלו בו.

וז"ש (באות תכ"ה) מפתחא תליתאה, אקרי אור זהר דזהיר ונהיר, והיינו הדעת המתפשטת. שהיא המפתח הג'. כי דעת כוללת חב"ד, וחור"ב שבדעת אינם מתפשטים לגוף, אלא הדעת שבדעת. (כמ"ש באד"ו אות צ"ב) והיא הנקראת דעת המתפשטת. וכיון שממנו מתפשטת החכמה לגוף, ע"כ נקרא אור זהר, כי אור החכמה מכונה זהר. ובהיותו בחכמה

ביאור המאמר. הדעת נקראת מפתחא, להיותה פותחת האורות של ימין ושמאל, שהם חכמה ובינה, שיוכלו להאיר. וכל זמן שהדעת אינה פותחת אותם ליחדם זה בזה, אינם יכולים להאיר. כנודע. ויש ד' מיני דעת, ג' בראש דו"א, שהם, דעת נעלמת, המכריעה בין או"א עלאין. ודעת גלויה, המכריעה בין ישסו"ת, ודעת מתפשטת מראש דו"א לגוף. שכבר נתבאר היטב באדרא זוטא (אות צ"ב בחסולם ע"ש) והדעת ה' היא הדעת שבגוף, דהיינו הנמשכת מהדעת המתפשטת שבראש אל הגוף. וכל דעת כלולה מחב"ד, כי להיותה מתקנת את חור"ב היא נכללת מהם. ונמצא שיש כאן ד' מיני דעות, שכל אחת מהן כלולה מג', שהם י"ב מיני דעות. והם מכונים י"ב מפתחות.

וז"ש (באות תכ"ג) בידא דמטטרון אתמסרו י"ב מפתחין עילאין ברזא דשמא קדישא, דהיינו י"ב מיני דעות הנ"ל, הנקראות י"ב מפתחות, שהם פותחים כל האורות שבשם הקדוש. וד' מפתחין מנייהו, אינון ד' רזין נהורין דמתפרשין, דהיינו הדעות הכוללות בלי לחשוב ג' הפרטים שבכל דעת, הן רק ד' דעות. שהן הדעת הנעלמת, הדעת הגלויה, הדעת המתפשטת, הדעת שבגוף. שכל אחת מד' מיני הדעות האלו, יש לה דרך הארה המיוחדת לה.

וז"ש, מפתחא דא, אקרי אור נציץ טמיר וגניז, והיינו הדעת הנעלמת שבאו"א עלאין, שהחכמה טמירה וגנוזה בהם, מפני שהי' אינה יוצאת מאויר או"א, והם תמיד בחסדים (דפו"י דף ל"ט ט"ד * דף מ' ט"א)

זהר יתרו חדש קבמ
למינדע ולאסתפלא ולקיימא על רזין עילאין. והאי אור דתרי לבא, זחיב נהירו
דחכמתא וסוכלתנו, למינדע ולאסתפלא.
תכז) ואלין אינון ד' מפתחן עילאין, דכל שאר מפתחן פלילין בהו.
וכלהו אתמסרו בידא דהאי רב ממנא, מטטרו"ן. מארי רב פלהו "רזין
דמאריה, בגילופין דרזין דשמא קדישא * מפונשא.

מאמר על ארבעת רבעיהן בלכתם וגו'

תכח) על ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו וגו', על ארבעת דאינון ד'
דתחתייהו, ואינון דתחתייהו, איקרון רבעיהן. כד"א, רביע תחות טועניה,
ועל אינון דרביעין תחתייהו, כד אינון בעאן למיזל אולין. דכל חד אית ליה
ד' גלגלי אופנים, רביעין תחתייהו. ועל אלין רבעיהן * אמר, בלכתם ילכו.

חלופי גרמאות

פ נ"א מוסיף גו רזין (דפוסים ראשונים). צ נ"א מפורש (דפוסים ראשונים). ק ה"ג דפוס מונקאטש נ"א ל"ג אמר
(דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	מטמרון
בחכמה וחסדים יתרו כדרך הקו האמצעי, ע"כ אומר דזהיר ונהיר, דזהיר, הוא חכמה, ונהיר, הוא חסדים. איהו זהר דנהיר לכ"כ שאר נהורין, כי הוא לבדו מתפשט ומאיר בגוף וממלא ארדין ואכסדראין דגוף. אבל כ' המפתחות הראשונים אינם מאירים לגוף. האי מרקמא בכ"כ גונון, שהוא כולל כל ג' גונון לבן אדום ירוק. האי אור איהו מההוא זהר דהוא רקיע דע"כ גבי היון, שכתוב כזהר הרקיע. דהיינו שה"ס החכמה הנמשכת מזהר הרקיע מדעת דישסו"ת, שהוא הרקיע העליון שעל החיות דז"א. ונודע, של"ב שבילים ה"ס עשר ספירות דבינה וכ"ב אותיות דז"א (כח"ש באדרא זוטא אות ע"ג) ונמצא שהדעת המתפשטת, שהיא דעת דדעת דישסו"ת, היא בחינת י"ס דבינה, להיותו נמצא בראש ז"א. ומה שנמשך מהדעת המתפשטת לגוף, הוא בחינת כ"ב אותיות דז"א. וז"ש כ"כ גו עשר שביילין, דהיינו עשר ספירות דבינה, מפני שהוא דעת דדעת דבינה שבראש ז"א. מאינון ש"ב שביילין. כי ל"ב שבילין כוללים עשר דבינה וכ"ב דז"א.	דחכמה, וז"ש, דיהב סוכלתנו בלבא, דהיינו שמתלבש בלב, למנדע ולאסתפלא ולקיימא על רזין עילאין. שכל המשיג אותו אור, הוא יודע ומשיג הסודות העליונים. והאי אור דהדי לבא, וזה האור המתלבש ומשמת את הלב, יהיב נהירו דחכמתא וסוכלתנו למינדע, ולאסתפלא, שהוא הנותן הארת החכמה לדעת ולהסתכל.	דחכמה, וז"ש, דיהב סוכלתנו בלבא, דהיינו שמתלבש בלב, למנדע ולאסתפלא ולקיימא על רזין עילאין. שכל המשיג אותו אור, הוא יודע ומשיג הסודות העליונים. והאי אור דהדי לבא, וזה האור המתלבש ומשמת את הלב, יהיב נהירו דחכמתא וסוכלתנו למינדע, ולאסתפלא, שהוא הנותן הארת החכמה לדעת ולהסתכל.

תכז) ואלין אינון ד' וכו': ואלו הם ד'
מפתחות עליונים שכל שאר המפתחות כלולים
בהם. כי כל אחד מאלו ד' מפתחות כולל מג'
שהם חב"ד, וע"כ הם י"ב, כנ"ל בסמוך, הרי
שכל המפתחות כלולים באלו הד'. וכולם
נמסרו בידי הממונה הגדול הזה, מטטרו"ן.
השר הגדול על כל סודות אדונו, שבחקיקות
של הסודות של השם הקדוש המפורש.

מאמר על ארבעת רבעיהן בלכתם וגו'

תכח) על ארבעת רבעיהן ילכו וגו': על
ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו וגו'. היינו על
ארבעתם של אלו ארבעת האופנים שמתחתיהן
כי אלו שמתחתיהן נקראים רבעיהם. כמש"א
דובץ תחת משאו. ומתרגם, רביע תחות
טועניה. ועל אלו הרובצים תחתיהן, כשהחיות
רוצות ללכת הולכים האופנים, כי כל אחת
יש לה ד' גלגלי אופנים הרובצים תחתיהן.
ועל אלו רבעיהם, אמר בלכתם ילכו.

דהיינו

וז"ש (באות תכ"ו) מפתחא רביעאה,
אקרי אור דסוכלתנו, היינו הדעת המלוכשת
בגוף בלב, שהוא המפתח הרביעי. ונקרא אור
התבונה, להיותו מתפשט מן הדעת שבדעת
(דפוי" דף מ' ט"א)

קל זהר יתרו חדש
תכט וְהֵינּוּ דְכְּתִיב, ׀ וּבִלְכַת הַחַיִּוֹת יִלְכוּ הָאוֹפְנִים אֶצְלָם, וּבַהֲנִשָּׂא הַחַיִּוֹת כּוֹי יִנְשָׂאוּ הָאוֹפְנִים. וְאִי אוֹפְנִים רַבְעִיָּהֶם דְּחַיִּוֹת, אֶצְטְרִיךְ לְמִימְר וּבִלְכַת הָאוֹפְנִים. אֶלָּא יִמְכָּאן דְּחַיִּוֹת נְטִלִין ׀ לְדַנְטִלִין לֹון, כְּגוֹנוֹנָא דָּא אַרוֹן, נְטִיל לְמֵאן דְּנְטִיל לֵיהּ.
תל כְּרִסְיָא קְדִישָׁא ׀ נְטִילַת לַחַיִּוֹת. וְאִי ׀ אִיהִי נְטִילַת לֹון, זִיעָא דְּחַיִּוֹת מִמָּה ׀ אֲתַעְבִּיד. אֶלָּא זִיעָא דִּילְהוֹן, בְּאֶסְתְּכְלוּתָא לְמִינְדַע וּלְאֶסְתְּפִלָּא וּלְאֲדַבְקָא, בְּמָה דְּטָמִיר וְגַנְיֹו, וְלֹא יְכַלִּין לְמִיקָם בֵּיהּ. וְעַל דָּא אִיהוּ זִיעָא דִּילְהוֹן. אֶבְל כֹּל אֵינוֹן דְּמִתְדַבְּקָאן בְּקַדוּשָׁה עֵילְאַה, אֵינוֹן נְטִלִין לְאֵינוֹן דְּנְטִלִין לֹון. וְרַזָּא דָּא, עַל אַרְבַּעַת רַבְעִיָּהֶן בְּלַכְתָּם יִלְכוּ.

מאמר וגביהם וגובה להם

תלא ׀ וּגְבִיָּהֶן וּגְבִיהָ לָהֶם. וּגְבִיָּהֶם, רַזָּא דְּגוֹנוֹנִין דְּגוֹפָא, אֲתַנְהִיר וְסִלְקָא בְּשִׁיעוּרָא יִמְרִישָׁא דְּכוּצִינָא לְרִישָׁא דְּכוּצִינָא כְּשִׁיעוּרָא דְּלַתְתָּא. וְאֶסְתְּחַרָּא בְּאַרְבַּע גּוֹנוֹנִין נְצִיצִין. גּוֹון נְהִיר בְּנְהִירוֹ, בְּרַזָּא דְּחֻשְׁמֵל לְעֵילָא, כַּד נְהִיר וְאֲתַגְנִיז גּוֹ גּוֹנוֹי. גּוֹון נְצִיצִין, דְּנְצִיצִין בְּנְצִיצִין. גּוֹון וְהִיר, בְּזַהֲרָא דְּרִקִּימוֹ דְּרִקִּיעָא דְּקִימָא עֵלְיָהוּ. גּוֹון מְרַקְמָא מְכַל גּוֹנוֹנִין, וְאֲתַפְלִיל בְּכִלְהוֹן, וְדָא אִיהוּ גּוֹפָא מְצִיָּרָא ׀ בְּצִיָּרָא, לְאֲתַפְלִילָא בְּכִלְלָא תְּדָא.

חלופי גרסאות

ר נ"א כאן (דפוסים ראשונים). נ"א כחן (מונקאטש במרובעים).
 ש נ"א למטלין (דפוסים ראשונים). ת נ"א נטיל (דפוסים ראשונים). א נ"א הוה נטיל (דפוסים ראשונים). ב נ"א מוסיף קא אהעביד (דפוסים ראשונים). ג נ"א ל"ג מן מרישא עד דלתתא (דפוסים ראשונים). ד נ"א בנצצין (דפוסים ראשונים). ה נ"א מצירא (קראקא).

מסורת הזהר

(יחזקאל א) פקודי שלט בהעלותך ק קיו. ח (שם) אורא רבא שלו.

הסולם

מאמר
תכט וְהֵינּוּ דְכְּתִיב וּבִלְכַת וּגְוִי׃
 והיינו שכתוב, ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם ובהנשא החיות וגו' ינשאו האופנים. ואל, ואם אופנים הם רבוצים תחת החיות, היה צריך לומר, ובלכת האופנים ילכו החיות אצלם. ומשיב, אלא מכאן שהחיות נושאות את האופנים הנושאים אותן. כעין זה הארון נושא את נושאו.

מאמר וגביהם וגובה להם

תלא וּגְבִיָּהֶם וּגְבִיָּהֶם וּגְבִיָּהֶם וּגְבִיָּהֶם. והיינו שכתוב, ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם ובהנשא החיות וגו' ינשאו האופנים. ואל, ואם אופנים הם רבוצים תחת החיות, היה צריך לומר, ובלכת האופנים ילכו החיות אצלם. ומשיב, אלא מכאן שהחיות נושאות את האופנים הנושאים אותן. כעין זה הארון נושא את נושאו.
תל כְּרִסְיָא קְדִישָׁא נְטִילַת וכו׃ וכן הכסא נושא את החיות הנושאות אותו. שואל, ואם הכסא נושא את החיות, ממה נעשית הזיעה של החיות. ומשיב, הזיעה שלהן אינה נעשית מחמת המשא של הכסא, אלא הזיעה שלהם היא מחמת הסתכלותן לדעת ולהסתכל ולהשיג במה שנסתור וגנוז, ואינן יכולות לעמוד עליו, ועל זה באה הזיעה שלהן. אבל כל אלו (דפו"י דף מ' ט"א)

תלב) וגובה להם, מסטרא דלעילא. וינאָה להם, מסטרא דלתתא. וגובה להם, גובה שמים. וינאָה להם, דחילו דחיל ומכעית וארעיש פולא. דחילו דסתרא דלא לקרבא לקודשא. ואיהו דסתרא לון מסטרא דלתתא.

תלג) וגובה להם, בסליקו דחיו דגונוי שמים. בגין דגונוי שמים, שהוא רנא דכתיב, גובה שמים. ומאן ואיהו. דנטיל פל גונוין, מימינא ומשמאלא, וכד נטיל לון לגביה, איקרי גובה שמים.

תלד) וינאָה להם, בחיו דההוא ינאָה לתתא, בסדורא דאינון גונוין להטין ומהפכין חיו דאשא דלא דקיק, כאשא דקיק ולעילא. והאי איהו דקא מכעית לכלא. ובג"כ, וגובה להם, מלעילא. וינאָה להם, מתתא.

מאמר וגבותם מלאות עינים

תלה) וגבותם מלאות עינים, לאסתכלא בכל סטריין. ואע"ג דאית

חלופי גרמאות

1 ו"א הוא (מתקאטש בסגוריים). 2 ה"ג הסלם ו"א מוסיף לעילא בחדוהא (קראקא) ו"א בחזוהא (מנוקאטש).

מאמר	הסולם	וגביהם וגובה להם
הגוונים. וזה הוא גוף מצוייר בציוור, להכלל בכלל אחד. שכל הקוין משמשים כאחד. והוא נקרא, בכתוב, גביהם.	תלב) וגובה להם, מסטרא וכו': וגובה להם, היינו, מצד שלמעלה, שהוא ז"א. ויראה להם, הוא מצד שלמטה, שהוא המלכות. וגובה להם, פירוש, גובה השמים, דהיינו הגובה של ז"א, שנקרא שמים. ויראה להם, היינו היראה שמתירא, מחמת הדינין המופיעים במלכות, בעת הארת החכמה, המפחידה והמרעשה את הכל. היא היראה המסבכת, להרחיק החיצונים שלא לקרב אל הקודש. שלא ימשיכו החכמה ממעלה למטה. ויראה זו מסבכת את החיות מצד מטה, מצד המלכות.	להם. היינו במראה, שהיא הארת החכמה, של היראה היא שלמטה, שהיא המלכות, דהיינו בסדר של הגוונים דג' הקוין הלוהטים ומהפכים מראה האש שאינה דקה, למראה האש הדקה שלמעלה. וזה הוא המפחיד את כל. ומשום זה, וגובה להם, מלמעלה, מו"א. ויראה להם, מלמטה, ממלכות.
תלג) וגובה להם, בסליקו וכו': וגובה להם. היינו בעלית המראה, שהיא הארת החכמה, מגוונים של השמים, משום שגונוי השמים, שהם לבן אדום ירוק, הם סוד הכתוב, גובה שמים. שהאורות גבוהים. ומי הוא גובה שמים. היינו אותו הלוקח כל הגוונים מימין ומשמאל, וכולם יחד. שהוא ז"א, שנקרא שמים, דהיינו הקו האמצעי, וכשלוקח הימין והשמאל אצלו, נקרא גובה השמים. שאז הוא הגובה של האורות.	פירוש. שע"י הארת ג' הקוין מתהפכת המלכות לצורת בינה, ומאירה בהארת החכמה כמו התבונה. ואע"פ שהאש של המלכות אינה דקה, אלא היא בחינת דינים. והאש של התבונה היא דקה. כי עצם התבונה כולה רחמים, רק מחמת עלית המלכות אליה נראים בה דינים, עכ"ז הארת הקוין עושה את שתייהן שוה. וז"ש בסדורא דאינון גונוין, דהיינו ע"י סדר ג' הקוין, שה"ס ג' גונוין לבן אדום ירוק, להטין ומהפכין חיו דאשא דלא דקיק שהיא המלכות, מהפכים אותה להיות כאשא דקיק לעילא, שהיא התבונה. והאי איהו דקא מבעית לכלא, כי אע"פ שהמלכות נודככה כתבונה, עכ"ז הדינים טמונים בה בפנימיותה, ומטילים פחד על הכל.	פירוש. שע"י הארת ג' הקוין מתהפכת המלכות לצורת בינה, ומאירה בהארת החכמה כמו התבונה. ואע"פ שהאש של המלכות אינה דקה, אלא היא בחינת דינים. והאש של התבונה היא דקה. כי עצם התבונה כולה רחמים, רק מחמת עלית המלכות אליה נראים בה דינים, עכ"ז הארת הקוין עושה את שתייהן שוה. וז"ש בסדורא דאינון גונוין, דהיינו ע"י סדר ג' הקוין, שה"ס ג' גונוין לבן אדום ירוק, להטין ומהפכין חיו דאשא דלא דקיק שהיא המלכות, מהפכים אותה להיות כאשא דקיק לעילא, שהיא התבונה. והאי איהו דקא מבעית לכלא, כי אע"פ שהמלכות נודככה כתבונה, עכ"ז הדינים טמונים בה בפנימיותה, ומטילים פחד על הכל.

מאמר וגבותם מלאות עינים

תלה) וגבותם מלאות עינים: היינו להסתכל בכל הצדדים. ואע"פ שיש בעלי עינים אחרים

תלד) ויראה להם, בחיו וכו': ויראה (דפויי דף מ' ט"א)

קלב זהר יתרו הדש
מארי דעינים בחיזו לאסתפלא אחרנין לתתא, ׀ אלין באינון עיינין לאסתפלא אלין באלין בסתרנו, לקמיהו ובאחורא, דעינין סחרין לכל סטרין.
תלז ובג"כ חמאן הקא והקא, בסטרא ׀ דא ובסטרא דא, חמאן מה דתוי, ומה דזמין למתוי מסטרא דאחורא. והיינו דכתיב סביב. וחמאן מימינא וחמאן משמאלא. חמאן מימינא, בכל ארח זכו וקשוט. חמאן משמאלא, בכל ארח דלא קשוט ולא קיימא בזכו. וע"ד מסתפלן בכל סטרין, ובדא אית לון שולטני וסוקלתנו על כולא, לאסתפלא בכל הני סטרין, מה דלא מסתפלן הכי כל * אינון אחרנין.
תלז ועכ"ד לא יכלין לאסתפלא לעילא, ולא אתייהיב לון רשו לאסתפלא. וכד בעאן לאסתפלא, פלהו מרתתי בדחילו באימתא בזיע, וכלהו קראן בדחילו סגי, בקל רב, ׀ ברוך קבוד ה' ממקומו.
תלח וגביהם, ולא כתיב מהו, פמא דכתיב לבתר, וגבתם מלאת עינים. אלא גופא דסטרא דמסתפלא לגו, לגבי נקודה סתימא. מההיא סטרא אית לון גובה. וכלהו מסתפלן לגו, פד"א ׀ וכל אחריהם ביתה.

מסורת הזהר (שם ג) ב"א רית. י' (מ"א ז) ויצא קמג.
חלופי גרסאות ח נ"א מסיף אלא אלין (דפוסים ראשונים). ט נ"א ל"ג דא (קראקא) י נ"א בחיל (דפוסים ראשונים).

מאמר אחרים להסתכל במראה שלמטה, אלו מסתכלים בעינים האלו אלו באלו סביב, מלפניהן ובאחוריהם, כי העינים מסבבות לכל הצדדים. פירוש, המראה שלמטה, שהיא במלכות, ששם מקום גילוי הארת החכמה, נמצא שעיקר ההסתכלות הוא לצד שמאל שמשם מאירה החכמה. משא"כ המראה שהיא בז"א, שאע"פ שיש בו חכמה וחסדים, הוא בוחר בשליטת החסדים, לפיכך נבחן, שהוא מסתכל לכל ד' הצדדים בשוה. שהם ימין ושמאל פנים ואחור. שה"ס ג' קוין ומלכות המקבלתם. ולפי שהחיות האלו הן מאירות מצד ז"א, ע"כ נאמר בהן וגבותם מלאות עינים, שמסתכלות בכל ד' הצדדים בשוה. וז"ש, ואע"ג דאית מארי דעינים בחיזו לאסתפלא אחרנין לתתא, ואע"פ שיש בעלי עינים אחרים להסתכל במראה שלמטה. דהיינו המסתכלים במקום המלכות ששם עיקר ההסתכלות הוא לשמאל כנ"ל. אבל אלין באינון עיינין לאסתפלא אלין באלין בסתרנו לקמיהו ובאחורא, דעינים סחרין לכל סטרין, כי אלו שהם מבחינת ז"א מסתכלות בכל ד' הצדדים, פנים ואחור ימין ושמאל בשוה. כנ"ל.
(דפוי"ך מ' ט"א * ט"ב)

הסולם תלז) ובג"כ חמאן הכא וכז: ומשום זה הן רואות כאן וכאן, בצד זה ובצד זה, כשרואות לפנים, הן רואות מה שהיה, וכשרואות מצד האחור הן רואות מה שעתידי להיות. והיינו שכתוב, סביב. ורואות מימין ורואות משמאל. רואות מימין שהוא חסד, בכל דרך זכות ואמת. רואות משמאל שהוא גבורה בכל דרך שאינו אמת ואינו עומד בזכות. וע"כ מסתכלות לכל הצדדים. ובוה יש להן ממשלה ותבונה על הכל, להסתכל בכל הצדדים האלו. מה שהאחרים אין מסתכלים כך.
תלז) ועכ"ד לא יכלין וכו': ועם כל זה, אינם יכולים להסתכל למעלה, ולא ניתנה להם רשות להסתכל. וכשרוצים להסתכל, כולם יראים בפרד באימה וברעדה, וכולם קוראים ביראה גדולה, בקול גדול, ברוך כבוד ה' ממקומו.
תלח) וגביהם ולא כתיב וכו': שואל, כתוב וגביהם, ולא כתוב מה הם, כמו שכתוב אחר כך, וגבותם מלאות עינים. ומשיב, אלא וגביהם, הם בחינת הגוף המסתכל לפנים, אל הנקודה הסתומה, שה"ס או"א עליו, כלומר שד' הגוונין של הגוף הם תחת שליטת החסדים של

זהר יתרו חדש קלג
תלט אברהם יאתקריב לגבי רזא דקיימא, עד דסליק ברזא עילאה לעילא. ועם פל דא לא זכה כיעקב, דיעקב איקרי איש תם. מהו איש תם, רזא דא פמא דאתמר, איש האלהים, מאריה דביתא. משה אקרי איש האלהים, יעקב אקרי איש תם, וכלא רזא תדא.
תמ אוף הכי וגבותם, ההוא דקיימא לגו. פלהו מליין עיינין ללאסתפלא לבר. ואף על גב דלא מסתפלא לגו, גובה להם, וגבותם מלאות עינים.

מאמר ובלקת החיות ילכו האופנים

תמוא ובלקת החיות ילכו האופנים אצלם ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים, וכלהו כפום ההוא רוחא, דאזיל ושלטי עלייהו.
תמב על אשר יהיה שם הרוח ללקת, פתיב אל אשר, וכתוב על אשר. אל רוח דא דנפיק מגו רוחא סתימאה, ודא איהו רוח קדישא, פד

חלופי גרסאות

כ נ"א מוסיף כד אתקריב (דפוסים ראשונים). ל נ"א ולאסתכלא לבר אע"ג (דפוסים ראשונים) ו ה"ג בדפוסים ראשונים נ"א ל"ג מן רוח עד רוח (מנוקאטש).

מסורת הזהר

(יחזקאל א) לעיל אות תכט. ל (שם) בהעלותך קיא. (שם) לעיל אות שפט.

וגבותם מלאות עינים

הסולם

מאמר

להם שיש להם גובה, על כל שאר המדרגות.
תמ אוף הכי וגבותם וכו': אף וגבותם כך, כמו וגביהם, דהיינו אותו העומד בפנים, דהיינו בשליטת החסדים דא"א עלאין, שהם פנימיות, והן כולן מלאות עינים להסתכל לחוץ, דהיינו לשליטת החכמה דישסור"ת, שהם לחוץ מאר"א, ומשמיענו, שאע"פ שאינן מסתכלות לפנים, גם אז יש להן גובה, על שאר המדרגות. וז"ש, גובה להם וגבותם מלאות עינים, פירוש. אע"פ שגבותם מלאות עינים להסתכל לחוץ, יש להן גובה. והטעם הוא, מפני שעיקר בנין הוא להסתכל לפנים כנ"ל, אלא כדי להשפיע אל המלכות הם מסתכלים לחוץ, להמשיך חכמה בשבילה מישסור"ת, שהם חיצוניות דאר"א. וכיון שעיקר בנין הוא בשליטת החסדים דאר"א, ע"כ גם כשמסתכלים לחוץ, יש להם אותו הגובה.

מאמר ובלקת החיות ילכו האופנים

תמא ובלקת החיות ילכו האופנים ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים. וכולם הם כפי אותו הרוח ההולך ושולט עליהם.

תמב ע"פ אשר יהיה וגו': על אשר יהיה שם הרוח ללקת. שואל למעלה כתוב, א"א אשר

של א"א עלאין, שה"ס פנימיות. מבחינה זו יש להם גובה. וכולם מסתכלים לפנים, דהיינו תחת שליטת החסדים, כש"א, וכל אחוריהם בינה.

תלט אברהם אתקריב וכו': אברהם נתקרב לסוד הברית עד שעלה בסוד העלין, שנעשה מרכבה לז"א, למעלה, לחסד, שהוא צד ימין דז"א, ועם כל זה לא זכה כיעקב, כי יעקב נקרא איש תם. מהו איש תם. הוא סוד, כמו שנאמר, איש האלקים, שפירושו, הבעל של הבית, שהוא מלכות הנקראת אלקים. כי יעקב הוא מרכבה לגוף ז"א, שהוא קו האמצעי הכולל חכמה וחסדים כאחד, שמבחינת קו האמצעי נבחן ז"א שהוא הבעל של המלכות. משא"כ אברהם לא היה מרכבה לגוף ז"א, אלא לקו ימין שלו בלבד, שמבחינה זו אין ז"א הבעל של המלכות. כי מלכות נאצלת מגופו של ז"א, מבי צדדיו יחד. משה, נקרא איש האלקים, יעקב נקרא איש תם. והכל סוד אחד, שלהיותם מרכבה לקו האמצעי ע"כ נחשבים למשפיעים אל המלכות. פירוש. שז"ס וגביהם, דהיינו לבחינת הגוף דחיות, שהוא בחינת גוף דז"א, כלומר, לקו האמצעי, שהחכמה והחסדים מאירים בו כאחד תחת שליטת החסדים. שה"ס פנימיות. מבחינה זו וגובה (דפויי דף מ' ט"ב)

קלד זהר יתרו חדש
נפיק מגו ההוא טמרא דכורסייא, וכטיש ביההוא דשרי עלוי, כדין פלהו
נטלין פחדא לגביה, ותינו על אשר. אל אשר, דכטיש יביה ההוא רותא,
ולא שארי, אלא דנטיל לגביה, ונטלי פלהו לגבי ההוא סטרא.
תמוג על אשר יתיה שם הרוח ללכת, על: ההוא אתר טמיר ונגניו.
דההוא רותא עילאה שריא עלוי, פלהו מסתכלן לגביה, לאתוספא זיוא.
ומההוא זיוא, אתוספא זיוא אינון קרני החיות. ואינון זיוא דלהיט ונצין, לפום
אסתכלותא דיקרא, דההוא רוח אקרא, דנפיק מהאי רוח קדמאה, דאיהו
טמיר ונגניו בגניו יקרא.
תמד דא איהו ברזא דשמא קדישא, דכליל ביה שם אהיה, שמא רבה
ושליטא. מהאי שמא, נעאין ודחלין, ונטלין באימתא בויע. ודא איהו שמא

חלופי גרמאות

נ ה"ג הסלם נ"א קמיה (בכל הדפוסים). ט נ"א לגבי (מונקאטש) ו נ"א שהיא (קראקא) פ נ"א מוסיף רוח אחת
(קראקא) צ נ"א כליל (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	ובלכת החיות ילכו האופנים
אשר, וכאן כתוב על אשר. ומשיב, אלא רוח זה היוצא מתוך הרוח הסתום, וזה הוא הרוח הקדוש כשיוצא מתוך אותו הרוח הנסתר שבכסא, ובוטש, היינו שמזדווג, באותו הרוח השורה עליו, אז כל החיות נוסעות יחד אליו. והיינו עוד על אשר. אל אשר, פירושו, שאותו הרוח מזדווג בו, ברוח של הכסא, והרוח של הכסא אינו שורה עליו אלא שנוסע אליו למקומו. וכל החיות נוסעות לאותו הצד.	פירושו. החיות האלו, הם בחינת הג"ת דו"א, עם המלכות המקבלתם, שהן ד' רגלי הכסא העליון. שהוא בינה. והרוח שבחיות נאצל מן הרוח העליון שבכסא, שהוא בינה. ורוח החיות לוקח כל כחו מהרוח שבבינה עי"ז שמזדווג עמו. והוא מזדווג עמו בב' בחינות. א) שמזדווג עמו במקום הרוח העליון, דהיינו במקום בינה, ומשם הוא משפיע אל החיות. ב) שהרוח העליון יורד למקום הרוח התחתון, ומזדווג עמו במקום הרוח התחתון, דהיינו במקום החיות.	תמוג על אשר יהיה וכו': ומפרש יותר. על אשר יהיה שם הרוח ללכת, על פירושו, על אותו מקום הנסתר והגנוז אשר הרוח העליון שורה עליו, דהיינו שהווג הוא במקום בינה, וכל החיות מסתכלות אל הרוח אשר שם, להוסיף הזיו שלהן. ומאותו הזיו נתוסף הזיו, שהוא נקוד קרני החיות. והוא הזיו הלוהט ונוצץ לפי ההסתכלות היקרה של אותו רוח אחר, דהיינו הרוח של החיות, היוצא מהרוח הראשון, דהיינו מהרוח העליון שבבינה, שהוא נסתר ונגנו בגניו יקרה. דהיינו בבינה.
וז"ש רוח דא, של החיות, דנפיק מגו רוחא סתימאה, ומפרש, ודא איהו רוח קדישא, של החיות, כד נפיק מגו ההוא טמירא דכורסייא, כשיוצא מן הרוח הנסתר שבכסא, דהיינו מן הרוח שבבינה. ובטיש בההוא דשרי עלוי, ובוטש באותו הרוח של הבינה, במקום שעודנו שורה עליו, דהיינו במקום בינה, כדין וכו' והיינו על אשר. כי על מורה שהרוח דחיות הוא במקום העליון		תמד דא איהו ברזא וכו': זה, הרוח הראשון, הוא בסוד השם הקדוש שכלול בו שם אהיה, כי הג"ד דבינה נקראות בשם אהיה, וכיון שהרוח העליון הוא מז"ת דבינה, ע"כ אומר שכלול בו אהיה, כי ז"ת דבינה עצמם, נק' הויה בניקוד אלקים אלא משום שהם שייכים לבינה נכללו בשם אהיה, שהוא שם גדול ושלט. מהשם הזה, רועדות ומפחדות החיות

(דפוס דף מ' ט"ב)

זהר זהר יתרו חדש קלה
דשליט על רתיכא דא, בךשימו דתלת שמהן דכלילן ביה. בךזא דא אית
שבעין שמהן מפורשין, שליטין על כל רזין וגניזין עילאין, די כל חילין
ומשריין זעאן מנייהו, ונטלי בגינייהו. בךזא דא, כלילן כ"ב אתון, וכלהו
שבילין.

תמוה רוח אחרא דנפיק מתאי רוחא קדמאה, איהו דמתמן רזא
דמהימנותא בכל סטריין. ודא איהו בךזא דשמא קדישא, דכליל ורשים עליה,
שמא דאקרי יהוה, דנפיק ואתרשים מגו שם אהייה. ואע"ג דכלא בךזא
תדא, אכל שם יהוה בגין אב, דאתבני משמא טמירא אהייה. ודא איהו רזא,
דנפיק מרוחא קדמאה.

תמוז רוחא אחרא תתאה, דנפיק מגו רוחא דא, דא איהו בךזא דשמא
קדישא כליל ביה שם אדני. שמא דא שליט, על חיות ואופנים לתתא.

תמוז והכי איהו רזא עילאה ותתאה. עילאה שם אהייה, שליט על אינון
חיוון עילאין, בךזא דשמא קדישא דקאמרן. תתאה שם אדני, שליט על אלין
חיוון תתאין לתתא.

מאמר החיות, ונושאות את הכסא שה"ס השם אהיה,
כאימה וברעדה. וזה הוא השם השולט על
מרכבה זו, דהיינו ד' החיות, ברושם של ג'
שמות, אל אלקים הוי"ה, שה"ס ג' קוין, הכלולים
בו. כי הם יוצאים מג' קוין שביסודות, שהם
ז"ת דבינה. בסוד הזה, של ג' השמות שהם ג'
קוין, יש ע' שמות מפורשים, שה"ס ע"ב שמות
היוצאים מסוד ג' הפסוקים ויסע ויבא ויט,
ונקראים ג"כ ע' שמות בסוד ע' סנהדרין וב'
סהדי (כמ"ש בזהר בשלח אות קס"ג) השולטים
על כל הסודות והטמונות העליונים, שכל
הצבאות והמתנות רועדים מהם, ונוסעים
בשבילם. כלומר, שנוסעים בכח ג' הקוין שבהם
בסוד הזה כלולים כ"ב אותיות וכל השבילים.

פירוש. כי ל"ב שבילי החכמה, ה"ס עשר
ספירות דישסות וכ"ב אותיות דז"א (כמ"ש
באדרא זוטא אות ע"ג) כי החכמה אינה נגלית
בעשר ספירות דישסות זולת בהתכללות כ"ב
אותיות דז"א, וע"כ נחשבים ביחד בגילוי
החכמה, שהם כחשבון ל"ב. כמ"ש שם בהסולם.
וז"ש, ברזא דא, דהיינו בישסות, כלילין
כ"ב אתון, שהן ז"א, שעלה אליהם למ"ן,
וכלהו שבילין, שעל ידיהם יצאו כל ל"ב
שבילי החכמה.

תמה רוח אחרא דנפיק וכו': הרוח
האחר, היוצא מהרוח הראשון הזה שה"ס
אהיה, הוא שמשם סוד האמונה בכל הצדדים,
(דפרי"ך דף מ' ט"ב)

הסולם ובכח החיות ילכו האופנים
דהיינו ז"א שכולל כל ו"ק, וזה הוא בסוד
השם הקדוש הנכלל ונרשם עליו, השם הנקרא
הוי"ה. שהוא יוצא ונרשם מן השם אהייה,
כי ז"א הנקרא הוי"ה, נאצל מן הבינה הנקראת
אהיה. ואע"פ שהכל הוא סוד אחד, אמנם שם
הוי"ה הוא בנין אב, שנבנה מן השם הנסתר
אהיה. וזה הוא סוד שהרוח של החיות, שהוא
בחיות ז"א, יצא מהרוח הראשון, שהוא אהיה.

תמוז רוחא אחרא תתאה וכו': רוח
אחר תחתון, היוצא מרוח זה שה"ס הוי"ה, זה
הוא בסוד השם הקדוש הכלול בו, שהוא השם
אדני. שהוא המלכות. שם זה שולט על חיות
ואופנים שלמטה, של המלכות.

תמוז והכי איהו רזא וכו': וכך הוא
סוד, עליון ותחתון. העליון הוא השם אהיה,
שהוא בינה, השולט על חיות עליונות, שהן
חגת"ם דז"א, בסוד השם הקדוש שאמרנו,
התחתון הוא השם אדני השולט על החיות
התחתונות, של המלכות, למטה.

פירוש. ב' כסאות יש, הכסא העליון הוא
בינה, והכסא התחתון הוא מלכות, וכמו שהחיות
העליונות שהן חגת"ם דז"א, הן ד' רגלים של
הכסא העליון שהוא בינה הנקראת אהיה, כך
החיות התחתונות של המלכות, הן ד' רגלי
הכסא התחתון שהוא המלכות הנקראת אדני.
(ואינון

קלו זהר יתרו הדש
תמוז «ואיננו יחיות עילאין ואופנים עילאין, וחיית תפאין ואופנים תפאין. חיות עילאין, דקאמרו. אופנים עילאין, אינון נוא דכתיב «שוקיו עמודי שש, ואופנים תפאין ברוא דלתפא, פמה דחיית ברוא דלתפא.
תמוז חיות עילאין ד'. אופנים ד'. פד מתחברא חד באינון נוא דחיית, פדין אינון ואופנים בחיבורא דתהוא חד, אינון ד'. וכן פגוונא דא לתפא, פלהו ברוא ד' דא ד'. חיות ד'. אופנים ד'. ואתפושן * לתפא ברוא דא. והכא בכלהו מתפרשאן רזין עילא ותפא, וע"ד איקרי מרפכה. ואע"ג דלא תמא תחוקאל, אלא מגו רוא דלתפא אסתכי ברוא עילאה.
תנ על אשר יהיה שם הרוח ללכת ילכו, רוא אהיה, פללא דכלא, שליט על חיות עילאין סתימין, ובג"כ אלא אשר יהיה שמה הרוח ללכת, רוא הוי"ה בנין אב. פי רוח התיה רוא אדני, למהוי סתימין רזין גו סתימין דרתיכא דא, למהוי פלא פחדא ברוא תדא.

חלופי גרסאות

ק ה"ג הסלם נ"א ואינון אופנים וחיות עלאין ואופנים עלאין חיות (דפוסים ראשונים). נ"א ואינון אופנים דלתתא חיות וכו' (הגהות דפוס ליוורנא). ר מן חיות עד כמה דחיות הוא ברפוס מונקאטש בסוגריים. ש נ"א עלאין (בכל הדפוסים). ת נ"א דארם וליג דא דר' (קראקא) נ"א דא ד' (ווינצא). א נ"א ואסתכי (דפוסים ראשונים). ב ברפוס מונקאטש אל במרובעים נ"א על (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר

(1) (שה"ש ה) ויקרא רסו.

ובלכת החיות ילכו האופנים

בחיות ובאופנים דז"א, והן למטה בחיות ובאופנים דמלכות. וע"כ נקראת מרכבה. דהיינו כמו מרכבה שיש לה ד' גלגלים. כן כאן נחלק הכל לד'. ואע"פ שיתחוקאל לא ראה אלא מתוך סוד החיות והאופנים שלמטה, שבמלכות, הוא הסתכל מהם גם בסוד העליון, דהיינו גם בחיות ובאופנים של ז"א.

תנ על אשר יהיה וגו': על אשר יהיה שם הרוח ללכת ילכו. הוא סוד שם אהיה, דהיינו בינה, שהוא כלל הכל, שכל החיות והאופנים שלמעלה ושלמטה יוצאים ממנו, השולט על החיות העליונות הסתומות, של ז"א, להיותן יוצאות מן השם אהיה כנ"ל. ומשום זה, אלא אשר יהיה שמה הרוח ללכת, ה"ס הוי"ה, שהוא ז"א, בנין אב שנבנה מן השם אהיה (כנ"ל אות תמ"ה) כי רוח החיה, הוא סוד השם אדני"י. שיהיו הסודות של המרכבות העליונות דאהיה ודהוי"ה, סתומות, דהיינו מלובשות, בתוך הסתומות של המרכבה הזו דאדני"י, כי עיקר הגילוי הוא בשם אדני. כדי שיהיו הכל יחד בסוד אחד.

בלכתם

הסולם

מאמר

תמז ואינון חיות עילאין וכו': והן, חיות עליונות ואופנים עליונים, וחיות תחתונות ואופנים תחתונים. חיות עליונות, הן כמו שאמרנו, שהן חגת"ם דז"א, שהן ד' רגלים לכסא העליון, שהוא בינה. אופנים עליונים, הם סוד שכתוב, שוקיו עמודי שש. שהם נהי"מ דז"א המכונים אופנים. ואופנים תחתונים הם בסוד שלמטה, של המלכות, כמו שיש חיות בסוד שלמטה. שגם במלכות חיות ה"ס חגת"ם, ואופנים שלה הם נהי"מ.

תמז חיות עילאין ד' וכו': החיות העליונות הן ד', והאופנים הם ד'. וכשאופן אחד מתחבר בסוד החיות, אז האופנים שבאותו האחד שנתחבר, הם ארבעה. כלומר, אם נתחבר אופן אחד אל החיות מתחלק ונעשה לארבעה אופנים. וכן כעין זה למטה, בחיות והאופנים של המלכות, כולם הם בסוד זה של ארבעה, חיות הן ד', אופנים הם ד'. ובסוד זה הם מתפרשים גם למטה במלכות. וכאן, בפסוקים של מרכבת יחוקאל, מתבארים ככולם הסודות שלמעלה ושלמטה. כלומר שכל מה שכתוב בחיות ובאופנים ביחוקאל, נלמדים הן למעלה

(דפוי"ך דף מ' ט"ב * ט"ג)

זהר יתרו הדש קלז

מאמר בלכתם ילכו

תנא ^ט בלכתם ילכו, בלכתם ידמאן. אי תימא דחיות, לאו. אלא ברזא דאלין תלת רוחין, תלת שמקן, כד נצצי, נהרין ונפקין דאלין חיון עילאין ותפאין. וכעמדם יעמודו, כד אינון בחבורא חד, בלחישו בלהו קיימין. כדן אתעבידו תלת רוחין חד, תלת שמקן חד, וקב"ה איתגאי בגיאותא על כלא.

תנב ובהנשאם מעל הארץ ינשאו האופנים, בהסתלקות חיות, ברזא דרוחין עילאין, מעל הארץ, מלשמשא על רוחא תתאה, אינון אופנים מסתלקין עמהון, לאתנא, דכלהו גופא חדא, ורזא חדא, בלא פירוודא מעמהון.

תנג פי רוח החיה באופנים, רעוּתא דהיא חיה באופנים. דאע"ג דרעוּתא באינון חיות עילאין, רעוּתא יתיר באינון אופנים. תלתא, תרין גלגין.

חלופי גרמאות
ג נ"א מאן אתמר דחיות (דפוסים ראשונים) ד נ"א אלין
(מנוקאטש) ה נ"א עמהון (דפוסים ראשונים).

מסורת הזהר
(ס' יחזקאל א') תרומה קפב.

בלכתם ילכו

הסולם

מאמר

החיה, והיינו שכתוב, ומעשיהם כעין תרשיש. דהיינו כעין תרי שש, כי תרשיש הוא אותיות תרי שש, זהו ימין ושמאל. שאלו הם שנים מאלו השש. וע"כ כתוב, כעין, שפירושו, כאופן שלהם.

ביאור המאמר. ג' בחינות הן ביתוד ג' רוחין דאהי"ה הוי"ה אדנ"י. א) כשהם מאירים ויוצאים כל אחד בבחינתו, דהיינו, העליונים דאהי"ה הוי"ה, בשליטת החסדים, והתחתון שהוא אדנ"י בהארת החכמה. וד"ש, (באות תנ"א) **בלכתם** וכו' **אלא ברזא דאלין תלת** וכו' כד נצצי נהרין ונפקין. כשהג' הרוחות נוצצים ומאירים ויוצאים, אזלין חיון עילאין ותתאין הולכות החיות העליונות והתחתונות, דהיינו שכל אחת הולכת ומאירה כדרכה, העליונים דאהי"ה הוי"ה מאירים בשליטת החסדים, והתחתון שהוא אדנ"י מאיר בשליטת החכמה. בחינה ב) היא, כשג' הרוחות דאהי"ה הוי"ה אדנ"י מתחברים ונעשים אחד, כלומר שמאירים באור אחד. דהיינו שכולם מאירים בחכמה וחסדים ביחד כדרך הקו האמצעי שכולל חכמה וחסדים, ואינו נוטה לא לחכמה ולא לחסדים אלא מאיר באור הכולל אותם יחד. וד"ש, **ובעמדם יעמודו, כד אינון בחבורא** חד, כשמתחברים כל ג' הרוחות להאיר באור אחד, דהיינו של הקו האמצעי כנ"ל. בלחישו כלהו קיימין, וכולם נמצאים בלחש, דהיינו בבחינת ג"ק דחכמה (כנ"ל בהסולם אות דמ"ט ד"ה

מאמר בלכתם ילכו

תנא **בלכתם ילכו, בלכתם** וכו': שואל, בלכתם ילכו. בלכתם של מי. אם תאמר, בלכתם של החיות, אינו כך. ומשיב, אלא בסוד אלו ג' רוחין הנ"ל בסמוד, שהם ג' שמות, אהיה הויה אדנ"י, עליהם נאמר, ובלכתם ילכו, כי כשהם נוצצים ומאירים הולכות אלו החיות העליונות והתחתונות. **ובעמדם יעמודו**, כשהם בחבור אחד, וכולם עומדים בלחש, אז נעשו ג' הרוחות אחת, וג' השמות נעשו אחד, והקב"ה מתגאה בגאות על הכל.

תנב **ובהנשאם מעל הארץ ינשאו** וכו': ובהנשאם מעל הארץ ינשאו האופנים. היינו, שבהסתלקות החיות שהן בסוד רוחות העליונות, דאהי"ה והוי"ה, מעל הארץ, שהיא המלכות, דהיינו שהחיות העליונות מסתלקות מלשמש על הרוח התחתון, שהוא אדנ"י. או אלו האופנים מסתלקים עמהם, עם החיות, להראות, שהכל הוא גוף אחד וסוד אחד בלא פירוד מהם.

תנג **כי רוח החיה באופנים:** פירושו, שהרצון של אותה החיה, הוא באופנים. כי דודש רוח, מלשון רצון. כי אע"פ שהרצון הוא בחיות העליונות, יש רצון ביותר באלו האופנים. שלשה הם, שנים גלויים, ואחד גנוז. ואלו עושים מעשה הגורמת רצון ונחת לאותה (דפוי"ך מ' ט"ז)

קלח זהר יתרו חדש
 וחד גניז. ואלין עבדין עובדא דרעו בנהיא תיה. והיינו דכתיב ומעשיהם כעין
 תרשיש, וכעין תרי שש דא זמינא ושמאלא, דאלין תרין מאינון שית. וע"ד
 כעין: כגוןא דילהון.

מאמר ודמות על ראשי החיות רקיע

תנ"ד) עד הכא קנא דחיות ברנא עילאה, כגוןא דא לתתא, ודמות
 על ראשי החיה רקיע. ודמות, דיוקנא לתתא, כגוןא דלעילא. דעד הכא אית
 רשו לפרשא, מכאן ולהלאה, מאן דתמי תמי, דלא אית רשו לאסתכלא. מהאי

חלופי גרמאות

1 נ"א כי עין (דפוסים ראשונים).

מאמר	הסולם	כיתובם ילכו
<p>ד"ה (ובפנים) כדין אתעבידו וכו' וקב"ה אתנאי בנאותא על כלא, שכל ג' הרוחות מאירים באור אחד, והקב"ה שהוא הקו האמצעי, מתגאה על כולם, כלומר שכולם משמשים בדרך הארתו, שאינם נוטים לא לימין ולא לשמאל. בחינה ג) היא, כשבי רוחות דאחיה הויה מסתלקים מן הרוח התחתון אדני, דהיינו שמסתלקים מהארת החכמה המאירה במלכות, אלא שמאירים בחסדים מכוסים מחכמה. וז"ש (באות תנ"ג) ובהנשאם מעל הארץ וגו' בהסתלקות חיות ברנא דרוהין עלאין מעל הארץ מלשמשא על רוחא תתאה, שהחיות דסוד רוחות עליונים דאחיה הויה, מסתלקות מלשמש את המלכות, שהיא בשליטת החכמה, אלא מאירים בחסדים מכוסים, אינון אופנים מסתלקין עמהון, עולים ומתחברים עמהן האופנים. ומשמיענו, שאע"פ שהחיות מסתלקות מהמלכות שהיא בהארת חכמה, עכ"ז האופנים, שגם הם בהארת חכמה מתחברים עמהן. והוא מטעם שאע"פ שהחיות הן בחסדים מכוסים עכ"ז צריכות להתכללות מהארת החכמה. וז"ש, לאהזאה דבולתו גופא דא ורזא דא כלא פרודא מעמהון, כדי להראות שאין החיות נפרדות מהארת החכמה שבאופנים, אלא שהן גוף אחד בלתי נפרד. כי אע"פ שהן בחסדים מכוסים, רוצות הן להכלל מהחכמה, ולהיות אחד עם האופנים.</p>	<p>היות עילאין, שאע"פ שהרצון הוא בהארת החיות העליונות בלבד, שהרי נסתלקו מהחיות התחתונות שבאדני, וע"כ הן בחסדים מכוסים מחכמה, עם כל זה רעותא יתיר באינון אופנים, יש להם רצון ביותר, להתחבר עם האופנים, ולהכלל מהארת החכמה שבהם. ומפרש. תלתא, שעיקר האופנים הם שלשה, דהיינו נצח הוד יסוד. תרין גליין, שנים מהם הם גלויים בהארת החכמה, שהם נצח והוד, שבהם מתגלית הארת החכמה. וחד גניז, שמכוסה מחכמה ואינו מתגלה, והוא יסוד. ואלין, השנים שהם נצח והוד, עבדין עובדא דרעו בההיא חיה, דהיינו שמגלים בשבילם את הארת החכמה, כדי שהחיה תכלל ממנה. שפעולה זו היא לרצונה של החיה, כנ"ל.</p>	<p>וז"ש, והיינו דכתיב ומעשיהם כעין תרשיש, כעין תרי שש, דא זמינא ושמאלא, דאלין תרין מאינון שית, כי מעשיהם סובבים על האופנים שהם נצח והוד, ואומר הכתוב, שמעשיהם של נצח והוד, הם כעין שנים משש קצוות, חג"ת נה"י, שהם ימין ושמאל נצח והוד המגלים חכמה. וע"ד כעין, כגוןא דלדון, וע"כ נאמר כעין, שפירושו כעין המעשה שלהם, דהיינו המעשה דגילוי החכמה.</p>
<p>מאמר ודמות על ראשי החיה רקיע</p>	<p>תנ"ד) עד הכא רזא וכו': עד כאן הוא סוד החיות בסוד העליון, שבז"א. כעין זה הוא למטה, במלכות. ודמות על ראשי החיה רקיע. ודמות, מורה, שהצורה של הרקיע של מטה, היא כעין הרקיע שלמעלה. כי עד כאן יש רשות לפרש, מכאן ולהלאה, מי שרואה רואה, ואין</p>	<p>וז"ש (באות תנ"ג) כי רוח החיה באופנים. רעותא דההיא חיה באופנים, דהיינו, שהן רוצות להכלל מהארת החכמה שבאופנים כנ"ל. דאע"ג דרעותא באינון (דפוס"י דף מ' ט"ז)</p>

זהר יתרו חדש קל"ט
 רְקִיעַ וּלְתַתָּא, אֵית רְשׁוֹ לְמִיתְחָמָא, וּמַהֲאֵי רְקִיעַ וּלְתַתָּא, אֵית רְשׁוֹ לְאֶסְתַּכְּלָא.
 מֵאַתְר דְּאֶסְתַּכְּלוּתָא וּלְעֵילָא, אֶתְפְּסִינן שְׁבִילִין וְאוּרְחִין, לֵית עֵינָא דְּאֶסְתַּכְּלָא
 בֵּיהּ, דְּכוּלָּא אֶתְפְּסִינָא.
 תְּנַה) רְאֵשֵׁי תַתְּיָה, אֵינּוּן רְתִיכִין. ד' רִישֵׁי נְהוּרִין לְד' זִיוּנִין. וְאֵינּוּן
 תְּרִיסְר יְרַחֲנִין. וְאֵינּוּן תְּרִיסְר מְכִילִין, וְחַד דְּשֻׁלְטָא עֲלֵיהוּ, לְמַהְוֵי תְּלִיסְר.
 וְאַלִּין אֵיקָרוּן רְאֵשֵׁי שְׁלֹטוֹנִין, שְׁלִיטִין נְהוּרִין יִלְכְּלוּ.

חלופי גרמאות

ז נוסח אחר לכלא (דפוסים ראשונים) נוסח אחר לכלאו רְקִיעִין (מונקאטש במרובעים).

מאמר הסולם ודמות על ראשי החיה רְקִיעַ
 ואין רשות להסתכל. מהרְקִיעַ הוּזָה ולמטה, יש רשות לראות, ומהרְקִיעַ הוּזָה ולמטה, יש רשות להסתכל, ממקום ההסתכלות ולמעלה, נתכסו השבילים והאורחות, אין עין שתסתכל בו, כי הכל נתכסה.

פירוש. הרקיע שעל ד' החיות שבמלכות, הוא ז"א, שהוא בחסדים מכוסים מחכמה, ואין רשות להסתכל בו כי הסתכלות ה"ס גילוי החכמה, כמו שאין רשות להסתכל ברקיע העליון דאו"א. להיותם בחסדים מכוסים. אבל למטה מהרְקִיעַ, דהיינו במלכות, יש רשות להסתכל, כי מקום גילוי החכמה הוא במלכות (כמ"ש בזהר בראשית א' דף רע"ו ד"ה ועוד כחה).

וז"ש, כְּנוּנָא דֵא לְתַתָּא, דְּהֵינּוּ בְד' החיות של המלכות. ודמות וגו' רְקִיעַ, הֵינּוּ, ודמות דִּיוקְנָא לְתַתָּא, שְׁצוּרַת הֶרְקִיעַ לְמַטָּה כו"א כְּנוּנָא דְּעֵילָא, הוּא כְּעֵין הֶרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן שְׁבִאוּ"א. דַּעַד הַכָּא, דְּהֵינּוּ לְמַטָּה מֵהֶרְקִיעַ, אֵית רְשׁוֹ לְפִרְשָׁא, יֵשׁ רְשׁוֹת לְפִרְשָׁא, מִפְּנֵי שְׁלֻמְטָה מֵרְקִיעַ דו"א שֶׁהוּא בְּמַלְכוּת הוּא מְקוּם גִּילּוֹי הַחֲכָמָה. מִכָּאן וְלַהֲלָא, דְּהֵינּוּ לְמַעְלָה, בְּרְקִיעַ דו"א, מֵאַן דְּחַמֵּי חַמֵּי, מִי שְׂרׁוּאָה רׁוּאָה. כְּלוּמַר מִי שְׂרׁוּאָה בְּלֵי עֵינִין וְהַסְתַּכְּלוּת, יוֹכֵל לְרִאוּת. דֵּלֵא אֵית רְשׁוֹ לְאֶסְתַּכְּלָא, אֲבָל לְהַסְתַּכְּלָא וְלַעֲיִין אֵין רְשׁוֹת. מַהֲאֵי רְקִיעַ וּלְתַתָּא, דְּהֵינּוּ בְּמַלְכוּת, יֵשׁ רְשׁוֹת לְהַסְתַּכְּלָא. מֵאַתְר דְּאֶסְתַּכְּלוּתָא, שֶׁהוּא מִמְקוּם הַמַּלְכוּת, וְלַמַּעְלָה, אֶתְפְּסִינן שְׁבִילִין וְאוּרְחִין, וְכו', נִתְכַסּוּ הַשְּׁבִילִים וְהָאוּרְחוֹת. שְׁבִילִים הֵם בְּאוּ"א, אוּרְחוֹת הֵם בִּישְׁסוּ"ת (כמ"ש בראשית א' דף דנ"א ד"ה נחית ע"ש) וּמִשְׁמִיעֵנּוּ בִּזְהַר, שֶׁאִפִּילוּ בְּאוּרְחוֹת דִּישְׁסוּ"ת, שֶׁשֶׁם הַמְּקוּר לְגִילּוֹי הַחֲכָמָה, אֵין הַחֲכָמָה (דפוס דף מ' ט"ז)

קב זהר יתרו חדש
תנו ב' רְקִיעֵינָּ בְּחַד, אֵית רְזָא דְדִיּוֹקְנִין דְּלֵא אֲתַחְזוּן. וּבְחַד, לֵית בִּיהַ דִּיּוֹקְנִין, וְלֵא גּוּוֹנִין, וְלֵא לְמַנְדַּע, וְלֵא לְאַסְתְּכְּלָא, וְלֵית מֵאן דִּיקוּם בִּיהַ. דָּא אִיהוּ רְקִיעַ עֵילָאָה טְמִירָא, דְּגִנִּיז מַה דְּגִנִּיז, וְיִהֵב חִידוֹ וּקְיִמָּא לְכֻלָּא.
תנו בְּרְזָא דְשֵׁם אַהִיָּה, שְׁלִימוֹ דְכָל שְׁמֵהָן. רְזָא דְרְתִיכָא קְדִישָׁא, בְּרְזָא דְר' זִינוּן דְעֵלְמָא עֵילָאָה. רְזָא דְר' שְׁמֵהָן דְכָלִּילָן בְּחַד. תְּלַת שְׁמֵהָן עֵילָאִין, וְחַד דְאַתְחַבֵּר עֵמָהוֹן בְּכָלְלָא חַד.
תנו י"ה, רְזָא טְמִירָא עֵילָאָה. כְּלָלָא דְכָלְלָא, רְקִיעַ עֵילָאָה טְמִירָא דְקְיִמָּא בְּגִנִּיזוֹ. וְחַד סְפִירָא גְנִיזָא טְמִירָא דְכָלְלָא עֲלֵיהַ. הַאי אִיתְאַחַד וְלֵא אֲתַאֲחַד

חלופי גרמאות

ח ה"ג הסלם נוסח אחר רקיעא ולא גיסינן ב' (דפוסים ראשונים). ט נוסח אחר בהו (קראקא).

מאמר **הסולם** **ודמות על ראשי החיה רקיע**
 וחד דשטמא עלייהו למהוי תליכר, שאלו י"ב האורות ה"ס י"ג מדות הרחמים, כי האורות הם י"ב ואחד הכולל אותם הם י"ג. ואלין אקרון ראשי שטונין, דהיינו ד' ראשי האורות, הם ראשי שלטונות, שכל אחד מן הד', שולט על הזוג אשר תחתיו, ואלו הד', הם שליטין נהירין לכלהו, שהם מאירים לכל האורות האלו.
תנו ב' רְקִיעֵינָּ בְּחַד וְכו': שני רקיעים הם, באחד, יש סוד צורות שאינן נראות, ובאחד, אין בו צורות, ולא גוונים, ולא לדעת, ולא להסתכל, ואין מי שיעמוד עליו. זה הוא רקיע עליון נסתר, הגונז מה שגונז, ונותן שמחה וקיום לכל.
פירוש. יש רקיע שבאו"א עלאין ויש רקיע שביסו"ת. ואע"פ ששניהם הם בחסדים מכוסים, עכ"ז יש הפרש גדול ביניהם, כי או"א עלאין אין מקבלים חכמה לעולם והם בסוד כי חפץ חסד הוא. אבל יסו"ת מקבלים חכמה, אלא שאינה נגלית במקומם אלא שמתפשטת למלכות, ובמקומם גם הם בחסדים מכוסים. וז"ש ב' רְקִיעֵינָּ בְּחַד אֵית רְזָא דְדִיּוֹקְנִין, ברקיע אחד יש סוד של צורות, כלומר ששם יש צורת חכמה, דל"א אתחזון, אלא שאינן נראות. כי החכמה שבהם אינה נגלית במקומם עצמם אלא במלכות. ובמקומם עצמם החכמה מכוסה ואינה נראית. ובהד לית ביה דיוקנין, אין שם צורות חכמה, ול"א גוונין, שאין שם, לבן אדום וירוק, מפני שהי' אינה יוצאת מהאור שלהם. (כמ"ש בזהר בראשית א' דף דנ"א ד"ה נחית) ואין שם גוון השמאל שהוא אדום, הנעשה מיציאת הי' מאור. ומכל שכן

(דפוס י' דף מ' ט"ז)

תנו בְּרְזָא דְשֵׁם אַהִיָּה וְכו': וחוזר לפרש הרקיע דיסו"ת. בסוד שם אהיה, שהוא שלמות כל השמות, שהוא בינה, והכונה לז"ת דבינה, הנקראים יסו"ת. וע"כ אומר, ברזא דשם אהיה. הוא סוד המרכבה הקדושה, המגלה חכמה שתתפשט למלכות, כנ"ל. שהיא ג' קוין ומלכות, בסוד שהם שולטים על ד' זוגות שבעולם העליון (כנ"ל באות תנ"ה) שכל אחד מדי' שולט על זוג אחד, והם י"ב וה"ס ד' שמות הכלולים באחד, דהיינו ג' שמות עליונים של ג' הקוין, שהם א"ל אלקים הוי"ה, ואחד שמתחבר עמהם בכלל אחד, שהוא אדנ"י, דהיינו המלכות, שג' השמות כלולים בו, כי היא מקבלים.

תנו י"ה רְזָא טְמִירָא וְכו': י"ה, שה"ס או"א ויסו"ת, ה"ס הסתר העליון, שה"ס ג"ד הנסתרות. ומפרש, כלל הכל הוא הרקיע העליון

זהר וְלֹא קִיַּמָּא בְּסוּכְלָתְנֹוּ. וְזֵא דְכֻלְלָא. כְּלָלָא דְכֻלְלָא. בִּיה וּבְרִיקָא שְׁמִיה לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי עֲלְמִין. לְתַתָּא כְּדֵ אֲתַפְּשֵׁט שְׁמָא דָא, אִיהוּ וְי' בְּאַתְרֵיהּ דְאַלְפָא, בְּרִזָא חֲדָא. כְּדִין אִיהוּ רְקִיעַ לְתַתָּא, כְּגוֹנָא דְלַעֲלָא, וְחַד אֲכֵן סְפִירָא לְעֵלְיָא עַל גְּבִי הַהוּא רְקִיעָא וְזֵא אִיהוּ וְזֵא ה' דְאַתְפְּרָשָׁא שְׁמָא לְתַתָּא, בְּרִזָא יְהוּ"ה.

תנ"ט וְלִזְמַנִּין דְאַתְחַבֵּר בְּשְׁמָא דָא אֶת ו'. וְאִיהוּ כְּלָלָא חֲדָא, הוּא וּבֵית דִּינוּ וְכֻלָּא חַד, וְזֵא דְרִזִין גּוֹ שְׁמֵהֶן קְדִישִׁין.

תס וְנָטוּי עַל רְאשֵׁיהֶם מְלַמְעָלָה, וְרְקִיעַ פְּרִישׁ לְעֵלְיָא, דְלָא יְכִילִין חַיּוֹת לְמַנְדַּע וְלֹאֲסַתְפְּלָא, דְכֻלָּא אֲחִיד דָא בְּדָא, וְזֵא דָא סִימְנָא בְּעֵלְמָא, בִּינָא לָא יְכִיל לְמַחְמֵי לְרֹאשֵׁיהּ, וְאָף עַל גַּב דְאִיהוּ הוּא, כִּי"ש מֵאן דְסֵתִים בִּיה.

מסורת הזהר (שם) ב"א טז.
חלופי גרמאות י' נ"א ו' (דפוסים ראשונים), כ' נ"א ל"ג רקיע (דפוסים ראשונים).

מאמר העליון הנסתר העומד בגניזה, שהוא רקיע דא"א שאומר לעיל (באות תנ"ו) דגניז מה דגניז. ועליו ספיר אחד גנוז, שה"ס מלכות דמנעולא, שהוא הנסתר מכל (כנ"ל בהסולם אות תנ"ו) זה, המנעולא, נתאחד ולא נתאחד במה דלא אתידע, שהוא אר"א, ואינו עומד להבנה, הוא סוד הכל, כלל הכל, ב"ה וברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים. והוא י' דהויה, כשנתפשט השם הזה למטה, דהיינו לישו"ת שהם ה' דהויה, ואח"כ לז"א, זה הוא ו' במקום א' בסוד אחד. אז הוא רקיע למטה, כעין רקיע דא"א למעלה, ואבן ספירא אחת היא למעלה על הרקיע. שה"ס המלכות. דמנעולא הגנוזה שם, כמו ברקיע דא"א, וזה סוד ה' אחרונה, שהשם מתפרש למטה מרקיע במלכות עצמה. ששם מקום גילוי החכמה וזה סוד י"ה ו"ה.

תנ"ט וְלִזְמַנִּין דְאַתְחַבֵּר בְּשְׁמָא וְכו': ולפעמים מתחברת בשם זה הויה, אות ו', דהיינו והויה, מורה שהוא כלל אחד, הוא ובית דינו, ומלכות שהיא בית דינו, הם נכללים יחד, והכל אחד. שהוא סוד הסודות בשמות הקדושים.

תס נָטוּי עַל רְאשֵׁיהֶם מְלַמְעָלָה: פירושו, רקיע פרוש למעלה, על ראשי החיות, שלא יוכלו החיות לדעת ולהסתכל בראשם. והכל אחוז זה בזה, וסוד זה, שהוא סימן בלבד, שאדם אינו יכול להסתכל בראשו. שרק בגופו יכול אדם להסתכל ולא בראשו. ואע"פ שהוא עצמו

פירושו. כי יש ב' בחינות בז"א, בסוד צורת א' ובסוד צורת ו'. כי בהיותו משפיע חכמה למלכות, הוא בסוד צורת א', שהיא צורת ג' קוין, שיי' עליונה ה"ס קו ימין, ויי' תחתונה ה"ס קו שמאל, והקו שבאמצע ה"ס קו אמצעי, המיחד הימין והשמאל. ובזמן שהוא בחסדים מכוסים מחכמה, הוא בצורת ו', שהיא התפשטות אחת מכל ששה קצוות שבו, בקו אחד, דהיינו רק בחסדים שבקו ימין (כנ"ל בז"ח בראשית אות קכ"ב וקכ"ג ע"ש).

וזה, כד אתפשט שמא דא, איהו ו' (דפויי דף מ' ט"ג)

קמב זהר יתרו חדש
תסא האי רקיעא * עילאה, לית ביה דיוקנא פלל. לית מאן דאסתפל מתמן ולהלאה, כולא סתים וחתים בגושפנקא. רקיע פריש ע"ג רישי דחיון לעילא, מזונא דילהון נטיף מההוא רקיעא. ולתתא פלהו קיימין בקיומא, מתחות האי רקיע.

תסב רקיע דא תליין ביה תלת שמקן לעילא, כמא ידמתפרשא לתתא, קדוש, רחום, חנון, פנוי שמקן קדישין. סתימין לעילא ברזא דלתתא, פלא כגוונא דא מן דא.

תסג אלין שמקן, גו רזי מהימנותא רזא דילהון. פל אינון פנוי שמקן, תליין ברזא דשמקן קדישין אלין, דאיקרון חיון טמירין, מחפין על שמקן

חלופי גרמאות

ל נ"א ל"ג רקיע (דפוסים ראשונים) ו ה"ג בדפוס מונקאטש נ"א בעינא (דפוסים ראשונים) ז נ"א דמתפרש א' (דפוסים ראשונים) ס ה"ג הסלם נ"א דשמא קדישא (דפוסים ראשונים) ט נ"א איקרון (כל הדפוסים) פ נ"א חיון (דפוסים ראשונים).

<p>מאמר</p> <p>עצמו הוא, מכל שכן, מה שסתום בראש, דהיינו הג"ד, ודאי שלא יוכל להסתכל ולהשיג.</p> <p>תסא האי רקיעא עילאה וכו': הרקיע העליון הזה, דו"א, הנטוי על ראשיהם, אין בו צורה כלל, דהיינו צורת החכמה, אין מי שמסתכל, משם ולהלאה הכל סתום וחתום בטבעת. הרקיע פרוש על ראשי החיות למעלה, מהרקיע הזה נוטף המזון שלהם. ולמטה נמצאים כולם בקיום דהיינו בהארת חכמה, תחת הרקיע הזה. (כנ"ל באות תנ"ח).</p> <p>תסב רקיע דא תליין וכו': הרקיע הזה, דו"א, תלויים בו ג' שמות למעלה, שהם אל אלקים הויה. כמו שמתפרשים למטה, קדוש, רחום, וחנון, שהם כינויי השמות הקדושים. סתומים למעלה, בסוד שלמטה, כלומר, השמות שלמעלה, סתומים ומלובשים בסוד הכינויים שלמטה, הכל כעין זה לפנינו מזה.</p> <p>תסג אלין שמקן גו וכו': אלו השמות אל אלקים הויה, שה"ס גוף החיות, בתוך סודות האמונה הסוד שלהם, דהיינו בבינה, שנקראת אמונה עלאה. כי החיות הם מרכבה לבינה. כל אלו כינויי השמות, תלויים בסוד השמות הקדושים האלו, אל אלקים הויה, הנקראים חיות נסתרות. כי הכינויים מכסים על השמות שמבפנים, דהיינו על החיות, והחיות מעופפות באלו הכינויים ומתכסות בהם. כי הכינויים הם סוד כנפים אל החיות. הקב"ה נקרא בהם, בכינויים אלו, וזה הוא שכתוב, פשטתי את כתנתי, כדי להתתקן אליה. אל המלכות.</p>	<p>הסולם</p> <p>ודמות על ראשי החיה רקיע פירוש. הרקיע דו"א כולל ג' קוין, הנקראים בג' השמות הקדושים, קו הימין נקרא אל, וקו השמאל נקרא אלקים, והקו האמצעי נקרא הויה. ולכל קו וקו יש ט' כינויים (כמ"ש לעיל בז"ח בראשית אות ס"ב ע"ש) וז"ש, רקיע דא תליין ביה תלת שמקן לעילא, דהיינו אל אלקים הויה. והם נמצאים מרקיע ולמעלה דו"א. והרקיע הזה דו"א מאיר בו במקום הא' (כנ"ל אות תנ"ח), שפירושו שג' הקוין נכללים בו בקו אחד, שהוא חסד. ולא בזמן שדו"א הוא בצורת א', שפירושו, שמתחלק להאיר כפי הארת ג' הקוין, שאז הוא מאיר גם בהארת חכמה. (כמ"ש שם בהסולם) וז"ש, כמא דמתפרשא לתתא, קדוש רחום וחנון, פנוי שמקן קדישין, כי הכינויים נמשכים מז"א בזמן שהוא בצורת א', שאז מתחלק כל קו וקו לט' קוין הנקראים ט' כינויים, וז"ש, כמא דמתפרשא, כי להארת הכינויים מתחלקים ג' הקוין כבצורת הא'. ואמרו לתתא, הוא מפני שהכינויים להיותם מאירים בהארת חכמה, אינם יכולים להמצא למעלה מחזה, ששם נמצא ז"א תמיד בשליטת החסדים. וע"כ אומר לתתא, דהיינו מרקיע ולמטה. כי הרקיע עומד במקום החזה דו"א, ואלו ג' כינויים קדוש רחום וחנון, שייכים לט' כינויים של השם אל, (כמ"ש בז"ח בראשית אות ס"ג).</p>
--	---

ואין לשאול, הלא הכינויים הם תלויים בג' השמות אל אלקים הויה, שהם מרקיע ולמעלה

(דפויי דף מ' ט"ג * ט"ד)

זהר ומהפפן באלין, ואתחפין באלין. קב"ה איקרי בהו. ודא איהו דכתיב,
 פשטתי את כתנתי, לאתתקנא לגבה. ⁹

מאמר הכנפים

תסד מהאי רקיע ולתתא, תליין אינון פיננוין, לאתתקנא בהו רזא
 דשמא קדישא. מהאי רקיע ולעילא, לא תליין פיננוין. הה"ד ¹⁰ ותחת הרקיע
 פנפיהם ישרות אשה אל אחותה. ¹¹ בגין לאתתקנא בהו אינון טמירין
 עילאין ברזי שמחן קדישין.

חלופי גרסאות

צ ה"ג בדפוסים ראשונים נ"א מוסף ודאי בגין (מונקאטש).
 ק נ"א מוסף בהו רזא דשמא קדישא ותחת הרקיע אינון
 כנפים לאתחפיא בהו (מונקאטש במרובעים).

מסורת הזהר

(שה"ש ה) ז"ת בראשית קז. צ (יחזקאל א).

ודמות על ראשי החיה רקיע

השמות, ועל בחינה זו אומר **ומעפפן באלין**,
 שהשמות מעופפים ומתעלים ע"י הכינויים.
 ועל הבחינה הראשונה, אומר, **ואתחפין**
באלין, דהיינו הדינים שבהם ממעטים הארות
 השמות. כי ב' הבחינות נמצאות בהם.

ומב' בחינות אלו, נבחנו הכינויים שהם
 לבוש אל הקו האמצעי, כמו לבוש המכסה
 את גוף האדם, מצד אחד, ומצד הב' מגדיל
 ומפאר את האדם. וז"ש **קב"ה אקרי בהו**,
 שהקב"ה שהוא הקו האמצעי נקרא באלו
 הכינויים, כי הם מגלים פעולותיו. **ודא איהו**
דכתיב, פשטתי את כתנתי לאתתקנא
לגבה. זה מובא לעיל (בז"ח בראשית אות ק"ז)
 כי סוד הזווג ז"א ומלכות הוא כשז"א הוא
 בבחינת ו', דהיינו בשליטת החסדים, כנ"ל.
 ואז מתפשט מן הכינויים, שהם לבוש שלו
 וכמו כתונת שלו, מפני שהוא צריך להיות
 בבחינת ו', והם מאירים בהארת החכמה. וז"ס,
פשטתי את כתנתי, כי כבר פשטתי ממני
 את הכינויים, כדי לאתתקנא לגבה, להתתקן
 לזווג עם המלכות. כמ"ש שם.

מאמר הכנפים

תסד מהאי רקיע ולתתא וכו':
 מהרקיע הזה ולמטה תלויים אלו הכינויים
 לכסות בהם סוד השם הקדוש. מהרקיע הזה
 ולמעלה, אין תלויים כינויים. משום שהכינויים
 מאירים בהארת החכמה, ומהרקיע ולמעלה
 שולטים חסדים מכוּסִים מחכמה, כנ"ל בדבור
 הסמוך

הסולם

מאמר

ולמעלה, כי הם התחלקות כל קו לט' קוין,
 ואיך הם יכולים לרדת ולהאיר מרקיע ולמטה,
 וז"ש, **סתמיין לעילא ברזא דלתתא**, שאלו
 ג' השמות הסתומים שלמעלה מתלבשים
 בכינויים שלמטה, **כלא כנונא דא מן דא**,
 שהשמות הם בפנימיות הכינויים, והכינויים
 מכסים על השמות. וע"כ כחס יפה לרדת ולהאיר
 מהרקיע ולמטה, כי הארת השמות שמהרקיע
 ולמעלה, נמשכת עמהם גם בהיותם מהרקיע
 ולמטה.

וז"ש, **אלין שמחן גו רזא מהימנותא**
רזא דלחון, כי ג' השמות הקדושים, שהם
 ג' הקוין, יוצאים מן הבינה, הנקראת מהימנותא
 עלאה. **כל אינון כינוי שמחן, תליין ברזא**
דשמחן קדישין אלין, כי הכינויים ה"ס
 התחלקות כל קו מג' קוין, לט' קוין, (כנ"ל
 בז"ח בראשית אות ט"ב) הרי שהם יוצאים
 מג' השמות הקדושים, שהם ג' הקוין. **דאקרון**
חיון טמירין, כי ג' הקוין דז"א מכונים חיות
 נסתרות, כלומר שהארת החכמה מכוסה בהם.
מהפין על שמחן דלגאז, הכינויים מכסים
 על השמות המלובשים בפנימיותם כנ"ל.

וז"ש, **ומעפפן באלין לאתחפין באלין**.
 כי בהתחלקות ג' קוין כל אחד לבחינתו,
 מתגלים הדינים שבכל קו, המכונים ג' זריעות
 (בוהר בראשית א' אות ט' ע"ש) ואלו הדינים
 נבחנו כמכסים על הארת השמות, כי ממעטים
 את אורותיהם. אבל כלפי זה, הם מתקנים את
 הארות השמות שיאירו בחכמה וחסדים יחדיו,
 ומבחינה זו הם מעלים ומגדילים את הארות
 (דפ"י דף מ' ט"ז)

קמד **זהר** **יתרו** **חדש**

תסה (**תסה**) כַּנְפִּים, כְּסוּיִן לְאַתְּפֹסֶאָה שְׁמֵהֶן בְּטְמִירוֹ. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי, לֹא יִתְפַּסֶּה רְזָא דְשְׂמָא קְדִישָׁא, דְכֻלְּהוּ זַכָּאָה קְשׁוּט יִנְדְעוּן בְּאַתְגְּלִיָּיא, וְלֹא מְגוּ כִּינּוּיִין. וְרְזָא דָא כְּתִיב * וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרִיד וְהָיוּ עֵינֵיהּ רְאוּת אֶת מוֹרִיד.

תסו (**תסו**) לְאִישׁ שְׁתִּים מְכֻסוֹת לְהִנָּה. תְּרִין אֵינּוּן לְכָל * חַד וְחַד לְאַתְּפֹסֶאָה בְּהוּ. הֵהוּא דְזִמְיָנָא, אֵית לִיה חַד דְזִמְיָנָא וְחַד דְשְׂמָאָלָא. * וְהָאִי דְשְׂמָאָלָא אֵית לִיה חַד דְשְׂמָאָלָא. וְחַד דְזִמְיָנָא. וְכֵן פְּלִהוּ פְּלִילֵן אֵלִין בְּאֵלִין לְאַתְּפֹסֶאָה בְּהוּ.

תסז (**תסז**) גּוֹיְתִיהֶם, רְזִין דְלִגְאוּ, בְּשְׁמֵהֶן קְדִישִׁין. * דְמַנְיָהוּ רְזָא דְגּוֹפָא דִילְהוּן. וְעַכְדָּ, אֵלִין פְּגוּנָא דְאֵלִין. הַחַד, * וְאֶשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנַפֵּיהֶם כְּקוֹל: אֵל,

מסורת הזהר **חלופי גרסאות**

(ק) (ישעיה ל) משפטים תכא תקי"ח ד' קי ט"ג קיג ט"ד. ד' נ"א אתכסייא (קראקא) ש נ"א ל"ג חד (דפוסים ראשונים).
(ר) (יחזקאל א) לעיל אות שסה. ת נ"א ההוא (קראקא) נ"א ל"ג והאי דשמאלא (ווינצ'יא).
א ה"ג הסלם נ"א בעינייהו (דפוסים ראשונים) נ"א בגינייהו (מתקאטש בסוגריים).

מאמר **הסולם** **הכנפים**

הסמוך. ז"ש ותחת הרקיע כנפיהם ישרות אשה אל אחותה. דהיינו, כדי לכסות בהם אלו הסתרים העליונים שבסודות השמות הקדושים.

תסה (**תסה**) כַּנְפִּים כִּיְסוּיִן לְאַתְּכַסָּאָה וְכוּ': כנפים, הן כיסוים לכסות בסתר את השמות. ולעתיד לבא, לא יתכסה סוד השם הקדוש, וכל צדיקי האמת ידעו את ה' בגלוי, ולא מתוך כינויים. וז"ס שכתוב, ולא יכנף עוד מוריד והיו עיניך רואות את מורידך.

פירוש. כי ב' בחינות יש בכינויים, הנקראים כנפים, א) שמכסים על השמות, דהיינו שממעיתים אורותיהם ע"י הדינים שבהם, ב) שמגדילים את אורותיהם ומגלים את הארת החכמה (כנ"ל אות תס"ג בהסולם ד"ה וז"ש ומעפ"ס). וז"ש, כַּנְפִּים, כְּסוּיִן לְאַתְּכַסָּאָה שְׁמֵהֶן בְּטְמִירוֹ, כי מבחינת הדינים שבהם הם ממעיטים את האורות שבשמות, והם מכסים ומעלימים אותם. וְלִזְמַנָּא דְאַתִּי לֹא יִתְכַסֶּה וכו', שאז לא יהיה שום מיעוט בשמות מתחת הכינויים, דְכֻלְּהוּ זַכָּאָה קְשׁוּט יִנְדְעוּן בְּאַתְגְּלִיָּיא וְלֹא מְגוּ כִּינּוּיִין, כי לא ישמשו אז בכינויים לגילוי השמות הקדושים, כי יתבטלו כל הדינים שבהם, והשמות הקדושים יתגלו בעצמם, בלי עזרת הכינויים והדינים שבהם. וז"ס, וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרִיד וְכוּ'. כי יתבטלו הכנפים.

תסז (**תסז**) לְאִישׁ שְׁתִּים מְכֻסוֹת לְהִנָּה: שתי (דפוסים דף מ' ט"ח)

כנפים הן לכל אחד ואחד להתכסות בהן, כי אותו שבימין, יש לו אחד של ימין ואחד של שמאל, ואותו של שמאל, יש לו אחד של שמאל ואחד של ימין, וכן כולם כלולים אלו באלו להתכסות בהן.

תסז (**תסז**) גּוֹיְתִיהֶם רְזִין דְלִגְאוּ וְכוּ': כתוב ולאיש שתיים מכסות להנה את גויתיהם. גויתיהם. הם הסודות שבכנפים הכנפים, שהן הכינויים, שהם השמות הקדושים, אל אלקים הויה. שמהם סוד הגוף שלהן, של החיות, שעליהם מלבישים הכנפים, שהן הכינויים כי הגוף של החיות ה"ס חג"ת, שה"ס ג' השמות. והכנפים הם הכינויים. ועם כל זה אלו כעין אלו, שהכנפים הן בחסדים מכוסים, כמו הגוף שלהן, ז"ש ואשמע את קול כנפיהם כקול: אל אלקים הויה. אשר כנפיהם הן הכינויים של השמות האלו, שהם, גדול, גבור, ונורא, גדול, הוא הכינוי של א"ל. גבור הוא הכינוי של אלקים. נורא, הוא הכינוי של הויה. וקול כנפיהם שהוא גדול גבור ונורא, שוה לג' שמות אל אלקים הויה, שהם הגוף של החיות, אבל זה הוא בסוד הסודות למעלה, דהיינו מרקיע ולמעלה, ששם הוא להסתיר הכל בגניזה, כלומר ששם שולטים החסדים המכוסים מחכמה, וע"כ גם הכינויים, נמצאים בחסדים מכוסים כמו השמות. אבל למטה, עומדות הכנפים במראה, דהיינו בהארת החכמה הנקראת ראייה

זהר יתרו חדש קמה
 אלהים, ה'. דכנפיהם: גדול, גבור, ונורא. האי ברזא דרזין לעילא, לאשמרא
 בלא בגניזו. לתתא קיימין בחיזו גרפין, גו שעורא, בת"ק פרסי דשיעורא.
 ואינון גרפין בחיזווא.
תסח הקא אית חמש קולות, לקבל חמש עילאין סתימין. דכתיב,
 וַאֲשַׁמַע אֶת קוֹל פְּנֵיהֶם בְּקוֹל מַיִם רַבִּים בְּקוֹל שְׂדֵי בְּלִכְתָּם קוֹל הַמְּלֶאֶה
 בְּקוֹל מַחְנֶה. קול פנפיהם, דהא באינון פינזין אית שמא חד, מההוא שמא
 דאיהו מאינון שמען דלגו. ומאן איהו. א"ל. דהא שמא דא אול באינון פינזין
 ודא איהו שמא, כשמא דמים רבים. ומקחא אתפרש שמא דא לתתאי.
תסט בקול שדי, אלהים. דשמא אתפני בתתאי, ואתחתים בתתאי,
 אלקי. קול המלה, דא שמא דאקרי אלוה, ושמא דא אתבני כבי דינא
 לתתא, באתר דזכותא שריא. בקול מחנה, דא שמא דיעקב שריא ביה. דכתיב,
 מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה.
תע תו, קול דא, מחפזין חד גופא, לאפרשא דא מן דא, לאשתמודעא,

מסורת הזהר (שם שם, טז) (בראשית לב) ויצא שפו.
 חלופי גרסאות ב נוסח אחר דא (ווינציא בסוגריים).

מאמר **הסולם** **הכנפים**
 ראיה. בשיעור, דהיינו לא בכל קומת החכמה
 אלא בשיעור ממנה, דהיינו בשיעור ת"ק
 פרסאות. שהם חג"ת נ"ה, שכל אחת היא
 במאה מדרגות. אבל הג"ר דחכמה חסרות בהן,
 כי נגזרו ע"י הקו האמצעי. והן הכנפים
 המאירות במראה.
תסח הכא אית חמש וכו': כאן יש
 חמשה קולות. כנגד חמשת העליונים הסתומים
 מחכמה, שכתוב, ואשמע את קול כנפיהם,
 כקול מים רבים, כקול שדי בלכתם, קול
 המולה, כקול מחנה. קול כנפיהם, שהם ג'
 כינויים גדול גבור ונורא, בקול מים רבים,
 כי באלו הכינויים יש שם אחד, שמאותו השם
 שהוא מהשמות האלו שמכפנים. ומי הוא.
 הוא השם אל. כי שם זה הולך בפנימיות אלו
 הכינויים, שהם הכנפים. וזה הוא שם כשם
 של מים רבים, כי מים רבים הם חסד המכונה
 מים, והשם של חסד, הוא אל. ומכאן נתפשט
 השם הזה לתחתונים. דהיינו לכינויים המאירים
 מחוה ולמטה.
תסט בקול שדי, אלקים וכו': בקול
 שדי, היינו השם אלקים. כי בשם הזה מתכנים
 גם התחתונים, כי הדיינים נק' ג"כ אלהים.
 ונחתם בתחתונים, אלקי כמו אלקי אברהם
 (דפריי דף מ' ט"ז)

קמו זהר יתרו חדש
וּלְאַתְחַבְּרָא גּוּפָא חַד הָכָא, וְגוּפָא חַד הָכָא. כַּד"א לְאִישׁ שְׁתִּים חוֹכְרוֹת
אִישׁ. מְחַבְּרֵן אִישׁ, לְאַשְׁמוּדְעָא וּלְאַפְרִשָׁא דְאָ מִן דָּא.
תעא וּתְרִין אַתְרִינִין מְחַפְּיִין לְגוּף, וּשְׁתִּים מְכֻסוֹת אֶת גּוֹיּוֹתֵיהֶנָּה. וְכִלְהוּ
גְּלִיפִין מְחַקְקֵן, בְּאַתְוּוֹן דְּרִזָּא דְשָׂמָא קְדִישָׁא, בְּאַרְבְּעִין וּתְרִין אַתְוּוֹן. תַּחַת

חלופי גרסאות
ג ה"ג ברפוס מונקאטש במרובעים נ"א ל"ג מן דא עד
את (רפוסים ראשונים).

מסורת הזהר
(א) (יחזקאל א) לעיל אות קנג.

מאמר	הסולם	הכנפים
<p>אחד (כמ"ש בזהר פקודי אות ע"ה) וז"ש, קול דא מחפין חד גופא, מתחילה, לאפרשא דא מן דא, דהיינו שמפריד בהארתם, שהימין יאיר ממעלה למטה, והשמאל יאיר מטה למעלה. לאשתמודעא, שע"ז מתגלית הארת החכמה שבבחינת הדעת. ולאשתחברא שיתחברו הימין עם השמאל, ע"ז אשר גופא חד הכא, שהימין דגוף יאיר מכאן, ממעלה למטה, וגופא חד הכא, והשמאל דגוף יאיר מכאן, ממטה למעלה. וז"ש, כד"א, לאיש שתיים חוברות איש שפירושו לאיש שתיים, שע"ז שמחלק הארות ימין ושמאל דאיש, דהיינו דגוף לשתיים, שהימין יאיר ממעלה למטה והשמאל ממטה למעלה, על ידי זה חוברות איש הם מתחברים לאיש אחד, להארה אחת, כדי לגלות הדעת. וז"ש מחברן איש לאשתמודעא שמחברים הימין והשמאל לאיש אחד, לגלות הדעת, כי ע"י יחוד ימין ושמאל נגלה הדעת, ולאפרשא דא מן דא, ולהפריד הארתם, שזה יאיר ממעלה למטה וזה ממטה למעלה, כי לולא תקון זה לא היו יכולים להתיחד. וע"ז נאמר לאיש שתיים. כנ"ל. ומטעם זה נק' הקול דקו האמצעי, קול מחנה.</p>	<p>בחינת ו"ק דבינה. ויש שם מ"ב אותיות, והיינו כשנוסף על ל"ב נתיבות החכמה הנ"ל מתגלים עשר ספירות החסדים של או"א, שה"ס אורא דכ"א. ועשר עם ל"ב הם מ"ב. ואז מאירים הג"ר דבינה. ולפיכך השם מ"ב מאיר כראש ז"א, משום שמקבל אותם מג"ר דבינה שהם או"א עלאין, שהם סוד ראש. ול"ב נתיבות החכמה, מאירים בו"ק דז"א, להיותם מקובלים מישסו"ת שהם ו"ק דבינה. שה"ס גוף ולא ראש. אמנם גם הגוף דז"א, שה"ס חג"ת נה"י, נחלק, לג"ר וו"ק, שחג"ת שמחזה ולמעלה הם ג"ר דגוף, ונה"י שמחזה ולמטה, הם ו"ק דגוף, ונמצא משום זה, שנה"י דז"א, שה"ס ו"ק מקבלים הארת חכמה מישסו"ת שהם ו"ק דבינה. וה"ס ל"ב נתיבות החכמה. וחג"ת דז"א מקבלים מעשר ספירות דחסדים דאו"א, בנוסף על ל"ב דישסו"ת, שה"ס שם מ"ב. ולפיכך בחג"ת דז"א שולטים מ"ב אותיות, שהם החסדים דאו"א עלאין, והארת החכמה מכוסה בהם. ובנה"י דז"א מאירה החכמה דישסו"ת בסוד ל"ב נתיבות החכמה.</p>	<p>ואין לשאול כיון שחג"ת דז"א מקבלים מעשר ספירות דחסדים דאו"א עלאין, א"כ היה לו לכנותם עשר אותיות ולא מ"ב אותיות. כי הענין הוא שמטרים שז"א מקבל ל"ב נתיבות החכמה מישסו"ת, נבחנים החסדים שבו לו"ק בלי ראש, ולא יוכל לקבל מאו"א החסדים דאורא דכ"א, שהם ג"ר, ועדיפות מחכמה, אלא אם כן מקבל תחילה ל"ב נתיבות החכמה מישסו"ת, וכיון שנשלם בחכמה, יכול לעלות עוד ולקבל החסדים דאו"א, שה"ס ג"ר וראש. נמצא שאי אפשר לקבל עשר דאו"א, אלא א"כ שיש לו מכבר ל"ב דישסו"ת, ע"כ נקראות העשר דאו"א בשם מ"ב אותיות. אמנם אם הוא מקבל העשר דאו"א, הן שולטות על ל"ב דישסו"ת, להיותן ג"ר, וע"כ החכמה מתכסה בהג"ת</p>

תעא) וּתְרִין אַתְרִינִין מְחַפְּיִין וְכו': וּב'
כּוּפִים אַחֲרוֹת מְכֻסוֹת אֶת הַגּוּף. כּוּ"ש, וּשְׁתִּים
מְכֻסוֹת אֶת גּוֹיּוֹתֵיהֶנָּה. וְכוּלָן חֲקוּקוֹת וּמְפּוֹתְחוֹת
בְּאוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל מ"ב אוֹתִיּוֹת, תַּחַת
שְׁתֵּי אַבְנִים, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, כְּדִי לְדַעַת אֶת
הַקְּב"ה בְּשֵׁמוֹ וּבְכַבּוּדוֹ לְהִיּוֹת אֶחָד.

פירושו. יש ל"ב נתיבות החכמה, שה"ס
כ"ב אותיות דז"א ועשר ספירות דישסו"ת,
שע"י שניהם ביחד מתגלה החכמה. דהיינו ע"י
עלית ז"א להכריע בימין ושמאל דישסו"ת
מתגלה החכמה (כמ"ש באדרא זוטא אות ד"ט)
וזה נבחן להארת ו"ק דבינה, כי ישסו"ת הם
(דפ"י דף מ' ט')

זהר יתרו חדש קמו
 תרין אבנין עילא ותתא, לאשתמודעא קב"ה בשמיה ביקריה למהוי חד.
תעב ארבעין ותמניא רתיכין טמירין בגרמיהו, טמירין בסטרא
 דההוא אדם דשרייה על פריי, ברזא דארבעין ותמניא אתון. ומאתן אחרנין
 גליפן בגרמיהו, לקבל שייפין דגופא, וכולהון שלטין על כורסיי לתתא,
 כחושבן פקודי אורייתא, ברזא דזכור.
תעג תהוא אדם נטיל זלכל הני פקודי, * ולכל הני גזין דשייפין

חלופי גרמאות
 ד נוסח אחר כל (דפוסים ראשונים).

מאמר הסולם הכנפים
 בחג"ת דז"א. ובכל מקום שהשם מ"ב מאיר
 שם, החכמה מתכסה.

וז"ש, ושתיים מכסות את גויותיהנה
 זכיהו גליפין מחקקן באתון דרזא דשמא
 קדישא במ"ב אתון שכל הכיסיים האמורים
 חקוקים ומפותחים ע"י השם מ"ב אותיות.
 שה"ס עשר הספירות דחסדים דאז"א הכוללות
 בתוכן ל"ב נתיבות החכמה. כנ"ל. ששם מ"ב
 מאיר, תחות תרין אבנין עילא ותתא,
 שהאבן שלמעלה היא בינה, והאבן שלמטה
 היא מלכות. כי הבינה ה"ס הכסא העליון,
 שחג"ת, שהם החיות דז"א, נושאות אותו.
 שבהם מאיר השם מ"ב אתון. והאבן שלמטה,
 שהיא מלכות, ה"ס הכסא התחתון, שהחיות
 דמלכות נושאות אותו. וגם בחיות אלו, מאיר
 השם מ"ב, כמו בחיות דז"א, שהשם הזה
 מכסה על החכמה. וזה שכתוב **ושתיים מכסות**
את גויותיהנה. דהיינו, שמכסות הארת החכמה
 שבגוף החיות, בכח השם מ"ב שמאיר בהם.
 וז"ש, **לאשתמודעא קב"ה בשמיה ביקריה**
למהוי חד כדי להכיר את הקב"ה, בשמו
 וכבודו, שהוא המלכות הנקראת שם וכבוד,
 להיות אחד. דהיינו בהארה אחת. כי כמו שהשם
 מ"ב מכסה החכמה בחיות דז"א, כך מכסה
 החכמה בחיות דמלכות. ומה שאמר מקודם לכן,
 בביאור הכתוב לאיש שתיים חוברות איש,
 שהחיות מגלות החכמה, אין זה במקומם עצמם,
 אלא ברגלי החיות שהן בחינת נה"י דחיות,
 ששם מאירים הכינויים, שה"ס הכנפים המגלות
 החכמה. כנ"ל. אבל בגוף החיות, ששם מאירים
 השמות, נמצאת החכמה מכוסה בהם. כנ"ל.

תעג) תהוא אדם נטיל זכור: האדם
 ההוא, היושב על הכסא, לקח לכל רמ"ח מצוות
 אלו ולכל סודות האלו של רמ"ח אברי הגוף,
 והושיב את סודם לתוך הכסא הקדוש. ובהם
 התעלה הכסא בשש"ה מצוות אחרות, של לא
 תעשה. בסוד שמור.

פירוש. סוד רמ"ח מצוות עשה, הם
 ממשיכים חסדים מכוסים, מפני שהם באים
 מחג"ת דז"א, שהם חסדים מכוסים כנ"ל.
 ונחלקים לפי ג' הקוין שבז"א, אשר ב' הספירות
 חסד וגבורה, שה"ס ב' קוין ימין ושמאל
 הנמשכים לו מבינה, הם מאתים, כי ספירות
 הבינה הן בסוד מאות, וספירת ת"ת שהיא
 הקו האמצעי, שהוא בחינת ז"א עצמו, המתקן
 ב' הקוין דבינה, נכתן לארבעים ושמונה, כי
 יש בו י"ב צירופי הויה, שבכל אחת ד' אותיות,
 והם מ"ח. ומכאן יצא המספר רמ"ח, מאתים
 מחסד וגבורה. ומ"ח מת"ת. ומכונים ג"כ רמ"ח
 אברי הגוף, כי ז"א נקרא גוף, שעיקרו הוא
 ג' ספירות חג"ת, שבהם רמ"ח בחינות כנ"ל.

וז"ש, ארבעין ותמניא רתיכין טמירין
 בגרמיהו טמירין בסטרא דההוא אדם.
 מ"ח מרכבות המכוסות בעצמן, כלומר, שהחכמה
 מכוסה ונעלמת בהן, שהן מכוסות מצד האדם
 הזה, היושב על הכסא, שה"ס ז"א, שהוא הקו
 האמצעי, ובו שולטים חסדים מכוסים. ברזא
 דארבעין ותמניא אתון, שהן סוד מ"ח
 אותיות, מ"ב צירופי הויה, שבקו האמצעי
 כנ"ל. ומאתן אחרנין גליפן בגרמיהו שהם
 מחסד

תעב) ארבעין ותמניא רתיכין זכור:
 ארבעים ושמונה מרכבות המכוסות בעצמן, שהן
 מכוסות מצד האדם היושב על הכסא שהוא
 (דפויי דף מ' ט"ד *) דף מ"א ט"א)

קמה וזהר יתרו הדש
 דגופא, ואותיב בְּרִזָּא דִּילְהוֹן לְגוּ פְּרִסְיָא קְדִישָׁא. וּבְהוּ אִסְתְּלַקְתּוּ פְּרִסְיָא,
 בְּתַלְתּוּ מָאָה וְשִׁתִּין וְהִי פְּקוּדִין אֲחֵרְנִין בְּרִזָּא דְשְׁמוּר.
תעד) פְּרִסְיָא עֵילְאָה, אֲפִיק כָּל אֵינוֹן, מְגוּ חַד מִבּוּעָא טְמִירָא גְּנִיזָא

מאמר	הסולם	הכנפים
מחסד וגבורה, שהם ב' קוין שבד"א שלוקח מבינה, שכל אחד מהם הוא במספר מאה, והם מאתיים. שביחד הם רמ"ח, והם לְקַבִּילִי שִׁיפִין דְּגוּפָא, דהיינו כנגד רמ"ח אברי הגוף כנ"ל. ובלהוֹן שְׁלִטִין עַל כּוּרְסִיָּא לְתַתָּא, שרמ"ח בחינות חסדים מכוסים אלו שבחג"ת דו"א, שולטות על המלכות, שנקראת כסא. דהיינו ששולטים למעט הג"ר דחכמה שבמלכות, שלא תאיר אלא ממטה למעלה, שה"ס ו"ק דחכמה. ובעת הזווג שולטים עליה לגמרי, שמחזירים את המלכות להיות חסדים מכוסים כמו רמ"ח דו"א. כְּהוּשְׁבֵן פְּקוּדֵי אֹרִייתָא בְּרִזָּא דְזִכּוּר. דהיינו כרמ"ח מצוות עשה, שהן בסוד זכור. כי ז"א ה"ס זכור, והמלכות ה"ס שמור. ורמ"ח מצוות עשה, שהן להמשיך חסדים מכוסים, הן מסוד ז"א, שה"ס זכור.	הכסא, שהוא המלכות, מתקנת להאיר בדרך עליה, ממטה למעלה, בשש"ה דרכים ותקונים שה"ס שש"ה מצוות ל"ת. בְּרִזָּא דְשְׁמוּר, ששש"ה מצוות ל"ת ה"ס שמור, שה"ס המלכות. כי רמ"ח מצוות עשה, שהם חסדים מכוסים, מקומם בחג"ת, שה"ס גוף החיות, המקבלים מחג"ת דו"א, שה"ס חסדים מכוסים. וע"כ הם בסוד זכור, שהוא ז"א. ושש"ה מצוות ל"ת, שהם בהארת חכמה, מקומם במלכות, כי אין הארת החכמה מגולה אלא במלכות. או בתנה"מ שמחזה ולמטה דו"א, שהם שייכים למלכות. וע"כ הם בסוד שמור, שהוא מלכות.	ואין לשאול, הרי בכמה מקומות בזהר, אומר ששש"ה הוא בג"ר, ורמ"ח הוא ברו"ק, בסו"ה שמי עם י"ה הם בגימטריא שש"ה. זכרי עם ו"ה, הם בגימטריא רמ"ח. הרי ששש"ה הוא בסוד י"ה, שהם ג"ר, ורמ"ח הם בסוד ו"ה שהם ו"ק. הענין הוא, כי שש"ה לאוין הם תקוני החכמה שה"ס ג"ר, וע"כ הם בסוד י"ה. ורמ"ח הם תקוני החסדים שהם דו"א, וע"כ הם ו"ה, אמנם מקום הארתם, הוא בהיפך, שרמ"ח שהם חסדים מכוסים מאירים בחג"ת שהוא בחינת ז"א, וג"ר דגוף. ושש"ה שהם תקוני חכמה אינם מאירים אלא בתנה"י דו"א ובמלכות, שהם ו"ק דגוף. כמו שנתבאר לעיל.

וסוד שש"ה לא תעשה, הן שש"ה תקונים להעלים הג"ר דחכמה דשמאל, המאירים ממעלה למטה, ולהמשיך הארת החכמה בדרך עליה ממטה למעלה, שהוא ו"ק דחכמה. ולפיכך סוד שש"ה ל"ת הן בשמור, שה"ס המלכות, או מחזה ולמטה דו"א, ששם מקום הארת החכמה ממעלה למטה, כי גם מחזה ולמטה דו"א, נבחן לבחינת מלכות, כי הם מתלבשים במלכות. ולפיכך הם במספר שש"ה, כי שלש ספירות וחצי, שהן חצי תפארת ונה"י, יש מחזה ולמטה, שכל אחת מהן בסוד מאה, והם ש"ג בחינות. ולהיותן תקון החכמה שה"ס ג"ר, י"ה ע"כ נתוסף עליהם ט"ו שבגי' י"ה והם שש"ה בחינות. אמנם כל כוחם של שש"ה תקונים אלו להעלים החכמה שממעלה למטה, ולהמשיכה רק בדרך עליה באים מחג"ת דו"א, ששם הקו האמצעי הפועל כל אלה, וכן החסדים המרובים.

תעד) כרסייא עי"אָה אפיק וכו':
 הכסא העליון, שהוא בינה, הוציא כל אלו, תרי"ג אורות, מתוך מבוע אחד גנוז שנגנו השולט עליו. המבוע ההוא אין מי שיודע אותו, ואין מי שיסתכל בו. עליו כתוב, ונעלמה מעיני כל חי ומעוף השמים נסתרה.
 פירושו. כי כל הגורם והמתקן את ג' הקוין, הוא המסך דחירק של הקו האמצעי (כמ"ש בפלפ"ח אות ל"ח) שהוא הממעט את הג"ר דחכמה, והוא המיחד הימין והשמאל המגלים החסדים בסוד רמ"ח והחכמה בסוד שש"ה, כנ"ל בדבור הסמוך. והמסך הזה שואב כחו ממלכות דמדת הדין הנגזות באמא עלאה. וז"ש, **כרסייא עי"אָה אפיק כל אינון מְגוּ חַד מִבּוּעָא טְמִירָא גְּנִיזָא**, שה"ס המסך דחירק שבקו האמצעי, דאתגניז, שכחו נגנו כו"א עלאין

וז"ש, **ההוא אדם נמיל לְכַל הַנִּי פְּקוּדֵי**, שהן רמ"ח מצוות עשה, וְלְכַל הַנִּי רִזִּין דְשִׁיפִין דְּגוּפָא, שהם רמ"ח אברים, ואותיב בְּרִזָּא דִּילְהוֹן לְגוּ כּוּרְסִיָּא קְדִישָׁא, שמושיב הארתם בתוך המלכות הנקראת כסא. ובהו, בהארת רמ"ח החסדים, אִסְתְּלַקְתּוּ כּוּרְסִיָּא, בְּתַלְתּוּ מָאָה וְשִׁתִּין וְהִי פְּקוּדִין אֲחֵרְנִין, ע"י רמ"ח החסדים שהכסא מקבל, מתעלה הכסא למעלה, בשש"ה מצוות, דהיינו שהארת (דפ"י דף מ"א ט"א)

זהר יתרו חדש קמט
 דאתגניז דש'לטא עליה. ההוא מבוועא לית מאן דידע ליה ולית מאן דאסתפל
 ביה. עליה כתיב ונעלמה מעיני כל חי ומעוף השמים נסתרה.
 תעה) וכתיב ישש מעלות לכסא, ואלין שית סיטרין לתתא, פגוונא
 דשית סטרין לעילא. שש מעלות לכרסייא עילאה. שש מעלות לכרסייא
 תתאה. אלין ואלין, לא זכלין לאסתפל ולמנדע, ליקרא דכרסייא דעליהו.
 פל שפן למאן דשרי על פרסייא. פלהו באימתא בדחילו, תחות פרסייא
 קיימין. נטלין פרסייא עליהו, ולא ידעו, לאן אתר מתחבראן גופין, פד"א,
 חוברות אשה אל אחותה פנפיהם, בגין לסלקא לה. וכדין פל אינון פינזיין
 דמכסיין לשמהן קדישין, שלטין בשמיהו, ואקרי קב"ה בכנוייה.

מסורת הזהר ח'סופי גרסאות
 (א) (איוב כה) תולדות קפג. ג) (יחזקאל א).
 ה ברפוס מונקאטש לית מאן דידע ליה במרובעים נ"א
 ל"ג מן מאן עד מאן (ווינצ'א). 1 נ"א ל"ג מן שש מעלות
 עד שש מעלות (קראקא). 1 ברפוס מונקאטש מן אלין עד שש במרובעים נ"א ל"ג מן אלין עד שש (ווינצ'א). 1 נ"א
 למה (קראקא).

מאמר הסולם הכנפים
 עלאין. ולפיכך, ההוא מבוועא לית מאן
 דידע ביה וכו'. כי נגזו באר"א עלאין. וכו'.
 תעה) וכתיב שש מעלות וגו': וכתוב,
 שש מעלות לכסא, שהם חג"ת, ונה"י הכלולים
 בחג"ת. שהם מחזה ולמעלה. אלו הם ששה
 צדדים למטה, במלכות, שהיא הכסא התחתון,
 כעין ששה צדדים שלמעלה, ביניה, שהיא הכסא
 העליון. כי יש שש מעלות לכסא העליון, שהן
 חג"ת דז"א, ונה"י הכלולים בחג"ת, ושש מעלות
 לכסא התחתון, שהן חג"ת דחיות שבמלכות
 ונה"י הכלולים בחג"ת אלו. אלו ואלו אינן
 יכולות להסתכל לדעת את כבוד הכסא השורה
 עליהן. כל שכן את מי ששורה על הכסא,
 שעל הכסא העליון, שורה חכמה, ועל הכסא
 התחתון, שורה ז"א. כולן באימה וביראה עומדות
 תחת הכסא. נושאות עליהן הכסא ואינן יודעות
 לאיזה מקום מתחברים הגופים. כש"א, חוברות
 אשה אל אחותה כנפיהם. כדי להעלות את
 הכסא. ואז כל הכינויים המכסים את שמות
 הקודש, שולטים על שמותיהם, והקב"ה נקרא
 בכינוי.
 פירוש. כבר נתבאר, שגופי החיות
 הנושאות את הכסא, הן גופי החיות הנושאות
 את הכסא העליון, שהוא בינה, שהן חג"ת
 דז"א, והן גופי החיות הנושאות את הכסא
 התחתון שהוא מלכות. הן כולן בחסדים מכוסים
 מחכמה. ורק ברגלי החיות, שה"ס תנה"י, או
 בכנפיהם, שהם ג"כ בחינת תנה"י. בהם מתגלה
 החכמה. ואע"פ שאנו אומרים שגופי החיות
 (דפרי"ך דף מ"א ט"א)

קג זהר יתרו חדש
תעו וכד קיימא פּרסייא בכינויאי דתּדוּת, בּאָתּר דאָצטריף, פּדין אינון חינון תּרפּינה פּנפּיהם, וְלא שְלטין באינון פּינויין, וְתּדוּת דילתּוּן בּההוא זמנא, דאינון פּינויין תּרפּינה פּנפּיהם. דְהא פּדין קב"ה אקרי בּהוּן בּשְמָתּוּן אַתּרנין קדישין עילאין.

תעז הה"ד, בּעמּדס, עַל קיומיייהו. בּעמּדס, דְלא נטלין. אַלא דתּדאן מתּדוּת דקדוּשא. וְנַתּרין, מגו נהירו דנטלין מפורסיא. ועל דא פּתיב, תּרפּינה פּנפּיהם. וְשְלטין שְמָתּוּן אַתּרנין עילאין קדישין, דקב"ה איקרי בּהוּ.

מאמר וארא פּעין חשמל

תעה וְארא פּעין חשמל פּמראה אש בית לה סביב וגו'. וְארא, דְהא אסתלק מנייה ההוא חיוו, דתּמי לפום שעתא. בּג"כ אמר וְארא, וְלא כתיב וְאראה.

תעט פּעין חשמל, וְלא חשמל. פּעין: פּגוון מלחטא מנצצא, סלקא

מפורת הזהר (שם) לעיל אות שסח שלה לך רצה. ה) (שם) יתרו מח פקודי תקיט פנחס שיג כי תצא צ ת"ז בהקדמה ד' ו: תקיח צד ט"ד.
 ח'לופי גרמאות
 ט נ"א חמא לפום שעתא ובג"כ (רפוסים ראשונים).

הסולם מאמר
 הארת החכמה, נמצאים הכינויים המגלים חכמה, שולטים על השמות הקדושים, שהם בחסדים מכוסים, כלומר, שההנהגה היא על פי הכינויים, ולא על פי השמות הקדושים. וז"ש, וְאקרי קב"ה בכנויאי, שבזמן הארת החכמה נקרא הקב"ה בכינוי, ולא בשם. משום שאז הכינויים שולטים ופועלים ולא השמות הקדושים. (עי' היטב לעיל אות תס"ג).

תעו וכד קיימא כרסייא וכו': וכשהכסא עומד בכינוי של שמחה, כלומר, אחד שהכסא קבל הכינוי המגלה החכמה, במקום שצריכים, דהיינו שבאה לזווג עם ז"א, שאז חוזרת המלכות, שהיא הכסא, לבחינת חסדים מכוסים כמו ז"א (כנ"ל בז"ח בראשית אות ק"ו) ולפיכך, החיות מרפס כנפיהן אז, שאינן שולטות עוד באלו הכינויים והכנפים המגלות חכמה, והשמחה שלהם באותו זמן הזווג, היא, שהכינויים האלו תרפּינה כנפיהם, דהיינו שלא ישלטו לגלות החכמה, כדי שלא יפריעו את הזווג דז"א ומלכות. כי אז נקרא הקב"ה בשמות הקדושים האחרים העליונים כי השמות הקדושים פועלים אז, ולא הכינויים. (דפויי דף מ"א ט"א)

מאמר וארא כען חשמל
תעה וְארא פּעין חשמל וגו': וְארא פּעין חשמל כמראה אש בית לה סביב. וְארא, חסר ה', הוא משום שנסתלק ממנו אותה המראה שראה לפי שעה. משום זה אמר וְארא, וְלא כתוב, וְאראה, עם ה'.
תעט פּעין חשמל וְלא וכו': כעין חשמל, כתוב, וְלא חשמל ממש. פּעין, פּירושו, כצבע לוחט ונוצץ ועולה בצבעיו. פּעין, פּירושו, כמו עין שאינה יכולה להסתכל בהסתכלות נמשכת

זהר יתרו חדש קנא
 י בגונוני. פֿעין: פֿגוֹנא דְעִינא דְלא זכיל לְאַסְתְּפֵלֶא בְאַסְתְּפֵלוֹתָא, אֶלֶא סְתִים
 וּפְקִיחָא פְקִיחָא וּסְתִים, הָכִי אִיהוּ חֲשָׁמֶל.
תפ יֵאֵית חֲשָׁמֶל סְתִים, דְלֹא אֶתְחִי כְלָל, אֶלֶא מִגּוּ מִרְאָה סְתִימָא,
 דְלִית מֵאן דְיִכִיל לְקַיִמָא בֵּיהּ, וְלֹאשְׁתַּמּוּדְעָא בֵּיהּ כְּלָל. וְאִית חֲשָׁמֶל דְקַיִמָא
 י בגונוני, גו נְצִיצוּ לְאַנְהָרָא וְלֹאסְתְּפֵלֶא לְפּוּם שְׁעָתָא. וְדָא אִיהוּ לְתַפָּא, דְהָא
 לְעִילָא לֹא כְתִיב וְאַרָא, אֶלֶא וְאַרְאָה. וְדָא חֲשָׁמֶל דְאַתְחִי י בגונוני, גוֹן אַרְגוֹנוֹא,
 ירוק, אָדָם, לְבָן. סְלֶקָא דָא, וְנַחְתָּא דָא. נְצִיץ וְלֵהִיט, סְלֶקָא וְנַחְתָּא.
תפא וּבְגִ"כ פְּתִיב, פֿעין חֲשָׁמֶל, וְלֹא כְתִיב יֵאֵרָא חֲשָׁמֶל, וְלֹא יֵאֵרָא
 חֲשָׁמֶל, ׀ דְלֹאֵו אִיהוּ חֲשָׁמֶל, אֶלֶא פֿגוֹנָא דִילֵיהּ. י בגונוני דְאַתְחִי, הָכִי
 י בגונוני. חֲשָׁמֶל דָּא אִיהוּ נְהִירוֹ, דְנָקִיט נְהִירוֹ בְּגִינְהּ, הֵהוּא נְהִירוֹ דְאַתְחִי
 בְּאִינוֹן נְצִיצִין, נְהִירוֹ אֶחָרָא דְקִיק, וְהִיר וְנְצִיץ יְתִיר אִית בְּגִינְהּ, וְהִאי דְקֶאָמֵר
 הָכָא, לֹאֵו אִיהוּ חֲשָׁמֶל, אֶלֶא פֿעין חֲשָׁמֶל.
תפב ׀ בְּחִיזוּ דְקַדְמָאָה מַה פְּתִיב. וְאַש מְתַלְקַת וְנוֹגַהּ לוֹ סְבִיב,
 וְלִבְתֵּר, וּמְתוּכָה פֿעין חֲשָׁמֶל. וְהָכָא בְּקַדְמִיתָא פֿעין חֲשָׁמֶל, וְלִבְתֵּר כְּמִרְאָה
 אֵש בֵּית לֵה י סְבִיב, מְאָמְצְעִיתָא דְגּוּפָא לְעִילָא, וּמְאָמְצְעִיתָא דְגּוּפָא ׀ לְתַתָּא.

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

י נ"א בגונוני (קראקא). כ נ"א ל"ג ואית חשמל (מונקאטש). ל נ"א בגונוני (דפוסים ראשונים) ח נ"א בגונוני (דפוסים ראשונים) ז נ"א ל"ג וארא (דפוסים ראשונים) וברפוס מונקאטש הוא במרובעים). ס נ"א ל"ג וארא (דפוסים ראשונים וברפוס מונקאטש הוא במרובעים). ט נ"א ולא דאיהו (דפוסים ראשונים) פ נ"א כגון (דפוסים ראשונים) צ נ"א מוסיף גו גונוני (קראקא) ק נ"א מוסיף אלא כעין חשמל כחיו (ווינצא). ר נ"א מוסיף סביב כעין חשמל בקדמתא ולבתר כמראה אש (קראקא ודפוס מונקאטש במרובעים). ש נ"א ל"ג לתא (קראקא וברפוס ווינצא בסגוריים).

הסולם

<p>מאמר</p> <p>נמשכת, אלא סוגר ופותח. פותח וסוגר כך הוא החשמל.</p> <p>תפ וְאִית חֲשָׁמֶל סְתִים וְכוּ': וַיֵּש חֲשָׁמֶל סְתוּם, שְׁאִינוּ נִרְאָה כְּלָל, אֶלֶא מִתּוֹךְ מִרְאָה סְתוּמָה, שְׁאִין מִי שִׁיכּוֹל לְעַמּוֹד בּוֹ וְלַהֲכִיר בּוֹ כְּלָל. וַיֵּש חֲשָׁמֶל, הַנִּמְצָא בְּצַבְעִים תּוֹךְ הַתְּנוּצָצוֹת לְהֵאִיר וְלַהֲסַתְּכֵל לְפִי שְׁעָה. וְזֶה הוּא לְמַטָּה. כִּי לְמַעְלָה לֹא כְתוּב וָאֵרָא אֶלֶא וָאֵרָא. וְזֶה הוּא חֲשָׁמֶל הַנִּרְאָה בְּצַבְעִים, בְּצַבַּע אֶרְגָּמָן יְרוּק אָדוּם לְבָן, שְׁה"ס קו אֲמַצְעִי, שְׁהוּא בְּצַבַּע יְרוּק, וּבְצַבַּע אֶרְגָּמָן, וְקו שְׁמַאל שְׁה"ס אָדוּם. וְקו יָמִין שְׁה"ס לְבָן. זֶה עוֹלָה זֶה יוֹרֵד, כְּשַׁבַּע אַחַד עוֹלָה הַצַּבַּע הָאֲחֵר יוֹרֵד, כְּלוּמַר שְׁשׁוּלְטִים בּוֹה אַחֵר זֶה. נּוֹצֵץ וְלוֹהֵט עוֹלָה וַיּוֹרֵד.</p> <p>פירוש. ג' חשמלים כתובים א) בפסוק ד', שכתוב, ואש מתלקחת ונגה לה סביב ומתוכה כעין החשמל ב) בפסוק כ"ז וארא כעין חשמל כמראה אש בית לה. ג) להלן ח', פסוק ח'.</p> <p>(דפויי דף מ"א ט"א)</p>	<p>הכנפים</p> <p>שכתוב, וארא וגו' ומראה מתניו ולמעלה כמראה זהר כעין חשמל, וז"ש, וְאִית חֲשָׁמֶל סְתִים דְלֹא אֶתְחִי וְכוּ' זֶה הוּא חֲשָׁמֶל הָא' שְׁהוּא מִתַּחַת רַגְלֵי הַחַיּוֹת (כְּנ"ל אוֹת ת"ה ע"ש). וְאִית חֲשָׁמֶל דְקַיִמָא בְּגוֹנוֹן גּוּ נְצִיצוּ וְכוּ' זֶה הוּא חֲשָׁמֶל הַב', הַמֵּאִיר לְפִי שְׁעָה וּמְסַתְּלָק, וְע"כ כְּתוּב בּוֹ וָאֵרָא חֶסֶר ה', וְלֹא וָאֵרָא. דְהָא לְעִילָא לֹא כְתִיב וָאֵרָא אֵלֶּא וָאֵרָא וְכוּ' זֶה הוּא חֲשָׁמֶל הַג'.</p> <p>תפא וּבְגִ"כ כְּתִיב כְּעִין וְכוּ': וְע"כ כְּתוּב, כְּעִין חֲשָׁמֶל, וְלֹא כְתוּב, וָאֵרָא חֲשָׁמֶל, וְלֹא וָאֵרָא חֲשָׁמֶל, כִּי אֵינוֹ חֲשָׁמֶל עֲצוּם, אֶלֶא בְּצַבַּע שְׁלוֹ. וְכַמוֹ שְׁנִרְאָה כֵּךְ הוּא צַבְעִי, אֲבָל חֲשָׁמֶל, זֶה הוּא אֹר שְׁאוֹחוֹ אֹר בְּתוֹכּוֹ, וּמְלַבֵּד אוֹתוֹ הָאֹר הַנִּרְאָה בְּהַתְּנוּצָצוֹת שְׁלוֹ, יֵש בְּתוֹכּוֹ אֹר דֵּק הַמּוֹחִיר וְהַנּוֹצֵץ יוֹתֵר. וְאוֹתוֹ שְׁאוֹמֵר כֹּאן, אֵינוֹ חֲשָׁמֶל אֶלֶא כְּעִין חֲשָׁמֶל.</p> <p>תפב בְּחִיזוּ דְקַדְמָאָה מַה וְכוּ': כְּמִרְאָה שְׁל</p>
--	---

קנב זהר יתרו חדש
תפג ותלת גוונין הקא, חשמל בקדמיתא. ולבתר אש לגו מינה.
 ולבתר נוגה. ואינין רזין גליפין גו "שמא קדישא. אדנ"י בקדמיתא, פעין
 חשמל. אלהים לבתר, כמראה אש בית לה. ידו"ד לגו מפולא, ונוגה לו.
 וכולהו תלת גליפאן, גו האי רזא, פליין בתד, למתוי פולא חד דא כדא.
 וע"ד * יחזקאל אסתפל לעילא, ואסתפל לתתא, גו מהימנותא, ברזין עילאין.
 ממראה מתניו כו' ¹.

מאמר קול ודבור

תפד וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר. איהו בלחודוי
 בדיבורא תדא וקא אוקימנא, אנכי ולא יהיה לך בדיבורא תדא אתאמרו.
תפה וכי הני ותו לא, אלא הני פללא דכלא, הני פללא דכל אורייתא
 דהכי נמי זכור ושמור. וכגין דזכור ושמור אינון פללא דכלא, נקט הני
 דאינון פללא. זכור ושמור. אנכי, זכור. לא יהיה לך, שמור. וכלא בדיבורא תדא.
תפו מאי בדיבורא תדא. הכי הוא ודאי, בדיבורא תדא ולא בתריין.

חלופי גרסאות

ת נ"א שמהא (קראקא) א נ"א מוסיף ברא ואלין גי שמחן
 אדנ"י אלהים הוי"ה (מונקאטש במרובעים) ב נ"א מוסיף
 ע"כ מצאתי (בכל הדפוסים) ג נ"א עוד לפרשת יתרו (בכל הדפוסים ובדפוס קראקא ליכא מכאן עד סוף הפרשה).
 ד נ"א הני וליג והיני (וויציא).

מסורת הזהר

(1) (שמות כ) לעיל אות שיב.

קול ודבור

הסולם

מאמר

וגו: וידבר אלקים את כל הדברים האלה
 לאמר אנכי וגו', אנכי ולא יהיה לך, הוא בלבד,
 נאמר בדבור אחד. וכבר העמדנו, אנכי ולא
 יהיה לך, בדבור אחד נאמרו.

תפה וכי הני ותו זכור: שואל, וכי
 אלו, אנכי ולא יהיה לך, נאמר בדבור אחד,
 ולמה לא יותר מזה. ומשיב, אלא אלו, אנכי
 ולא יהיה לך, הם כלל הכל, אלו, הכלל של
 כל התורה. וגם זכור ושמור כן. שזכור הוא
 דמ"ח מצוות עשה. ושמור שס"ה ל"ת. ומשום
 שזכור ושמור הם כלל כל התורה, תפש אלו,
 לומר שנאמרו בדבור אחד, מפני שהם כלל,
 שה"ס זכור ושמור, אנכי הוא זכור, ולא יהיה
 לך, הוא שמור. והכל נאמר בדבור אחד.

תפו מאי בדבורא תדא זכור: שואל.
 מהו בדבור אחד. ומשיב, כך הוא ודאי, בדבור
 אחד ולא בשנים, משום שהדבור ההוא, הוא
 נכלל מכל הקולות, והוא שהיה אומר בתוקפם
 ובכחם

של החשמל הראשון (שבפסוק ד') מה כתוב,
 ואש מתלקחת ונגה לו סביב. ואח"כ, ומתוכה
 כעין החשמל, וכאן (בפסוק כ"ז) כתוב תחילה
 כעין חשמל, ואח"כ כמראה אש בית לה,
 ממראה מתניו ולמעלה וממראה מתניו ולמטה,
 דחיינו מאמצע הגוף ולמעלה ומאמצע הגוף
 ולמטה.

תפג ותלת גוונין הכא זכור: ומפרש.
 גו' אפנים כאן, חשמל בתחילה. ואח"כ אש
 לפנים ממנה. ואח"כ נגה. והם סודות הקוקים
 תוך השם הקדוש. אדני הוא תחילה מבחוי,
 והוא, כעין חשמל. אלקים אח"כ, והוא כמראה
 אש בית לה. הוי"ה לפנים מכולם והוא נגה לו.
 וכל ג' החקיקות בסוד הזה כלולים כאחד,
 להיות הכל אחד זה בזה. וע"כ יחזקאל, הסתכל
 למעלה, בז"א, והסתכל למטה תוך האמונה,
 שהיא מלכות. בסודות העליונים, ממראה מתניו
 ולמעלה זכור. (חסד החמשר).

מאמר קול ודבור

תפד וידבר אלקים את כל הדברים
 (דפויי דף מ"א ט"א * ט"ב)

זהר ויתרו חדש קנג
 בגין דהאי דבור, איהו אתפליל מפלהו קלי. ואיהו דהנה אמר בתוקפא וחילא
 דכלהו, דכל חד וחד "הוא בטש ביה בלחישו, ואיהו הנה אמר.
תפז ובגין דכלהו הוה בלחישו ולא אשתמעו, פתיב "וכל העם
 רואים, ולא כתיב וכל העם שומעים, בגין דלא אשתמעו כלל, אלא פלהו
 הוה אתיין, וכל חד וחד נשיק להאי דבור בלחישו, כמאן דנשיק ברחיבו
 דרחימותא, ולכתר האי דבור פריש, ואמר מלה, ואכריז לה.
תפח וע"ד פתיב וידבר אלהים את כל הדברים האלה, דאינון פללא
 דזכור ושמור אנכי ולא יהיה לך. אנכי פללא דכל פיקודי אורייתא, דאינון
 בכלל זכור, ואיקרון מצות עשה. אנכי פללא דדכר ונוקבא פחדא.
תפט ומאן דאמר דאיהו רזא דכורסיא, לאו איהו פורסיא בלחודוהי,
 ולאו הכי, דהא רזא דזכור איהו, ואיהו דכורא. אכל אע"ג דאיהו דכורא,
 פללא דדכר ונוקבא פחדא איהו.
תצ ואע"ג דכלא שפיר, אכל אני, דא רזא דכרית קדישא, יסודא
 דעלמא. וכ' אתפליל בגייה, דא איהו רזא דנוקבא. ובכל אתר כ', דא איהו
 נוקבא דאקרי פתח.
תצא ובג"כ פלא איהו פחדא, רזא דדכר ונוקבא פחדא, וכלא אקרי
 זכור, דהא דכר לאו איהו בלחודו, ונוקבא אוף הכי לאו איהו בלחודקא,
 ולעלמין לא אתפרשן דא מן דא. זכור אתיא בנזקביה, שמור אתיא אוף הכי
 ברזא דוא"ו, דאיהו דכור"א. בגין דלא מתפרשן דא מן דא.

ה'לופי גרסאות
 ה"א הוה (ווינצ'א) 1 ג"א כד (ווינצ'א).

מסורת הזהר
 (ז) (שם) ב"ב רצג להלן תצט ז"ח ד' פג ט"ב ט"ד.

קול ודבור	הסולם	מאמר
שאמר, שאנכי הוא סוד הכסא, שהוא מלכות הוא אינו כסא בלבד, ואינו כך, כי אנכי ה"ס זכור, והוא זכר, דהיינו ז"א. אבל אע"פ שהוא זכר, הוא כלל דכר ונוקבא ביחד, שהם ז"א ומלכות.	שכחם של כולם, של כל הקולות כי כל קול וקול בטש בו, דהיינו שנודווג עם הדבור, בלחש, והדבור היה אומר.	תפז ובגין דכלהו הוה וכו': ומשום שכולם היו בלחש ולא נשמעו, כתוב, וכל העם רואים את הקולות, ולא כתוב, וכל העם שומעים, משום שלא נשמעו כלל, אלא כולם היו באים וכל אחד ואחד נשק לדבור הזה בלחש, כמי שנושק בחביבות האהבה, ואח"כ פירש הדבור, ואמר דבר, והכריז אותו.
תצ ואע"ג דכלא שפיר וכו': ואע"פ שהכל יפה, אבל אני של אנכי, הוא סוד הברית הקדוש שהוא יסוד העולם, דהיינו יסוד ז"א, שהוא זכר. כ' של אנכי, נכללת בתוכו, זה הוא סוד הנוקבא, שהיא מלכות, ובכל מקום כ' היא הנוקבא הנקראת כתר. כי מלכות דאצילות נקראת כתר דבריאה, כי מלכות דעליון הוא הכתר לתחתון.	תפח וע"ד פתיב וידבר וגו': וע"כ כתוב וידבר אלקים את כל הדברים האלה, שהם הכלל של זכור ושמור, שהם אנכי ולא יהיה לך. אנכי, הוא הכלל של כל מצוות התורה, שהם בכלל זכור, ונקראים מצוות עשה. אנכי, הוא כלל של דכר ונוקבא ביחד.	תפט ומאן דאמר דאיהו וכו': ומי (דפו"י דף מ"א ט"ב)

קנר זהר יתרו חדש

תצב) אַנְכִי פִּלְאָא דְדָכְר וְנוֹקְבָא פְתָדָא, וְכֻלָּא אִיקְרִי זְכוּר. מ"ט, בְּגִין דְּאִיהוּ נְטִיל לְנוֹקְבָא, וְאִקְלִיל לָהּ בְּגוּוּיָהּ. וְע"ד לָא אִידְכֵר אֱלָא אִיהוּ בִלְחֻדוּיָהּ.

<p>מאמר</p> <p>זה מזה. זכור שהוא זכר, בא בנוקביה, ושמור שהוא נוקבא, בא ג"כ בסוד הו' דשמור, שהוא דכר. כי אינם נפרדים זה מזה.</p>	<p>הסולם</p> <p>ומלכות הנקראים קול ודבור, השפעה א' היא השפעת החסדים, ושפע זה יוצא מבין שניהם, שגם קול, שה"ס ז"א נשמע, ההשפעה הב' היא השפעת החכמה, והשפעה זו יוצאת מהמלכות הנקראת דבור, בלבדה, וז"א שנקרא קול, אינו משתתף בשפע זה כלל, מפני שאין הארת החכמה מגולה אלא בבחינת ו"ק דחכמה, דהיינו בבחינת אור נקבה שמאיר ממטה למעלה. וע"כ אם היה הוא משתתף בהשפעה זו היו מאירות הג"ר דחכמה, דהיינו ממעלה למטה, כמו אור זכר. ולפיכך נבחן בהשפעה זו שהדבור, שה"ס החכמה, היא בלחש, בלי שמיעת הקול, שהוא השפעת ז"א. כי אין כאן, אלא השפעת הדבור בלבד.</p>	<p>קול ודבור</p> <p>זה מזה. זכור שהוא זכר, בא בנוקביה, ושמור שהוא נוקבא, בא ג"כ בסוד הו' דשמור, שהוא דכר. כי אינם נפרדים זה מזה.</p>
---	--	--

וז"ש (באות תפ"ה) **דכ"ל הד וחד, שכל קול וקול הוה בטש ביה בלחישו, היה מזדווג עם הדבור בלחש, ואיהו, הדבור, הוה אמר, היה מגלה החכמה, והקול לא היה משתתף בזה, כנ"ל. וז"ש (באות תפ"ז) **ובגין דכ"ל הוה בלחישו, מפני שכל הזווגים דקול ודבור, היו בלחש, דהיינו בבחינת ו"ק דחכמה, מפני שהקול לא השתתף בגילוי, כתיב **וכ"ל העם רואים את הקולות ולא כתיב **וכ"ל העם שומעים, כי הקול לא השתתף בהשפעת החכמה אל העם הנקראת ראייה, וע"כ לא יכלו לשמוע הקולות אלא לראותם נכללים בדבור, שה"ס החכמה, בלחש כו"ק. ד"ל אשתמעו כ"ל. והקולות עצמם לא היו נשמעים. כי אם היו נשמעים עם הדבור, היו מתגלים הג"ר דחכמה, כנ"ל. וז"ש **וכ"ל חד וחד נשיק ליהאי דבור, שכל זווג וזווג מקול, שהוא ז"א, שהיה נושק לדבור, שהיא המלכות, היה בלחישו, דהיינו שלא להשתתף כלל בהארת החכמה שבדבור, בדומה, כמאן דנשיק בחיבו דרהימותא, כמי שנושק בחביבות של אהבה, שה"ס הארת החסדים בלבד, ולבתר האי דבור פריש ואמר **מ"ה ואכריז ליה ואח"כ כשהדיבור שה"ס המלכות קבלה החסדים מז"א, הם מעוררים בה הארת החכמה, ונבחן כמו שהדבור מפרש את הארת החסדים שקבלה, לבחינת הארת החכמה כדרכה. והיא שאמרה הדבר, דהיינו החכמה, ומכרות אותה, דהיינו שמגלית אותה לתחתונים, ולא הקול, שהוא ז"א.************

תצב) אַנְכִי כִּלְאָא דְדָכְר וכו': אנכי הוא כלל דכר ונוקבא ביחד, והכל נקרא זכור. מה הטעם. הוא משום שז"א לוקח את הנוקבא וכולל אותה בתוכו, וע"כ לא נזכר אלא הוא לבדו. וכשהנוקבא ממשכת את בעלה עמה, והוא, ז"א, בא אליה, כש"א, עד שהבאתיו לבית אמי, אז היא לוקחת השם, דהיינו השליטה, והכל נקרא שמור. מה הטעם. משום שהיא המשיכה אותו אליה, ולקחה אותו. אז כל הבית עומד ברשותה, ואינה נזכרת אלא היא בלבדה. אבל לעולם אינם נפרדים זה מזה.

ביאור המאמר. התורה ניתנה בקול ודבור. שה"ס יחוד דז"א ומלכות, שז"א נקרא קול. והמלכות נקראת דבור. וז"א, ה"ס חסדים, ומלכות ה"ס הארת החכמה. וז"א שה"ס קול הוא ג"ר, והמלכות ה"ס אור נקבה שהיא ו"ק. גם התורה עצמה נחלקת לב' בחינות שהם חסדים וחכמה, שרמ"ח מצוות עשה שה"ס זכור, הם חסדים. ושס"ה לא תעשה, שה"ס שמור, מגלים ו"ק דחכמה (כמ"ש לעיל אות תע"ג).

וז"ש (באות תפ"ה) **הני כ"ל דכ"ל אורייתא וכו' אנכי, זכור, דהיינו שכולל רמ"ח מצוות עשה שה"ס חסדים. לא יהיה ק"ל, שמור, שכולל שס"ה מצוות לא תעשה, שה"ס הארת ו"ק דחכמה, וכ"ל בדבורא חדא וכו' ולא בתרין. כלומר אע"פ שאנכי ולא יהיה לך הם ב' בחינות מיוחדות, שזה חכמה, וזה חסדים, עכ"ז, לא יצאו מב' מלכויות, אלא ממלכות אחת, דהיינו בדבורא חדא, במלכות אחת, ולא בתרין, ולא בשתי מלכויות. והטעם הוא, בגין דהאי דבור, משום שהמלכות הוה המשפעת חכמה, איהו אתכ"ל מכו"הו ק"ל, היא נכללה מכל הקולות, שהם חסדים, ואיהו דהוה אמר, והמלכות, שהיתה אומרת הדבור, המגלה חכמה, אמרה, בתוקפא וחי"א דכ"ל, שבכח כל החסדים שקבלה מז"א הנקרא קול, היתה יכולה להשפיע הדבור, שה"ס הארת החכמה.**

ויש לדעת, שיש ב' השפעות מזווג ז"א (דפוי' דף מ"א ט"ב)

וז"ש

זהר יתרו חדש קנה
וכד איהי אַמְשִׁיכְת לְבַעֲלָהּ בְּהֶדָה, וְאֶתִי אִיהוּ לְגַבְהָ, כְּדָא מִי עַד שְׁתַּבְּאֲתִיו
אֶל בֵּית אַמִּי, כְּדִין אִיהִי נְטִילָא שְׁמָא, וְכֵלָא אִיקְרִי שְׁמֹר. מ"ט. בְּגִין דְּאִיהִי
אַמְשִׁיכְת לִיה לְגַבְהָ, וְנְטִילַת לִיה. כְּדִין כֹּל בֵּיתָא קְיַימָא בְּרְשׁוּתָהָא, וְלֹא אֲדַפְר
אַלָּא אִיהִי בְּלַחְדָּתָהָא, וְלְעֲלָמִין לֹא מִתְפָּרְשִׁין דָּא מִן דָּא.

תצג) אַנְכִי, רְזָא דְרִזִין לְדַעֵי חֲכַמְתָּא. בְּהֵוּא שְׁעֵתָא דְאַלִין אַתּוּן
נְפָקוּ בְּרִזָּא דְכָלִיל בְּתַדָּא, נְפָקָא יְבוּצִינָא לְגַלְפָּא מְשַׁחְתָּא. מְדִיד בְּסִטְרָא
דָּא עֶשֶׂר אַמִּין, וְנְפָקוּ זִיקִין, בְּזִיקִין שְׁבַעִין וְתַרְזִין. וְאַתְלַהֲטִין שְׁבִיבִין, נְצִיצִין

ח'לופי גרמאות
ז ג"א בוציצא וכן בכל הרף (וויציא). ח ג"א ואחר (בכל
הרפוסים וברפוס וויציא כתב צ"ע אי גרסינן ע"כ והוּו
להו רפ"ח נצוצין).

מסורת הזהר
(ח) (שיר השירים ג) שמיני צג.

הסולם קול ודבור
לְגַבְהָ, שאו המלכות היא השולטת, שה"ס
הארת החכמה, והארת החסדים דו"א רק
נכללים בחכמה, וכ"ל אִיקְרִי שְׁמֹר וכו',
ואו נקרא הכל על שם הנוקבא שמור.

תצג) אַנְכִי, רְזָא דְרִזִין וכו': אַנְכִי.
סוד הסודות ליודעי החכמה, באותה שעה
שאותיות אלו, של אַנְכִי, יצאו בסוד שז"א
ומלכות כלולים בהם יחד. אשר אני שבאנכי,
הוא יסוד דו"א, ואת כ' שבה, היא המלכות,
כנ"ל בדבור הסמוך. יצא הנר לחקוק המדה.
מדד בצד זה עשר אמות, ויצאו ניצוצים,
בשבעים ושנים ניצוצים. והתלהטו להבות,
ונצוצים עולים ויורדים. אחר זה, משתככים
ועומדים בבחינת עליה למעלה למעלה. מדד
בצד האחר עשר אמות, ויצאו גם כן ע"ב
ניצוצות כמו באפן הראשון. וכל לכל הצדדים.

פירושו. כל הארה שלמה, יש בה הארת
שם מ"ב בג"ר שלה, והארת השם ע"ב בו"ק
שלה. והוא מטעם, כי מתקנן הקו האמצעי,
הוא, שלא תתגלה החכמה אלא בו"ק, וע"כ
השם ע"ב המאיר בהארת החכמה, הוא בו"ק.
ובג"ר אין חכמה, אלא השם מ"ב מאיר שם
בחסדים מכוסים בחכמה.

וסוד השם מ"ב, מבואר לעיל (בו"ח
בראשית אות מ"ז) שד' צדדים יש בכל הארה,
שהם חו"ג תו"מ, שבכל צד יש ג' קוין,
כלולים זה מזה, דהיינו תשעה קוין, ועם
הכולל, הם עשר בחינות לכל צד, ובארכעה
צדדים, יש מ' בחינות, ועם ב' כוללים של
ימין ושמאל שבהם, הם מ"ב. שז"ס השם של
מ"ב אותיות ע"ש. שהוא מאיר בג"ר, ובחסדים
מכוסים.

וסוד

מאמר
זו"ש (באות תפ"ח) וע"ד כתיב וידבר
אלקים את כל הדברים האלה, דאינון
כ"ל דזכור ושמור, אַנְכִי וְלֹא יִהְיֶה לְךָ
וכו'. כי אלקים הוא השם המלכות, והיא
דברה את כל הדברים האלה שבתורה שיש
כלל של זכור, שה"ס רמ"ח עשה, שהם
חסדים, וכלל של שמור שה"ס שס"ה ל"ח
שהם הארת ו"ק דחכמה. ואע"פ שהיה בזווג
עם ז"א שנקרא הוי"ה, עכ"ל, קולו לא נשמע
כנ"ל. וע"כ כתוב השם אלקים. והן אַנְכִי,
שה"ס חסדים, והן לא יהיה לך, שה"ס הארת
חכמה, יצאו שניהם מזווג ז"א ומלכות ביחד,
זו"ש (באות תצ"ז) אַבְרָם אַנְכִי, דָּא רְזָא דְבְרִית
קְדִישָׁא יְסוּדָא דְעֲלָמָא, כִּי אֲנִי שְׂבָאֲנִי
מורה על יסוד ז"א, כ' אַתְכֵּילִי בְּגוּיָה, דָּא
אִיהִי רְזָא דְנוֹקְבָא, הַכִּי נִכְלָלָה עִם יְסוּד
דו"א בזווג, שהיא סוד הנקבה, דהיינו המלכות,
וּבְגִיב נְטִילָא אִיהוּ בְּהֶדָה וכו' אִיקְרִי זְכוּר,
ומשום זה ז"א ומלכות הם מרומזים יחד
בְּאַנְכִי, וה"ס זכור, שהוא רמ"ח מ"ע שהם
חסדים הכלולים מחכמה. ועד"ז בשמור, שה"ס
הארת החכמה בעיקר, גם שם כלולים ז"א
ונוקבא ביחד, זו"ש, (באות תצ"א) שְׁמֹר
אַתִּיִּיא אוֹף הַכִּי בְרִזָּא דו' כִּי שְׁמֹר ה"ס
המלכות והו' שבשמור היא ז"א. אלא ההפרש
הוא שבזכור שולטים החסדים שהם מז"א,
והנוקבא שה"ס הארת החכמה נכללת עמו.
זו"ש (באות תצ"ב) אַנְכִי וכו' אִיקְרִי זְכוּר,
מ"ט, בְּגִין דְּאִיהוּ נְטִילָא לְנוֹקְבָא וְאַתְכֵּילִי
לָהּ בְּגוּיָה, כִּי ז"א הוא עיקר והנוקבא רק
נכללת בתוכו, דהיינו שהחסדים הם עיקרים,
אלא שיש בהם התכללות מהארת החכמה. וכד
אִיהִי אַמְשִׁיכְת לְבַעֲלָהּ בְּהֶדָה וְאֶתִי אִיהוּ

(דפויי דף מ"א ט"ב)

קנו ונתתין. לכתר, אשתככו, וקאימו בסליקו לעילא לעילא. מדיד בסטרא
אתרא עשר אמין, ונפקו אוף הכי זיקין, ביהוא גוונא קדמאה, וכן לכל סטריין.
תצד אתפשטא בוצינא וסתרא סחור סחור, ואתלהיטו שביבין נציצין,
וסליקו לעילא לעילא, ואתלהיטו שמיא. וכל תילין עילאין פלהו, אתלהיטו
ואתנציצו פחדא.

תצה סתרא בוצינא לכתר מסטרא דדרום ומדיד וסתרא מתמן למזרח,
וממזרח לצפון, עד *) דאסחר ותב לסטרא דדרום כדבבקדמיתא.
תצו לכתר מתגלגלא בוצינא לאסתלקא, וזיקין ושביבין אשתככו, וקדין
נפקו אלין אתון מתקקן מתלהטן נציצין, כדהבא פד אתלהיט בנציצו. פהאי

חלופי גרמאות

ט נוסח אחר כד בקדמיתא (ווינצ'א).

מאמר	הסולם	קול ודבור
וסוד שם ע"ב, ה"ס הארת החכמה היוצאים מג' פסוקים ויסע ויבא ויט, שיש בהם רי"ו אותיות, וע"ב תיבות (כח"ש בזהר בשלח אות קע"ג) וגם הוא סוד הארת י"ב צירופי הייה, וכשהם מאירים בכל קצה משה קצוות של ז"א, הם שש פעמים י"ב, שהם ע"ב. ואז מאירה החכמה בנה"י דו"א ובמלכות, שהם בחינת ו"ק.	עולה ויורדת, כי הארת החכמה פעם עולה, דהיינו שמאירה ממטה למעלה, ופעם יורדת, דהיינו שמאירה ממעלה למטה. עד שבא הקו האמצעי ומתקן אותה שלא תאיר אלא ממטה למעלה. לכתר , אחר שהקו האמצעי תקן אותה, אשתככו וקאימו בסליקו לעילא לעילא נשתככו ועמדו להאיר בבחינת עליה למעלה למעלה, ולא להאיר עוד ממעלה למטה. מדיד בסטרא אחרא עשר אמין , דהיינו שהוציא הארת שם מ"ב גם בצד אחר מד' צדדים תו"ג תו"מ ונפקו אוף הכי זיקין בהוא גוונא קדמאה , דהיינו ע"ב זיקין, שה"ס הארת שם ע"ב. וכן לבס סטריין שבכל ד' הצדדים יצאו כך, שהשם מ"ב האיר בג"ר שלהם בחינת חסדים מכוסים, והשם ע"ב האיר בו"ק שלהם בחינת הארת חכמה.	קול ודבור

ו"ש, **בהוא שעתא דאלין אתון**
נפקו ברזא דכ"ל כהרא, בשעה שהארת
האותיות אנכי, יוצאת בסוד שו"א ומלכות
כלולות בו יחד, שאז נמצאת ההארה שלמה,
שיש בה הארת החסדים המכוסים מו"א,
שבו מאיר השם מ"ב והארת החכמה ממלכות,
שבה מאיר השם ע"ב, כנ"ל, **נפקא בוצינא**,
שהוא הקו האמצעי **לגפא משהתא** לחקוק
המדה, דהיינו למעט הג"ר דחכמה, וליחד
הקוין ימין ושמאל זה בזה, ולהוציא הארת
ג' קוין, מיוחדים וכלולים זה בזה. **מדיד**
בסטרא דא עשר אמין, דהיינו שהוציא
בצד אחר, מד' צדדים תו"ג תו"מ, ט' קוין,
שעם הכולל הם עשר בחינות, המכונות
עשר אמות, שה"ס הארת השם מ"ב המאירה
באותו הצד, כנ"ל שה"ס הארת החסדים
המכוסים. **ונפקו זיקין בזיקין שבעין ותריין**,
שהוא סוד הארת השם ע"ב, המאיר בהארת
החכמה. **ואתלהטן שביבין**, כי אין החכמה
מאירה אלא ביתד עם הדינים (כח"ש באדרא
זוטא אות רי"ט) המכונים שביבין. **נציצין**
סליקין ונתתין, שהתנוצצות מהארת החכמה
(דפו"י דף מ"א ט"ב * ט"ז)

תצד אתפשטא בוצינא וסתרא וסחרא וכו':
נתפשט הנר וסיבב סביב סביב, ונתלהטו
להבות ונצוצות, ועלו למעלה למעלה, ונתלהטו
השמים. וכל הצבאות העליונים כולם נתלהטו
והתנוצצו יחד.

תצה סתרא בוצינא לכתר וכו': אחר
זה סיבב הנר מצד דרום, ומודד ומסבב משם
למזרח, וממזרח לצפון, עד שמסבב ושב לצד
דרום כבתחילה.

תצו לכתר מתגלגלא בוצינא וכו':
אחר זה מתגלגל הנר להסתלק והניצוצות
והלהבות נשתככו. ואז יצאו אלו האותיות
חקוקות ולהטות מתנוצצות כמו זהב כשמתלהט
בהתנוצצות

זהר וְהָבָא, וְאִפִּיק לֹן מְגוֹ אֲשָׁא מְלַהֲטָא, בְּרִיר וְצָרִיף פּוֹלָא. קנז
הָכִי נְמִי נְפָקִי אֲתוּוֹן, צָרִיפֵן בְּרִירָן מְגוֹ מִשְׁתַּתָּא דְבוּצִינָא. וְעַ"ד כְּתִיב אֲמַרְתָּ
ה' צְרוּפָה. כְּמָאן דְּמִצְרַף כְּסָפָא וְדִהָבָא.
תצז) כְּדִן נְפָקוּ אֲלֵין אֲתוּוֹן, נְפָקוּ בְּלִהוּ צָרִיפִין, מְחַקְקִין, בְּרִירָן, נְצִיזִין,
מְלַהֲטִין. וְיִשְׂרָאֵל בְּלִהוּ הוּוֹ חֲמָאן לֹן דִּהוּוּ פְּרָחִי בְּאוּרָא, וְאֲזֵלִין לְכָל סְטָרִין,
וְאֵתוּ וּמְתַחְקְקִין עַל לִוְחֵי אֲבָנֵיָא.

מפורת הזהר

(ט) (תהלים יח) ב"א קג בלק קסז ז"ה בשלח כו.

מאמר המוסר קול ודבור
בהתנווצות. כאומן הזה, כשצורף כסף וזהב, הנקרא שמים, נתלהט מן הדינים של מסך ומוציאם מתוך אש לוהטת ברור ומצורף לגמרי. כך יצאו האותיות מצורפות וברורות, מתוך מדת הנר. וע"כ כתוב, אמרת ה' צרופה. כמי שצורף כסף וזהב.

פירוש. אחר שביאר פעולת הקו האמצעי בכללות, איך שהמשיך הארת השם מ"ב והשם ע"ב, חוזר לפרש פעולת הקו האמצעי בפרטות. שתחילה מפרש ענין תקון קו השמאל. ואח"כ מפרש סדר הארת ג' קוין, איך שמסבבים ומתגלגלים בג' מקומות. ולבסוף מבאר שאחר הגלגול הם נחים ומוציאים ההארות, דהיינו צירופי אותיות התורה, כשהן מצורפות וברורות. ויש לדעת שהארת ג' הקוין בזה אחר זה, מכונה בשם גלגול וסיבוב. כי הדינים שבכל קו הם כמו גלגלים המעבירים ההארה ממקום למקום מקו לקו. (כמו"ש בזהר בלק אות תמ"א) ואפילו כשהקו האמצעי בא למעט ולתקן קו השמאל, נבחן ג"כ שהתקון בא ע"י גלגול, שמקודם ממשיך את קו הימין, ואח"כ את קו השמאל, ואחר שממעטו מג"ר דחכמה הוא מיחד אותו עם קו הימין ויוצא הקו האמצעי. הרי שגם בבואו לתקן את השמאל הוא מתקן ע"י גלגול ג' הקוין בזה אחר זה.

ואחר שביאר סדר הגלגול והנסיעה מבאר המנוחה. וז"ש (באות תצ"ו) **בְּתֵר מִתְגַּלְגֵּלָא בּוּצִינָא לְאַסְתֵּלְקָא**. אחר שגמר הגלגול, הוא מתגלגל להסתלק ולנוח. ואז, וזיקין ושבִּיבִין אֲשֵׁתִּכְבוּ, שהדינים של כל קו וקו נשתככו. וכדין נפקו אֲלֵין אֲתוּוֹן, מחקקו מקו ימין, מתלהטין, מקו שמאל, נצצין מקו אמצעי, כדהבא וכו'.

תצז) כְּדִן נְפָקוּ אֲלֵין אֲתוּוֹן וכו': כשיצאו האותיות האלו, יצאו כולן צרופות, חקוקות, ברורות, מתנוצצות, ולוהטות. וישאל כולם היו רואים אותן שהיו פורחות באויר. ענין ביאת ה' באור ונעשה אויר, שבקו ימין, ה"ס פריחה, והולכת לכל הצדדים, לכל ג' קוין, ובאות נחקקות על לוחות האבן.

(ת"ח

(דפויי דף מ"א ט"ג)

קנה זהר יתרו חדש
תצח ות"ח פד הוו נפקי אלין אתוןון ברזא דכללא דדכר ונוקבא, בריןן
 מתקקון. מד את תנה סליק עליהו, דתנה רשים וגליף להני אתוןון, ומעטר
 לון, ויהוא את אזיל בכולהו, מרזא דבוצינא אתגליף. ויהוא את איהו אות ו',
 דהוא סליק על פל אתוןון אתרנין, וגליף לון על כללא.
תצט ורזא דא, וכל העם רואים א"ת ה"קולות וא"ת ה"לפידים ואת
 קול השופר. את הקולות, אלין אינון אתוןון אתרנין, דהוו נפקין מאינון קולות
 פדקאמרן, ואתחזון באורא לעיניהון דכללא.
תק דכתיב את הקולות, ולא כתיב וכל העם רואים הקולות, אלא את
 הקולות, אלין אינון אתוןון דהוו נפקי מצייהו. ואת קול השופר, דא את ו',
 דתנה סליק על פל אתוןון, וגליף לון, פמא דאיתמר. בגין דרזא דאת ו' איקרני
 קול השופר, ובג"כ כתיב רואים. וכד שמעו לא שמעו אלא קול מילולא דא,
 דכתיב וקול דברים אתם שומעים, שהוא קול דאיקרני דברים, דהוא תנה
 אמר מלה בלחודוי.

ח'ופי גרמאות
 י נוסח אחר מרישא (וינציא מונקאטש).

מסורת הזהר
 י (שמות כ) לעיל אות תפו. כ (דברים ד) וישב רפב
 ואתחנן יח ת"ז תפ"ט ד' קד: תקי"ח ד' צו ט"ג.

מאמר	הסולם	קול ודבור
<p>תצח ות"ח כד הוו וכו': ובוא וראה כשהאותיות האלו היו יוצאות בכלל דכר ונוקבא, שהם ז"א ומלכות, המדומים במלה אנכי (כנ"ל אות ת"צ) ברורות, תקוקות, אות אחת היתה עולה עליהן, שהיה רושם ומחוקק לאותיות האלו, ומעטר אותם, והאות ההוא הולך ככולן, שנחקק מסוד הנר, שהוא בינה, וגם הוא נקרא משום זה, נר, והאות ההיא היא אות ו', שהוא הקו האמצעי, שהוא עולה על כל האותיות האחרות, ומחוקק אותן על הכל. כלומר על כל מה שצריכות, כי הקו האמצעי הוא המודד הארת קו שמאל, והוא המיוחד הימין והשמאל, והוא המגלגל אותם גלגלות הארתם כנ"ל בהסולם (אות תצ"ד).</p>	<p>המלכות. אבל בקולות עצמם אין ראייה, להיותם בחסדים מכוסים כמו ז"א. תק דכתיב את הקולות וכו': מביא ראייה שהראייה סובבת על האותיות ולא על הקולות, כי כתוב, את הקולות, ולא כתוב, וכל העם רואים הקולות, אלא את הקולות. היינו משום שאלו הם האותיות שיצאו מהם, ולא הקולות עצמם. ואת קול השופר. זה הוא אות ו' שהיא הקו האמצעי שהיה עולה על כל האותיות וחקק אותן כמו שאמרנו. כי סוד אות ו' נקראת קול השופר. ומשום זה, שסובב על האותיות, כתוב רואים, כי בהן נוהג ראייה וכששמעו, שה"ס הארת החסדים, לא שמעו אלא קול דברים אחד, שהוא ז"א, הקו האמצעי, שכתוב, קול דברים אתם שומעים, דהיינו הקול ההוא שנקרא דברים, שהוא היה אומר הדבר בלבדו. פירוש. שז"א היה שולט, והמלכות שנקראת דברים, היתה כלולה בו בלבד, וע"כ כתובה בו שמיעה, שה"ס הארת החסדים. אבל האותיות, יצאו בעיקר משליטת המלכות וז"א היה רק נכלל בה, וע"כ נוהג בהן ראייה, שה"ס הארת חכמה.</p>	<p>ואע"ג</p>
<p>תצט ורזא דא וב"ג וגו': וזה סוד, וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר. את הקולות, אלו הם האותיות האחרות שהיו יוצאות מקולות אלו, כמו שאמרנו, שנראו באויר לעיני כל (כנ"ל אות תצ"ה). פירוש הקולות עצמם ה"ס ג' הקוין המתגלגלים בכח הקו האמצעי הנקרא קול, וע"כ נקראים כולם קולות. ואותיות, הם היוצאים מקולות אלו כשהם בווג עם המלכות הנקראת דבור. וע"כ יש בהם ראייה מצד (דפוי"ף דף מ"א ט"ג)</p>		

זהר יתרו **חדש** **קנפי**

תקא ואע"ג דכל ישראל תמו יקרניה דקב"ה, כלא תו חמאן, אלא פמאן דתמי מגו עששיתא, ותו מסתפלן למנדע תקמתא באינון אתוון דתו נפקי. ותו חמאן נהירו דנהיר מגו נהירו אחרא. וע"ד פתיב, כי לא ראיתם כל תמונה.

תקב אנכי נזא דזכור, נזא דדכורא, דבטש וננהיר לדבור, ונפקי אלין אתוון לאתעטרא, ובאלין אתוון תו חמאן, ותו שמעין מלה דאקרי אנכי, דאיהו אסתכלותא תו חמאן מנייהו. שמיעה דתיבותא דילהון, תו שמעין.

תקג דכתיב קול דברים אתם שומעים. הוא שמיעה, למעפד דברים, מאינון אתוון דתו חמאן. ואע"ג דקול דברים איהו, ואיהו תו ממלל, ולא תו ממלל אלא מלה, דאינון אתוון, כמא דאיתמר.

תקד אנכי תכא איהו נזא כלל. ופרט, יהו"ה אלהיך. ה', נזא דזכור. אלהיך, נזא דשמור. ועל דא תכא כלל ופרט, ואורייתא כנזא דא מתעטרא. ובכלל ופרט, כלל דכל אורייתא. וכל פקודי אורייתא. בגין דאיהו כלל דזכור ושמור כחדא.

חלופי גרסאות
כ נ"א ל"ג לא תו חמאן אלא (ווינציא וברפוס מונקאטש הוא במרובעים). ל ה"ג הסלם נ"א מוסיף אנכי רוא דזכור בכלל (כל הדפוסים).

מסורת הזהר
(7) (שם) בא רטו לעיל אות קה.

הסולם **קול דבור**

האותיות המגלות חכמה, אין בהן שום גילוי, עד שמתלבשות בחסדים. ואז נעשו מלים ודבורים המגלים חכמה. והוא מטעם, שאין החכמה יכולה להאיר בלי חסדים.

תקג דכתיב קול דברים וכו': שכתוב, כי קול דברים אתם שומעים, שפירושו, השמיעה ההיא, שה"ס הארת החסדים, היא, לעשות דברים, דהיינו צירופי תיבות, מאלו האותיות שהיו רואות. כלומר, שהאותיות שה"ס חכמה וראיה, אין להן פעולה, עד שמתלבשות בחסדים, שהם סוד שמיעה. כמ"ש בסמוך. וע"כ נק' קול דברים. שהקול, שה"ס חסדים עושה ומתקן הדברים שה"ס חכמה. ואע"פ שקול דברים הוא, והוא, ז"א, היה מדבר, שפירושו שז"א, שנקרא קול, הוא השולט (כנ"ל באות ת"ק ע"ש) אבל לא היה מדבר אלא הדבר של האותיות האלו, כלומר, שלא היה פועל בחסדים אלא להלביש החכמה היוצאת מאותיות אלו. כמו שאמרנו.

תקד אנכי תכא איהו וכו': אנכי, כאן הוא סוד כלל. שכולל ז"א ומלכות ביחד, (כנ"ל אות ת"צ) ופרט, הוא הוי"ה אלקיך. הוי"ה הוא סוד זכור, שהוא ז"א. אלקיך הוא סוד

מאמר

תקא ואע"ג דכל ישראל וכו': ואע"פ שכל ישראל ראו יקרו של הקב"ה, לא היו רואים אלא כמי שרואה מתוך מראה של זכוכית והיו מסתכלים לדעת חכמה באותיות אלו שהיו יוצאות. והיו רואים אור, המאיר מתוך אור אחר. וע"כ כתוב, כי לא ראיתם כל תמונה. עששית, אין פירושו כאן, פנס, כרגיל בשאר המקומות, אלא פירושו מראה. כמו ראינה בעששית (ר"ה כד).

תקב אנכי נזא דזכור וכו': אנכי, הוא סוד זכור, שכולל רמ"ח מ"ע וה"ס חסדים בהתכללות מחכמה (כנ"ל אות ת"צ) הוא סוד הדבר, שהוא ז"א, שמזדווג ומאיר לדבור, שהוא המלכות (כמ"ש שם) ויצאו אותיות אלו, אנכי, להתעטר, ובאותיות אלו היו רואים והיו שומעים: הדבר שנקרא אנכי, שה"ס חווג דקול ודבור (כמ"ש שם) שהוא הסתכלות, דהיינו הארת חכמה. היו רואים מהן, מן האותיות. השמיעה של התיבה שלהן, דהיינו צירוף האותיות לתיבה, שהוא ע"י חסדים שנקרא שמיעה. היו שומעים. פירושו. כמו שיש אותיות מפוררות שאין בהן שום מובן עד שמצטרפות להיות מלים. כך

(דפויי דף מ"א ט"ג)

קב **זהר** **יתרו** **חדש**

תקה כְּמָא דְאוּקִימְנָא בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה, בְּגִילּוּפָא דְעֵיטוּרָא דְאַתְוּוֹן. אַנְכִי:
 ׀ א״י דְכַר. ג״כ נּוֹקְבָא. וְשְׁפִיר אִיהוּ, וְהָכִי קְאָמַר, אֲנִי דְכַר וְנוֹקְבָא בְּחֻדָא, דְהָא
 נוּ״ן כְּפּוּפָה אִיהוּ נּוֹקְבָא בְּכָל אֲתַר. אוּף הָכָא אַנְכִי כְּלָא בְּחֻדָא.
תקו אַמַּאי נְקַט אַנְכִי, וְלֹא אֲנִי. אֶלָּא ג״כ תְּרִי נּוֹקְבֵי אֵינוּן, וְתַנִּינָן,
 כְּגוֹנָא דְשְׁכִינָה לְתַתָּא, אוּף הָכִי שְׁכִינָה לְעֵילָא. וְכְלָא אֲשַׁתְּכַח בְּמֵלֶת אַנְכִי,
 בְּחִיבּוּרָא חֻדָא. אַנְכִי כְּלָא דְזָכוּר, רְזָא דְכָל מְהִימְנוּתָא, כְּלָלָא דְעֵילָא וְתַתָּא.
 יו״ד: לְעֵילָא לְעֵילָא, רֵאשִׁיתָא דְכָל מְהִימְנוּתָא. ג״כ: תְּרִין נּוֹקְבֵי, * עֵילָאָה
 וְתַתָּאָה, תְּרִין עֲלָמִין עֵילָא וְתַתָּא. א: רְזָא דְקוּ אֲמָצְעִיתָא, דְנִטִּיל מִכָּל סְטְרִין,
 מְעֵילָא וּמִסְטְרוּי. וְע״ד הָכָא אֲשַׁתְּכַח כָּל רְזָא דְמְהִימְנוּתָא.
תקז וּבְגִין דְהָכָא תְּלִיָא כְּלָא, בְּחִיבּוּרָא חֻדָא, בְּכְלָלָא חֻדָא, שְׁאֲרֵי בְּתַאי
 מְלָה, לְאַעֲטָרָא רְזָא דְאוּרִייתָא בְּמֵלָה דָּא אַנְכִי, כְּלָלָא דְכְּלָא. ה' אֶלְהִיד, פְּרָטָא
 דְכְּלָא, שְׁמָא שְׁלִים, דְאַתְגְּלִיף עֲלֵיהּ דִּישְׁרָאֵל תְּדִיר.
 מְאָמַר הוּיָה אֶלְקִים אֶלְקִיד אֶלְקִינוּ
תקה ת״ח ׀ ה' אֶלְהִים, שְׁם מְלֹא, עַל עוֹלָם מְלֹא. דְקַיִמָּא אִיהוּ בְּלַחֲדוּי,

מטרת הזהר **חלופי גרסאות**
 מ (בראשית ב) הקשה״ז מח ז״ה בראשית שעד. מ ברפס ווינציא כתב נלע״ד א״י ו״ה כ״י ה״י כ״כ הר״מ לונזאנו ז״ל.

מאמר **הסולם** **קול ודבור**

סוד שמור, שהוא מלכות, שנמצאים נפרטים בב' שמות. ועל כן יש כאן כלל ופרט. והתורה מתעטרת בסוד הזה בכלל ובפרט. כי אנכי הוא כלל של כל התורה וכל תור״ג מצוות התורה, משום הוא כלל זכור ושמור יחד, וזכור ה״ס רמ״ח מ״ע ושמור סס״ה ל״ת.

תקה כְּמָא דְאוּקִימְנָא בְּסַפְרָא וכו׳:
 כמו שהעמדנו בספרו של שלמה בתקיקה של עיטורי האותיות. **אנכי**, א״י דאנכי, הן זכר דהיינו ז״א. ג״כ דאנכי, הן נקבה, דהיינו מלכות. ויפה הוא. וכך פירושו. **אני**, הוא דכר ונוקבא ביחד. כי א״י, היא זכר ונון כפופה היא נקבה בכל מקום. וכי היא ג״כ נוקבא, שהיא מלכות (כנ״ל באות ת״צ) אף כאן, אנכי, הוא הכל כאחד, דהיינו זכר ונוקבא כאחד, אשר א״י היא זכר ונ״כ היא נוקבא.

תקו אַמַּאי נְקַט אַנְכִי וכו׳: שואל, למה אומר, אנכי, ולא, אני. הרי גם אני מורה על כללות זכר ונוקבא. כנ״ל בסמוך, ומשיב, אלא ג״כ שתי נוקבות הן. ולמדנו כשם שיש שכינה למטה, שהיא מלכות, כך (דפוי״ף מ״א ט״ג * ט״ד)

מאמר הויה אלקים אלקי אלקינו
תקה ת״ח הויה אלקים וכו׳: בוא וראה, הויה אלקים, שבסו״ה ביום עשות הויה״ה

זהר יתרו חדש קסא
 ואתעטיר בגויה. בגין דלא אשתכח בההוא זימנא עמא ולישן, על מה דאתעטר.
 ובגין כן תוה מתעטר בגויה, ואקרי ה' אלהים.
תקט פיון דאתו ישראל, וקנימו על טורא דסיני, וקבילו אורייתא, פדין
 אתעטר שמא שלים עליהו דישראל, ואיקרי אלהיך. וכד אמר משה ה' אלהינו,
 בגין דאיהו שבחא דישראל, ועמיה אהרן פהנא רבא, ובנוי דמשה מסטרא
 אוקרא. ביה תוה מתעטר שמא שלים יתיר מישראל, וע"ד תוה אמר ה' אלהינו.
תקו ועכ"ד אכליל עמיה לכל ישראל, דלא פתיב ה' אלהים, אלא ה'
 אלהינו, כלא פחדא, לאתעטרא עליהו. וע"ד אתעטרן ישראל על טורא דסיני,
 למתוי שמא שלים מתעטרא עליהו פחדא, דהא מקדמת דנא לא אקרי ה'
 אלהיך, אלא ה' אלהים.
תקיא פיון דקבילו ישראל אורייתא, ם סתימא דתוה אסתים בגויה,
 בההיא שעטא אתפתח, ואתמשך לאנהרא לתתא, ולא אתעטרא עליהו דישראל.
 ומן אות ם אתפתח ואתמשך לאנהרא לתתא, ואתעביד ך.
תקיב ועל דא תנינן ברנא דאתוון, שיעורא דאת ך, פשיעורא דסתימו

מאמר	הסולם	הויה אלקים אלקיך אלקינו
<p>הו"ה אלקים ארץ ושמים. הוא שם מלא על עולם מלא. כי מקודם לכן נזכר אלקים בלבד, אלא אחר שנשלם העולם במלואו, נזכר הו"ה אלקים, שהוא שם מלא. שהוא נמצא בלבדו ונתעטר בתוכו. כי בעת ההיא, לא נמצא עם ולשון, על מה שיתעטר. ומשום זה, היה מתעטר בתוך העולם, ונקרא הו"ה אלקים. סתם.</p> <p>תקט פיון דאתו ישראל וכו': כיון שבאו ישראל ועמדו על הר סיני וקבלו התורה, אז נתעטר שם השלם על ישראל, ונקרא הו"ה אלקיך. וכשומר משה, הו"ה אלקינו, משום שהוא שבתם של ישראל, ועמו, אהרן הכהן הגדול ובניו של משה מהצד האחר, וע"כ היה מתעטר בו השם השלם יותר מעל ישראל, וע"כ היה אמר, הויה אלקינו.</p> <p>תקי ועכ"ד אכליל עמיה וכו': ועם כל זה כלל עמו כל ישראל. כי לא כתוב הו"ה אלקים, אלא הו"ה אלקינו, דהיינו על הכל ביחד להתעטר עליהם. וע"כ נתעטרו ישראל על הר סיני שהשם השלם יהיה מתעטר עליהם, דהיינו הו"ה אלקים כאחד. כי מקודם לכן לא נקרא הו"ה אלקיך, אלא הו"ה אלקים.</p> <p>תקיא פיון דקבילו ישראל וכו': כיון שקבלו ישראל את התורה, ם סתומה, שהיתה סותמת בתוכה, נפתחה באותה שעה ונמשכה (דפוי' דף מ"א ט"ז)</p>	<p>הויה אלקים אלקיך אלקינו להאיר למטה, ולהתעטר על ישראל. ומן אות ם, נפתח ונמשך להאיר למטה, ונעשתה ך. תקיב ועל דא תנינן וכו': וע"כ למדנו בסוד האותיות ששיעור אות ך הוא כשיעור הסתימה של ם סתומה. והמשיכה של אות ך למטה הוא שיעור כפול של ג' כפופה. כי הכל הוא בסוד אחד. והכל היה יוצא, מקול הדברים ההוא, שאמרנו. שכתוב, וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. פירוש. נודע שבשליטת השמאל נסתמים האורות מן המדרגה, ואינה יכולה להאיר לתחתונים. עד שבא הקו האמצעי, ומיחד השמאל עם הימין או נפתחים האורות. וז"ש, כיון דקבילו ישראל אורייתא, שהוא הקו האמצעי הנקרא תורה, ם סתימא דהוה אסתים בגויה, דהיינו שמחמת שליטת השמאל נדבקו ד' דפנות המדרגה, שהם דרום, צפון, מזרח, מערב. הנקראים תו"ג תו"מ, זה בזה, בצורת ם סתומה, וסתמו האורות בתוכם, ולא נמשכו למטה. בהדיא שעטא, שקבלו ישראל עליהם את הקו האמצעי, שנקרא תורה, המיחד השמאל, שהוא ב' דפנות צפון שהוא גבורה, ומערב שהוא מלכות, המקבלת משמאל עם הימין, שהוא חסד, או אתפתח ואתמשך לאנהרא לתתא וכו', כי ב' דפנות צפון ומערב של ם שהם שליטת השמאל, נמשכו לקו ימין של ם, ונתלכשה החכמה בחסדים</p>	<p>הויה אלקים אלקיך אלקינו להאיר למטה, ולהתעטר על ישראל. ומן אות ם, נפתח ונמשך להאיר למטה, ונעשתה ך. תקיב ועל דא תנינן וכו': וע"כ למדנו בסוד האותיות ששיעור אות ך הוא כשיעור הסתימה של ם סתומה. והמשיכה של אות ך למטה הוא שיעור כפול של ג' כפופה. כי הכל הוא בסוד אחד. והכל היה יוצא, מקול הדברים ההוא, שאמרנו. שכתוב, וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. פירוש. נודע שבשליטת השמאל נסתמים האורות מן המדרגה, ואינה יכולה להאיר לתחתונים. עד שבא הקו האמצעי, ומיחד השמאל עם הימין או נפתחים האורות. וז"ש, כיון דקבילו ישראל אורייתא, שהוא הקו האמצעי הנקרא תורה, ם סתימא דהוה אסתים בגויה, דהיינו שמחמת שליטת השמאל נדבקו ד' דפנות המדרגה, שהם דרום, צפון, מזרח, מערב. הנקראים תו"ג תו"מ, זה בזה, בצורת ם סתומה, וסתמו האורות בתוכם, ולא נמשכו למטה. בהדיא שעטא, שקבלו ישראל עליהם את הקו האמצעי, שנקרא תורה, המיחד השמאל, שהוא ב' דפנות צפון שהוא גבורה, ומערב שהוא מלכות, המקבלת משמאל עם הימין, שהוא חסד, או אתפתח ואתמשך לאנהרא לתתא וכו', כי ב' דפנות צפון ומערב של ם שהם שליטת השמאל, נמשכו לקו ימין של ם, ונתלכשה החכמה בחסדים</p>

קמב זָהַר יִתְרוֹ הַדָּשׁ
 דָּם סְתִימָא. וּמְשִׁיכוּ דְאֵת נוּ"ן לְתַתָּא, כְּשִׁיעוּרָא דְכַפְלֵתָא דְנוּ"ן כְּפּוּפָה. דְּהָא
 פְּלֵא כְּרִזָּא תְּדָא. וְלֵלָא תְּנָה נְפִיק מִהוּוּא קוּל דְּכָרִים דְּקֶאֱמָרְן, דְּכִתִּיב וַיְדַבֵּר
 אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאָמֹר.

הויה אלקים אלקי אלקינו	הסולם	מאמר
<p>חסרה ג"ר דאורות ובינה ותו"מ דכלים. ובעת שהיא משגת ג"ר דאורות ובינה ותו"מ דכלים, היא נקראת ו' ארוכה. וז"ש, ומשיכו דאת נו"ן לתתא, כשיעורא דכפלתא דנ" כפופה. כי בעת שמשגת חצי המדרגה החסרה לה, אז נעשתה לז' ארוכה, הרי ששיעור האורות והכלים שכן ארוכה, הם כפולים מבני כפופה.</p>		<p>בחסדים ואז נעשה מן הם' צורת ו' ארוכה, שב' הדפנות צפון ומערב נתדבקו בצד ימין דם', ונמשכו כרגל ארוכה למטה. שזה מורה שהאורות נפתחו ונמשכים למטה. וז"ש, ומן אותם' אתפתח ואתמשך לאנהרא לתתא ואתעביד ו'. כי בעת שהם' נפתחה להאיר למטה, ירדו ב' הדפנות צפון ומערב ונתחברו תחת צד ימין ונעשו רגל ארוכה. כנ"ל. שהיא כצורת ו'.</p>
<p>ונתבאר לעיל (באות תק"ג) אשר קו"ף דברים, פירוש, שהקו האמצעי הנקרא קול, הוא מלביש הארת החכמה שבאותיות בחסדים שבימין, אז מצטרפות האותיות לדיבורים, וע"כ נקרא קול דברים. וז"ש, וכלא הוה נפיק מהווא קו"ף דברים, דהיינו ע"י שהקו האמצעי מלביש הארת החכמה שבשמאל בחסדים שבימין, שבוה מצטרפות האותיות לדברים. דכתיב, וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. כי אחר שהקול היה מצרף האותיות לדברים, דבר ה' כל הדברים וגו'.</p>		<p>וז"ש, ועל דא וכו' שיעורא דאת ד' כשיעורא דסתימו דם' סתימא שהרגל הארוכה של הך', היא כשיעור ב' דפנות, צפון ומערב, שסתמו את הם'. כי הסתימה של הם' נעשתה מחמת שליטת השמאל, שהוא ב' דפנות צפון ומערב וב' דפנות אלו נתדבקו תחת צד ימין של הם', ועשו אותה לז', נמצא שהרגל הארוכה של הך' היא כשיעור הסתימה של הם'.</p>
<p>ונודע שבעת שאין במלכות אלא חצי המדרגה, דהיינו תור וחכמה דכלים ונפש רוח דאורות, היא נקראת ג' כפופה, להיותה</p>		<p>ונודע שבעת שאין במלכות אלא חצי המדרגה, דהיינו תור וחכמה דכלים ונפש רוח דאורות, היא נקראת ג' כפופה, להיותה (דפויי דף מ"א ט"ד)</p>

סליק פרשת יתרו

